

အတွေးအမြင်

ဇူလိုင် ၂၀၀၉

၂၀၀၉ ဇူလိုင်လ

မျောက်လက် ဆုန်းသီးချောက် ဥပမာ
 စိတ်ရှည် ငွဲသန် သည်းညည်းခံ
 ပိုင်အိမ်ဘီ သခင်တင်၏ ဘဝနှင့်စာပေ
 ရွှေပြည်ဦးဘတင် စာပွဲသဘင်
 ဘာသာဝေဒအခြေပြ-၃၀
 လက်တွေ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိအိန်း-၃၉
 ဘာသိရင်ကောင်းမလဲ-၃
 ဂျပန်ခေတ် အိမ်ရှင်မတစ်ဦး၏ စွန့်စားခန်းများ
 သင်ဘယ်သူလဲ
 သစ်တိုင်းပေကောင်း ဟောင်းတိုင်းမညံ့
 ကိုလိုနီခေတ် အင်္ဂလန်သွား မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့
 ဆန်ကျင်ဘက်များကို နှိုင်းယှဉ်ပြသခြင်း
 စာရေးဆရာ- ဘဝနှင့်သမ္မန်
 ပိပုရာ
 နိုဘယ်ဆုရှင်များ၏ အတွေးအမြင်များ
 ခေတ်ပြိုင် သမိုင်းသမ္မန်
 ဝေးတက္ကသိုလ်
 ဆွဲလက်မှတ်ရုံများ
 ပါရာဒိုင်းအသစ်
 ယူနက်စကို အတွေ့အကြုံများ
 ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ်၏ ခန္ဓာဝေဒ
 အဝါရောင် ပန်းစည်းကလေး
 ဆရာစိတ်
 အတွေးအမြင် အလှည့်အပြောင်း
 ကောင်းမှုမြတ်နိုး ကောင်းအောင်ကြိုးစား
 ဆဲတိဆဲတိတွေ့ ရေးရေးပေါ်
 စီးချားမေ့နိုဘယ်ဆုရှင်များ
 အတွေးအခေါ် ဝေါဟာရနှင့် ပညာရှင်များ
 ခုတ်ဘတ်နှင့် ခန့်တီးသည်
 အကြောင်းအရာ
 ကျွန်ုပ်နှင့် စာရေးဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်
 ဘုရားသခင် ဘုရားကရာဇ်နဲ့ ပြည်သူ
 မြန်မာနိုင်ငံ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းသမိုင်းအကျဉ်း
 ဝေါ်မြို့ကလာခဲ့တယ်

ခေါင်းကြီး
 ခမ္မဝိယဆရာတော်
 မောင်မောင်အေး
 ရွှေပြည်ဦးဘတင်
 မောင်ဘာနိုး
 မောင်ခင်မင် (ခေဖြူ)
 တီတီထွန်း
 ခင်မျိုးချစ်
 ဒေါက်တာခင်မောင်ညို
 မုံရွာနေတ
 လှမြင့် (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)
 ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း
 ဦးအေးဒွို (မဟာဝိသု)
 နိုင်ခင်မောင်လေး
 ဒေါက်တာလှနုထွေး
 မင်းခက်ရဲ
 ဒေါက်တာတင်လှိုင်
 ဘိုးလှိုင်
 မောင်စူးစမ်း
 ဦးသက်ထွန်း
 အသံတင်
 ခင်စောတင့်
 မေသက်ဦး
 သုညလှ
 ခင်မာလာကြာဖြူ
 မောင်မောင်လှိုင် (အင်စိုက်ကု)
 ဦးကြည်မြင့် (လသာ)
 မောင်ကိုသီ
 ခင်လှိုင်ကြာ
 သန်းထွန်း (စက)
 မအေးချမ်း (မြန်မာစာ)
 မောင်စိုးမောင်
 မြင့်အောင်ဦး
 မောင်ဝံသ

ဒေါ်ခင်မျိုးချစ် နှင့် ခင်မင် မြတ်
 ဒေါ်ခင်မျိုးချစ် မောင်မောင်လှိုင်ထွန်း...

www.burmeseclassic.com

အမှတ်(၂၀၈)

မာတိကာ

၂၀၀၉ ဇူလိုင်လ

အမှတ်(၂၀၈)
၂၀၀၉ ခု၊ ဇူလိုင်လ

အောင်အောင် အုန်းသီးရောက် ၃ပမာ	ခေါင်းကြီး	၅
စိတ်နှလုံး ခွဲသန် သည်းညည်းခံ	ဓမ္မပိယဆရာတော်	၇
ပိုင်အိမ်ဘီ သခင်တင်၏ တာဝန်စာပေ	မောင်မောင်အေး	၁၁
ရွှေပြည်ဦးဘတင် စာပွဲသဘင်	ရွှေပြည်ဦးဘတင်	၁၇
ဘာသာဝေဒအခြေပြ-၃၀	မောင်သာနိုး	၂၆
လက်တွေ့ အတ္ထုဗေဒနိဂါန်း-၁၉	မောင်ခင်မင် (စနုဖြူ)	၃၂
ဘာသိရင်ကောင်းမလဲ-၃	တီတီထွန်း	၃၅
ဂျပန်ခေတ် အိမ်ရှင်မတစ်ဦး၏ ဇွန်စားခန်းများ	ခင်မျိုးချစ်	၄၆
သင်ဘယ်သူလဲ	ဒေါက်တာခင်မောင်ညို	၅၂
သစ်တိုင်းမကောင်း ဟောင်းတိုင်းမည့်	ပုံရွာနေလေ	၅၇
ကိုလိုနီခေတ် အင်္ဂလန်သွား မြန်မာကိုယ်စားလှယ်စာပွဲ	လှမြင့် (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)	၆၅
ဆန်ကျင်ဘက်များကို နှိုင်းယှဉ်ပြသခြင်း	ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း	၇၀
စာရေးဆရာ- တာဝန်စာပေ	ဦးအေးချို (မဟာဝိဇ္ဇာ)	၇၆
မိပုဂ္ဂ	နိုင်ခင်မောင်လေး	၈၅
နိဘယ်ဆူရှင်များ၏ အတွေးအမြင်များ	ဒေါက်တာလှနုထွေး	၉၀
ခေတ်ပြိုင် သမိုင်းဝေသန	မင်းခက်ရဲ	၉၇
ယေးတက္ကသိုလ်	ဒေါက်တာတင်လှိုင်	၁၀၅
ဘွဲ့လက်မှတ်ရုံများ	ဘိုးလှိုင်	၁၁၇
ဝါရာဒိုင်းတသစ်	မောင်စူးစမ်း	၁၃၁
လှနက်ဝကို အတွေ့အကြုံများ	ဦးသက်ထွန်း	၁၃၃
ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ်၏ ခန္ဓာဗေဒ	ဘသန်းတင်	၁၃၅
ပန်းဝည်းကလေး	ခင်စောတင့်	၁၄၀
ဆရာမိတ်	မေသက်ဦး	၁၄၃
အတွေးအမြင် အလှည့်အပြောင်း	သုညလှ	၁၄၇
ကောင်းမှုမြတ်နိုး ကောင်းတောင်ကြိုး၍	ခင်မာလာကြာဖြူ	၁၅၃
ဆိတ်ဆိတ်တွေး ရေးရေးပေါ်	မောင်မောင်လှိုင် (အင်စိုက်ကျ)	၁၅၈
ဇီးပွားရေးနိဘယ်ဆူရှင်များ	ဦးကြည်မြင့် (လသာ)	၁၆၁
အတွေးအခေါ် ဝေါဟာရနှင့် ပညာရှင်များ	မောင်ကိုသိ	၁၆၅
ရင်ဘတ်နှင့် မန်တီးသည်	ခင်လှိုင်ကြူ	၁၇၁
အကြွေးကင်းရဲ့လား	သန်းထွန်း (စက)	၁၇၅
ကျွန်မနှင့် စာရေးဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်	မအေးချမ်း (မြန်မာစာ)	၁၇၈
ဘုရားသခင် ဘုရင်စကရာခုံ၊ ပြည်သူ	မောင်စိုးမောင်	၁၈၄
မြန်မာနိုင်ငံ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းသမိုင်းအကျဉ်း	မြင့်ဆွေဦး	၁၉၁
ဝေဖို့ကလာဒဲတယ်	မောင်ဝံသ	၁၉၇

အမတ်

ဒေါ်ဦးစာပေ

၁၁၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတား ရန်ကုန်၊
ဖုန်း-၃၇၃၂၁၀ / ၀၉ ၅၀၄ ၀၉၉၄
e-mail: daung73@gmail.com

ဝါလီလီယို နှစ် ၄၀၀ ပြည့်	ဂျူနီယာဝင်း	၆၀
ထောင်သမန်မှာ ဒေါက်တာသန်းထွန်း...	မောင်နေ့ထက်	၁၂၃

၂၀၀၉၊ ဇူလိုင်လ
အတွေးအမြင် အမှတ်(၂၀၈)
တန်ဖိုး ၁၂၀၀ကျပ်

အယ်ဒီတာအဖွဲ့

ဦးသိန်းဝင်း၊ သီရိဝံသ
လွတ်လပ်စိုး၊ ဦးမဲမြင့်၊ နောင်နောင်စိုး

အတွေးအမြင် အမှတ်(၂၀၈)

မောက်လက် အုန်းသီးရောက် ဥပမာ

သုံးတတ်သူလက်ထဲ ရောက်သွားလျှင် အသုံးတည့်မည်ဖြစ်သော အသုံးတန်ဖိုးရှိသည့် ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာသည် မသိနားမလည်သူလက်ထဲသို့ ရောက်သွားလျှင် မသုံးတတ်မစွဲတတ်ဘဲ အချည်းနှီးဖြစ်တတ်ပုံကို မောက်လက်အုန်းသီးရောက် ဥပမာဖြင့် လူကြီးသူမများ ပုံခိုင်းပြောဆိုလေ့ရှိသည်။

မောက်သည် အုန်းသီးကို စားရကောင်းမွန်းသိသည်။ အုန်းရည်တို့ သောက်ရကောင်းမွန်းသိသည်။ သို့သော် အုန်းသီးအခွံမာ၏ အတွင်း၌ရှိသော အုန်းသီးဆီနှင့် အုန်းရည်ကို ထွက်လာအောင် မလုပ်တတ်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ မောက်၏ အသိဉာဏ်သည် တိရစ္ဆာန်များထဲတွင် အတော်ပင် မြင့်မားသော်လည်း လူ၏ အသိဉာဏ်နှင့် တီထွင်မှုစွမ်းရည်ကို မည်သို့မျှမမီနိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

မောက်သည် လူကို အတုယူတတ်သည်။ လူလုပ်သည်များကို လိုက်လုပ် တတ်သည်။ တိရစ္ဆာန်များလုပ်လေ့မရှိသည့် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းလို လူ့အကျင့်မျိုးတိုင်း မောက်က လိုက်တုပြီး ဆေးလိပ်သောက်ပြုတတ်သည်။

လူကို လိုက်တုတတ်သောမောက်များ၏ အကျင့်ကို လူက ပြန်လည် အသုံးချသည့် ဖြစ်ရပ်များရှိကြောင်း မှတ်သားရဖူးသည်။ အုန်းခြံမျှားတူးပြီး မောက်များကိုမွေးထားပြီး အုန်းသီးခူးကာ အောက်သို့ ပစ်ချခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။

မောက်သည် လူကိုတူ၍မရသည်မှာ အဓိကအားဖြင့် အသိဉာဏ်အားနည်း ဖြစ်သည်။ လူတို့ ပင်ကိုအားဖြင့် မလုပ်နိုင်သည်များကို မောက်တွေက လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းလည်း များစွာရှိသည်။ ဥပမာ သစ်ဝင်အမြင့်အများအပြား

ထုတ်ဝေသူ- ဦးမဲမြင့်(၀၄၃၆၈) အမှတ် ၁၁၃၊ ၃၃လမ်း၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
အတွင်းနှင့်အဖုံးပုံနှိပ်သူ-ဦးဆန်းထူးစိုး(၁၄၆၉၈)၊ ဆန်းသဇင်ပုံနှိပ်တိုက်၊
၁၉၆၊ ၃၉လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
စောင်ရေ ၁၀၀၀
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုအမှတ် ၅၄၀၅၆၉၀၆၀၉
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း-သိုးထိန်း

ပေါ့ပါးစွာတက်နိုင်ခြင်း၊ သစ်ပင်အောက်ပြန်မဆင်းဘဲ ကိုင်းဖျားများကို ခုန်ကျော်ယုံလွှား၍ တစ်ပင်မှ တစ်ပင် ကူးသွားနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

မဟာဘာရတခေါ် အိန္ဒိယရာဇဝင်ဇာတ်တော်တွင် ရာမမင်းသားတို့အား ကူညီသော ဟန်နုမာမောက်သည် အခြားကို အသုံးပြု၍ ရန်သူနိုင်ငံရှိတိုးအိမ်များကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည့် ထိုးဇာတ်တစ်ခုပါရှိသည်။ လူနှင့်မောက်တို့ အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းကာ ရည်မှန်းချက်တစ်ခု အောင်မြင်အောင် စွမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည့် သာဓကတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ မောက်လက် အုန်းသီးရောက် ဟူသော စကားအရ မောက်သည် အုန်းသီးကို ခွဲနိုင်သော လက်နက်ကိရိယာကို တီထွင်အသုံးပြုတတ်ခြင်းမရှိ၍ ဝကကမမြိမ်ဖြစ်ကာ အုန်းသီးကို လွှင့်ပစ်လိုက် ပြန်ကောက်လိုက် ထုထောင်းလိုက်ဖြင့် ကြုံရာမရဖြစ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ လူက သင်ကြားပေးသောအခါ မောက်သည် အပင်ထိပ်ဖျားမှ အုန်းသီးကို ဖြုတ်ယူကာ မြေကြီးပေါ်ပစ်ချတတ်လေသည်။ ထိုအုန်းသီးကို လူက ဓားဖြင့် ခွဲခြမ်း၍ မောက်ကို ကျွေးလျှင် မောက်သည်လည်း အုန်းသီးစားချင်သော ဆန္ဒပြည့်ဝမည်ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာဆိုဗိုးစကားနှင့် စကားပုံများတွင် နက်ရှိုင်းအာဓိပ္ပာယ်များစွာ ပါရှိသည်။ “ဧကန်လတ်အုန်းသီးရောက်” ပုံသို့စကားသည် မိမိလက်ထဲသို့ အသုံးတန်ဖိုးရှိသည့် အရာ ဧကန်လတ်လာသော်လည်း အသုံးပြုတတ်သော ဉာဏ်မရှိ၍ ရယ်ဖွယ် သနားဖွယ်ဖြစ်ခြင်းကို ငြသည်။ ဤ ပုံသို့စကားနှင့် တွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသည်မှာ “မြင်းကို ချိုတပ်ပေးလိုက်သလို” ဖြစ်သည်။ ထိုစကားနှစ်ရပ်၏ ကွဲပြားချက်မှာ မောက်လက် အုန်းသီးရောက်ခြင်းသည် မောက်ကိုသာ ရယ်ဖွယ် သနားဖွယ်ဖြစ်စေသည်။ ဟန်နုမန်ကဲ့သို့ အခြားတွင် မီးတုတ်တပ်၍ မလာမချင်း မောက်သည် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်အား အန္တရာယ်မပြုနိုင်ချေ။ မြင်းကို ဦးချိုတပ်ပေးလိုက်ခြင်းသည်ကား နဂိုကမှ ခုန်ပေါက် ကန်ကျောက် ကိုက်ဖဲ့တတ်သော မြင်းတွင် ဦးချိုတည်းဟူသော တိုက်ခိုက်ရေးလက်နက်တစ်ခု တိုးပွားသွားခြင်းဖြစ်၍ ပတ်ဝန်းကျင်အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ လူမှုဆက်ဆံရေးလောကတွင် အုန်းသီးလက်ဝယ်ပိုက်ထားသော မောက်များ၊ ချိုပေါက်နေသော မြင်းများနှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူ လူပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိတတ်ပေရာ ယင်းတို့၏ သဘာဝနှင့် လိုက်လျောညီထွေ တုံ့လှယ်ဆက်ဆံတတ်ရန် အရေးကြီးလှပေသည်။

ဓမ္မပိယဆရာတော်

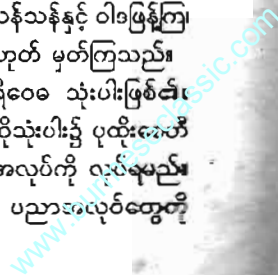
စိတ်ရှည် ဇွဲသန် သည်းညည်းခံ

ယခုခေတ်မှာ ဖိုးသူတော်ကလည်း သာသနာပြု၊ မယ်သီလကလည်း သာ သနာပြု၊ ဘိုးတော်၊ မယ်တော်၊ နတ်ကတော်ကလည်း သာသနာပြုနှင့် သာသနာပြုဆိုသော ဝေါဟာရက သိပ်ပြီး ဖောင်းပွ၍နေလေသည်။ သာသနာကို တကယ်ပြုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘာသံမှ မထွက်။ တကယ်မပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မပြုတပြုပုဂ္ဂိုလ်တွေက သာသနာပြုဝေါဟာရ ကို ဖောဖောသီသီ လှိုင်လှိုင်ကြီးသုံး၍နေကြလေ၏။ စကားလုံးက ခန့်ညား ထည်ဝါလေတော့ ထိုစကားလုံး၏ အရှိန်အဝါက သိပ်ပြီးတော့ တောက် ပြောင်ပုံရသည်။

ငယ်ငယ်က ဆွမ်းခံအိမ်တစ်အိမ်မှာ ထိုအိမ်မှာကိုးကွယ်သော အကြားအမြင် လိုလို့၊ ဗေဒင်လိုလို့၊ နတ်လိုလို့၊ ဓာတ်လို လို့၊ ယတြာလိုလို့၊ ယောင်တောင်တောင် ဘိုးတော်ပေါက်စက “အရှင်ဘုရား သာသနာပြု လိုင်း မလိုက်ဘူးလား၊ သာသနာပြုတာ ဝါသနာမပါဘူးလား”ဟု မေးမြန်း ခြင်းကိုခံရဖူး၏။ သူဆိုလိုသော သာသနာပြုဟူသည်က ဘုရားတည်ခြင်း၊ သက်သတ်လွတ်စားခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

အထူးသဖြင့် ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတတွေက စာလည်းမချနိုင်၊ တရားလည်း မဟောနိုင်၊ တရားလည်း မပြုနိုင်၊ စေတီတွေ၊ ပုထိုးတွေ၊ ဘုရားတွေကို လျှောက်တည်ကြသည်။ အဓိဋ္ဌာန်တွေ သက်သတ်လွတ်တွေ ဘာတွေ၊ ညာတွေ၊ စတုန်ထွင်ကြသည်။ သူတို့ အလုပ်ကို သာသနာပြုအလုပ်ဟု လူတွေကြားမှာ တွင်တွင်ကြီး အာဘောင်အာရင်း သန်သန်နှင့် ဝါဒဖြန့်ကြ လေသံလွှင့်ကြသည်။ ထိုအခါ လူပြိုနိုးတွေက အဟုတ် မှတ်ကြသည်။

သာသနာဟူသည် ပရိယတ္တိ၊ ပရိပတ္တိ၊ ပရိဝေဓ သုံးပါးဖြစ်၏။ သို့မဟုတ် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သုံးပါးဖြစ်၏။ ထိုသုံးပါး၌ ပုထိုးဘေတီ မပါချေ။ သာသနာတကယ်ပြုချင်လျှင် ပရိယတ္တိအလုပ်ကို လုပ်ရမည်။ ပရိပတ္တိအလုပ်ကို လုပ်ရမည်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာအလုပ်တွေကို

လုပ်ရမည်။ ကိုယ်တိုင်လုပ်ရမည်။ လက် လှမ်းမီ နီးဝပ်ရာတွေကို လုပ်စေရမည်။ ကိုယ်တိုင်လုပ်က တစ်ကိုယ်ရည် သာသနာ ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ နီးဝပ်ရာတွေကို လုပ်စေက လက်လှမ်းမီသာသနာပြုခြင်းဖြစ်သည်။

သာသနာဟူသည် ပရိယတ္တိနှင့် ပရိပတ္တိသာ အရင်းခံဖြစ်သဖြင့် ပရိယတ္တိ အလုပ်၊ ပရိပတ္တိအလုပ်တို့ကို လုပ်ခြင်းသည်သာ တိုက်ရိုက်သာသနာပြုခြင်းဖြစ် သည်။ ဘုရားတည်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်းစသည့် ဒါနအမှုတို့ကား သွယ်ဝိုက် သာသနာပြုခြင်းသာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ဘုရား ထောင်းတန်စသည့် ရှစ်သောင်းလေးထောင် အသီးသီးလျှောက်ခံသော သီရိ ဓမ္မာသောတမင်းကြီး၊ သော်မှ သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်ဟု အမည်တပ်မခံရ။ သာသနာ့ ဝါယကဟူသာ အမည်တပ်ခံရသည်။

ဘုရားတည်ခြင်းသည် မကောင်း လော၊ ကောင်းပါ၏။ တုသိုလ်မရလော၊ ရပါ၏။ တန်ဆေးဟူသောအဆိုကို ဤနေရာ၌ မသုံးလိုပါ။

လှည်းဝင်ရိုးသံတည်ညံ့ ပုဂံဘုရား ပေါင်းတဲ့ (၄၄၄၄၇၇၇) သင်္ဃပန်းခိုင် တမြိုင်မြိုင် ရခိုင်ဘုရားပေါင်းတဲ့ (၆၃၅၂၅၅၅) တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုက မည်၍ မည်၍ အသင်္ချေအနန္တ၊ ဘာကိုဂုဏ်ယူ မည်နည်း။ ဘာသာလား၊ သာသနာ လား၊ လှင့်တော့မူလား၊ ကုသိုလ်လား၊ အတ္တ လား၊ အနတ္တလား။

မိမိတ ဩဇာပေးသည်။ မိဘကိုတော့ ဝတ်ကျေတန်း၊ တော့သာ၊ ညီအစ်ကို ဆောင်ရွက်တော့ ကြည့်ချင်၊ ဆွေမျိုးကိုတော့ မထောက်ပံ့ချင်၊ လူမျိုးကိုတော့ ဆေးငါးထ ထေည့်၊ ထည့်ရကောင်းမှန်းလည်း မသိ၊ ကျောင်းဆောက်မည်။ ဘုရားတည်မည်။ ထိုတုသိုလ်ကြောင့် နောက်ဘဝ ငါ ချမ်းသာမည်။ အရင်းခံတ ငါချမ်းသာဖို့ ငါပြန်ရဖို့ အတ္တတောင်းစားဖို့။

မိဘ ညီအစ်ကိုပောင်နှမ ဆွေမျိုး လူမျိုးတို့ကို ဖေးကမ်းထောက်ပံ့တာတို့ တော့ ကုသိုလ်ထင်ပုံမရ။ ဘုရားတည်၊ တော့င်းဆောက်မှ ကုသိုလ်ရသည်ဟု ထင်ပုံရသည်။ ထိုကုသိုလ်သည် ငါရမည်၊ ထို ကုသိုလ်ကြောင့် ငါချမ်းသာမည်။ အတ္တကို ဖတ်ပြုသော ထိုခံယူချက်တွေကြောင့် လှည်းဝင်ရိုးသံတည်ညံ့တို့၊ သင်္ဃပန်းခိုင် တမြိုင်မြိုင်တို့ ဖြစ်လာရသည်ဟု ကောက်ချက်ချဖိသည်။ လွန်တာရှိလျှင်လည်း ဝစ္ဆာ မမိတော့ပါ။ လက်တွေ့ကျကျသာ စဉ်းစားစေ ချင်သည်။

ပရိယတ္တိမူလက်သာသန-သာသနာ၏ ရေသောက်မြစ်သည် ပရိယတ္တိသာ ဖြစ်သည်ဟု ငိုကာဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုကြ၏။ စာသင်စာချတည်းဟူသော ပရိယတ္တိအလုပ်သည် သာသနာတော်၏ သို့မဟုတ် သာသနာပြုခြင်း၏ အရင်းခံမူလပဓာန ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တကယ့်သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ် ဝင်စစ်သည် စာချဘုန်းကြီးသာ ဖြစ်သည်။ ယနေ့ သာသနာတော်နှစ် ပေါင်း

၂၀၀-ကျော်ရှည်ကြာစွာ တည်တံ့ခဲ့ရာ တွင် စာချဘုန်းကြီးကသာ ပဓာနကျ သည်။ နောင်နှစ်ပေါင်းများမြောက်စွာ အညွှန်နှင့် တည်တံ့ဖို့ကလည်း စာချဘုန်း ကြီးသည်သာ အဓိကဖြစ်သည်။

ပရိယတ္တိကန်ဘောင်ခိုင်၊ ပရိပတ္တိရေ တည်နိုင်၊ ပရိဝေကြောပန်းများ စွင့်စွင့် ထားကားပွင့်တာပွား။ ပရိယတ္တိက ကန် ဘောင်နှင့်တူသည်။ ပရိပတ္တိက ထိုကန် ဘောင်ခတ်ထားသော ရေကန်ကြီး၏ အတွင်းမှာရှိသော ရေနှင့်တူသည်။ ပရိ ဝေကား ရေကန်အတွင်းမှာပေါက်နေ သော ကြာပင်များ၊ ပွင့်နေကြသော ကြာ ခွင့်များနှင့်တူသည်။ ကန်ဘောင်မရှိလျှင် ထန်လည်းမရှိနိုင်၊ ရေလည်း မရှိနိုင်၊ ရေ ဝေပို့မဟော ကြာဆိုတာဝေးပြီ။

ကျေးလက်၌ ကျောင်းထိုင်သော ဘုန်းတော်ကြီးတို့သည် ကျောင်းသားတွေ ခန္ဓာရင်း ကျောင်းသားမှတစ်ဆင့် ကိုရင် လေးတွေမွေးရ၏။ ထိုကိုရင်လေးတွေကို မြို့တစာသင်တိုက်ကြီးများသို့ ပို့ရ၏။ သာ သနာ၏လာရာလမ်းက ထိုသို့ဖြစ်၏။ ထို့ ကြောင့် သာသနာ၏မြစ်ဖျားခံရာသည် တော့လက်ဖြစ်၍ မူလပထမသာသနာပြု ဝုဇ္ဇီလ်သည် ကျေးလက်နေဘုန်းတော်ကြီး များဖြစ်ကြသည်။

အမှန်တော့ မြို့စာသင်တိုက်က စာချ ဘုန်းတော်ကြီးများလည်း မြေစမ်းခရမ်းပျိုး အလုပ်မျိုးကို လုပ်နေရခြင်းဖြစ်၏။ ယခု နောက်ပိုင်း စာချဘုန်းကြီးတချို့ကလည်း တော်တော်လေးအားပျော့နေကြသည်။ အားပျက်နေကြသည်။ မြောက်ဒဂုံက စာ သင်တိုက်တစ်ခုမှ သ စ အ အဘိဝံသ စာချဘုန်းကြီးတစ်ပါးက တပည့်ရဟန်း သာဓက အပါးတစ်ရာမွေးလို့ ထွန်းထွန်း

ပေါက်ပေါက်ဖြစ်လျှင် တော်ပါပြီဟု မိန့် သဖြင့် ရှေးဆရာတော်များ မိန့်မှာခဲ့ကြ သော “စိတ်ရှည်၊ ငွေသန့်၊ သည်းညည်းခံ ပြုရန်သာသနာ”မိန့်မှာချက်ကို ကောင်း ကောင်းကြီးသဘောပေါက်သွားတော့၏။ တောင်မြင်မှုက တစ်ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသည်။ ကိုးဆယ့်ကိုးရာခိုင်နှုန်းက အလေ့အလွင့် ဖြစ်သည်။ ဟန်ကျပန်ကျ တစ်ပါးရဖို့ အတွက် ကိုးဆယ့်ကိုးပါး၏ခက်တွေကို ခံ ရပေမည်။ စိတ်ရှည်သမ္မ အတိုင်းမသိရှည် ရပေလိမ့်မည်။ ငွေသန့်သမ္မ အတိုင်းမသိ သန်ရပေလိမ့်မည်။ သည်းညည်းခံသမ္မ အတိုင်းမသိ ခံရပေလိမ့်မည်။ တကယ် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်သည် အဝံဘက်၌ မရှိ၊ အခံဘက်ကသာဖြစ်သည်။ အဝံဘက်က နေနေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စင်စစ် တကယ့်သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အသက် နည်းနည်း ရလာသည်အခါ ကျတော့ စိတ်ရှည်၊ ငွေသန့်၊ သည်းညည်းခံ ပြုရန်သာသနာဟူသော ဆောင်ပုဒ်အား သာသနာပြုရာမှ မဟုတ်၊ အခြားလူနှင့် စပ်သော အရေးများစွာမှာလည်း အခံထ လိုအပ်တာက ဤသုံးချက်သာဖြစ်သည်ဟု တွေ့လာရသည်။

မိဘနှင့်သားသမီးကြားမှာလည်း စိတ် ရှည်၊ ငွေသန့်၊ သည်းညည်းခံ နှစ်နှစ်

လျက်ရှိသည်။ ဆရာနှင့်တပည့်ကြား၊ ခင်ပွန်းနှင့်ဝန်းကြား၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမကြား၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းကြား၊ အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမားကြား၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချင်းချင်းကြား၊ ကားဆရာနှင့်ခရီးသည်ကြား၊ ကားမောင်းသူအချင်းချင်းကြား စသည်စသည်မှာလည်း စိတ်ရှည်၊ ဇွဲသန်၊ သည်းညည်းခံက လိုအပ်နေသည်။

လူဆိုတာ တစ်ခုခုတော့ လုပ်နေရသည်။ ပြုနေရသည်။ လုပ်သည့်အခါ ပြုသည့်အခါမှာလည်း ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာ ကရိယာသည်။ အိမ်ထောင်ပြုဆိုရာ၌ တစ်ဦးတည်းပြု၍မရ။ နှစ်ဦးပြုကြရသည်။ အခြားအခြားပြုကြရာမှာလည်း နှစ်ဦး၊ သုံးဦးတအစ ကိုယ်ပမာကနှင့်ကိုယ် အရေအတွက် သိန်းသန်းကုဋေစသည်တို့နှင့် ပြုကြရသည်။ ဘာပဲပြုပြု ပြုကြပြီဆိုလျှင် တော့ လိုအပ်တာတစ်စိတ်ရှည်၊ ဇွဲသန်၊ သည်းညည်းခံသာ ဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်

ပြုလျှင် သုံးလမျှ ချစ်ချစ်ခင်ခင် နေရသည်။ သုံးနှစ်ရန်ဖြစ်ရသည်။ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ် သည်းခံရသည်ဟု ကိုရီးယားစကားပုံက ဆိုသည်။ သုံးဆယ်က သတ်မှတ်ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ သုံးနှစ်သုံးလ နောက်ပိုင်း မသေမချင်း သည်းခံသွားရမည်။

ကိုယ်ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ တစ်စုံတစ်ခုကို ပြုကြရာ၌ စိတ်ရှည်လျှင် ရှည်သလောက် အကျိုးရှိပါသည်။ ဇွဲရှိလျှင် ရှိသလောက် အကျိုးရှိပါသည်။ သည်းညည်းခံလျှင် ခံနိုင်သလောက် အကျိုးရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် စိတ်ရှည်၊ ဇွဲသန်၊ သည်းညည်းခံပြုရန် သာသနာဆိုသကဲ့သို့ ကျန်ဆိုင်ရာကိစ္စတွေကို ပြုသူတို့ မှာလည်း စိတ်ရှည်၊ ဇွဲသန်၊ သည်းညည်းခံ ပြုရန်အရာရာဟု နားလည်ရပါသည်။

အရှင်သံဝရာလင်္ကာရ ဓမ္မပိယဆရာတော်

မြန်မာအကြောင်း အင်္ဂလိပ်လို ရှင်းပြချင်လျှင်

ဒေါက်တာလှဘေ

အငြိမ်းစား မြန်မာစာပါမောက္ခ (လန်ဒန်တက္ကသိုလ်) ရေး ဒေါက်တာတင်လှိုင် မြန်မာမြန်

The Myanmar Buddhist: His Life from the Cradle to the Grave

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်၏ဘဝ၊

ပုခက်တွင်းမှသည် ဂူတွင်းအထိ

(အင်္ဂလိပ်+မြန်မာ)

စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၇၂၄/၀၃/ (၁၀) ထွက်နေပါပြီ။

ဒေါင်းစာပေ/ ၁၁၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်) ကျောက်တံတား၊ ရန်ကုန်။ ဖုန်း-၃၇၂၂၁၀

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်သည် ပြည်သူ့လူထုနှင့် အတူလက်တွဲ၍ အမျိုးသားရေးလမ်းကြောင်းပေါ်မှ မဖောက်မပြန် ချီတက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ယုံကြည်ချက်ခိုင်မာသူ၊ ဇွဲနဲ့ပဲကြီးသူ၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် “နောင်လာနောင်သား ကောင်းစားဖို့ရာ၊ တို့တို့ယ်တို့လုံးလုံးမပါ” ဟု တို့ဝမာသီချင်းထဲတွင် ပါသည့်အတိုင်း သူတတ်စွမ်းသည့် အနုပညာဖြင့် နောင်လာနောက်သား ပြည်သူ့လူထုတို့ အကျိုးပြုသွားသော ဂီတစာဆို သူရဲကောင်းဖြစ်သည်

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်၏

ဘဝနှင့်စာပေ

မောင်မောင်အေး

တို့ဝမာသီချင်းကို လူတိုင်းသိပါသည်။ တို့ဝမာသီချင်း ရေးစပ်ခဲ့သူ ဂီတစာဆို ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်၏ ဘဝနှင့် စာပေကိုကား သိသူ အလွန်တရာ နည်းပါးလှပါသည်။

xxx

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်ကို ၁၈၉၃ ခုနှစ် တွင် ဖွားမြင်သည်။ မန္တလေးဇာတိ၊ အမည် နှင်းဆောင်တင်။ မိဘများမှာ သွေးသောက်ကြီး ဦးရန်အောင်နှင့် ဒေါ်သိန်းတို့ဖြစ်သည်။ သွေးချင်းသုံးယောက်ရှိသည်။ ခုတိယ မြောက် ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ဗုဒ္ဓသာသနာနဂ္ဂဟ အထက်တန်းကျောင်း (ဘိတိအင်)တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ခုနစ်တန်း အောင်ပြီးနောက် ကယ်လီကျောင်းသို့ ပြောင်းသည်။ ထိုအထက် ၁၇-နှစ်အရွယ် တွင် အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ဆယ်တန်းအောင်သည်။ တိုင်းချစ် ဦးသာတင်၏ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းတွင် လက်ထောက်ဆရာအဖြစ် ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင်အလွတ်ပညာသင် (ညွှန်ကျောင်း)ဆောင်သည်။

ဆယ်နှစ်ခန့်ကြာသည်။ မန္တလေးမြို့၊ ၈၄ လမ်းနှင့် ၃၆-လမ်းထောင့်တွင် တည်ရှိသည်။ ကျောင်းအမည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ လူငယ်များကျောင်း (Young Men Buddhist School) (Y.M.B) ဝိုင် အမ်ဘီ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဆရာတင်သည် ဝိုင်အမ်ဘီဆရာတင်ဟု အမည်တွင်လာသည်။

xxx

ဝိုင်အမ်ဘီဆရာတင်သည် ငယ်စဉ်ကစ၍ ဝိတဝါသနာပါသူ ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ဂ္ဂတကျောင်းမှာနေစဉ်က အတန်းထဲတွင် သီချင်းဆိုလေ့ရှိသည်။ ဗာသင်ခုံများကို လက်နှင့်တီးကာ စည်းလွှတ်လေ့ရှိသဖြင့် မကြာခဏ အရိုက်ခံရသည်။ ကယ်လီကျောင်းတွင်မူ အတော်အတန် လွတ်လွတ်လပ်လပ် သီဆိုနိုင်သည်။ တိုးယဉ်ညကျောင်း တည်ထောင်သောအခါ ဝိတဝါသနာရှင်များ စုစည်းပြီး ဝိုင်အမ်ဘီ အနော်တမ်းတူရိယာ တီးဝိုင်းတို့ တည်ထောင်သည်။ ဝိုင်အမ်ဘီတီးဝိုင်းမှာ ကြာရှည် တေည်တံ့ခဲ့ပေ။ သို့သော် သီချင်းများစွာ တွန့်ရစ်သည်။ ဂန္ထဝင် ဖြစ်သည်။

သူ၏ ပထမဆုံး သီချင်းမှာ 'ကာကာသစိုး' ဖြစ်သည်။ ရွာစားကြီး စိန်ပေဒါနှင့် တွဲဖက်၍ မြခြေကျင်း မငွေမြိုင်သီဆိုသည်။ အောင်မြင်သွားသည်။ ထို့နောက် အောင်တော်မူ၊ တောင်ပြုံးညွန့်၊ စစ်သည်တော် စသည့် သီချင်းများ ရေးစပ်သည်။ ဆရာတင်၏ နာမည်လည်း တစ်မူတူတံ့ချင်း ကျော်ကြားလာလေသည်။ သူသည် မြန်မာ ညွန့်အငြိမ်းအဖွဲ့၏ ပင်တိုင်ဝိတဇာဆို ဖြစ်လာသည်။ စိန်ပေဒါ၏ ဆိုင်းအဖွဲ့ အတွက်လည်း

သီချင်းများ ရေးစပ်ပေးရ သည်။ ယင်းတို့အနက် 'ရဲမြန်မာ' တီးလုံးသည် အထင်ရှားဆုံးပါတကား။

“ရဲရဲတောက် နှိပ်မာပြေ သတ္တိခဲတွေ ရာဇဝင်ထိုးလောက်အောင် စွမ်းပေ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ကျန်းမာလို့သာ အာဇာနည်သွေးတွေ အရိုးကိုကြေကြေ နှိပ်ပြေ-နှိပ်ပြေ ခေတ်ဆွေးကို ပြောင်းပြန် တက်ခေတ်ကို စိမ် တိုးတက်အောင် စိတ်သန် ညီစေနေန် နှိပ်ချော် ချီတက်ကြစို့ တူပျော်ပျော် (ဘယ် ညာ)၊ (ဗမာပြေ ငါတို့ပြေ)၊ ခင်ခင်မင်မင် အမျိုးကို စောင့်ကြ (ဘယ် ညာ)၊ ပါတီတွေ ဗမာပြေ ဒီချိန်ခါ ညီညာစေ ဗမာဆိုရင် ဓားကိုဆွဲလို့ ထွက်ဖို့ တော်ပြီလေ”

(မူရင်းသတ်ပုံအတိုင်း)

ထိုစဉ်က ဝိုင်အမ်ဘီဆရာတင်၏ သီချင်းများမှာ မန္တလေးအနုသုခုမ ပညာလောကတွင် လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်မြင်ကျော်ကြားနေသည်။ ရန်ကုန်ဓာတ်ပြာကုမ္ပဏီများနှင့် ရုပ်ရှင်လောကကလည်တောင်းဆိုနေကြသည်။ ၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်တွင် ဆရာတင် ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ မိတ်ဟောင်း၊ ဆွေဟောင်း သခင်ဘသောင်းနှင့် တွေ့သည်။ သခင်သိန်းမောင်နှင့် သခင်လှဘော်တို့လည်း ပါသည်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်သည်။ သခင်

ဆွဲခံလှသည်။ တို့ဗမာသီချင်း ရေးသည်။ သံစဉ်ထည့်သည်။ တို့ဗမာသီချင်းထဲတွင် ပါသော အမျိုးသားချစ်ခင်ရေးသဘော၊ နှစ်ခဲရေးသဘော၊ တစ်မျိုးသားလုံး ကျင့်ကြံရာသဘော စသည့် အယူအဆ အတွေးအခေါ်များကို သခင်ဘသောင်းက ကြံစည် စိတ်ကူးပေးသည်။ သခင်သိန်းမောင်နှင့် သခင်လှဘော်တို့က ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပြုပြင်ပေးကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် တို့ဗမာ သီချင်း ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။ တကောင်း အဘိရာဇာ၊ တို့ဗမာ သာကီမျိုးဟာမို့၊ မညှိုးဂုဏ်တေဇာ၊ ယိုးဒယားနှင့် ကုလားကိုပါ၊ တိုက်ခိုက်ခါ အောင်ခဲ့တာ တို့ဗမာ။ စိန်မုန်ကင်းစစ်၊ အပြစ်ကြီးဖြစ်လျက်၊ ထင်းတစ်လှည့်ကြုံရ ထုံးနှင့်မသွေ၊ လောကဓမ္မတာပေ၊ ငါတို့ ထံခေ ဖြစ်ရပြန်သလေ၊ သို့သော် အရင်းကို စစ်လျှင်၊ ဗမာပြေ၊ ငါတို့ ငါတို့ပြေ။ နောင်ဥဒါန်း ဘယ်မကြေစရာ ရာဇဝင်တင်ထား မျိုးရိုးနွယ်လာ ကမ္ဘာတစ်ခွင်မှာဖြင့် ဗမာ အထင် အရှား တို့ခေတ်တွင်မှ ညွဲကြတော့မှာလား တို့ဗမာ တို့ဗမာ မဟုတ်လေသလား တို့ဗမာ ငါတို့ဗမာ၊ တို့ဗမာ ငါတို့ ဗမာ ဒါ ငါတို့ဗမာ၊ ဒါ ငါတို့ဗမာ။ အားလုံးညီညီ ယောက်ျားဘသား တို့ဗမာ နောင်လာနောင်သား ကောင်းစား ဖို့ရာ တို့တိုယ်ကျိုး လုံးလုံးမပါ ရဲရဲ ဗမာပီပီ ဗမာပြေ တို့ဗမာဖို့ပါ သခင်ကျင့်ကို ကျင့်ကြပါ

သခင်မျိုးဟေ့ တို့ဗမာ မိုးအောက်မြေပြင်မှာ အထက်တန်းစိတ်နဲ့ စာမရီသွေး တို့ဗမာ။

(သံပြိုင်)

ကမ္ဘာမကြေ ဗမာ တစ်တွေ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါ ငါတို့ပြေ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါ ငါတို့ပြေ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါ ငါတို့ပြေ။ တို့ဗမာ တို့ဗမာပြေကို တိုင်းရင်းသား အကုန်အစင် တို့ပြေလို့ မှတ်ထင် တို့ဝတ္တရားပင် တို့ဗမာခင်။ အမျိုးသားရေး ကြိုးပမ်းကြပါ တို့ဗမာ ဟေ့ တို့ဗမာ ခြောက် အမျိုးသားရေး ကြိုးပမ်းကြပါ တို့ဗမာ ဟေ့ တို့ ဗမာ အရှေ့က နေဝန်းထွက်သည့်ဗမာ တို့ခေတ်ကို ရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ တို့ဗမာ ဟေ့ တို့ဗမာ ဗမာပြည် တစ်ဝန်းအကုန် တို့အိမ်မှတ်ပါ တို့ယာမှတ်ပါ အဲဒါ တို့ဗမာ။

(သံပြိုင်)

ကမ္ဘာမကြေ ဗမာတစ်တွေ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါ ငါတို့ပြေ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါ ငါတို့ပြေ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါတို့ပြေ၊ ဒါ ငါတို့ပြေ တို့ဗမာ တို့ဗမာ ပြေကို တိုင်းရင်းသား အကုန်အစင် တို့ပြေလို့ မှတ်ထင် တို့ ဝတ္တရားပင် တို့ ဗမာခင်။ (တို့ဗမာ သီချင်းအစည်းအဝေး)

တကောင်းအဘိရာဇာ၊ တို့ဗမာ သာကီ
 မျိုးဟာမို့၊ မညှိုးဂုဏ်တေဇာ၊ ယိုးဒယားနဲ့
 ကုလားကိုပါ တိုက်ခိုက်ခဲ့၊ အောင်ခဲ့တာ
 တို့ဗမာ' ဟူသော မှန်နန်းရာဇဝင်လာ
 မြန်မာတို့ ဂုဏ်ယူခဲ့ကြသော စာပိုဒ်ကို
 နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့က အလွန်တရာ စက်
 ဆုပ်ရွံရှာသည်။ ထို့ကြောင့် တို့ဗမာ သီချင်း
 စတင်ပေါ်သည်နှစ်ကပင် မြန်မာအစ
 တကောင်းက အဆိုကို ကျောက်ဆည်က
 ဟု လွှဲပြောင်းကာ မဟုတ်မဟတ် လုပ်ဇာတ်
 ရေးသားခဲ့လေသည်။)

xxx

ဗွေဆော်ဦးအနေနှင့် တို့ဗမာသီချင်း
 တို့ ကျောင်းသားထုရှေ့မှောက်သို့ ရောက်
 အောင် စီစဉ်ကြသည်။ စီစဉ်သူများမှာ
 သခင်ဘသောင်း၊ သခင်နည်းပြဆရာ
 ဦးထွန်းစိန်၊ မြန်မာစာနည်းပြဆရာ ဦးညွန့်
 နှင့် တောင်သားကြီး ကိုနုတို့ ဖြစ်သည်။
 ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ ၁၉-ရက်နေ့
 စနေနေ့ညနေတွင် သထုံဆောင် သဟာ
 ယနှင့် စာဖတ်ခန်း၌ တို့ဗမာသီချင်း သီဆို
 သည်။

နောက်တစ်နေ့ညနေ (၅)နာရီအချိန်
 တွင် ရွှေတိဂုံဘုရားရင်ပြင်တော် လူထု
 ရွှေ့မှောက်၌ ခေတ်ပေါ်တူရိယာများနှင့်
 တွဲဖက် သီဆိုသည်။ လူကြိုက်များပါ
 တကား။ ထို့နောက် မကြာမီ ရန်ကုန်မြို့
 ပေါ် ရပ်ကွက်များက တို့ဗမာသီချင်းဆို ရန်
 ဖိတ်ကြားကြသည်။ တို့ဗမာ အစည်း
 အရုံးပင် သခင်များသည် သွားရောက်
 ဟောပြောသီဆိုကြသည်။ ဒေးဒရဲ ဖျာပုံ၊
 ကျွဲကလတ်၊ ပန်းတနော် စသော မြို့များ
 သို့လည်း သွားရောက်ရသည်။ ထို့ပြင်
 တို့ဗမာသီချင်းကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှစ်
 လည်မဂ္ဂဇင်းတွင် အင်္ဂလိပ်မြန်မာ နှစ်

ဘာသာဖြင့် ထည့်သွင်းဖော်ပြသည်။
 သခင်ဋီကာတွင်မူ တို့ဗမာသီချင်း
 သာမက ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်၏ ရဲ့ဗိုလ်
 သီချင်း၊ ဗမာ့လတ်ရုံးတပ် စစ်ချီသီချင်း၊
 တောင်သူလယ်သမားသီချင်း၊ မိုးဒူးနဲ့ တိုက်
 သီချင်း၊ သခင်သီချင်း စသည်တို့ကိုပါ
 ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။
 သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် ဝိုင်အမ်ဘီ
 သခင်တင်ကို နေရာပေး မြှောက်စားခဲ့သူ
 ပါတကား။

တို့ဗမာသီချင်းသည် တို့ဗမာ အစည်း
 အရုံးနှင့် တို့ဗမာ သခင်များအတွက်
 စည်းရုံးရေးလက်နက်ကောင်းတစ်ခုပါ
 တကား။ သခင်များသည် တို့ဗမာသီချင်း
 ကို အစည်းအဝေးကျင်းပတိုင်း သီဆိုကြ
 သည်။ အခမ်းအနားကို တို့ဗမာသီချင်းနှင့်
 ဖွင့်သည်။ တို့ဗမာသီချင်းနှင့် သိမ်းသည်။
 တောလုံးပွဲ၊ ဘုရားပွဲနှင့် အလှူပွဲများပါ
 မကျန် သီဆိုကြသည်။ နိုင်ငံတစ်ဝန်း
 ပြည်သူလူထုအတွင်းသို့ တစ်မုဟုတ်ချင်း
 စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့သွားလေသည်။

xxx

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်သည် အမျိုး
 သားစိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်သူဖြစ်သည်။ စာ
 ရေးရာတွင် မင်နီဖြင့် ရေးလေ့ရှိသည်။
 ယောလုံချည်နှင့်ပင်နီဖျင်အင်္ကျီကို တစိုက်
 မတ်မတ် ဝတ်ဆင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။
 ဂျပန်ဖက်ဆစ်ခေတ်တွင် မန္တလေး
 အနီးတစ်ဝိုက်နှင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို
 အခြေပြု၍ လှုပ်ရှားသည်။ အထက်မြန်မာ
 ပြည်တိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးထူးနှင့် ဆက်
 သွယ်သည်။ တော်လှန်ရေးတပ်သားများ
 စုဆောင်းပေးပို့သည်။ သူ၏ အမျိုးသား
 ရေးဆိုင်ရာ သီချင်းများမှာ ပိတ်ပင်ခြင်း

ခံရသည်။ (ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့က သူ၏
 အချိုးသားရေး သီချင်းများကို ကြောက်
 သည်။)

စစ်ပြီးခေတ်တွင် ဝိုင်အမ်ဘီသခင်
 ထင်သည် ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာသည်။
 ရွှေတိဂုံနှင့် ပြဇာတ်များတွင် ဇာတ်ဝင်တေး
 များ ရေးပေးရသည်။ ရန်နိုင်စိန်ပြဇာတ်
 တွင် ဇာတ်ရံအဖြစ် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်
 သည်။ သို့သော် ရန်နိုင်စိန်ပြဇာတ် မှေးမှိန်
 တောက်ကွယ်သွားသောအခါ အလုပ်
 လက်မဲ့ဖြစ်ရသည်။ ငတ်တစ်လှည့် ပြတ်
 တစ်လှည့် ဖြစ်ရသည်။ အသက် ၅၆-နှစ်
 အရွယ် ၁၉၄၉-ခု ဩဂုတ်လ ၈-ရက်နေ့
 တွင် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး၌ ဆင်းရဲ နွမ်းပါး
 စွာဖြင့် မထင်မရှား ကွယ်လွန်သွားလေ
 သည်။ သူ၏ နောက်ဆုံးခရီးကို ထိုစဉ်က
 သင့်ကျေးမှုဝန်ကြီး ထွန်းနေစဉ် ဦးထွန်း
 ဇေနှင့် ပရိသတ်အနည်းငယ်က လိုက်ပါ
 ဦးဆောင်ခဲ့ကြသည်။

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်သည် မန္တလေး
 မြို့မှ ဝေါသီတာဆိုသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦး
 နှင့် အိမ်ထောင်ကျသည်။ အိမ်ထောင် ရေး
 အဆင်မပြေ၍ အိမ်ထောင်ပြိုကွဲသွား
 သည်။ သားသမီး မထွန်းကားခဲ့ပေ။ သူ
 ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်
 လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက
 ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်အား ဝဏ္ဏကျော်ထင်
 ဘွဲ့နှင့် ရွှေတံဆိပ်တစ်ခု ချီးမြှင့်ကြောင်း
 ကြေညာသည်။

သူ၏ထင်ရှားသော သီချင်းများမှာ
 အများအပြားရှိသည်။ ယင်းတို့အနက်
 အချိုးသားရေးနှင့် စပ်ဆိုင်သော သီချင်း
 များမှာ တို့ဗမာသီချင်း၊ အနော်ရထာ၊
 တောင်သူလယ်သမားအောင်ဇေယျ၊
 အောင်လံတော်၊ ဗမာ့လက်ရုံးတပ် စစ်ချီ

သီချင်း၊ လက်ရုံးတပ်မှူးစစ်ချီသီချင်း၊
 ရဲဗိုလ်သီချင်း၊ တောင်သူလယ်သမားသီချင်း၊
 မိုးဒူးနဲ့တိုက်သီချင်း၊ မီးတုတ်သီချင်း၊ သခင်
 သီချင်းနှင့် ရဲမြန်မာသီချင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်သည်
 အနုအလှနှင့် ပတ်သက်သော မေတ္တာဘွဲ့
 သီချင်းများလည်း ရေးစပ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။
 ပြုံးပြုံးကလေး၊ ပါးချိုင့်ကလေး၊ မောင့်ရွှေ
 နွယ်ရိုး၊ သူကလေး၊ ပန်းထိပ်ခေါင်တင်၊
 ရှေ့တော်ပြေး၊ အချစ်ဋီကာ၊ မော်တော်
 ကား၊ အံ့ပုန်းချစ်၊ ရွှေရင်အေး၊ သံယောဇဉ်
 စသည်တို့ဖြစ်သည်။

သီဆိုသူများမှာ ဦးချစ်ဖွယ်၊ မြခြေ
 ကျင်း မငွေမြိုင်၊ လောဘာတီ မမြရင်၊ ယူနီ
 ဘာစီတီ မြသန်းကြည်၊ တလှိုင်းမမမြကျင်၊
 မအေးညွန့်၊ လှကလေးစိန်၊ ရွှေမန်းတင်
 မောင်၊ ပြည်လှဖေ၊ တင်တင်အေး၊ အေးငွေ
 ကြီး စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ဝိုင်အမ်ဘီသခင်
 တင်၏ သီချင်းများအနက် ယခုတိုင် မမိုး
 နိုင်သော အချစ်သီချင်းမှာ အံ့ပုန်းချစ်
 ဖြစ်သည်။ စောစောပိုင်းက ဇာတ်မင်းသား
 ရွှေမန်းတင်မောင် သီဆိုသည်။ နောက်ပိုင်း
 တွင် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ဝင်းဦး သီဆို
 သည်။

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်နှင့် ခေတ်ပြိုင်
 ထင်ရှားသော ဂီတစာဆိုများမှာ နန်းတော်
 ရွှေဆရာတင်၊ ဒဂုန်ဆရာတင်၊ သဟာသ
 ဆရာတင်၊ ရွှေတိုင်ညွန့်၊ မြို့မငြိမ်း ရွှေစွန်
 မောင်၊ ရွှေညာမောင်၊ ရန်နိုင်စိန် ထည့်
 တို့ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက် နန်းတော်
 ရွှေဆရာတင်သည် သူနှင့် အသက်ညွှန်သူ
 လောက်ပင် ဖြစ်၏။ နန်းတော်လူ့ဆရာ
 တင်သည် အငြိမ်သီချင်းများ နေရာရာ တွင်
 နာမည်ကြီးသည်။ အချိုးသားရေးနှင့်
 စပ်ဆိုင်သော သီချင်းများတွင် ဝိုင်အမ်ဘီ

သခင်တင်၏ သီချင်းများကို မလွမ်းမိုးနိုင်ပေ။ ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင် သီချင်းများသည် သံစဉ်အရ ခက်ခဲသည်။ မာကျော သည်။ အဓိပ္ပာယ် လေးနက်ကျယ်ဝန်း သည်ဟု ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုကြသည်။

တို့ပမာသီချင်း၏ ဩဇာအရှိန်အဝါကား အလွန်တရာ ကြီးမားလှပါသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ 'နိုင်ငံတော်သီချင်း'သည် တို့ပမာသီချင်းမှ မြစ်ဖျားခံခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော။ ထို့ပြင် ခေတ်ပေါ်ဝတ္ထုများအပေါ်တွင်လည်း ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ မင်းကောင်၏ 'မိုးအောက်မြေပြင်' (၁၉၄၈)၊ သိန်းဖေမြင့်၏ 'အရှေ့ကနေဝန်းထွက်သည့်ပမာ' (၁၉၅၈) နှင့် ဒဂုန်တာရာ၏ 'ပို့ခေတ်ကို ရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ' (၁၉၇၉)စသည့် ဝတ္ထုအမည်တို့မှာ တို့ပမာသီချင်းမှ ထုတ်နုတ်အသုံးပြုထားသည် မဟုတ်ပါလော။

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင် သီချင်းများအနက် တို့ပမာသီချင်းသည် အကောင်းဆုံးနှင့် အထင်ကြားဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူ့ထုထုတို့ ငြင်းငြင်ဆော်ရာတွင် အစွမ်းထက်ဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ဘေသာများက တွန့်လှုပ်ချောက်ချားခဲ့သော သီချင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တို့ပမာသီချင်းတို့ ကောင်းဆိုးဝါးကောင်း အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားအား မောင်းထုတ်သော နိုင်ငံရေး ကမ္ဘာဗဟု အမည်တွင်ခဲ့လေသည်။ မှန်သည်။ တို့ပမာသီချင်းပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် ၁၈-နှစ်အကြာတွင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၄-ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံမှ

အပြီးအပိုင် ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော။

xxx

ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်သည် သီပေါမင်း ပါတော်မူပြီးနောက် ရွှစ်နှစ်အကြာတွင် မွေးဖွားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးခေတ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။ သူလူဖြစ်ရသော အချိန်သည် ခေတ်ကျပ်ခေတ်ဆိုးကြီးဖြစ်သည်။ အပြောင်းအလဲ မြန်သည်။ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အဖွဲ့သားလှုပ်ရှားမှု အရှိန်အဟုန်ပြင်းထန်သည်။ ထိုသို့သော အချိန်ကာလတွင် ဝိုင်အမ်ဘီသခင်တင်သည် ပြည်သူ့လူထုနှင့် အတူလက်တွဲ၍ အမျိုးသားရေးလမ်းကြောင်းပေါ်မှ မဖောက်မပြန် ချီတက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် သူ့တစ်ကိုယ်ရေ ကောင်းစားရေးအတွက် တိုင်းပြည်နှင့် စာပေအပေါ် မည်သည့်အခါကမျှ သစ္စာဖောက်ခဲ့သူ မဟုတ်ပေ။ ယုံကြည်ချက်ခိုင်မာသူ၊ ဇွဲနပ်ကြီးသူ၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်သူ ဖြစ်သည်။ မှန်သည်။ သူသည် "နောင်လာနောင်သား ကောင်းစားဖို့ရာ၊ တို့ကိုယ်ကျိုး လုံးလုံးမပါ" ဟု တို့ပမာသီချင်းထဲတွင် ပါသည့်အတိုင်း သူ့တတ်စွမ်းသည် အနုပညာဖြင့် နောင်လာနောက်သား ပြည်သူ့လူထုကို အကျိုးပြုသွား သော ဂီတစာဆို သူရဲကောင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့မမေ့အပ်သော ကျေးဇူးရှင် တစ်ယောက်ပင် မဟုတ်ပါလော။

မောင်မောင်အေး(စစ်တိုင်း)

အဲဒီ တစ်ထောင်ထုပ်ကို သူက သားရေအိတ်နဲ့ ထည့်ပြီး အဲဒီထဲမှာ အမှတ် သညာတွေ ဘာတွေထည့်။ ထည့်ပြီးပြီ ဆိုတော့ ဒီအိတ်အသေအချာ ချည်စည်း ပြီးတော့ ဟောဒါ ဓမ္မိယလဒ္ဒ စင်ကြယ်တဲ့ ပစ္စည်း၊ ဒါနဲ့ ငါဆွမ်းကျွေးမယ်ဆိုပြီးတော့ ဧရာဝတီကမ်းပါး ကြီးသွားပြီးတော့ သူကမိတ္တန်တယ်။ ဟောဒီ ငါပစ္စည်းသည် ဓမ္မိယလဒ္ဒ စင်ကြယ်ပါမူကား ငါပစ္စည်း ငါပြန်ရစေသတည်းဆိုပြီးတော့ တစ်ခါတည်း မျက်စိမှိတ်ပြီးတော့ အားနဲ့ ရမ်းပြီးတော့ မြစ်ဘက်ကိုပစ်ချလိုက်တာ

ရွှေပြည်ဦးဘတင်

ရွှေပြည်ဦးဘတင် စာပွဲသဘင်

မန်းရာပြည့်ခေါ် မန္တလေးမြို့၊ နှစ် ၁၀၀ ပြည့်ကာလ (၁၉၅၉ ခုနှစ်) တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ်၌ ပညာရှိကြီး ရွှေပြည်ဦးဘတင် ဟောပြောချက်များ။ မိတ္ထီလာ တက္ကသိုလ်မှ စာရေးဆရာဝင်းတင်က တီပွဲခွေမှု ကူးယူပေးပို့ပါသည်။

ပုံ

ပုဂံအကြောင်းကို ပြောချင်တာကတော့ ဟခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီပုဂံနေပြည်ထောင်စုပတ်သက်ပြီးတော့ကို ပုဂံဆိုတာ အမှတ်သွားကြည့်ကြတော့ ခြောက်သွေ့နေတယ်။ သူ့ဦးစရာလည်းကောင်း ဆူးချဲ့တွေကလည်း အင်မတန်ပေါ့။ သံပုတ်တောတွေကလည်း ဆူးသွားလို့ မကောင်းဘူး။ အလွန်ငြီးငွေ့စရာကောင်းတယ်။ ပုဂံ ရာဇဝင်ကြီးကို ပြန်စဉ်းစားတော့ အလွန် တခမ်းတနား ပေ့လျော်ဖွယ်ကြီးလို့ ထင်ရသေးတယ်။ ထတယ်ရောက်သွားတော့ အဲဒီလို ဖြစ်နေတယ်။

ဒိုင်အာဒီအုပ်စိုးတဲ့ခေတ်တုန်းက ငါး ထောင်စားခေါ်တဲ့ ပညာရေးယုံကြည်ချက် သိကြီးချစ်လည်း ခေါ်သေးတယ်။ ပညာရေးဝန်ကြီးချုပ်။ သူက မေ့မိ (ပြင်ဦးလွင်) မှာ သူ့အခါ လာပြီးတော့နေတယ်။ ရုံးတွေ ရွှေရ တယ်။ အတွင်းဝန်မှူးအားလုံးက

(ပြင်ဦးလွင်) ရွှေနေရတယ်။ ဘုရင်ခံလည်း ဒီလိုပဲရွှေ နေရတယ်။ ကျုပ်တို့ကလည်းပဲ နိုင်ငံရေးသမားတွေဖြစ်နေတော့ အဲဒီမှာ ဆုံကြ တာပေါ့လေ။ ဆုံကြတော့ ဝတ်လုံ တော်ရ အစ်အေးဦးမောင်ကြီးက ဘယ်နှယ် ပြောတုန်းဆိုတော့ မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်)ရဲ့ အင်မတန်အရသာရှိတဲ့ နွေရာသီဥတုကို နှစ်သိမ့်ပြီး မြန်မာ ရှင်ဘုရင်များဟာ ထီးနန်း စိုက်ဖို့ရာ နေရာကောင်းကို မရွေးတတ်ဘူး တဲ့။ အင်မတန် ပူပြင်းခြောက်သွေ့ပြီးတော့ နှစ်သက်ဖွယ် မရှိတဲ့ ပုဂံလိုနေရာမျိုးကို ရွေးချယ်တယ်။ ဒီလိုပြောတယ်။ ကျုပ်တို့က ဘယ်လိုမှ ပြန်ပြီးတော့ စကားမစပ်မိ တော့ဘူး။

အဲဒီလို ခြောက်သွေ့နေတာကို နောက်သားများက ဘယ်လိုယူဆကြတုန်း ဆိုတော့ ဒီလိုခြောက်သွေ့တာ တခြား မဟုတ်ဘူးတဲ့။ လှည်းဝင်ရိုးသံ တည်ညံ့ ပုဂံဘုရားပေါင်းဆိုတဲ့ ဘုရားတွေ တည် တော့ အုတ်တွေက အင်မတန်သုံးရတယ်။ အုတ်ဖုတ်ဖို့ရာ ထင်းတွေ ခုတ်ရတာနဲ့ တော တွေပျောက်သွားပြီး ဒီလိုခြောက်တောက် တောက်ကြီး ဖြစ်သွားတာ။ ဒီလို အယူရှိ ကြတယ်။ ဒီအယူအဆကလည်းပဲ လွမ်း မိုးတယ်။ ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်မပေါ့လေ။ ခြောက်သွေ့သွားတာလည်း အမှန်ပဲ ဖြစ် နေတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာအယူအဆတစ်ခုဟာ ဘယ်လို လဲဆိုတော့ ပုဂံဟာ နဂိုကတည်းက ဒီလိုပဲ နေမှာပဲလို့ အယူရှိတယ်။ အခု နားထောင် နေတဲ့ ပရိသတ်က ဒီအယူအဆ နှစ်ခု ပေါ်မှာ စဉ်းစားနိုင်အောင် ဆိုပြီးတော့ ဒီပုဂံရဲ့ အခြင်းအရာတွေကို နည်းနည်း ဖတ်ပြမယ်။ ဖတ်မပြခင် ဒီအခြင်းအရာကို ရေးသားသောပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း နည်းနည်း

ပြောပြမယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်က ရဟန်းတော် တစ်ပါးဖြစ်တယ်။ ရဟန်းတော်ဆိုပေမယ့် သာမညရဟန်းတော်မဟုတ်။ ဒီ ပုဂံခေတ်မှာ သာသနာပိုင်တင်မြောက်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တယ်။ သာသနာပိုင် တင်မြောက်ရုံ သာမညမဟုတ်သေး။ ပုဂံခေတ်မှာ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့ ကျော်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ပါးဖြစ်တယ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဘွဲ့ကတော့ ပေါင်လောင်ရှင် ကဿပလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ပေါင်လောင် ရှင်ကဿပနှင့်ပတ်သက်ပြီး တော့ ကျောက်စာပေါင်း မြောက်ခြားစွာ ထဲမှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ရဲ့ အကြောင်းအရာတွေ တွေ့ရတယ်။ ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပ ကိုယ်တော်ရဲ့ ရုပ်ပုံများလည်းပဲ ညောင် နဘက်မှာ ကျောက် နဲ့ ထုထားပြီးတော့ကို ကျားရုပ်ကြီးပေါ် ထိုင်နေတာလည်း တွေ့ရ တယ်။ ဘယ်နှယ်ကြောင့် ရဟန္တာသာသနာ ပိုင်ကြီး ကျားပေါ်ရောက် နေတယ်။ တောင်ပြု၊ မင်းညီနောင်လည်း မဟုတ် ပါဘူး။

ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပ

ဒီကိုယ်တော်အကြောင်း အကျဉ်းချုံး ပြီး တိုတိုပြောရမှာဖြစ်ရင် ရှေးက ပခန်း ငယ်ရယ်လို့ရှိတယ်။ ပခန်းကြီး၊ ပခန်းငယ် ရယ်လို့ ရှိတယ်။ ပခန်းငယ်ဆိုတာက လွယ် အောင်ပြောလို့ဆိုလို့ရှိရင် ပခုက္ကူနယ်ပါပဲ။ အဲဒီ ပခန်းငယ်မှာ ဂူနီနေဝင်ခေါ်သော ရွာကလေးတစ်ရွာ ရှိ တယ်။ ဒီရွာက အနောက်ဘက်တောင်ရိုး တောင်တန်း များဘက်ကို ပိုပြီးတော့ နီးဟန်လက္ခဏာ တူပါတယ်။ ဂူနီနေဝင်ရွာကို တစ်ခါသ၌ ဓားပြတိုက်တယ်။

အဲဒီလိုထားတာ အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဒီဦးကဿပကလည်း သီလဝန္တ၊ ဂုဏဝန္တ၊ သီလဝန္တဖြစ်တဲ့ သူတော်တောင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကလေးဖြစ်တော့ သူတို့ကို ထိခိုက်တယ်။ ဘယ်လိုထိခိုက်တုန်းဆိုတော့ သူတို့တစ်ရွာလုံး ယားကြတယ်။ မိန်းမ ယောက်ျား၊ ကလေး၊ လူကြီး ယားကြတယ်။ ကုတ်ရ၊ ပဲရတာနဲ့ ကြာတော့ကို ပွန်းပဲ့ပြီးတော့ အနာတွေဘာတွေ ဖြစ်တယ်

အဲဒီရှေးဟောင်းစာဆိုစာရ

ဓားပြတို့သည် ဂူနီနေဝင်ရွာကို လာ ရောက်တိုက်ခိုက်ကြကုန်၏။ သူတို့ စာလို ခိုသော ပစ္စည်းများယူပြီးသကာလ အပြန် လုကိုလည်း ဖမ်းသွားတယ်။ လူဖမ်းသွား စဉ်နေရာမှာ ဒီပေါင်လောင်ရှင်ကဿပရဲ့ ဖယ်တော်နဲ့ ခမည်းတော်က အဖမ်းခံရ တယ်။ ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပသည် ဖယ်တော်ဝမ်းတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ အရင့် အမာနဲ့ ပါပြီးတော့သွားတယ်။ အဖေက ခတာ လွတ်မြောက်လာတယ်။ လွတ် မြောက်လာပြီးတော့ မယ်တော်က မလွတ် မြောက်ဘဲ ဖြစ်နေတယ်။ သူတတ်အား အန္တ ကယ်တင်နိုင်ရန်ဆိုပြီးတော့ ဒီပဋိ သန္ဓေ ဖယ်တော်ကို လိုက်ပြီးတော့ သူ ဇူးဝမ်းရွာဖွေတော့ တစ်နေရာမှာ အလောင်း တွေ့ရတယ်။ အလောင်းတွေ တော့တို ပေါင်လောင်ရှင်ကဿပဖြစ်မယ့် အလောင်းအလျာဖြစ်သော ကလေးက

လည်း ဒီအလောင်းနားမှာပဲ ရှိပြီးတော့ နို့စို့ရက်တွေ့တယ်။ ပဋိသန္ဓေကိုယ်ဝန်ထ ဝါမွေးဖွားပြီးတော့ ကျန်ရစ်တဲ့ကလေးဝဲလို့ သူ ယူဆပြီးတော့ ဒါ သူတောမှာ ဖြစ်သ လို့ သဂြိုဟ်ပြီးတော့ ကလေးသူယူလာ တယ်။ ယူလာပြီးပြီဆိုတော့ကို အဲဒီ ဂူနီ နေဝင်အရပ် ပြန်ရောက်တော့ ဒီကလေး လေးဟာ ကြီးပြင်းလာတော့ ကျောင်း သားကလေး၊ ကျောင်းသားကလေးထ သာမဏေကလေး၊ သာမဏေကလေးထ ရဟန်းကလေးဆိုသလို သူ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပြီးတော့ လာခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုလာခဲ့တဲ့ အချိန်လောက်မှာ တစ်ခါ ဒီဂူနီနေဝင်ရွာကိုပဲ ဒီဇွေတုန်းထ

ဓားပြတိုက်ဖို့ တစ်ခါဖြစ်ပြန် တယ်။ ဖြစ်ပြန်တော့ အပြန် သူတို့အရင် အတိုင်း လူဖမ်းတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ အဖမ်းခံရတာ ဦးကဿပ အဖမ်းခံရ တယ်။ ဒီလူနဲ့ ပါသွားတယ်။ သူတို့တောင်ရိုးပေါ် ရောက် တော့ သူတို့မျက်စိအမြင်အပြင်တော့ ဒါ လူရိုင်းအနေနဲ့ သဘောထားပြီးတော့ ခေါ် လေ။ အဲဒါ သူတို့ဟာ မြို့ဦးတစ်ခုထုတ်

ပြီးတော့ တော်တော်လုံလုံ ခြုံခြုံ အချုပ်ခန်း ကြီးပေါ့လေ။ ထည့်ထားတယ်။

အဲဒီလိုထားတာ အကြောင်းပြု ပြီးတော့ ဒီဦးကသပပကလည်း သီမဝန္တ၊ ဂုဏဝန္တ၊ သီလဝန္တဖြစ်တဲ့ သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကလေးဖြစ်တော့ သူတို့ကို ထိခိုက် တယ်။ ဘယ်လိုထိခိုက်တုန်းဆိုတော့ သူတို့တစ်ရွာလုံး ယားကြတယ်။ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ကလေး၊ လူကြီး ယားပြန်တယ်။ ကုတ်ရ၊ ဖဲ့ရတာနဲ့ ကြာတော့ကို ပွန်းပဲ့ပြီး တော့ အနာတွေဘာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ ဒီမြန်မာလူမျိုးများ တလည်း အရောင်းအဝယ်နဲ့ အဲဒီ ဖာရပ် ရောက်တယ်။ ဒါ သူတို့လူချင်းသိတာ၊ ရောင်းဝယ်ရင်းသိတာ။ သိတော့ကို တစ်ရွာလုံးယားနေတာကို မြန်မာများက ခြင်တော့ မင်းတို့မှာ ဘယ်နဲ့တုန်း။ တစ်ရွာ လုံး ယားပြီးတော့ အနာတွေ ဘာတွေ လည်း ဖြစ်တုန်ပါကလေး။ ဟုတ်တယ်ဗျာ။ ဘယ်လိုဖြစ်မှန်းလည်း မသိပါဘူး။ တစ်ရွာ လုံး ယားတာဗျ။ ကုတ်ရမုရလွန်းလို့ အခု အနာတွေဘာတွေဖြစ်တုန်တာ။ အဲဒီလို ပြောရင်းနဲ့ပဲ မြန်မာများက အဲဒါ ချုပ်ထား တဲ့ကိုယ်တော်ကို မြင်တာကိုး။ မြင်တော့ ရဟန်းတော်မှန်းသိတယ်။ ဒါ သူတို့တော့ ပြောမှာပဲ။ မင်းတို့ ယားတာ တခြား မဟုတ်ဘူး။ ဒီရဟန်းသူတော်ကောင်းကို

မင်းတို့ ချုပ်ထားတယ်။ အဲဒါကြောင့် မင်းတို့ ဒါဒီလိုဖြစ်တာ။ ဒုက္ခ ဖြစ်တာ။ အဲဒီလိုပြောတော့ သူတို့ စဉ်းစား တယ်။ စဉ်းစားပြန်တော့ သူတို့ တည့် တည့် မယုံ သေးဘဲနဲ့ ကောင်းပြီ။ ခင်ဗျား

တို့ပြောတာ ဟုတ်မဟုတ်ကို ကျုပ်တို့ နတ် ကို မေးကြည့်ဦးမယ်။ သူတို့ မေးကြည့် တယ်။ ညကျတော့ မေးကြည့်တော့ သူတို့ နတ်က ဟုတ်တယ်လို့ပြောတယ်။ ဒီနတ် ကလည်းဗျာ စောစောက ပြောပြီးတာပဲ။ သူကင်ကြားပသပြီး လုပ်နေရတာ တကယ် ဆိုရင် စောစောက ပြောပေါ့။ အခုအနာ တွေတောင် ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သူတို့က နတ် ဘယ်လိုမေးတုန်းဆိုတော့ ဒီကြက်ရိုးထိုး ပြီးတော့ မေးတာ။ ကြက်ရိုးနတ်ကြက်ရိုး ထိုးဆိုတဲ့ ပုံစံကလေးက ဘယ်လိုတုန်းဆို တော့ ကြက်တောင် တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါရဲ့ အရိုးကလေး ချွန်ချွန်ကလေးနဲ့ ကျုပ်မြင် ဖူးတဲ့ ကြက်ရိုးပြောတာနော်။ သူတို့ ကြက် ရိုးကို ကျုပ်မသိဘူး။ ကျုပ်မြင်ဖူးတဲ့ ကြက် ရိုးကတော့ ဒီတစ်စိုက်သာသာ (၈)လက်မ လောက် ထားပါတော့ဗျာ။ (၈)လက်မ လောက် အလျားရှည်သော ပေချပ် ကလေးတွေ တော်တော်များများဗျ။ အချပ်ပေါင်း (၅၀) (၆၀) လောက်ဆိုပါ တော့ဗျာ။ အဲသလောက် ထပ်ပြီးပြီဆို တော့ အလယ်ကောင်မှာ အပေါက် ကလေး ဖောက်ထားပြီးပြီဆိုတော့ အဲဒီ အပေါက်ကလေးနဲ့ ကြိုးသွင်းပြီးတော့ ဒီ ကြိုးကွင်းလေးလုပ်ထားတယ်။ ကြိုးကွင်း လေးလုပ်ထားပြီးတော့ ပေအချပ်တိုင်း အချပ်တိုင်းမှာ တစ်စုံတစ်ခုသော အဖြစ် အပျက်အကြောင်းကို ရေးထားတယ်။ ၁ ချပ်နဲ့ ၁ ချပ် မတူဘူး။ ၁ ချပ်ကို ကိစ္စ တစ်ခုပဲ။ အဲဒီလိုရေးထားတယ်။ ရေးထား ပြီးတော့ အကောင်းအဆိုးပေါ့လေ။ ဇာတ် လမ်းကလေးတွေရော၊ ဘာလေးတွေရော ရေးထားတယ်။

သီလပါခံယူဆောက်တည် ဓိဋ္ဌာန် ပြီးတော့ ကိုယ့်ကိစ္စကို ဓိဋ္ဌာန်ပြီးပြီဆိုတော့

အဲဒီပေချပ် အထပ်ကလေးထဲကို ကြက်ရိုးအချွန်ကလေးနဲ့ ကိုယ်အလိုရှိရာကို ထိုးသွင်းလိုက်တယ်။ ထိုးသွင်းလိုက် ပြီးတော့ အဲဒီမျက်နှာ လှန်ကြည့်လိုက် တော့ အဲဒါဝမ်းဘက်က ပေချပ်မှာ ခွက် တွဲဘက်က ဝမ်းဘက်ခေါ်တယ်။ ခုံး ခေတဲ့ဘက်က ကျောပေါ့။ ဝမ်းဘက်က ကလေးတာပေါ့။ အဲဒီစာဖတ်ကြည့်ရတယ်။ ဖတ်ကြည့်တော့ ကိုယ်ပြုမှုချင်တဲ့ကိစ္စနဲ့ ဖတ်သက်ပြီးတော့ ဆီလျော်တယ်။ မဆီ လျော်တယ်။ အကောင်းပြောတယ်။ အကောင်းပြောတယ်။ ဒီထဲမှာပါတယ်။ ဒီလိုဖတ်တာကို ဒါမြန်မာများကတော့ ကြက်ရိုးထိုးတယ်လို့ ခေါ်တယ်။ ဘာပြုလို့ ကြက်ရိုးထိုးတာတုံးဗျ။ ငါးရိုးနဲ့ မကောင်း ချောင်းနော်။ သူက ကြက်ရိုးက ထုံးစံရှိ တယ်။ ဒီကြက်ရိုးကလည်းပဲ သူတို့ထုံးစံ ဆင်သတ်လာတာရှိတယ်။ အဲဒီလိုကြည့် တော့ အဲဒီလိုနည်းနဲ့ပဲ သူတို့ပလောင်တွေ ထပ်သလား သို့မဟုတ် ဘယ်လိုနည်း နဲ့ ထပ်သလားလို့ မပြောတတ်ဘူး။ သူတို့ နေထိုင်တာ ဒါ မြန်မာတွေပြောတာ။ ထုတ်တယ် လို့ ဒီလိုဖြစ်နေတယ်။

ဖြစ်တော့ကို ခင်ဗျား တို့ကလည်း ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ယားတယ် လို့ပြောသလဲ။ မြန်မာတွေပြန်မေးတော့ သူတော်ကောင်း တွေ။ တို့မြန်မာထဲမှာ သူတော်ကောင်း ခေါ်တယ်။ ဘယ်လို သူတော်ကောင်းတုန်း၊ မင်းတို့က နတ်ကို ကိုးကွယ်တာလို၊ တို့ကလည်း ဒီရဟန်း သံဃာတော်ကို တို့က စုန်းကြီး၊ နတ်ကြီး အမှတ်နဲ့ ကိုးကွယ်တာ၊ ကောင်းပြီ။ တို့ဘယ်လိုဘယ်နဲ့ လုပ်ရ မတုံး။ တို့က ပြောပြမယ်။ မင်း ကန်တော့ ရမယ်။ သူတော်ကောင်းဖြစ်မှားတာဆို တာ ကန်တော့ ရတယ်။ ဘယ်လို ကန် တော့ရမတုံး။ ဘယ်လိုကန်တော့ရမတုံးဆို တော့ ကိုယ်တော်ကို ခြံထဲကဖွင့်ပြီးတော့ အပြင်ဘက်ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိပါ ခေ၊ ကိုယ်တော်ကို ရေခိုးချိုးပေးရမယ်။ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းဖြစ်အောင် လုပ်ရမယ်။ လုပ်ပြီးပြီဆိုတော့ မင်းတို့အားလုံး ဝတ် ကောင်းစားလှဖြစ်သလို လဲပြီးပြီဆိုတော့တို့ ကိုယ်တော်ကို လှူဖွယ်တန်းစွယ်တွေနဲ့ လှူတန်းပြီးပြီဆိုတော့ ကိုယ်တော်ထံ ရှိခိုးပြီးတော့ မင်းတို့ တန်တော့ရမယ်။ အဓိက အယားပျောက် ပြီးရော၊ ဘာလုပ် ရလုပ်ရ။ သူတို့ပြောတဲ့အတိုင်း ထန်တော့

ကြတယ်။ ကန်တော့ကြတော့ ကိုယ်တော်ကလည်း ကျေနပ်ကြောင်း၊ ကန်တော့တာကို ခွင့်လွှတ်ကြောင်း၊ ကျေနပ်ကြောင်း အမိန့်ရှိတယ်။ အဲဒီလိုကန်တော့ပြီးတဲ့ အချိန်ကစပြီးတော့ သူတို့ မယားတော့ဘူး။ အဲ . . . ဒီအနာတေဘာတွေ ပျောက်သွားတယ်။

ကိုယ်တော်က ပလောင်လူငယ်လေးတွေကို စာဝါချပြီးတော့။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သင်ကြားပြီးတော့ပ ဒီလိုနေရာက သူတို့ အင်မတန် ယုံကြည်တဲ့ ကိုယ်တော်ဖြစ်ပြီးတော့ ကိုးကွယ်တဲ့ ကိုယ်တော်ဖြစ်လာ တာ။ ဒါနဲ့ ဟို မြန်မာပြည်ဘက်ကို ဂူနီ နေဝင်တို့ ဘာတို့များ ပြန်သွားချင်သေး တယ်ဆိုပြီးတော့ သူတို့ပြောတော့ကို သူတို့က ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်ကြတယ်။ ဖြစ်ကြသော်လည်းပဲ ကိုယ်တော်ရဲ့ဆန္ဒကို သူတို့ ဆန့်ကျင်ဘက် မလုပ်လိုသောကြောင့် ပြန်ဖို့ရာ သဘောတူကြတဲ့ပြင် ပလောင်လေးတွေပါ လှူလိုက်တယ်။ ပလောင်ကလေးတွေရဲ့ အရှင်သခင်အနေနဲ့ ပလောင်ရှင်၊ ပေါင်လောင်ရှင် ကဿပ လို့ ဒီနာမည်ဖြစ်လာတယ်။

ပလောင်ကလေးတွေ ရလာတာ အကြောင်းပြုပြီးတော့ အဲဒီကိုယ်တော်က နောက်တော့ ပုပ်ပြည်နရပတိစည်သူမင်းကြီး လက်ထဲမှာ အဲ ရှင်ဘုရင်ကို မှူးတော်မတ်တော်များစွာ ဘယ်လိုသံတော်ဦးတင် တုန်းဆိုတော့ အခု ပုပ်မြို့တောင် အဲ ခရီးမလှမ်းမကမ်း တောပိုင်းစပ်မှာ ကြံခါးပင်ကြီးရှိပါတယ်။ ကြံခါးပင်ကြီးအောက်မှာ ဆင်ဖြူတော်ကြီး (၁) စင်းကို ဘုရားကျွန်တော်တို့မြင်ပါတယ်။ ဆင်ဖြူတော်ကိုက အရေးတကြီးရှင်ဘုရင်လာပြီးတော့ တင်ကြတယ်။ ရှင်ဘုရင်ကလည်း ဆင်ဖြူအင်

မတန်လိုချင်တဲ့ ရှင်ဘုရင်ဆိုတော့ ကိုင်း အဲဒီဆင်ဖြူတော်ကို သွားပြီးတော့ ကြည့်၍ ကြိုရအောင်လုပ်ကြ။ ဒီလိုလွှတ်လိုက် တော့အမတ်တွေ သွားကြတော့ ဒီကြံ ခါးပင်ကြီးကို တွေ့တယ်။ ကြံခါးပင်ကြီးမှာ ဆင်ဖြူတော်တော့ မရှိဘူး။ မရှိတော့ဟိုဘက်တော့၊ ဘယ်ရဲ့မှာ ထင်တဲ့ဆီကို သူတို့လိုက်ကြတော့ပေါ့လေ။ လိုက်ကြတော့ အဲဒီလိုလိုက်ရှာဖို့ရာ အမိန့်ပေးလိုက်တဲ့ အမတ်ထဲက အနန္တသူရိယဆိုတဲ့ အမတ်ကတော့ တစ်ယောက်အပါအဝင်ပေါ့လေ။ သူက ဘယ်လိုစဉ်းစားတုန်း တော့ဆင်ဖြူတော်ဟုတ်ပုံမရဘူး။ ဒါ သီလ၊ သမာဓိနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ သူတော်ကောင်းအဖို့အရာ တွေတွေရာရာ ဆင်ဖြူတော်အနေနဲ့ ထင်ကြ မြင်ကြတာနဲ့တူတယ်။ ဒီကြံခါးပင်အောက်မှာ ထိုင်နေသော သီတင်းသုံးနေသော ဒီရဟန်းသည်ပင် လျှင်သီလ၊ သမာဓိဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံသည်အတွက်ကြောင့် ဆင်ဖြူတော်ဟူ၍ ထင်ရမြင်ရတာဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဟိုအမတ်တွေ ဟိုလိုက်ရှာပေမယ့် ငါတော့မရှာတော့ဘူး။ ဒီကိုယ်တော်ဆီသွားမှပဲဆိုပြီးတော့ ကြံခါးပင်အောက်မှာ ကိုယ်တော်က ထီးကိုဖွင့်ပြီးတော့ အပေါ်ကမိုးထားပြီးတော့ သူတန်တော့တယ်။ ကန်တော့ပြီးတော့ စကားမပြောပြောတယ်။ စကားမပြောပြော တော့ကိုယ်တော်ရဲ့ အရည်အချင်းကို သူသိတယ်ပေါ့လေ။ အဲဒီလိုနေတော့ ကျွန်တို့အမတ်တွေလည်း ဟိုနားဒီနားရှာရာက မတွေ့တော့ နန်းတော်ပြန်သွားတယ်။

နန်းတော်ရောက်တော့ ဆင်ဖြူတော်ကို တွေ့ခဲ့ရလား။ ဆင်ဖြူတော်ကို ခပ်လှမ်းလှမ်းတုန်းကတော့ ကြံခါးပင်ရဲအကိုင်တွေ ဘာတွေ ချိုးပြုနေတာကို လှမ်းပြီး

ဟောဒီပတ္တမြား တစ်စလယ်သားကတော့ ငါ ဘာနဲ့မှ တိုက်ပွဲဆင်ပြီး သတ်ဖြတ်ပြီးတော့ သွေးသံရဲရဲနဲ့ လူထားတဲ့ ပစ္စည်းမဟုတ်ဘူး။ မြင်းကပါ သူဌေးက ငါမိတ်ဆွေမို့လို့ ဒါလက်ဆောင်ပေးတာ။ ဒါ ဓမ္မိယလဒ္ဓစင်ကြယ်တဲ့ပစ္စည်း။ အဲဒါသွားရောင်းတယ်

အပြင်သားပါဘုရား။ နောက် အနားရောက်တော့ ဆင်ဖြူတော်က မရှိတော့ဘူး ဘုရား ကျွန်တော်တို့ ဟိုဘက်ဒီဘက် အာသိုင်းလေးတွေ လျှောက်ပြီးတော့ရှာကြသေးတယ်။ ဘယ်မှ မတွေ့ပါ။ သတင်းသည် မရတာနဲ့ ပြန်ခဲ့ရပါတယ်။ နန်းတော်ရောက်တော့ အနန္တသူရိယအမတ်တော့ ဒီ ကြံခါးပင်ကြီးအောက်မှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနဲ့ ထိုင်ပြီးစကားပြောနေပါတယ်ဘုရား။ အနန္တသူရိယအမတ်ရောက်လာတယ်။ ရောက်လာတော့မေးတယ်။ သူများတွေ ဆင်ဖြူတော် လိုက်ပြီးတော့ ရှာကြသေးတယ်ပြောတယ်။ မင်းက ဆင်ဖြူတော်တော့ မရှာဘဲနဲ့ ကြံခါးပင်အောက် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနဲ့ စကားပြောနေတယ်လို့ ဒီပြင်အမတ်တွေက ပြောကြတယ်။ အဲဒါဘယ်လိုလဲ။ ခုနတုန်းက ထင်ခဲ့တဲ့အတိုင်းပေါ့လေ။ ဒီဟာ ဆင်ဖြူတော် ဟုတ်တယ်လို့ ဘုရားကျွန်တော် ထင်ဘူး။ သူတော်ကောင်းများအဖို့ လူတွေကို ထင်မြင်စေတဲ့သဘောမျှသာ ဖြစ်တယ်လို့ အောက်မေ့ပြီးတော့ ဒီသူတော်ကောင်း ရဟန်းတော် နားမှာပဲ ဘုရားကျွန်တော် ခူးမြော်ကန်တော့ပြီး စကားပြောတဲ့ အာလာပသလ္လာပပြောပြီးတော့ ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မင်းတွေ့တာ

ဟုတ်ကောင်းဟုတ်လိမ့်မယ်ကွနော်။ ဒါနဲ့ ကိုယ်တော် ပင့်ကွာ။ အဲတော့ ကိုယ်တော် သွားပင့်၊ သွားပင့်တော့ နန်းတော်ရောက်ရောက်ပြီးတော့ စကားစမြည်ပြော၊ ဆွေးနွေး။ ကိုယ်တော်က တရားပါပဟော။ ဒါဖြင့် ရင် နက်ဖြန်ခါမနက်တော့ တပည့်တော် နန်းတော်မှာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပါဆိုတော့ ဒကာတော် မင်းမြတ် နက်ဖြန်ခါခွင့်ပြုလို့မရဘူး။ အနန္တသူရိယအမတ်တသူ ဆွမ်းဖိတ်သွားပြီး နက်ဖြန်ခါ မနက်အတွက်မပေးနိုင်တော့ဘူး။ အဲလိုပြောတော့ ရှင်ဘုရင်က ခုခွင့်မရလည်း နောက်ကျေးရသေးတာပေါ့ ဆိုပြီးတော့ အနန္တသူရိယကို သူကမလုပ်ဘူး။ လူလို့လည်း ကောင်းတာမဟုတ်တာ။

ဒီတော့ အနန္တသူရိယအမတ်က သူမှာ ဒီသားရေအိတ်နဲ့ထည့်ထားသော ငွေထုပ်ကြီးကိုကိုင်ပြီးတော့ သူကအဓိဋ္ဌာန်တယ်။ ငါ နက်ဖြန်ခါမနက် ကိုယ်တော် တို့ဆွမ်းကျွေးဖိတ်ရမယ်။ အလှူအတန်းပြုရမယ်။ အဆုံးအမ ခံရမယ်။ တရားတော်ကို နာရမယ်။ အဲတော့ ငါ့မှာရှိတဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်းဆိုတဲ့ ဆွမ်းကွမ်းချက်ကို ထပ်ရမယ်။ လှူဒါန်းရမယ် ငါ့ပစ္စည်းတွေလည်းပဲ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို တယ်ပြီးတော့ မသိုးမသန်ဖြစ်နေတာတို့၊ တိုက်ပွဲ

ကို ဓမ္မိယလဒ္ဓကစင်ကြယ်တယ်လို့ သူက အယူမရှိဘူး။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ ဒီ အမတ်က မတရားသဖြင့်ရထားတဲ့ ပစ္စည်း တော့မဟုတ်ပါဘူး။ သို့ရာတွင် သူက ဘယ်လိုတုန်းဆိုတော့ ရှင်ဘုရင်ရှေ့တော် မှာ ငါကျားနဲ့ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်း ကြောင့် ရထားတဲ့ ဆုတော်၊ လာဘ်တော်၊ ဧရာဝတီမြစ်ထဲမှာ ရေအောက်ငုပ်ပြီးတော့ မိချောင်းနဲ့ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲမှာ အောင်မြင် သည့်အတွက် ရထားတဲ့ဆုတော်လာဘ် တော်။ ဒီအမတ်မင်းသူရိယက ထူးထူး ဆန်းဆန်း သူကလည်း ခြင်္သေ့နဲ့တိုက်ပွဲ ဆင်ရတယ်။ ဆင်နဲ့တိုက်ပွဲဆင်ရတယ်။ တျားနဲ့တိုက်ပွဲဆင်ရတယ်။ ရေထဲငုပ်ပြီး တော့ မိကျောင်းနဲ့ တိုက်ပွဲဆင်ရတယ်။ ယော . . . ဘယ်အရပ် ဘယ်ဒေသက လူဆိုးများ လူဆိုး၊ သူခိုး ထကြွတယ် ဆိုရင် ဝှံ့ဘုရင်က အနန္တသူရိယအမတ်ကို လွှတ်စေပြီး အင်မတန်စိတ်မချမ်းမမြေ့နဲ့ သူ အောင်ပွဲဆင်ခဲ့ရတယ်။ သူက လက် နက်နဲတော့ အရွှင်လိုက်ဖမ်းရမှ သူက ကျေနပ်တဲ့အမတ်ကိုး။

ဒီအမတ်က လူစွမ်းကောင်းနော်။ ဟို ပုဂံများရောက်သွားလို့ရှိရင် အနန္တသူရိယ တည်ခဲ့တဲ့ အရွယ်တူ စေတီတော်သုံးဆူ ရှိ၏။ ဟို စစ်ပြီးတော့ မပြောတတ်ဘူး နော်။ အဲဒီတော့ သူဆွမ်းကျွေးဖို့ ပစ္စည်း ဝယ်ဖို့ရာ ပစ္စည်းတွေစဉ်းစားလိုက်တော့ ငါ့ဥစ္စာတွေက ကျားသတ်ရတာ တစ်မျိုး၊ မိကျောင်းသတ်ရတာ တစ်မျိုး၊ ဆင်သတ် ရတာတစ်မျိုး၊ ခြင်္သေ့သတ်ရတာတစ်မျိုး၊ လူဆိုးသူခိုးတွေကို သတ်ဖြတ်ပြီးတော့ ငါ အောင်ပွဲဆင်ပြီးတော့ရတဲ့ ဆုတော် လာဘ်တော်က ပစ္စည်းတွေချည်းဖြစ်နေ တယ်။

အဲဒီတော့ ငါ့ပစ္စည်းတွေက လူဖို့ တန်းဖို့၊ ကုသိုလ်ပြုမယ်ဆိုရင်တော့ ဓမ္မိရ လာဒ် မစင်ကြယ်ဘူး။ ငါစဉ်းစားဦးမယ် ဆိုပြီး စဉ်းစားလိုက်တော့ တစ်နေ့သန္တ ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ မြင်းကပါ သူငွေးကိစ္စတော့ မဖော်ပြပါဘူး။ အဲ . . . သူတို့ကိစ္စပြီးစီး တော့ကို မြင်းကပါသူငွေးက အဲဒီ ပတ္တမြား တစ်စလယ်သားရထားတာကို သူက စဉ်းစားတယ်။ ဟောဒီပတ္တမြား တစ် စလယ်သားကတော့ ငါ ဘာနဲ့မှ တိုက်ပွဲ ဆင်ပြီး သတ်ဖြတ်ပြီးတော့ သွေးသံရဲ့ရဲ့ ယူထားတဲ့ ပစ္စည်းမဟုတ်ဘူး။ မြင်းကပါ သူငွေးက ငါမိတ်ဆွေမို့လို့ ဝါလက်ဆောင် ပေးတာ။ ဝါ ဓမ္မိယလဒ္ဓစင်ကြယ်တဲ့ပစ္စည်း အဲဒါသွားရောင်းတယ်။ ရောင်းတော့ကို ငွေတစ်ထောင်ရတယ်။ အဲဒီ ငွေတစ် ထောင်ရခဲ့တဲ့ တစ်ထောင်ထုပ်ကို သူက သားရေအိတ်နဲ့ ထည့်ပြီး အဲဒီထဲမှာ အမှတ် သညာတွေ ဘာတွေထည့်။ ထည့်ပြီးပြီ ဆိုတော့ ဒီအိတ်အသေအချာ ချည်စည်း ပြီးတော့ ဟောဒါ ဓမ္မိယလဒ္ဓ စင်ကြယ်တဲ့ ပစ္စည်း။ ဒါနဲ့ ငါဆွမ်းကျွေးမယ်ဆိုပြီးတော့ တိုက်ရိုက်သူက မကျွေးသေးဘူးဗျ။ အဲဒီ သူက ဟိုညောင်ဦးကမ်းပါးလို ကမ်းပါး ကြီး ရောဝတီကမ်းပါး ကြီးသွားပြီးတော့ သူကမိဋ္ဌာန်တယ်။ ဟောဒီ ငါ့ပစ္စည်းသညာ ဓမ္မိယလဒ္ဓ စင်ကြယ်ပါမူကား ငါ့လက်ထဲ ပြန်ရောက်စေသတည်း။ ငါ့ဒါနကုသိုလ် ကောင်းမှု ပြုနိုင်စေသတည်း။ သာသနာ တော်၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေသတည်း။ ငါ့ပစ္စည်း ငါ့ပြန်ရစေသတည်းဆိုပြီးတော့ တစ်ခါတည်း မျက်စိမှိတ်ပြီးတော့ အား ရမ်းပြီးတော့ မြစ်ဘက်ကိုမစ်ချလိုက်တာ စလေကိုးမော် ဆိုတာ ရေကြမ်းတယ်။ တာလိုပေါ့လေ။ ညောင်ဦးကလည်း သူက

အကြမ်းတယ်။ အဲဒီထဲ ပစ်ချလိုက်တာ။ ပစ်ချပြီးတော့ အေးအေးဆေးဆေး သွား သူမှာ နက်ဖြန် ဆွမ်းကျွေးရမှာ။ ဒီငွေ ဘယ်လိုဖြစ်တာတုန်းဆိုတော့ ဒီငွေ အသပြာထောင်ထုပ်ကို ငါကြီးတစ်ကောင် စ မျှီသွားတာကိုး။ အစာအဖြစ်နဲ့ ချီသွားပြီးတော့ ဒီငါကြီးကို တဲငါက ရတယ်။ သူက ပုဂံဈေး လာပြီးတော့ ချရောင်းတော့ ဒီအနန္တသူရိယအိမ်က ငါ့သယ်တာနဲ့ သွားတွေ့ပြီး ငါကြီးရခဲ့တာ။ သူတို့ မီးဖိုထဲရောက်တော့ ဘေးဗိုက်ခွဲ တာကိုး။ ခွဲ တော့ သူက အမှတ်အသား နဲ့ထည့်လိုက်တဲ့ ငွေတစ်ထောင်ထုပ် သားရေအိတ် ပြန်တွေ့တယ်။ ပြန်တွေ့ တော့ အင်မတန် သေချာတာကိုး။ ဒါ ငါမိဋ္ဌာန်တာ ငါ့ဓမ္မိယလဒ္ဓပစ္စည်း ဆင်မတန် စင်ကြယ်တယ်။ ဒါနဲ့ ငါကိုယ် တော်ကို ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုမယ်။ ကိုယ် တော်က အင်မတန် သီလစင်ကြယ်တယ်။ ငါ့ပစ္စည်းစင်ကြယ်ဖို့ လိုတယ်ဆိုပြီးတော့ အဲဒီ ငါ့ဗိုက် ကိုခွဲတဲ့ နေရာမှာ ဒီအသပြာ တစ်ထောင် ထုပ်ရတဲ့နေရာ၊ ဒီနေရာမှာ အတိတော် တစ်ဆူတည်တယ်။ အဲဒီ အတိတ ငါ့အူကို သင်ရတဲ့ နေရာမို့လို့ ငါ့အူသင်ဘုရားတဲ့။ ကိုင်း . . . ဘွဲ့တော် တွေဘာတွေ ကြံဖန် မနေတော့ဘူး။ ဒီတော်တော်ကို ငါ့အူသင်ဘုရားလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါနဲ့ သူက ကုသိုလ် ကောင်းမှု လုပ်ပြီးတော့ ဆွမ်းကျွေး တယ်။ ဒီတိုက်တော်ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အခြင်း အရာတွေက တော်တော်ရှည်လျားတယ် ဆိုရင် အဲဒါတွေလျှောက် ပြီးတော့ ပြော သလိုဖြစ်ဘူး။ ဒီလောက်ပဲ ပြောပါရစေ

တတ်တော်မူသော ပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ် တော်မူသည်။ ပြီးတော့ကို အလွန်သီလ စင်ကြယ်တော်မူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် သီလဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသည်။ ဘုန်းတန်ခိုးလည်း အင်မတန်ကြီးပြီးတော့ ပုဂံတစ်ပြည်လုံး မင်းနှင့်တကွ ကိုးကွယ်ပြီး တော့ သာသနာပိုင် အဖြစ်တင်မြောက် တာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပုညဝန္တဂုဏ်နဲ့လည်း ပြည့်စုံတော်မူသည်။ အဲဒီလောက် သီလ ဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်ရဟန္တာ ဟူ၍ သမုတ်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ယခု ဖတ်ပြမယ့်စာကို ရေးသားတော်မူခဲ့ သတည်း။

စာဖတ်တော့ ဒီ စာကို စိတ်မပျော် အောင်လို့ အကြောင်း ပြောနေတာပါနော်။ အမှုအမှန် ပြောပေးမယ့်လို့အကြောင်း မကောင်းရင်စိတ်က ပေါသွားတတ်တယ်။ လူပျက်ပြောတာလို အံ့မယ် သူငယ်ချင်း မင်းတော့ ဘုန်းကြီးများ မြွေသားမစား ကောင်းဘူး။ ရှာရှာဖွေဖွေကွာ မင်း ဘုန်း ကြီးမြွေသားမစားကောင်းဘူး။ မင်းဘယ် သူကပြောတုန်း။ ငါ ညောင်ပင်သာ ဘူး သီးခိုးတဲ့ အကောင်က ပြောသွားဆိုး။ အစု တော့ အမှုမှန်ပဲ။ ဘုန်းကြီးက မြွေသား မစားရတာ အမှန်ပဲ။ အမှန်ပေးမယ့် သူ ညောင်ပင်သာ ဘူးသီးခိုးတဲ့အကောင်က ပြောသွားတယ်ဆိုတော့ ဝူကျနေတာ။ အဲဒါကြောင့် ကျုပ်ဖတ်ပြမယ့် စာသည် ညောင်ပင်သာ ဘူးသီးခိုးတဲ့အကောင်က ပြောသွားတာမဟုတ်။

(အောက်ရန်) ဝင်ထင်

တိုက်တော်သည် ပညာအထူးအချွန်

မောင်သာခို

ဘာသာဗေဒ အခြေပြ

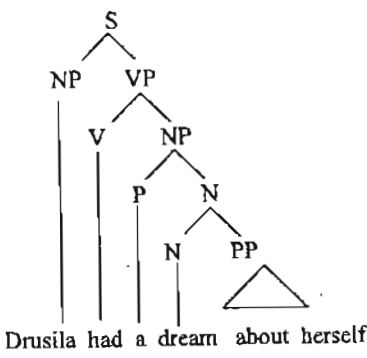
(၃၀)

ဒါပေမဲ့ အကိုင်းအခက်... အမျိုးမျိုးနဲ့ အဆင့်အမျိုးမျိုး စကားလုံးတွေမှာ အရေး ကြီးတဲ့ ဆက်ဆံရေးရှိတယ်။ ဥပမာ-အောက်ပါ ဝါကျမှာ ...

Drusila had a dream about herself.

Drusila နဲ့ herself အကိုင်းအခက် မတူ၊ အဆင့် မတူကြတာ။ ဒါပေမဲ့ တရင်း တနှီး ဆက်ဆံမှုရှိကြောင်း ထင်ရှားတယ်။ ဒါကို သေသေချာချာ သတ်မှတ်ပြရမယ်။ ဝါကျကို ထင်ရာစိုင်း ဟိုရွှေ့ ပီရွှေ့ လုပ်လို့ မရဘူးကိုး။ ဥပမာ ဟောသလို ပြောလို့ မရဘူး ...

- * Herself had a dream about Drusila.
- * Drusila had a dream about Peter kissing herself.

Drusila had a dream about herself

နောက်ပြီး ဝါကျတွေကို မှန်မှန်ကန်ကန် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပြဖို့အတွက် အဆက်အစပ်ကို နားလည်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ အောက်ပါဝါကျတို့ကို စဉ်းစားလေ ...

သီဟ သူ့ကိုယ်သူ ဓားထိုးပုံ သတင်း သူ့ရ ဖတ်ရတယ်။

သီဟ သူ့ကို ဓားထိုးပုံ သတင်း သူ့ရ ဖတ်ရတယ်။

ဓားထိုးခံရတာ ပထမဝါကျမှာ သီဟ၊ ဒုတိယဝါကျမှာ သူ့ရ (ဝါ)အခြားတစ်ဦး ဆိုတာ သဘောပေါက်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။

ချောမစကီးယ့်ရဲ့ စသဘောတရား ရဲ့ အဓိကအပိုင်းက အပင်တွေရဲ့ တတ် အကျယ် အပိုင်းတွေက တစ်ခုကို တစ်ခု နှီးနှေးနေသလဲ။ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရာမှာ ဘယ် အပိုင်းတွေကို ဆက်စပ်နိုင်သလဲ ကြိုးစား ဖော်ထုတ်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ သူ့နဲ့ သူ့နောက် ဆိုက်တွေက အမိန့်လို့ ခေါ်တဲ့ စိုးမိုးမှု ဆိုင်ရာ ပိုမိုကျယ်ပြန့်တဲ့သဘောကို ကြိုး စားနေဆဲကြတယ်။ (အင်္ဂါ အမိန့်ကနေ) အ-အမိန့် လို့ ခေါ်တဲ့ စည်းမျဉ်းက အပေါင်း အပင် အဆောက်အအုံတစ်ခုမှာ ဘယ်အင်္ဂါတွေက အခြားအင်္ဂါတွေကို နှီးနှေးသလဲ ဖော်ထုတ်တယ်။ အ-အမိန့်ကို အတိအကျ ဘယ်လို သတ်မှတ်မလဲ ဆိုတာကို ငြင်းကြတာရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သေဘုရားတွေ (ရိုးစင်းသလို ရှိပေမယ့်) အခုတစ်ခု အကိုင်း ခွဲထွက်ရင် ပထမ အပိုင်းက အပိုင်းတွေက ဒုတိယ အကိုင်း ခေါ်တဲ့ အပိုင်းတွေကို စိုးမိုးမှု ရှိတယ်။ အောင်ပေါ် သူတို့လာပုံ ဘယ်လောက် ဖြစ်နိုင်မှန်းနိမ့် ဖြစ်ပစေတဲ့။ အကြောင်း ဖြစ်တဲ့ ပထမ NP Drusilla တာ VP နဲ့

သူ့အောက်က အဖုတိုင်းကို အ-အမိန့်ပေး တယ်။ ပင်မ ကြိယာ had က သူ့နောက် က NP နဲ့ သူ့အောက်က အဖုတိုင်းကို အမိန့်ပေးစာပေး။ စသဖြင့်။

အ-အမိန့် သဘောက ဝါကျရဲ့ အစိတ်အပိုင်း အသီးသီးရဲ့ အဆက်အစပ် တွေက နှီးနှေးသတ်ချက်တွေကို ဖော်ထုတ်စေ နိုင်ခဲ့တယ်။ ဥပမာ Drusila အကြောင်း ဝါကျထဲက herself စကားလုံးဟာ ရည် ညွှန်းခံ လူရဲ့ အ-အမိန့်ပေးခံတာ ဖြစ်ရ မယ်လို့ ပြောနိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ ဟော သလို မဖြစ်နိုင်တဲ့ ဝါကျတွေ ထားလို့တ ရော ...

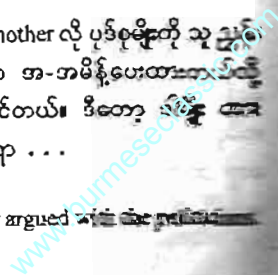
Herself had a dream about Drusila

နောက်ပြီး အခြား ဆောက်လုပ်ခွတ် တွေနဲ့လည်း သဘောကို သုံးနိုင်တယ်။

The politicians argued with one another

one another လို့ ပုဒ်စုမျိုးကို သူ့သူ့ တဲ့ ပုဒ်စုက အ-အမိန့်ပေးထားတာပဲ။ သတ်မှတ်နိုင်တယ်။ ဒီတော့ အဲဒီ အ- လိုက်ပြန်ရော ...

Each other argued with one another

ယေဘုယျသဘောကတော့ ရှေးရိုး စဉ်လာက ပြန်ညွှန်းလို့ ခေါ်တဲ့ အခြား စကားလုံးကို ညွှန်းတဲ့ စကားလုံးများကို သူတို့ညွှန်းတဲ့ စကားလုံးများ၊ သူတို့ ရှေး ပြေးများနဲ့ အ-အမိန့်ပေးရမယ် ပြောနိုင် တယ်။ ဒါကြောင့် ယေဘုယျ အဆောက် အအုံ အဆက်အစပ်၊ အ-အမိန့် အဆက် အစပ်ဟာ ရှေးဟန် သဏ္ဍာန်ပြောင်း သပ္ပာ အရ တစ်ခုချင်း ဖော်ပြနေရမယ့် သီးခြား ထင်ရတဲ့ အကန့်အသတ် တော်တော်များ များကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်လာစေတော့ တယ်။

ချည်နှောင်မှုဟာ အ-အမိန့်နဲ့ အပြင်းအထန် ပြန်လှန် ဆက်စပ်နေတယ်။ အကျဉ်းကတော့ ချည်နှောင် စည်းမျဉ်းက နပနှစ်ခုဟာ အတူညွှန်းတဲ့အခါ ('သီဟ သူ့ကိုယ် သူ ဓားနဲ့ ထိုးတယ်'မှာ 'သီဟ' နဲ့ 'သူ့ကိုယ်သူ'လို အရာတစ်ခုတည်း၊ လူ တစ်ယောက်တည်းကိုပဲ ညွှန်းတဲ့အခါ) ရှေးပြေး (သီဟ)ဟာ ပြန်ညွှန်း (သူ့ကိုယ် သူ)ကို အ-အမိန့်ပေးရမယ်လို့ ဖော်ပြ တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ချည်နှောင်တာ မှန်ကန် တယ်ပေါ့။ တစ်နည်းအားဖြင့် နပ နှစ်ခု ကြား အဆက်အစပ် မှန်ကန်တယ်။ ဟော သလိုဟာမျိုးကတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး . . .

သူ့ကိုယ်သူက သီဟကို ဓားနဲ့ ထိုး တယ်။

'သူ့ကိုယ်သူ'ဟာ ချည်နှောင်တာ မမှန်ကန်ဘူး။ ချည်နှောင်မှုဟာ ဝါကျတွေ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရေးနဲ့ဆိုင်တယ်။ ဘယ်အပိုင်း တွေ ဆက်စပ်နေတယ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် ရမယ်လို့ သူက ပြတာကိုး။

ဒီရိုးရိုးစင်းစင်း ဥပမာတွေနဲ့ ဆိုတော့ ဒါတွေ အားလုံးဟာ သာမန်ဉာဏ်ကိစ္စပဲ ထင်ရလိမ့်မယ်။ ပြန်ခနဲကြည့်ရင် ဒါတွေ အားလုံးကို ပြန်ညွှန်း ရှေ့က ရှေးပြေးလာ တယ်လို့ ပြင်ပြောလို့ ရသားပဲလို့ ထင်လိမ့် မယ်။ ဒါပေမဲ့ နပတွေ အဆောက်အအုံ ဆက်စပ်ပုံ သတ်မှတ်ဖို့ လိုအပ်ပုံကို ဝါကျ တွေ ပိုရှုပ်လာမှ သိသာတယ်။ ဥပမာ . . .

ဘယ်သူ သူ့ကိုယ်သူ ထိုးတယ် သူရ ပြောသလဲ။

ဒီဝါကျရဲ့ အပေါ်ယံ အဆောက်အအုံ က ဒီလိုဆန်ဆန် ဖြစ်မယ် . . .

ဘယ်သူ သူ့ကိုယ်သူ ထိုးတယ် သူရ ပြောသလဲ။

'သူ့ကိုယ်သူ'နဲ့ 'သူ့' 'လို့' ဆက်စပ်ပုံ ထုတ်ဖော်ဖို့ တော်တော် အသေးစိတ် ယန္တရား လိုတယ်။ ဒါမှ 'သူရ'နဲ့ 'သူ့ကိုယ် သူ' မဟုတ်၊ 'လို့'နဲ့ 'သူ့ကိုယ်သူ' ဖွင့်ဆိုနိုင် လိမ့်မယ် (ခြေရာ trace အတွက် 'သုံးပုံ ရှင်းပြီး)။

ခုထိ အတိုချုပ်ရရင် စိုးမိုးမှုနဲ့ ချည် နှောင်မှု ချဉ်းကပ်ပုံဟာ အင်္ဂါတွေကြား အဆက်အစပ်တွေနဲ့ အထူးသဖြင့် ပတ် သက်တယ်။ ဘယ်အင်္ဂါတွေက ဘယ်အင်္ဂါ တွေကို စိုးမိုးကြောင်း၊ တစ်ခုလုံး ရည်ရွယ် ချက်က အပင်ပေါ်က ဘယ်အဖုံတွေဟာ အပြန်အလှန် ဆက်စပ်နေကြောင်း စိုးမိုးမှု ရှင်းရှင်း ဖော်ပြဖို့ ဖြစ်တယ်။ အဆက် အချို့သာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါတွေကို တွေ့ တာ၊ ဖော်ပြတာဟာ ဝါကျ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် ရေး အောက်မှာ တည်ရှိတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေ

ချောမိစကီးယံက သူ့ ဘာသာဗေဒ သဘောတရားကို ဘာသာစကားရဲ့ ကျော ရိုးသက်သက်တွေထိ နှာပစ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံး စာအုပ်ကို 'အနည်းဆုံး အစီအစဉ်' Minimalist Program လို့ ခေါ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဆွဲငင်အား သဘောနဲ့ ညီတဲ့ ဘာသာ ဗေဒ သဘောမျိုး သဘာဝရဲ့ အခြေခံ သဘောများကို သူကြိုးစား ရှာနေတယ်

ရှင်းလင်းသွားစေတယ်။

အောင်လှ - သွားချင်တယ်။

တင်ချဲ့ခြင်း

စိုးမိုးမှုနဲ့ ချည်နှောင်မှု (စခ)ပုံစံက ပြောင်းပြောင်းသွားတာကို ပြတယ်။

ညွှန်ပြောင်းသွားစေရင်စာပိုင်းကာလ သွားချင်တာ ဝါကျကောင်းကောင်းဟာ

ဖြစ်တယ်။ ဘာ မဖြစ်ဘူး သတ်မှတ် နည်း အဓိက ဖြစ်တယ်။ ဒီ စခမှုမှာ

ချောမိစကီးယံဟာ-ဘာသာစကား တွင်း ရှိနေတဲ့ ယေဘုယျ စည်းမျဉ်းတွေ၊

သတ်မှတ်တွေဆီ အလေးပေး ပြောင်း ပြောင်း

ပုံစံဟာ စည်းမျဉ်းနဲ့ ပါရမကြ

တင် (စနဲ့ ပ) (အခန်း ၂၈) အတွင်း ဖြစ်တယ်။ ပါဝင်တဲ့ အပိုင်း၊ ဝါ

အပိုင်းတွေ? အမျိုးမျိုး ပါဝင်တယ်။ အသီးသီးဟာ တစ်ခုလုံးမှာ အခန်း တစ်

ပါဝင်ကပြတယ်။ ဥပမာ သီတာ အတရား ဝါ ဝါ -သဘောတရား၊ က

ဝါ သီမလံ^၅ နပတွေ ပါဝင်တဲ့ သတ်မှတ်ပြီး ဘယ်သူက ဘယ်

ဘာ လုပ်သလဲ ဆွေးနွေးတယ်။ ဝစ္စ စည်းမျဉ်း (၂၀၀၈) က? သတ်မှတ်အဖုံမှာ သိသာတဲ့ ကွက်လပ်

အောင်လှက သွားစေချင်တဲ့ လူကို ထုတ်ဖော် ဖော်ပြ မထားဘူး။ ဒါပေမဲ့ အောင်လှပဲဆိုတာ တိုင်းရင်း စကားပြော သူတွေ သိတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘယ် မောဂူလ်က ဘာလုပ် သလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အထိုက် အလျောက် ငြင်းကြံတာတွေ ပေါ်ပေါက် ရတယ်။ သုတေသနသမား အသီးအသီး က ကွဲပြားတဲ့ အကြံပြုချက်တွေ ပြုကြ တယ်။ ချောမိစကီးယံ ကိုယ်တိုင် သူ *Barriers* (1986) စာအုပ်မှာ သဘော တရားကို ပြင်ဆင်ချက်တချို့ အကြံပြု ထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့နောက်ပိုင်း စာအုပ် 'အနည်းဆုံး အစီအစဉ်' *The Minimalist program* (1995) မှာတော့ မောဂူလ် အသီးအသီးကို ပေးထားတဲ့ တာဝန်တွေကို ဆုံးဖြတ်နေ သူ အများအားဖြင့် စွန့်လွှတ်ထားတယ်။

ကျောရိုးသက်သက်တွေ ချောမိစကီးယံက သူ့ ဘာသာဗေဒ သဘောတရားကို ဘာသာစကားရဲ့ ကျော ရိုးသက်သက်တွေထိ နှာပစ်ဖို့ ကြိုးစား ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံး

စာအုပ်ကို 'အနည်းဆုံး အစီအစဉ်' Minimalist Program လို့ ခေါ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဆွဲငင်အား သဘောနဲ့ ညီတဲ့ ဘာသာဗေဒ သဘောမျိုး သဘာဝရဲ့ အခြေခံ သဘောများကို သူကြိုးစား ရှာနေတယ်။ ထိန်းထားတဲ့ အဓိက အချက်ကတော့ စည်းမျဉ်းနဲ့ ပါရမကြဘောင် (စနဲ့ ၀) ချဉ်းကပ်မှု အပြောင်းအလဲပါပဲ။ အဆောက်အအုံ အဆင့် နှစ်ဆင့်ကို စွန့်လွှတ်ပစ်လိုက်တယ်။ န-အဆောက်အအုံ (နက်ရှိုင်းအဆောက်အအုံက ဆင်းသက်လာတာ)နဲ့ ပ-အဆောက်အအုံ (အပေါ်ယံ အဆောက်အအုံက ဆင်းသက်လာတာ) နောက်ထပ် မတွေ့ရတော့ဘူး။

ဒီကျောရိုးသက်သက် ပုံစံမှာ ကောသဟာ ကွန်ပျူတာ စနစ်ထဲ ထည့်ပေးရတယ်။ ဒီတော့ စကားလုံး အတွဲတွေဟာ အခြေခံ ဘာသာစကား စည်းမျဉ်းတွေနဲ့ ကိုက်ညီရဲ့လား စစ်ဆေးတယ်။ ကောသကို ရှင်းလင်းချက်ထဲလည်း ထည့်ပေးထားပြီး အသံထွက် သတ်မှတ်တယ်။ ရည်ရွယ်ချက်က တစ်ဖက်က အဓိပ္ပာယ်၊ တစ်ဖက်က အသံထွက် စုံလင်သွားနေပါပဲ။

စနစ်ကို ရှေ့ဆောင်တဲ့ ဘာသာစကား စည်းမျဉ်းတွေကတော့ အခု အကြမ်းပဲ ရှိသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဓိကအနေနဲ့ 'ချွေတာမှု' ဝါ ရိုးစင်းမှုပါပဲ။ ပြောင်အကျဆုံးကတော့ အတိုဆုံး အရွေ့ ဖြစ်တယ်။"

အောက်ပါ ဝါကျကို စဉ်းစားလေ-

ဥမ္မာက သူ့ရကို သူ့ထီး အရှာ ခိုင်းတယ်။

ဘယ်သူ့ကို ဥမ္မာက ခိုင်းပြီး ဘာကို ရှာစေချင်သလဲ စုံစမ်းချင်တယ် ဆိုပါတော့-

ဥမ္မာက ဘာကို ရှာဖို့ ဘယ်သူ့ကို ခိုင်းသလဲ။

ပုံမှန်က ဘာနဲ့စတဲ့ စကားလုံးတိုင်း ဝါကျရှေ့ ရှိတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာတော့ ခရီး အတိုဆုံး ရွေ့နိုင်တဲ့ ဘ-စကားလုံးသာလျှင် ရှေ့ကို လာနိုင်တယ်။ ဒီလို ပြောနိုင်တယ်-

ဘယ်သူ့ကို ဥမ္မာ ဘာ အရှာခိုင်းသလဲ။

ဒီလိုတော့ ပြောလို့ မရဘူး -

ဘာကို ဥမ္မာ ဘယ်သူ့ကို အရှာခိုင်းသလဲ။

ဒါ ချောမ်စကီးယံ တွေ့ဖို့ မျှော်လင့်နေတဲ့ ဘောင်ကျယ်ကျယ်ဘာသာစကား စည်းမျဉ်း ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကိုယ်တိုင် ဝန်ခံထားတဲ့အတိုင်း လုပ်စရာ အများကြီး ကျန်သေးတယ်။ 'ဒီလို အတွေးတွေ လေ့လာဆယ် ချမှတ်ရတာ ပြောပလောက် ဝါ ကွက်လပ်တွေ ရှိနေသေးတယ်'လို့ ဝေဖန်တယ်။

အနာဂတ် အလားအလာ

ချောမ်စကီးရဲ့ ဘာသာစကား ပုံစံဟာ လုပ်နေကြတဲ့ တစ်ခုတည်းပုံစံ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အခြားပုံစံတွေထက် နောက်လိုက်ပေါ်နေတုန်းပါပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း တော်တော်လေး စုံစုံ ဒီစာအုပ်မှာ ဆွေးနွေးလိုက်တယ်။

ဒီစာအုပ်မှာ မထည့်ဖြစ်တဲ့ ဘာသာဗေဒ အခွဲတွေဟာ တကယ်တော့ ကောက်ယူ ရောမွှေထားတာတွေပါ။ ဥပမာ အဆုံးချ ဘာသာဗေဒ (ဘာသာဗေဒနဲ့ ဘာသာစကား သင်ကြားရေး)ဆိုပါစို့။ ဘာသာစကားနှစ်ခု မတူပုံ ထောက်ပြနေတဲ့ အနှိုင်းဘာသာဗေဒ အဓိကပါပဲ။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ပရစယဗေဒ၊ သမာဇဘာသာဗေဒ၊ စိတ္တဘာသာဗေဒက အပိုင်းဆွဲ ယူပြီး ဖြည့်စွက်လာတယ်။ အလားတူ ဇနဿဗေဒ ဘာသာဗေဒ ကလည်း အတ္ထဗေဒ၊ ပရစယဗေဒ၊ သမာဇဘာသာဗေဒ၊ စိတ္တ ဘာသာဗေဒ အသွင်တွေ ပေါင်းစပ်ထားတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီထပ်မက ဘာသာဗေဒမှာ ကျယ်ပြန့်တာတွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ စိတ်ပါဝင်စားသူများ ဆက်လက် ဖတ်ရှု လေ့လာနိုင်ကြစေ ဒီအခြေပြကျမ်းငယ်က ကူညီခဲ့ပြီလို့ ဆုတောင်းပါလိမ့်မယ်။

မောင်သာနိုး

- 1. Command
- 2. c-command [from constituent command]
- 3. anaphors, antecedents
- 4. modules
- 5. theta-theory or θ -theory-short for thematic relations theory
- 6. agent or theme
- 7. Empty Category Principle (ECP)
- 8. Shortest Move
- 9. applied Linguistics
- 10. anthropological linguistics

၁၂၀ရာသီ အက်ဆေး
 ဇော့ရှင်လိုသော
 တျောင်းသားကျောင်းသူ
 များအတွက်
 အထောက်အကူ
 ဖြစ်စေနိုင်မည့်
 ဆရာမကြီးဒေါ်ခင်မိုးချစ်၏
 ပြောင်မြောက်သောလက်ရာ
Flowers and Festivals
 round the
Myanmar Year ကို
 ဆရာမကြီး၏ မြေးချစ်
 ဂျူနီယာဝင်း မြန်မာပြန်
၁၂၀ရာသီပန်းများနှင့်
ပွဲတော်များ
 အင်္ဂလိပ်+မြန်မာ နှစ်ဘာသာတွဲ
 စာမူနှင့်ပြုစုမှုတ် ၁၀၂/၂၀၁၃(၂)
 ထွက်နေပါပြီ။
 ဒေါင်းစာပေး ၁၁၃/
 ၃၃လမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတား
 ရန်ကုန်။ ဖုန်း-၃၇၃၂၀၀

မောင်ခင်မင် (ဓနုဖြူ)

လက်တွေ့သတ္တဗေဒနိဒါန်း

(၁၉)

လူတစ်ယောက် နှင့် တစ်ယောက် ဆက်ဆံရာတွင် 'မျက်နှာ' သည် အရေးပါသည်။ လူ့ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သော တကယ့်မျက်နှာကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ 'ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ဂုဏ်သရေ၊ ဂုဏ်သတင်း၊ နာမည် ကောင်း'စသည်ဖြင့် တင်စားသုံးနှုန်းသော အနက်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာစကားတွင် 'မျက်နှာထောက်ထားသည်။ မျက်နှာဖျက်သည်။ မျက်နှာရသည်'စသည် ဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံရေးကို ရည်ညွှန်းသော အသုံးများရှိသည်

'မျက်နှာ'သဘောတရား
လက်တွေ့အတ္တဗေဒတွင် 'မျက်နှာ' ဆိုသော စကားလုံးသည် သော့ချက် စကားလုံးတစ်လုံးဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက် နှင့် တစ်ယောက် ဆက်ဆံရာတွင် 'မျက်နှာ' သည် အရေးပါသည်။ 'မျက်နှာ'သည် အများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် လူတစ်ဦး၏ 'ပုဂ္ဂလ ပုံရိပ်' ဖြစ်သည်။ 'မျက်နှာ'ဟူသည် လူ့ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သော တကယ့်မျက်နှာကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် အဘိဓာန်တွင် ဖွင့် ဆိုသော 'မျက်စိနှာခေါင်း' စသည်တည်ရှိ ရာ ဦးခေါင်း၏ ရှေ့အလယ်ပိုင်း'ဟူသော အနက်ရင်းကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ 'ဂုဏ် သိက္ခာ၊ ဂုဏ်သရေ၊ ဂုဏ်သတင်း၊ နာမည် ကောင်း'စသည်ဖြင့် တင်စားသုံးနှုန်းသော

အနက်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာ စကားတွင် 'မျက်နှာထောက်ထားသည်။ မျက်နှာဖျက်သည်။ မျက်နှာရသည်'စသည် ဖြင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံရေးကို ရည် ညွှန်းသော အသုံးများရှိသည်။ လက်တွေ့ အတ္တဗေဒတွင် အသုံးပြုသော 'မျက်နှာ'၏ ဂုဏ်သည် ထိုအနက်များနှင့် နီးစပ်သည်။ လူ့ဆွမ်းဆက်ဆံရာတွင် တစ်ယောက် ၏ မျက်နှာကို တစ်ယောက်က ငဲ့ကွက် ထောက်ထားကာ ဆက်ဆံကြသည်။ တစ်ယောက်၏ဂုဏ်သိက္ခာကို တစ်ယောက် က အလေးထားကာ ဆက်ဆံကြသည်။ အပြန်အလှန် မျက်နှာငဲ့ကွက်သည် သဘော၊ ဂုဏ်သိက္ခာကို အလေးထား သည့် သဘောရှိသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် တစ်ယောက်မျက်နှာကို တစ်ယောက်

မျက်နှာကို ငဲ့ကွက်ကာ ယဉ်ကျေးချောင် စွာ ပြောဆိုပြုမူကြသည်။
'မျက်နှာ' သဘောတရားတွင် လူ့ သဘာဝနှင့် ဆက်နွှယ်နေသော အချက် များရှိသည်။ တစ်ချက်မှာ အများနှင့် ဆက်သွယ်ပူးပေါင်းကာ အစုအဖွဲ့တစ်ခု နှင့် အပါအဝင် ဖြစ်လိုသောအချက် ဖြစ် သည်။ ပတ်ဝန်းကျင် လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲ နှင့် အများနှင့် သဟဇာတဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ပါဝင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လို သော အချက်ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ချက် မှာ အခြားသူများ၏ ထိပါးမှု၊ အခြား သူများကြောင့် မိမိတွင် ဝန်ပိုမှု မဖြစ်လိုဘဲ သူတစ်လပ်စွာနေထိုင်သောအချက် ဖြစ် သည်။ သဟဇာတသဘောဆောင်သော အတ္တလုပ်ရိပ် နှင့် ထိပါးမခံရဘဲ လွတ်လပ် စွာ နေလိုသည် သဘောဆောင်သော အတ္တလုပ်ရိပ် ဟု ဆိုနိုင်သည်။
တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဆက် ဆံရာတွင် အပြန်အလှန်ငဲ့ကွက် လေးစား မှုထို့ မျှော်လင့်ကြမြဲဖြစ်သည်။ မိမိနှင့် ဆက်ဆံသူသည် မိမိကို အလေးထား ဆက်ဆံလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မြဲဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် မျက်နှာငဲ့ကွက်မှုပြုစေ ခဲ့သော ဆန္ဒပင်ဖြစ်သည်။ ထိုဆန္ဒကို ထိပါးပြောဆိုပြုမူလျှင် ယင်းကို မျက်နှာ ငဲ့ကွက်သော ပြောဆိုပြုမူချက်ဟု ခေါ် သည်။ ထိုသို့ ထိပါးရာမရောက်အောင် ပြောဆိုပြုမူလျှင် ယင်းကို မျက်နှာ ငဲ့ကွက် သော ပြောဆိုပြုမူချက် ဟု ခေါ်သည်။
(၁) ဟေ့ မင်းတို့ ဘောလုံးကန်တာ နှင့် နေတာပဲ။ ဆက်မကန်နဲ့တော့ ခု ချက်ချင်းရပ်တော့။
(၂) ကလေးတို့ရေ။ သားတို့ကစား

နေတာ တော်တော်ကြာနေပြီ။ နေကလည်း ပူလိုက်တာ။ နားကြတော့နေနီ။
ပုံစံ(၁)သည် ဘောလုံးကန်နေသော ကလေးများ၏ လွတ်လပ်စွာ ကစားလို သော ဆန္ဒကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ကလေးများ၏ လွတ်လပ်မှုကို ထိပါးပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပုံစံ (၂)မှာမူ ကစားနေသော ကလေးများ၏ လွတ်လပ် မှုကို ထိပါးရာမရောက်အောင် စကားကို မပြင်းထန်အောင် အရှိန်လျှော့ကာ ငဲ့ကွက် ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။
'ယဉ်ကျေးချောင်မှု' ကဏ္ဍတွင် တင်ပြ ခဲ့သည့် ဣတိုင်း တစ်ယောက်နှင့် တစ် ယောက် ပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် နာသူ၏ လွတ်လပ်စွာ နေလိုသော ပုဂ္ဂလပုံရိပ်ကို ထိပါးရာ မရောက်အောင် 'အားမှ အား၊ ရဲ့ လား မသိဘူး။' 'အားနာလိုက်တာ။' 'ဆရာ ကို အလုပ်ရှုပ်အောင် လုပ်သလိုဖြစ်နေပြီ' စသည်ဖြင့် နာသူ၏ လွတ်လပ်မှုကို အလေးထားရာရောက်သော စကားများ ကို ပြောဆိုလျှင် နာသူကို ငဲ့ကွက်သည့် သဘောဆောင်သော ယဉ်ကျေးချောင်မှု ဟု ခေါ်ပါသည်။ နာသူ၏ သဟဇာတ သဘောဆောင်သော ပုဂ္ဂလပုံရိပ်ကို ထိပါး ရာမရောက်အောင် 'ဒါလေး အတူတူ လုပ် ကြရအောင်နော်'၊ 'အတူတူသွားကြတာ ပေါ့၊ 'ကဲ . . . စကြစို့' စသည်ဖြင့် နာသူ နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ ပေါင်းစွဲ စွဲ သဘောဆောင်သော စကားများကို ပြော ဆိုလျှင် နာသူနှင့် ပေါင်းဖွဲ့ကာ သဘာဝသဘောဆောင်သော ယဉ်ကျေးချောင်မှု ဟု ခေါ်ပါသည်။
မျက်နှာမငဲ့ကွက်ဘဲ ထိပါးပြောဆို သည့် စကားများတွင် နာသူ၏ သဘာဝ သဘောဆောင်သော ပုဂ္ဂလပုံရိပ်ကို ထိပါး

ပြောဆိုသော စကားမျိုး (ပုံစံ- နာသူကို စော်ကားပြောဆိုခြင်း)၊ နာသူ၏ လွတ်လပ်မှု ပုဂ္ဂလပုံရိပ်ကို ထိပါးပြောဆိုသော စကားမျိုး (ပုံစံ-နာသူကို အားမနာဘဲ မိမိအား အကူအညီပေးရန် နားပူနားဆာ လုပ်ခြင်း)၊ ပြောသူကိုယ်တိုင်၏ သဟဇာတ ပုဂ္ဂလပုံရိပ်ကို ထိပါးပြောဆို သော စကားမျိုး (ပုံစံ- မိမိကိုယ်တိုင် အလုပ်တစ်ခုကို မသေမသပ်လုပ်မိကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုခြင်း)၊ ပြောသူကိုယ်တိုင်၏ လွတ်လပ်မှုပုံရိပ်ကို ထိပါးပြောဆိုခြင်း (ပုံစံ- မိမိကိုယ်တိုင် အကျဉ်းအကျပ်ဖြစ်နေ ပြီး အကူအညီ မတောင်းမဖြစ် တောင်း ရသည့်စကားမျိုး)ဟူ၍ အမျိုးမျိုး ကွဲပြား သည်။

သာမန်အခြေအနေတွင် တစ်ဖက် လူကို မငဲ့မကွက်ထိပါးပြောဆိုရာရောက် သော စကားမျိုးဖြစ်သော်လည်း အရေး ပေါ် ကြုံတွေ့ရသည့် အခြေအနေမျိုးတွင် ထိုစကားမျိုးပြောစေကာမူ နှိုင်းရာမကျ ကြောင်း၊ ထိပါးရာမကျကြောင်း တွေ့ရပါ သည်။ လေပြင်းထန်စွာတိုက်ပြီး သစ်ကိုင်း ချား ကျိုးကျတော့မည့် အခြေအနေတွင် သစ်ပင်အောက်မှာ အေးအေးဆေးဆေး ထားနေသော ကလေးများကို 'ဟေ့ . . . ခွေးတောင်လေးတွေ မြန်မြန်ပြေးခဲ့။ အဆုံး သေကုန်လိမ့်မယ်'ဟု အော်ဟစ် ပြောဆိုသော စကားမျိုးသည် ထိပါးရာ မကျပါ။ တားလမ်းကို နှေးနှေးကွေးကွေး ဖြတ်ကူးနေသော အဖေကို သားက 'အဖေ မြန်မြန်သွား မြန်မြန်သွား'ဟု ခပ် မာမာအော်ပြောသော စကားသည် သာမန်အခြေအနေတွင် အဖေကို မလေး မစား ထိပါးပြောဆိုရာ ရောက်သော် လည်း ကားလမ်းဖြတ်ကူးနေသည့် အခြေ

အနေတွင်မူ ထိုသို့ပြောခြင်းမှာ သဘာဝ ကျပါသည်။ လက်ခံနိုင်ဖွယ် ရှိပါသည်။

တစ်ဖက်လူများ၏ လွတ်လပ်မှုကို မငဲ့ကွက်ဘဲ ဆင့်ကာဆင့်ကာ ထိပါးပြော ဆိုသော စကားအပြုအမူတစ်ရပ်ကို သာဓကဆောင်ပါဦးမည်။ သာမန်အားဖြင့် ကြည့်လျှင် ထိုစကားသည် အပြောခံရသူ များ၏ ပုဂ္ဂလပုံရိပ်များ(မျက်နှာများ)ကို မည်မျှ ထိပါးနေကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ကြည့်ပါ။

ငါ့ကိုသာ အရှင်မှတ်။ ငါချစ်ရာချစ် ငါမုန်းရာမုန်း။ ငါရန်သူကို ရန်သူမှတ်။ ငါ သားတော်အစဉ် မြေးတော်အဆက် အရှင် မှတ်။ ဖဝါးကဲ့သို့ကျင့်။ လက်ဝါးကဲ့သို့ ကျင့်နှင့်။ ငါ့အကျိုးစီးပွားတော် ယုတ် လျော့မည့်အကြောင်းကို တစ်ဆံခြည်မှ မကျင့်မကြံနှင့်။

တစ်ဖက်လူများ၏ အပြုအမူ၊ အပြော အဆို၊ အတွေးအကြံဟူသော ကံသုံးပါး စလုံး လွတ်လပ်မှုမရှိအောင် လွှမ်းမိုးထိပါး ပြောဆိုချက်ဖြစ်ကြောင်း ဖတ်ကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။ ထိုစကားကို ဘယ်သူက ဘယ်အခြေအနေမှာ ပြောခြင်းဖြစ်ပါ သလဲ။ ရှေးမြန်မာမင်းတစ်ပါးက နန်းတော် စတွင် တိုင်းသူပြည်သားများကို သစ္စာ တော်ပေးသည့် အမိန့်ပြန်တမ်း ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုအခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်စဉ်းစား ကြည့်သောအခါ ပြောသူ(ဘုရင်)နှင့် နာသူ (တိုင်းသူပြည်သား)တို့ အချိန်အတို အဆင့်အတန်းချင်း ကွာခြားမှု အတိုင်း အဆသည် ထိပါးပြောဆိုမှုအတိုင်းအဆ နှင့် လိုက်ဖက်ဆီလျော်မှု ရှိသည်ဟု ကောက်ချက်ချရမည် ဖြစ်ပါသည်။

မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)

အာသိဂင် ကောင်းမလဲ

တီတီထွန်း

ဆောင်းပါး အမှတ် (၃)

“အမှန်တရားဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ဆိုရင် ဒီစကားကရော မှန်သလား”

အခုဆော့ခရေတီး(စ်)ရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း ဆွေးနွေးပြီးနောက် ဒေသနပညာရဲ့ အောက်ခြေသိမ်း အယူအဆတွေကို ပထမဆုံး ဆွေးနွေးကြမယ်။ ပြီးတော့မှ သက်တွေပိုကျတဲ့ ကိစ္စတွေအကြောင်း ပြောကြရအောင်။ ဒေသနပညာတွေရဲ့ အခြေခံ မေးခွန်းတွေထဲမှာ အခုလို မေးခွန်းတွေပါတယ်။ အမှန်တရားဆိုတာ ဘာလဲ။ အမှန်တရားဆိုတာ တကယ်ရှိသလား။ သူ့သဘာဝက ဘယ်လိုလဲ။ အမှန်တရားဆိုတာ တစ်ခုတည်းရှိသလား။ အများကြီးရှိသလား။ အမှန်တရားကို ရှာ တွေ့နိုင်သလား။ တွေ့ပြီလို့ပြောသူတွေကရော “အင်”ဖြစ်နိုင်သလား။ ဒီအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိသိဝင်ဝင်စာစရာတွေကို ဆော့ခရေတီး(စ်)က ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။

ခင်ဗျားပြောတဲ့ စကားလုံးတွေက ကြောက်စရာတွေပဲ။ “အမှန်တရား”တဲ့။ “အခြေခံကျ မယ်တဲ့။ ကြည့်လဲလုပ်ဦး ကိုယ့်လူရေ၊ ကျုပ်တော့ ခူးတွေ နည်းနည်း တုန်စ ပြုနေပြီ။

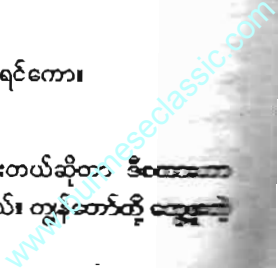
မတုန်ပါနဲ့ဦး။ သိပ်ကြောက်နေရင်တော့ ခေါင်းမြီးခြုံထားပေါ့။ အခုပြောတဲ့ စကားတွေထဲက စကားလုံးကြီးတွေကို ပြန်တပ်ကြည့်မယ်လေ။ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် ပထမဆုံး အမှန်၊ အမှားဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတဲ့မေးခွန်းနဲ့ စမယ်။ ဟောဒီမှာ ဆွဲထားတဲ့ ကြည့်ပါ။

ဆိုတာ ပန်းသီးပုံပါလို့ ပြောရင် မှန်သလား၊ မှားသလား။ မှန်တယ်။

ဒီပုံဟာ ပန်းသီးပုံမဟုတ်ပါ။ ကြောင်လျှာသီးပုံလို့ ပြောရင်ကော။

ဒါဆိုရင် မင်းပုံဆွဲညံ့တာပေါ့။

မမှန်ဘူးပေါ့နော်။ အဆိုပြုစကား တစ်ခုမှန်တယ် မှားတယ်ဆိုတာ ဒီထဲထဲ ထိုအထဲထဲ အကြံနဲ့ ကိုက်ညီမှုရှိတာ မရှိတာနဲ့ သက်ဆိုင်တယ်။ တွန့်သာတဲ့ တွေ့

ပန်းသီးတွေက အဲဒီပုံစံရှိတော့ ဒါကိုပန်းသီးပုံပါလို့ ပြောတဲ့အခါမှာ မှန်တယ်လို့ လက်ခံတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့သိတဲ့ ကြောင်လျှာသီးတွေက ခပ်ရှည်ရှည် ဒီပုံဟာကြောင်လျှာသီးပုံပါလို့ ဆိုတဲ့အခါမှာ မှားတယ်လို့ ထင်ရတာပေါ့။ ဆိုတော့ စကားတစ်ခုဟာ မှန်တယ် မှားတယ်ဆိုတာက ကိုယ့်အတွေးအကြံနဲ့ ကိုက်ညီမှုရှိတာ မရှိတာနဲ့ ဆိုင်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။

မေး။ တကယ်ဆိုအမှန်အမှားက ကိုယ်ပိုင်အသိနဲ့တင် မပြီးသေးဘူးထင်တယ်။ အမှန်အမှား ဆိုတာကို ကိုယ်ပိုင်အတွေးအကြံ မရှိပေမယ့် အများက ထောက်ခံတဲ့ ကိုယ်ကလိုက်ပြီး လက်ခံတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒါကကိုယ့် ကိုယ်ပိုင်အတွေးအကြံ သိလို့မဟုတ်ဘူး။ သူများပြောတာကို အလွယ်ယုံပြီး မှန်တယ်လို့ အမှတ်ယူထားတာ ဥပမာသရဲရှိကြောင်း ဘယ်သူမှ အထောက်အထားမပြနိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ပတ်ဝန်းကျင်က လူအများက သရဲရှိပါတယ်လို့ ယုံကြည်ရင် ကိုယ်ကလဲ လိုက်ယုံ ကြတာ မှားတယ်နော်။ ဒါမျိုးပေါက်တောက်ကရ အယူအဆတွေ ယုံသူတွေ အများကြီးရှိတယ်လို့ တိရစ္ဆာန်တွေ အညမညသဘောနဲ့ အတုနေနိုင်မယ်လို့တောင် အချို့က ယုံကြည်ကြတာ။

ဖြေ။ ခင်ဗျားပြောတာ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီအပြင်ကို ပညာရှင်တွေက ပြောလို့လက်ခံကြတဲ့ အမှန်အမှား ဆိုတာလဲ ရှိသေးပါတယ်။ ဥပမာ ခင်ဗျားက နှာစေးလို့ ဆရာဝန် သွားပြတဲ့အခါ ဆရာဝန်က အဝါရောင် ဆေးလုံးတွေပေးရင် ခင်ဗျားက “ပန်းရောင် ဆေးလုံးတွေ ပေးပါဆရာ” လို့ သွားပြောလို့မဖြစ်ဘူး။ ပန်းရောင်ဆေးလုံးတွေပေးရင် ဝမ်းနှုတ်ဆေးဖြစ်နေရင် ခင်ဗျားခုတုတ်များသွားမှာပေါ့။ အဝါရောင် ဆေးသောက်ရင် ခင်ဗျားရဲ့ဝေဒနာတွေ ပျောက်မယ်လို့ ဆရာဝန်က ပြောရင် သူပြောတာကို ခင်ဗျားက ငြင်းနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ သူပြောတာသာ အမှန်ပါပဲလို့ လက်ခံဖို့ပဲရှိတယ်။ စိတ်တိုင်းမကျရင် အခြားဆရာဝန်ဆီက အကြံထပ်တောင်းပေါ့။ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်တော့ ဟုတ်တိတိတာမှပြောနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

မေး။ အခုပြောတဲ့အထဲမှာ အမှန်အမှား သုံးမျိုးကိုပြောခဲ့တယ်။ ကိုယ့်အတွေးအကြံ သိတဲ့ အမှန်အမှား၊ အများထင်ရာ ဟုတ်မှာပဲလို့ ယူဆတဲ့ အမှန်အမှား၊ နောက်ပညာရှင် တွေဆီက ရတဲ့ အမှန် အမှား၊ သုံးမျိုးပေါ့။ အခြားအမျိုးအစားတွေကော ရှိသေးလား။
ဖြေ။ ခင်ဗျားပြောတာ ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမှန်အမှား အမျိုးအစား ခွဲခြားရာမှာ ဆီနဲ့ရေခွဲသလို ပြတ်ပြတ်သားသား ခွဲလို့တော့ မရဘူး။ ဒါကိုတော့ သတိထားပါနော်။ အခုလို ခွဲခြားပြီးပြောတာက ယေဘုယျသဘောကို သိအောင် ပြောတာပါ။ ပုံသေမယူပါနဲ့။ ခင်ဗျားမေးတာကို ဖြေရရင် အခုကျွန်တော်တို့ ပြောခဲ့တဲ့ အမှန်အမှားက အတွေးအကြံကို အခြေခံပြီးသိတဲ့ အသိမို့ “ပြေးကြည့်လို့ သိတဲ့အသိ” လို့ခေါ်ရမယ်။ ဒီအပြင် “တွေးကြည့်ပြီး သိနိုင်တဲ့အသိ” ဆိုတာမျိုးလဲ ရှိသေးတယ်။

မေး။ ဘယ်လိုမျိုးတာလဲ။

ဖြေ။ “ပါရီမြို့ဟာ ပြင်သစ်နိုင်ငံနဲ့ မြို့တော် ဖြစ်တယ်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံဟာ ဥရောပတိုက် မှာ ရှိတယ်” လို့ နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားတစ်ယောက်က ပြောတယ်ဆိုပါစို့။ “ဒါဆို မြို့ဟာ ဥရောပတိုက်မှာ ရှိတာပေါ့” လို့ ဆိုရင် မှားသလား။

မေး။ မမှားပါဘူး။

ဖြေ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့က ပါရီမြို့ကို ရောက်ဖူးတာ မဟုတ်ဘူးနော်။

မေး။ မရောက်ဖူးပါဘူး။

ဖြေ။ ဒါပေမယ့် “ပါရီမြို့ဟာ ပြင်သစ်နိုင်ငံနဲ့ မြို့တော်ဖြစ်တယ်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံဟာ ဥရောပတိုက်မှာ ရှိတယ်” ဆိုတဲ့စကားကို ဆန်းစစ်ကြည့်ရုံနဲ့ ပါရီမြို့ဟာ ဥရောပတိုက် မှာ ရှိတယ်ဆိုတာကို သိလို့ကိုယ်တိုင်သွား ကြည့်စရာ မလိုဘူး။ ဒီနည်းနဲ့ ရနိုင်တဲ့ အသိမျိုးကို တွေးကြည့်ပြီး သိနိုင်တဲ့ အသိ လို့ခေါ်တာပါ။

မေး။ ကျောင်းမှာ ကြိတ်တွေအကြောင်း သင်ရတုန်းက စိတ်ဝင်စားစရာတစ်ခု မမျှော်လင့်ဘဲ သိလာတာမို့ ရုတ်တရက် လန့်နိုး သွားဖူးတယ်။ ကြိတ်တစ်ခုမှာ ထောင့်ချိုး သုံးခုရှိတယ်။ ဒီထောင့်သုံးခုကိုပေါင်းရင် ၁၈၀ ဒီဂရီ ရတယ်တဲ့။ ဘယ်ကြိတ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်ထောင့်နှစ်ခုနဲ့ ဒီထောင့်တွေကိုသိရင် တတိယထောင့်ကို တိုင်းကြည့်စရာမလို တော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သိပြီးသား ထောင့်နှစ်ခုကိုပေါင်းပြီး ၁၈၀ ထဲက နှုတ်လိုက်ရင် အမြေအတိအကျရတာပေါ့။ ဒီနည်းနဲ့ ဒီတတိယထောင့်ရဲ့ ဒီဂရီတွက်ယူတဲ့ အသိကို တွေးကြည့်ပြီး သိတဲ့အသိလို့ ခေါ်နိုင်မလား။

ဖြေ။ သိပေါ့ခင်တော့ပေါ့။ ဒီလိုပဲ ၂၄ ပြည်ဆန့်တဲ့ ဆန်စိတ်ထဲက ၆ ပြည်ထုတ် ထောင်းလိုက်ရင် စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လောက် ကျန်မယ်ဆိုတာကို ချင်ကြည့်ဖို့ မလိုဘူး။ ဒါမှမဟုတ်ရင် ဈေးရောင်းရာမှာ အတော်ပဲ အလုပ်ရှုပ်ရမယ်။

မေး။ မင်းပြောသလို “ပြေးကြည့်လို့ သိတဲ့ အသိ”နဲ့ “တွေးကြည့်ပြီး သိနိုင်တဲ့အသိ” မှာ ဘာတူပြီး အရေးပါလဲ။ ပိုပြီး တန်ဖိုးရှိလဲ။

ဖြေ။ ပထမဆုံးအနေနဲ့ ဒီအသိနှစ်မျိုးကို ဘယ်လိုခွဲခြားမလဲလို့ မေးရမယ်။ ဥပမာ “ပြေးကြည့်လို့ သိတဲ့အသိ”မရှိဘဲ “တွေးကြည့်ပြီး သိနိုင်တဲ့ အသိ”ရနိုင်မလား ဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုးတွေရှိတယ်။ နောက်ပြီး ခင်ဗျားပြောသလို ဘယ်ဟာကိုပိုပြီး အလေးထားမလဲ ဆိုတာကလည်း သိချင်စရာပဲ။ ဒါတွေက လေးနက်တဲ့ မေးခွန်းတွေဖြစ်တယ်။ အခုပြောရရင် ဆော့ခရေတီး(စ်) ကိုယ်တိုင်က ဒီမေးခွန်းကို ဘယ်လိုသဘောထားတယ် ဆိုတာကို ကျွန်တော်သေသေချာချာ မပြောနိုင်ဘူး။ ဆော့ခရေတီး(စ်) အကြောင်းရေးပြတဲ့ သူ့နောက်လိုက် ပလေတိုးက ဘယ်လို သဘောထားတယ် ဆိုတာကိုတော့ ပညာရှင် ဆက်သိတယ်။ ပလေတိုးက တွေးကြည့်ပြီး သိနိုင်တဲ့ အသိကသာ တန်ဖိုးရှိတယ်လို့ ဆိုနိုင်မှာမာယုံကြည်သူပါ။ ဒါကြောင့် ၁၅၀၀ လိုမေတ္တာမျိုးထက် ၅၂၈ လို မေတ္တာမျိုး သာ အချစ်စစ်ဖြစ်ကြောင်း ဘာဘာညာညာ ပလေတိုးကပြောခဲ့တာ။

မေး။ ပလေတိုက လူပျိုကြီးလား။

ဖြေ။ မဟုတ်နိုင်ပါဘူး။ ကြိတ်လို အရာမျိုးကို စိတ်ဝင်စားတဲ့ သင်္ချာသမားတွေနဲ့ ပလေတိုက ရင်းနှီးဖူးတယ်။ သူတို့ဆီက ပညာယူဖူးတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ကူးထဲမှာတင် ပြီးပြည့်စုံတဲ့အယူအဆမျိုးကို တန်ဖိုးထားတတ်တဲ့အကျင့် သူ့မှာ ရှိလာတာ ဖြစ်နိုင် တယ်။ ထားပါလေ။ ဆော့ခရေတီး(စ်) အကြောင်းပဲ ပြောရအောင်။

မေး။ အမှန်ဆိုတာဘာလဲ။ အမှားဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတာကို အကြမ်းအားဖြင့်တော့ သိပါပြီ။ အမှန်တရား ဆိုတာကရော ဘာလဲ။ အမှားတရား ဆိုတာရောရှိသလား။

ဖြေ။ ဆော့ခရေတီး(စ်)က သူ့မိတ်ဆွေကို ပေးတဲ့ ဥပမာမှာလိုပဲပေါ့။ လူမှာအလှရှိသလို နွားတို့ ဝိုင်းတို့မှာလည်း အလှဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒီအရာတွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု သဘာဝချင်း မတူကြပေမယ့် သူတို့မှာ “လှခြင်း” ဆိုတဲ့ အရည်အသွေးက တူနေကြ ပြန်တယ်။ ဒီလိုတူတဲ့ အရည်အသွေးကို “အလှတရား” လို့ခေါ်ရမယ်။ ကျွန်တော့်အတွက်လည်း မှန်တယ်။ ခင်ဗျားအတွက်လည်း မှန်တယ်။ မတစ်ထောင်သားတိုင်းအတွက်လည်း မှန်တယ်။ ဘယ်သူ့အတွက်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အခြေအနေမျိုးမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် အမြဲအမှန်ကို အမှန်တရားလို့ ခေါ်ကြတာ။

မေး။ ဒါပေမယ့် လူတို့ နွားတို့ ဆိုတာက တကယ်ရှိတယ်။ ဥပမာ လက်နဲ့ကိုင်ကြည့်လို့ ရတယ်။ အလှတရား အမှန်တရားဆိုတာတွေကို လက်နဲ့ကိုင်ကြည့်လို့ မရနိုင်ဘူးလေ။ ဒါဆိုရင် ဒီအရာတွေက တကယ်ရော ရှိလို့လား။

ဖြေ။ သန့်ပေါင်းရင် ခုရတာတို့သိသလား။

မေး။ သိပါတယ်။

ဖြေ။ ဘယ်လိုသိတာလဲ။

မေး။ ငယ်ငယ်တုန်းက တျောင်းမှာသင်ပေးလို့။

ဖြေ။ ဆရာမက သန့်ပေါင်းရင် ခုရတယ်လို့ ဆိုတော့။ အဲဒီကိန်းဂဏန်းတွေကို ဘယ် မှာ တွေ့နိုင်သလဲလို့ ဆရာမကို မမေးကြည့်ဘူးလား။

မေး။ အဲသလိုမေးရကောင်းမှန်းတောင်မသိခဲ့ပါဘူး။

ဖြေ။ ဒါခင်ဗျားရဲ့ အပြစ်မဟုတ်ပါဘူး။ မမေးကြည့်တာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိ တယ်လို့ထင်နေမိလို့ပေါ့။ ၁ က ပန်းသီး တစ်လုံးဖြစ်နိုင်တယ်။ လိမ္မော်သီး တစ်လုံးလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ နံပါတ်၁-က သူ့ ဘာသာသူ မရပ်တည်ဘူး။ ဒါပေမယ့်၁ ဆိုတာ အရာတစ်ခုရဲ့ အရည်အသွေးတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ဒီအရည်အသွေးတွေမှာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာ သဘောတွေ ရှိ တယ်။ အခုကပြောသလို ပန်းသီးတစ်လုံးနဲ့ နောက်ထပ်ပန်းသီးနှစ်လုံးကို တောင်းတစ်ခုထဲ စုထည့်လိုက်ရင် တောင်းထဲမှာ ပန်းသီးသုံးလုံး ဖြစ်သွားမှာပေါ့။

မေး။ အဲဒီတောင်းက အပေါက်မပါတဲ့ တောင်းအလွတ်ဆိုရင်ပေါ့လေ။

ဖြေ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ၁+၂ က ၃ ရသလိုပဲ၊ ၂+၁ ကလည်း ၃ ပဲရတာ။ ထိုနည်းတူစွာပဲ

၁၂၈+၃၆၅ က ၄၈၃ ရသလို ၃၆၅+၁၂၈ ကလည်း ၄၈၃ ပဲ။ ဆိုလိုတာက ထိန်း နှစ်ခုကိုပေါင်းရင် ဘယ်အစဉ်နဲ့ပေါင်းပေါင်း ရလဒ်က အမြဲအတူတူပဲ။ ၁တို့ ၂တို့ ဆေးမယ့်အစား x နဲ့ y ဆိုတဲ့ကိန်းရှင်နှစ်ခုကို အစားထိုးကြည့်ပေါ့။ ဒါဆို x နဲ့ y ကလည်း x နဲ့ x တန်ဖိုး အမြဲတူတူပဲလို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒီအယူအဆကို သင်္ချာမှာ

x+y = y+x

လို့ရေးကြတာပေါ့။ ဒီနေရာမှာ x+y ကို ဘယ်ဂဏန်းနဲ့ပဲ အစားထိုးထိုး ဒီညီမျှခြင်းက မှန်တယ်။ ခင်ဗျားအတွက်လည်း မှန်တယ်။ ကျွန်တော်အတွက်လည်း မှန်တယ်။ ဆေးကလည်း မှန်တယ်။ ဒီနေ့အတွက်လည်း မှန်တယ်။ မနက်ဖြန်လည်း မှန်နေဦးမှာပဲ။ ဒါက အခြေခံကျတဲ့ သင်္ချာ အမှန်တရား တစ်ခုပဲ။

မေး။ x + y နဲ့ y + x က တန်ဖိုးအမြဲတူတယ်ဆိုတာ ဘာထူးဆန်းလို့လဲ။

ဖြေ။ သိပ်ထူးဆန်းတာပေါ့။ ဒီနှစ်ခုကိုပေါင်းလို့သာ ဘယ်အစဉ်နဲ့ပေါင်းပေါင်း အဖြေ တူတာ။ နံပါတ်တစ်ခုတည်းက နောက် တစ်ခုကို နှုတ်မယ်ဆိုရင် အစဉ်မတူရင် အဖြေက အမြဲမတူဘူး။ ဥပမာ-၁၀ထဲက ၃ နှုတ်တာနဲ့ ၃ထဲက ၁၀နှုတ်နဲ့ အဖြေမတူဘူး။ ဒါတွေက သံထက်ခိုင်မာတဲ့ အမှန်တရားတွေပဲ။ ကိန်းဂဏန်းတွေမှာ ရှိတဲ့အမှန်တရားလို့ပဲ လူတွေမှာရော အမြဲ တည်ရှိတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာရှိသလား။ ရှိရင် ဆော့ခရေတီး(စ်)က ကြိုးစားပြီး ဖော်ထုတ်ချင်တာပါ။

မေး။ ၁၂၈ + ၃၆၅ က ၄၈၃လို့ ခင်ဗျား ပြောတာက မှားနေတယ်။ ကျွပ်ပြန်တွက် ကြည့်တော့ ၄၉၃ ရတယ်။

ဖြေ။ ခင်ဗျားက မငိုက်သေးဘူး ဆိုတော့ ကျွပ်ပြောရတာ အားရှိတာပေါ့။

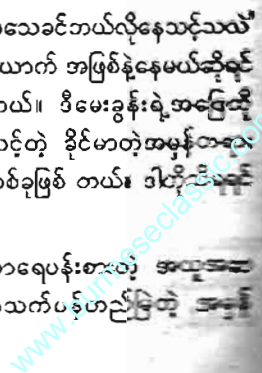
မေး။ နဂိုစကား ပြန်ဆက်ရအောင်။ အမှန်တရားဆိုတာက ယေဘုယျသဘောကို ဆို လို့တာပေါ့။ ဥပမာ ‘လူဆိုတာ သေမျိုး’ ဆိုတဲ့ စကားဟာ မင်းပြောတဲ့ လူနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အမှန်တရားဆိုတာမျိုးပေါ့။

ဖြေ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိစ္စက အဲဒီလောက်နဲ့ မပြီးဘူး။

မေး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

ဖြေ။ လူတိုင်းတစ်ချိန်မှာ သေကြမြဲဆိုတာတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ‘မသေခင်ဘယ်လိုနေသင့်သလဲ’ ဆိုတဲ့မေးခွန်းကိုရော ဘယ်လို ဖြေမှာလဲ။ လူကောင်းတစ်ယောက် အဖြစ်နဲ့နေမယ်ဆိုရင် ‘သူကောင်းဆိုတာ ဘာလဲ’ ဆိုတဲ့မေးခွန်းလဲ ရှိသေးတယ်။ ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေဆို တဲ့အဖြေတဲ့အခါမှာ ‘လူတိုင်းအခြေအနေတိုင်းမှာ လိုက်နာသင့်တဲ့ ခိုင်မာတဲ့အမှန်တရား တစ်ခုကို တွေ့နိုင်ပါ့မလား’ ဆိုတာက အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စတစ်ခုဖြစ် တယ်။ ဒါကို သိမှတ် လိုအောင် ဖြစ်နိုင်ဖို့ တစ်ဆင့်ပိုနီးစပ်လာတာပေါ့။

ဆော့ခရေတီး(စ်)တို့ ခေတ်တုန်းက အေသင်ပြုမှာရေပန်းစားတဲ့ အယူအဆ တစ်ခုရှိတယ်။ ဒဿနဆရာအချို့က ‘လောကမှာ ရာသက်ပန်ဟည်မြဲတဲ့ အမှန်

တရားဆိုတာမရှိ၊ လို့ပြောကြတယ်။ ဆိုလိုတာက အမှန်တရားဆိုတာ လူ့ အခြေ အနေ အချိန်အခါကိုလိုက်ပြီး ပြောင်းတယ်၊ အမြဲပုံသေမရှိပါလို့ သူတို့က ယူဆကြတယ်။ ခင်ဗျားလည်း ခင်ဗျားနည်းနဲ့ ခင်ဗျားလူကောင်းဖြစ်အောင်နေ။ ကျုပ်လည်း ကျုပ်နည်းနဲ့ ကျုပ် လူကောင်းဖြစ်အောင်နေမှာပေါ့။ ခင်ဗျားနည်းအရ ခင်ဗျားမှန်မှာပဲ။ ကျုပ်နည်းအရ ကျုပ်မှန် တာပေါ့။ အားလုံးအတွက် အကြွင်းမဲ့ မှန်တဲ့အမှန်တရားဆိုတာ လိုက်ရွာစရာ အကြောင်းမရှိပါလို့ ဒဿနဆရာအချို့က ဆိုကြတယ်။

မေး။ ဘာလို့အဲဒီလို ယူဆကြတာလဲ။

ဖြေ။ ဥပမာ-ဒီဇင်ဘာမနက်ခင်း တစ်ခုမှာ လူနှစ်ယောက် လမ်းမှာ တွေ့ကြတယ် ဆိုပါ စို့။ 'လေကအေးတယ်' လို့ အအေးမိတဲ့ လူကဆိုမယ်။ နောက်တစ်ယောက်က မြို့ကို သုံးပတ်ပတ်ပြီး ပြန်လာသူမို့ လေက သိပ်အေးပါလို့ ဆိုရင် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အမြင်ချင်း မတူပေမယ့် နှစ်ယောက်စလုံး ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ မှန်ကြတယ်လို့ ဆိုရမယ်ပေါ့။

မေး။ ဟုတ်သလိုလို့ပဲ။ လေကအေးတယ်လို့ ခံစားရသူကို လေကမအေးပါဘူးလို့ ပြောရခက်မယ်။

ဖြေ။ ဒဿနဆရာကြီးတစ်ယောက်က ဒီအယူအဆကို မိမိရရဖော်ပြခဲ့တယ်။ သူ့ အဆိုက 'လူဟာအရာရာရဲ့ စံပါပဲ' တဲ့။

မေး။ ဘာကိုပြောချင်တာလဲ။ ဒီစကားကို ဘယ်လို နားလည်နိုင်မလဲ။

ဖြေ။ မှန်တယ် မှားတယ် ဆိုတာက လူနဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်။ အခြားဘာနဲ့မှ မဆိုင်ဘူး။ နတ်ဘုရားတွေနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ကြယ်တာရာတွေနဲ့လည်း မဆိုင်ဘူး။ လူကမှန်တယ်လို့ ယူဆတဲ့အရာကမှန်ပြီး မှားတယ်လို့ ယူဆတာက မှားတယ်။ အမှန်၊ အမှားဆိုတာက လူနဲ့ လူ့အခြေအနေတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှိလာတာ။ သူ့ဘာသာသူ မရှိနိုင်ဘူး။ လူတွေလိုပဲ အမှန်အမှားဟာ အခြေအနေ၊ အချိန်အခါကို လိုက်ပြီးပြောင်းလဲနေတာ။ ခင်ဗျားအတွက် မှန်တဲ့အရာက အခြားသူ တွေအတွက် မှန်ချင်မှမှန်မယ်။ အခြားသူ တွေအတွက် မှန်နေတဲ့ အထုတ်လည်း ခင်ဗျားအတွက် မှန်ချင်မှမှန်မယ်။ ဒီနေ့မှန်တဲ့ အရာက မနက်ဖြန် မှန်ချင်မှ မှန်မယ်။ အမှန်အမှားမှာ ရာသက်ပန်တည်မြဲတဲ့ သဘောမရှိဘူး။ လူတိုင်းဟာ ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန်နဲ့ မှန်တယ်လို့ ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်။

မေး။ ဟုတ်သလိုလို့ပဲ။ ဆော့ခရေတီး(စ်)က ရော ဘယ်လိုမြင်သလဲ။

ဖြေ။ လောကမှာ ရာသက်ပန်တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ မရှိဘူးလို့ လို့ဟောတဲ့ ဒဿန ဆရာတွေကို ဆော့ခရေတီး(စ်)က နှစ်မျိုးဝေဖန်တယ်။ ဝေဖန်ချက်တစ်ခုက ဒီလိုပါ။

လောကမှာ ရာသက်ပန်တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ယုံကြည်တဲ့ ဒဿနဆရာအချို့က ချမ်းသာတဲ့လူငယ်တွေကို အခကြေးနဲ့ စာသင်ပေးတဲ့အလုပ် လုပ်လေ့ရှိတယ်။ အခုခေတ် ကျူရှင်ဆရာတွေလိုပေါ့ဗျာ။ အဲဒီဒဿနဆရာတွေက ခေတ်မီတဲ့ ဘာသာရပ်မျိုးစုံကို သင်ပေးတာပါ။ ပြီးတော့ သူတို့က 'လူတိုင်းဟာ

ကိုယ်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ မှန်တယ်' လို့ဆိုတော့ ဆော့ခရေတီး(စ်)က သူတို့ကို ပြန် မေးတယ်။ 'သူတိုင်းဟာ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ မှန်တယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ စာသင်ဆရာတွေက ဘာကို သင်ပေးဖို့ လိုသေးလို့ လဲ'တဲ့။

ဟုတ်တယ်လေ။ ၁+၂က ၆ရတယ်လို့ ကျောင်းသားက ထင်ရင် သူတို့ကို မှန် နဲ့ပေးရမှာပေါ့။ ဒါဆိုရင် ဒီဆရာတွေက ကျောင်းသားတွေကို သင်ပေးစရာ ဘာမှမ ပြီးတော့ ဒီဒဿနဆရာတွေက အပြောနဲ့အလုပ် မတူညီဘူးလို့ အဓိပ္ပာယ် ဆိုတာပေါ့။

မေး။ ကျူရှင်ဆရာလုပ်ပြီး ပညာဆိုတာ အလကားပဲလို့ သဘောထားလို့ သင့်မယ် ဆိုတာ။

ဖြေ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဆော့ခရေတီး(စ်) ရဲ့ ဒုတိယဝေဖန်ချက်ကို ရှင်းပြဖို့ ပုံပြင်တစ်ခုနဲ့ ဝေဖန်စ ရအောင်။ တစ်ခါမှာ ဒဿနဆရာတစ်ယောက် အသက်ကုန်လွန်ပြီး တောင်းကင်ပေါ်အတက် . .

မေး။ ခဏလေးနော်။ သေသူက ကောင်းကင်ပေါ် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး တက်လာတာတုန်း။

ဖြေ။ လှေကားနဲ့ တက်တာဗျာ။ ဘာဖြစ်လဲ။ ကဲပဲ။ အပြောင်အပျက်တွေ ဘေးထားပြီး ဝရိုက်နားထောင်ပါ။ ဒေစကနေ ပြန်စမယ်။ တစ်ခါမှာ ဒဿနဆရာ တစ်ယောက် အသက်ကုန်ပြီး ကောင်းကင်ပေါ်အတက် လမ်းမှာ နတ်ဘုရားတစ်ပါးနဲ့ တွေ့တယ်။ ဒါနဲ့ အဲဒီနတ်ဘုရားက 'ဟေ့လူသား၊ ဒီကိုလာပါဦး။ ငါက မင်းရဲ့ ကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် နတ်ကွ၊ နတ်ဘုရားတွေထဲမှာ ငါကဩဇာအကြီးဆုံးပဲ။ စကြဝဠာထဲက အရာရာတိုင်းကို ငါက ဖန်တီးတာမို့ ငါကို အားလုံးက စွပါနတ်ဘုရားလို့ ခေါ်ကြတယ်။ မင်း ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား' လို့မေးတယ်။

ဒဿနဆရာ- 'ကြားဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်အရာမဆို လုပ်နိုင်တယ် ဆိုတာကို တော့ ခယ်ိုင်ဘူး' လို့ပြန်ဖြေတော့ စွပါနတ်ဘုရား- ' ဘာလုပ်ပြုရင်ယုံမလဲမေးတယ်။ ဒဿနဆရာက 'ကျောက်တုံး အကြီးကြီးကင်ခ လုပ်ပြပါလား' လို့ ပြောတော့ စွပါနတ်ဘုရားက 'ရပါတယ်။ ဘယ်လောက်ကြီးကြီး လုပ်ပြရမလဲ' လို့ မေးတော့ သူ့က 'ခင်ဗျားတောင် မပင့်နိုင်အောင်ကြီးတဲ့ ကျောက်တုံးကို ဖန်တီးပြပါ' လို့ဆိုတယ်။ ဒါနဲ့ စွပါနတ်ဘုရားက စကြဝဠာတစ်ခုလုံးထဲမှာ အကြီးမားဆုံး ကျောက်တုံးတစ်ခုကို ဖန်တီးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ စွပါနတ်ဘုရားက 'ဒဿနဆရာကို မေးတယ်။ 'ထဲ ဘယ်အရာကိုမဆို ငါ လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို ယုံပြီလားကွ'။ ဒဿနဆရာက 'မယုံနိုင်သေးပါ။ ယုံစေချင်ရင် ကဲဒီကျောက်တုံးကို ပင့်ပြပါလား' လို့ပြောတော့ စွပါနတ်ဘုရားက သူတောင် မပင့်နိုင်အောင်ကြီးတဲ့ ကျောက်တုံးကို ဖန်တီးတာနဲ့ မပင့်နိုင်ဘူး ဖြစ်နေလေရော။ ဒဿနဆရာက ပြောတယ်။ 'ကဲ၊ တွေ့ပြီလား ဒီနတ်ဘုရားက တောင် မလုပ်နိုင်တာတွေ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် စွပါနတ်ဘုရားက အရာရာတိုင်း လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ မမှန်ဘူး။'

စူပါနတ်ဘုရားက'ဒါ မင်း သက်သက် လူလည်လုပ်တာပဲ။ ငါ့ကိုပြန်မေးကြာလို့ ပြန်ပြောတော့ ဒဿနဆရာက ကျောက်တုံးအကြီးကြီး တစ်ခုကို လုပ်ပြဖို့ ပြန်ပြောတယ်။ စူပါနတ်ဘုရားက သူ့ကိုပင့်ခိုင်းမှာ သိတော့ သူပင့်ခိုင်းတဲ့ အရွယ်ကျောက်တုံးတစ်ခုကို ဖန်တီးပြတယ်။ ပြီးတော့ စူပါ နတ်ဘုရားက မေးပြန်တယ်။ 'ကဲ - ငါအခု ဒီကျောက်တုံးကို ပင့်ပြရမလား' ဒဿနဆရာက မပင့်ပြပါနဲ့ ဒီထက်ကြီးတဲ့ ကျောက်တုံးတစ်ခုကို ဖန်တီးပြပါလို့ တောင်းဆိုတယ်။ ဒီထက်ကြီးတဲ့ ကျောက်တုံးကို စူပါနတ်ဘုရားက မပင့်နိုင်မှာမို့ 'မလုပ်နိုင်ဘူး' လို့ဆိုတယ်။ ဒဿနဆရာက ပြောတယ်။ 'ကဲ - တွေ့ပြီလား။ ဒါဆိုလည်း စူပါနတ်ဘုရားတောင် မလုပ်နိုင်တာတွေ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် စူပါနတ်ဘုရားက အရာရာကို လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ မမှန်ဘူး။'

ပြောချင်တာက စူပါနတ်ဘုရားက အရာရာကိုလုပ်နိုင်တယ်လို့ ပြောရင် 'သူ တောင် ပြန်မပင့်နိုင်တဲ့ ကျောက်တုံးတစ်ခုကို သူဖန်တီးနိုင်မလား'လို့မေးရတယ်။ သူကကျောက်တုံးကို ဖန်တီးနိုင်ရင် အဲဒီ ကျောက်တုံးကိုသူမပင့်နိုင်ဘူး။ သူက ပင့်နိုင်ရင် ဒီထက်ကြီးတဲ့ ကျောက်တုံးကို သူမဖန်တီးနိုင်ဘူး။ ဘယ်နည်းနဲ့ကြည့်ကြည့် စူပါနတ်ဘုရားက အရာရာကို လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

မေး။ ဒါက စူပါနတ်ဘုရားကို သူ့စကားနဲ့ သူ့ကို ပြန်ချည်တာပေါ့။
ဖြေ။ ဟုတ်ပါတယ်။ စကားပြောတဲ့အခါ သေသေချာချာ စဉ်းစားပြီးမပြောရင် အဲလို ရှေ့နောက်မညီတာတွေ ဖြစ်ပြီး ကိုယ့် ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ဆော်မိတတ်တယ်။ ဒါကို သာမန်လူတွေရော၊ ဆရာလုပ်ချင်သူတွေပါ သတိထားရမယ်။

မေး။ ဒါက 'လောကမှာ ရာသက်ပန်တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရား' ရှိ မရှိနဲ့ ဘယ်လို ပတ် သက်လဲ။

ဖြေ။ ဒဿနဆရာအချို့က 'လောကမှာ ရာသက်ပန် တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရား ဆိုတာ မရှိ' လို့ဆိုတော့ ဆော့ခရေတီး(စ်) က ပြန်မေးတယ်။ 'လောကမှာ ရာသက်ပန် တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ မရှိ' လို့ ဆိုရင် ဒီစကားကရော ရာသက်ပန် တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရား ဖတ်မဟုတ် သူက သိချင်တယ်။

ထုတ်တယ်လို့ ဖြေရင် 'လောကမှာ ရာသက်ပန်တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ ရှိတယ်' လို့ အဖြေထွက်တယ်။ ဒါကြောင့် 'လောကမှာ ရာသက်ပန် တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ မရှိ'လို့ အဆိုပြုတာက မှားတယ်။

မဟုတ်ဘူးလို့ဖြေရင် 'လောကမှာ ရာသက်ပန်တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ မရှိ' လို့ဆိုတာက မှားတယ်။ ဒါကြောင့် 'လောကမှာ ရာသက်ပန် တည်မြဲတဲ့အမှန်တရားဆိုတာ ရှိတယ်' လို့ပဲ အဖြေထွက်ပြန်တယ်။

ဒါကြောင့် 'လောကမှာ ရာသက်ပန် တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ မရှိ' လို့ ပြောတာဟာ စူပါနတ်ဘုရားက 'အရာရာကို လုပ်နိုင်တယ်' လို့ပြောတာနဲ့ သဘောချင်း အတူတူပဲ။ ပြောတာရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အဓိပ္ပာယ်ထွက်နေပုံပေါ်တယ်။ ဆော့ခရေတီး(စ်)

- ၁။ ဒီအချက်ကို ထောက်ပြတယ်။
- ၂။ ဆော့နီး၊ ဆော့ရီး။ ကျွန်တော်ညက ကောင်းကောင်း မအိပ်ထားဘူး။ ဒီနားမှာ
- ၃။ နည်းနည်း လည်သွားတယ်။ ပြန်ရှင်းပြပေးပါဦး။
- ၄။ ဆိုပါစို့ဗျာ။ သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်မှု အမြဲလိုလို ဖြစ်နေတဲ့ လင်မယား
- ၅။ ခုဟာ စကားများရန်ဖြစ်ကြလို့ တရားရုံးမှာ ကွာဖို့သွားပြောတယ်ဆိုပါစို့။ တရား
- ၆။ ကြီးကဲ 'ကဲ မင်းတို့နှစ်ယောက်က တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်သဘောတူညီမှု
- ၇။ တစ်ခုမှမရှိဘူးဆိုရင် ဥပဒေအရ ကွာပေးမယ်။ မင်းတို့ နှစ်ယောက်လုံးက ကွာဖို့
- ၈။ သဘောတူသလား' လို့ဆိုရင် သူတို့ ဒုက္ခတုံးပြီ။

ကွာဖို့ သူတို့နှစ်ယောက်က သဘောတူရင် သူတို့မှာ သဘောတူညီမှု တစ်ခု ရှိတာမို့ တရားသူကြီးက ကွာပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ တရားသူကြီးရဲ့ မေးခွန်းကို ကိုယ်လိုချင်သလို ပြန်ဖြေနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် သူ့ဆီမှာ လင်မယားကွာဖို့ သွားပြောရင် ဘာမှ အတတ်တင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

၉။ ပြောသူရဲ့ စကားနဲ့ ပြောသူကိုပြန်ချည်တဲ့ နည်းကို ဆော့ခရေတီး(စ်) ထွင်တာ မဟုတ်ဘူး ထင်တယ်။

ဖြေ။ ဒီနည်းကို ဆော့ခရေတီး(စ်) ထွင်တာ မဟုတ်နိုင်ပါဘူး။ဒါပေမယ့် ဒီနည်းကို ဆော့ခရေတီး(စ်) ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသုံးချတယ်။ သုံးတတ်ရင် ဒီနည်းက အင်မတန် ဆီရောက်တာကိုး။ ကိုယ်က ဘာမှထပ်ပြီး ပြောစရာမလိုဘူး။ ပြောသူက သူ့စကားနဲ့ သူ ပြန်ပတ်သွားတာ။ ဒါကိုမြင်တတ်ဖို့တော့ လိုပါတယ်။ အခုခေတ် သင်္ချာသမားတွေ၊ ကျွန်ုပ်တို့က သိပ္ပံသမားတွေက ဒီလိုပြဿနာကို ကောင်းကောင်း နားလည်ကြတယ်။

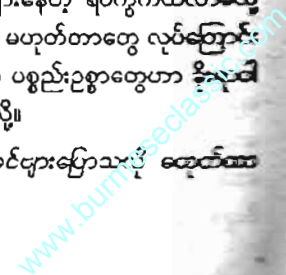
၁၀။ အမှန်တရားဆိုတာ ရှိရှိ၊ မရှိရှိ။ ဘာဖြစ်လဲ။ ကျုပ်တို့ကတော့ အနေသာကြီးပါ။ ခင်ဗျားတို့ ဒဿနအကြောင်းပြောသူတွေက လူနားမလည်အောင် အပိုတွေ ထပ်ပြောတတ်ကြတယ်။

ဖြေ။ အတော်ပဲ။ ခင်ဗျားလို လူတွေနဲ့ တွေ့ချင်နေတာ။ ခင်ဗျားက ဘယ်မှာနေတာလဲ ပြောစမ်းပါဦး။

၁၁။ ကျုပ်ဘယ်မှာနေတာကို ဘာကြောင့် သိချင်တာလဲ။

ဖြေ။ ဒီလိုဗျာ။ ခင်ဗျားက အမှန်တရားဆိုတာ ရှိရှိ၊ မရှိရှိ ဘာဖြစ်လဲလို့ ဆိုတယ် မဟုတ်လား။ မှတ်ပြန်ကျရင် ကျွန်တော့်ဘော်ဒါတွေကို ခေါ်ပြီး ခင်ဗျားနေတဲ့ ရပ်ကွက်ထဲလာခေါ် ပြန်ရင် ခင်ဗျားဟာ လူဆိုးသူဆိုးဖြစ်ကြောင်း၊ လူကွယ်ရာမှာ မဟုတ်တာတွေ လုပ်ကြောင်း တွေ့ စကားမျိုးကို ပြောပြမယ်။ နောက်ဆုံး ခင်ဗျားအိမ်က ပစ္စည်းဥစ္စာတွေဟာ ဒီလူဆိုး ခုနည်းတွေပါလို့ စွပ်စွဲပြီး အိမ်ပေါ်တက် အကုန်လုံးယူမလို့။

၁၂။ ဟာ ဒီလိုလုပ်လို့တော့ ဘယ်ရမလဲ။ ကျုပ်က ခင်ဗျားပြောသလို ဆောင်တာ မဟုတ်တာဗျ။

ဖြေ။ ဒါကခင်ဗျားရဲ့ အထင်လေဗျာ။ ကျုပ်တို့မှာလဲ ကျုပ်တို့ အထင်ရှိတယ်ဗျ။

မေး။ ခင်ဗျားထင်တာတွေက အမှန်မှ မဟုတ်တာ။ သက်သေအထောက်အထား မှ မရှိတာ။

ဖြေ။ အခုခင်ဗျားပစ္စည်းတွေ ပါမယ့်အခါ ကျတော့ အမှန်တွေ၊ အထောက်အထားတွေကို သိချင်တယ်ပေါ့လေ။

မေး။ ဘာကိုပြောချင်တာလဲ။

ဖြေ။ခင်ဗျားပြောသလို အမှန်တရားဆိုတာ မရှိလည်း ဖြစ်တယ်ဆိုရင် အားလုံးခေတ်ပျက်မယ့် ကိန်းပဲ။ မတရားမှုတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့က အမှန်ကို သိဖို့လိုတယ် လေး။ လူတိုင်းက ပြောချင်ရာပြော လုပ်ချင်ရာ လုပ်ကြရင် သဘောထား ကွဲလွဲတာတွေ၊ မတရားမှုတွေ ရန်တွေဖြစ်လာမယ်။ ဒီလိုအခါမှာ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းဖို့က ဘာကမှန်တယ်။ ဘာက မှားတယ် သိဖို့ လိုတယ်။ အမှန်တရားဆိုတာ တရားမျှတမှုရဲ့ အခြေခံပဲ။ အမှန်တရားဆိုတာ မရှိရင်၊ မသိနိုင်ရင်၊ တရားမျှတမှု ရှိဖို့ မလွယ်ဘူး။ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားဆီက ပစ္စည်းဥစ္စာငွေ လာယူမယ်ဆိုရင် အဲဒီ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေရဲ့ ပိုင်ရှင်အစဉ်ဟာ ဘယ်သူဆိုတာ သိဖို့ ကျကျ သိနိုင်ဖို့ လို တယ်။ ဒါကို လက်မခံနိုင်ရင် တရားမျှတမှု ဆိုတာက အံ့စားတဲ့ပင်သလို ဖြစ်ချင်ရာ ဖြစ်နေမှာ။

မေး။ဒါဆိုရင် ဆော့ခရေတီး(စ်)ပြောချင်တာက အမှန်ဆိုတာရှိတယ်။ အမှန်တရား ဆိုတာ မှန်တယ်။ အမှားတရားဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ တိုက်ရိုက်သွားကြည့်လို့ မရဘူး။ ဒါပေမယ့် ကိန်းဂဏန်းတွေလိုပဲ ရှိတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ပြီးတော့ အမှန်တရားဆိုတာလဲ တစ်ခုတည်းပဲ ရှိတယ်ပေါ့။ ဒါက ဆော့ခရေတီး(စ်)ပြောချင်တာရဲ့ အကျဉ်းချုပ်ပဲ မဟုတ်လား။

ဖြေ။ ခင်ဗျားက အတော်နားထောင်ကောင်းသူပဲ။ ဒါကပြဿနာရဲ့ နယ်နိမိတ်ကိုပဲ သတ်မှတ်သေးတာ။ အဖြေမထွက်သေးဘူး။ အမှန်တရားက တစ်ခုတည်းရှိရင် ဘယ်ဟာလဲဆိုတာ သိဖို့ လိုတယ်။ ဒီမေးခွန်းကို ဆော့ခရေတီး(စ်) က ဖြေမသွားဘူး။ အမှန်တရားကို သိဖို့က ဘယ်သူ့ကိုမေးကြည့်ရမှာလဲ။ ကိုယ်ထင်တဲ့ အမှန်တရားနဲ့ အခြားသူတွေရဲ့ အမှန်တရားက မတူရင်ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ လူအများက မဲပေးပြီး ဆုံးဖြတ်ကြေးဆိုရင် အများသဘောသိဖို့ လူ့ဘယ်နှစ်ယောက်ကို မေးရမှာလဲ။ လူ ၁၀၀ ထဲက ၅၁ ယောက်သဘောတူရင် ရပြီလား။ ၅၁ ယောက်ကမားပြီး ၄၉ ယောက်ကမှန်နိုင် သလား။ တစ်ခါခါမှာ ၉၉ ယောက်ကမားပြီး ၁ ယောက်မှန်နိုင်သလား။ ဘယ် ထောင့်ကကြည့်ကြည့် ဒီပြဿနာက လွယ်လွယ်နဲ့ မပြေလည်ဘူး။

မေး။ ဟုတ်တော့ဟုတ်ပါပြီ။ ဒါဆိုရင် အခု ခေတ် သိပ္ပံပညာရှင်တွေကရော အမှန် တရားရဲ့ သဘာဝကို ဘယ်လို သဘောထားကြသလဲ။

ဖြေ။ အထူးသဖြင့် သင်္ချာ၊ ရူပဗေဒ စတဲ့ 'အမာသိပ္ပံ' နယ်ပယ်တွေမှာဆိုရင်တော့ ရာသက်ပန်တည်မြဲတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ ရှိတယ်လို့ ယေဘုယျအားဖြင့် ယူဆကြပါ သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် လူ့ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာပေ၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စိတ် ပညာ၊ စီးပွားရေး စတဲ့ 'အနုသိပ္ပံ' နယ်ပယ်တွေမှာ ဆိုရင်တော့ အမှန်တရားဟာ ခိုင်မြဲတယ်လို့

သိပ်မယူဆကြဘူး။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်အခုပေးတဲ့ အဖြေက ပြည့်စုံတဲ့ အဖြေမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်သိသလောက် ဆိုရရင် ဒီမေးခွန်းကို အခုထိဘယ်သူမှ တိတိကျကျ မဖြေနိုင်သေးပါဘူး။ ဒီမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခုခေတ်သိပ္ပံ ပညာရှင်တွေရဲ့ သဘောထားက ရေဝင်နေတဲ့ သမ္မန်အပေါ် လှေသမားတွေ ထားတဲ့သဘောနဲ့ ဆီဆင်ဆင်ပါတဲ။

မေး။ ဘာကိုဆိုလိုချင်တာလဲ။

ဖြေ။ သမ္မန်တိုင်းမှာ ရေဝင်ပေါက် အနည်းနဲ့ အများ။ အကြီးနဲ့အသေး၊ ရွှိကြစမြဲဆို တာကို လှေသမားတိုင်း သိတယ်။ ဒါပေမယ့် နည်းနည်းပေါက်နေလို့ သဗ္ဗာန်ကို လုံးလုံးရပ်ပြီး အပေါက်ဖာလေတော့ မရှိကြပါဘူး။ ဒီဖက်က အပေါက်ကိုဖာရင် ဟိုဖက်မှာ အပေါက်တွေထပ်ပေါ်လာစမြဲကိုး။ ဒါကြောင့် ရေဝင်ပေါက်မကြီးရင် သွားရင်းလာရင်း ဝင်လာသမ္မန်ရေကို ခပ်ထုတ်ပြီး ခရီးဆက်ကြတာပဲ။ ရေအဝင်များပြီး လမ်းမှာ သမ္မန်မနစ်ရင် နှိပ်တာပဲ မဟုတ်လား။ အခုခေတ်သိပ္ပံ ပညာရှင် တွေကလည်း အမှန်တရားရဲ့ သဘာဝကို ဒီလိုပဲ သဘောထားကြတယ်။

မေး။ ခင်ဗျားရဲ့ အဖြေကို သိပ်မကျေနပ်သေးဘူး။

ဖြေ။ မကျေနပ်သေးရင် လှေဆရာတွေကို ထပ်သွားမေးကြည့်ပေါ့။

တိတိထွန်း

ရှင်းလင်းချက်များ

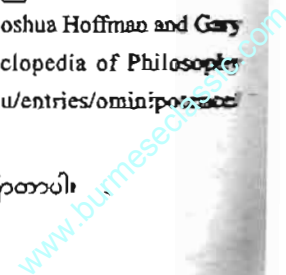
ဖြေကြည့်လို့သိတဲ့ အသိနဲ့တွေးကြည့်ပြီး သိနိုင်တဲ့ အသိဆိုတာကို အနောက်တိုင်း အသိပညာမှာ a priori knowledge လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။

ဆိန်းနှစ်ခုကို ပေါင်းရင် ဘယ်အစဉ်နဲ့ပေါင်းပေါင်း ရလဒ်က အမြဲအတူတူပဲ ဒါက commutative property of addition ပါ။

ထူဟာအရာရာရဲ့ စံပါပဲ ဒီစကားကို ပရိုတာဂိုင်းရပ် Protagoras လို့ခေါ်တဲ့ ဂရိပညာရှင် ဆရာကြီးက ပြောတာပါ။

ဘယ်အရာကိုမဆို လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာကိုတော့ မယုံနိုင်ဘူး . . . ဒီပြဿနာကို အသိပညာဆရာတွေက Omnipotence Paradox လို့ခေါ်ကြတယ်။ ခေတ်အဆင် ဆက်တိုင်းမှာ ဆွေးနွေးကြတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဥပမာ-Joshua Hoffman and Gary Rosenkrantz (2006) Ominipotence, Stanford Encyclopedia of Philosophy ဆိုကြည့်ပါ။ အင်တာနက်မှာ <http://plato.stanford.edu/entries/omnipotence/> လိပ်စာမှာရှာတွေ့နိုင် ပါတယ်။

အမာသိပ္ပံ၊ အနုသိပ္ပံ- hard science နဲ့ soft science ကိုပြောတာပါ။

၁၉၅၆ ခုနှစ် ဂါဒီယံ မဂ္ဂဇင်း (Guardian Magazine) တွင် ပါဝင်သော ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်၏ဆောင်းပါး Adventures in Housekeeping ကို သားဖြစ်သူ ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်းက ဘာသာပြန် တင်ဆက် လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဂျပန်ခေတ်အတွင်း အိမ်ရှင်မတစ်ဦး၏ စွန့်စားခန်းများ

ခင်မျိုးချစ်

လူများသည် အိမ်ရှင်မအလုပ်ကို ပျင်းစရာကောင်းသည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့သော် ဂျပန်ခေတ်တွင် ဤအလုပ်သည် ရင်ဖိုစရာ၊ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ အပြည့်ဖြစ်ပါသည်။ အချင်းချင်း အတင်းအဖျင်း ပြောစရာ အကြောင်းအရာများတွင် အိမ်ရှင်မ အလုပ်သည် ဂုဏ်သရေရှိနေရာတွင် ထားရှိသင့်ပါသည်။ အိမ်ရှင်မ အလုပ် အကြောင်းကိုသာ ပြောရလျှင် ရသစုံလင် ဇာတ်လမ်းပမာများစွာကို ကြားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်လမ်းအချို့ကို ပြောပြရလျှင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ချိန်တွင် ကျွန်မ၏ အိမ်ထောင်သက် နှစ်နှစ်သာ ရှိပါသေးသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်မသည် ကိုယ်ဝန်ရှိနေ ပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မသည် အမျိုးသမီးမဂ္ဂဇင်းများထဲမှ ချက်နည်း၊ ပြုတ်နည်းများ၊ အိမ်မှုကိစ္စဆိုင်ရာ သိကောင်းစရာများတို့ကိုဖြတ်၍ မှတ်စု စာအုပ်များထဲတွင် ကပ်ထားပါသည်။ စစ်ကြီး ဖြစ်သောအခါ ထိုမှတ်စုစာအုပ်များ ပျောက်ဆုံးကုန်ပါသည်။ ပျောက်သွားတာပဲ ကောင်းပါတယ်။ အိမ်ရှင်မများ အတွက် သိကောင်းစရာ ဆောင်းပါး

အချို့တွေထဲမှာ အဝတ်အစားတွေကို ခင်တွေ ပေးကုန်လျှင် ချွတ်သည့်နည်းများ ပါဝင်ပါသည်။ သို့သော် ဤ ဂျပန်ခေတ် အတွင်း ပေစရာ ဟင်းလည်း မချက်နိုင်၊ အရာ အဝတ်အစားလှလှဆိုတာ ဝေးရာ ဒီအခြေအနေအောက်မှာ အဝတ် အစားတွေကို ဟင်းပေလျှင် ချွတ်သော နည်းတွေက ဘာအသုံးကျမလဲ။

ဤ ဂျပန်ခေတ်အတွင်းမှာတော့ အိမ်အလုပ်ဟူသည် သိပ်မရှိပါ။ အဝတ် လျှော်စရာ အနည်းငယ်လောက် ရှိပါသည်။ ချက်ဖို့ ပြုတ်ဖို့ကတော့ မရှိသလောက်ပါပဲ။ ဒါ တော်တော်နစ်နာပါတယ်။ ကျွန်မသည် အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ချက်နည်း၊ ပြုတ် နည်း အမျိုးမျိုးတို့ကို သင်ယူထားပါသည်။ အခု ရရှိသောခွဲတမ်းပစ္စည်းများဖြင့် ကျွန်မ၏ ချက်ပြုတ်ခြင်းစွမ်းရည်တို့ကို ခြုံငုံခွင့်မရရှိနိုင်တော့ပါ။ သို့သော်လည်း ကျွန်မတွင် ဖန်တီးသည့် အနုပညာ အစွမ်း သည် သွေးသားထဲတွင် ရှိနေပါသည်။ ဆီ တစ်စက်ရည်တစ်စွန်း၊ ကြက်သွန်တစ်ခြမ်း၊ ကြော်သွန်ဖြူ တပုပ် တစ်လုံး၊ အရိုး အခြင်းပြိုင်းဖြင့် ထောင်တွင်းစခန်းတွင် အသုံးသွားသည်ဟု ထင်ရသော ငါးလေး ချောင်းထောင်နှင့် မုန်လာရွက် အနည်းငယ် ပြုတ်သုံး၍ အကောင်းဆုံးဟင်းလျာ တစ်ခုတိုက် အနုပညာဆန်ဆန် ချက်ပြုတ် ခြင်းသည်၊ ကျွန်မရဲ့ အောင်မြင်မှုများကို ပြသပြည့်စုံရင်း ကျွန်မသည် နာမည်ကြီး ချက်ပြုတ်ဆိုင်ချက်ပါရဂူကြီးပမာ ဂုဏ်ယူ ချက် ခြင်းပါသည်။

ကျွန်မအနေနဲ့တော့ သူတို့ကို ဆဲဆို အတင်းအဖျင်းပြောရုံပဲ တတ်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်မက ဘယ်လိုပဲပြောပြော၊ ဘယ်လို စကားလုံးတွေပဲ သုံးပြီးဆဲဆိုသည်ဖြစ်စေ သူတို့ကတော့ ကုန်စွန်းကုန်သတ်သည် စိမ့်ကိန်းများကို ဆက်လက်၍ လုပ်နေဆဲ ကုန်ပစ္စည်းများကလည်း ဈေးဆိုင်များတွင် ပျောက်ကွယ်သွားဆဲ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့လို ပြည်သူများအနေဖြင့် လိုင်စင်ရရှိထားသောဆိုင်များမှ ခွဲတမ်း ပစ္စည်းလတ်မှတ်မပါဘဲ ထုတ်ယူခွင့် မရှိပါ သည်။ ဘယ်လောက် အကောင်းအတူ ရရှိသည်ကို 'သနားစရာကောင်းသော ငါးလေး' အကြောင်းမှ သိနိုင်ပါသည်။ 'ငါး'ဟူသော ပစ္စည်းသည် ငါးလေး

ပရိယာယ်အရ 'နို့နှင့် ပျားရည်များ စီးနေ သော နယ်မြေ' ဟူ၍ ခေါ်တွင်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော နိုင်ငံကို အဝတ်ဘေးဆိုက် သလောက်နီးပါး ဖြစ်သွားအောင် လုပ်နိုင် သော ဂျပန်လူမျိုးတို့သည် တော်လှုပ်ပေ သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အစားအသောက် ဈေးနှုန်းများ ခေါင်ခိုက်နေသည်။ ထိုအခါ အုပ်ချုပ်သူ (ဂျပန်)များက ကုန်စွေးနှုန်း ကန့်သတ်ခြင်းစီမံကိန်းကိုလုပ်ရန် အကြံ ရကြသည်။ မကြာမီ ကုန်စွေးနှုန်းများ ကန့်သတ်သည့် အမိန့်ထွက်လာသည်။ ထို အမိန့်ထွက်လာပြီးမကြာမီ ကုန်စွေးနှုန်း ကန့်သတ်သည့်အထဲတွင် ပါဝင်သော ဆီ၊ ဆန်၊ ကြက်သွန်၊ ငရုတ်သီး၊ ငါးခြောက် အစရှိသော အခြေခံစားကုန်များသည် မျက်လှည့်ဆရာ၏ ဆေးကြိမ်လုံးဖြင့် တို့ လိုက်သည်ပမာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပျောက် ကုန်တော့သည်။ သို့သော် အုပ်ချုပ်သူများ သည် ထိုအမိန့်ကို မလျှော့တမ်းဆက်လက် ၍ အကောင်အထည် ဖော်ကြသည်။

ကျွန်မအနေနဲ့တော့ သူတို့ကို ဆဲဆို အတင်းအဖျင်းပြောရုံပဲ တတ်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်မက ဘယ်လိုပဲပြောပြော၊ ဘယ်လို စကားလုံးတွေပဲ သုံးပြီးဆဲဆိုသည်ဖြစ်စေ သူတို့ကတော့ ကုန်စွေးနှုန်းကန့်သတ်သည် စိမ့်ကိန်းများကို ဆက်လက်၍ လုပ်နေဆဲ ကုန်ပစ္စည်းများကလည်း ဈေးဆိုင်များတွင် ပျောက်ကွယ်သွားဆဲ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့လို ပြည်သူများအနေဖြင့် လိုင်စင်ရရှိထားသောဆိုင်များမှ ခွဲတမ်း ပစ္စည်းလတ်မှတ်မပါဘဲ ထုတ်ယူခွင့် မရှိပါ သည်။ ဘယ်လောက် အကောင်းအတူ ရရှိသည်ကို 'သနားစရာကောင်းသော ငါးလေး' အကြောင်းမှ သိနိုင်ပါသည်။ 'ငါး'ဟူသော ပစ္စည်းသည် ငါးလေး

တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ 'ငါး'ဟူသော အသံကို ကြားလိုက်လျှင် ကျွန်မ နှလုံးသားများ တုန်လှုပ်သွားပါသည်။ ငါးရရှိရန် မျှော်လင့်ချက်အပြည့်ဖြင့် နံနက်စောစော ထ ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ၏ မိသားစုကို ဟင်းကောင်းကောင်းစားရမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ ဆိုင်ရှေ့သို့ ရောက်သော် လူတန်းတစ်မိုင်လောက် အရှည်ကြီးကို တွေ့လိုက်သော် တော်တော် စိတ်ဓာတ်ကျသွားသည်။ သို့သော် ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ အားပေးပြီး စိတ်တင်းလိုက်သည်။ ကျွန်မ၏ မြင့်မြတ်သောစိတ်ဓာတ်ကို ဘယ်အရာမှ အတိမ်းအကောင်းမခံနိုင်ပါ။ ကျွန်မ၏ မေးကို အပေါ်မော့ ငါးစီးစီလိုက်သည်။ မကြာမီ ကျွန်မ၏ နောက်တွင် နောက်ထပ် လူတန်းကြီးသည် တစ်မိုင်လောက် ထပ်ရှည်လာသည်။

ကျွန်မသည် 'တန်းစီရင်း အချိန်ကုန်နည်းများ'ဟူသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရေးနိုင်လောက်အောင် စိတ်ကူးများ ပေါ်လာပါသည်။ ပထမဦးဆုံးတွင် ကျွန်မရှေ့ကရောက်နှင့်နေသူများကို ရန်လိုသော စိတ်ဖြင့် ကြည့်နေသည်။ သူတို့၏ မျက်နှာများကို မသိမသာကြည့်၍ ဤမျက်နှာပိုင်ခွင့်များ၏ နောက်ကွယ်တွင် ဘယ်လိုအဖြစ်အပျက်မျိုးတွေ ဘယ်လိုလျှို့ဝှက်ချက်မျိုး လှည့်ပတ်ခံနိုင်သော ကြေကွဲဖွယ်ဇာတ်လမ်းများ ဘယ်လိုရှိနိုင်သည်ကို စိတ်တူးကြည့်သည်။ တစ်ခါတရံတွင် ရာဇဝတ်မှုများကိုပင် စဉ်းစားမိသည်။ ကျွန်မရရှိသော စိတ်ကူးများကို စိစဉ်၍ ရှည်လျားသော အစီရင်ခံစာများ ဘယ်လိုရေးမည်ကို စိတ်ကူးကြည့်သည်။ စိတ်ကူးများ ကုန်သွားသောအခါ လူတိုင်း လုပ်နေကျ အကျင့်တစ်ခုဖြစ်သည့် ကိုယ့်လက်သည်း

ကိုယ်ကြည့်သည့်အလုပ်ကို လုပ်မိပါသည်။ ထိုအချိန်လောက်တွင် ကျွန်မ၏ ဒူးများသည် ခံနိုင်ရည်မရှိတော့သဖြင့် အခြားဈေးဝယ်သူများနည်းတူ ထိုင်ရသည်။ ကျွန်မသည် သူတို့ကို မနှစ်မြို့သောစိတ်ဖြင့် ကြည့်လိုက်သည်။ ဒီလူတွေဟာ နံနက်မလင်းခင်ကတည်းက ရောက်နေမှာပဲဟု တွေးမိသည်။ တော်တော် လောဘကြီးတဲ့ လူတွေပဲ။ ငါးလေး နည်းနည်းရဖို့ကို ဒီလောက်တောင် အချိန်ကုန်ခံရသလား။ သူတို့မျက်နှာတွေ ကြည့်ရတာ ကျွန်မ သရေကို မရှိဘူး။ ကျွန်မသည် သူတို့ကို ရန်လိုသော မျက်လုံးများဖြင့် ကြည့်သည်။ ဤကဲ့သို့ အကြည့်ခံရသူများတွင် ကြောက်စိတ်၊ ရှက်စိတ်များ ပေါ်လာပြီး တန်းမတော့ဘဲ အိမ်ပြန်သွားကြမည်ဟု မျှော်လင့်လျက်ရှိသည်။ သို့မဟုတ် သူတို့စိတ်ထဲတွင် ကိုယ်ချင်းစာနာသောစိတ်များ ပေါ်လာပြီး "အလေ . . . ငါ့နောက်က လူတွေဟာ ငါ့ထက်ပိုပင်ပန်းနေပုံရတယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့မိသားစုအတွက် တော်တော် ဒုက္ခခံနေကြရတာပဲ။ သူတို့ကို လိုအပ်ချက်၊ ဒုက္ခဟာ ငါ့ထက် ပိုကြီးမားတယ်"ဟူသော မြင့်မြတ်သော အတွေးများ ပေါ်လာပြီး မယ်ပေးကြမလားဟု မျှော်လင့်မိသည်။ သို့သော်လည်း ဖြစ်မလာပါ။ စဉ်းစားကြည့်တော့လည်း ဒါဟာ ကျွန်မရဲ့ အပြစ်တွေပါပဲ။ ကျွန်မက မဖြေနိုင်တာကို သွားပြီး တောင့်တမိတာကို ဒီလောက် မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်မျိုးဟာ အများစုမှာ ဘယ်ရှိနိုင်ပါ့မလဲ။

အချိန်တွေ ဘယ်လောက် ကုန်သွားပြီဆိုတာတော့ မသိတော့ပါ။ သို့သော် ကျွန်မ၏ နေရာမှာ ဈေးရောင်းသည့် ကောင်တာနှင့်တော့ တဖြည်းဖြည်း နီးလာ

သည်။ အတိုချုပ် ပြောရရင် ကျွန်မရဲ့ သူညီသည် ညနေစောင်းတွင် ရောက်လာပါသည်။ ငါးလေးများသည် အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ပုပ်သိုးနေ၍ မြေမြှုပ်မြှုပ်လို့လိုက်ရုံမျှအပ ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ပါ။ သနားစရာ ကောင်းလိုက်တဲ့ သား။

ကျွန်မတို့သည် အများအားဖြင့် အသီးအရွက်များကိုသာ ဟင်းလုပ်၍ နေကြရသည်။ ဈေးတွင် အသီးအရွက်များကို ဝယ်သောဆိုင်တစ်ဆိုင်သည် လူများကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘာကြောင့် ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့သလဲ ဆိုရင် ဘာကြောင့် ဝယ်လောက်ဖြစ်သည်။ သူ၏ ပြောင်နေသော ခေါင်းပေါ်တွင် ဆံပင်အဖြူလေးများ ပေါက်နေသည်။ အသီးအရွက်များ ထည့်ထားသော ခြင်းကြီး၏နောက်တွင် ကြောင်တောင်တောင် မျက်လုံးများ မြင်ရ ခြင်းဖြစ်ကြသည်။ ဤအချိုးမျိုးစွာမျိုးစုံကို စိုက်ကြည့်နေသည်။ ဤအချိုးမျိုးစုံကို အမျိုးသမီးများက မျက်နှာလိုက်၍ ပြောကြသည်။ သူသည် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကောင်များကဲ့သို့ ဆွဲဆောင်မှုများဖြင့် အမြဲစည်ကားနေသည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နောက်တော့မှ လျှို့ဝှက်ချက်ကို သိရသည်။ ကျွန်မသိလိုက်ရသည်မှာ သူသည် ကြက်ဥရောင်းသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

“ကြက်ဥ . . . ဟုတ်လား။ တကယ့် ကြက်ဥတဲ့လား။ ဟိုလေ ကြက်က ဥတဲ့ဥ။ ပြီးတော့ ကြော်စားလို့လည်း ရတယ်။ အဲဒီ ကြက်ဥ ဟုတ်လား။”

ထိုအကြောင်းကို မိတ်ဆွေတစ်ဦးက တိုးတိုးလေး ကပ်၍ ပြောလိုက်သောအခါ ကျွန်မ မယုံနိုင်လောက်အောင်ပင် အံ့ဩသွားသည်။ “ကြက်ဥ . . . ဟုတ်လား။ တကယ့် ကြက်ဥတဲ့လား။ ဟိုလေ ကြက်က ဥတဲ့ဥ။ ပြီးတော့ ကြော်စားလို့လည်း ရတယ်။ အဲဒီ ကြက်ဥ ဟုတ်လား။” ဟုတ်ပါသည်။ တကယ့် ကြက်ဥစာစစ် အဲဒီ ကြက်ဥကို ဤတရုတ်အဘိုးကြီးက ရောင်းသည်။ ကြက်ဥရောင်းတာ ဘာဆန်းသလဲဟု မေးစရာ ရှိသည်။ ဤခေတ်ထဲတွင် ကြက်ဥသည် မှောင်ခိုပစ္စည်းဖြစ်သည်။ မှောင်ခိုပစ္စည်းကို အရောင်းအဝယ် လုပ်ခြင်းသည် တော်တော် အန္တရာယ်များသည်။ ဝယ်သူနှင့် ရောင်းသူ နှစ်ဦးလုံး အရေးယူခံရနိုင်သည်။ သို့သော် ထင်သလောက် မခက်ပါဘူး။ လွယ်ပါတယ်ဟု ကျွန်မ မိတ်ဆွေက ပြောသည်။ အရောင်းအဝယ်အလုပ်ကို ကိုယ်ဟန်ဖြုတ် အချက်ပေးစနစ်ဖြင့် လုပ်သည်ဟု ရှင်းပြသည်။ ရှေးဦးစွာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ ဝယ်သည်။ သို့မဟုတ် ဝယ်ချင်ယောင်ဆောင်ရသည်။ ပြီးတော့ အဘိုးကြီးတို့ 'အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အကြည့်ဖြင့် ကြည့်နေသည်။ မှန်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အကြည့်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ သူသည် ကြက်ဥအထုပ်တစ်ခုကို ဝယ်ဆွဲ၍ လိုက်ပြီး ဈေးနှုန်းကို ဝတ်ဆင်မှုများ ချိုး၍ပြသည်။ ကြားလာတော့ လူသိသော

ပဲ။ သို့သော် သူ့ပြောတဲ့ 'အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အကြည့်'ဆိုတာ တော်တော် အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ရခက်သည်။ ဘယ်လို အကြည့် မျိုးလဲ။ မျက်လုံးနှစ်ဖက်ဖြင့် ကြည့်ရမှာ လား။ မျက်လုံးတွေ မေးကြည့် ရမှာလား။ ချက်မိမိတ်ပြရမှာလား။ မျက်စိစပ်ပြရမှာ လား။ ထပ်မေးကြည့်သောအခါ ကျွန်မ၏ မိတ်ဆွေက တိတိကျကျ ဘာမှ မပြောပါ။ "အဲလေ . . . အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ အကြည့် မျိုးပေါ့"ဟုသာ ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောလေ သည်။

ကျွန်မ၏ မိတ်ဆွေက ဒါထက်ပိုပြီး ရှင်းမပြောတော့လည်း ဘယ်တတ်နိုင်ပါ့မလဲ။ ကိုယ့်စိတ်ကူး၊ ကိုယ့်ညက်စွမ်းကိုပဲ အားကိုးရတော့မှာ ဖြစ်ပါသည်။ အတွေး အပြည့်နဲ့ မျက်လုံးတွေကို ကြည့်ရမလား။ ဂုဏ်ရောက်နေသည့် ရန်စွယ်ကြားက လှည့်လှည့်လေးများပမာ ကယ်တင်မည့် သူရဲကောင်းကို အားကိုးတဲ့ အကြည့်မျိုးနဲ့ ကြည့်ရမလား။ သို့မဟုတ် သူ့မျက်လုံး အစုံတွေကို စိုက်ကြည့်ပြီး စိတ်ထဲတွင် ကြက်ဥ၊ ကြက်ဥ'ဟု ရေရွတ်ပြီး စိတ်ကို ညှို့ရမလား။ စဉ်းစားရင်း အတွေးတစ်ခု ဝင်လာသည်။ ကျွန်မက တရုတ်အဘိုးကြီး ကို အဲဒီလို 'အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ အကြည့်တွေ' အမျိုးမျိုးနဲ့ ကြည့်နေတာကို အခြားလူတွေ မြင် သွားရင် ဘာထင်မလဲ။ ကျွန်မ တစ်ဦးတည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အကြည့် မျိုးများကို လေ့ကျင့်ကြည့်ပါသည်။ သို့ သော် တစ်ခုခုတော့ လိုလျက် ရှိပါသည်။

နာမည်ကြီး ပြဇာတ်မင်းသမီးများက ပြောသံ ကြားဖူးသည်။ သူတို့သည် အကြိမ် ကြိမ် ဇာတ်တိုက်ကြသော်လည်း ဘယ် တော့မှ ပြီးပြည့်စုံခြင်းကို မရရှိပါ။ ဤကဲ့သို့ မပြည့်မစုံဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ပွဲဝင်ရပါ

သည်။ ကျွန်မလည်း ဒီလိုပါပဲ။ ကျွန်မ၏ လေ့ကျင့်မှုများမှာ ပြီးပြည့်စုံသည်ဟု မရှိဘဲ ပွဲဝင်သည့်အချိန်သို့ ရောက်လာ ပါတော့သည်။ ထိုနေ့တွင် ကျွန်မ၏ ပုံစံနာမည်ကြီး ပြဇာတ်မင်းသမီး မယ်(လီ) ပိုမင်းနဲ့တော့ နှိုင်း၍မရပါ။ ကြောက်မ သော ကြောက်ကလေးနှင့် ပို၍ တူပါသည်။ ဤပုံစံဖြင့် တရုတ်အဘိုးကြီး၏ ဆိုင်ရှေ့သို့ ရောက်လာပါသည်။

ကျွန်မသည် အသီးအနှံ များကို လျှောက်ကြည့်သည်။ သူ့သတိထားမိရ ဖန်အမျိုးမျိုးပြုလုပ်သည်။ သူ့ကို မျက် မှိတ်ပြ၊ မျက်စိစပ်ပြ၊ အမျိုးမျိုးလုပ်ပြသည် သို့သော် ဘာမှဖြစ်မလာပါ။ ဤသို့ဖြင့် အရိုးပေးတော့မည့် ဆဲဆဲတွင် တရုတ် အဘိုးကြီးသည် အထုပ်တစ်ထုပ်ကို အသီးအနှံများနှင့် လက်ထဲထည့်လိုက်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အကြည့်ဖြင့် ကြည့်လိုက် သည်။ ဪ . . . အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အကြည့်ဆိုတာ ဒါမျိုးကိုး။ သူ့လက်ချောင်း များဖြင့် ပြလိုက်သော ငွေ တန်ဖိုးကို ကျွန်မက ပေးလိုက်သည်။ ကျွန်မသည် အသီးအနှံများနှင့် အထုပ်ကို ခြင်းထဲသို့ အလျင်အမြန် ထည့်လိုက်သည်။ အားလုံး သည် ချောမောစွာဖြင့် ခရောက်သွားကြ သည်။

ကျွန်မအိမ်သို့ လမ်းလျှောက်ပြန်လာ အချိန်တွင် ခြင်းထဲသို့ မကြည့်ပဲပါ။ အထုပ် ကလေးသည် အသီးအနှံများ အောက်တွင် ရှိပါသည်။ ကျွန်မသည် အိမ်ကို ရောက်ပါ တော့မလားဟုပင် ထင်နေမိသည်။ ခြေ ထောက်တွေကလည်း လေးလံလိုက်တာ။ တစ်လှမ်းနဲ့တစ်လှမ်း မရောက်နိုင်ဘူး။ ဒီအထုပ်ကို ဖွင့်မကြည့်ရသေးတော့ကာ ကြက်ဥတွေ တတယ်ပဲ ပါရဲ့လားကိုပင်

ထဲသွားရုံနေသည်။ တရုတ်အဘိုးကြီးသည် ကြက်ဥအပုပ်များ ပေးလိုက်သလား။ သို့ သော် ကြက်ဥကော တကယ်ပေးလိုက် သေး။ အေးလေ . . . ဒီလိုတော့ လုပ် မယ် မထင်ပါဘူး။ လမ်းမှာ ရဲတွေက ရှာ ခဲ့ ဒုက္ခပဲ။ ဒီလိုဆိုရင် ကြက်ဥမပေးလိုက် သ ကောင်းတာပေါ့။ ကျွန်မခေါင်းငုံ့၍ ကြောက်စိတ်အပြည့်ဖြင့် အိမ်အပြန်လမ်း သို့တွင် တစ်ယောက်တည်း လျှောက်၍ ထာသည်။ ဂျပန်ပုလိပ်တစ်ယောက် သောက်က နောက်မှ လိုက်လာသလို ခံစား မိသည်။

ဤသို့ဖြင့် အိမ်နားသို့ နီးလာလေပြီ။ မြောင်းလေးတစ်ခုကို ဖြတ်၍ဆောက် သားသော သစ်သားတံတားလေးဆီသို့ ရောက်လုနီးဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ ခင်ပွန်း သည် သားလေးကို ပခုံးပေါ်တွင် ထမ်း၍ မြတ်ခါးဝတွင် စောင့်လျက် ရှိသည်ကို လှမ်းမြင်ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်မ၏ နောက်တွင် ဖိနပ်သံများကို ကြားရသည်။ ဒုက္ခပဲ။ ဂျပန်တပ်သားတွေ လိုက်လာကြ ပြီ။ ကျွန်မ၏ သားလေးက ကျွန်မကို လှမ်း၍လက်ပြသည်ကို မြင်လိုက်တော့ စိတ်အားတက်လာသည်။ ကျွန်မသည် ခပ်မြန်မြန် ခပ်သုတ်သုတ်လေး လျှောက် လိုက်သည်။ ဖိနပ်သံများ တဖြည်းဖြည်း မျှောက်ကွယ်သွားသည်။ တော်ပါသေးရဲ့။ ဘာမှ မရိပ်မိတဲ့ ဂျပန်စစ်သားတစ် ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ တော်ပါသေးရဲ့။

ကျွန်မ၏ ခင်ပွန်းက လက်ပြလိုက် သည်။ သားလေးကလည်း ဖျော်၍ ဖော် လိုက်သည်။ ကျွန်မသည် တံတားဆီသို့ မသွားတော့ဘဲ ဖြတ်လမ်းကို ယူလိုက် သည်။ ဖြတ်လမ်းတွင် နှစ်ပေ၊ သုံးပေ လောက်သာ ကျယ်သော မြောင်းလေး

တစ်ခု ရှိသည်။ ကျွန်မသည် ထမိတ်ဝတ်၍ လက်တစ်ဖက်က ခြင်းကိုချိတ်ထားပြီး ခုန် လိုက်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကောင်း ကင်ကြီးနှင့် သစ်ပင်များကို ရုပ်စုံမှန် ပြောင်းတွင် မြင်ရသကဲ့သို့ ကျွန်မ၏ အပေါ်တွင် မြင်လိုက်ရပြီး ရေပွက်ထဲသို့ ပက်လက်လန်ကျသွားသည်။

ကိုလတ်သည် အနားသို့ ရောက်လာ ပြီး စိုးရိမ်တကြီးဖြင့် ပြောလိုက်သည်။ "ဘာဖြစ်သွားလဲ။ မလှုပ်နဲ့ဦးနော်။ အရိုး ကျိုးသွားလား မသိဘူး"

ကျွန်မက ပြန်ပြောလိုက်သည်။ "ကျွန်မအရိုး မကျိုးနိုင်ပါဘူး။ သဘာ ဝတရားက ကျွန်မရဲ့အရိုးတွေကို ဒီခေတ် ရဲ့ဒဏ်တွေ ခံနိုင်အောင် သေချာလုပ်ပေး ထားတာ"

သူက ကျွန်မကို ထိုင်ခိုင်းအောင် ဆွဲ ထူပေးသည်။ သားလေးက ကျွန်မရင်ခွင် ထဲ ဝင်လာသည်။ သားလေးကိုဖက်ပြီး ကျွန်မ တစ်ခပ်ခပ်ရယ်လိုက်သည်။ အိမ်ကို ရောက်လာတာ ကံကောင်းလိုက်တာ။

ထိုအချိန်ကျမှ ကြက်ဥတွေကို သတိ ရလိုက်သည်။ ကြက်ဥတွေကို မမြင်ရတော့ ပါ။ ဘယ်ရောက်ကုန်ပါလိမ့်။ ထိုအချိန် တွင် ကျိုးများအော်သံကို ကြားလိုက်ရ သည်။ ကျိုးများသည် ရေပွက်ထဲသို့ ထိုး ဆင်းလာကြသည်။ ရေပွက်ထဲတွင် ခြင်း တောင်းက လဲနေသည်။ ခြင်းထဲမှ ကြက်ဥ များ ထွက်လာပြီး အားလုံးကွဲနေသည်။ ကျွန်မသည် ကြက်ဥများကို စားသောထိ နေသော ကျိုးများကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ကြက်ဥများနှင့် ကျွန်မတို့၏ လားလေးနဲ့ ကို ငို၍ ပြောပြလေတော့သည်။

သင်အယ်သူလဲ

ဒေါက်တာခင်မောင်ညို

“ခင်ဗျားဘယ်သူလဲ”

ဝိမေးခွန်းကိုမေးတာ ကြားဖူးကြမှာပါ။

သင်အယ်သူလဲ။

အချိန်အခါ တည်နေရာပေါ်လိုက်ပြီး သင်အယ်သူလဲဆိုတာ ဖြေလေ့

ရှိတယ်။

“ကျွန်တော်ကမ္ဘာဂြိုဟ်သားပါခင်ဗျာ”

ဒီလိုခပ်ကြောင်ကြောင်အဖြေကိုတော့ကြားဖူးမှာမဟုတ်ပါ။

ဟင်းလင်းပြင် (space)မှာ အခြားဂြိုဟ်သားများနှင့်အစည်းအဝေး

လုပ်လျှင် ကျွန်တော်ကမ္ဘာဂြိုဟ်သားပါဟု ဖြေလျှင် သင့်တော်မည်ဖြစ်သည်။

“ပိုပြီးတိကျအောင်ပြောပါ”ဟုပြောပါက “ကျွန်တော် အာရှတိုက်သားပါ”ဟုဖြေမည်ဖြစ်သည်။

“ပိုပြီးတိကျကျ”

“ကျွန်တော်အရှေ့တောင်အာရှတိုက်ကပါ”

“ဒီထက်ပိုပြီးတိကျကျ”

“ကျွန်တော်မြန်မာပြည်သား”

ထိုထက်ပိုပြီးတိကျကျမေးလျှင်

“ကျွန်တော်ရန်ကုန်မှာနေပါတယ်”

ဘယ်မှာမွေးလဲ။

“ကျွန်တော့်ကိုဘီလူးကျွန်းမှာမွေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရွာက ဘုရားကြီးကုန်းပါ။” စသဖြင့် ပိုတိကျသောအဖြေများကိုပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

လူသားတစ်ယောက်ဖြစ်လာလျှင် မိမိကို အသိအမှတ်ပြုသော အထက်ပါ အကြောင်းအရာများကို identity ဟုခေါ်သည်။

လူတိုင်းတွင် identity ရှိသည်။

identity သည် လူတစ်ယောက်အတွက် ‘မယူမနေရသော အရာ’ သာဖြစ်သည်။ identity ကိုပြောင်းပစ်၍လည်းမမူ အတုလုပ်လို့တော့ ရသည်။ သို့သော်အတုသည် အတုသာ ဖြစ်နေပေမည်။

ထိုကြောင့် လူငယ်များသည် ‘မိမိတို့၏ identity တို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း’ ချောက်အပ်သည်။

identity တို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း

သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး အိုင်းစတိုင်းအကြောင်း ပြောလိုပါသည်။ ဟိုင်းစတိုင်းသည် သူ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းတွင် နိုင်ငံသားဟူသောနေရာ၌ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံသား (World Citizen)ဟုဖြည့်တတ်သည်။ ‘ကျွန်တော်ဟာ လူသားတစ်ယောက်ပါ’ ဆိုသည့်သဘောပင် ဖြစ်သည်။

အိုင်းစတိုင်းက “ကျွန်တော်ဟာ ခုလိုကျော်ကြားတဲ့ သူတစ်ယောက်ဖြစ်လာတော့ လူတွေရဲ့လက်ခံမှုတွေ ပြောင်းသွားတယ်” ဟု ပြင်သစ်နှင့် ဂျာမနီတို့၏ (identity)နှင့်ပတ်သက်သော အမြင်တို့ အောက်ပါအတိုင်းပြောကြားခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်သာ အလကားလူတစ်ယောက်သာ ဖြစ်ရင် ပြင်သစ်တွေက ကျွန်တော့်ကို အသုံးမကျတဲ့ ဂျာမနီလိုပြောမယ်။ ဂျာမနီတွေကတော့ ကျွန်တော့်ကို လူ့ လို့ပြောမှာ သေချာတယ်။ ခုတော့ ပြင်သစ်က ကျွန်တော့်ကို ကမ္ဘာ့လူသားကြီးရယ်လို့ လက်ခံတယ်။ ဂျာမနီကတော့ ကျွန်တော့်ကို ဂျာမနီနိုင်ငံသားလို့ပဲသတ်မှတ်တယ်”

ထိုကြောင့် identity ဆိုသည်မှာ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတို့ ပေါ်ထုတ်ရန်အရေးပါသည်။ သို့သော် နေရာတကာမှာတော့ အရှိကိုအရှိ အတိုင်း လက်ခံသည် မဟုတ်ကြောင်း အထင်အရှားသိနိုင်သည်။

မိမိကိုယ်ကိုနိမ့်ကျသည်ဟု ယူဆသူများသည် မိမိ identity တို့ ပြောင်းပစ်ရန်ကြိုးစားကြသည်။

ထိုသူများသည်မိမိကိုယ်ကိုယ်ယုံကြည်မှုမရှိသူများဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ လူတိုင်းတွင်အစွမ်းအစရှိသည်။ မိမိအရည်အသွေးသည် အသားရောင်၊ ဆံပင်ရောင်၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုတွေနှင့် မဆိုင်ပါ။

မျိုးနွယ်နှင့်လည်း မဆိုင်ပါ။ အသားမည်းသော ကပ္ပလီကြီးဖြစ်သည့် ကမ္ဘာကျော် သူတေသန ပညာရှင်ကြီး ဂျော့ဝါရှင်တန် ကာတကို ကမ္ဘာက လေးစားကြသည်။ အသားမည်းသော ဧကန်ပရာဝင်းဖရီးသည် ကမ္ဘာ့အလယ်နာမည်ကျော်သော စကားပြောကောင်းသူဖြစ်သည်။ သန်းကြွယ် သူဌေးမကြီးလည်းဖြစ်သည်။

ဘောလုံးကစားကောင်းသော ပီလီလို လူမည်းတွေ သူတို့အစွမ်း လူဖြူတွေ များစွာရှိသည်။ လူဖြူလူမည်း လူနီလူဝါ ထူးချွန်သောအားတစ်စုံ သမားပေါင်းများစွာကို လူငယ်များတွေ့ရှိကြပေမည်။

ထိုကြောင့် အသားအရောင်သည် (လူတွေက ခွဲထားသည်က လွဲ၍) ဘာကိုမှ မဖော်ပြပေ။

“မင်း မည်းလိုက်တာကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ဘာလို့ မည်းလဲ”

“ကျွန်တော်တို့က အညာသား”

“မင်းကိုကြည့်ရတာ အသားမည်းတာကို ဂုဏ်ယူနေသလိုပဲ၊ ဘာလဲ မင်းက အညာသားဖြစ်ရတာကို ဂုဏ်ယူလား”

“ဂုဏ်ယူတာပေါ့ဗျာ။ မည်းတဲ့အသားဟာ ကျွန်တော်အသား။ အဲဒီ အသားတွေအသွေးတွေနဲ့ ကျွန်တော်ကိုတည်ဆောက်ထား တာပါ။ အညာသား အဖေကြီးနဲ့ အညာသူမကြီး အမေကြီးတို့ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ကျေးဇူးရှင်တွေပါ” သင်ကောဒီလိုဂုဏ်ယူတတ်ရဲ့လား။

တကယ်လို့ သင်ဟာ အထူးကုဆရာဝန်ကြီးဆိုပါတော့။

လူနာတွေအများကြီးနဲ့ သင်အလုပ်ရှုပ်နေချိန်မှာ သင်ရဲ့ ဆေးခန်းထဲကို အညာက သင်ရဲ့ဖခင်ကြီးဟာ အဝတ်အစား စုတ်ပြတ်ပြတ်၊ ဖိနပ်နောက်မြီးပြတ် နဲ့ ဝင်ရောက်လာရင် ဖခင်ကြီးကို သင်က အဖေလို့ခေါ်ပြီး ကောင်းကောင်းမွန်မွန် နေရာချထားပေးမှာလား။ လူနာတွေကိုလည်း ‘ဝါ’ ကျွန်တော့်အဖေပါ’ လို့ ပြောရဲမှာလား။

တကယ်လို့ သင့်အဖေဟာ အရက်မူးနေရင်ကော။

သင်က ဒီလိုနေရာမှာ ကောင်းမွန်စွာ ဆက်ဆံပြီး ပြုစုပေးနိုင်မှာလား။

အများက သံသယဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။

စဉ်းစားကြည့်ပါ။ မိမိတွင်မိသားစုရှိသည်။

မိမိ၏အခြေအနေသည် အခြားလူတွေနဲ့မခြားပါဘူး။

မိမိရဲ့ဘဝကိုနဲ့ချာလှသည်။ အခြားသူတွေလည်း ဒီလိုနဲ့ချာ တာတွေ ရှိပါသည်။ ဒီတော့ ငါဟာ အလကားပါကွာရယ်လို့ ဘယ်တော့မှ မထင်ပါနဲ့။

“နေရာချင်းတတော့ မလဲပါဘူး။ တောင်ပေါ်သား တစ်ယောက်ဖြစ်ရတာ ဂုဏ်ယူပါတယ်ကွာ” တဲ့။

စိုင်းဆိုင်မောင်ရေးထားသည် စိုင်းထီးဆိုင်၏သီချင်း တစ်ပုဒ်ဖြစ် သည်။ အင်မတန်ကောင်းပါသည်။တောင်ပေါ်သားတွေဂုဏ်ယူကြသလို မြေပြန့်သား တွေလည်း ဒီလိုဂုဏ်ယူကြပါသည်။

အသားဖြူတွေဂုဏ်ယူကြသလို အသားမည်းသူများလည်း ဂုဏ်ယူ နိုင်ပါသည်။ တကယ်တော့ ဂုဏ်ယူရမှာ ပြင်ပ အရောင်အသွေး မဟုတ်ပါ။ မိမိအတွင်းက အရည်အသွေးပင်ဖြစ်သည်။

identity ၏ သစ္စာတရား

ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က ကြားဖူးထားသည်။ နောက်ပိုင်း ဒေါက်တာ မောင်ဖြိုးက ဘာသာပြန်ထားသော ဆရာကြီးရီဘင်ခြာနတ်တရီး၏ သစ္စာကာမကိုဖတ်ဖူးပါသည်။

ဆရာဒေါက်တာမောင်ဖြိုး၏စာအတိုင်းတင်ပြပါမည်။

“နေသည်မြစ်၏အနောက်ကမ်းထက်ရှိ သစ်တော၏ထွေးယှက်သော အကိုင်းကြားသို့ ဝင်၍သွားပြီ။

ရဟန်းငယ်တို့သည်လည်ကိစ္စကြီးငယ် ရွက်ဆောင်ပြီးလျှင် မီးပုံတွင် ဝိုင်းကာ ဂေါတမအရှင်၏တရားကိုနာလှဆဲဖြစ်၏။

ထိုအခိုက် ထူးဆန်းသော သူငယ်တစ်ယောက်ရောက်လာ၍ သစ်သီး ပန်းမန်ဖြင့် အရှင်မြတ်ကို ဦးခိုက် ပူဇော်၍ ကြိုကြွေးသဖြင့် သူဆို၏။

“အရှင်၊ ငါ့အား သစ္စာတရားမွန်၏၊ လမ်းခရီးသို့ဝင်ခွင့်ကို ပေးတော် မူပါလော့။ ငါ၏စာမည်ကားသစ္စာကာမမည်”

အရှင်သူမြတ်ဆို၏။ “သင်၏လာခြင်းကား ကောင်းသောလာခြင်း တည်း။ အသင်ကား အဘယ်အမျိုးအနွယ်နည်း၊ ငြာဟွဏ်မျိုးသာလျှင် အမြတ်ဆုံးတရားကို မျှော်မှန်းထိုက်၏”

သူငယ်ဆို၏။ “အရှင် ငါသည် အဘယ်အမျိုးဟုငါမသိ။ ငါ၏မိခင်ထံ သွား၍မေးဟံ”

ဤသို့ပြောပြီးနောက် သစ္စာကာမသည် ခွင့်ပန်၍ ချောင်းကိုဖြတ်၍ စည်းခုံအဆုံးဝယ် အိပ်နေသော ရွာစဉ်ရှိ မိခင်၏တံသို့ ပြန်၏။

မီးခွက်သည် အခန်း၌ ပိုန်စွာလင်း၏။ မိခင်လည်း သားအပြန်တို့ မှောင်သောတခါးဝတွင်စောင့်နေ၏။

သူသည် သားကိုရင်၌ပိုက်၍ ဦးထိပ်ကိုနမ်းသည်။သူမြတ်ထံ သွား သောကိစ္စကို မေး၏။

“ငါ၏မိခင်ကား အသူနည်း။ သူငယ်ပြန်မေးသည်။ ငြာဟွဏ်မျိုးသာလျှင် အမြတ်ဆုံးတရားကိုမျှော်မှန်းထိုက်သည် ဟု ဂေါတမအရှင် ငါ့အားပြော၏” ထိုမိန့်မလည်းမျက်လွှာချ၍ လေသံဖြင့်ဆို၏။

“ဆင်းရဲသော ငါ့၌ ငယ်စဉ်က သခင်များခဲ့၏။ သင့်ကိုရသော ငါ့ဆင် ဇာလာ၌ ချစ်သားယောက်ျားမရှိ”

တောရကျောင်း၏သစ်ပင်ထိပ်ဖျားတို့၌ အရက်ကျင်း၍ နေထိုင် လင်းပြီ။

ရေချိုးပြီး၍ ခေါင်းစိုဆဲရှိသော တပည့်ရဟန်းတို့လည်း သစ်ပင်ကြီး အောက်၌ ဆရာမျက်မှောက်ဝယ် ထိုင်ကြပြီ။

ထိုအခိုက် သစ္စာကာမ ရောက်လာ၏။ သူသည် ဆရာအဖေအား

မြေတော်ရင်း၌စကားမဆိုဘဲရှိ၏။

‘ငါ့အားပြောလော့’ ဆရာမြတ်က ဆို၏။
 အသင်ကား အဘယ်အမျိုးအနွယ်တည်း”
 ‘အရှင်’ သူငယ်ဆို၏။ “အဘယ်အမျိုးအနွယ်ဟူ၍ကား ငါမသိ။
 ငါ၏မိခင်အား မေးစဉ်ဝယ် သူဆို၏။ ဆင်းရဲသောငါ့၌ ငယ်စဉ်က သခင်
 များခဲ့၏။ သင့်ကိုရသော ငါမိခင်တော်လာ၌ ချစ်သားယောက်ျားမရှိ”
 ပဒုအံ့ကို တုတ်နှင့်ထိုးလိုက်သည့်အလား တပည့်ရဟန်းတို့ထံမှ
 ဖမ်းသံကြီး ပေါက်ကွဲလာ၏။ ဇာတ်ပျက်၏ အရှက်မရှိသော စကားအတွက်
 တတွတ်တွတ် ရေရွတ်ကြ၏။
 ဂေါတမအရှင်ကား နေရာမှထ၍ လက်ကိုဆန့်၍ သူငယ်အား
 ရင်ခွင်၌ထား၍ ဆို၏။
 “ဗြာဟ္မဏတကာတို့ထက် မြတ်သော ငါသား။ သင့်၌ အမွန်မြတ်
 ဆုံးသောသစ္စာအမွေရှိပေ၏။ (သစ်သီးကောက်အမှတ် ၆၄ မှ)

လူတစ်ယောက် identity သည် အရေးပါသည်။ တန်ဖိုးရှိသည်။
 ထိုထက် မလိမ်မညာသူသည် တန်ဖိုးပိုရှိသည်။
 ဘုရားရှင်လက်ထက်က သာကီဝင်မင်းတို့နှင့် ဝိဇ္ဇေပု မင်းသား
 စစ်ခင်းခြင်းမှာ identity ကို ခော်ကားခံရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

သင်ရဲ့ identity ကို သဘောပေါက်ပါ

သင်သည် Homo Sapiens ဟူသော လူသားစင်စစ်ဖြစ်သည်။
 အဓိပ္ပါယ်မှာ ပညာဉာဏ်ရှိသော လူသားအမျိုးအနွယ်တွင် သင်ပါဝင်
 ပါသည်။
 ထိုအတွက် လူဖြစ်ခြင်းကို သင်ဂုဏ်ယူနိုင်ပေသည်။
 တစ်ဆင့် သင်သည် အာရှတိုက်သားဖြစ်သည်။
 နောက်အရင်းစစ်ပါက သင်သည် မြန်မာပြည်သားဖြစ်သည်။
 သင် ဂုဏ်ယူချင် ဂုဏ်ယူပါ။ ဂုဏ်မယူချင်လည်း နေပါ။ သင်၏
 မြန်မာပြည်သားဖြစ်သော identity ကို ဘယ်တော့မှမပြောင်းနိုင်ပါ။
 မပျောက်ပျက်နိုင်ပါ။ သင်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို မေ့ထားကာ လိမ်ညာ၍တော့
 ရကောင်းရပါ၏။
 ဒီအတွက် သင်သည် ‘အကောင်းဆုံးသောမြန်မာပြည်သား’ အဖြစ်
 ကြိုးစားရင် မကောင်းပေဘူးလား။
 မြန်မာပြည်သားဖြစ်ရတဲ့အတွက်ဂုဏ်ယူစရာတွေ အများကြီးပါ။
 ဒီလိုဂုဏ်ယူနိုင်ဖို့ အများတကာကိုအဖြစ်တင်နေမှာလား။
 မိမိကိုယ်တိုင် ကြိုးစားမှာလား။ ဒေါက်တာခင်မောင်ညို

(က)

အတွေးဟူသည် သစ်တိုင်းလည်း
 အောင်းနိုင်သလို ဟောင်းတိုင်းလည်း
 ဖြစ်ပေ။ ဗုဒ္ဓစာပေလာ အတွေးအခေါ်
 ဆိုင်ရာ ဒဿနများသည် နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀
 အောင်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ အဟောင်းဟုဆိုနိုင်သော်
 ထည်း အကောင်းတွေပင်ဖြစ်သည်။ ယနေ့
 အထိပင် သစ်လွင် ခိုင်ကျည် တည်တံ့
 ဖျက်စီးလေသည်။ ခြွင်းချက်အနေဖြင့်
 သစ်လွင်လတ်ဆတ်သော အတွေးအမြင်
 သစ်များလည်း ကောင်းမွန်ပါသည်။ လူ
 သားအကျိုးပြု ပြုပြင်ရေးအမြင်သစ်
 များလည်း ရှင်သန်လျက်ရှိပေသည်။
 အဟောင်းထဲမှ အကောင်းတွေကို ရှာဖွေ
 ဖော်ထုတ်သုံးစွဲတတ်ဖို့လည်း လိုပေသည်။
 ထူးခြားချက်မှာ ဗုဒ္ဓစာပေလာ ဒဿ
 နဆိုင်ရာ ဟောကြားချက်များသည်
 ထောတအကျိုးသာမက လောကုတ္တရာ
 အကျိုးကိုပါ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်
 သည်။ ပစ္စက္ခမျက်မှောက်ဘဝတွင်သာမက
 အလွန် နောင်ဘဝသံသရာအထိပါ
 အကျိုးဆက်များတိုးတက်ခံစားရရှိနိုင်ခြင်း
 ဖြစ်ပါသည်။ မမြင်ရသော နောင်ဘဝ
 အကျိုးကောင်းစားရေးကို လက်မခံနိုင်
 သည့်ဖြစ်စေ မျက်မှောက်ဘဝ လက်ရှိ
 အကျိုးအနေအထွေထွေကို ကောင်းကျိုး
 အမြင်နိုင်ခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်ပေ။ သောက
 အရှင်အနေအထွေထွေကို သောကပျောက်ပြီး ငြိမ်း
 သွားနိုင်သည်။ ဒုက္ခခံစားနေရသူတွေ ကို
 အကျိုးဆုံးရမှ သက်သာစေသည်။
 သင်သည် သင်၏ စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်နေသူများကို
 အကျိုးဆုံးရခြင်းတရားကို ခံနိုင်ရည်ရှိ
 သော စိတ်သဘောထားပြောင်းပုံ နှလုံး

**သစ်တိုင်း
မကောင်း
ဟောင်းတိုင်း
မညံ့**

မိုးရွာနေဇာ

သွင်းဆင်ခြင်မှု မှန်ကန်ရန် လိုအပ်ပုံ စသည်တို့ကို အကုန်အစင် မိန့်ဆိုတော်မူ ထားပေးသည်။

(ခ)

အတွေးဟူသည် သစ်တိုင်းလည်း မကောင်းနိုင်ခြင်းနှင့် တစ်သက်၍ ယနေ့ ခေတ်တွင် မဟုတ်၊ ဟိုရှေးပဝေသဏီက လည်း ဆန်းဆန်းပြားပြား ကတ်သီးကတ် သတ် တွေးတတ်သူများရှိခဲ့သည်ပင်။

ကောရုက္ခိယသည် တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး၏ တပည့်ဖြစ် သည်။ တပည့်ပင်ဖြစ်စေ သူသည် ဆရာ ကြီး၏ အကျင့်စရိုက်တစ်ခုကို လွဲမှားနေ သော အတွေးကို ပညာသားပါပါ ပြုပြင် ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ဆရာကြီး၏ အတွေးအခေါ်မှာ လူတိုင်း သီလရှိဖို့ လိုသည်။ ထို့ကြောင့် လူတိုင်း သီလစောင့်ထိန်းရမည်။ ဤ အတွေးကို အကောင်အထည်ဖော်ကာ လူတိုင်းအား သီလပေးလေ့ရှိသည်။ သူထံ သို့ ရောက်လာသူတိုင်းအား ငါးပါး ရှစ်ပါး သီလများကို စောင့်ထိန်းခိုင်းသည်။ သီလ ပေးခြင်းသည် ဆရာကြီး၏ ပုံသေအကျင့် စရိုက်တစ်ခုဖြစ်သွားလေသည်။

ကိုယ်ကျင့်သီလရှိဖို့ လူတိုင်းလိုလို သိကြသော်လည်း ကိုယ်တိုင်သီလလိုခြံ အောင် စောင့်ထိန်းဖို့ ဝန်လေးနေကြလေ သည်။ ခဲယဉ်းကြလေသည်။ မလွဲမကင်း သာ သီလယူကြရသော်လည်း ဆောက် တည်နိုင်ခြင်းမရှိကြ။ စောင့်ထိန်းနိုင်ခြင်း ခန့်ကြဲပေး ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကော ရုက္ခိယလို တပည့်များက "ဆရာကြီး သီလစောင့်ထိန်းချင်သူကိုသာ သီလပေး ပါ။ သီလစောင့်ထိန်းရန် တိုက်တွန်းပါ။

သီလဟာ လူတိုင်းနဲ့မတည့်ပါဘူး ဆရာ ကြီး"ဟု အကြံပြုကြသည်။

မှန်ပါသည်။ 'ဒုဿီလဿ သီလ ကထာ ဒုက္ကထာ- သီလမရှိသူအား သီလ ဟူသော စကားသည် နားခါး၏'

'အသဒ္ဓဿ သဒ္ဓကထာ ဒုက္ကထာ- သဒ္ဓါတရားမရှိသူအား သဒ္ဓါစကားပြော ကြားခြင်းကို နားဝင်ချိမည် မဟုတ်ပေ။ ထို့အတူပင် 'ပညာမဲ့သူအား ပညာစကား တွေ ပြောနေခြင်းသည် ဆီလျော်မည် မဟုတ်ပေ။ ဒုပ္ပညဿ ပညာကထာ ဒုက္က ထာပဖြစ်မည်။

(ဝ)

ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး၏ စွဲလမ်း သော အတွေးစရိုက်ကို ချေဖျက်ရန် အကွက်ပေါ်ပေပြီ။

တစ်နေ့တွင် ပရိတ်မဂ်လာရွတ်ဖတ် ပေးရန် ဖိတ်ကြားလာသူများအား ဆရာ ကြီးက တပည့်ကောရုက္ခိယက ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်ပေးရန် ညွှန်ကြားပေးလိုက် သည်။ ကောရုက္ခိယသည် အခြားကျောင်း သားပုဏ္ဏားများနှင့်အတူ ပရိတ်ရွတ်ပွဲကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ပေးလိုက်သည်။ အခြား ကျောင်းသားများနှင့်အတူပြန်ခဲ့ကြလေ သည်။ ကောရုက္ခိယသည် 'လမ်းခရီးတွင် နားနေကာ အတွေးအခေါ်သစ် တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်ပြီး ချောက်ကမ်းပါးထဲသို့ ကျောက်တုံးများကို တစ်တုံးပြီး တစ်တုံး ပစ်ချနေလေသည်။

အခြားကျောင်းသားတွေက "ဘာ လုပ်တာလဲ"ဟု မေးကြသော်လည်း ကော ရုက္ခိယက ဘာမျှပြန်မပြောဘဲ လူပုဂ္ဂိုလ် တိုင်းလုပ်နေလေသည်။ သူ့အတွေးသည် ဘယ်လိုရှိသည်ကို မသိရသော်လည်း သူ

လုပ်ရပ်ကတော့ဖြင့် အများအမြင်မှာ နားပြားနေပေပြီ။ နက်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါးထဲသို့ ကျောက်တုံးများကို ပစ်ချပစ်နေခြင်းမှာ အများ၏အမြင်တွင် လည်ချင်စရာ ဖြစ်နေပေသည်။ 'ဒီ သူတော့ စိတ်ဖောက်ပြန်သွားပြီ ဟုပင် ဆင်မှတ်ကြလေသည်။ သူ့ကို ထားခဲ့ပြီး အခြားကျောင်းသားများ ပြန်သွားကြလေ ပြီ။

(ဃ)

ခေါင်းဆောင်တပည့်ကြီး မပါသဖြင့် ဆရာကြီးက မေးမြန်းလေရာ . . .

"ဆရာကြီးတပည့်တစ်ယောက် စိတ် ဖောက်ပြန်သွားပြီထင်ရဲ့။ နက်စောက်တဲ့ ချောက်ကမ်းပါးထဲသို့ အစိပွယ်မဲ့စွာ သွောက်တုံးတွေ လှိမ့်ချကာ နေရစ်ခဲ့ သေး။ ဆရာကြီး အချိန်မီလိုက်သွားပြီး ချစ်ပေးဦး"

ဟု ပြောကြလေသည်။

ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးသည် ကောရုက္ခိယရှိရာသို့ လိုက်သွားကာ . . .

"အမောင် . . . ဘာရည်ရွယ်နဲ့ ချောက်ကမ်းပါးထဲသို့ အတွေးပေါက်ပြီး ချောက်ထဲသို့ သွောက်တုံးတွေကို ပစ်ထည့်နေတာလဲ" တုမေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ တပည့်က . . .

"ဟောဒီ မဟာပထဝီမြေပြင်ကြီးကို ညီညာညာ ဖြစ်သွားအောင် ဆောင် ရွက်နေတာပါ"

ဟုဖြေလေ၏။

"အမောင် ကောရုက္ခိယ . . . မင်း ကောရုက္ခိယအား ဟောဒီ ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးကို ညီညာအောင် ဘယ်သူမျှမစွမ်းဆောင်နိုင် သေး။ ချောက်ကမ်းပါးတွေ မပြည့်ခင်

ကျောက်တုံးတွေရှာပြီး ဖို့နေတုန်း မင်းဟာ သေဆုံးပြီး နိဂုံးချုပ်သွားမှာကို မင်းစဉ်းစား မိရဲ့လား"

"ကောင်းပါပြီ ဆရာကြီး။ ဒီလိုဆိုရင် ဆရာကြီးကို ကျွန်တော်ပြောပါမည်။ လူ သားတစ်ယောက်ဖြစ်သော ကျွန်တော် သည် အမို့အမောက် အကွေ့အကောက် အချိုင့်အတုမ်းတွေနဲ့ ဖြစ်တီးနေတဲ့ ဒီကမ္ဘာ မြေပြင်ကြီးကို ညီညာသွားအောင် ဖို့နိုင် စွမ်းမရှိသလို အတွေးအမြင် အဆင် ရောင်စုံ၊ အယူဝါဒမျိုးစုံရှိနေတဲ့ လူများတို့ တစ်သွေးတစ်ရောင်တည်းဖြစ်အောင် ဆွဲ ဆောင်သိမ်းသွင်းနေတဲ့ ဆရာကြီးရဲ့ လုပ်ရပ်ဟာလည်း ဘယ်တော့မှာ အောင် မြင်မှာ မဟုတ်ပေဘူး ဆရာကြီး ခင်ဗျား"

ဤအချိန်တွင် ဒိသာပါမောက္ခဆရာ ကြီးသည် တပည့်ဖြစ်သူ၏ ကြောင်းတန်း ဆက်စပ်လျှောက်ပတ်သော စကားရပ်တို့ ကောင်းစွာဆင်ခြင်မိပြီး လူတိုင်းအား သီလ ရှိစေချင်၍ သီလပေးမိသော သီလစောင့် ထိန်းရန်တိုက်တွန်းနေသော သူ၏လုပ်ရပ် ကို အဆုံးသတ်လိုက်လေသည်။ တပည့် တို့လည်း ချီးကျူးဂုဏ်ပြုလေသကဲ့သို့

ဂါလီလီယို နှစ် ၄၀၀ပြည့် ၂၀၀၉

ဂျူနီယာဝင်း

၂၀၀၉ ခုနှစ်သည် ဂါလီလီယို နှစ် ဖြစ်သည်။ ဂါလီလီယို (သို့မဟုတ်) Galileo Galilei ဂါလီလီယို ဂါလီလီ (1564-1642)သည် ဖလောရင့်မြို့၊ သား၊ နက္ခတ်ဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ကာ တယ်လီစကုပ်ကို တီထွင်ခဲ့သူအဖြစ် လူစာများက သတ်မှတ်ခြင်းခံရသူ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ် ၄၀၀၊ ၁၆၀၉ ခုနှစ်တွင် ဂါလီလီယိုသည် ပါဒွာဝါး (Padua) တက္ကသိုလ်တွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ် သူ တီထွင်သော အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း(ခေါ်) တယ်လီစကုပ် (telescope)ကို ကောင်းကင်သို့ ထောင်ကြည့်လိုက်သည်။ ထိုအခါ သူသည် ကြာသံပတေးဂြိုဟ် (Jupiter) ဘေးမှ လများ၊ လပေါ်ရှိ တောင်များ၊ နေပေါ်ရှိ အပြောက်များနှင့် သောကြာဂြိုဟ် (Venus)၏ လည်ပတ်ပုံထူးခြားမှုများကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ အမှတ်တရနှင့် ၁၆၀၉ ခုနှစ်ကို ဂုဏ်ပြုဖို့ ယခုနှစ် ၂၀၀၉ကို ဂါလီလီယိုနှစ် သို့မဟုတ် တယ်လီစကုပ် နှစ် ၄၀၀ ပြည့်ဟု သတ်မှတ်ကာ အခမ်းအနားများ တွင်းပနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂါလီလီယို၏ ဘဝ ပုံရိပ်နှင့် သူဖြတ်သန်းခဲ့ရသည့်လမ်းကား ပို၍ အောက်မေ့ ဖွယ်ရာ ဖြစ်နေပါသည်။

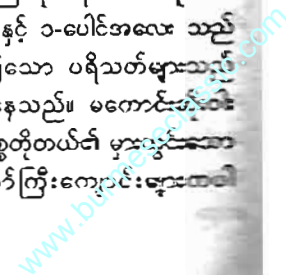
တယ်လီစကုပ်ဟူသည်မှာ မှန်ဘီလူး များ သို့မဟုတ် ရိုးရိုးမှန်များ သို့မဟုတ် နှစ်မျိုးလေးပေါင်းစပ်ကာ အဝေးမှ အရာဝတ္ထုများကို ကြည့်ဖို့ရန်အတွက် ပြုလုပ်ထားသော တိရိယာဖြစ်သည်။ ထို အကြံဉာဏ်ကို Roger Bacon က ၁၂၉၄ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ Leonard Digges က ၁၅၇၀ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း မှန်ဘီလူးနှင့်ပတ်သက်သော နိယာမများဖြင့် စဉ်းစားခဲ့ကြဖူးသည်ဟူသော ပြောဆိုချက်များ ရှိခဲ့သော်လည်း သက်သေသာဓက အတိအကျ မပြနိုင်ခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် ၁၆၀၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတုန်းက ဟော်လန်ရှိ Middleway အရပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူ မျက်မှန်လုပ်သူ John Lippershey (Lippershey)မှလည်း ထိုအကြံဉာဏ် ဥပဒေသများသုံး၍ တီထွင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ ဖူးသည်။

ယခု ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည်မှာ ကမ္ဘာသည် စကြဝဠာအလယ်၌ရှိ၍ မရွေ့လျားပါ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအယူအဆကို မဟုတ်ဘူးဟု ယုံကြည်ခဲ့မိသည်ကိုလည်း မှားပါသည်ဟု ဝန်ခံပါသည်။ x x x ဂါလီလီယိုသည် တရားခံအဝတ်အစားကို ဝတ်ဆင်ကာ ခရစ်ယာန်ရုံးတော်၌ လက်မှတ်ရေးထိုး သစ္စာဆိုခဲ့ရသည်။ သူ ကွယ်လွန်ပြီး ၃၅၉ နှစ်ကြာသောအခါကျမှ ဂါလီလီယို အနိုင်ရလေသည်။ ထိုအခါမှ ခရစ်ယာန်အာဏာပိုင်တို့က သူတို့မှားကြောင်း ဂါလီလီယိုမှန်ကြောင်း အဆိုကို ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးထံ တင်သွင်းသည်

ပညာချက်များ ရှိခဲ့ဖူးသည်။ Middleway အရပ်မှပင် မျက်မှန်လုပ်သူများဖြစ်သည့် Metius၊ Zacharicy၊ Jansen တို့ကိုလည်း တယ်လီစကုပ်ဖြစ်လာဖို့ စဉ်းစားခဲ့ကြသည့် ဥပဒေသများဖြင့် တီထွင်ဖို့ လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့သူများအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

တယ်လီစကုပ် အတိအကျကို ဘယ်သူက တီထွင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု သေသေချာချာ ဆိုထောက်လှမ်းဖို့ မဖြစ်နိုင်သော်လည်း ဗီတလီမ ဂါလီလီယို ဂါလီလီနှင့် ဂျာမဏီမှ နှစ်ခုနဲ့ မာရီယပ် Simon Marius တို့ကို နက္ခတ္တဗေဒ ဆိုင်ရာ လေ့လာမှုအတွက် တယ်လီစကုပ် ကို ပထမဦးဆုံး အသုံးပြုခဲ့ကြသူများအဖြစ် သတ်မှတ်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဂါလီလီယိုသည် တယ်လီစကုပ်နှင့် ပတ်သက်သော အခြေခံဥပဒေသများကို ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေခဲ့ပြီး ရှေးကရှိခဲ့သော နက္ခတ်ဗေဒဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ၏ အကူအညီဖြင့် တယ်လီစကုပ်ကို တီထွင်အသုံးပြုနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ဂါလီလီယို၏ မှတ်တိုင်တစ်ခုအဖြစ် ဝီစမော့စင်ပေါ့မှ ၅-ပေါင်အလေးနှင့် ၁-ပေါင်အလေးကို အမြင့်ကနေ လွှတ်ချပြခဲ့ကာ ရှေးက သိပ္ပံပညာရှင် Aristotle အယူအဆ (၃၈၄-၃၂၂ BC)၏ အဆိုတစ်ခုဖြစ်သော ပေါ့တဲ့အလေးနှင့် အလေးတူတဲ့အလေး ပြိုင်တူပစ်ချရင် လေးတဲ့ အလေးက မြေကြီးကိုအရင်ထိမယ်ဟူသော အယူအဆသည်အဆိုကို သက်သေပြခဲ့သည်။ ၅-ပေါင်အလေးနှင့် ၁-ပေါင်အလေး သည် မြေကြီးပေါ်သို့ ပြိုင်တူကျကြောင်း ကို ကိုယ်တွေ့မြင်ကြသော ပရိသတ်များသည် ဝီတလီမ၏ဖြစ်ကာ ဂါလီလီယို လှည့်ကွက်တွေ သုံးနေသည်။ မကောင်းဘူးဘူး နေပြီဟု စွပ်စွဲခဲ့ကြသည်။ ၁၆ ရာစုမတိုင်မီအထိ အာရှတိုတယ်၏ မှားယွင်းသော အဆများ၊ အဆိုများကို ကက်သလစ်ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများက

ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ တက္ကသိုလ်များတွင် သင်ကြားခဲ့သော အာရစ္ဆတိုတယ်၏ အဆိုများကို အမှားများ ပြင်ဆင်သင်ပေးခဲ့သူ ကျောင်းဆရာကိုပင် ဒဏ်ကြေး ၅၀ တွဲခဲစေရန် အမိန့်များ ခဲ့ခဲ့ကြသည်။ ၁၆ ရာစုမှာ မွေးဖွားလာသူ ဂါလီလီယိုကတော့ "သိပ္ပံပညာရပ်က အဆိုတွေကို သက်သေပြချက်မရှိဘဲ လက်မခံဘူး"ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့ပါသည်။

ဂါလီလီယိုသည် ကျန်းမာရေးမကောင်းသည့်ကြားမှပင် ၁၆၂၄-ခုနှစ်တွင် Dia-

ပါဝင်သော စကြဝဠာဆိုင်ရာ အယူအမြင်များနှင့် ပတ်သက်၍ ခရစ်ယာန်အယူအမြင်များကို ဆန့်ကျင်နေသောကြောင့် ခရစ်ယာန်အာဏာပိုင်များမှ ဂါလီလီယိုအရေးယူဖို့အထိ ဖြစ်လာသည်။ ၁၆၃၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ဂါလီလီယိုသည် ခရစ်ယာန် တရားရုံးတော်တွင် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရစဉ် သူ၏ ကျမ်းထဲမှ ခရစ်ယာန်ကျမ်းနှင့် မကိုက်ညီသော အချက်များ မှားယွင်းကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဝန်တောင်းပန်ကြောင်း ထွက်ဆိုဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်

ဂါလီလီယိုသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့် မီးရှို့သတ်ခြင်းများကို ရင်မဆိုင်နိုင်၍ ၎င်းတို့အလိုကျ တရားရုံးတွင် ထွက်ဆိုခဲ့ရသည်

logues အမည်ရှိ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ၆-နှစ်ကြာ ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ ရောမမြို့တွင် ထုတ်ဝေဖို့ ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ နောက်တော့ ၁၆၃၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဖလောရင့်မြို့၌ Dialogue Concerning the two chief systems of the world Ptolemaic and Copernician (စကြဝဠာဆိုင်ရာ သီအိုရီ ၂-မျိုး၊ သိပ္ပံပညာရင်ကော်ပါးနီးကပ်၏ အဆိုများကို ဆန့်ကျင်ပြောဆိုသူ Salviani နှင့် အာရစ္ဆတိုတယ်၏ အယူအဆကို လက်ခံသူ Simplicio တို့၏ အပြန်အလှန် ပြောဆိုဆွေးနွေးချက်များ) (မှတ်ချက်။ ကော်ပါးနီးကပ်၏ စကြဝဠာအဆိုအများစုကို ဂါလီလီယိုက အာရစ္ဆတိုတယ် အဆိုများဖြင့် နှိုင်းယှဉ်၍ အမှားများကို ထောက်ပြခဲ့သည့် အဖြစ်များ ရှိခဲ့သည်။) စာအုပ်ထွက်ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်တွင်

ချစ်ခဲ့ရသည်။ ဂါလီလီယိုသည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့် မီးရှို့သတ်ခြင်းများကို ရင်မဆိုင်နိုင်၍ ၎င်းတို့အလိုကျ တရားရုံးတွင် ထွက်ဆိုခဲ့ရသည်။

"ကျွန်ုပ်ဂါလီလီယိုသည် ဖလောရင့်မြို့တွင် နေထိုင်သူဖြစ်၍ အသက် ၇၀ အရွယ်ရှိပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဗင်ဆင်ဇီနိုဂါလီလီ၏ သားဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာ သင်တို့၏ ရွှေမောက်တွင် နှစ်ထောက်၍ မှန်သောစကားကို ဆိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤမြင့်မြတ်သော ကျမ်းသစ္စာကို ဤလက်ဝါပေါ်တင်၍ ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည့်အတိုင်း ပြောဆိုပါမည်ဟု ကျွန်ုပ် သစ္စာဆိုပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဤခရစ်ယာန်ကျမ်းတွင် ရေးသားချက်များ၊ သင်ကြားမှုများ၊ ဟောပြောချက်များအားလုံးကို ယုံကြည်ပါသည်။

...တွင်လည်း ဆက်လက်ယုံကြည်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် နေသည် အလယ်မှာရှိပြီး မရွေ့လျားပါဟူသည့် ယုံကြည်ချက်အား မှားယွင်းသည်ဟု ဝန်ခံခဲ့ရပါသည်။ ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာပါ အယူအဆကို ဆန့်ကျင်ပြီး နေသည် အလယ်မှာရှိ၍ မရွေ့လျားပါဟု ပြောဆိုခဲ့သည့်အတွက် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာများအပေါ် အကြည်ညိုချက်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း ယခုကဲ့သို့ ရုံးတော်တွင်

အသားများကို နောင်တွင် မပြုလုပ်စေဘဲ ပါကြောင်း ကျမ်းသစ္စာဆိုလိုက်ပါသည်။ ရှေးရိုး အစဉ်အလာအတိုင်း ရှိနေသည့် အယူအဆများ ယုံကြည်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အယုံအကြည် ကင်းမဲ့သည့် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ရှိပါတယ်ထိုသူအား ဤမြင့်မြတ်သော ခရစ်ယာန်ကျောင်းတော်သို့ ခေါ်ယူကာ ပြစ်တင်စွပ်စွဲပါမည်ဟု . . ."

ဂါလီလီယိုသည် တရားခံတစ်ယောက် ဝတ်ဆင်သော အဝတ်အစားကို ဝတ်ဆင်

ဂါလီလီယိုရေး သားခဲ့သော စာအုပ်များကိုလည်း မြို့လယ်ခေါင်တွင် မီးပုံရှို့ခဲ့ကြသည်။ နောက် ကျန်နေသေးသော သူ့ဘဝ၏ ၉-နှစ်တာကို နေအိမ်မှာ နေထိုင်ရသော အကျယ်ချုပ် ဘဝဖြင့် နိဂုံးချုပ်ခဲ့ရသည်

...ရောက်သစ္စာဆိုရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည်မှာ ကမ္ဘာသည် စကြဝဠာအလယ်၌ရှိ၍ မရွေ့လျားပါဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအယူအဆကို မဟုတ်ဘူးဟု ယုံကြည်ခဲ့ပါသည်ကိုလည်း မှားပါသည်ဟု ဝန်ခံပါသည်။

ကျွန်ုပ်ရင်ထဲက အင်အားကြီးမားသည့် ယုံကြည်မှုကို ခရစ်ယာန်ကျမ်းအလိုအရ ကျေကျေနပ်နပ် ထုတ်ပစ်လိုက်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ လွဲမှားသော ယုံကြည်မှု၊ အပြုစား၊ ချစ်သူများကို ရိုးသားသော နှလုံးသားဖြင့် ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်ပါပြီ။ မြင့်မြတ်သော ခရစ်ယာန်ကျမ်းအပေါ် ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ သားများကိုလည်း ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အယူအဆများစေသည့် အယူအဆများကို ဖော်ပြသည့် အပြောအဆို၊ အရေး

ကာ ခရစ်ယာန်ရုံးတော်၌ လက်မှတ်ရေးထိုး သစ္စာဆိုခဲ့ရသည်။ သူ့ကို ချစ်ခင်လေးစားသော ခရစ်ယာန်အာဏာပိုင်များကြောင့်လည်း သူ့အသက်ချမ်းသာခဲ့ရသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ထို့နောက် ဂါလီလီယိုရေး သားခဲ့သော စာအုပ်များကိုလည်း မြို့လယ်ခေါင်တွင် မီးပုံရှို့ခဲ့ကြသည်။ နောက် ကျန်နေသေးသော သူ့ဘဝ၏ ၉-နှစ်တာကို နေအိမ်မှာ နေထိုင်ရသော အကျယ်ချုပ် ဘဝဖြင့် နိဂုံးချုပ်ခဲ့ရသည်။

သူ ကွယ်လွန်စဉ်တွင် ဖခင်၏ အုတ်ဂူနဘေးတွင် မြုပ်နှံပေးလိုသော ဆန္ဒမရှိခဲ့သော်လည်း သူ့ဆွေမျိုးများမှာ ခရစ်ယာန်ကျောင်းအလိုကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သဖြင့် သော ဂါလီလီယိုကို ထိုနေရာမှာ မြုပ်နှံခဲ့ခြင်းကြောင့် ချစ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၇၃၇ ခုနှစ်တွင် ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တစ်ဦးက ခရစ်ယာန် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင်ဝင်

ဆန်ကျင်၍ မြှုပ်နှံပေးခဲ့ကြသည်။

သူ ကွယ်လွန်ပြီး ၃၅၉ နှစ်ကြာသော အခါကျမှ ဂါလီလီယို အနိုင်ရလေသည်။ ထိုအခါမှ ခရစ်ယာန်အာဏာပိုင်တို့က သူတို့မှားကြောင်း ဂါလီလီယိုမှန်ကြောင်း အဆိုကို ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးထံ တင်သွင်းသည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးကလည်း ခရစ်ယာန်အာဏာပိုင်များက ဂါလီလီယိုကို အရေးယူခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းသော လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။

သူ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သူ့ အတွေးအခေါ်များ ဥရောပတစ်ခွင် ဖြန့်နှံ့ခဲ့သည်။ လူတွေ၏ ဦးနှောက်တွေကို ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ "ကိုယ်ယုံကြည်တာကို လက်ခံဖို့အတွက် လေ့လာဆန်းစစ်ဖို့ လိုပါတယ်" ဤကား ဂါလီလီယို၏ အတွေးအခေါ်တစ်ခုအဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ဂါလီလီယို အကြောင်း နိဂုံးချုပ်ဆိုရသော် ဂါလီလီယိုကို ၁၅၆၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက် အိတ်လီဆိုင်င် ပီစာမြို့ (Pisa) တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ သူသည် လက်မှုပညာရှင်၊ သင်္ချာပညာရှင်၊ နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်ကာ သူ့ ကိုယ်ပိုင်တယ်လီစကုပ်ကို မှန်ဘီလူးများဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၆၀၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် အဝေးမှ အရာဝတ္ထုများကို စ-ဆ သို့မဟုတ် ဉ-ဆလောက်ထိ အကျယ် ခဲ့ကြည့်ရှုနိုင်သော အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်း သို့မဟုတ် တယ်လီစကုပ်ကို အချောသတ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဂါလီလီယိုသည် တယ်လီစကုပ် တီထွင်မှုသာမက စိတ်ဝင်စားစရာ သူ့ဘဝ ဇာတ်ကြောင်းများကလည်း လွမ်းမောစရာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သူ့လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့သော ကြယ်တာရာများနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်ငယ် 'Starry Messen-

ger' ကို ၁၆၀၁ ခုနှစ် မေလတွင် ဝင်းနစ် (Venice) မြို့၌ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စာအုပ်ထဲတွင် လပေါ်က တောင်များအကြောင်း၊ ဂျူပီတာကိုပတ်နေဆဲသော သေးငယ်သောအရာ ၄-ခုအကြောင်း၊ ဝက်ခြံအပြင် ကြယ်သေးသေးလေးများ စုပေါင်း၍ မစ်လ်ကီးဝေး ကြယ်စုတန်းဖြစ်လာသည်ဟူသောအချက်ကို သက်သေပြချက်များ ပါသည်။ တယ်လီစကုပ် အမှတ်တံဆိပ်များအဖြစ် ၁၆၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တယ်လီစကုပ်ကို ပထမဦးဆုံးအကြိမ် လူတွေ့ရှေ့မှာ ပြသခဲ့သည်။ ၁၆၀၉ ခုနှစ်တွင်ပင် ဂျူပီတာဘေးတလသုံးစင်းကို အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းဖြင့် တွေ့ရှိခဲ့သည်။

ဂါလီလီယိုသည် သူ့ဘဝမှတ်တိုင်များကို ဖြောင့်မတ်၊ မှန်ကန်စွာ ကျော်ဖြတ်ရင်း ၁၆၄၂ ခုနှစ် ဂျန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဖလောရင့်မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဤမျှ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သောသူတစ်ယောက် သူ၏ မှန်ကန်သော အယူဝါဒကို စွန့်လွှတ်ပါသည်ဟု ဝန်ခံကာ ကွယ်လွန်သွားရခြင်းသည် ဝမ်းနည်းစရာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယနေ့ တိုင် သူ ကျေးဇူးကို အောက်မေ့နေရခြင်းနှင့် သူ့အပေါ် မတရား ဆက်ဆံခဲ့သည့် ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းက ပုပ်ရဟန်းမင်းတို့၏ ရှက်ဖွယ်အပြုအမူများ ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်းများကား ဂါလီလီယို နှစ် ၄၀၀ ပြည့်တွင် သတိရစရာတွေ ဖြစ်နေပါတော့သည်။

လျှို့ဝှက်သံစဉ်

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု သမိုင်းကြောင်းတွင် ၁၉၁၉ ခုနှစ်သည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံး၏ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု ရောင်ခြည်ဦး စတင်ထိုးခဲ့သည့် အချိန်ဟုဆိုနိုင်သည်။

၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် ဘုရင်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသော ဆာ ရယ်ဂျီနယ် ကရက်ဒေါက် (Sir Reginald Craddock) ဦးစီးရေးဆွဲခဲ့သည့် မြန်မာပြည်ပြုပြင် ပြောင်းလဲအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်(ခေါ်) 'ကရက်ဒေါက်စကင်း (The Craddock Scheme) ကို မြန်မာပြည်လုံးဝလက်မခံကြောင်း တင်ပြရန် ၁၉၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဝိုင်- အမ်-ဘီ-အေ အသင်းချုပ်က ကြီးမှူး၍ ဘီလပ် (အင်္ဂလန်) သို့ ကိုယ်စားလှယ် (၃)ဦးစေလွှတ်ကာ ဟိုမ္မာ့ (Home Rule) ခေါ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပေးရန် အရေးဆိုခဲ့ကြသည်။

ကိုလိုနီခေတ်မှ အင်္ဂလန်သွား မြန်မာ့ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ လှမြင့် (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ထိုသို့ အရေးဆိုမှု၊ တောင်းဆိုမှု ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာ့သမိုင်းကြောင်း၌ 'ဘေ-ပု-ရီနီ' ဟူ၍ လူသိများခဲ့သော ဦးဘဘေ၊ ဦးပု၊ ဦးထွန်းရီနီ ကိုယ်စားလှယ် (၃)ဦးတို့သည် ၁၉၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ(၇) ရက်၊ တနင်္လာနေ့တွင် ဘီလပ် (အင်္ဂလန်) သို့ ထွက်ခွာသွားနေချိန်သည် အင်္ဂလန် နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့၌ ဖိနပ်ယပြည် အုပ်ချုပ်ရေးသစ်အတွက် ဟောက်(စ်)ဘွန်း ကော်မတီ (House Borne Committee) က အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်များကိုသာ ဖိတ်ကြားဆွေးနွေးနေချိန် ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့အား လုံးဝဖိတ်ကြားခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်(၃)ဦးသည် ဖိတ်ကြားခံရခြင်းမရှိသော်လည်း နိုင်ငံမှ လူမျိုးအတွက် အခက်အခဲအမျိုးမျိုး၊ ပြဿနာအထွေထွေကို ကြုံကြုံခံရင်ဆိုင်လျှင် အင်္ဂလန်သို့ သွားရောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

"ဦးဘဘေ၊ ဦးပု၊ ဦးထွန်းရီနီ" ဟူသော "ဘေ-ပု-ရီနီ" ကိုယ်စားလှယ်(၃)ဦး၏ စဉ်၊ ဆောင်ရွက်မှုများ၊ အခက်အခဲများ၊ ကြိုးပမ်းမှုများကို သမိုင်းဝင် မှတ်တမ်း စာအုပ်အဖြစ် သမိုင်းတင်စေရန် ရည်စူးလျက် ဝိုင်-အမ်-ဘီ-အေ အသင်းကြီးမှ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (The Burma Deputation) ဟူသော အမည်ဖြင့် စာအုပ်တိုက်မှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယင်းစာအုပ်ကို ၁၉၂၀ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

မြန်မာ့ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (The Burma Deputation) စာအုပ်တွင်

အင်္ဂလန်သွားစဉ်က တွေ့ကြုံခဲ့ရသော အခြေအလျက်များကို အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်။ ဦးဘဖေ၊ ဦးပု၊ ဦးထွန်း၊ ဦးနုတို့ ကိုယ်တိုင် ပြောခဲ့၊ ဆိုခဲ့၊ ရေးသား ခဲ့၊ ဆွေးနွေးခဲ့၊ တင်ပြခဲ့သော အကြောင်း အချက်များကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ် မှတ်တမ်း တင်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ အင်္ဂလန်သွားကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ သမိုင်းဝင်ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု သမိုင်း ရောင်ခြည် ဦး၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု အခက်အခဲများ၊ အနှိမ်ခံရမှုများ၊ ပြဿနာ အထွေထွေ ကြုံဆုံ ရမှုများစသည့် အဖိုးတန် သမိုင်းဖြစ်စဉ်မှန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ထုတ်လှစ်ဟ ပြသနေ သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ The Burma Deputation စာအုပ်တွင် 'မြန်မာ တိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ထံ တင်ပြချက်၊ မြန်မာ ပြည်ထံ တင်ပြချက်၊ မြန်မာပြည်အတွက် ပြုပြင်သင့်သောစနစ်၊ အိန္ဒိယ လက် အောက်ခံ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ကရက်ဒေါက် စကင်းကို ဝေဖန်ချက်၊ ဆန်စပါးလုပ်ငန်း ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းရေး၊ ဗြိတိသျှတို့ထံ မြန်မာပြည်၏ တင်ပြတောင်းခံချက်၊ ဦးပု ၏ အယ်(လ်)ဘတ်ခန်းမ (Albert Hall) တွင် ဟောပြောချက်၊ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုး သမီးတို့၏ အဆင့်အတန်း၊ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ စာများ၊ တိုင်းသံတင်းစာ (Times) တွင် ဖော်ပြပါရှိသော 'ဆာ၊ အက်(ဖ်) ဖယ်ယာ (Sir-F-Fryer)၏ အမြင်များ၊ ဒေလီဟယ်ရယ် (Daily Herald) သတင်းစာ၌ ရေးသားခဲ့သော မြန်မာပြည်အကြောင်း ဝါလီမန်နှင့် မြန်မာပြည် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ အစီရင်ခံချက်ဟူ၍ အခန်း (၁၅) ခန်းဖြင့် ပြည့်စုံစွာ ရေးသားမှတ်တမ်းတင်

ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ရေကြောင်းခရီးဖြင့် မြန်မာကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့သည် ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၇)ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ဩဂုတ်လ(၈)ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလန်သို့ ရောက်ရှိခဲ့၏။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ ရောက် လျှင်ရောက်ချင်း တွေ့ကြုံရသော အခက် အခဲများ၊ အခြေအနေများကို ကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့၏အစီရင်ခံချက် (Reports by the Deputation)၌ ဤသို့ အသေးစိတ် ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ(၈)ရက်နေ့ အင်္ဂလန်သို့ရောက်ရှိသောအခါ မြန်မာ ပြည်အသင်းသားအချို့နှင့် ဘားနတ်(စ်) ဟောက်တန် (B. Houghton) တို့လာ ရောက်ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်က အင်္ဂလန်တွင် လူဦးရေနှစ်သန်းခန့်ရှိသည်။ အခန်းခများမှစ၍ စာစေတရာရာ အလွန် ဈေးကြီးသည်။ မြန်မာပြည်နှင့်ဆိုင်သော လုပ်ဆောင်ရန်ကိစ္စများအတွက် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျစုံစမ်းမှု၊ လေ့လာမှုများပြုရ၏။ ထို့ကြောင့် အခက်အခဲအမြောက်အမြား ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ မြန်မာပြည်အကြောင်း နှင့်ဖြစ်ရပ်များကို လူ့သိအလွန်နည်းနေ သေးသည်။ ရှေးဦးစွာ အချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်း၊ လေ့လာခြင်း၊ မြန်မာပြည် နှင့်မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးတို့၏ လိုလား ချက်တို့ကို စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များ၊ ထင်ရှားသောနိုင်ငံရေး အသင်းအဖွဲ့ များနှင့် ဆက်သွယ် ရန် ကြိုးစားမှုများပြုခဲ့၏။ ယင်းကြိုးစားချက် များအနက် အချက်အလက်များ စုဆောင်း ခြင်း၊ လိုလားချက်များကိုစာအုပ်ထုတ်ဝေ ခြင်းတို့သည် လွယ်ကူသော်လည်း၊ သက်

၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၂၅ရက်နေ့ထုတ် 'ဒေလီ ဟယ်ရယ်' သတင်းစာတွင် 'မြန်မာပြည်'ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် မြန်မာပြည်နှင့်အိန္ဒိယပြည်ကို တန်းတူ အခွင့် အရေးပေးရန် မြန်မာပြည်သည် အိန္ဒိယ ပြည်ထက် ပညာတတ်ပေါများသည်၊ အိန္ဒိယပြည်၏လက်အောက်တွင် မထားသင့်ကြောင်း စသည့်တို့ကို ရေးသား ဖော်ပြခဲ့သည်

ဆိုင်ရာနိုင်ငံရေးအသင်းများ၊ ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များနှင့်ဆက်သွယ်မှုသည် အခက် အခဲဖြစ်သည်။

မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ မနား မနေကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် သက် ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့ သည်။ ဦးပုသည် မြန်မာပြည်၏လိုလား ချက်များကိုတင်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် ကော် မတီအဖွဲ့သည် နားထောင်ရုံသက်သက် သာပြုခဲ့သည်။ ပြန်လည်ဖြေရှင်းမှုမျိုး မပြု ခဲ့။ ထို့ကြောင့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည် ရှေ့သို့တစ်ဆင့်တိုးကာ သတင်းစာ များမှတစ်ဆင့် မြန်မာပြည်၏လိုလားချက်၊ တောင်းဆိုချက်များကိုတင်ပြနိုင်ရန်၊ အများသိရှိနိုင်ရန် အားထုတ်ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ သတင်းစာတိုက်မှ သတင်းစာဆရာများနှင့် ဆက်သွယ်ကာ လိုလားချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရေး သားခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် 'ဒေလီဟယ် ရယ် (Daily Herald)' သတင်းစာသည် မြန်မာကိုယ်စားလှယ် သတင်းများကို အလေးထားဖော်ပြပေးသည်။ ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊

နိုဝင်ဘာလ(၂၅)ရက်နေ့ထုတ် 'ဒေလီ ဟယ်ရယ်' သတင်းစာတွင် 'မြန်မာပြည် (Burma)'ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် မြန်မာ ပြည်နှင့်အိန္ဒိယပြည်ကို တန်းတူ အခွင့် အရေးပေးရန် မြန်မာပြည်သည် အိန္ဒိယ ပြည်ထက် ပညာတတ်ပေါများသည်၊ အိန္ဒိယပြည်၏လက်အောက်တွင် မထား သင့်ကြောင်း စသည်တို့ကို ရေးသား ဖော်ပြ ခဲ့သည်။ 'အိန္ဒိယလက်အောက်ခံ မြန်မာ ပြည်'ဟူသော စာစောင်ကိုလည်း ခွဲကိတ် ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဝိုင်-အမ် ဘီ-အေ အသင်းချုပ်က ကြီးမှူး၍ ဘီလပ်သို့ 'ဖေ-ပု-ရိန်'ကိုယ်စားလှယ်(၃)ဦး စေလွှတ်ကာ ဟုမ္မရူး(ခေါ်) ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးပေးရန် အရေးဆို ဆောင်ရွက် ခဲ့မှုသမိုင်းဝင်မှတ်တမ်းကိုဝိုင်-အမ်-ဘီ- အေ အသင်းကြီးက သမိုင်းဝင်မှတ်တမ်း အဖြစ် 'မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့' The Burma Deputation ဟူသော စာစောင် အုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ် ဝေမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်နည်းတူ ... ဆရာကြီးသင်တိုယ်တော်အဖွဲ့

လည်း 'ဒေါင်းဒီကာ'တွင် 'ဩဒိဿပတ္တနာ လေးချိုးကြီး'ဖွဲ့သီလျက် အင်္ဂလန်သွား ကိုယ်စားလှယ်(၃)ဦး၏ နိုင်ငံရေးဆောင် ခုတ်မှု အောင်မြင်မှုရရှိရေးအတွက် ဆု တောင်းပေးပတ္တနာပို့သည့်ပုံမှ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ သည်။ ထိုလေးချိုးကြီးသည် မြန်မာစာပေ လောကတွင် သပြေနုချိန် လေးချိုးကြီးဟု ထင်ရှား လှသည့်များခဲ့သည်။

'သပြေနုချိန် (ခေါ်) ဩဒိဿပတ္တနာ လေးချိုးကြီး'တွင် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ် တော်မှိုင်းသည် ယောဂီဆရာကြီး မစ္စတာ မောင်မှိုင်း၏ ဘုရားရှင်ခြေတော်ရာနှစ်ဆူ တိန်းဝပ်စံပြုရာ မန်းစက်တော်ရာအနီး တောင်းသစ်မ်းကို နောက်ခံပြုလျက် ဘေ- ပု-ရှိန် ကိုယ်စားလှယ်(၃)ဦးတို့ ဘိလပ်သို့ ဟုမ္မဇွန် သွားတောင်းသည့်ကိစ္စ တောင်မြင် စေကြောင်း ပန်းသပြေ ငွေခရနှင့် ဇေယျ တုဟူသော အောင်မြင်ကြောင်းဆုတောင်း စကားပြောကြားကာ ဆုတောင်းပုံဖြင့်-

ဪ... ပြေအမှုပေမို့
ငွေခရမ်းယံနှင့်၊ ဇေယျတုပါတွယ်
သပြေနုချိန် တင်ရန်ပန်းတွေကလည်း
များလိုက်ပါဘိသားနှင့်

ဘေ-ပု-ရှိန် အင်္ဂလန်နန်းမြေ သွားတို့
မှာဖြင့်
အားမြောက်ဖွယ် ကြံလွယ်ဖန်လွယ်
နှင့်

အန္တရာယ်ရန်စွယ်မောင်းခဲ့ပြင်
မြန်နယ်ကိုပြန်လွယ်ကြောင်းတွေ နှင့်
ဆုတောင်းကာ ပတ္တနာဆင်တဲ့ပြင်
တူ၍ ရေးဖွဲ့ဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ သပြေနုချိန် လေးချိုးကြီးသည် ကိုလိုနီ ခေတ်က မြန်မာအမျိုးသားတို့၏ ဇာတိ မာန်လုံ့ဆော်ပေးသော ကဗျာတစ်ပုဒ်

ဖြစ်သည်။ ဟုမ္မဇွန်(ခေါ်) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ရေးရရှိအောင် တောင်းဆိုခြင်းသည် လွတ် လပ်ရေးအတွက် တစ်ဆင့်တက်ကြိုးပမ်း ချက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့ နိုင်ငံရေးမျက်စိ ပွင့်လာစေခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်ကို ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက မိမိ ရေးဖွဲ့နေကျ လေးချိုးကြီးပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် အားပေးတရရေးဖွဲ့ကာ အားပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဖေ-ပု-ရှိန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှမြန်မာနိုင်ငံသို့ ၁၉၂၀ ပြည့် နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ(၆)ရက်နေ့တွင် ပြန် လည်ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်စား လှယ်တော်ကြီးတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး တစ်မျိုးသားလုံး၏ အရေးကိစ္စဖြစ်သော မြန်မာပြည်အုပ်ချုပ် ရေး ဖြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ယုံကြည် ချက်ဖြင့် ကိုယ်ကျိုးစွန့်သွားရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ပြန်လာသည့်အခါ တခမ်းတနား ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ သင်္ဘောဆိပ်တို့ ဝိုင်း- အမ်း-ဘီ-အေ မှ ခေါင်းဆောင်လူကြီးများ က ဦးဆောင်ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ ကိုယ်စား လှယ်ကြီးများ ကမ်းပေါ်သို့ရောက်သည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ပန်းစည်းဆက်၊ ပန်း၊ ပေါက်ပေါက်ကြဲကြဲဆိုသည်။ အိုးစည်၊ ဒိုးပတ်များဖြင့် တီးမှုတ်သီဆို ကခုန်ကြိုဆို သည်။ ထို့နောက် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ ကို ပန်းရထားဖြင့် ရွှေတိဂုံဘုရားသို့ခေါ် ဆောင်သည်။ သိမ်ကြီးဈေး စသည့်ဈေး ကြီးများမှာလည်း အကျွေးအမွှေးဖြင့် စည် စည်ကားကားစည်ခဲ့သည်။ ပန်းရထားရှေ့ တွင် စည်တော်အဖွဲ့က စည်တော်ရွမ်း လျက်လိုက်ပါသည်။ ကိုယ်စားလှယ်တော် ကြီးများနောက်မှ ဝိုင်း-အမ်း-ဘီ-အေ ခေါင်း ဆောင်များ ပြည်သူများက အတီးအမှုတ်

အင်္ဂလိပ်တို့၏ အသင်သေးခြင်းခံရသည့် မြန်မာတို့ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ နိုင်ငံရေးတွင်မည့်ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် မြန်မာ အမျိုး သမီးများသည် အိမ်ထောင်တစ်ခု၏ ဥစ္စာဓနကို ချုပ်ကိုင်ထား၊ နိုင်ကြောင်း၊ အိန္ဒိယအမျိုးသမီးများကဲ့သို့ အိမ်တွင်းပုန်းလှေမရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာပညာသင်ယူနိုင်ကြောင်း၊ မဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း...

အကအခန့်များနှင့် ပျော်ရွှင်စွာလိုက်ပါခဲ့ ကြသည်။

အိမ်စားအနားကျင်းပသော ရွှေတိဂုံ ဘုရား ခြေတော်ရင်းတွင် စည်တော်ရွမ်း သည်။ ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ် ခြေတော်ရင်းတွင်ရှိသော စတုဒိသာဇေယျ တွင် နှုတ်ဆက်ပွဲကျင်းပသည်။ ရွှေတိဂုံ ဘုရားရင်ပြင်တော်တွင်လည်း စည်ခံပွဲ အကြီးအကျယ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအခမ်း အနားတွင် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများက

အင်္ဂလိပ်တို့၏ အသင်သေးခြင်းခံရ သည့် မြန်မာတို့ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ နိုင်ငံရေးတွင်မည့်ကြောင်း၊ မြန်မာအမျိုး သမီးများသည်လည်း လူမှုအဆင့်အတန်း တွင် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးများထက်သာ ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် မြန်မာအမျိုးသမီး များသည် အိမ်ထောင်တစ်ခု၏ ဥစ္စာဓနကို ချုပ်ကိုင်ထားနိုင်ကြောင်း၊ အိန္ဒိယအမျိုး သမီးများကဲ့သို့ အိမ်တွင်းပုန်းလှေမရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာပညာသင်ယူနိုင်ကြောင်း၊ မဲ ပေးနိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ လက်လီလုပ်ငန်း အများစုကို မြန်မာအမျိုးသမီး လက်ဝယ် လုပ်ကိုင်ထားနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးတို့သည် မြန်မာအမျိုး သမီးများထံမှ နည်းခံယူသင့်ကြောင်း ပြောဟောခဲ့ကြသည်။

ထိုကြိုဆိုပွဲမြင်ကွင်းကို တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားဘဝတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်တူ မြင်တွေ့ခဲ့သော ဆရာကြီးဦးဖိုးကျားသည် 'နိုင်ငံအရေး ကိုယ့်အရေး'ဟူသော ထိုင် ချင်းကဗျာအဖြစ် ဤသို့ ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်း တင် ဖွဲ့ဆိုထားခဲ့သည်။

'ကိုယ်စားလှယ်(၃)ဖြာ၊ ရောက်သည့် ခါက၊ ဧရာမြစ်ဆိပ်၊ ကမ်းနားထိပ်မှ၊ ပရိသတ်နှင့်ရထားနှင့် တိဂုံဆံတွင်း၊ ခြေတော်ရင်းမှာ သံ ညင်းစည်တော်ရွမ်းတော့တယ်။

ကိုယ်စားလှယ်များ၊ မင်းတစ်ပါးထံ၊ စကားကျေးဇူး အထူးတလည်တင်တော့ တယ်။

မြန်မာများမည့်ပုံကို အားကုန်စိတ်နှင့် ပြောတော့တယ်။

မြန်မာပြည်သူ၊ မိန်းမမူကို၊ နည်းထူ အင်္ဂလန်ကခိုးရတယ်။

တို့ 'ဘိုးအေနှင့်၊ ဘွားအေထံမှ- ရှေ့သွား၊ လူကြီးများကို အားတစ်ထု ပြုချင်စမ်းလှတယ်။

မြန်မာတွေတိုးတတ်ပုံ၊ အသုံးခံအိ အကုန်ကြည့်ကြပါလား၊ အသွားခံအိ သွားတဲ့လူကြီးများလေ။

ဆန့်ကျင်ဘက်များကို နှိုင်းယှဉ်ပြသခြင်း

ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း (သင်္ချာ)

အကြောင်းအရာတစ်ခုကိုတင်ပြရာတွင် ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းအရာများကို နှိုင်းယှဉ်ပြသသောနည်း (Comparison of Contrasts) ဟူ၍ ရှိပါသည်။ ဤနည်းပရိယာယ်တွင် ဖော်ပြလိုက်သော အကြောင်းအရာများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆန့်ကျင်ဘက်များ ဖြစ်နေသော်လည်း ၎င်းတို့ကို ပူးပေါင်းလိုက်သောအခါ တစ်ခုတည်းသော အတွေးအခေါ်၊ အမြင်စိတ်ကူးစိတ်သန်းတစ်ခုကိုသာ ပြသခြင်း ဖြစ်သည်။ အောက်ပါဇယားတွင် ဤနည်းကို စွမ်းရည်အပြည့်သုံးထားပါသည်။ ဝါကျများသည် တိုတိုတုတ်တုတ်ဖြင့် ကိုယ်လိုရာကိုဆွဲယူသွားနိုင်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ပေးပါသည်။

လူတစ်ယောက်၏စိတ်ထဲတွင် ဆန့်ကျင်ဘက်အတွေးများ ပဋိပက္ခဖြစ်နေပုံကို ဖော်ပြသည်။ လေ့လာကြည့်ပါ။

မင်းသားလေးဟင်းမလက် (Hamlet) သို့ အိတ်ဖွင့်ပေးစာ

မင်းသားလေးရေ... မင်းကိုတော့ နိုင်ငံမရွေး၊ အချိန်မရွေး၊ ပြည်သူတွေထံ ချစ်ကြမိပါ။ မင်းမရှိတော့တာ နှစ်ပေါင်းသုံးရာ ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပေမယ့်၊ ငါတို့ရဲ့ နှလုံးသာ ထဲမှာတော့ မင်းဟာ ရှင်သန်ဆဲ၊ နုပျိုဆဲပါပဲ။ သင်ဟာ တို့တွေရဲ့ ဘဝထဲမှာရှိနေပါတယ်။ သင်ဟာ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေကြားထဲမှာ အသက်ရှင်နေရတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြားလူတွေက မင်းရဲ့စကားတွေနဲ့ လုပ်ရပ်တွေအပေါ် အပြစ်ပဲရှာနေကြတယ်။ သူတို့က မင်းကို ရှေ့နောက်မညီဘူး။ စိတ်မမှန်ဘူးလို့ ဆိုကြတယ်။ သူတို့ ပြောတာကတော့ ဒီလိုနားလည်ရခက်တဲ့ လူမျိုးကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီးနားလည်ရမလဲတဲ့။ မင်းကိုပြောကြသေးတယ်... သူတွေပုံက အလယ်ခေတ် (1000 A.D) က ဘုန်းကြီးတစ်ပါး၊ ပြန်လည်ဆန်းသစ်တဲ့ခေတ် (1400-1600) က ပညာတတ်လို့ တစ်မျိုး၊ နောက်ဆက်ပြောကြသေးတယ်။ သူ့ရဲ့စိတ်ဟာ ဒဿနပညာရှင်လိုပဲ၊ ဒါပေမယ့်လည်း မကောင်းမှုတွေလည်း အပြည့်ဖြစ်နေတယ်။ သူဟာ လိမ်ညာတာကို မကြိုက်ဘူး ဆိုတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ဘဝတစ်ခုလုံးဟာ လိမ်ညာမှုကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေတယ်။ သူ့အဖေဖြစ်ချက်ချရာမှာ မပြတ်လားဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း အချို့ဝေဖန်ရေးသမားတွေက သူ့

အလွန်ပြတ်သားသတဲ့။ မင်းသားလေးရေ လူများတွေက မင်းကိုမြင်ကြတာကတော့ မင်းဟာ အတွေးအခေါ်အပြည့် နှိုင်းတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ဆန့်ကျင်ဘက်ဝိရောဓိတွေ အားပြိုင်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် မင်းဟာ လူမဟုတ်ဘူးတဲ့။ တကယ်တော့ အခုလို ဆန့်ကျင်ဘက်ဝိရောဓိတွေ အား ပြိုင်နေခြင်းဟာ မင်းရဲ့ လူဖြစ်ခြင်းကိုပြတော့ မဟုတ်ပါလား။ သင်ဟာ လျှင်မြန် ဖျတ်လတ်တယ်။ နှေးလည်းနှေးတယ်။ ရဲတင်း တယ်။ ကြောက်လည်းကြောက်တတ်တယ်။ အကြင်နာတရား လည်းရှိတယ်။ ရက်လည်း ရက်စက်တယ်။ သင်ဟာ ယုံကြည် တယ်။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း သံသယတွေဝင်နေတယ်။ ပညာရှိ တယ်။ စိတ်မမှန်ဘူးလို့လည်းပြောလို့ရတယ်။ အားလုံးခြုံငုံ ပြောရရင် သင်ဟာ လူနဲ့ တူတယ်။ လူမှန်ရင် အားလုံးဟာ တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း သင်နဲ့ တူတယ် မဟုတ်ပါလား? ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် စဉ်းစားရင် ဆန့်ကျင်ဘက်ဝိရောဓိတွေ မဖြစ်တဲ့ လူနဲ့သလား? ဘာပဲလုပ်လုပ်၊ ရှေ့နောက် ညီရမယ်လို့ ဘယ်သူက အာမခံနိုင်သလဲ? ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် စာနည်းနဲ့အများတော့ နူးကြတာပဲမဟုတ်လား? ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် သင့်အပေါ် သနားစိတ်၊ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်၊ ချီးမွမ်းစိတ်၊ အံ့ဩစိတ်တွေ မဖြစ်ဘဲ မနေနိုင်ကြပါ။ ဒါကြောင့် နှုတ်ဆက်လိုက်ပါတယ်။ မင်းသားလေးရယ်... လို့ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။

xxx

အောက်ပါဇယားတွင် သင်္ချာနှင့် ပတ်သက်သော ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောထားအမြင်နှစ်ခုကို ယှဉ်၍ဖော်ပြထားသည်ကို လေ့လာကြည့်ပါ။

ဒဿနနှင့်သင်္ချာပညာရှင် ဘာထရန် ရပ်ဆယ်က ဆိုသည်မှာ... သင်္ချာဟူသည် ကျွန်ုပ်တို့ဘာပြောနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ချစ်မိတိုင်မသိ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ပြောနေသောအရာများသည် အမှန်သဘော မှားသလားလည်း မသိသော ဘာသာရပ်ဖြစ်သည်။ သူ့အဖေ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကပဲ နောက်တစ်နေရာတွင် ဤသို့ဆိုပြန်၏။ သင်္ချာကို မှန်ကန်စွာ သုံးသပ်ကြည့်ပါက၊ သင်္ချာထဲတွင် အမှန်အသဘာဝက အလွန်အဆင့်မြင့်သော လှပခြင်းလည်းရှိသည်။

xxx

မင်းသားလေးရေ
လူများတွေက
မင်းကိုမြင်ကြ
တာကတော့
မင်းဟာ
အတွေးအခေါ်
အပြည့် ရှိတယ်။
တစ်ဖက်မှာလည်း
ဆန့်ကျင်ဘက်
ဝိရောဓိတွေ
အားပြိုင်
နေကြတယ်။
ဒါကြောင့် မင်းဟာ
လူမဟုတ်ဘူးတဲ့။
တကယ်တော့
အခုလို
ဆန့်ကျင်ဘက်
ဝိရောဓိတွေ
အားပြိုင်
နေခြင်းဟာ
မင်းရဲ့
လူဖြစ်ခြင်းကို
ပြတော့
မဟုတ်ပါလား။

သင်္ချာနှင့် ကွန်ပျူတာနည်းပညာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောတရားများကို ဖော်ပြသော အောက်ပါစာပိုဒ်ကိုလည်း လေ့လာကြည့်နိုင်သည်။

အလွန်အဆင့်မြင့်သော သင်္ချာပညာရှင်ဖြစ်လင့်ကစား ကွန်ပျူတာအကြောင်းကို လုံးဝမသိ ဖြစ်နိုင်သလို သင်္ချာကို လုံးဝမတတ်ဘဲနှင့်လည်း အလွန်ကျွမ်းကျင်သော ကွန်ပျူတာပညာရှင်ဖြစ်နိုင်သည်။ သင်္ချာကြောင့် ကွန်ပျူတာဖြစ်လာသည်။ သို့သော် ယခုခေတ်တွင် ကွန်ပျူတာနည်းပညာများ တိုးတက်လာသည့်အလျောက် သင်္ချာ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ကျဆင်းလျက်ရှိ၏။

xxx

အိုက်ဇက်အာဆီမော့ (Isaac Asimov) ၏ Life: Present Past and Future ဆောင်းပါးတွင် ရေအောက်နှင့် မြေပေါ်တို့၏အခြေအနေကွာခြားမှုတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ပြပြီး ထိုဆန့်ကျင်ဘက်အခြေအနေများကြောင့် ရေအောက်သည် မြေပေါ်ထက် အသက်ရှိများ ခွင်သန်ရန် အခွင့်အလမ်းပိုကောင်းကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ လေ့လာကြည့်ပါ။

ရေအောက်နှင့်မြေပေါ်

ပင်လယ်အောက်တွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဟူသည် မရှိသလောက် ဖြစ်၏။ ရာသီဥတုသည် တည်မြဲနေ၏။ အပူချိန်သည် ကြီးကျယ်သော ပြောင်းလဲမှုဟူ၍ မရှိချေ။ ပင်လယ်၏အပေါ်တွင် လေပြင်းများ တိုက်ခတ်၍ လှိုင်းများကြီးနေသော်လည်း ရေအောက်တွင် ငြိမ်နေသည်။ မြေပေါ်တွင်ကား ရာသီဥတုသည် အစဉ်ပြောင်းလဲနေ၏။ အပူအအေး ကွာခြားမှုသည် တော်တော်များနိုင်သည်။ ပူလျှင် အတော်ပူပြီး အေးလျှင် ရေခဲလောက်အောင်ပင် အေးတတ်သည်။ မြေပေါ်တွင် လေ၊ မိုး၊ နှင်း၊ အပူ၊ အအေးတို့သည် အစဉ်ဒုက္ခပေးနေ၏။ မြေပေါ်တွင် သတ္တဝါများသည် ကမ္ဘာ၏ ဆွဲငင်အားဒဏ်ကို အစဉ်အမြဲ တွန်းလှန်နေရ၏။ ဆွဲငင်အားသည် သွားရေးလာရေးကို အစဉ် အတားအဆီးဖြစ်နေ၏။ ရေအောက်တွင်မူကား ရေ၏ဖော့အားသည် ကမ္ဘာဆွဲငင်အားကို ချေပစ်လိုက်သလောက်နီးပါး ဖြစ်၍ အလေးချိန်သည် အတားအဆီးတစ်ခုအဖြစ် မရှိတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် အရပ်ဆယ်မျက်နှာကို အလွယ်တကူ သွားလာလှုပ်ရှားနိုင်၏။ မြေပေါ်တွင် သတ္တဝါများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံသည် ဆွဲငင်အားကိုခံနိုင်သော ဖွဲ့စည်းပုံမျိုးဖြစ်ဖို့ လိုသည်။ ရေအောက်တွင် ဤအတွက် သီးခြားလိုအပ်ချက် မရှိ။

xxx

ဤစာပိုဒ်တွင် ရေအောက်နှင့် မြေပေါ်က အခြေအနေများ ကွာခြားမှုကို နှိုင်းယှဉ်၍ ပြထားသည်။ ဤနှိုင်းယှဉ်ချက်များအရ စာရေးဆရာဖော်ပြလိုသည်မှာ ရေအောက်တွင် မြေပေါ်ထက်ပို၍ သက်ရှိများရှင်သန်ရန် အခွင့်အလမ်း ကောင်းသည် ဟူ၏။

xxx

နောက် ဥပမာတစ်ခုအနေဖြင့် ပြန်လည်ဆန်းသစ်ခေတ် (Renaissance Age- 1400-1600)၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောတရားများကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပုံကို တင်ပြပါမည်။ လေ့လာကြည့်ပါ။

ဥပမာတစ်ခု (Age of Adventure)

ဥပမာတိုက်တွင် 1400 မှ 1600 ကြားကို စွန့်စားသော ခေတ်၊ သို့မဟုတ် ပြန်လည်ဆန်းသစ်သောခေတ် (Renaissance) ဟုခေါ်သည်။ ဤခေတ်တွင် အမှောင်လွှမ်းသောခေတ်က တိမ်မြုပ်နေသော အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများ၊ စာပေ၊ အနုပညာများ ပြန်လည်ဆန်းသစ်သောကြောင့် ပြန်လည်ဆန်းသစ်သော ခေတ်ဟု ခေါ်သည်။ သို့သော် ဤခေတ်တွင် အကောင်းနှင့်အဆိုး နှစ်မျိုးစလုံးသည် ယှဉ်တွဲ၍ ရှင်သန်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤခေတ်နှင့်ပတ်သက်၍ မကောင်းသောအမြင် မှာ ဥပမာတိုက်တစ်ခွင်လုံးတွင် စစ်မက်ဖြစ်ပွားမှုများ (ဥပမာ အနှစ်နှစ်ဆယ်စစ်ပွဲ၊ အနှစ်တစ်ရာစစ်ပွဲ)၊ ဘာသာရေးပဋိပက္ခများ၊ ငြိမ်သက်မှုများ အလွန်များပြားသောကာလ ဖြစ်သည်။ အမျိုးဘာသာမတူသူများကို ဒိဋ္ဌိ၊ စုန်း၊ ကဝေ ဟူ၍စွပ်စွဲပြီး ခီဒ္ဓိသတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြ၏။ အင်အားကြီးနိုင်ငံများက အင်အားသေးသော နိုင်ငံများကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက် အနိုင်ကျင့်သော ကာလဖြစ်၏။ ဆင်းရဲသားများသည် သူခိုးဆွဲပြုများဖြစ်ကြပြီး ချမ်းသာသူများသည် အပျော်အပါးလိုက်စား၊ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားနေကြ၏။

ကောင်းသည်ဘက်မှကြည့်လျှင် ထိုခေတ်တွင် အနုပညာဆုတ်ရာများ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ သိပ္ပံ၊ ဒဿနပညာများ၊ အတွေးအခေါ်များ တိုးတက်ထွန်းကား၏။ ထင်ရှားသော ဒဿနပညာရှင်များထဲတွင် ဒေးကား (Descartes) နှင့် အနုပညာရှင်များထဲတွင် မိုနာကယ်အိန်ဂျလို (Michelangelo) နှင့် လီယိုနာဒိုဒဗင်ချီ (Leonardo di Vinci) တို့ပါဝင်သည်။ ထင်ရှားသော သိပ္ပံပညာရှင်များထဲတွင် ဂလီလီယို (Galileo)၊ ကော်ပါးနီးကပ် (Copernicus) နှင့် ကက်ပလာ (Kepler) တို့ပါဝင်သည်။ ထိုခေတ်သည် နောင်ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်း

ဥပမာတိုက် တစ်ခွင်လုံးတွင် စစ်မက်ဖြစ်ပွားမှုများ (ဥပမာ အနှစ်နှစ်ဆယ်စစ်ပွဲ၊ အနှစ်တစ်ရာစစ်ပွဲ)၊ ဘာသာရေးပဋိပက္ခများ၊ မငြိမ်သက်မှုများ အလွန်များပြားသော ကာလဖြစ်သည်။ အမျိုးဘာသာမတူသူများကို ဒိဋ္ဌိ၊ စုန်း၊ ကဝေ ဟူ၍စွပ်စွဲပြီး ခီဒ္ဓိသတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြ၏။ အင်အားကြီးနိုင်ငံများက အင်အားသေးသော နိုင်ငံများကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက် အနိုင်ကျင့်သော ကာလဖြစ်၏။ ဆင်းရဲသားများသည် သူခိုး ဓားပြများ ဖြစ်ကြပြီး ချမ်းသာသူများသည် အပျော်အပါးလိုက်စား၊ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားနေကြ၏။

အကျိုးဆက်စပ်သောခေတ် (Age of Reason, 1600-1700) နှင့် ပညာ အလင်း ခေတ် (Age of Enlightenment, 1700-1800) တို့ကို အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

xxx

လူသည် နူးညံ့ပြီး အားနည်းသော သတ္တဝါဖြစ်သည် လူသည် အသတ်ရှင် နေထိုင်ရန်အတွက် လေ၊ ရေနှင့် အစာကို အမြဲမပြတ် သုံးဆောင် နေရသည်။

လူသည် သူ့ဘဝ၏ သုံးပုံ တစ်ပုံကို အိမ်ခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်ရသည် ဝုလွန်းလျှင် လည်းကောင်း၊ အေးလွန်းလျှင် လည်းကောင်း၊ အလုပ်မလုပ်နိုင်ပါ စက်ရုပ်သည် လူထက် သန်မာ၏ လူထက်လည်း အလုပ်လုပ်ရာတွင် အစွမ်းထက်၏။

ဤစာပိုဒ်များသည် ပြန်လည်ဆန်းသစ်သောခေတ်အပေါ်တွင် ရှိသော ကောင်းသောအမြင်နှင့် ဆိုးသောအမြင်တို့ကို ဖော်ပြထား သည်။ ထိုအမြင်နှစ်မျိုးစလုံးသည်လည်း မှန်နေသည်ကိုတွေ့ရ ပါသည်။

နောက်လေ့လာရန် တင်ပြလိုသည့် စာပိုဒ်မှာ အိုက်ဇက်အာဆီ မော့ (Isaac Asimov) ၏ I, Robot ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် ရေးသားထားသော သိပ္ပံဝတ္ထုတိုများ၏ နိဂါးမုတ်ဖြစ်သည်။ လူနှင့်စက်ရုပ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောတရားများကို နှိုင်းယှဉ် တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

စက်ရုပ်နှင့်လူ

လူသည် နူးညံ့ပြီး အားနည်းသော သတ္တဝါဖြစ်သည်။ လူသည် အသက်ရှင် နေထိုင်ရန်အတွက် လေ၊ ရေနှင့် အစာကို အမြဲမပြတ် သုံးဆောင်နေရသည်။ လူသည် သူ့ဘဝ၏ သုံးပုံ တစ်ပုံကို အိမ်ခြင်း ဖြင့် အချိန်ကုန်ရသည်။ ဝုလွန်းလျှင်လည်း ကောင်း၊ အေးလွန်းလျှင် လည်းကောင်း အလုပ်မလုပ်နိုင်ပါ။

သို့သော် စက်ရုပ်သည် သန်မာသော သတ္တဝါဖြင့် ပြုလုပ် ထားသည်။ စက်ရုပ်သည် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ကို တိုက်ရိုက်သုံးသည်။ ဘယ်တော့မှ မအိပ်ပါ။ မည်သည့်အပူချိန်တွင်မဆို အလုပ်လုပ် နိုင်စွမ်းရှိသည်။ စက်ရုပ်သည် လူထက် သန်မာ၏။ လူထက်လည်း အလုပ်လုပ်ရာတွင် အစွမ်းထက်၏။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် စက်ရုပ်သည် လူထက်ပင် ပို၍ လူဆန်သေး သည်။

xxx

ဤစာပိုဒ်တွင် စက်ရုပ်နှင့်လူတို့၏ ကွာခြားချက်တို့ကို နှိုင်းယှဉ် ပြသထားသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် စက်ရုပ်သည် လူထက်ပင် ပို၍ လူဆန်သေး သည် ဟူ၍ ဟာသဆန်ဆန်လေး အဆုံးသတ်ထားသည်မှာ စာရေးဆရာ၏ ဟာသဉာဏ်ကို ပေါ်လွင်စေသည်။

နောက် ဥပမာတစ်ခုအနေဖြင့် ဟော လီဝုဒ် (Hollywood) ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီ အကြောင်းကို ရေးထားသော စာပိုဒ်တစ်ခု ထို့ ဖော်ပြပါမည်။

ဟောလီဝုဒ် ဝတ္ထုချိန်နှင့်အမှန်တရား

ဟောလီဝုဒ်သည် ဆန့်ကျင်ဘက်များ ပေါင်းစည်းရာ ဌာနတစ်ခုဖြစ်သည်။ အရာ ရာကို မှန်းဆ၍လုပ်ရပြီး သေချာမှု၊ ရေရာမှု တို့ကို ရအောင်လည်း ကြိုးပမ်းရသည်။ အများအတွက် စက်ရုံမှထုတ်လုပ်သော ဝတ္ထုများပမာ ဖြစ်ပြီး အနုပညာ ပြောက် သော စိဒ္ဓိယာလည်းဖြစ်သည်။ သိမ်မွေ့ပြီး အရာရာကို တုံ့ပြန်နိုင်သော စွမ်းအားရှိ၏။ ဒီဇိုင်းပေါ်တွင် ဘဝကို ပေါ်လွင်အောင် သရုပ်ဖော်ထားသလို စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာ ထဲသို့ ရောက်သွားသကဲ့သို့လည်း ခံစား နိုင်၏။ လူပေါင်းများစွာ၏ ကြိုးပမ်း အားထုတ်မှုဖြင့်ပြီး အလွန်နည်းသော သူငယ်တစ်စု၏ နာမည်ရရေးအတွက် ဖြစ်၏။ ဟောလီဝုဒ်ဆိုင်ရာ ဝတ္ထုချိန်များ သည် ဘဝ၏အဖြစ်မှန်များကို ဖြေကွယ်ထား သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

xxx

ခေါင်းစာပေသို့ မှာကြားနိုင်ပါသည်။

ဇူနိုလားဝင်း

* လူ့စွမ်းအားနှင့်ပုံသန်းခြင်း (လေယာဉ်ပျံသမိုင်းနှင့် လေယာဉ်မောင်းပညာအကြောင်း) စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၄၀/၂၀၀၃/ (၁)

ခေါက်တာခင်မောင်ဝင်း

* ဝိမ်းသီအိုရီ

စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၁၀၄/၀၅/ (၁)

ခေါက်တာခင်မောင်ဝင်း+တက္ကသိုလ်ရွှေနိုင်ဝင်း

* အသက်ကိုဖန်တီးခြင်းနှင့်သိပ္ပံမာတမ်းများ

စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၄၆၃/၀၃/ (၁)

ဤစာပိုဒ်တွင်လည်း ဟောလီဝုဒ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အရည်အချင်းများကို ယှဉ်တွဲ၍ ဖော်ပြထားပုံမှာ တော်တော် ပညာသားပါပါသည်။

ဤဆောင်းပါးတွင် ဆန့်ကျင်ဘက် များကို နှိုင်းယှဉ်ပြသသောနည်းဖြင့် ကိုယ် ပြောလိုသောအကြောင်းအရာတစ်ခုကို တင်ပြသောနည်းနှင့် ဥပမာများကို လေ့လာနိုင်ရန် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဝေါက်တာခင်မောင်ဝင်း

ကျမ်းကိုး

1. Stella Center: The Art of Book Reading.
2. Isaac and Janet Asimov: Life: Present, Past and Future.
3. Santillana: The Age of Adventure.
4. ဝေါက်တာခင်မောင်ဝင်း- ပညာအလင်း စိတ်ဆက်။
5. Isaac Asimov: I, Robot Short Stories.
6. Michael Webb: Hollywood: Legend and Reality.

စာရေးဆရာ
(ဘဝနှင့်ဒဿန)
(၆)

ဒေါသနှင့်နောင်တ

ဦးအေးခိုင်
(မဟာဝိဇ္ဇာ)

စာရေးဆရာနှင့်
ဒေါသသင့်သည့်စာ

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ပြော
သည့် “အာပတ်သင့်သောစာ” မှာအလင်္ကာ
ကျမ်းလာ ဒေါသမလွတ်ကင်း၍ ပြောခြင်း
ဖြစ်သည်။ ဒေါသမှာ စာရေးရာ၌ဖြစ်
ပေါ်လာသော အပြစ်ကိုဆိုခြင်းဖြစ်သည်။
အလင်္ကာကျမ်း၌ “ဩဇာတုဟိနဒေါသ”
ဟူ၍ ဒေါသတစ်မျိုးရှိသည်။

ဩဇာတုဟိနဒေါသကို ရွှေ့နောက်မ
ညီညွတ်သောစကား ပြောဆိုနေသားခြင်း
အပြစ်၊ အသင့်ယုတ္တိကင်းသော အပြစ်ဟု
အနက်ဖွင့်သည်။ ထိုဒေါသမျိုး၊ စာရေးဆ
ရာများ မည်ကဲ့သို့သင့်တတ်ကြောင်းကို
လေ့လာကြည့်သော် ဤသို့တွေ့ရသည်။

စာရေးဆရာတိုင်း မိမိတို့၏ ခေတ်
ပြိုင်သမိုင်းခေတ်ကို ဖြတ်သန်းရသည်အပြင်
ပင်။ ထိုသမိုင်းခေတ် ဖြန့်သန်းစဉ်အတွင်း
မိမိခံစားရသည့် အာရုံရိပ်ကို ကလောင်
ဖျားသို့ တွန်းပို့မှတ်တမ်းတင်ကြသည်။ မိမိ
စာများမှ ဖြာထွက်သော ရောင်စဉ်များ
သည် မိမိ၏ စာပေသမိုင်းမှတ်တိုင်များ
အဖြစ် ကျန်ရစ်စေသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်မင်းများအနက် ဘ
ကြီးတော်ဘုရားနှင့် သူ၏မိဖုရား နန်းမ
တော်မယ်နုဆိုလျှင် မသိသူ မရှိလောက်
အောင် ထင်ရှားကြသည်။ ဘကြီးတော်ဘု
ရားသည် နန်းမတော်မယ်နုကို ချစ်မြတ်နိုး
လွန်းသောကြောင့် တောင်ညာစံဒေဝီအ
ဖြစ် ရွှေလက်ဆွဲပြီး နန်းသိမ်းပွဲခံသည်။ ထို
နန်းသိမ်းပွဲတွင် စာဆိုတော် ဒုတိယနဝဇေ
က “တက်ထွန်းပြီးကြွယ်” ချီ မင်္ဂလာရတု
ရေးစပ်သည်။ ဤရတုကြောင့် ဒုတိယ
နဝဇေလည်း ရွာဝေးရွာစားရသည် ဟု

အဆိုရှိသည်။ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၈၃ ခု
နှစ်တွင် ဘကြီးတော်ဘုရားသည် မဇ္ဈိမ
ဒေသမဟာဇောဓိပင်အား ရွှေ၊ ငွေ၊
ထွမ္မာဖြင့် ပြီးသော ပေါက်ပေါက်၊ တံခွန်၊
တန်ဆောင်တိုင်၊ မြူတာ၊ ပန်းကုံး တို့ဖြင့်
ပူဇော်သည်။ ထိုပူဇော်ပွဲအတွက် ဒုတိယ
နဝဇေသည် ကျောက်စာရေးပေး ရသည်။
ထိုကျောက်စာထဲ၌ နန်းမတော် မယ်နုအား
...

“ပြည်လုံးကျက်သရေ၊ မြူတေဝင်း
ဝတ်၊ နန်းလုံးနတ်ဖြစ်သော၊ မြတ်သော
တောင် မိဖုရားခေါင်ကြီး” ဟု မော်ကွန်း
ထိုးပေးထားသည်။ နန်းမတော်မယ်နု သည်
မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၉၂ ခုနှစ်တွင်
“မဟာအောင်မြေဘုံစံ” အုတ်ကျောင်း
ဆောက်လုပ်ပြီး ဆရာတော်ဦးစုကို လှူ
သည်။ ထိုကျောင်းပြီးစီးသည့်အခါ မင်းစာ
ဆို ဒုတိယနဝဇေပင် ကျောက်စာရေးထိုး
ပေး ရပြန်သေးသည်။ ယင်းကျောက်စာ
တွင်

“ပြည်လုံးကျက်သရေ၊ မြူတေဝင်းညို
ကောင်းဘက်ရှိသော၊ မြတ်သောတောင်
မိဖုရားခေါင်ကြီး” ဟူ၍ အမူကွန်းတင်ပြန်
သေးသည်။ ဘကြီးတော်ဘုရား၏ မင်း
တိုင်ပင် အမတ်ကြီး မဟာဇေယျကြီး သည်
မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာရောက်ရှိလာပုံ
များကို ဖော်ပြသည့် “သာသနာလင်္ကာရ
စာတမ်း” ရေးသားပြုစုခဲ့ရာ မြန်မာသက္က
ရာဇ် ၁၁၉၃ ခုနှစ် ဝါခေါင်လပြည့်ကျော်
၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးခဲ့သည်။ ထိုကျမ်း
တွင် “ဥကင်သ” အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရင်း နန်း
မတော်မယ်နုအကြောင်း ဤသို့ ရေးသား
ခဲ့သည်။

“xxx အနှစ်တစ်ထောင်တိုင်မှ
တစ်ကြိမ်သာသီးပွင့်သော အာသာဝတီ

နတ်ပန်းကဲ့သို့ မြတ်နိုးဖွယ်ရှိသော သဒ္ဓါ
ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ အစရှိသော မိန်းမ
မြတ်တို့၏ ဖွယ်ရာတောင်ညာတင်အပ်
သော လက္ခဏာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော
အသန္တိန္ဒူခတ္တိယနွယ်ဖြစ်သော တောင်နန်း
မ သခင် အရှင်မိဖုရားခေါင်ကြီး xxx”

“နမကောင်းစားလျှင် မောင်အိမ်ဦး
ခန်း” ဆိုသော မြန်မာစကားအတိုင်း နန်း
မတော်မယ်နုကို အကြောင်းပြု၍ သူ၏
မောင်တော်သူ စလင်းမင်းသားကြီး ဟောင်
အိုသည်လည်း အရေးပါအရာရောက်ကာ
ဘုန်းမီးနေလတောက်ခဲ့သည်။ စလင်းမင်း
သားကြီး မောင်အိုသည် အင်းဝမြို့၌ မဟာ
ဇေယပထ အုတ်တံတားတည်ဆောက်ခဲ့
သည်။ ထိုတံတားဘွဲ့လေးမျိုးကြီး တစ်ပုဒ်
ကို မင်းထင်သက်ရှည်ဘွဲ့ခံ ဦးမင်းက နေ
ခဲ့သည်။ လေးမျိုးကြီး အတွင်း၌ “တံတား
ထူးကို၊ ဘူးဇောဓိရန်၊ ရွှေလင်းမုန်နှင့်၊ စံ
ညာတောင်နေ၊ မင်္ဂလာမင်းဝယ် သွေသော ခါ
ဟူသော စာသားများပါသည်။ “ဘူ
ဇောဓိရန်” ဆိုသည်မှာ မင်းလောဇ္ဈအဖြစ်
အဓိပ္ပါယ်ရကြောင်း ရွှေပြည်ဦးဘတင်တ
ရှင်းလင်းပြုဖူးသည်။

နန်းမတော်မယ်နုတို့ မောင်နှမ
ဘုန်းမီးနေလ တောက်ကြသော်လည်း တံ
ကြမ္မာက မျက်နှာသာမပေးပေ။ သာယာ
ဝတီမင်းသားသည် ဘကြီးတော်ဘုရားထံ
ခြားနားပြီး မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၉၉ ခုနှစ်
ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်နေ့တွင်
ထီးနန်းရယူခဲ့သည်။ ဘကြီးတော်ဘုရား
မဟာသက္ကသီတဘုရားအနီးတွင် စံအိမ်
တော်နှင့်ထားပြီး နန်းမတော်မယ်နုနှင့်
စလင်းမင်းသားကြီး မောင်အိုတို့ဘွဲ့
ရာဇ် ၁၂၀၂ ခုနှစ်ကဆုန်လဆန်း ၁၂ ရက်
နေ့တွင် ရေမှူးများက ဆုတံခွန်တော်

သာယာဝတီမင်းထီးနန်းစိုးစံစဉ်ကာလက ဘကြီးတော်ဘုရားကို သာယာဝတီမင်းခြားနားသည့် ပွဲသည် မဟာအောင်ပွဲကြီးဖြစ်၏။ ထိုမဟာအောင်ပွဲကို မော်ကွန်းစာဆို ဒုတိယနဝဇ္ဇက “ရဲတင်းမော်ကွန်း”ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ပြန်သည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၀၂ ခုနှစ်ဝါခေါင်လတွင် ထိုမော်ကွန်းပြီးစီးသည်။ နန်းမတော်မယ်နုတို့ “ပြည်လုံးကျက်သရေ မြူတေဝင်းပတ်၊ နန်းလုံးနတ်” “ပြည်လုံးကျက်သရေ မြူတေဝင်းညို”ဟု ဂုဏ်တင်ခဲ့ဖူးသူ ဒုတိယနဝဇ္ဇကပင် “ရဲတင်းမော်ကွန်း” တွင်

“လူမညွတ်မြတ်၊ နတ်မကြည်ညို၊ ပြည်မကိုသည်၊ ငတို့တောထုတ်၊ ဂေါမုတ်ဝက်၊ နှမတမည်၊ လော်လည်လိမ်တောက်၊ မျောက်နှင့်မပြောင်း၊ အိုးနှယ်စောင်းလျက်၊ မေ့သွားလျော်ကန်၊ မတော်မှန်၍”

“ယဉ်ထန်ဝဲလို့က်၊ ခဲစွာကြိုက်လျက်၊ ကျွန်းတိုက်ပေါလော၊ မျောသည်ဖြစ်စ၊ ထင်းတလွှာသို့၊ နှမမတင့်၊ မောင်မသင့်၍၊ ပြည်နှင့်လျော်ထောက်” စသည်ဖြင့် ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ပြန်သည်။ “ပြည်လုံးကျက်သရေ” “ဘူးတေမိရန်” “ဘဝမှ ထင်းတလွှာ ဘဝသို့ ပြောင်းရလေတော့သည်။

မဟာဓမ္မသင်္ကြန်၏ “သာသနာလင်္ကာ ၃ တာဝမ်း”ထဲ၌ နန်းမတော်မယ်နုကို ချီးပခဲ့သည့် အရေးအသားတို့ကိုမူ ဘကြီးတော်ဘုရားနန်းကျပြီးနောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၉၉ ခုနှစ်သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရေးသားပြီးစီးခဲ့သည့် “သီလဝိသောဓနိ”ကျမ်း၌ တတိယ နမော်ဆရာတော်က ဤသို့ ဝေဖန်ခဲ့သည်။

“မင်းဆရာတို့မည်သည် မဟုတ်သည်၌လည်း အဟုတ်ကဲ့သို့ သူနှစ်သက်အောင်

ဆိုရချေသည်။ မောင်းထောင်ဆရာတော်သည် လေးကြိမ်မြောက်အဝတည် မင်းတရား၏ မိဖုရားခေါင်ရှင်မင်းနုကို အသိရှိ နှုခတ္တိယအနွယ် ဖြစ်တော်မူသော ရှင်မိဖုရားခေါင်ကြီးသည်-ဟု နိဂုံးအုပ် သမိုင်းထိုးရချေသည်။ စင်စစ်ကား ထိုရှင်မိဖုရားသည် ဒီပရင်းကျေး၊ ဖလံကုန်းရွာသူကြီးသမီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မင်းဆရာအဖြစ်ဖြင့် အပြစ်များသည်။ အာဇီဝပါရီ သုဒ္ဓသီလ ဖြစ်ခဲ့သည်။”

တတိယနမော်ဆရာတော်၏ ဝေဖန်ချက်တွင် “အာဇီဝပါရီသုဒ္ဓသီလဖြစ်ခဲ့သည်” ဟူသောစကားရပ်ပါသည်။ ထိုသို့ လက်ဆရာတော်က မြူဆွယ်မြောက်ပင့် ပြီးသခွါအောင် ပြောဆိုမှရသည့်ပစ္စည်းကို ကြည့်၍ တရားသဖြင့်ရသော ပစ္စည်းကိုသာ သုံးဆောင်ခြင်း” ဟုရှင်းပြထား သည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအတွက် ဩအင်လိုက်ခြင်းဟု ဆိုလိုသည်။ ဒုတိယနဝဇ္ဇကမှမူ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကား မညီညွတ်ခြင်းဟု ဆိုရမည်ပင်။

မိမိ၏ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကား မညီညွတ်သူတစ်ဦးကိုလည်း သာဓကဆောင်ရလိမ့်ဦးမည်။ ထိုစာဆိုမှာ စလေဦးပုညဖြစ်သည်။ ဦးပုညသည် ရှင်ပုညဘိဝေဘွဲ့ဖြင့် သာသနာ့ဘောင်၌ ရှိနေစဉ် ဦးဆန်းနှင့် ပြဿနာဖြစ်ဖူးသည်။ ဦးဆန်းက “ရှင်ပုညဘိဝေသည် လောကကို လိုက်စား၍ မင်းပါးစိုးခွင်၊ ထွက်ဝင်ရအောင် ကြံဆောင်အားဆဲ၊ ငါတကားခဲသော်လည်း၊ မင်းပွဲသို့မဝင်နိုင်” ဟုစွပ်စွဲသည်။ ထိုစွပ်စွဲချက်ကို ဦးပုညက ဆတ်ဆတ်ခါ နာသည်။ ထို့ကြောင့်ပြန်ပေးမေတ္တာစာကို ရေးသားတုံ့ပြန်သည်။

မေတ္တာစာထဲ၌

“မင်းစစိုးစ၊ မမမောင်မောင်၊ ထိပ်ခေါင်တင်ဘုရား၊ ထားထားတင်တင်၊ ခင်လေးခင်ပု၊ စုစုစွာစွာ၊ မျက်နှာများဂုဏ်ဆိုက်၍၊ အကြိုက်ကိုပြောကြသည်၊ ဝေါဟာရသတ္တဝါ၊ ပြဟောနှင့်ကမည်းနီကဲ့သို့၊ တန္တိစံမျှ၊ ဒဠီကမ္မ၊ ဥပမောပမေယျ၊ ဆလှသဘော၊ ငါမနော၌၊ ချောချောကြီး၊ တျသောကြောင့်၊ ကယ်မပါကြည့်ရှုပါ၊ ပြုထုပါထောက်ပံ့ပါ၊ မွဲသွေ့သွေ့မျက်နှာနှင့်၊ တိုယ်ချမ်းသာရကြောင်းကို၊ ငယ်ငေါင်းစုတ်ပဲ့၊ နုနုနဲ့သည့်စကားများကို၊ မေ့မှား၍ဆိုမိလျှင်၊ လျှာတိုအောင်ရိတ်ချင်၏။”

ဟုဆိုသည်။ ရှင်ပုညဘိဝေသည် နောင်တွင် လူထွက်ဖြစ်၏။ လက်ဖက်ရည်တော်ရာထူးဖြင့် မင်းထံစားရ၏။ စာဆိုတော်စာရာမင်းလှ သင်္ခယာဘွဲ့နှင့် ရွာစည်ရွာကိုစားရ၏။ မင်းတုန်းမင်းသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၂၄ ခုနှစ်တွင် ရွှေလောင်းချောင်းကို ပြင်ပြီး “ရတနာနဒီ” ဟုသမုတ်သည်။ ထိုအခါစာဆိုတော် ဦးပုညသည် ဘုရင့်စာဆိုတော်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ရတနာနဒီမော်ကွန်းရေးရပေတော့သည်။ ထိုမော်ကွန်းတွင် မင်းတုန်းမင်း၏ ဘုန်းတော်ကို ဖွဲ့ဆိုရာ၌

“တစ်ကမ္ဘာလျှင်၊ မဟာပြဟေ၊ လျှာကုဋေဖြင့်၊ ဆန်းနေဂိုဏ်းညို၊ ဂါထာစိ၍၊ ကြူးချိမြတ်ဖော်၊ ဆိုလှည့်သော် လည်း၊ ဘုန်းတော်ကလွန်၊ အနေကန်ကို၊ ဝေဖန်ချီးမြှောက်၊ ပြီးမရောက်လိမ့်”

ဟူ၍ထည့်သွင်းစပ်ဆိုထားသည်။ ဤမျှအထိရေးဖွဲ့သဖြင့် မင်းတုန်းမင်းက “မောင်ပုညငါ့ကိုမြှောက်လှန်းသည်၊ ဒေါသသင့်နေပါ့မယ်” ဟုဆိုကြောင်း အမှတ်အသားများတွေ့ရသည်။ မင်းစစိုးစ၊ မမ

မောင်မောင် စသည်ဖြင့် အကြိုက်တို့လိုက်၍ ပြောမိလျှင် လျှာတိုအောင်ရိတ်ချင်ကြောင်းဆိုခဲ့သည့် ဦးပုညသည် မင်းစာဆိုအဖြစ်ရောက်လေသော် ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ချီးမရာ၌ မိမိ၏လျှာဖြင့်ပင် မလုံလောက်နိုင်သေး၊ မတင်းတိမ်နိုင်သေး သဖြင့်

မင်းစစိုးစ၊ မမ မောင်မောင် စသည်ဖြင့် အကြိုက်ကို လိုက်၍ ပြောမိလျှင် လျှာတိုအောင်ရိတ်ချင်ကြောင်းဆိုခဲ့သည့် ဦးပုညသည် မင်း စာဆိုအဖြစ် ရောက်လေသော် ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ချီးမရာ၌ မိမိ၏လျှာဖြင့်ပင် မလုံလောက်နိုင်၊ မတင်းတိမ်နိုင်သေးသဖြင့် . . .

ပြဟောကုဋေ၏လျှာကို အငှားသုံးခဲ့ရသေးကြောင်း တွေ့ရသည်။

အလင်္ကာကျမ်းတွင် ဒေါသအခန်းကို ပြဆိုရာ၌ “ဩစိတျဟိန်” ဒေါသဟူ၍ မှီသည်။ ထိုဒေါသမှာ ရှေ့နောက်မညီမညွတ်ပြောဆို ရေးသားရာ၌ သင့်သော ဒေါသဖြစ်သည်။ စာတစ်ပိုဒ်အတွင်း၌ ရှေ့နောက်မညီမညွတ်ရေးသားသည့် သို့သော်လည်း စာဆိုတစ်ဦးသည် ယခင်က မိမိရေးခဲ့သော အတွေးအမြင်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည့်အတွေးအမြင်ဖြင့် နောင်ရေးသားခဲ့လျှင် “ဩစိတျဟိန်” သင့်သောစာများ မပြင်နိုင်သောအခါ ဟူ၍လည်း ဆင်ခြင်သင့်သည်။

စာရေးဆရာနှင့်နောင်တ

“ရေးချီးတဲ့အရပ်နဲ့ အင်္ဂလိပ်မရုပ်ကလေး ဆေးထိုးမှားရင်နောင်တွင် အသက်ကြီးလို့ အရွယ်အို၊ စိတ်တိုတို သင်္ဂြိုဟ်ငြင်းတိုင်း လပိုင်းမကပ်မှာကို မြင်”

ဆရာမြို့မမြိမ်းရေးသည် “မုန့်စားကြွ” သီချင်းထဲမှ တေးစာသားဖြစ်ပါသည်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်ကာလပျိုနုစဉ်က စိတ်လိုက်မာန်ပါ ဆေးမင်ကြောင် ထိုးမိသူတစ်ဦး အသက်အရွယ်ကြီးရင့် လာသောအခါ လက်ကိုပင့်ပင့်ပြီး သင်္ဂြိုဟ်ငြင်းတိုင်း လပိုင်းမကပ်သည့် အဖြစ်ကိုရေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအဖြစ်မျိုး လောက၌ကြုံဖူးကြပေလိမ့်မည်။ ထိုနည်းတူစာရေးဆရာများသည် ငယ်စဉ်ကရေးခဲ့သည့် စာများအပေါ် အရွယ်ကြီးရင့်လာသည့်အခါ ပြန်မဖတ်ချင်၊ ပြန်မပြောချင်အောင် ရှက်လာတတ်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက “တလက်တက်တက် အရာတွေ” မို့ ရှက်သည်ဟု ရေးဖူးသည်။ ဆရာကြီးသခင်တို့ယ်တော်မှိုင်းငယ်စဉ်က ရေးခဲ့ဖူးသော ပြဇာတ်စာအုပ် အဟောင်းလေးများကို ဆရာလေယုက နောင်တွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိလာ၍ ဆရာကြီးအား ပြသသည့်အခါ ဆရာကြီးက ဆုတ်ပစ်ကြောင်း ဖတ်ဖူးသည်။ ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်သည်လည်း သူငယ်စဉ်က ရေးခဲ့သော “ကောလိပ်တောင်းသူ” ဝတ္ထုအကြောင်း သားသမီးများက မေးမြန်းသည့်အခါ ရှက်သည့်အတွက် မပြောကြောင်း ပြန်လည် ပုံနှိပ်သည့် ကောလိပ် ကျောင်းသူ ဝတ္ထုအမှာစာတွင် သားသမီးများက ရေးသားဖူးသည်။

ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်တို့သည် မိမိတို့၏စာများကို မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ကလက်တတ်တက်ဖြစ်၍ ရှက်မိကြောင်း မပြောခဲ့ကြသော်လည်း ဆရာမြို့မမြိမ်းလွင်ကမူ မိမိရှက်ရသည့်အကြောင်းကို ဝန်ခံဖူးသည်။ ဆရာမြို့မမြိမ်းလွင် မန္တလေးနေ့စဉ်သတင်းစာတွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ် “ကျိတ်ထီးရိုး ဘုရားကြီး ပျောက်ကွယ်သွားခြင်း” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် သတင်းတစ်ပုဒ်ထည့်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုသတင်းကြောင့် သတင်းစာလည်း ရောင်းမလောက်နိုင်အောင် စောင်ရေတိုးသွားသည်။ ထိုသတင်းမှာ သတင်းမှားဖြစ်ပြီး မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ “ချီပါသားနှင့် ပခန်းသား” အခန်းက သရော်ဝေဖန်ရေးသား လိုက်သည့်အတွက် ရှက်ပြီး သတင်းစာ ပိတ်ခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။

သတင်းစာပိတ်လိုက်ရပြီးနောက် ဆရာမြို့မမြိမ်းလွင်သည် ဝတ္ထုတိုများရေးသားထုတ်ဝေသည်။ လေးပဲတန်ဝတ္ထုခေတ်က ဝတ္ထုများဖြစ်သည်။ မြို့မမြိမ်းလွင် ကလောင်အမည်နှင့် စထွက်သည့် “သော်ကမယ်” ဝတ္ထုတွင်လည်း အမှားပါသွားပြန်သည့်အတွက် အိမ်အပြင်သို့ပင် မထွက်နိုင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ပါသွားသောအမှားမှာ သော်ကမယ်သည် နာမည်ကြီးပန်းဖြစ်သောကြောင့် မွှေးမည်ဟုထင်ပြီး သော်ကမန်း မွှေးပုံကို အစွမ်းကုန်ရေးဖွဲ့လိုက်သည်။ သော်ကမန်းကို တကယ်တွေ့တော့မှ မမွှေးမုန်းသိရသဖြင့် ရမ်းပြီး ရေးမိခြင်းအတွက် အရှက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ စတော်ဘယ်ရီသီးကို တက်ခူးမိကြောင်း ရေးဖွဲ့လိုက်သည့် လူငယ်စာရေးဆရာတစ်ဦးသည်လည်း သူ့လိုမှားခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဆက်လက်ပြောသည်။ ဆရာမြို့မမြိမ်းလွင်က

“မောင်တို့လူငယ်များလည်း ကိုယ်မသိတာ၊ မတတ်တာကို ကျုပ်လိုပြီးဖြန်းရေးမိမှာစိုးလို့ ကျုပ်အဖြစ်ကိုခလိုပြန် ပြောပြလိုက်ပါတယ်”

ဟု ဝန်ခံသတိပေးထားသည်။ ဤသို့သော အမှားမျိုးရှိတတ်သည်။ ထိုအမှားမျိုးတွေကို ဆရာတိုက်စိုးက “အတ္ထုပ္ပတ္တိအမှားအမှန်” စာတမ်းတွင် အတော်သတိပေးဖူးသည်။ ထို့ပြင်ဆရာတိုက်စိုးနှင့် ဆရာဦးသော်ကောင်းတို့ ဖူးတွဲ၍ အင်္ဂလိပ်

လွှတ်တော်အတွင်း၌ ယောအတွင်းဝန် ဦးဖိုးလှိုင်လည်း ပါဝင်ဆွေးနွေးကြောင်း ဖွဲ့ထားသည်။ ဦးဖိုးလှိုင်သည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၅ ခုနှစ် ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၉)ရက်နေ့က ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ကို စာရေးသူ သတိမမေ့မိဘဲ ထည့်သွင်းရေးစွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ချနိုင်သည်။

သမိုင်းနောက်ခံ ဝတ္ထုများရေးသည့်အခါ စာရေးဆရာများသည် ဝတ္ထုဖြစ်သည်ဟုဆိုပြီး စာဆို၏ အခွင့်အရေး (Po-

ဆရာမြို့မမြိမ်းလွင်သည် နာမည်ကြီးပန်းဖြစ်သောကြောင့် မွှေးမည်ဟုထင်ပြီး သော်ကမန်း မွှေးပုံကို အစွမ်းကုန်ရေးဖွဲ့လိုက်သည်။ သော်ကမန်းကို တကယ်တွေ့တော့မှ မမွှေးမုန်းသိရသဖြင့် ရမ်းပြီး ရေးမိခြင်းအတွက် အရှက်ရခြင်းဖြစ်သည်

ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည့် “သမိုင်းနောက်ခံမြန်မာဝတ္ထုအချို့နှင့် စဉ်းစားဖွယ်ရာ သမိုင်းပြဿနာများ” (Some Myanmar Historical Fiction and their Historical Context) စာတမ်းတွင်လည်း သမိုင်း နောက်ခံမြန်မာဝတ္ထုအချို့တွင် ထိုဝတ္ထုများ၌ ဖွဲ့နွဲ့ထားသော သမိုင်းအချက်အလက်များသည် အဖြစ်မှန်နှင့် ကွဲလွဲနေကြသည်တို့ကို ဝေဖန်သုံးသပ်ပြထားသည်။ ပါတော်မူခေတ် သမိုင်းနောက်ခံ နာမည်ကြီးဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် အင်္ဂလိပ်ပြန်မာ တတိယစစ်ပွဲဖြစ်ရန် အကြောင်းဖန်လာသည် ဘုံဘေဘားမားကုမ္ပဏီသစ် ထုတ်သည့်အရေးကို မြန်မာ့လွှတ်တော်၌ ဆွေးနွေးခန်းထည့်သွင်းထားသည်။ ဆွေးနွေးကြသည့် ကာလမှာ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၇ ခုနှစ် (ခရစ်နှစ်-၁၈၈၅) ဖြစ်သည်။

etic-licence) ယူကာဖန်တီးဖွဲ့နွဲ့လေ့ရှိကြသည်။ စာရေးဆရာမည်မျှအတိ ဖန်တီးနိုင်ခွင့်ရှိသနည်း ဟူသောစာချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာလင်းယုန်သစ်လွင်၏ အဆိုအမိန့်တစ်ရပ်ကို သတိရမိသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်အတွက် စာပေဗိမာန် စာပေဆုရရှိသော ဝတ္ထုလေးပုဒ်အကြောင်းကို ဆရာသိန်းဖေမြင့်က “စာပေဗိမာန်ဆုနှင့် ဝတ္ထုများ” ဖြင့် ၄၊ ၁၊ ၁၉၆၆ နေ့ထုတ်အတွေးနှင့်အရေးစာစောင်တွင် ဝေဖန်သုံးသပ်ရေးသားထားသည်။ ထိုသို့ သုံးသပ်ရာတွင် ချွေးတပ်စခန်း ရေခဲမြေပြင်ရေးသော ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်အနက် ပြောင်းလဲ “သွေးချောင်းကလျီ” တို့ ဆရာလင်းယုန်ရေးကြောင်း၊ ကုန်တစ်ပုဒ်မှာ ဆရာလင်းယုန်ရေးကြောင်း၊ ဆုဇွန်ဆုရသော ဝတ္ထုအရေးအသားလေးနှင့် ပြောရသည့် ဆရာ

ချောင်းကလျှံထက် ကောင်းကြောင်း။ သပ်ရပ်ကြောင်း။ သို့ရာတွင် ထိုဝတ္ထုမှာ မြန်မာများ အခံရောက်က များနေကြောင်း သုံးသပ်ထားသည်။ ဝတ္ထုအမည်ကိုမူ မဖော်ပြချေ။ ထိုဝတ္ထုမှာ ဆရာလင်းယုန် သစ်လွင်၏ “သေမင်းတမန်လမ်းပေါ်ဝယ်” ဝတ္ထုဖြစ်ကြောင်း ဆရာလင်းယုန်သစ်လွင် က ဖွင့်ထုတ်ဖော်ပြောပြီး ထိုဝတ္ထုသည် သူ၏ကိုယ်တွေ့ကြုံ ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ သူ ကိုယ်တိုင်မကြုံတွေ့ခဲ့သော၊ မသိခဲ့သော ချွေးတပ်သားတို့၏ ဂျပန်တော်လှန်ရေး ဇာတ်လမ်းကို လုပ်ကြံဖန်တီးမရေးလိုကြောင်း ၁၂. ၂. ၁၉၆၆နေ့ထုတ် အတွေးနှင့် အရေးစာစောင်တွင် “သေမင်းတမန်လမ်းပေါ်ဝယ်နှင့် စာပေရေးရာ” ဆောင်းပါးဖြင့် ပြန်လည်ချေပသည်။ ထိုဆောင်းပါးအတွင်း၌

“ဖြစ်ရပ်မှန်သည် သမိုင်း၏ပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်၏။ စိတ်ကူး(အတွေးအခေါ်)သည် စာရေးသူ၏ပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်၏။

စိတ်ကူးသက်သက်ဖြင့် ရေးသည် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း တစ်ပုဒ်တွင် စာရေးသူက စိတ်ထင်တိုင်း ဉာဏ်ကွန့်မြူးနိုင်၏။ သမိုင်းကြောင်းနောက်ခံပါရှိသည့် “သေမင်းတမန်လမ်းပေါ်ဝယ်” လိုဝတ္ထုမျိုးကို ရေးရာ၌ အထိန်းအကွပ်ရှိတန်သလောက် ရှိသင့်သည်။ သမိုင်းကြောင်းကို ကြီးမားစွာ မပြောင်းလဲစေသင့်ဟု ကျွန်တော်ထင်၏” ဟူ၍ စာရေးသူ၏ အယူအဆကို တင်ပြထားသည်။ သမိုင်းနောက်ခံဝတ္ထုများရေးသားကြရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည့်အမြင်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ သမိုင်းနောက်ခံ ဝတ္ထုရေးသည့်အခါ မရှိသော သမိုင်းကြောင်းကို အရှိလုပ်ကာ စာဆိုအနေဖြင့် အခွင့်ထူး မည်မျှယူသင့်သနည်း။

သမိုင်းကြောင်းအပေါ် မည်မျှသစ္စာရှိသင့်သနည်း ဆိုသည်ကို ချိန်ဆနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာသည်လည်း အဂတိတရားကင်းကင်းဖြင့် စာပေများရေးဖွဲ့သင့်သည်။ သို့မှသာ သူ၏စာပေသည် အကျိုးပြု စာပေဖြစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ မိမိ၏အာယာတကို ရှေ့တန်း တင်ရေးသည့်စာသည် အကျိုးပြုစာပေဖြစ်မလာနိုင်သည့်အပြင် ထိုစာရေးမိသူ စာရေးဆရာအနေဖြင့်လည်း နောင်တွင် နောင်တရစရာဖြစ်သွားတတ်သည်။

သာဓကဆောင်ရလျှင် “မင်းသားကို ကြီးကောင်း” ပြုဇာတ်တစ်ပုဒ်ကို ဆရာရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရေးဖူးသည်။ ထိုပြုဇာတ်ရေးစဉ်က ဆရာရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာရေးခုံပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် တစ်စုံတစ်ခုသော ဝေါဟာသစိတ် ဝင်နေဟန်ရှိကြောင်း သူ၏ အရေးအဖွဲ့ထဲ၌ပေါ်လွင်နေသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်က ကျင်းပသော အမျိုးသားစာပေညီလာခံတွင် တက်ရောက်ဆွေးနွေးသူ စာရေးဆရာအချို့က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ပြုဇာတ်သည် တစ်ခြမ်းကြည့်အမြင်နှင့် ရေးသားထားသော ပြုဇာတ်ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်သည်။ တစ်ခြမ်းကြည့်အမြင်ဖြင့် ရေးသားသည့်စာသည် အကျိုးပြုစာပေမဖြစ်နိုင်ဟု ထောက်ပြသွားသည်။ ဆရာရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဆွေးနွေးချက်များကို ပြန်လည်ရှင်းလင်းသည့်အခါ “မင်းသားကို ကြီးကောင်း” ပြုဇာတ်ရေးမိသည်မှာ မှားကြောင်း ဝန်ခံသွားရသည်။

မိမိရေးသားမိသည့် စာကို မှားကြောင်း ဝန်ခံဖူးသူတစ်ဦးမှာ “ကိုကိုမောင်” ဖြစ်သည်။ ဆရာကိုကိုမောင်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံအတွေးအကြံများကို ဖော်ကျူးသည့်

“ပါရီတွင်သောင်တင်ခဲ့စဉ်က” ခေါင်းစဉ် ပေးထားသည့် ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များဟု ဆိုသည်စာများကို ခြဝတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် အခန်းဆတ်ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ကိုကိုမောင်၏ကလောင်က သွက်သကဲ့သို့ အကြောင်းအရာကလည်း ညီတိတိကိစ္စများဖြစ်၍ လူကြိုက်များခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇွန်လထုတ်အတွေးနှင့်အရေး စာစောင်တွင် “ထိုအမှား” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးပြီး နောင်တစကား ဆိုခဲ့သည်။ စာပေလောကတွင် နာမည်ကျော်လိုသောကြောင့် ဖိုမက်စွများရေး ခဲ့မိခြင်းအပေါ် နောင်တရကြောင်း တောင်းပန် ဝန်ခံထားသည်။

စာရေးခြင်းသည် စာကိုရေးခြင်း မဟုတ်။ စိတ်ကိုရေးခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော အဆိုအမိန့်များရှိကြရာ မိမိစိတ်ကို မိမိမထိန်းကွပ်နိုင်ဘဲ စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ်နှင့် တလောင်ကို လွတ်မိပါလျှင် နောင်တရသည့် စာများ ပေါက်ဖွားလာနိုင်ကြောင်း သတိပြုမိလေသည်။

မိမိရေးခဲ့သော စာစာပေါ် နောင်

တရခြင်းမဟုတ်သော်လည်း ပြန်မကြည့်ချင်တော့ဟု ဆိုကာ ဥပေက္ခာပြုလိုက် သည့် အဖြစ်များလည်း စာရေးဆရာများ ကြုံတွေ့ရတတ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ကြုံတွေ့ရကြောင်းထုတ်ဖော်ရေးသူတစ်ဦးမှာ အိုဆေးဦးညိုဖြစ်သည်။ ဆရာညိုမြသည် “အိုဆေးမဂ္ဂဇင်း” တွင် ခရီးခွေးကြီးလွတ်နေသည် ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးထည့်လိုက်သည်။ ထိုဆောင်းပါးဂယက်ကြောင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒုတိယကျောင်းသားသပိတ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော မှာ အများသိပြီးဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ်ထို ဆောင်းပါးသည် ဆရာညိုမြအဖို့ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစရာ လက်ရာတစ်ပုဒ်ပင်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု သမိုင်းဝင် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ဟုပင် ဆိုနိုင်သည်။ ထိုဆောင်းပါးကို ဆရာညိုမြက ပြန်မကြည့်ချင်တော့ဟု ရေးဖူးသည်။ သူ၏ အရေးအသားမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

“တစ်ချိန်က မလွဲမရှောင်သာလို့ ရေးခဲ့ရတဲ့ အကြမ်းစာပေဖြစ်ပါတယ်။ အနုစာပေမဟုတ်တော့ပါ။ (ဆူးနှင့်မာလာ)

ဒေါက်တာလှဘေ
 အငြိမ်းစား မြန်မာစာပေမောက္ခ (လန်ဒန်တက္ကသိုလ်) ရေး
 ဒေါက်တာတင်လှိုင် မြန်မာပြန်

The Myanmar Buddhist:
 His Life from the Cradle to the Grave
 မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်၏ဘဝ၊
 ပုခက်တွင်းမှသည် ဂူတွင်းအထိ

(အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ)

ဗမာ့စွန်မြေအမှတ် ၇၂၄/၀၃ / (၁၀) တွက်ငယ်စီ
 ဒေါင်းစာပေ ၁၁၃ / ၃၃လမ်း(အလယ်) တောင်တံတား ရန်ကင်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်

သည်အခါ ကျန်ရစ်သူက အလွမ်းစကား ဆိုတတ်ကြသည်။ စာဆိုကျော် ရှင်မဟာ ရှင်သာရပင်လျှင် မိမိဘဝ ဝတ္ထုရှည်ကြီး၏ နိဂုံးပိုင်းတွင်

“ငါနှင့် ငါသာ၊ နှိုင်းစရာဟု၊ ပညာမှန် ယို၊ အရွယ်ပျိုက၊ မဆိုစလောက်၊ မာန် စောင်မြောက်၍၊ နှုတ်ငေါက်လွန်မိ၊ ဒေါ သရိုလည်း၊ နှောင်းပြီတစ်ခါ၊ ရိုသေစွာလျှင်၊ ဤစာကိုးခန်း၊ ပုလဲပန်းဖြင့်၊ စိတ်ကျန်း မာန်လျှော့၊ ငါကန်တော့၏”

ဟူ၍ ဆိုခဲ့ရသေးသည်။ ဆရာညိုမြ ကမူ သူ၏အကြမ်းစာပေအပေါ် အရွယ်ရ လာသည့် ကာလ၌ ဥပေက္ခာပြုချင်စိတ် ဖြစ်လာသည်။ ဆရာညိုမြချုပ်ချင်သည့် နိဂုံးမှာ

“သံသရာမှာ ရေစက်မကင်းလို့ ဆုံ တွေ့သူများဟာ အနိုက်မသင့်ချိန်မှာ တစ် ဖက်တစ်လမ်းစီ ဖြစ်တတ်ကြစမြဲပဲ။ ဒါပေ မယ့် ပုဗ္ဗဘာသာဝင် အချင်းချင်းအဖို့မှာ ထိုဇာတ်ကြီးဆယ် (၁၀)ဘွဲ့ထဲက ဇာတ် ပေါင်းခန်းတွေကို နမူနာယူကျင့်သုံးနိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပဲ မဟုတ်ပါလား။”

စာရေးဆရာများသည် အကြောင်း ကြောင်းတို့ကို ငယ်နှုတ်က ရေးဖွဲ့ခဲ့ကြပြီး လေပြီ။ ထိုစာများအနက် အချို့သည် နောင်အခါ မိမိကိုယ်တိုင် နောင်တရတတ် သည့် အဖြစ်မျိုးကြုံရနိုင်သည်။ သိသိကြီး နှင့် မှားသောသူသည် မသိ၍မှားသော သူထက် မိမိကိုယ်မိမိ လိပ်ပြာမလှုံ ဖြစ်ရ တတ်သည်။ ကိုယ့်အမှားကို ကိုယ်သိလျှင် ပညာရှိ ဟု မေ့ပွဲတွင် ဆို သည်။ စာ ရေးဆရာသည် ပညာရှိဖြစ်ရန် အမြင် ကြည်လင်ဖို့ လိုသည်။

ဦးအေးချို(မဟာဝိဇ္ဇာ)

ဆိုသလို ပပိုင်းသီးစာပေမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

xxx

ကျွန်တော့်အဖို့မှာတော့ (တရားခံ တစ်ဦးဟာ သွေးစွန်းခဲ့တဲ့ သူ့လက်နက်ကို ပြန်မကြည့်ချင်တော့) သလိုဖြစ်မိတာဘဲ။ မေ့ပစ်ချင်ပြီ”ဟု ဆရာညိုမြ “ငရဲခွေးကြီး လွတ်နေသည်”ဆောင်းပါးကို မေ့ပစ်ချင် ကြောင်း ရေးသည့်ကာလမှာ ၁၉၇၀ပြည့် နှစ်က ဖြစ်သည်။ ထိုကာလကား ငရဲခွေး ကြီး လွတ်နေသည့်ဆောင်းပါးဖြင့် ထိုးနှက် ခံရသူများလည်း အသက်အရွယ်ကြီးကုန် ကြပြီ။ ထိုဆောင်းပါးနှင့် ဆက်သွယ်သူများ လည်း အချို့ကွယ်လွန်၍ အချို့အရွယ် လွန်ကုန်ကြပြီ။ ဆောင်းပါးရေးသူ ဆရာ ညိုမြကိုယ်တိုင် အသက်ငါးဆယ်ငါးနှစ် ကော်အရွယ် ဖြစ်နေပြီ။ ငရဲခွေးကြီး လွတ် နေသည်ဟု ရေးဖွဲ့ထားသည့် ရန်ကုန် ထက္ကသိုလ်ပင်လျှင် လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြို့တော်တက္ကသိုလ် ဖြစ် နေပေပြီ။ တက္ကသိုလ် နှစ်ငါးဆယ် ရွှေရတု သဘင် ကျင်းပနေပေပြီ။ အချိန်၊ အခြေ အနေနှင့် အရွယ်တို့သည် စာရေးသူ၏ စေတသိက်ကို ပြောင်းလဲစေနိုင်လေသည်။ လူ့ဘဝဇာတ်လမ်းများသည် ဝတ္ထု ရှည် ကြီးတစ်ပုဒ်ပင်။ တစ်ချိန်က အားပြိုင် သူများသည် တစ်ချိန်ချိန်တွင် တစ်ဦးဦး မှာ သင်္ခါရတရားကို စောစီးစွာ နာခံသွားရ

မိဖုရားဆိုသည် ဘုရင်နှင့် ထီးဖြူဆောင်းဘက် တိုင်းပြည်ပြုတက် မိဖုရားကိုသာ ဆိုလို၏။ ယင်းမိဖုရား ကြီးသည် ပြည်သူတို့၏ အဓိသတ္တဝယ် ပူဇော်ခံထိုက်သည်ဟု ရှေးဟောင်းမှတ်တမ်းမှတ်ရာများတွင် အမှတ်အသားပြုခဲ့၏။ ပုဂံခေတ် ကျောက်စာများတွင် တွေ့ရှိရသော မိပုရား ဝေါဟာရသည်လည်း “ပူဇော်ဟု”ပုဒ်မှ ဆင်းသက်လာ ခြင်းဖြစ်၏။ အဓိကဲ့သို့ ပူဇော်ထိုက်သူဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏

မိပုရား

နိုင်ငံမောင်လေး

မိပုရားသည် ပုဂံခေတ်က မိဖုရားကို ခေါ်သော အခေါ်အဝေါ်ဖြစ်၏။ မိဖုရား ဟူသော ဝေါဟာရနှင့်ပတ်သက်၍ ရှေး ခေတ်ကျောက်စာများတွင် အောက်ပါ အတိုင်း တွေ့ရှိရ၏။

- ၁။ ဖုရား။ ။ (၄၇၂ နှစ်ထိုးတောင်ပြုန်း ကြီးမြို့ လှည်းထောင်ဘုရား ကျောက်စာ)
- ၂။ ပုရား။ ။ (၄၇၄ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံမြစေတီ ကျောက်စာ)
- ၃။ ဘုရား။ ။ မိဘုရား။ (၅၀၁ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံတိုင်းချွတ်ဘုရားကျောက်စာ)
- ၄။ ပုတြား။ ။ (၅၂၇ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ ဓမ္မာရုံ ကြီးကျောက်စာ)
- ၅။ ပုဟား။ ။ (၅၄၁ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ တိုင်း ချွတ်ဘုရားကျောက်စာ)
- ၆။ မိပုရား။ ။ (၅၆၀ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ ကူပြောက်ငယ်ကျောက်စာ)
- ၇။ ဖုရား။ ။ (၅၆၄ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံသံပျင် ရင်ကောင်ဘုရားကျောင်းစာ)
- ၈။ အမိဖုရား။ ။ (၅၇၃ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ မဟာထောရ် ကျောက်စာ)
- ၉။ ပုရားလောင်။ ။ (၅၇၄ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ စောရဟန်း သိမ်ကျောက်စာ)
- ၁၀။ အမိပုရား။ ။ (၅၇၈ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ ပြတိုက်ရှိကျောက်စာ)
- ၁၁။ ဖုရားလောင်။ ။ (၅၉၇ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ လေးမျက်နှာ ဘုရားကျောက်စာ)
- ၁၂။ အမိပုဟား။ ။ (၆၀၃ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံ တူနီကျောက်စာ)
- ၁၃။ ဖုရားရှင်။ ။ (၆၅၆ ခုနှစ်ထိုး ပုဂံတုရင် ပုထိုးကျောက်စာ)

အထက်ပါ ကျောက်စာများအရ ဖုရား၊ ပုရား၊ ဘုရား၊ ပုတြား၊ ပုဟား၊ ခုနှစ်၊ မိပုရား၊ ဝေါဟာရခြောက်မျိုးကို အစဉ် အတိုင်း တွေ့ရှိရ၏။ သို့သော် ဝေါဟာရ ယင်းသက်ထက်ပို၍ ခေါ်ကဲ့သို့ အစဉ်အတိုင်း မဟုတ်။ အချို့ကျောက်စာများမှာ သူ့သူ့နည်းနည်း

မူလထိုး ကျောက် စာမဟုတ်။ ပြင်ထိုးကျောက်စာ များ၏။ ပြင်ထိုးကျောက်စာများတွင်ပြင် ထိုးသည့် ခေတ်ကာလက သုံးစွဲသော ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းများ တွေ့ရလေ့ရှိ၏။

ဖုရာ၊ ဘုရာ ဝေါဟာရများ ရေးထိုး ထားသော သက္ကရာဇ်(၄၇၂)ခုနှစ်ထိုး လှည်းထောင်ဘုရားကျောက်စာနှင့် (၅၀၁) ခုနှစ်ထိုးတိုင်းချွတ်ဘုရားကျောက်စာများ သည် ပြင်ထိုးကျောက်စာများဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပုဟာ၊ ပုရွာဟု ရေးထိုးသုံးနှုန်းခဲ့ သော မြစေတီကျောက်စာ၊ (၅၄၁)ခုနှစ် ထိုးတိုင်းချွတ်ဘုရားကျောက်စာနှင့် သံပျင် ရင်ကောင်ဘုရားကျောက်စာတို့သည် မူလ ထိုးကျောက်စာများဖြစ်၏။ သည့်ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပုဟာ၊ ဖုရွာအရေးအသား သည် ဖုရာ၊ ဘုရာ အရေးအသားထက် ပို၍ နှေးကျ၏။

ကျောက်စာမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြ သော ဖုရွာ၊ ဘုရာ၊ ပုဟာ၊ ပုဟာ၊ ဖုရွာ စသည့် ဝေါဟာရများသည် ဘုရားရှင် အတွက် အသုံးပြုထားသော ဝေါဟာရ များဖြစ်၏။ မိပုရွာ၊ အမိဖုရွာ၊ အမိပုဟာ၊ ဖုရွာ စသည့် ဝေါဟာရများသည် ဘုရား ရှင်အတွက် အသုံးပြုထားသော ဝေါဟာရ များဖြစ်၏။ မိပုရွာ၊ အမိဖုရာ၊ အမိပုဟာ၊ အသုံးအနှုန်းသည် ဘုရင်၏ ကြင်ယာ တော်အတွက် သုံးနှုန်း၏။ ပုရွာလောင်၊ ဖုရွာလောင်၊ ဖုရွားရှင်တို့သည်ကား ဘုရင် အတွက် သုံးသောအသုံးအနှုန်းဖြစ်၏။

ပုဂံခေတ်တွင် ဖုရာကို ရှေးဦးပိုင်း တွင် ဗုဒ္ဓအတွက် အသုံးပြု၏။ ဘုရင်နှင့် ကြင်ယာတော်တို့ကို မင်းကြီးနှင့် မင်းကြီး မိယာဟု သုံး၏။ သို့သော် ထိုခေတ်က အခြားကတော်မယားများကိုလည်း မိယာ

ဟုပင် သုံး၏။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးမိယာ သည် အခြားကတော်မယားများနှင့် တတန်းတည်းထားရာ ကျ၏။ မင်းကြီး မယားနှင့် အခြားကတော်မယားများ ခွဲ ခြားလိုသောအားဖြင့် အမိဖုရာဟု တီထွင် သုံးစွဲလာဟန်ရှိ၏။ အမိဖုရာမှ အကျေ သဖြင့် မိဖုရာဖြစ်လာ၏။

သီပေါမင်းလက်ထက် ယင်း၏ နန်း မတော် မိဖုရားကြီး စုဖုရားလတ်သည် ဓား ထက်၏။ အရှင်နန်းမတော်ဖုရားသည် ဖဦးထုပ်အကွရာကို အလွန်စက်ဆုပ်ရွံရှာ တော်မူ၏။ သည့်ကြောင့် -၊ -င်၊ -တ် ရေးထိုးမှအပ ကျန်ရေးထိုးများကို 'အ' အက္ခရာဖြင့် ရေးသားရန် အမိန့်ထုတ်ပြန် ခဲ့၏။ ယင်းအမိန့်အရ 'မဟေသီ'အနက် ဟော မိဖုရားရေးထိုးသည် ရှေးက မိဖုရား ဟု ရေးသားလာခဲ့ရာက သီပေါမင်းလက် ထက်ရောက်မှ အစဉ်အလာဖျက်၍ ဘက်နု အက္ခရာဖြင့် ရေးသားလာသည်ဟု အမနာပ ပြောဆိုကြ၏။

သီပေါမင်းသည် ၁၂၄၀ ခုနှစ်၊ သီ တင်းကျွတ်လဆန်း(၆)ရက်၊ (၁ အောက်တို ဘာ ၁၈၇၈)တွင် နန်းတက်၍ ၁၂၄၇ ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ်(၈)ရက် (၂၉ ဇူလိုင် ၁၈၈၅)တွင် ထီးနန်းလက်လွတ် ဖြစ်ခဲ့၏။

သို့သော် သက္ကရာဇ် ၁၁၈၃ ခုနှစ်ထိုး မဏိမဒေသဗုဒ္ဓဂဝယာတွင် တွေ့ရှိရသည့် မဟာဗောဓိကျောက်စာတွင် 'မြတ်သော မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် တကွ'ဟူ၍လည်း ကောင်း 'သိရိပဝရ မဟာရာဇိန္ဒာ ရတနာ ဒေဝီအမည်တော်ရှိသော တောင်မိဖုရား ခေါင်ကြီးနှင့်တကွ'ဟူ၍လည်းကောင်း။

သက္ကရာဇ် ၁၂၉၀ ခုနှစ်ထိုး ဆိတ် ပေါက်ဘုရားကျောက်စာတွင် 'မင်းညီမင်း

မိဖုရားကို မိဘုရားဟု ဘက်နုဖြင့် ရေးသားသည့် ရေးထိုးသည် အထက်ပါကျောက်စာများအရ သီပေါမင်းမတိုင်ခင်က ပေါ်ပေါက်နေပြီဖြစ်၏။ သီပေါ၏ နန်းမတော်ဖုရားကို အကြောင်းပြု၍ မိဖုရားကို ဘက်နုအက္ခရာဖြင့် ရေးရသည်ဆိုသော အဆိုသည် အခြေအမြစ်မရှိ။ သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန် မဟုတ်

သား မိဖုရား ညွှန်ကြားပေါက်ပြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၁ ခုနှစ်ထိုး စက် တော်ဘုရားကျောက်စာတွင် 'အဘိရူပ ဒဿနက စသည့် ကျေးဇူးထူးကဲလွန် မြတ်တော်မူသော ရှစ်သောင်းထွတ်ဖျား မိဖုရားခေါင်ကြီး ဘုရားနှင့်'

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၆ ခုနှစ်ထိုး ဗုဒ္ဓဂဝယာ ဗောဓိကျောက်စာတွင် 'အခေါင်ညာ ထား မိဘုရားမြတ်'

စသည့်ဖြင့် ဖဦးထုပ်အစား ဘက်နု ဖြင့် ရေးထိုးလာကြောင်း သိရှိရ၏။ မိဖုရား တို့ မိဘုရားဟု ဘက်နုဖြင့် ရေးသားသည့် ရေးထိုးသည် အထက်ပါကျောက်စာများ အရ သီပေါမင်းမတိုင်ခင်က ပေါ်ပေါက် နေပြီဖြစ်၏။ သီပေါ၏ နန်းမတော်ဖုရားကို အကြောင်းပြု၍ မိဖုရားကို ဘက်နုအက္ခ ရာဖြင့် ရေးရသည်ဆိုသော အဆိုသည် အခြေအမြစ်မရှိ။ သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန် မဟုတ်။

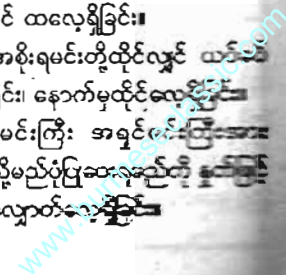
မိဖုရားဆိုသည် ဘုရင်နှင့် ထီးဖြူ ဆောင်းဘက် တိုင်းပြည်ပြုဘက်မိဖုရားကို သာ ဆိုလို၏။ ယင်းမိဖုရားကြီးသည် ပြည် သူတို့၏ အဓိပတိပုဂံခေတ်ထိုက်သည်ဟု ရေးဟောင်းမှတ်တမ်းမှတ် ရာများတွင် အမှတ်အသားပြုခဲ့၏။ ပုဂံခေတ် ကျောက်

စာများတွင် တွေ့ရှိရသော မိပု ရာ ဝေါဟာရသည်လည်း "ပူရေဟ"ပုဒ်မှ ဆင်း သက်လာခြင်းဖြစ်၏။ အမိကဲ့သို့ ပူဇော် ထိုက်သူဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၂၂ ခုနှစ် မန္တလေး ရတနာပုံ ရွှေမြို့တော် တောင်ပြင်မဟာ နွယ်ဝင်ရပ်ရှိ မဟာဗောဓိကျောက်စာတွင် "စတုသဠိလက္ခဏာ၊ အဂါအနတ္တိ၊ အစုံ ရှိသော နှမတော်မြတ်သီရိနတ်အား ကိုးပါး သော ကျောက်မျိုးတို့ဖြင့် ရစ်ဆင်ချယ် လှယ်အပ်သော ရတနာဥကင်ခုံပလ္လင်ထုတ် စကြာကမ္မ၊ ထီးရွက်နုဖြင့် ပြည်သူမိမြတ် သတ်မှတ်တင့်ကဲ ချီးငှ်ပြဌာန်းတော်မူ ပြီးနောက်"ဟူ၍ မိဖုရားကို ပြည်သူမိမြတ် ဟု မှတ်ကျောက်တင်ခဲ့၏။

မိဖုရားတို့ ကျင့်အပ်သော ဝတ္တရား ကား . . .

- ၁။ အရှင်အစိုးရမင်းတို့ကိုပြင်လျှင် ဇီး လောင်သကဲ့သို့ နေရာအဆော တလျင် ထလေ့ရှိခြင်း။
- ၂။ အရှင်အစိုးရမင်းတို့ထိုင်လျှင် ယင်းသို့ ပေးခြင်း၊ နောက်မှထိုင်လေ့ရှိခြင်း။
- ၃။ အရှင်မင်းကြီး အရှင်မင်းကြီးအား မည်သို့မည်ပုံပြောလေ့ရှိခြင်းကို နှစ်ခြင်း တင်လျှောက်သောခြင်း။

၄။ အရွှင်အစိုးရမင်း၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို သာလျှင် ကျင့်လေ့ရှိခြင်း။

၅။ အရွှင်အစိုးရမင်းအား ချစ်ဖွယ်ရာ စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိခြင်း။

၆။ အရွှင်အစိုးရမင်းမှတစ်ပါး အခြား ယောက်ျားသို့ စိတ်ညွတ်လေ့မရှိခြင်း ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ပုဂံခေတ် ဘုရင်များတွင် တောင်နန်းစံ၊ မြောက်နန်းစံ၊ အလယ်နန်းစံဟူ၍ မိဖုရား(၃)ပါးသာရှိ၏။ ယင်းတို့အနက် တောင်နန်းစံသည် မိဖုရားခေါင်ကြီး ဖြစ်၏။ နန်းမတော်မိဖုရားကြီးဟုလည်း ခေါ်၏။ ထီးဖြူဆောင်းဘက်၊ တိုင်းပြည်ပြု ဘက်၊ မိဖုရားကြီးအဖြစ် သီးခြားတင်မြှောက် ခန့်ထားမှ မိဖုရားကြီးဖြစ်၏။ ဘိသိက်ခံရုံ မျှနှင့် မိဖုရားကြီးမဖြစ်နိုင်။

တောင်နန်းစံ၊ မြောက်နန်းစံ၊ အလယ် နန်းစံကို ပုဂံခေတ်တွင်တောင်ပြင်သည်၊ အလယ်ပြင်သည် မြောက်ပြင်သည်ဟု ခေါ်၏။ ပုဂံခေတ်အခေါ် "ပြင်သည်" သည် အင်းဝခေတ်နှောင်းပိုင်းလောက် တွင် ပေါ်ပေါက်လာသော "နန်း"ဝေါဟာရ နှင့် အဓိပ္ပာယ်ချင်းတူသည်ဟု ယူလိုပါက ယူနိုင်၏။ အနောက်နန်းမိဖုရားမှာ ပုဂံ ဖျက်ပြီးနောက်မှ ပေါ်ပေါက်လာ၏။

ယေဘုယျအားဖြင့် ရှေးမွန်မြန်မာ ဘုရင်များသည်

- (၁) တောင်နန်းစံမိဖုရား
- (၂) မြောက်နန်းစံမိဖုရား
- (၃) အလယ်နန်းစံမိဖုရား
- (၄) အနောက်နန်းစံမိဖုရား
- (၅) တောင်ဆောင်တော်မိဖုရား
- (၆) မြောက်ဆောင်တော်မိဖုရား
- (၇) တောင်ရွှေရေးဆောင်မိဖုရား

(၈) မြောက်ရွှေရေးဆောင်မိဖုရား ဟူ၍ မိဖုရား(၄)ပါးနှင့် အဆောင်မိဖုရား (၄)ပါး၊ မိဖုရား(၈)ပါးထားရှိဖြစ်၏။ အမည်ရမိဖုရားများအဖြစ် တန်းလျားရမိဖုရား၊ တန်းလျားမရမိဖုရားများလည်း ရှိ၏။

ထို့အပြင် (၁)ဒေဝီဘွဲ့ခံ မိဖုရားလတ် (၂) မဟေသီဘွဲ့ခံ မိဖုရားငယ်၊ (၃) ဝတီဘွဲ့ခံ ကိုယ်လုပ်တော်ကြီး၊ (၄) သီရိဘွဲ့ခံ ကိုယ်လုပ်တော်ငယ် (၅) မင်းတပ်၍ ခေါ်သည့် နှစ်လုံးဘွဲ့၊ သုံးလုံးဘွဲ့ ကိုယ်လုပ်တော်များလည်း ရှိသေး၏။

အမှန်စင်စစ် ဘုရင်ကောက်တော်မူ တိုင်း မိဖုရားမဖြစ်၊ ရှေးအခါက နန်းရ မိဖုရား (၄)ပါး၊ အဆောင်ရ (၄)ပါးမှအပ ကျန်မင်းမိန်းမများကို ကိုယ်လုပ်တော်ဟူ၍ သာခေါ်၏။

နန်းရမိဖုရားကြီး (၄)ပါးတွင် အနောက်နန်းထက် အလယ်နန်းကအရာ မြင့်၏။ အလယ်နန်းထက်မြောက်နန်း၊ မြောက်နန်းထက်တောင်နန်းရမိဖုရားက အရာမြင့်၏။ တစ်ဖန် မြို့စား၊ ရွာစား မိဖုရားများထက် အဆောင်ရ မိဖုရားများက အရာမြင့်၏။ အဆောင်ရမိဖုရားများ မှာလည်း မြောက်ရွှေရေးထက်တောင် ရွှေရေး၊ တောင်ရွှေရေးထက် မြောက် ဆောင်တော်၊ မြောက်ဆောင်တော်ထက် တောင်ဆောင်တော် စသည်ဖြင့် အဆင့် ဆင့်အရာမြင့်သွား၏။

မိဖုရားများ၏ အဆင့်အတန်းအနိမ့် အမြင့်ကို နန်းတော်ဝင်းအတွင်း နေရာချ ထားပုံကိုကြည့်ရုံဖြင့် သိရှိနိုင်၏။ မန္တလေး နန်းတော်တွင် အနောက်ပိုင်း မိဖုရားဆောင် များကို အရှေ့ဘက်မှ အနောက်စွန်းအထိ

အတန်းကြီး (၆)တန်းခွဲ၍ အကွက်ချထား ခ်။ အရှေ့ဆုံးပထမတန်းတွင် မြောက် ဘက်အစွန်မှစ၍ (၁)မြောက်နန်းတော် ဆောင်၊ (၂)တပင်တိုင်ဆောင် (၃)တောင် နန်းတော်ဆောင် (၄)မယ်တော်ဆောင် ဟူ၍ အဆောင်ကွက် (၄)ကွက်ရှိ၏။

ဒုတိယတန်းတွင် (၁)ကောလင်း မင်းသမီးဆောင် (၂)စိန်တုံးမိဖုရားဆောင် (၃)အလယ်နန်းတော်ဆောင် (၄)အနောက် နန်းတော်ဆောင် (၅)ပုခန်းမင်းသမီးဆောင် ဟူ၍ အဆောင်ကွက် (၅)ကွက်ရှိ၏။ တတိယတန်းတွင် (၁)မြောက်ဆောင်တော် (၂)သမီးတော်များဆောင် (၃)သမီးတော် တော်များအဆောင် (၄)မြောက်ရွှေရေး ဆောင် (၅)သမီးတော်ဆောင် (၆)တောင် ရွှေရေးဆောင် (၇)တောင်ဆောင်တော် ဟူ၍ အဆောင်ကွက် (၇)ကွက်ရှိ၏။

စတုတ္ထတန်းတွင် မိဖုရားလတ်ဆောင် များ၊ ပဉ္စမနှင့် ဆဌမတန်းတွင် မိဖုရားငယ်

တို့၏ အဆောင်များကို အသီးသီးဆောင် လုပ်ထား၏။ ထို့ကြောင့် မင်းတုန်းခေတ်နှင့် ကနောင်မင်းသားတို့သည် မိဖုရားခေါင် ကြီးမှ ဖွားမြင်သော ပုဂံမင်းသား၊ အလယ် နန်းမိဖုရားမှ ဖွားမြင်သော ပြည်မင်းသား ပုခန်းမင်းသားတို့နှင့်စာလျှင် အရာနိမ့်၏။

သို့သော် သာယာဝတီမင်းသည် မင်း တုန်းမင်းသားနှင့် ကနောင်မင်းသားတို့၏ မယ်တော်လို မြတ်နိုးတော်မူသဖြင့် တောင်ရွှေရေးမိဖုရားအရာ မြောက်စား တော်မူ၏။ တောင်ရွှေရေးဆောင်ကို လည်း နှစ်ထပ်လည်ပေါ်နှင့် အဆောင်မကြီးအား ဝဲဆော့နီ နှစ်ဆောင် ရုံ၍ ဆောက် လုပ်ထား၏။ အလယ်ဆောင်မကြီးကို ဟင်္သာပြဒါးအနီခံ၍ နှုတ်ခမ်းသတ်ရွှေ ရေးသားထား၏။

နိုင်ခင်မောင်လေး

၁၂၀ရာသီ အက်ဆေး ရေးကျင့်လိုသော
ကျောင်းသားကျောင်းသူများအတွက်
အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်မည့်
ဆရာမကြီးဒေါ်ခင်မျိုးချစ်၏ ပြောင်မြောက်သောလက်ရာ
Flowers and Festivals round the Myanmar Year ကို
ဆရာမကြီး၏ မြေးချစ် ဂျူနီယာဝင်း မြန်မာပြန်
၁၂၀ရာသီပန်းများနှင့် ပွဲတော်များ
အင်္ဂလိပ်+မြန်မာ နှစ်ဘာသာတွဲ
တမူနှင့်ပြုအမှတ် ၁၁၂/၂၀၀၃(၂)
ထွက်နေပါပြီ။
ဒေါင်းစာပေ ၁၁၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်) ကျောက်တံတား ရန်ကင်း ဇူနီ-၁၇၇၂၁၁

နိဘယ်ဆုရှင်များ၏ အတွေးအမြင်များ

ရေးသူ။ ဒေါက်တာလှနုထွေး (ဒဿနဗေဒ)
တည်းဖြတ်သူ။ ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း (ဒဿနဗေဒ)

ကလုန်းတွေ ပေါ်လာမှာလား Will I soon have a clone?

၁၈၅၉ ခုနှစ်တွင် Charles Darwin သည် သူ၏ The Origin of Species စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့၏။ ဤစာအုပ်၏ နိဒါန်းတွင် သူက ဤသို့ရေးသားခဲ့သည်။

"I can entertain no doubt...that the view which most naturalists until recently entertained and which I formerly entertained_ namely that each species has been independently created _is erroneous." [p-4]

[ကျွန်တော့်အနေနှင့်ရော အခြား သဘာဝလောကအား လေ့လာသူတို့ကပါ မကြာသေးခင်ကာလကအထိ လက်ခံခဲ့ကြသော အယူအဆမှာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား (ဖန်ဆင်းရှင်က) တစ်မျိုးစီ သီးခြားဖန်တီးခဲ့သည်ဟူသော အယူအဆပင်ဖြစ်၏။ (ယခုအခါ) ယင်းအယူအဆမှာ မှားယွင်းသည်ကိုတွေ့ရ၏။]

Charles Darwin ၏အယူအဆကို Theory of Evolution ဟုခေါ်၏။ ဤ Theory of Evolution သည် ထိုစဉ်က အနောက်တိုင်းသားတို့ လက်ခံကြသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား သူ့အနေအထားနှင့်သူ ထာဝရဖန်ဆင်းရှင်က ဖန်တီးသည် ဟူသော အယူအဆ (Theory of Creation) အား ဆန့်ကျင်၏။ ဤ Theory of Evolution ကြောင့် များစွာသော နိဂုံးရာ အယူအဆများသည် ပြိုလဲကွန်ကြ၏။

ယခုလည်း ဇီဝဗေဒလောကတွင် လှုပ်ရှားမှုကြီးတစ်ရပ်ပေါ်နေပြန်၏။ ဤ လှုပ်ရှားမှုမှာ သက်ရှိသတ္တဝါတစ်ကောင်အား လူသားတို့အနေဖြင့် ဖန်တီးကြည့်ကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၂၇၇ ကြိမ်မြောက် စမ်းသပ်ပြီးသောအခါ ဇီဝပညာရှင်တို့သည် Dolly အမည်ရှိသော သိုးတစ်ကောင်ကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ကြ၏။ အကယ်၍ ဤစမ်းသပ်မှုသည် ဆက်လက်တိုးတက်

အောင်မြင်ပါက လူသားကပင် လူသားကို ဖန်တီးနိုင်တော့မည် အလားအလာရှိလာသည်။

ဤကဲ့သို့ ခက်ခဲသော သုတေသန တစ်ရပ်အား လူသားတိုင်းနားလည်အောင် တင်ပြသူမှာ ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ Eric Wieschaus ဖြစ်၏။ ပါမောက္ခဒေါက်တာ Eric Wieschaus ကို ၁၉၄၇ ခု၊ ဇွန်လ (၈)ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် Edward B. Lewis၊ Christiane Nusslein-Volhard တို့နှင့်အတူအသီးစား ယင်ကောင် Drosophila Melanogaster ၌ရှိသော မျိုးဗီဇအမျိုးမျိုး၏ အခန်းကဏ္ဍကို ရှာဖွေနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဆေးပညာဆိုင်ရာ နိဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။ သူသည် Princeton University ၌ Developmental Biology ဘာသာရပ်တွင် သုတေသနလုပ်လျက်ရှိ၏။

မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုမှာ မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ယောက်ျားလေးတစ်ယောက် လက်ထပ်တာဟာ မင်္ဂလာတစ်ရပ်ပါ။ ဒီလိုလက်ထပ်ပြီးတဲ့နောက် အချိန်အတန်ကြာတဲ့အခါမှာ ကလေးရပါတယ်။ ဒါဟာလည်း မင်္ဂလာပါပဲ။ ကလေးကို ပုခက်တင်ကြတယ်။ ကလေးကိုအမည်နာမပေးကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကလေး တစ်ယောက် ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲ ဆိုတာကိုတော့ စိတ်မဝင်စားကြပါဘူး။ ဒါကို သိပွဲပညာကစိတ်ဝင်စားပါတယ်။

ကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်လာတဲ့ဖြစ်စဉ်လေးကတော့ အဖေက အမေရဲ့သားအိမ်ထဲကို သွေ့ရဲ့ သူ့ရည်တွေကို ဖြန့်ထည့်လိုက်တယ်။ ဒီအရည်တွေထဲမှာ ရှည်လျားလှုပ်ခါနေတဲ့ အမြီးလေးတွေနဲ့

အလွန်သေးငယ်တဲ့သတ္တဝါလေးတွေဖြစ်တဲ့ Sperm (သုက်ကောင်) တွေ ထောင်နဲ့ချီပြီး ပါရှိနေပါတယ်။ ဒီသတ္တဝါလေးတွေဟာ အမေရဲ့သားဥဆီကို သူ့ထက်ငါ အရင်ရောက်ဖို့ ပြိုင်ပွဲဝင်ကြပါတယ်။ အောင်နိုင်သူဟာ အမေရဲ့သားဥမှာရှိတဲ့ နူးညံ့တဲ့ အမြှေးထဲကို သွေ့ခေါင်းနဲ့ ဖောက်ဝင်လိုက်ပြီး၊ သူ့ရဲ့အမြီးကို သားဥထဲမှာ ကျောက်ချွဲထားလိုက်ပါတော့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့အတွက် နောက်ထပ် လှုပ်ရှားစရာမလိုလို့ပါပဲ။

အဲဒီလိုအမေရဲ့ sperm ဟာ အမေရဲ့ သားဥထဲကိုရောက်သွားတာနဲ့ သူ့ဦးခေါင်းက အမြှေးဟာ ပျော်ဝင်သွားပြီး သူ့ရဲ့အနှစ်ဖြစ်တဲ့ nucleus ဟာ အမေရဲ့ သားဥ cell ထဲမှာရှိတဲ့ nucleus နဲ့ပေါင်းသွားပါတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ အမေရဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိတဲ့ egg cell ဟာ အမေရဲ့ sperm cell အားဖြင့် သန္ဓေတည်စေပါတော့တယ်။

အဲဒီကနေ လူတယ်လိုဖြစ်လာသလဲ။ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အမေရဲ့ sperm cell nucleus နဲ့ အမေရဲ့ သားဥအတွင်းက nucleus တို့ဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုပေါင်းစပ်သွားတဲ့အခါမှာ သန္ဓေတည်တာ အောင်မြင်သွားတယ်။ နောက်တစ်ဆင့်အနေနဲ့တော့ ဒီသန္ဓေတည်သွားတဲ့ cell လေးဟာ ၄x လာတယ်။ ပထမ cell တစ်ခုနဲ့စတယ်။ ဒီနောက် cell နှစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ နောက်လေးခု၊ နောက်ရှစ်ခုစသည်ဖြင့် ဝေဖာထွားကြီးထွားလာပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ သူ့လောကထဲကို ဝင်လာနိုင်တဲ့ အရွယ်အထိ မိခင်ရဲ့သားဥထဲမှာ ဖြစ်လာတော့တာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီအရည်တွေထဲမှာ အဖေဆီမှတင်လာသော အရည်များ

ရပြီး လူဖြစ်လာတယ်ဆိုတာထင်ရှားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုဆိုတဲ့အတွက် ကလေးဟာ အဖေနဲ့လည်းတစ်ဝက်တူ၊ အမေနဲ့လည်းတစ်ဝက်တူရမယ်လို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိဘနှစ်ပါးနဲ့မတူတဲ့ကလေးတို့လည်းမွေးလာနိုင်ပါတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံ ကလေးဟာ မိခင်တွေနဲ့ လုံးဝမတူတဲ့ အဖီအစား သူ့အဖွားရဲ့ ဆံပင်အရောင်နဲ့ တူနေတာမျိုး။ သူ့ဦးလေးနဲ့ နှာခေါင်းပုံနဲ့ တူနေမျိုးလည်းဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါဟာ သူ့အဖေ၊ သူ့အမေကတစ်ဆင့် သူတို့မျိုးရိုးအမွေကိုဆက်ခံတာပါပဲ။ ကလေးဟာ သူတို့အားလုံးနဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်။ ဆိုလိုတာက ကလေးမှာရှိတဲ့ genes အတွဲတွေရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေဟာ သူတို့နဲ့လည်းဆက်နွယ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ တလေးဟာ အခုလို genetic tendencies တွေအားလုံးကို သယ်ဆောင်ထားသော်လည်းပဲ ဒီထဲကအနည်းငယ်သာ သူ့ရဲ့ ဖြစ်တည်မှုမှာ အစိတ်အပိုင်းအနေနဲ့ ထင်ရှားလာတယ်။

လူသားတိုင်းကို genes (၃၀၀၀) နဲ့ အကြမ်းဖျင်းဖွဲ့စည်းထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပြောတာဟာလည်း လတ်တလောကျွန်တော်တို့လေ့လာထားသလောက် အပေါ်မှာ အခြေခံပြီးပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ မွေးဖွားလာတဲ့ လူတိုင်းဟာ ဒီမျိုး ဗီဇအမယ် (genetic material) တွေနဲ့မွေးလာတာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီအမယ်တွေကို ပေါင်းစပ်ပုံဆွဲထားတာမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လူ မှ သူ့အဖေ ဒါမှမဟုတ် အမေရဲ့ မိတ္တူ တစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ ယေဘုယျသဘောအားဖြင့် ပြောရရင်တော့ ဘယ်လူသား (၂) ဦးမှ ထပ်တူတူတယ်ဆိုတာမရှိပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ခြွင်းချက်တစ်ခုတော့ရှိပါ

တယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ သဘာဝပုံ ဖြစ်နိုင်ခြင်းစဉ် မဟုတ်တဲ့ ထူးခြားတဲ့ဖြစ်ရပ်ကြောင့် သန္ဓေသား (embryo) တစ်ခုထဲမှပင် cell group နှစ်ခု ကွဲထွက်သွားပါတယ်။ group တစ်ခုစီဟာ အင်္ဂါစုံတဲ့လူသားတစ်ယောက်စီအဖြစ် ကြီးထွားလာတယ်။ ဒီလူသားနှစ်ဦးဟာ တစ်ခုတည်းသောသန္ဓေသား (a single fertilized egg) ကနေ လာတာဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့ဟာတူညီတဲ့မျိုးဗီဇအမယ်တွေ (genetic material) ကိုပိုင်ဆိုင်ပါတယ်။ သူတို့ကို တစ်ထပ်တည်းတူတဲ့ အမြွှာတွေ (identical twins) လို့ ကျွန်တော်တို့ကခေါ်ပါတယ်။ သူတို့တွေဟာ ခွဲမရအောင်တူရုံသာမက အတူတကွ ကြီးပြင်းတာမဟုတ်ဘဲ နှစ်နဲ့ချီပြီးကြာအောင် ကွဲကွာနေရင်တောင် သိချင်။ အစားအသောက်၊ အရောင်နဲ့ အလုပ်အကိုင် စတာတွေမှာအကြိုက်ချင်တူနေကြပါတယ်။

ဒီ identical twins တွေဟာ မွေးလာတဲ့အချိန်အထိ အရမ်းတူပေမယ့်လို့ စတင်ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါမှာတော့ မတူတဲ့လူသားတွေအဖြစ်နဲ့ကြီးပြင်းလာကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူတို့ကို အတူတကွ မွေးဖွားခဲ့တဲ့အချိန်မှာပဲ သူတို့ရဲ့ တူညီတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုဟာပြီးဆုံးသွားပါပြီ။ သူတို့တွေဟာ ကစားကြရာမှာ၊ စာသင်ယူကြရာမှာ၊ ကျောင်းနဲ့ မိဘတွေဆီမှ မတူတဲ့အတွေးအကြံတွေကို ရကြတယ်။ ဒါပြင် သူတို့တစ်ဦးစီရဲ့ ဘဝမှာ ကံကောင်းတာနဲ့ ကြုံနိုင်သလို၊ ကံဆိုးတာမျိုးနဲ့လည်းကြုံဆုံနိုင်ပါသေးတယ်။ ဒီလိုကွဲပြားတဲ့အတွေးအကြံတွေက သူတို့ကိုကွဲပြားတဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးရှိတဲ့သူတွေဖြစ်စေပါတယ်။

အခုပြောခဲ့တာတွေအားလုံးဟာ ပုံတူပွားခြင်း (cloning) နဲ့ ဘယ်လိုပတ်သက်

နေသလဲဆိုတာကို သိချင်မှာပါ။ ပုံတူ တစ်ခု (clone) ဟာ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အမြွှာတစ်ယောက်နဲ့တူပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပုံတူပွားတဲ့အခါ ပုံတူဟာ အမြွှာတွေ တုန်းကလို သန္ဓေအောင်တဲ့တစ်ခု ကနေ ကံ အားလျော်စွာ (chance) အစပြုတာမဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကိုဓာတ်ခွဲခန်းထဲမှာ ပုံမှန်ရှိတဲ့ခန္ဓာကိုယ် cell တစ်ခုကနေ အစပြုတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပုံတူပွားရတဲ့ အလုပ်ဟာ နည်းနည်းတော့ ရှုပ်ထွေးပါတယ်။

လူခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ cell တွေအားလုံးဟာ တစ်ခုတည်းသော သန္ဓေအောင် (fertilized egg) ကနေ အစပြုခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသန္ဓေကို မြစ်ဖျားခံပြီးဖြစ်လာတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က ဆံပင် cell ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အရေပြား cell ပဲဖြစ်ဖြစ် cell တွေဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် တစ်ထပ်တည်းတူနေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မေးနိုင်တာက ဘာကြောင့် တချို့ cell တွေက ဆံပင်ဖြစ်လာပြီး တချို့ cell တွေက အရေပြားဖြစ်လာလဲလို့ပေါ့။ Cell တစ်ခုစီမှာ gene တွေရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီ gene တွေအကုန်လုံး သက်ဝင်လှုပ်ရှားကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အချို့ cell တွေမှာ အချို့ gene တွေကသာသက်ဝင်ပြီး၊ အချို့ gene တွေဟာ မြဲနေတတ်ကြပါတယ်။ ဒီလိုပဲ အခြား cell မှာလည်း အခြား gene တွေ သက်ဝင်ပြီး၊ ကျန်တာတွေဟာ မြဲနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆံပင် cell၊ အရေပြား cell စတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေမှာ ရှိတဲ့ cell တွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူဘူးလို့ ထင်ရတာပါ။

ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာမှာလည်း ခြွင်းချက်တစ်ခုရှိပါတယ်။ အဲဒါက မိန်းကလေးဖြစ်

လာမယ့်သူမှာ egg cell ပါပြီး၊ ယောက်ျားလေးဖြစ်လာမယ့်သူမှာ sperm cell ပိုင်ဆိုင်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ မိန်းကလေးအဖို့ egg cell မှာရှိတဲ့ gene၊ ယောက်ျားလေးအဖို့ sperm cell မှာရှိတဲ့ genes တွေဟာ သက်ဆိုင်ရာ သူတို့ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ တခြား cell တွေရဲ့ အရေအတွက်ရဲ့ တစ်ဝက် အတိအကျ ပါဝင်ပါတယ်။

အကယ်၍ တစ်နေ့မှာ တစ်စုံတစ်ယောက်ဟာ ကလေးလိုချင်တယ်ဆိုရင် ပထမဆုံးသိရမှာက egg cell တစ်ခုနဲ့ sperm cell တစ်ခုဟာ တစ်ခုတည်းအပြစ်ပေါင်းစည်းရမယ်ဆိုတာပါပဲ။ ဒီဖြစ်စဉ်မှာ egg cell ဟာ အဖေဆီက ကွဲပြားတဲ့ genes တစ်ဝက်ကိုလက်ခံရယူပါတယ်။ အခုလိုဆိုတဲ့အတွက် မွေးလာတဲ့ကလေးဟာ သူ့အဖေ (ဒါမှမဟုတ်) အမေရဲ့ ပုံတူလို့ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့စိတ်နှစ်ပါးရဲ့ စရိုက် (characters) အမျိုးမျိုးကို အမွေဆက်ခံသူတော့ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

အကယ်၍များ တစ်စုံတစ်ယောက်က အဖေ သို့မဟုတ် အမေနဲ့ တထေရာတည်းတူတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါ တစ်ဦးတို့ ဖန်တီးချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ထူးခြားတဲ့ အစီအစဉ်တစ်ခုကို လုပ်ရပါမယ်။ ဒါကတော့ (၁) အဖေ ဒါမှမဟုတ် အမေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က လုံးဝပုံမှန်ဖြစ်တဲ့ cell တစ်ခုမှ genes တွေကိုယူရပါမယ်။ (၂) ဒီနောက်တော့ ဒီထုတ်ယူထားတဲ့ genes တွေကို နေထွက် genes တွေ ဖယ်ထုတ်ထားပြီး ဥဗေဒ တွေမရှိတော့တဲ့ အခြား egg cell အဖွဲ့ထဲကို ထည့်ရပါမယ်။ (၃) ဒီနောက် ဥဗေဒ သစ်တွေထည့်ထားတဲ့ egg cell ထို အဖေတစ်ကောင်ရဲ့ သားပိုင်ဆိုင်တဲ့ထည့်ထားရပါမယ်။ ဒီလိုပြုလုပ်တဲ့အခါမှာ

မလုပ်ရဘဲ ဒီ egg cell ကနေ သက်ရှိသတ္တဝါလေးဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ လူဖန်တီးထားတဲ့ ဒီ egg cell ဟာ သာမန် egg cell နဲ့ မတူပါဘူး။ သူဟာ sperm nucleus မပါဘဲ နဲ့လိုအပ်တဲ့ သတ္တဝါဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ အခုလိုဖြစ်လာတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါကို ကျွန်တော်တို့က သူ့အမေ (သို့) အမေရဲ့ ပုံတူ (clone) လို့ခေါ်ပါတယ်။

Dolly ဟာ ဒီလို ပုံတူ (clone) ဝဲဖြစ်ပါတယ်။ ပထမဆုံး ပုံတူလုပ်ခံရတဲ့သိုး (Dolly) ဟာ အမေဆီက gene တစ်ဝက်၊ အမေဆီက gene တစ်ဝက် ယူပြီးလုပ်ထားတာမဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ သူ့အမေရဲ့ ပုံတူသက်သက်သတ္တဝါပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပထမ cell ကို Dolly အမေရဲ့ နို့အုံကယူပါတယ်။ ဒုတိယ အခြားသိုးမတစ်ကောင်ဆီက မူရင်း nucleus မရှိတော့တဲ့ egg cell ဥခွံ ထဲကို Dolly အမေရဲ့ cell မှရတဲ့ nucleus တို့ထည့်လိုက်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ (egg cell တို့ Dolly အမေဆီကလည်းယူနိုင်ပါတယ်) egg cell အလျှင်အမြန်အရေးမကြီးပါဘူး။ တတိယ နောက်ဆုံးမှာ ပြည့်ဝနေတဲ့ egg cell ကို တတိယမြောက်သိုးမရဲ့ သားအိမ်ထဲကိုထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ အဲ သန္ဓေ သားဟာ ကြီးထွားလာပြီး Dolly ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့် Dolly မှာ အမေမရှိပါဘူး။ Dolly ဟာ သူ့အမေနဲ့ တစ်ထပ်တည်းတူတဲ့ ပုံတူတစ်ကောင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီလို ပုံတူလုပ်တာ ဘယ်လို အကျိုးရှိသလဲ? သုတေသီတွေဟာ သိုးတစ်ကောင်ရဲ့ ပုံတူကိုရဖို့ ဘာကြောင့် ဒါလောက်ဒုက္ခခံပြီးလုပ်နေရသလဲ? ကျွန်တော်တို့မှာ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ သိုးတွေရှိနှင့်နေတာပဲ မဟုတ်လား? သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ

သတ္တဝါတွေနစ်နာပွားဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပုံတူကူးခြင်း လက်တွေ့စမ်းသပ်မှု (cloning experiments) တွေကိုလုပ်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ သက်ရှိသတ္တဝါတွေ ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲ ဆိုတာကို ရှာဖွေသိရှိလိုတဲ့အတွက် စိမ်းသပ်မှုတွေကို လုပ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဆုံးကတော့ လုံးဝတစ်ထပ်တည်းတူညီတဲ့ cells တွေရဲ့ fertilized egg ကနေ လုံးဝကွဲပြားတဲ့ cells တွေ၊ ကိုယ်တွင်းကလီစာ (organs) တွေနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေဖြစ်တဲ့ လက်၊ ခြေ၊ မျက်လုံး၊ ဆံပင်၊ နှလုံး၊ ကျောက်ကပ် စတာတွေ ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲ? ဆိုတာ သိချင်ကြပါတယ်။ ဒုတိယကတော့ 'ဘာကြောင့် လူအချို့က အရပ်ရှည်လာပြီး၊ ကျန်တချို့က ပုကျန်နေရတာလဲ? ဘာကြောင့် တချို့က မမာမကျန်းဖြစ်ရပြီး၊ တချို့ကတော့ ကျန်းမာနေရသလဲ? ဘာကြောင့် တချို့က ဉာဏ်ကောင်းပြီး တချို့က ဉာဏ်မကောင်းဖြစ်ရသလဲ? ဆိုတာ သိလိုပါတယ်။ တတိယကတော့ ဖား၊ ငါးနဲ့ နို့တိုက်သတ္တဝါတွေရဲ့ gene အများစုဟာ ကွဲပြားမှုမရှိပေမယ့် ဘာကြောင့် ဖားကဖား ဖြစ်လာတယ်၊ ငါးကငါးဖြစ်လာတယ်၊ ဒီလို တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် ဘာကြောင့် ခြားနားနေရသလဲ? ဆိုတာကို သိချင်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ gene တွေဟာ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက အမျိုးမျိုးသောလုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကို အဆန်းတကြယ်နည်းလမ်းတွေနဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်နေသလဲ ဆိုတာကို အခုထိမရှာနိုင်သေးပါဘူး။ ပုံတူကူးခြင်းဆိုင်ရာ လက်တွေ့စမ်းသပ်မှုတွေ (cloning experiments) ကနေ ဘယ် gene

တွေဟာ ဘယ်နေရာမှာပါဝင်ပြီး အလုပ်လုပ်သလဲဆိုတာကို ရှာဖွေချင်ပါတယ်။ ဥပမာ ပုံတူတစ်ခုကို စမ်းသပ်ဖန်တီးပြီးတဲ့နောက်မှာ ဒီပုံတူဟာဘယ်လိုဘယ်နေရာတွေမှာ သူ့အမေ/အမေနဲ့ ခြားနားမှုရှိနေတယ်၊ မရှိဘူးဆိုတာကို ဂရုတစိုက် လေ့လာပါတယ်။

အမှန်အတိုင်းပြောရရင် ကျွန်တော်တို့ အခုချိန်ထိမရှာဖွေနိုင်သေးတာတွေ အများကြီးပါပဲ။ Dolly ကိုမွေးဖွားနိုင်ခဲ့တာဟာ ကြီးမားတဲ့တိုးတက်မှုတစ်ခုဖြစ်ပေမယ့် ဒီအချက်က genes တွေရဲ့ ဆန်းကြယ်တဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ကိုမကြာခင်မှာ ဖွင့်လှစ်ပြနိုင်တော့မယ်လို့တော့ ပြောလို့ မရပါဘူး။ ဒီကမ္ဘာမှာ သက်ရှိကနေ ပုံတူကူးထားတဲ့ သက်ရှိတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင်ထုတ်နိုင်ဖို့ဆိုတာဟာလည်း ကျွန်တော်တို့အတွက် လိုပါသေးတယ်။ ပထမဆုံးအနေနဲ့ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို ပုံတူလုပ်တဲ့အခါမှာတောင် လုပ်တဲ့အခေါက်တိုင်းမှာ အောင်မြင်တယ်ဆိုတာမျိုးမရှိသေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ methods တွေဟာမထိရောက်သေးပါဘူး။ Dolly တို့မမွေးဖွားနိုင်ခင်က သုတေသီ တွေဟာ ဘာအောင်မြင်မှု မှ မရခဲ့တဲ့ စမ်းသပ်မှုအကြိမ်ပေါင်း (၂၄၇) ကြိမ်တောင် လုပ်ခဲ့ကြရပါတယ်။ အဲဒီပုံတူကူးထားတဲ့ သတ္တဝါတွေမှာ မျိုးဆက်တွေ ရှိလာတဲ့အခါ ပြဿနာတွေ ပိုပြီးပေါ်လာပါတယ်။ ကျန်းမာတဲ့ cloned mice တွေကိုယ်တိုင်က မကျန်းမာတဲ့ ကလေးတွေကို မွေးဖွားတယ်။ ဒီလိုမကျန်းမာတာက nucleus ဖယ်ထုတ်လိုက်တဲ့ ဥခွံနဲ့ တခြားက ယူထည့်တဲ့ nucleus ဟာ အမှန်တကယ် သဟဇာတမဖြစ်ကြလို့လည်း ဖြစ်နိုင် တယ်။

ဒါကို ကျွန်တော်တို့ သေသေချာချာ မသိသေးပါဘူး။

ဒီလိုဖြစ်နေပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ဟာ သုတေသနကို ဆက်ပြီးလုပ်ချင်နေတုန်းပါပဲ။ ဥပမာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ရောဂါတွေဘယ်လိုဖြစ်ပွားသလဲဆိုတာကို ရှာဖွေနိုင်ခဲ့ရင် ဒါဟာ တကယ်အောင်မြင်မှုကြီးတစ်ခုဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ ကျွန်တော်တို့ဟာ cell တစ်ခုဟာ ဘာကြောင့် ကွဲထွက်ဖို့ စတင်ရသလဲ နောက်တဖြည်းဖြည်းချင်း အသက်အန္တရာယ်ကို ခြိမ်းခြောက်တဲ့ cancer အဖြစ်တို့ ဘာကြောင့် ရောက်သွားသလဲဆိုတာတို့ သိရင် ဒါကိုတားဆီးနိုင်မှာဖြစ်တယ်။

အခြားရောဂါကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ဆီးချို ကျောက်ကပ်ရောဂါတွေကိုလည်း တုန်းမာတဲ့ ခန္ဓာကိုယ် cell တွေနဲ့ Cloning လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ကုသနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ ဗြိတိန်အစိုးရက 'therapeutic cloning' ဖြစ်တဲ့ cloning ရဲ့ ထူးခြားဆုံး တစ်ခုကို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တွေတတည်းက ဥပဒေတစ်ရပ်ပြဌာန်းပြီး ခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် သိုးနဲ့အခြားတိရစ္ဆာန်တွေဆီက egg cells တွေကိုတင်မထားဘဲ သူ့အမေရဲ့ egg cells တွေကိုပါ လက်တွေ့ စမ်းသပ်မှု လုပ်တဲ့အခါသုံးနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လူ့ရဲ့ egg cell ကို လူသား၊ သက်ရှိကလေးတစ်ယောက်အဖြစ် ကြီးထွားနိုင်တဲ့နေရာဖြစ်တဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ သားအိမ်ထဲကိုတော့ ထည့်ဖို့ခွင့်မပြုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူ့ egg cell တွေကို ဓာတ်ခွဲခန်းထဲမှာ special tissue တစ်ခုအဖြစ် (ဥပမာ ၅-ပုံ. cell အဖြစ် (သို့) အသည်း cell အဖြစ်) မကြီးထွားမချင်းပွားဖို့ခွင့်ရှိပါသည်။

Cloning researchers တွေတစ်လျှောက်လုံး မျှော်လင့်ခဲ့တာက ခုနက ဓာတ်ခွဲခန်းကရတဲ့ cells တွေရဲ့အကူအညီနဲ့ complete organs တွေဖြစ်လာနိုင်ဖို့၊ ရလာတဲ့ complete organs တွေကို ရောဂါဖြစ်နေတဲ့ ကျောက်ကပ် (သို့) ပျက်စီးနေတဲ့ အသည်းနဲ့ အစားထိုးနိုင်ဖို့ဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ ပင်မ cell သုတေသန 'stem cell' research ရဲ့အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ။

ဒီပင်မ cell, human cells (သို့) stem cell တွေကို ရက်အတန်ကြာပဲကြီးထွားခွင့်ပြုပါတယ်။ ဒါပြီးတာနဲ့ သူတို့ကိုဖျက်ဆီးပစ်ရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကမ္ဘာနဲ့ အဝှမ်းမှာ ဘာသာရေးယုံကြည်မှုအမျိုးမျိုးရှိတဲ့ သူတွေက cloning လုပ်တာတို့ လူသားကျင့်ဝတ်နဲ့မကိုက်ဘူးလို့ မှတ်ယူကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ cloning ကနေ သက်ရှိလူသားတစ်ဦးကို ပြုလုပ်ဖို့လုပ်တာဟာ အနောက်တိုင်းမှာလက်ခံထားတဲ့ Theory of creation အယူနဲ့ မကိုက်ညီတဲ့အတွက် စားခြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်အချို့က တလေးမရနိုင်တဲ့ စုံတွဲတွေအတွက် cloned child တွေ ဖန်တီးပေးချင်ကြပါတယ်။ တစ်ချို့နဲ့ချိန်မှာ ဒီလိုလုပ်ဖို့အခွင့်ရလာနိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုအခွင့်ရလာလို့ Cloned

လူသားတွေပေါ်လာရင် သူတို့ဟာ မျိုးဗီဇသဘောအရ အခြားလူတစ်ဦးရဲ့ copy ဖြစ်သော်လည်းပဲ လူသားဖြစ်နေတဲ့အတွက် လူ့အခွင့်အရေးရသင့်ပါတယ်။ ဒီလိုလူသားကို clone လုပ်ခွင့်ပေးလိုက်တဲ့အခါ မလိုလားအပ်တဲ့မျိုးဗီဇကို အသက်သွင်းမိပါရင်လည်း လူ့လောကကိုအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သိပ္ပံပညာကပေးလာတဲ့အခွင့်အရေးကို လူသားကျင့်ဝတ်နဲ့ထိန်းပြီးယူသင့်ကြောင်း တင်ပြရင်း ဒီဆောင်းပါးကို Professor Eric Wieschus က အဆုံးသတ်လိုက်ပါတယ်။

ဤဆောင်းပါးကို ဖတ်ပြီး ကျွန်မတက္ကသိုလ်တုန်းကဖတ်ခဲ့ရတဲ့ John Locke (1632-1704) ရေးတဲ့ An Essay Concerning Human Understanding ကို သွားအမှတ်ရမိပါတယ်။ John Locke ကလူတွေဟာ မွေးလာတုန်းက ဘာမှရေးထားခြင်းမရှိသေးတဲ့ ကျောက်သင်ပုန်း (Tabula rasa) နဲ့ တူတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် မွေးလာကတည်းက လူတွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မခြားနားကြဘူး။ အတူတူပဲလို့ဆိုပါတယ်။ အခုတော့ Professor Eric Wieschus ရဲ့ဆောင်းပါးကို ဖတ်ပြီး John Locke ရဲ့အယူအဆဟာ မှားနေကြောင်း သိရပါတယ်။ Professor Eric Wieschus ရဲ့ ဒီအယူအဆဟာ ဒဿနအယူအဆတွေကို ဘယ်လောက် ရိုက်ခတ်နိုင်မလဲဆိုတာ စောင့်ကြည့်ရဦးမှာပါ။

ဒေါက်တာလှနုထွေး (ဒဿနဗေဒ)

ကားလ် မာ့က်(စ်)ရဲ့အတွေးအခေါ်ဟာ သမိုင်း လေ့လာပုံနဲ့ အမြင်တွေအပေါ် အများကြီး သက်ရောက်မှုရှိတယ်

ခေတ်ပြိုင်သမိုင်းဒဿနနှင့်

အယူအဆများ

(၅)

မင်းခက်ရဲ

မာ့က်(စ်)ဝါဒဆိုင်ရာချဉ်းကပ်ပုံများ

မာ့က်(စ်)ဝါဒကို ကားလ်မာ့က်(စ်)ရဲ့ ဝါဒအဖြစ် မယူနိုင်ဘူး။ အဘိဓာန်များမှာတော့ မာ့က်(စ်)ဝါဒဆိုတာ “ကားလ်မာ့က်(စ်)ရဲ့ လက်ရာတွေနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ အတွေးအခေါ် အစုအဝေး” လို့သာလျှင် ဆိုကြပါတယ်။ နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒ၊ သမိုင်းဒဿန၊ နိုင်ငံရေးသီအိုရီ သုံးခုပေါင်းစပ်ထားတဲ့ အသိပညာအစုအဝေးလို့လည်း ဆိုနိုင်တယ်။ ကားလ်မာ့က်(စ်) အနေနဲ့ကတော့ “လူတန်းစားတိုက်ပွဲဟာ သမိုင်းရဲ့အတွင်းပိုင်း ခိုင်းနမစ်တစ်ခုအဖြစ် မြင်တယ်။ သူ့ရဲ့အတွေးအခေါ်ဟာ သမိုင်းလေ့လာပုံနဲ့ အမြင်တွေအပေါ် အများကြီး သက်ရောက်မှုရှိတယ်။ သမိုင်းပညာရပ်နယ်ပယ်မှာ မာ့က်(စ်)ဝါဒဆိုင်ရာချဉ်းကပ်မှုတွေဟာ အဓိကအခန်းကဏ္ဍကနေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပါဝင်တယ်။ တန်ဖိုးထား၊ အလေးထားခံရဆုံးသူတွေကတော့ သမိုင်းပညာရပ်အခြေခံကနေပြောရင် ခရစ္စတို့ဟာပေး၊ အဲရစ်ဟော့စ်ဘောင်း၊

အဲဒီသောမိမဆင်တို့ပါပဲ။ မာ့က်(စ်)ဝါဒရဲ့ အစောပိုင်းကာလတွေကို ကြည့်ရင် ရုပ်ကြမ်းမာ့က်(စ်)ဝါဒ (Vulgw-Marxism) ကိုတွေ့ရမယ်။ ယနေ့အခါမှာတော့ အသိအမှတ်ပြုမခံရဘူး။ သမိုင်းလေ့လာပုံလမ်းကြောင်းအတွင်း ပထမကမ္ဘာစစ်မတိုင်ခင်နဲ့အပြီးမှာစိုးမိုးတဲ့ မာ့က်(စ်)ဝါဒ သမိုင်းလေ့လာပုံတွေဟာ ရုပ်ကြမ်းမာ့က်(စ်)ဝါဒပဲ။ ရုပ်ကြမ်းမာ့က်(စ်)ဝါဒဆိုတာ ကားလ်မာ့က်(စ်)ရဲ့ ကျမ်းတို့လိုသလို အနက်ယူထားတဲ့ မာ့က်(စ်)ဝါဒ ဒါမှမဟုတ် အစွန်းရောက်အနက်ပြုမှုထားတဲ့ မာ့က်(စ်)ဝါဒအဖြစ် ယူတာပါပဲ။ အနှုန်းရောက်အနက်ပြုထားတဲ့ မာ့က်(စ်)ဝါဒက ကားလ်မာ့က်(စ်)ရဲ့ ကျမ်းတွေမှာ ထင်ထင်ရှားရှားတွေ့ရတဲ့ အခြေခံဦးပွားနေတဲ့ လုပ်မှုဖြစ်စဉ်က အပေါ်ထပ်အားထားအဖို့ကို လွှမ်းမိုးထားတယ်လို့ သူတို့က ရုပ်ကြမ်းမာ့က်(စ်)ဝါဒဆိုတာ ယူဆကြပါတယ်။ တချို့က အသိအမှတ်မပြုကြဘဲ ရှမ်းထွက်ဖို့ကြိုးစားတယ်။ ဒီရန်သူကတော့

အထောက်အပံ့ပေးခဲ့တဲ့ အသိပညာရပ် ဆိုင်ရာလမ်းကြောင်းတွေက ဖရွိုက်စိတ် ဝညာ၊ အတ္တဖြစ်တည်မှုဝါဒ၊ အဆောက် အအုံဝါဒ၊ အဆောက်အအုံလွန်ဝါဒတို့ ပါပဲ။ ပထမဆုံး ကြိုးစားတဲ့အားထုတ်မှု ကတော့ ဖရင့်ဖုကျောင်းတော်ပါပဲ။ ၁၉၂၃ က ဖရင့်ဖုမှတစ်ဆင့် ထောင် တဲ့ လူမှုရေး သိပ္ပံရီအင်စတီကျုပါပဲ။ မတ်ဟော့ခေး မား၊ အဂေါနိုး၊ ဟားဘတ်မားကူးတို့ရဲ့ လက်ရာတွေဟာ အရေးပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က အစွန်းရောက်အနက်ပြန် ယူထားတဲ့ မှက်(စ်)ဝါဒနေရာမှာ တရား သေမဟုတ်တဲ့ မှက်(စ်)ဝါဒကို အစားထိုး ဖို့ပဲ။ ၁၉၃၀ ခုနှစ်များမှာ ဖရင့်ဖုပညာရှင် တွေဟာ ဖရွိုက်ရဲ့စိတ်ပညာကို နှစ်ခြိုက် သဘောကျပြီး မှက်(စ်)ဝါဒအမြင်နဲ့ ပေါင်းစပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ ယဉ် ကျေးမှုဆိုင်ရာလွှမ်းမိုးမှုတွေ ဘယ်လို တည်ဆောက်လာသလဲကို မှက်(စ်)ဝါဒ အခြေခံထဲကနေ ပထမဆုံးထုတ်ပြသက တော့ အီတလီလူမျိုး၊ ဂရမ်ချီ (Antonio Gramsci) ပဲ။

ဂရမ်ချီက အီတလီဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၊ အဲဒီနောက်တော့ အီတလီကွန်မြူနစ်ပါတီ ဝင်တစ်ဦးပါပဲ။ ၁၉၂၈ အကုန်ပိုင်းမှာ မူဆို လီနီရဲ့ ရဲတွေအဖမ်းခံရတယ်။ သူ့ရဲ့ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး အကျဉ်းထောင်မှာပဲ တုန်လွန်ခဲ့တယ်။ ဂရမ်ချီကို အမှုစစ်နေစဉ် မူဆိုလီနီရဲ့ရှေ့နေက 'နှစ်နှစ်ဆယ်လောက် ထောင်ချပစ်ရမယ်။ နှစ်နှစ်ဆယ်လောက် သူ့ရဲ့ဦးနှောက်အလုပ်လုပ်လည်ပတ်နေတာ တိုရပ်တန့်ပစ်ရမယ်' လို့ ဆိုတယ်။ ဒါပေ ယော်လည်း အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ မှတ်စု စာအုပ်ပေါင်း ၃၃ အုပ်ရေးခဲ့တယ်။ ဂရမ်ချီ ရဲ့ Prison notebook လို့အမည်ရတဲ့ ဒီ

လက်ရာတွေဟာ ကမ္ဘာကျော်လက်ရာတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဂရမ်ချီရဲ့ စာအုပ်တွေ ၁၉၅၅ ခုနှစ်အထိတောင်မှ တည်းဖြတ်မှု ကောင်းကောင်းနဲ့ ဘာသာပြန်ကောင်း ကောင်းမရှိခဲ့ပါဘူး။ လက်ရွေးစင်စာအုပ် ကလေး တစ်အုပ်သာလျှင် အီတလီ ဘာသာနဲ့ တည်းဖြတ်ပြီးထုတ်ဝေခဲ့တယ်။ ဂရမ်ချီဟာလည်း ဒီလက်ရွေးစင်စာအုပ် ကြောင့်ပဲ နာမည်ကြီးလာတယ်။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့တယ်။ ဒါတောင် မှ ၁၉၇၁ မှသာလျှင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ကိုရရှိမှာဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့လက်ရာဟာ ရုပ်ကြမ်းမှက်(စ်)ဝါဒထွန်းကားစဉ်က ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပေမယ့် ရုပ်ကြမ်းမှက် (စ်)ဝါဒကို ပြုပြင်ပေးမယ့် မှက်(စ်)ဝါဒ ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာတွေကို အဓိကထား ကိုင်တွယ်တာများတယ်။ အခြေခံစီးပွား ရေးအဆောက်အအုံကသာ အပေါ်ထပ် အဆောက်အအုံကို လွှမ်းမိုးပြဋ္ဌာန်းထား တာကို လက်မခံဘူး။ အဓိကကတော့ ၁၉ ရာစု အီတလီ အသိပညာရှင်တွေရဲ့သမိုင်း ကိုလေ့လာပြတာပါပဲ။ သိမ်းသွင်းထိန်းချုပ် (hegemony) ကို ရုပ်ကြမ်းမှက်(စ်)ဝါဒ တွေရဲ့ အိုင်ဒီယိုလိုဂျီနေရာမှာအစားထိုး တယ်။

ဖြစ်တည်မှုဝါဒဘက်ကနေ မှက်(စ်) ဝါဒကို ထည့်ဝင်ပြီး ဖြစ်တည်မှုမှက်(စ်) ဝါဒ (existential Marxism) ရယ်လို့ ထည့်ဝင်သူက ယန်းပေါဆတ်ပါပဲ။ ဆတ် ကလည်း ဂရမ်ချီလိုပဲ။ လွှမ်းမိုးထိန်းချုပ်မှု (domination) ပုံသဏ္ဍာန်တွေရဲ့ နှိုင်းရ ပိုင်စိုးမှု (relative autonomy) ရှိတယ်လို့ ယူတယ်။ ဆတ်ကလည်း ရုပ်ကြမ်းမှက် (စ်)ဝါဒတွေလိုမဟုတ်ဘဲ စီးပွားရေး

အပြဋ္ဌာန်းခံဝါဒကို ပယ်ချတယ်။ မှက်(စ်) ဝါဒအမြင်ကို နောက်ထပ်ပြုပြင်တဲ့ ပညာ ရပ်လမ်းကြောင်းကအဆောက်အအုံဝါဒ (structuralism) ပါပဲ။ ဒီအတွက် လူဝီ အာတုဆေက ထင်ရှားတယ်။ အာတုဆေ နဲ့ ဒီအခန်းမှာဖော်ပြမယ့် အီးပီသောမ် မဆင်ရဲ့အမြင်ဟာ မှက်(စ်)ဝါဒလမ်း ကြောင်းထဲကချင်း တူပေမယ့် အတော် ကလေး ကွဲပြားတယ်။ သူတို့နှစ်ဦး အပြန် အလှန်ငြင်းခုံမှုတွေလည်း အများကြီးဖြစ် တယ်။ အာတုဆေက အိုင်ဒီယိုလိုဂျီကို ရုပ်ကြမ်းမှက်(စ်)ဝါဒတွေယူသလို သိမှု အမှားအမြင်မယူဘူး။ အခြေခံနဲ့ အပေါ် ထပ်အဆောက်အအုံ ဆိုပြီး အမျိုးအစား နှစ်ခုကိုအသေမခွဲတော့ဘူး။ အိုင်ဒီယိုလိုဂျီ ပုံသဏ္ဍာန်အများစုခွဲတယ်။ နှိုင်းရပိုင်စိုးမှု (relative autonomy) ကို ယန်းပေါဆတ် လို့ပဲ လက်ခံတယ်။ မှက်(စ်)ဝါဒလမ်း ကြောင်းကို နောက်ထပ်ထည့်ဝင်သူတစ်ဦး ကတော့ ဖီရှယ်ဖူးကိုးပဲ။ သမိုင်းနဲ့ဆိုင်တဲ့ အဆောက်အအုံလွန်ဝါဒဆိုရမယ့် ရှိလွန် တတ်၊ အာတုဆေ၊ မီးရှယ်ဖူးကိုး တို့ အကြောင်းကို အခန်းတစ်ခန်းအနေနဲ့ သီးသန့်တွေ့ရမှာဖြစ်တယ်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ဖွံ့ဖြိုးလာတဲ့ မှက်(စ်)ကိုတော့ အနောက်မှက်(စ်)ဝါဒ (western Marxism) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဆိုဗီယက်က ဟန်ဂေရီကို ကျူးကျော်ပြီးမှ လီနင်၊ စတာလင် မှက်(စ်)ဝါဒ၊ ဆိုဗီယက် မှက်(စ်)ဝါဒနဲ့ ယတ်ပြတ်လမ်းခွဲလိုက်ကြ တယ်။ အစောပိုင်းမှာတွေ့ခဲ့ရတဲ့ လစ်ဖက် (Lefebvre) ရဲ့ သမိုင်းလေ့လာပုံအပေါ် မှက်(စ်)ဝါဒ ရှုထောင့်ကလေ့လာပုံဟာ ရုပ်ကြမ်းမှက်(စ်)ဝါဒ အခြေခံပဲ။ သူက ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးကိုလေ့လာတဲ့အခါ

အစွန်းရောက်အကြောင်းတရားတွေကို မှက်(စ်)လို့ပဲ ဆွဲယူတတ်ပါတယ်။ ၁၉၅၇ မှာ The Coming of the French Revolution ကိုရေးပေမယ့် အစွန်းရောက်မှတ် (စ်)ဝါဒကနေ ပီပီပြင်ပြင်ရုန်းထွက်နိုင်စွမ်း မရှိသေးပါဘူး။ မြတ်သျှသမိုင်းဆရာ ကျော်ချီရှူး ပြင်သစ်ပညာရှင် အဲလတ်ဆိုဘူ တို့လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ထင်ရှားတဲ့ မှက်(စ်)ဝါဒဆိုင်ရာ သမိုင်းပညာရှင်တွေ ဖြစ်ပေမယ့် ကောင်းကောင်းရုန်းထွက်နိုင် စွမ်းမရှိခဲ့ကြပါဘူး။

ရုပ်ကြမ်းမှက်(စ်)ဝါဒအောက်ကနေ ပြတ်ပြတ်သားသားရုန်းထွက်နိုင်တဲ့ သမိုင်း ပညာရှင်ကတော့ ခရစ္စတိုဖာဟေးလ်ပဲ။ ၁၇ ရာစု အင်္ဂလန်သမိုင်းကို အချိန်ဝေး လေ့လာတယ်။ ၁၇ ရာစု အင်္ဂလန်ဟာ ခေတ်သစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အရေးပါဆုံးပဲလို့ ယုံကြည်တဲ့အတွက် သူ ကလေ့လာတယ်။ ပထမပိုင်းမှာ မှက်(စ်) ဝါဒရဲ့လွှမ်းမိုးမှုမခံရဘူး။ ၁၉၅၆ ထုတ် Economic Problems of the church ၁၉၅၈ Puritanism and Revolution မှာ မှက်(စ်)ဝါဒလွှမ်းမိုးခံလာရပါပြီ။ သူတ သမိုင်းဆိုတာ စိတ်ကူးအတွေးအခေါ် (idea) များအတွဲလို့ယူတယ်။ သူ့ရဲ့ ၁၉၆၅ Intellectuals Origins of the English Revolution မှာ စိတ်ကူးအတွေးအခေါ် ဟာ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ ပြုမူလုပ် ဆောင်ချက်အတွက်အရေးပါကြောင်းနဲ့ သမိုင်းပညာရှင်ဟာ အခြေအနေတန်ခပ်သိ လေ့လာတဲ့အခါ အခြေအနေသက်သက် မဟုတ်ဘဲ ၎င်းအခြေအနေမှာ ထွက်ပေါ် ပါဝင်နေတဲ့ စိတ်ကူးအတွေးအခေါ်တို့ပါ လေ့လာသင့်တယ်။ တော်လှန်ရေးတွေထဲ စိတ်ကူးအတွေးအခေါ် ပေါ်ဝင်ဆီ

ဖြစ်မလာဘူးလို့ မြင်တယ်။

ဟေးလ်ရဲ့ ၁၉၇၂ ခုနှစ်ထုတ်မှာ တော့ ရုပ်ကြမ်းမာ့က(စ်)ဝါဒကနေ လုံးဝ ပြတ်ပြတ်သားသားခွဲထွက်လိုက်ပါပြီ။ The World Turned Up-side-Down မှာ သာမန်ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးအမြတ် အပေါ် အလေးထားပြီးဖော်ပြတယ်။ ပစ္စည်းမဲ့တွေကို တော်လှန်ရေးတစ်ခုရဲ့ အေးဂျင့်တွေအဖြစ်မြင်ပြီး ဖော်ထုတ်တာ မှီ မလုပ်တော့ဘူး။ ၁၉၇၀ မှာ Cromwell ၁၉၇၇ မှာ Milton တို့ကိုထုတ်တယ်။ မာ့က(စ်)ဝါဒဆိုင်ရာ အမြင်မဟုတ်တော့ ဘဲ။ စိတ်ပညာအမြင်တွေပါ ပေါင်းစပ်ပြီး သမိုင်းကိုရေးသားတယ်။ ဟေ့စဘောင်း တလည်း ရုပ်ကြမ်းမာ့က(စ်)ဝါဒကနေ ရုန်းထွက်တယ် ဆိုပေမယ့် ဟေးလ်ရဲ့ နောက်လိုက်တစ်ဦးအဖြစ်လောက်သာ ရုန်းထွက်တယ်။ ဟေးလ်လိုပဲ သာမန် ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးအမြတ်ကို အဓိက ထားလေ့လာတယ်။

ရုပ်ကြမ်းမာ့က(စ်)ဝါဒပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ မာ့က(စ်)ဝါဒဆိုင်ရာ လမ်းကြောင်းတစ်ခုကိုပြပါဆိုရင်တော့ "လက်ဝဲသစ်" (New Left) လို့ပဲဆိုရမယ်။ ထင်ရှားတဲ့ သမိုင်းပညာရှင်ကတော့ အီးပီ သောမ်မဆင် (b- ၁၉၂၄) ပါပဲ။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များနှောင်းပိုင်းမှာပါ။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ထုတ် The Making of the English Working Class က ထင်ရှားတယ်။ သမိုင်းပညာ ရှင်တစ်ဦးအနေနဲ့ သမိုင်းလမ်းကြောင်း ထဲကနေရေးပေမယ့် (i) အလေ့လာခံ အကြောင်းအရာ (ii) လေ့လာပုံ (iii) သမိုင်းပေါ် အမြင် ဆန်းသစ်မှုကြောင့် စာပေဝေဖန်ရေး၊ စာပေသီအိုရီ၊ ယဉ်ကျေး ခဲ့ ဆိုင် ရာလေ့လာချက် များအတွက်ပါ

အရေးပါတဲ့ လက်ရာတစ်ခုဖြစ်လာပါ တယ်။

သောမ်မဆင် (၁၉၂၄-၉၃) ဟာ ၁၈ ရာစုနဲ့ ၁၉ ရာစုကို အထူးပြုလေ့လာတယ်။ ပထမပိုင်းက ကွန်မြူနစ်ပါတီ သမိုင်းပညာ ရှင်များအုပ်စုမှာ ပါဝင်တယ်။ ၁၉၅၆ မှာ ပါတီကနေ အနားယူတယ်။ The Reasoner သမိုင်းဂျာနယ်ကိုတွဲဖက်တည်ထောင် သူ၊ အယ်ဒီတာပဲ။ နောက်ပိုင်းမှာ New Left Review အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ လက်ဝဲသစ်နဲ့ ပတ်သက်လာရင် အရေးပါဆုံးနဲ့ ထင်ရှား တဲ့ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သမိုင်းပညာရှင်တစ်ဦးအနေနဲ့ သောမ် မဆင် အဓိက စိတ်ဝင်စားခဲ့တာက အင်္ဂလိပ်ဆိုရှယ်လစ်ရာဇီကယ်လစ်လင်တွေ ဖြစ်တည်မှုနဲ့ အလုပ်သမားလူတန်းစားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှုပဲ။ ပထမဆုံးစာအုပ်က ဒီလျှစ်မောရစ်ကိုလေ့လာခြင်း (၁၉၅၅) စာအုပ်ပဲ။ နာမည်အကြီးဆုံးစာအုပ်က တော့ Making of the English Working Class (၁၉၆၃) ဖြစ်တယ်။ ရယ်ဒီကယ်လ် သမိုင်းပညာရှင်တစ်ဦးလို့လည်း ညွှန်းကြ ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်နာမည်ကြီးရတဲ့ အကြောင်းကတော့ သူ့ရဲ့လေ့လာပုံနဲ့ အလေ့လာခံအကြောင်းအရာ အသစ်ဖြစ် နေတာကြောင့်ပဲ။ History from below လို့လည်း ဂုဏ်ပြုကြတယ်။ အောက်ခြေ ကနေထွက်လာတဲ့သမိုင်းကို ဦးစားပေး လေ့လာတယ်။ နေ့စဉ် လူနေမှုဘဝကို ဦးစားပေးလေ့လာချင်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာလေ့လာချက်များရဲ့ အစစအအုံ ပါ တွေ့ထဲက တစ်အုပ်လည်း ဖြစ်တယ်။

အလုပ်သမားလူတန်းစား သိမှု ဖွံ့ဖြိုး လာပုံကို လေ့လာတဲ့ သောမ်မဆင်ရဲ့

စာအုပ်ဟာ မာ့က(စ်)ဝါဒလမ်းကြောင်း ထဲက မဟုတ်တဲ့ ပညာရှင်စာများစုရဲ့ ဝေဖန်ခံရတယ်။ တကယ်က သောမ်မဆင် အလိုအရတော့ အလုပ်သမားလူတန်း စားသိမှု (working class conscioncress) ထက် အလုပ်သမားလူတန်းစားဖွဲ့စည်းမှု တွေဖြစ်ပေါ်လာပုံနဲ့ သူတို့ရဲ့နိုးကြားမှု (working class awareness) ကို တင်ပြ တာဖြစ်တယ်။ မာ့က(စ်)ဝါဒဆိုင်ရာ ဝေါဟာရနဲ့ပြောရရင်တော့ လူတန်းစား ပဋိပက္ခကိုသိနေတဲ့အသိလို့ ဆိုရမယ်။ ဒီ သဘောဖွဲ့စည်းပေါ်ပေါက်လာပုံကို ထုတ် ဖော်တဲ့အတွက် ဝေဖန်ခံရတာဖြစ်တယ်။ သောမ်မဆင်ကတော့ 'လူတန်းစား'ဆိုတာ 'သမိုင်းဆိုင်ရာသွင်ပြင်' (historical phe nomenon) ဖြစ်တယ်။ 'အဆောက်အအုံ' (structure) တစ်ခု မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတယ်။ အာတုဆေးနဲ့ အဆောက်အအုံဝါဒီတွေကို ခွန်းတုံ့ပြန်ရာမှာ သုံးတဲ့အသုံးပါပဲ။ ဝါတင် မကဘူး။ လူတန်းစားဆိုတာ ရုပ်ကြမ်း မာ့က(စ်)ဝါဒီများယူသလို 'အမျိုးအစားခွဲ' တစ်ခုလည်းမဟုတ်ဘူးလို့ ယူတယ်။ လူသားအချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးထဲမှာ ပုံသေအမှန်တကယ်ဖြစ်ပျက်တည်ရှိနေတဲ့ အရာမဟုတ်ဘူးလို့ ယူတာ။ သူက ရုပ် ကြမ်း မာ့က(စ်)ဝါဒီတွေရဲ့ လူတန်းစား အပေါ် အထက်ပါ ပုံသေခွဲခြားမှုထက် သမိုင်းဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေးအတွင်းမှာ ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ အရာလိုယူတာ။ ကာလ တရားတစ်ခု၊ အမျိုးအစားတစ်ခုကို ပုံသေ ထားပြီး မယူဘူး။ လူတန်းစားဆိုတာက လူတွေအချင်းချင်း အပြန်အလှန် ဆက်ဆံ ရေးထဲမှာ သူတို့ရဲ့ အကျိုးအမြတ်အတွက် ခံစားမိတာ တွေ့ကြုံခံစားမိတာမျိုးနဲ့ အတူဖြစ်ပေါ်လာတာလို့ယူတယ်။ သူတို့နဲ့

အကျိုးအမြတ်မတူတဲ့ လူအုပ်စုတွေတို့ လည်း အတူတကွ ဆန့်ကျင်တဲ့သဘော မှီ ရှိနေရမှာ ဖြစ်တယ်။ စာမျက်နှာ ၈၀၀ လောက်ရှိတဲ့ စာအုပ်မှာ သိပ်ပြီး ထင်ရှား တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒီစာအုပ်အတွက် တကယ်အထူးပြုကြတာက သူ့ရဲ့ လူတန်း စားပေါ် အမြင်ထက် လေ့လာပုံပဲ။ အောက် ခြေ လူတန်းစား ပေါ်ပေါက်ဖွဲ့စည်းလာ ပုံကို လေ့လာတဲ့အတွက်ပါပဲ။

History form below လို့ ခေါ်တဲ့ အယူဟာ သောမ်မဆင်နောက်ပိုင်းမှာ ဆက်ထွက်ပေါ်လာတယ်။ နောက်ထပ် ထင်ရှားသူကတော့ ယူဂျင်းဂျီနီမီးစ် (b- ၁၉၃၀)ပဲ။ ၁၉၆၀ ကာလ အမေရိကန် လက်ဝဲသစ်ရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးဖြစ်တယ်။ ရုပ်ကြမ်းမာ့က(စ်)ဝါဒီ တရားသေ လူတန်းစားခွဲခြားမှုကို ဆန့်ကျင်တယ်။ အလုပ်သမားလူတန်းစား သမိုင်းကိုသာမကဘူး လူမည်းအလုပ် သမား လူတန်းစားကိုပါ လေ့လာတယ်။ ဂရစ်ချီရဲ့အမြင် လွှမ်းမိုးခံရတယ်။ ဒီကာလ အတွင်း အမေရိကန် မာ့က(စ်)ဝါဒီတွေဟာ ဂရစ်ချီကို မထိတွေ့နိုင်ဘူး။ ဒါကို ကျွန်ုပ်တို့ စတင်ဖော်ထုတ်လာတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ နောက် ပိုင်းမှာ လူမည်းသမိုင်းလေ့လာတဲ့ သမိုင်း ပညာရှင်တွေ ပေါ်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက် ဝါဒီတွေထက် ကနေသာလျှင် လေ့လာ တယ်။ ဟားဝက်ဂတ်မန်း (၁၉၂၀-၈၅) ဟာ ထင်ရှားတယ်။ သူ့ကို မာ့က(စ်)ဝါဒီ ရယ်လို့တော့ မပြောနိုင်ဘူး။ သောမ်မဆင် လက်ထက်ကစပြီး History form below ခေတ်စားလာတယ်ဆိုပေမယ့် သောမ် မဆင် လျှောက် သူအမြင်တွေအပေါ် လွှမ်းမိုး သွားနိုင်တာတော့ မထင်ဘူး။ အထက်က အဖွဲ့ဝါဒဆိုင်ရာ မာ့က(စ်)ဝါဒီတွေ ဆို

ပေါက်လာတဲ့အခါ သောမိမဆင်နဲ့ အကြီးအကျယ် အငြင်းပွားတယ်။ အဆောက်အအုံ မှာကပ်ဝါဒီ၊ နီယိုမှာကပ်ဝါဒီ၊ ပိုမိုမှာကပ်ဝါဒီတွေက 'လူတန်းစား' ဟာ အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းနေတာ အဖြစ် ယူပြီး အလေးမထားတော့ဘူး။ ဒီတော့ အလုပ်သမား လူတန်းစားကို ဦးစားပေး လေ့လာရင်း ထွက်ပေါ်လာတဲ့ History from below နေရာမှာ အဆောက်အအုံ ဝါဒနဲ့ အဆောက်အအုံလွန်ဝါဒဆိုင်ရာ သမိုင်းပညာရှင်တွေရဲ့ အသုံးဖြစ်တဲ့ the margin(al)red (ဘေးဖယ်ထုတ်ခံ) the other (အခြားသောအရာ) ဆိုတာ ဝင်လာ တယ်။ ဒီအပိုင်းအတွက် ဖူးကိုးနောက်ပိုင်း မှာ ထင်ရှားသူက ဖူးကိုးကို ဆက်ခံတဲ့ မိုက်ကယ် အမ်နတ်ယက် (Michael Ignatieff) နဲ့ ပတ်ထရပ်ရွာဘို ဘရိုင်ယန် (Patrick O'Brien) တို့ နှစ်ဦးပဲ အမ်နတ်ယက်ရဲ့ ၁၉၇၈ ထုတ် Just Measure of Pain တာ ထင်ရှားတယ်။ မိခွယ်ဖူးကိုးရဲ့ Discipline and Punish တနေ့ပဲ ယူတာပါ။ လူတွေအပေါ် ချုပ်နှောင်ထားခြင်းကို ကောင်းမွန်တဲ့ အပြစ်ပေးမှုအဖြစ် ဘယ်လို ကြောင့် လက်ခံသလဲဆိုတဲ့ သမိုင်းကို လိုက်ပြတယ်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်ထုတ် ဘရိုင်ယန်ရဲ့ The Promise of punishment ဟာလည်း ဖူးကိုးအမြင်ကို ဆက်ခံတာပါပဲ။ ၁၉-ရာစု အကျဉ်းထောင်တွေကို လေ့လာ ဝါတယ်။ အကျဉ်းထောင်ရဲ့ စည်းမျဉ်းတွေ လက်ခံရင် အကျဉ်းဟာ အပြုခံအဖြစ် တဖြည်းဖြည်း ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲဆို တာ လေ့လာတယ်။ သမိုင်းရဲ့ အလေ့လာ ခံ အကြောင်းအရာ လုံးဝ ပြောင်းလဲသွား ပုံကို တွေ့ရမယ်။ သမိုင်းဟာ ရှေးအမွေ အနှစ် လေ့လာဖော်ထုတ်ရေး (history as

relic)ထက်လည်း များစွာ ကွာခြားခဲ့ပါ ပြီ။
၁၉၄၅ နောက်ပိုင်း အမ်းနားကျောင်းထော်
 အမ်းနား (Annales) သမိုင်းပညာ ရပ်ဂျာနယ်ကို အခြေပြုပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ လမ်းကြောင်းကို 'ကျောင်း တော်'လို့ ခေါ်လေ့ရှိပါတယ်။ သမိုင်း လေ့လာမှုနဲ့ စာပေဆိုင်ရာ လေ့လာမှု ဖန်တီးမှုရဲ့ အကွဲပြားဆုံးအချက်က သမိုင်း လေ့လာမှုဟာ အင်စတီကျူးရှင်းအတွင်း ကနေသာ ထွက်ပေါ်လာလေ့ရှိတာပါပဲ။ ဒီတော့ သမိုင်းလေ့လာမှုဟာ အင်စတီ ကျူးရှင်းနယ်လို့ က် အလုပ်ခံရတယ်။ အင်စတီကျူးရှင်းကနေ ဘယ်လို လုပ်ရ မယ်။ ဘယ်အရာကိုသာ လေ့လာရမယ် လို့ ပြဌာန်းခံရလေ့ရှိတယ်။
 အမ်းနားဟာ ပြင်သစ်က ပညာရပ် ဂျာနယ်ပါ။ ၁၉၄၅ မတိုင်ခင် အစောပိုင်း ကာလက ဖက်စ်နဲ့ ဘလော့ချ်တို့ဟာ ပြင်သစ်သမိုင်းမှာ ကြီးစိုးပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့ အစည်းသမိုင်းနဲ့ လူသားဆန်မှုကို ရှုထောင့် အမျိုးကနေ လေ့လာတယ်။ အခြားသော ဘာသာရပ်တွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ဖို့ ကြိုးစား တယ်။ အမ်းနားကျောင်းတော်ရဲ့ ထင်ရှား တဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဘရိုင်ယန် ကလည်း ဖက်စ်တို့ရဲ့အမြင်ကိုသာ ခံယူပီ တယ်။ သမိုင်းလေ့လာမှုဟာ အခြားသော ဘာသာရပ်တွေနဲ့ ပေါင်းစည်းသွားဖို့ရာ ပွင့်နေရမယ်လို့ ယူတာပါ။ ၁၉၄၆ မှာ အမ်းနားဂျာနယ်ပြန်ပြီး ထုတ်ဝေတယ်။ Ecole Pratique des hautes Etudes အင်စတီကျူးရှင်းက ဌာန(၆)ခုထောင်တဲ့ အထဲမှာ အမ်းနားဂျာနယ်က သူတေသန အတွက် လုပ်ကိုင်ရမယ့်တစ်ခုပဲ။ အင်စတီ

ကျူးရှင်းရဲ့ ၁၉၅၅က ဖက်စ် (Febvre) ဖြစ်တော့ကာ သူတို့ရဲ့ အမြင်လွှမ်းမိုးသွား တာ အဆန်းတော့ မဟုတ်ဘူး။
 ဖက်စ်ပြီးတဲ့အခါ ဘရိုင်ယယ် (Braudel)က ဆက်ခံတယ်။ သူလက်ထက်မှာ အမ်းနားဂျာနယ်လမ်းကြောင်းဟာ ဖက်စ် ရဲ့ လက်အောက်ခံထက် ပိုမိုကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် လုပ်ဆောင်လာပြီ။ အဆောက် အအုံဝါဒ (structuralism)နဲ့ ပေါင်းစည်းဖို့ ကြိုးစားလာတယ်။ အဆောက်အအုံဝါဒ လေ့လာမှုနဲ့ ပေါင်းစည်းတာမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ အဆောက်အအုံဝါဒလေ့လာ မှုက သမိုင်းသဘောကို ပယ်တယ်။ ကာလ တရားနဲ့ နေရာဒေသကို အကန့်အသတ် တစ်ခုတည်း ပုံသေထားပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ရပ်ကို လေ့လာတာ။ သမိုင်းလေ့ လာမှုနဲ့ ပေါင်းစပ်တဲ့အခါကျတော့ ဘရိုင် ယယ်က ထပ်တူမယူဘူး။ အဆောက်အအုံ ဝါဒ အမြင်ထဲက လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရဲ့ ဆက်သွယ်ရေး ကွန်ယက်စနစ်(ဝါ) အဆောက်အအုံ (structure)ကို ယူတယ်။ ၎င်းအဆောက်အအုံဟာ တဖြည်းဖြည်း ဘယ်လိုပြောင်းလဲသွားတယ်ဆိုတာကို လေ့လာတယ်။ အမ်းနားသမိုင်းပညာရှင် တွေဟာ အဆောက်အအုံဝါဒတင် မက ဘူး။ စီးပွားရေးသမိုင်းသစ်၊ ခေတ်ပြိုင် ပြင်သစ် အရေအတွက် အခြေပြုသမိုင်း တွေနဲ့ ပေါင်းစပ်တယ်။
 ဘရိုင်ယယ်လက်ထက်မှာ ထူးခြားတာ က အုပ်စုတစ်စုရဲ့သမိုင်းကို တည်ဆောက် ခဲ့ ကြိုးစားတယ်။ သာမန်လူအုပ်စုတွေရဲ့ သမိုင်းတင်မကဘူး။ အဖိုဒိုက်ခံ၊ လွန်လွန် ခံတွေရဲ့ သမိုင်းကို လေ့လာတယ်။ သမိုင်း အပေါ်မှာ ဖိုသဘာဝ၊ ဖိုဆန်မှုကြီးစိုးပြီး သောကျားအဓိကအမြင်တွေ လွှမ်းမိုးနေ

တာကိုလည်း လျော့ချတယ်။ ဒါကြောင့် သမိုင်းလေ့လာမှုမှာ ဘယ်တုန်းကမှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးတဲ့ အမျိုးသမီးလေ့လာမှု လူငယ်လေ့လာမှု၊ နှုတ်ပြောယဉ်ကျေးမှု များ လေ့လာမှုတို့ကို လေ့လာတယ်။ အဆောက်အအုံမနုဿဗေဒပညာရှင်တ လို့ လေးစားစေရိုးရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းငယ် တစ်ခုရဲ့ အဓိက အနှစ်သာရအဆောက် အအုံ ပြောင်းလဲရွေ့လျားပုံကို လေ့လာ တာပါလို့ ဘရိုင်ယယ်က ဆိုတယ်။ နောက် ပိုင်းမှာ အမ်းနားကျောင်းတော်ထဲထ သမိုင်းပညာရှင်တွေဟာ တယ်လီဗွီးရှင်း သမိုင်း လေ့လာမှုအထိ ရဲ့ထွင်လုပ်ကိုင် လာတယ်။

၁၉၄၅ နောက်ပိုင်း အခြားသော လေ့လာပုံများ
 စာခြား ပညာရပ်တွေလိုပဲ သမိုင်း ပညာရပ်မှာလည်း ပြဿနာတွေကို ဖြေ ရှင်းဖို့ ဦးတည်ထားတာ တွေ့ရမယ်။ အစောပိုင်းမှာတွေ့ရတဲ့ မှာကပ်ဝါဒ သမိုင်းပညာရှင်တွေဟာ လူတန်းစားနဲ့ ဇီဝဗေဒရေးအပေါ် ဦးတည်သလိုမျိုးပဲ။ ယခု တွေ့ခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ အမ်းနားသမိုင်း ပညာရှင် မှာကပ်ဝါဒ သမိုင်းပညာရှင်နဲ့ အစဉ်အလာသမိုင်းပညာရှင်တို့ အကြား နောက်ထပ် သမိုင်းပညာရှင်အမျိုးအမူ တွေ ဖွဲ့ပါသေးတယ်။ ဆင်နွှဲသတဲ့ ချောင်း တော်ဝိုင်းနှင့် ဘာ ဇီဝဗေဒသမိုင်း (New Economic History) နဲ့ လူ့ရေး သမိုင်း (New social History) ဝါဒ။ အမ်းနားကျောင်းတော် ပညာရပ် မှာကပ် ဝါဒ သမိုင်းပညာရှင် ဇီဝဗေဒသမိုင်း နဲ့ လူ့ရေးသမိုင်းပညာရှင်မှ ထုတ် ရင်တော့ အစဉ်အလာသမိုင်းပညာရှင်

သာလျှင် ဖြစ်လိမ့်မယ်။ အဲဒီ အစဉ်အလာ သမိုင်း ပညာရှင်ဟာ ပထမကမ္ဘာစစ်ဖြစ် ရတဲ့အကြောင်းအရင်း ခါမမဟုတ် ဥရောပဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ဘယ်လို ပြန်လည်ထူထောင်သလဲ စတဲ့ တစ်ကြောင်း ဆွဲကောက်ကြောင်းတွေနဲ့တင် ပြီးနေမှာ သေချာတယ်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးမှာ စီးပွားရေး သမိုင်းကို လေ့လာတဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်နှစ်မျိုး ဖြစ်ထွန်းတယ်။ ပထမတစ်ခုက အောင်မြင်တယ်။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လက်ခံ ဖတ်ရှုခံရတယ်။ သူတို့ အဓိကစိတ်ဝင်စား တာက စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အယူ အဆတွေ၊ နိုင်ငံစီးပွားရေး စာရင်းဇယား တွေပဲ။ ဆီမုန်ကတ်စ်နတ် (Simon Kuznets) ဟာ ထင်ရှားတယ်။ သူ့ရဲ့ ဦးဆောင် မှုနဲ့ "ဝင်ငွေနှင့် ဓနဥစ္စာသုတေသနအတွက် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း"ကို တည်ထောင် တယ်။ နိုင်ငံဝင်ငွေတွေ တဖြည်းဖြည်း ဖြစ် ထွန်းပြောင်းလဲလာပုံကို အသေးစိတ် စိစစ် တယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံးနဲ့ဆိုင်တဲ့ အရင်းအမြစ် မှန်သမျှကို ရေတွက်ပြီး လုပ်တာဖြစ်မယ်။ ဒုတိယတစ်နေက ဖတ်ရတာ ပျင်းဖို့ တောင်တယ်။ သမိုင်းဇာတ်ပြော အစီအစဉ် နည်းပါးပြီး စာရင်းဇယားတွေ ချည်း သာလျှင် ပါဝင်တယ်။ အီကိုနိုမက်ထရစ် သမိုင်း (econometric History) လို့တောင် ခေါ်တယ်။ သင်္ချာဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းတွေ တို့သာလျှင် အထူးပြုပြီး ၎င်းတို့နဲ့ ဖော်ပြ ထားတဲ့ အတွက် အီး၊ အီတ်ချ်၊ ဟန့် (E.H.Hunt) ဟာ ထင်ရှားတယ်။ သူတို့ရဲ့ လေ့လာပုံက စာရင်းအင်းနည်းလမ်း၊ တိကျ တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ အမျိုးအစား ခွဲခြားမှုတွေကို သုံးတာဖြစ်တယ်။

အတွက် (quantities)ပေါ် အဓိကထား တယ်။ လူမှုရေးသိပ္ပံ၊ ဒီမိုဂရပ်ဖီတွေရဲ့ အကူအညီနဲ့ စာရင်းချဉ်း ရေးတာပါပဲ။ သမိုင်းကိုရေးတဲ့အခါ အိုင်စီယိုလိုကျီ၊ သိမ်းသွင်းတဲ့ ထိန်းချုပ်မှု (hegemony)၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိန်းချုပ်မှု စတာတွေကို ပေါ်လွင်အောင် ပြုစုရေးသားတယ်။ သမိုင်းလေ့လာပုံနည်းပညာအတွက်တော့ လူမှုရေးသိပ္ပံက နည်းပညာတွေကို ယူသုံး တယ်။ Socia History (U/C) ဂျာနယ်၊ Journals of Social History (U.S.A) တွေ ဟာ ဒီလေ့လာပုံအတွက် ထင်ရှားတဲ့ ပညာရပ်စာစောင်တွေပါပဲ။ ဝါနာကွန်းစ် ဟာ ဦးစီးဦးဆောင်ပြုခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ ဒီ လမ်းကြောင်း ခေတ်မစားခင်က လမ်းကြောင်းငယ်လေးအနေနဲ့ ပေါ်လိုက်မလို ဖြစ်တဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာ လူဦးရေစာရင်း ကောက်ပညာ (historical demography) ကလည်း အထောက်အပံ့ပေးတယ်။ ကိတ် ထောမတ်စ်ပြုစုတဲ့ Man and the Natural world: Changing Attitudes in England 1500-1800 (၁၉၈၄)ဟာ ထင်ရှား တယ်။ ထောမတ်စ်က မြို့ပြလူ့အဖွဲ့အစည်း ရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေနဲ့ ၎င်း မြို့ပြအဖွဲ့အစည်းမှာပဲ အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာ တဲ့ ခံစားချက်တွေ တန်ဖိုးခံတွေကို ဘယ်လိုညှိယူသွားသလဲဆိုတာကို လေ့ လာတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ လူမှုရေးသစ် သမိုင်းပညာရှင်တွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ သမိုင်းအမြင်အဖြစ် ကိုးကားကြပါတယ်။

မင်းခက်ရဲ

ကမ္ဘာ့ ထိပ်တန်းတက္ကသိုလ်များ

ယေးတက္ကသိုလ်

ဒေါက်တာတင်လှိုင်

နှစ်စဉ်ထုတ် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်များ အကဲဖြတ်စစ်တမ်းတွင် နံပါတ်(၂)နေရာက လိုက်သော တက္ကသိုလ်သည် ယေးတက္ကသိုလ်ဖြစ်၏။ (Yale ကို မြန်မာသံစဲပြီး ယေး ဟုရေးသား လိုက်ပါသည်။)

၂၀၀၈ ခုအတွက် The Times Higher Education Supplement (THES) ၏ အကဲဖြတ်ချက်အရ ဟားဘတ်က နံပါတ်(၁)၊ ယေးက နံပါတ်(၂)၊ ကိန်းပရစ် နံပါတ်(၃)နှင့် အောက်စဖို့ နံပါတ်(၄) ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ၂၀၀၇ အတွက် အကဲဖြတ်တွင် ယေး ကိန်းပရစ်နှင့်အောက်စဖို့တို့ကို အမှတ်တူနှင့် နံပါတ်(၂)နေရာတွင် အဆင့်တူသတ်မှတ်ခဲ့၏။ ၂၀၀၆ တွင် ယေးက နံပါတ်(၄)သာ ရသည်။

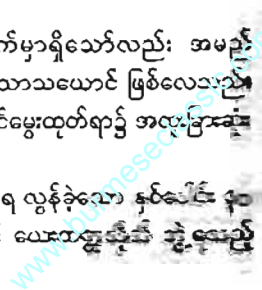
မူတစ်မျိုးနှင့် စိစစ်သော Shanghai Jiotong University Academic Ranking of World Universities (AWRU) က ၂၀၀၇ စစ်တမ်းတွင် ယေးတက္ကသိုလ်ကို ကမ္ဘာ့အဆင့်(၁၁)အဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ဟားဘတ်အောက် အတော်နိမ့်နေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တက္ကသိုလ်များအကြောင်း ပြောဆိုရာတွင် အမေရိကန်မှ ဟားဘတ်နှင့်ယေးကို ထိပ်ဆုံးတက္ကသိုလ် နှစ်ခုအဖြစ် လူအများနားလည်ထားလေ့ ရှိသည်။ အင်္ဂလန်မှ အောက်စဖို့နှင့်ကိန်းပရစ်ကို တွဲသလို၊ ဂျာမဏီမှ ဂေါတင်ဂင် နှင့်စတုတ်ဂတ်ကို တွဲသလိုဖြစ်၏။

တက္ကသိုလ်ဝါစဉ်အရလည်း ယေး သည် အမေရိကန်တွင် ဒုတိယဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်မွေးထုတ်ရာ၌ထိပ်တန်း

အဆင့်စစ်တမ်းတွင် ယေးသည် ဟားဘတ်အောက်မှာရှိသော်လည်း အမည် မှာမရှိသော်လည်းအရမူ တန်းတူဖြစ်ရုံမက ယေးကပင် သာသယောင် ဖြစ်လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ယေးတက္ကသိုလ်က ခေါင်းဆောင်မွေးထုတ်ရာ၌ အလွန်မြင့်မား အအောင်မြင်ဆုံးဖြစ်သောကြောင့်ပါတည်း။

The Boston Globe သတင်းစာတွင် ရေးသားချက်အရ လွန်ခဲ့သော နှစ်ဆယ် ၃၀ ကျော်အတွင်း အမေရိကန်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတိုင်းတွင် ယေးတက္ကသိုလ် ဦးဆောင်

သမ္မတလောင်းအဖြစ်
ကရက်တစ်ပါတီဖက်မှသော်လည်းကောင်း၊
ရီပတ်ဘလီကင်ပါတီဖက်မှသော်လည်း
ကောင်း ပါဝင်မြဲဖြစ်၏။

နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ကာလတွင်
သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော
ယေးတက္ကသိုလ်ထွက်များမှာ ဂျယ်ရယ်ဖိုး
ကျော့တီဝ်(ချ) ဒဗလျူ၊ ဘွတ်(ရှ) (စီနီယာ)
တီ(လ်)ကလင်တန်နှင့် ဂျော့ဒဗလျူ
ဘွတ်(ရှ) (ဂျူနီယာ) တို့ဖြစ်သည်။ ယေး
ကျောင်းသားဟောင်း သမ္မတသုံးဆက်ပြီးမှ
၂၀၀၉ ခုတွင် ဟားဘတ်ကျောင်းသား
ဟောင်း ဘားရက်တိုဘားမား သမ္မတ
အရွေးခံရသည်။ သူနှင့် သမ္မတလောင်း
အကြီးရွေးပွဲပြိုင်ဖက် ဟီလာရီကလင်တန်
လည်း ယေး ဘွဲ့ရဖြစ်၏။

ယေးတက္ကသိုလ်ကျောင်းသား
ဟောင်းများ နိုင်ငံရေးတွင်သာမဟုတ်ပါ။
စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ စာပေ၊ ဂီတနှင့်အနု
ပညာ နယ်စုံတွင်လည်း ထိပ်တန်း
အောင်မြင်သူ အမြောက်အမြားပါဝင်
သည်။

အမေရိကန် နိုင်ငံတွင် သာမက
တခြားနိုင်ငံများတွင်ပါ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်
ဖြစ်သည်။

အလျဉ်းသင့်သဖြင့် ဖော်ပြရသော်
မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒေါက်တာမောင်မောင်သည်
ယေးတက္ကသိုလ်၌ ၂ နှစ်ခန့် ပညာဆည်းပူး
ခဲ့၏။ ကျောင်းသားမဟုတ်၊ ဆရာလည်း
မဟုတ်။ Reseach Fellow ခေါ် သုတေသီ
သဟာယ ဖြစ်၏။ ဒေါက်တာမောင်မောင်
သည် ဥပဒေပညာရှင်အဖြစ် တရားသူကြီး
ချုပ်တာဝန်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ထမ်း
ဆောင်ပြီး ၁၉၈၈ ခုတွင် ကာလတိုသမ္မတ
ဖြစ်ခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် စာရေး

သားရာ၌ နာမည်ရပြီး လူသိများသော
စာအုပ်အတော်များများရေးသားခဲ့သည်။

မြန်မာထဲမှ အခြားထင်ရှားသော
ယေးတက္ကသိုလ်ဘွဲ့ ရတစ်ယောက်မှာ
နာမည်ကျော်ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး ဗိုလ်ဗကို
ဖြစ်၏။ ဗိုလ်ဗကိုကို ရုပ်ရှင်မင်းသားအဖြစ်
သာ မြန်မာနိုင်ငံသားများက အသိများ၏။
သူ့ကို ထူးချွန်သော ပါဠိစာပေပညာရှင်မှန်
လူသိနည်း၏။ ဗိုလ်ဗကိုသည် ဗိုလ်ဗကို
စစ်ဖြစ်ခါနီးကပ်ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ
ပါဠိဘာသာဖြင့် ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးတန်း(ပထမ
ဆင့်) ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ စစ်ပြီးခေတ်တွင်
အရှေ့တိုင်းစာပေအထူးပြုဖြင့် အစ်အေ
(မဟာဝိဇ္ဇာ)ဘွဲ့ကို ယေးတက္ကသိုလ်မှရရှိ
သည်။ တပ်မတော်တွင် ဗိုလ်မှူးအဆင့်ထိ
တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးမှ ရုပ်ရှင်မင်းသား
အဖြစ် (လူထုအောင်လံ ဝါဒဖြန့်ရုပ်ရှင်
ကားမှ စပြီး) ဘဝပြောင်းလာသူ ဖြစ်၏။

ယေးတက္ကသိုလ်အကျဉ်းချုပ်
တည်ထောင်နှစ်။ ။ ၁၇၀၁ ခု
တက္ကသိုလ်ဆောင်ပုဒ်။ ။ Lux et veritas

(Latin)
Light and Truth (English)
တက္ကသိုလ်အမျိုးအစား။ ။ ပုဂ္ဂလိက
ကဏ္ဍတက္ကသိုလ် (Private Uni-
versity)- အစိုးရနှင့်
မသက်ဆိုင်။

တက္ကသိုလ် အကြီးအကဲ(Pnerident)။ ။
ရစ်ချက်(စီ)လီပင်
ဝန်ထမ်းအင်အား

ဆရာ ဆရာမဦးရေ။ ။ ၃၃၃၃ ယောက်
ကျောင်းသားဦးရေ။ ။ ၁၁၃၉၆ ယောက်
(၂၀၀၇ စာရင်း)
၅၃၁၆ ယောက် (ဘွဲ့ကြို

အဆင့်)
၆၀၈၀ ယောက် (ဘွဲ့လွန်)
ဆည်းနေရာ။ ။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ကွန်နက်
တိကပ်ပြည်နယ်၊ နယူးဟေဗင်
မြို့။

ကျောင်းပရဝုဏ်။ ။ မြို့ပေါ်။ အကျယ်
အဝန်း ၁၉၇ ဧက (1.1 km²)
ရှေးနာမည်ဟောင်း။ ။ Collegitate School
တက္ကသိုလ်ပိုင်ငွေပဒေသာပင်။ ။ ဒေါ်လာ
၂၂.၅ ဘီလီယံ (သန်းပေါင်း
၂၂၅၀၀)

တက္ကသိုလ်၏ကိုယ်ပိုင်အရောင်။ ။ Yale
Blue ခေါ် အပြာ (၁၈၉၄
နောက်ပိုင်း)

(ထိုအရောင်က အစိမ်းရောင်)
တက္ကသိုလ် အားကစား။ ။ တက္ကသိုလ်
လက်ရွေးစင်အားကစားအသင်း
(၃၅)သင်း။

website: www.yale.edu

တက္ကသိုလ်သမိုင်း

၁၇၀၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၉
ရက်နေ့တွင် Collegiate School ခေါ်
ကောလိပ်ကျောင်း တည်ထောင်ခွင့် အက်
ဥပဒေကို ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီနယ်ဖြစ်သော
တွန်နက်တီကပ်နယ်၏ ဥပဒေပြုအဖွဲ့က
ပြဋ္ဌာန်းပေးသည်။ မကြာမီ ရှိမ်းပိုက်ပီးပွန်
ဦးဆောင်သော Congregationalist
သာသနာဂိုဏ်းသား ဓမ္မကထိကဆယ်ပါး
သည် ဘုန်းတော်ကြီး ဆင်မျှရယ်ရပ်ဆဲ၏
ဇနီးတွင် စည်းဝေးပြီး သူတို့ပိုင် စာအုပ်
အားလုံးကို စုပေါင်းလှူဒါန်းပြီး ကောလိပ်
စာကြည့်တိုက်ထူထောင်ရန် သဘောတူ
ကြ၏။ ထိုဓမ္မကထိက အားလုံးသည်
ဟားဘတ်ကျောင်းထွက်များဖြစ်၏။

Collegiate School ကို ပထမဆုံး
ပါမောက္ခချုပ်အေဗရဟမ်ပီယာဆန်၏
နေအိမ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်သည်။ ယခုအခါ
ကလင်တန်ဟုအမည်တွင်သော ထိုစဉ်တ
ကီးလင်းဝပ်(သ) မြို့ကလေးတွင် ဖြစ်၏။
ကျောင်းကို နောင်အခါ၌ ဆေးဘဏ္ဍာသို့
ရွှေ့ပြောင်းပြီး၊ ဝဲသား(စ)ဖီးသို့ ထပ်မံ
ပြောင်းရွှေ့ရသည်။ ၁၇၁၈ ခုနှစ်ရောက်မှ
ယခုလက်ရှိတည်ရှိသော နယူးဟေဗင်မြို့
ကလေး၌ အတည်တကျ အခြေစိုက်
သည်။

ဟားဘတ်ကောလိပ်၏ ဆဌမ မြောက်
အိမ်ပတ် * အင်ခရီ(စ)မေသာသည်
အခြားသော ဟားဘတ် ဘုန်းတော်ကြီး
များနှင့်သဘောထားကွဲလွဲမှုဖြစ်၏။ မေသာ
က အခြားဘုန်းတော်ကြီးများ ဝိနည်းကျင့်
သုံးမှု 'ပေါ့'လွန်းသည်။ ဓမ္မအမြင်၌
လေးနက်မှုနည်းသည်။ သာသနာတော်၏
ဝါဒကလည်း အရပ်သားအလိုသို့လိုက်
လွန်းသည်ဟု သဘောထားရှိ၏။ ထို့ပြင်
သူ၏သား ကော့တွန်မေသာကို ဟားဘတ်
အိမ်ပတ်ခန့်ထားပေးရန် အုပ်ချုပ်ရေး
ကောင်စီက အခါခါငြင်းဆန်ခံရ၏။ ထို့
ကြောင့် အင်ခရီ(စ)မေသာသည် ဟား
ဘတ်ကို ခြေကန်ပြီး Collegiate School ထို့
အားပေးထောက်ခံလေသည်။ ရှေးဦး
ပျူရီတန်ဘာသာရေးဝါဒကို တောင့်တထက်
မြင့်တင်ပေးရန် မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် Colle-
giate School ကို အားပေးခြင်းဖြစ်၏။

၁၇၁၈ ခုနှစ်တွင် တွန်နတ်တီထီလ်
ပြည်နယ် ဘုရင်ခံ ဂေါ့ဒွန်တင်ဝလ်ဘန်
ကောလိပ်ပါမောက္ခချုပ် အင်ခရီ(စ)မေသာ
မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ တွန်နတ်တီထီလ်
ဝေလနယ်သား တွန်နတ်တီထီလ်
(Elihu Yale) နှင့် ဆင်သွယ်ပြီး ကောလိပ်

ကျောင်းအဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် ငွေ အလှူခံသည်။ ထိုအချိန်က အလီဟု ယေးသည် အိန္ဒိယပြည် မွန်ဘိုင်မြို့အနီးရှိ အရှေ့အိန္ဒိယကမ္ဘာ့ကုန် ကုန်ရုံတွင် မန်နေဂျာ လုပ်ရင်း ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေးလည်း လုပ်ကိုင်ပြီး ကြီးပွားချမ်းသာနေသူ ဖြစ်၏။ အလီဟုယေးက ကုန်ပစ္စည်း 'ဘေထုပ်' ဉာထုပ် လှူဒါန်းလိုက်သည်။ ကုန်စည်ကို ရောင်းချပြီး စတာလင်ပေါင် ၅၆၀ ရ၏။ ထိုခေတ်က အတော်များသော ငွေ ဖြစ် သည်။ ထို့ပြင် အလီဟုယေးက စာအုပ် ၄၁၇ အုပ်နှင့် ပထမမြောက် ဂျော့ဘုရင်၏ ဝံ့တုပန်းချီကားလည်း ကောလိပ်သို့ လှူဒါန်း၏။

Collegiate School ကို Yale College ဟု အမည်ပြောင်းပေးပါ။ ထိုသို့ နားညံ့လျှင် အာလီဟုယေးက ထပ်မံ ငွေကြေးလှူဒါန်းရန် အလားအလာရှိ ဝါသည်ဟု တော့တွန်မသဘာ ကောလိပ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို အကြံပေးတိုက်တွန်း သည်။ ထိုအကြံပေးချက်အတိုင်း "ယေး တောလိပ်" ဟုနာမည်ပြောင်းသည်။

သူ၏ နာမည်ကိုခံယူပြီး "ယေး တောလိပ်" ဟုနာမည်ပြောင်းသည့်သတင်း စေလနယ်ရှိ သူ၏အိမ်သို့ရောက်ရှိချိန်၌ အလီဟုယေးသည် အိန္ဒိယသို့ရောက်နေ ၏။ အလီဟုယေးက သေတမ်းစာရေးပြီး သူ့ပိုင်စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ယေးကောလိပ်အား လှူဒါန်းလေသည်။ သို့သော် သူ ကွယ်လွန် ပြီးနောက် ယေးကောလိပ်က လှူဒါန်း ဝတ္တည်းကို မရရှိချေ။

အဓိပတိ အက်ဇရာစတိုင်း(လ်)၏ ယတ်ထက် (၁၇၇၈-၉၅)တွင် ဟီးဘရူး ဘာသာစာပေကို ယေးကောလိပ် ပထမ နှစ်ကျောင်းသားအားလုံး သင်ယူရန်

ပြဋ္ဌာန်းသည်။ ခရစ်ယန်ဓမ္မအတွက် ဟီး ဘရူးစာပေလို အပ်သည်ဟု ခံယူသော ကြောင့်ဖြစ်၏။ ဤနေရာ၌ ယေးက ဟား ဘတ်နှင့် ကွဲပြားသည်။ ဟားဘတ်တွင် အထက်တန်းများသာ ဟီးဘရူးဘာသာ သင်ကြား၏။ ယေးတက္ကသိုလ်၏ တံဆိပ် အမှတ်အသားတွင် "Unim" နှင့် "Thummin" ဟီးဘရူး စကားလုံး နှစ်လုံး ပါဝင်နေသည်။ ထိုခေတ်က ယေး ကောလိပ်၏ ဟီးဘရူးဘာသာ အလေး ထားသော အစဉ်အလာကြောင့်ဖြစ်၏။

လွတ်လပ်ရေးအတွက် အမေရိကန် တော်လှန်ရေးဖြစ်ပေါ်သောအခါ ၁၇၇၉ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှစစ်တပ်က ယေး ကောလိပ်အဆောင်များကို ဖျက်ဆီးရန် ခြိမ်းခြောက်သည်။ သို့သော် ယေးဘွဲ့ရ အက်ဇမန်ဖင်နင်းက ကယ်တင်လိုက်၏။ အက်ဇမန်ဖင်နင်းသည် ဗြိတိသျှဗိုလ်ချုပ် ၏ကိုယ်ရေးစာရာရှိဖြစ်နေသောကြောင့် သူ၏ ကြားဝင်တောင်းပန်ချက်ကြောင့် ယေးကောလိပ်အဆောက်အဦများ ဘေး ကင်းသွားလေသည်။ ထို့အတွက် အီက် ဒမန်ဖင်နင်းကို ယေးကောလိပ်က ဂုဏ်ထူး ဆောင်ဘွဲ့အပ်နှင်း၏။

ယေးကောလိပ်သည် တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာ၏။

ယေး ဆေးကျောင်း (Yale School of Medicine) ကို ၁၈၁၀ ပြည့်နှစ်။

ယေး ဘာသာရေးကျောင်း (Yale Divinity School) ကို ၁၈၂၂ ခုနှစ်။

ယေး ဥပဒေကျောင်း (Yale Law School) ကို ၁၈၄၃ ခုနှစ်။

ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံဘွဲ့လွန်ကျောင်း/မဟာ ဌာန (Graduate School of Art and Science) ကို ၁၈၄၇ ခုနှစ်။

ရှက်ဖီးသိပ္ပံကျောင်း (Sheffield Scientific School) ကို ၁၈၆၁ ခုနှစ်၊ နှင့် ယေး အနုပညာကျောင်း (Yale School of Fine Art) ကို ၁၈၆၉ ခုနှစ်တွင် စတင်သီးသီးတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်သည်။

၁၈၈၇ ခုနှစ် အဓိပတိ တင်မသိဒ္ဓါက (ပစ္စမ)၏လက်ထက်တွင် ကောလိပ်ကို "ယေးတက္ကသိုလ်" (Yale University) အဖြစ် အမည်ပြောင်းသည်။ ထို့နောက်

၁၈၉၄ ခုတွင် ယေး ဂီတကျောင်း (Yale School of Music)၊

၁၉၀၁ ခုတွင် ယေး သစ်တောပညာ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာရေးကျောင်း (Yale School of Forestry and Environmental Studies)၊

၁၉၁၅ ခုတွင် ယေး လူထုကျန်းမာ ရေးကျောင်း (Yale School of Public Health)၊

၁၉၂၃ ခုတွင် ယေး သူနာပြုကျောင်း (Yale School of Nursing)၊

၁၉၅၅ ခုတွင် ယေး သဘင်ပညာ ကျောင်း (Yale School of Drama)၊

၁၉၇၃ ခုနှစ် ယေး သမားတော် တွဲဖက်အစီအစဉ် (Yale Physician Associate Program) နှင့်

၁၉၇၆ ခုတွင် ယေး စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ ကျောင်း (Yale School of Management) တို့ကို အသီးသီး တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်သည်။

(မှတ်ချက်။။ School ကို ကျောင်းဟု လွယ်လွယ်ဘာသာပြန်မိသည်။ School သည် တက္ကသိုလ်လက်အောက်ခံ မဟာ ဌာနကြီးအဆင့်ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုပါ ရန်။

ယေးက ကျောင်းသူလက်ခံခြင်း

မူလက ယေးတွင် ကျောင်းသားများ သာသင်ကြားသည်။ ၁၈၇၆ ခုမှ စတင်ပြီး ကျောင်းသူများကိုလက်ခံသည်။ သို့သော် ဘွဲ့လွန်အတန်းများတွင်သာ လက်ခံ၏။ ၁၉၆၆ ခု ရောက်မှ ကျား-မ ပေါင်းစုံ သင်သောတက္ကသိုလ်အဖြစ် ပြောင်းလဲရန် အတွက် မောင်နှမကောလိပ်ဖြစ်သော ဘာဆာကောလိပ် (Vassar College) နှင့် နှစ်ကျောင်းပေါင်းစည်းရန် ယေးက လက် ကမ်းဆွေးနွေးသည်။ သို့သော် ဘာဆာက လက်မခံ။ ၁၉၆၉ နှစ်တွင်မှ နှစ်ကျောင်း စလုံးက သီးခြားစီ ကျား-မ စုံညီ လက်ခံ ကြသည်။

အိုင်ဗီလီဂ် (Ivy League)

အမေရိကန် ထိပ်တန်းတက္ကသိုလ် များအကြောင်း ပြောဆိုလျှင် Ivy League ပါဝင်မြဲဖြစ်၏။ Ivy League ဆိုသည်မှာ ပညာသင်ကြားမှုတွင် အဆင့်မြင့်ပြီး၊ လူမှု ဆက်ဆံရေးနယ်၌ အထက်တန်းကျသည် ဟု ဂုဏ်သတင်းပျံ့သော အမေရိကန်နိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ဒေသမှ တက္ကသိုလ်များ အစုအဝေး (အသင်း အဖွဲ့) ဖြစ်သည်။ ဟားဘတ်၊ ယေး၊ ပင်ဆီဗေးနီးယား၊ ပရင် စတန်၊ ကိုလံဗီယာ၊ ဘရောင်း၊ ဒ်(ထ) မတ်(သ)နှင့်ကော်နဲ တက္ကသိုလ်များ ပါဝင် သည်။ ၁၈၇၀ ပြည့်လွန်မှ စတင်ပြီး ထက္က သိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပွဲတော်နှင့် ဘောလုံး (အမေရိကန်ဘောလုံး) စုစုပေါင်းကျင်းပရာ၌ ဤတက္ကသိုလ်များ ပါဝင်သည်။ နှစ်စဉ် အားကစားနှင့် ဘောလုံးပွဲတော်ကို Ivy League League Universities ဟု အင်္ဂလိပ် အင်္ဂလိပ် ဖြစ်လာသည်။

အတွေးအမြင်

အမှတ်(၂၀၈)

၁၉၅၆ တွင်မှ တရားဝင် ဖွဲ့စည်းသည်။ Ivy
၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ နံရံကပ် နွယ်ပင်
တစ်မျိုးဖြစ်၏။ အိုင်စီ
လီ(ဂ)ဝင်တက္ကသိုလ်များတွင် အဆောက်
အဦကို အိုင်စီပင်ကပ်ပြီး နံရံကို အလှဆင်
လေ့ရှိသည်။ သို့သော် အိုင်စီ အလှဆင်ပြီး
အဆောက်အဦရှိရုံနှင့် အိုင်စီလီ(ဂ)တက္က
သိုလ် မဖြစ်ချေ။ အိုင်စီလီ(ဂ)ပွဲတော်၌
ပါဝင်ဆင်နွှဲမှု ဖြစ်သည်။

တတ်စွမ်းသမျှ အချိုးကျကျခံရသည်။
စကောလားရှစ်အပြင် ပညာသင်စားရိတ်
ချေးငွေ၊ အချိန်ပိုင်းအလုပ် စသည်ဖြင့်
ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်မျိုးစုံရှိသည်။
ယေးတက္ကသိုလ်တွင် ကျောင်း
စားရိတ်ကုန်ကျမှုမှာ တစ်နှစ်တွက် ကျောင်း
လခ ခေါ်လာ ၃၄၅၃၀
အဆောင်ကြေးနှင့် အစားအစာ။
၁၀၄၇၀

ယေး၏မူလ ကျောင်းသားလက်ခံနေမှု
အိုင်စီလီ(ဂ)တက္ကသိုလ်များက ၂၀
ရာစု စောစောပိုင်းက ကျောင်းသား
ဦးရေတွင် လူဖြူခရစ်ယန်ကျောင်းသား
များပါဝင်စေရန် ဘက်လိုက်မှုချမှတ် ပြီး
ကျောင်းသားသစ်လက်ခံသည်။ ယေး
အလည်း ထိုမူကို ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင်
စွန့်ပယ်သည်။ အိုင်စီတက္ကသိုလ်များ အနက်
လူဖြူခရစ်ယန်ဦးစားပေးမှုကို စွန့်လွှတ်သော
ဝထမဆုံး တက္ကသိုလ်ဖြစ်၏။

ပေါင်း ၄၅၀၀၀ (၂၀၀၈ အတွက်)
အောက်တန်း (ဘွဲ့ကြို)ကျောင်းသား
၂၃၂၄ ယောက် (၄၃. ၆ ရာနှုန်း)သည်
ထောက်ပံ့ကြေးတစ်မျိုးမျိုးကိုရရှိ၏။ ဝိဇ္ဇာ
သိပ္ပံ ဘွဲ့လွန်မဟာဌာနတွင် (မဟာဘွဲ့၊ Ph
D ဘွဲ့) ကျောင်းသား ၂၄၇၈ ယောက်
(အားလုံးနီးပါး) သည် ပညာသင်စရိတ်
အပြည့်ရရှိကြ၏။

ယေးက Need-blind ဟုခေါ်သော
“ငွေကြေးတတ်နိုင်မတတ်နိုင် အရေး
ထား”သည့် မူဖြင့် ကျောင်းသား၏ပညာ
ရည်နှင့် အခြားစံထားသော အရည်
အသွေးများကိုသာ အခြေခံပြီး ကျောင်း
ဝင်ခွင့်စဉ်းစားသည်။ လူမျိုးခွဲခြားမှုမရှိ၊
ဘာသာအယူမခွဲခြား၊ နိုင်ငံသား နိုင်ငံခြား
သားမခွဲခြား အားလုံးတန်းတူ၊ ပညာနှင့်
ထိပ်ရည်ကိုယ်သွေးသာ ပစာနထား သည်။

၂၀၀၆-၀၇ တွင်ပေးသော ပညာသင်
ဆု တန်ဖိုးသည် ပျမ်းမျှခေါ်လာ ၂၆၉၀၀
ဖြစ်၏။ ရရှိသူများ၏ ထက်ဝက်သည်
အမျိုးသမီးဖြစ်ပြီး ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသည်
လူနည်းစု (minorities) အုပ်စုထဲမှဖြစ်၏။
ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ ပညာသင်ဆုရ နိုင်ငံခြား
ကျောင်းသား ၈ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သည်။

Need-blind အရ ကျောင်းသားတစ်
ယောက်တို့ ထိုက်တန်သည်ဟုဆုံးဖြတ်ပြီး
လက်ခံရန်ရွေးပြီးလျှင် မိဘက မတတ်နိုင်
သူဖြစ်ပါက ယေးက ရာနှုန်းပြည့် စကော
လားရှစ်ပေးမည်။ မိဘက တတ်နိုင်သူဖြစ်
လျှင် မိဘက ကျခံ။ သို့မဟုတ် မိဘက

ကျောင်းသားလက်ခံနှုန်း
ယခုအခါ ယေးက ကျားမ မခွဲခြားဘဲ
ကျောင်းသားလက်ခံမူဖြင့် ကျောင်းသား
ဦးရေတွင် ကျားမ အချိုးသည် ဆတူနီးပါး
ဖြစ်၏။
သို့ရာတွင် ယေးတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်
သည် အပြိုင်အဆိုင် အလွန်အားကြီး၏။
ပညာရည် အတော်မြင့်မှဝင်ခွင့်ရသည်။
၂၀၁၂ ခုနှစ် ဘွဲ့ယူမည့်အတန်း
(Class of 2012) အတွက် ယေးသို့ဝင်ခွင့်

လျှောက်ထားသူ ၂၂၈၁၃ ယောက်ရှိခဲ့
သည်။ ထိုအနက် ၁၈၉၂ ယောက်ကို
လက်ခံရန်ရွေးသည်။ လက်ခံနှုန်း ၈. ၃
ရာနှုန်းဖြစ်၏။ လက်ခံရန်ရွေးပြီးသူများ
အနက် ၁၃၁၅ ယောက်က ကျောင်းသား
ဖြစ်လာသည်။ Class of 2012 သည် ၂၀၀၈
ခု ကျောင်းဝင်သူအုပ်စုဖြစ်၏။

၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ဘွဲ့ယူမည့်အတန်း
အတွက် ဝင်ခွင့်လျှောက်သူ ၁၉၃၂၃
ယောက်၊ လက်ခံသူ ၁၉၁၁ ယောက်
(လက်ခံနှုန်း ၉. ၉ ရာနှုန်း) ဖြစ်ပြီး ၁၃၂၀
ယောက် ကျောင်းဝင်လာသည်။

ဘွဲ့ကြိုအတန်းများသည် ယေး
ကောလိပ်တွင်ကျောင်းတက်ကြရသည်။
ယေးကောလိပ်ကျောင်းသားဦးရေမှာ
၅၃၀၀ ဖြစ်ပြီး ဘွဲ့လွန်မဟာဌာနများနှင့်
သက်မွေးပညာကျောင်းများတွင်သင်ယူသူ
၆၀၆၄ ယောက် (၂၀၀၇) စာရင်းအရ
တွေ့ရှိရသည်။

ယေးတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်အတွက် ၁၂
တန်းအထိ ပညာသင်ယူထားသူများ SAT
သို့မဟုတ် ACT တက္ကသိုလ်ဝင်အရည်

အချင်းစစ်စာမေးပွဲရမှတ်ထက်မြူသည့်
ထို့ပြင် ကျောင်းသားဘဝထူးချွန်မှု
လုပ်ဆောင်မှုများ (အသင်းအဖွဲ့ဝင်မှု၊
ပရဟိတနှင့်လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ အား
ကစားနှင့်ဝါသနာ စသည်) တော်မြူသည့်
နိုင်ငံခြားကျောင်းသားဖြစ်လျှင် TOEFL
လိုသည်။

ယေး ဝင်ခွင့်ရကျောင်းအားလုံး၏
ထက်ဝက် (ခလယ်အုပ်စု- ၂၅ ရာနှုန်းမှ ၇၅
ရာနှုန်းအတွင်း အဆင့်ဝင်သူများ) သည်
SAT Score 700 to 790 ရရှိသူများ ဖြစ်၏။
SAT အမြင့်ဆုံးရမှတ် 800 ဖြစ် သည်။
သင်ယူကြသောဘာသာရပ်များ

၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် သိပ္ပံဘာသာရပ်
အထူးပြုသင်ကြားပြီး ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းက
လူမှုရေးသိပ္ပံ (social sciences) အထူးပြု
သည်။ အများစု (၄၅ ရာနှုန်း) သည် ဝိဇ္ဇာ
ပညာအဖွဲ့ပုံ (art and humanities) အထူး
ပြုသင်ယူကြသည်။

၁၉၉၈-၉၉ ပညာသင်နှစ်အတွက်
ဘွဲ့အပ်နှင်းသောဦးရေကို ဘာသာရပ်
အလိုက် အောက်ပါတာတိုင်း တွေ့ရှိရ သည်။

Subjects	Bachelor's degree	Master's degree	Ph.D
Architecture and related subjects		22	58
Area and ethnic studies	82	38	14
Biological and Life Sciences	205	67	60
Business -	239	2	
Education	21	13	
Engineering/engineering technologies		-	30
Foreign Languages and Literature		29	40
Health professions and related sciences -			264
Law/legal studies -		30	
Liberal arts/general studies/humanities	8	4	4
Mathematics	15	17	7
Natural resources/environmental science		-	117
Physical sciences	53	48	44
Psychology	83	28	12
Social sciences and history	503	137	74

၁၁၂	အတွေးအမြင်	အမှတ်(၂၀၆)
Visual and performing arts	96	222
Philosophy/ religious studies	32	60
multi/ interdisciplinary studies		60

Halic Frist degree professional

Medicine	92
Law	202
Theology	36
	10

Halic Honorary degrees
 Total 1372 (Bachelor's), 1444 (Master's); 322 (Ph.D) (from Encyclopaedia Britannica, 2000)

တက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေး
 ယေးတက္ကသိုလ်၏ အမြင့်ဆုံး အာဏာပိုင်အဖွဲ့သည် President and Fellows of Yale University (ယေးတက္ကသိုလ် အဓိပတိနှင့်ပေါင်းသဟာများ) ဟု ခေါ်တွင်သော ဘုတ်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ၁၉ ယောက်ပါဝင်သည်။ တက္ကသိုလ်ဂေဟကလေးကြီး ၁၀ ဦး၊ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဒုတိယအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ တက္ကသိုလ်အဓိပတိနှင့် ကျောင်းသားယောင် ၆ ဦးပါဝင်သည်။ အသုံးခံဆေးခွင့်လျှောက်ဖြစ်၏။

ပညာရေး ကိစ္စအဝဝ စီမံအုပ်ချုပ်မှု တို့ တက္ကသိုလ် အဓိပတိ (President) က ဦးဆောင်ပြီး မဟာဌာနအလိုက်ခွဲခြား တာဝန်ယူကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စများတွင် Provost ခေါ် တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက တာဝန်ယူသည်။ Academic governance body (ပညာရေး ကွပ်ကဲမှုအဖွဲ့) နှင့် Faculties of Yale (ယေးမဟာဌာနများ) သည် နှစ်စဉ် ၂ ကြိမ်မှ ၇ ကြိမ်အထိ စုံညီစည်းဝေးသည်။ ယေးတက္ကသိုလ်စီမံခန့်ခွဲရေးတွင် အမျိုးသမီးများ စွမ်းစွမ်းတမ်းရှိကြောင်း

တွေ့ရသည်။ ယေးတက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး (Provost) ဖြစ်သူ ဟန္တာအိပ်(ချ)ဂရေ (Hanna H. Gray) သည် ၁၉၇၇ ခုတွင် ဓေတ္တ အဓိပတိ တာဝန်အပ်နှင်းခံရပြီး နောက် ရှိကာတက္ကသိုလ်တွင် အဓိပတိ ဖြစ်လာသည်။ ယခု ထိုတာဝန်ထမ်းဆောင် ဆဲဖြစ်၏။ ယေး အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ၇၅၉၀၈ ရိုဝင် (Judith Rodin) သည် ၁၉၉၄ ခုတွင် ပင်ဆီဝေးနီးယားတက္ကသိုလ် (Ivy League ဝင်) ၏ အဓိပတိ ခန့်အပ်ခံရ၏။ ၂၀၀၄ ခုတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး စူစန်ဟော့(ခ)ဖီး (Susan Hockfield) သည် MIT တွင် အဓိပတိ ဖြစ်လာ၏။

၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အဲလ်စန်ရစ်ချတ် (Alison Richard) သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ကိန်းဗရစ်တက္ကသိုလ်၏ Vice-Chancellor (ဒုတိယ အဓိပတိ) ခန့်အပ်ခံရသည်။

ယေးတက္ကသိုလ်ပါဝင်သော သင်းဖွဲ့များ
 NAJCU (National Association of Independent Collages and Universities) တွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။
 NAICU ၏ လုပ်ငန်းခွဲအဖွဲ့ဖြစ် သော

U-CAN (University and College Accountability Network) တွင် လည်း ပါဝင်သည်။
 Ivy League အုပ်စုဝင်ဖြစ်သည်။

ယေးတက္ကသိုလ်အဆောက်အဦများ
 ဥရောပတွင် ခေတ်စားခဲ့သော Gothic architecture ပုံစံအဆောက်အဦ အများအပြားသည် ခေတ်သစ်ပုံ ဓရာမ အဆောက်အဦကြီးများနှင့် ရောလျက် ရှိသော ကျောင်းဝင်းဖြစ်သည်။ ယေး ကောလိပ်နှင့်ဆက်နွယ်သော အထင်တရ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ ကျောက်ဆစ်ရုပ်တုများ ၁၉၁၇-၃၁ ကာလတွင် အဆောက်အဦ နံရံတွင် ထွင်းဖောက်ထည့်ထားသည်။ စာရေးဆရာ၊ အားကစားသမား၊ လက်ဖက်ရည်သောက်နေသော အပေါင်း အသင်းကောင်းသူ၊ စာဖတ်ရင်း အိပ်ငိုက် နေသော ကျောင်းသား၏ ရုပ်လုံးပုံများ အပါအဝင်ဖြစ်၏။

Harkness Tower မျှော်စင်သည် ၂၁၆ ပေအမြင့်ရှိ၏။

ကျောင်းသားနေအဆောင်များ
 ကျောင်းသားများနေထိုင်သော အဆောင်ကို residential college ဟု ခေါ်သည်။ အောက်စဖို့နှင့်ကိန်းဗရစ်ပုံစံ အတိုင်း ဖြစ်၏။

အဆောင် ၁၂ ဆောင် ရှိသည်။ တစ်ဆောင်လျှင် ကျောင်းသား/သူ ၄၅၀ ခန့်စီ နေထိုင်သော အဆောင်များဖြစ်၏။ ပထမ နှစ် ကျောင်းသား/သူအားလုံး အဆောင် မနေမဖြစ်နေကြရသည်။

အဆောင်တစ်ခုစီတွင် အဆောင်မှူး (Dean)၊ အဆောင်ဆရာကြီး (Master)

ယေးတက္ကသိုလ် သာ
 များအပြင် အဆောင်သဟာယဖြစ်သော ဆရာများ၊ အဆောင်နေ မိသဟာပညာရှင် (fellows) များရှိသည်။

အဆောင်များကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အကြီးစားပြင်ဆင်မှုများလုပ်ပြီး ခေတ်မီ ပုံစံဖြောင်းပေးသည်။ တစ်ဆောင်စီတွင် စားသောက်ခန်းမ၊ အားကစားခန်းအဖို့ ဖိုဇာတ်သဘင်ခန်းမ၊ ဂီတခန်းများ၊ စာဖတ်များ၊ အပန်းဖြေခန်း အမျိုးမျိုးပါဝင်သည်။

အဆောင်တစ်ခုချင်းစီတွင် ဟောပြောဆွေးနွေးပွဲ (seminars) များ၊ လူမှုနေပွဲလမ်း (social events) များ ကျင်းပပေးသည်။ အဆောင်ဆရာကြီးများ တည်ခင်းသော လက်ဖက်ရည်ပွဲများ (Masters' Tea) တွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် စည်းများ ဖိတ်ကြားလေ့ ရှိသဖြင့် ကျောင်းသား/သူများ စကားလက်ဆုံကျခွင့်ရကြသည်။

နောက်ထပ် အဆောင်သစ် နှစ်ဆောင် ထပ်မံဆောက်လုပ်ဦးမည်ဟု ၂၀၀၈ ခု ဇွန်လတွင် တက္ကသိုလ်အဓိပတိ လိဝင်တကြေညာချက် ထုတ်သည်။ ၎င်းအဆောင်သစ်များ ၂၀၁၃ ခုတွင်ပြီးစီးမည်ဆို၏။

တက္ကသိုလ်၏အားကစား
 ယေးတက္ကသိုလ်က အားကစားအမျိုးမျိုးကို အားပေးသည်။ တက္ကသိုလ်ကိုယ်စားပြု အားကစားအသင်း ၃၅ သင်း ရှိသည်။ ယေးနှင့်ဟားဘတ်တို့ နှစ်စဉ် လေ့ပြိုင်ပွဲသည် အင်္ဂလန်မှ အဆင့်မြင့်နှင့်ကိန်းဗရစ် နှစ်စဉ် လေ့ပြိုင်ပွဲနှင့်အတူ ပွဲကြီးပွဲကောင်းဖြစ် ဖြစ်ပြီး ဆိုင်ဆိုင်ကျင်းပပြုလုပ်သည်။

ယေးတက္ကသိုလ်၏ ပိန်းဂွမ်တနီ အား
 တစားရုံ (Payne Whitney Gymnasium)
 သည် ကမ္ဘာပေါ်၌ ဒုတိယအကြီးဆုံး မိုး
 လုံလေလုံအားကစားရုံဖြစ်သည်ဟု သိရ၏။
 ယေး အားကစားသင်းများယှဉ်ပြိုင်
 တိုင်း Yale Precession Marching Band
 (တိကျသံပြိုင်လမ်းလျှောက် ဘင်ခရာတီး
 ဝိုင်း) က လိုက်ပါအားပေးလေ့ရှိသည်။
 ယေးတက္ကသိုလ်ပိုင် ဂေါက်ကွင်းရှိ
 သည်။

ယေး အသင်းအဖွဲ့များ

ယေးတက္ကသိုလ်၌ အသင်းအဖွဲ့နှင့်
 တလပ်များစွာ ရှိသည်။ ယေး နိုင်ငံရေး
 အသင်း (Yale Political Union) သည်
 အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ သက်တမ်းအရှည်ဆုံး
 ကျောင်းသားသင်းဖွဲ့ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားများ ကြီးကြပ်ထုတ်ဝေ
 သော ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ သတင်းစာများ
 ရှိသည်။ ယေး နေ့စဉ်သတင်းစာ (Yale
 Daily News) ကို ၁၈၇၈ ခုနှစ်မှ စတင်ပြီး
 နေ့စဉ်ထုတ်ဝေသည်။ တက္ကသိုလ်သတင်း
 စာများတွင် သက်တမ်းအရှည်ဆုံး ဖြစ်၏။
 Weekly Yale Herald အပတ်စဉ်ထုတ်
 လည်း ထင်ရှားသည်။

၂၀၀၈ ခု ၂၀၀၇ခု

(ဒေါ်လာသန်း)(ဒေါ်လာသန်း)

လုပ်ငန်းအရပ်ရပ်မှဝင်ငွေ ၂၃၄၇ ၂၂၀
 လုပ်ငန်းများအတွက်သုံးစွဲငွေ ၂၃၁၄ ၂၀၀

ရရှိသောဝင်ငွေ (၂၀၀၈ ခု)အတွက် ဒေါ်လာ သန်း ၂၃၄၇ တွင် ကဏ္ဍအလိုက်
 အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

စာအုပ်စာစောင်ထုတ်ဝေ ရောင်းချ ၁ ရာနှုန်း

‘ဂေ’ တို့ထောင့်စုံရာ ယေး
 ယခုခေတ် ယေးတက္ကသိုလ်က gays
 and lesbians တို့ လွတ်လပ်စွာနေထိုင်ခွင့်
 ပြုထားသည်။ ယေးကို Gay Ivy ဟုပင်
 ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ယေးပရိဝုတ်မှ ‘ဂေ’ တို့
 က ကြွေးကြော်သံပင်ထုတ်ထား၏။

One in Four, May be More.
 One in Two, May be You.

(လေးယောက်မှာ တစ်ယောက်၊
 ပိုချင်ပိုလိမ့်မယ်။

နှစ်ယောက်မှာ တစ်ယောက်ဆို၊ မင်း
 လည်း ပါချင်ပါလိမ့်မယ်။)

Lesbian and Gay Studies Center
 ပင်ရှိသည်ဆို၏။

ယေးတက္ကသိုလ်၏ဘဏ္ဍာရေး

ယေးတက္ကသိုလ်ကို အများလှူဒါန်း
 ထားသော ငွေပဒေသာပင်သည် ၂၀၀၇
 ခုတွင် ဒေါ်လာ ၂၂.၃၆ ဘီလီယံ ရှိပြီး
 ၂၀၀၈ ခုတွင် ဒေါ်လာ ၂၂.၆၈၆ ဘီလီ
 ယံရှိသဖြင့် (တစ်)နှစ်အတွင်း ဒေါ်လာ
 သန်း ၃၀၀ ကျော်တိုးပွားလာသည်။ ရင်းနှီး
 မြှုပ်နှံမှုများပေါ်မှ ၂၀၀၈ ခုတွင် အမြတ်
 ၄.၅ ရာနှုန်းရရှိ၏။

ဝင်ငွေထွက်ငွေ စာရင်းမှာ အောက်
 ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

အခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှဝင်ငွေ ၂။
 ငွေပဒေသာပင်မှ အမြတ်ရ ၃၆။
 အလှူငွေရရှိ ၅။
 ဆေးရုံမှ (ဆေးဝါးကုသမှုအတွက်)
 ရရှိငွေ ၁၆။
 ထောက်ပံ့ကြေးရရှိမှုနှင့် ကန်ထရိုက်
 လုပ်ငန်းများအတွက်ရရှိငွေ ၂၄။
 ကျောင်းသားများထံမှကောက်ခံငွေ
 ၁၁။

အခြားဝင်ငွေများ ၅။
 ကျောင်းသားထံမှကောက်ခံငွေတွင်
 ကျောင်းလခ၊ စာဆောင်ခ၊ စားသောက်
 စရိတ်များနှင့် စာမေးပွဲကြေး စသည်များ
 ပါဝင်သည်။

ထောက်ပံ့ကြေးရရှိမှုနှင့် ကန်ထရိုက်
 လုပ်ငန်းများမှာ ဖက်ဒရယ် ဗဟိုအစိုးရ
 ဌာနများ (ကာကွယ်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊
 ပညာရေး၊ စွမ်းအင်၊ အမျိုးသား သိပ္ပံဖောင်
 ဒေးရှင်း အစရှိသော အဖွဲ့အစည်းများမှ
 ထောက်ပံ့ငွေနှင့် သူတေသနစရိတ်များ
 ဖြစ်သည်။ ၎င်းကဏ္ဍမှ ၂၀၀၇ တွင်
 ဒေါ်လာ ၅၂၆ သန်းရရှိပြီး ၂၀၀၈ ခုတွင်
 ၅၆၁ သန်းရရှိသည်။

ဖောင်ဒေးရှင်းများ၊ ပရဟိတ ကျန်း
 မာရေး အေဂျင်စီများ၊ ကော်ပိုရေးရှင်းများ
 နှင့် ကွန်နက်တိကပ်ပြည်နယ် အစိုးရ၏
 ထောက်ပံ့ငွေမှာ ဒေါ်လာ ၁၁၀.၅ သန်း
 (၂၀၀၈ ခု) ဖြစ်၏။

အသုံးစရိတ်များမှာ ၂၀၀၈ ခု
 အတွက်

ဆရာ/ဆရာမများ လစာငွေ
 ဒေါ်လာ ၄၆၈ သန်း
 ဝန်ထမ်းလစာနှင့် ငှားရမ်းခ
 ၅၈၃။
 ဝန်ထမ်းခံစားခွင့် (ဆေးကု၊ ပင်စင်

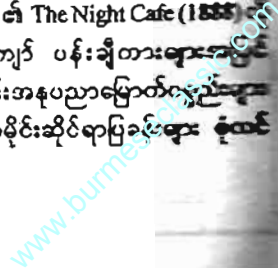
စသည်) ၂၀၃။
 ကျောင်းသားထောက်ပံ့ကြေးဝေး
 ၅၈။
 အခြားအသုံးစရိတ်များ
 ၂၉၀။
 အတိုးပေးနှင့်မတည်ပစ္စည်း အစား
 ထိုး ၂၆၀။
 မီး၊ ရေ ၇၇။
 ကိုယ်တိုင်ဝန်ဆောင်ပေးမှု
 ၂၃၈။
 ပေါင်း ဒေါ်လာ ၂၂၇၁။

စာကြည့်တိုက်နှင့် ပြတိုက်များ

ယေးတက္ကသိုလ်တွင် စာကြည့်တိုက်
 ပေါင်း တစ်ခါလင်ကျော် ရှိသည်။ စုဆောင်း
 ထားသော စာအုပ်ပေါင်း ၁၂.၅ သန်း
 ကျော်ရှိ၏။ တက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်များ
 အနက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒုတိယ အကြီးဆုံး
 ဖြစ်သည်။

Beinecke Rare Books and
 Manuscripts Library သည် ၆ ထပ်
 ဆောင်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်၌ စာအုပ်
 စာတမ်း၊ စာမူထားသို့သော အကြီးဆုံး
 အဆောက်အဦဖြစ်သည်။ ရှားပါးလတ်
 ရေးမှုနှင့် ပေပုရိုက်အမြောက်အမြား
 သိမ်းဆည်းထားသည်။

ယေးတက္ကသိုလ်တွင် ပြတိုက်လည်း
 ရှိသည်။ ပြတိုက်တွင် ငွေဟောင်းစာမူ
 ပစ္စည်း အမြောက်အမြား ပြသထားသည်။
 Van Gogh ၏ The Night Cafe (1888)
 နာမည်ကျော် ပန်းချီတားများနှင့်
 ငွေဟောင်းအနုပညာမြောက်ကျယ်မှု
 သဘာဝသမိုင်းဆိုင်ရာပြခန်းများ ဖွဲ့ထင်
 သည်။

ယေး၏ ထူးခြားချက်

ယေးတက္ကသိုလ်တွင် tenure ခေါ် အမြဲတမ်း ရာထူးရပြီး ဆရာတိုင်း ဘွဲ့ကြို အောက်တန်းများတွင် ဝင်ရောက်ပို့ချ သည်။

နှစ်စဉ်ပေးအပ်သော ဘွဲ့စာရင်းကို ကြည့်လျှင် ယေးတက္ကသိုလ်သည် ဝိဇ္ဇာ (စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု) နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များတွင် ပိုပြီး အားသန်သည်။ သိပ္ပံဘာသာရပ်များတွင် နာမည်ကျော် ဝါမောက္ခများစွာ ရှိပါ၏။ သို့သော် အထူး ပြုကျောင်းသားဦးရေ ဝိဇ္ဇာလောက် မများ ဝါ။

ထင်ပေါ်ကျော်ကြားယေးပုဂ္ဂိုလ်များ

ယေးတက္ကသိုလ် ကျောင်းသား ဟောင်းများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများထဲမှ ပုဂ္ဂိုလ် ကျော် အမြောက်အမြားထွက်သည်။ နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ၊ အနုပညာရှင် (ရှင်ရှင်၊ ပြဇာတ်နှင့်ဂီတ၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု နယ်စုံ) နာမည်ကျော်အများအပြားထွက်သည်။ စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာများထဲမှ လည်း ပုလစ်ဇာအပါအဝင် စာပေဆုကြီး ရရှိသူ အများအပြားရှိ၏။ နိုဝယ်ဆုရ ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ပါဝင်၏။

အထူးသဖြင့် ယေး၏ ဩဇာသည် အမေရိကန်နိုင်ငံရေး လောကနှင့် စာပေ လောကတွင် လွှမ်းမိုး၏။

ယေး အင်္ဂလိပ်စာပေဌာနသည် New Criticism စာပေဝေဖန်ရေးနည်း သစ်လှုပ်ရှားမှုနှင့် Cleaneth Bookes စာပေပုံစံဖော်ထုတ်ရေးလှုပ်ရှားများတွင် ရှေ့တန်းမှပါဝင်ခဲ့၏။

“ကျောင်းဝင်ခွင့် ရွေးချယ်ရာမှာ လူ့ လောကအတွက် အကျိုးပြုနိုင်မည့် အလားအလာကို ဦးစားပေးပါတယ်။ ဒါတင်မက ယေးမှာ ပရဟိတ စိတ်ဓာတ် အလွန်အားကောင်းပါတယ်” ဟု ယေး မဟာဌာနမှူးဟောင်း ရစ်ချတ်ဘရော့ ဟက်က ပြောဆို၏။

ယေးတက္ကသိုလ် အဓိပတိ ရစ်ချတ် လီဗင်က ယေးကို “ခေါင်းဆောင်လောင်း များ စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲခန်းကြီး” (Laboratory for future leaders) နှင့် တင်စား၏။

ယေးတက္ကသိုလ်သည် ထိပ်တန်း နေရာကိုရရှိရန် အမြဲတမ်း ကြိုးပမ်းနေ၏။ နံပါတ်(၁) နေရာရထားသော ဟားဘတ် ကို နေရာတကာတွင် ယေးက ပြိုင်ဆိုင် သည်။ တပည့်သည်။

၂၀ ရာစု ပထမပိုင်းတွင် ယေးသည် ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်များတွင် ထိပ်တန်းနေရာ ဌိ ရှိနေဦးမည်။

ဒေါက်တာတင်လှိုင်

တက္ကသိုလ်တစ်ခုသည် သိက္ခာရှိသော ‘ပညာမိက’ တက္ကသိုလ်လား၊ ဘွဲ့လက်မှတ်ရုံလား ခွဲခြားရန် လွယ် ပါသည်။ တက္ကသိုလ်၏ အမည်ကို အင်တာနက်တွင် ရှာကြည့်ပါ။ တက္ကသိုလ် အဓိပတိ (သို့) ဝါမောက္ခချုပ် ဘယ်သူလဲ။ ပရိဝုဏ် ဘယ်မှာ တည်ရှိသလဲ။ တက္ကသိုလ်ရဲ့ သမိုင်းအစက ဘယ်လိုလဲ။ သက်တမ်း ဘယ်လောက် ရင့်ပြီလဲ

ဘွဲ့လက်မှတ်ရုံများ

Degree mills

အတုအယောင် ဘွဲ့ဒီဂရီများအကြောင်း ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးသားရန် ကျွန်တော် စိုင်းပြင်းခဲ့တာ ကြာပါပြီ။ ယနေ့ ရေးသားအံ့ ဆဲ ဆဲ နှ့် သစ်သား/ သစ်တောပညာရှင် ဒေါက်တာသိန်းကြွယ် ကျွန်တော်အိမ် ရောက်လာသည်။ သူနှင့် အတုအယောင် Ph.D များအကြောင်း ပြောဆိုမိသည်။ ဒေါက်တာသိန်းကြွယ်သည် သစ်တောပညာရှင် (အငြိမ်းစား ညွှန်ကြားရေးမှူး)ဖြစ်ပြီး မန္တလေး တက္ကသိုလ်တွင် ရုက္ခဗေဒ Ph.D သင်တန်းကြီး ကြပ်ရေး ကော်မတီဝင်အဖြစ် ပညာ လုပ် ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်နေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ Ph.D ဘွဲ့လက်မှတ် အတုများကို စက်ပူ နိုင်ငံတွင် ခေါ်လာသောင်းဂဏန်းဖြင့် ရောင်းချနေကြောင်း ထိုလက်မှတ်ဝယ်ယူသူက နိုင်ငံပြင်ပတွင် ထိုလက်မှတ်ကို အသုံးပြုပြီး အလုပ်ရှာလျှင် လခကြီးကြီး အလုပ်ရနိုင် ကြောင်း သူကြားသိထားသမျှ ဒေါက်တာ သိန်းကြွယ်က ကျွန်တော်အား ပြောပြ၏။ အချိန်သိပ်မတော့ပြီ ကျွန်တော် မှတ်သားထားသမျှ သူ့ကို မပြောလိုက်ရ ဟိ။

လန်ဒန်တက္ကသိုလ် အငြိမ်းစားမြန်မာစာပါမောက္ခ
ဒေါက်တာလှထေ တရုတ်နိုင်ငံသွား နေ့စဉ်မှတ်စာတမ်း
စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၈၁၁/၂၀၀၂(၉) ထွက်နေ့ပါပြီ။
ဒေါင်းစာပေ၊ ၁၁၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်) ကျောက်တံတား၊ ရန်ကင်း၊ ပုန်း-၃၇၃၂၁၀

စင်္ကာပူတွင် ဘွဲ့အတု၊ လက်မှတ် အတုများအတွက် အရေးယူရသော ကိစ္စများပင် ရှိနေလေပြီ။ Straits Time သတင်းစာတွင် သတင်းများ ဖတ်ရသည်။ ၈-၈-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်နှင့် ၃၀-၈-၂၀၀၈ နေ့ထုတ် Strait Times သတင်းစာမှ အလိမ်အညာဘွဲ့လက်မှတ်များအကြောင်း သတင်းနှင့် ဆောင်းပါးများကို ကျွန်တော် ဖြတ်ပိုင်း ဖြတ်ပြီး သိမ်းထားပါသည်။ ထိုအကြောင်း နောက်ပိုင်းတွင် ရေးသားပါမည်။

မလေးရှားနှင့် အတုအယောင်ဘွဲ့

၂၀၀၈ ခု၊ စက်တင်ဘာလထဲတွင် မလေးရှား၌ အကြိတ်အနယ် ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခု ကျင်းပခဲ့သည်။ အတိုက်အခံ အန်ဝါအီမရာဟင်နှင့် အာဏာရ ဘာနီဆန်နတ်ရှင်နယ်မှ အာရစ် ရှားအိုမာရှားတို့ အဓိကပြိုင်ဖက်ဖြစ်သည်။

မဲဆွယ်ပွဲတာလတွင် အာရစ်ရှား အိုမာရှားအပေါ် ငွှ်ခွဲချက်တစ်ခု ပေါ်ထွက်လာ ၏။ သူသည် အတုအယောင် တက္ကသိုလ် တစ်ခုနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး Ph.D ဘွဲ့ယူရန် ကြိုးစားနေသည်ဟု သူ့အပေါ် စွပ်စွဲသည်။ ထိုသတင်းကို သတင်းစာများတွင် ဖတ်ရှုရသည်။ အင်တာနက်သတင်းများတွင်လည်း တွေ့ရ၏။ အာရစ်ရှားအိုမာရှားသည် ဘွဲ့ရသူ မဟုတ်။ ပေါ်လီ တက်ကနစ်မှ ဒီပလိုမာသာ ရရှိထားသူ GTI အဆင့် ဖြစ်သည်။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး Ph.D သင်တန်းသားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခွင့် ရသလဲဟုလည်း မေးခွန်းထုတ်ထား၏။

နောက်ဆုံးတွင် “ကျွန်တော် Ph.D သင်တန်းက ထွက်လိုက်ပါပြီ။ အသိအမှတ် ပြုဘွဲ့ မဟုတ်လို့ပါ” ဟု အာရစ်ရှား အိုမာ

ရှားက ကြေညာချက် ထုတ်လေသည်။ သူ့အပေါ် စွပ်စွဲသူများက သူ မှတ်ပုံ တင်ထားသော တက္ကသိုလ်၏အမည်ကို Edison University of Technology ထု ဖော်ထုတ်ထားသည်။

အာရစ်ရှား အိုမာရှားက တက္ကသိုလ် ၏ အမည်မှန်မှာ Edision University of Technology ဖြစ်ပြီး British Virgin Islands တွင် မှတ်ပုံတင်ထားသော တက္ကသိုလ် ဖြစ်ပါသည်ဟု ချင်းပြ၏။

(Virgin Islands သည် ဗြိတိသျှပိုင် ကျွန်းကလေးဖြစ်ပြီး ထိုကျွန်းတွင် မှတ်ပုံ တင်သော ကုမ္ပဏီများ အခွန်အတုတ်ပေး ဆောင်မှု အလွန်သက်သာသည်။ အခွန် တိမ်းရှောင်လိုသော လုပ်ငန်းများ ကုမ္ပဏီ မှတ်ပုံတင်လေ့ရှိသော အရပ်ဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလောကတွင် လူသိများပါ သည်။)

xxx

စင်္ကာပူတွင် ဘွဲ့လက်မှတ်အတုများ ပြည်ပမှာ ယူလာပြီး ကျောင်းဝင်ခွင့်သို့ မဟုတ် အလုပ်လျှောက်သူပါ များစပြု နေပြီ။ ၈-၈-၂၀၀၈ နေ့ထုတ် Straits Times သတင်းစာတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ တွေ့ရှိသော ဘွဲ့လက်မှတ်အတု သုံးစွဲသူ များတွင် စင်္ကာပူမှ (၃၆)ဦးပါဝင်ကြောင်း ရေးသားထားသည်။ သတင်းစာက နာမည် ဖော်ပြခံရသူ အချို့ကို ဆက်သွယ်မေးမြန်း သောအခါ (၆)ဦးက ဘွဲ့လက်မှတ် ဝယ် ယူခဲ့တာမှန်ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ ထို(၆)ဦး အနက် (၄)ဦးတို့သည် သူတို့၏ ပညာရည် နှင့် အတွေ့အကြုံ မှတ်တမ်းလွှာ (resum) တွင် ဘွဲ့အတုကို ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားသည် ဆို၏။ နှစ်ယောက်က စာရင်း

အာရှနှင့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများတွင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးအတွက် ကန်ထရိုက်ယူပြီး စစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ပေးနေသော ကုမ္ပဏီက စစ်ဆေးသမျှတွင် ငါးရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ ဘွဲ့လက်မှတ်အတု ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိသည်ဆို၏။

တွင် ဖော်ပြထားသော ‘တက္ကသိုလ်’မှ ဘွဲ့ ရရှိကြောင်း ထိုတက္ကသိုလ်သည် ‘ဘွဲ့စက်ရုံ’ (degree mill)ဖြစ်သည့် အချက်ကို မသိ ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုသည်။

ဘွဲ့လက်မှတ်အတု သုံးစွဲခဲ့သည်ဟု ယူဆရသော ကျောင်းဆရာတစ်ဦး၏ တိစ္ဆကို စင်္ကာပူပညာရေးဝန်ကြီးဌာနက စုံစမ်းအရေးယူရန် ရှိသည်ဟု သတင်းရရှိ သည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ဒေးဗစ်တန် လင်းဂွပ်က သူသည် St. Regis Univer- sity မှပေးမည့် ဘွဲ့အကြောင်း စုံစမ်းရုံသာ စုံစမ်းခဲ့ကြောင်း၊ မဝယ်ခဲ့ကြောင်း ပြော ဆိုသည်။

ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းဆရာ ဒေးဗစ်နယ် ဆင် ဆင်မျှရယ်က St. Riegis Univer- sity မှ B.A ဘွဲ့လက်မှတ်ကို စင်္ကာပူ ဒေါ်လာ ၄၀၀၀၀ ပေးပြီး ဝယ်ခဲ့သည် ဆို၏။ နောက်မှ ၎င်းမှာ အသိအမှတ်ပြု ခံရသော တက္ကသိုလ်မဟုတ်ကြောင်း သိရှိ ရသည်ဟု ဆိုသည်။

စင်္ကာပူတွင် North Bridge Road တွင် ခွင့်လှစ်ထားသော သင်တန်းကျောင်း၌ ဓမ္မတာ ရိုးဖန်ဆာဂုဆင်ဆိုသူ အင်္ဂလိပ် စာ သင်တန်းပေးသည်။ သူ့ဘွဲ့လက်မှတ် များမှာ St. Lourdes University က ပေး

သော BA (Business) နှင့် MA (Educa- tion) ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်လည်း ‘ဘွဲ့ စက်ရုံ’တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည် ဟု သတင်းဆောင်းပါးတွင် ရေးထား၏။

စင်္ကာပူလူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် လူ့ အင်အားဝန်ကြီးဌာနတို့ကလည်း ဝင် ရောက်လာသူများ ယူလာသည့် လက်မှတ် အတုများကို တွေ့နေသည်။ တွေ့ရှိသည့် အထဲတွင် နိုင်ငံခြားသားကများသော်လည်း စင်္ကာပူနိုင်ငံသားများလည်း ဘွဲ့လက်မှတ် အတုသုံးစွဲမှု တိုးပွားလျက် ရှိနေသည်ဟု သိရသည်။

အာရှနှင့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံ များတွင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးအတွက် ကန်ထရိုက်ယူပြီး စစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ပေးနေသော Integra Screen အမည်ရှိ ကုမ္ပဏီက စစ်ဆေးသမျှတွင် ငါးရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ ဘွဲ့လက်မှတ်အတု ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိသည်ဆို၏။ Inte- graScreen မှ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးဌာ- ဂျန်ဘက်စတာက ‘အင်တာနက်ကြောင့် လက်မှတ်တုထုတ်ရောင်းသူ တို့ဘွဲ့အတု ကြောင်း၊ စင်္ကာပူတွင် အလုပ်ယူရန် သင် မှတ်တုဝယ်ယူသူများလည်း ထိုဘွဲ့အတု ကြောင်း’ ပြောဆိုသည်။

ဘွဲ့လက်မှတ်စက်ရုံ အတုအယောင်

လက်မှတ်တစ်စောင်ကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀ မှ ၅၀၀၀ အထိ ဈေးနှုန်းအမျိုးမျိုး နှင့် ရောင်းသည်။ အမြင့်စား နည်းပညာ ကိုသုံးပြီး ပြုလုပ်ထားသော ဘွဲ့လက်မှတ် များကလည်း အစစ်မဟုတ်သော်လည်း အလွန်သားနားသည်။

၃၀-၈-၂၀၀၈ နေ့ Straits Times တွင် စကြာဒေဝီက အတုအယောင် ဒီဂရီ ဈားအကြောင်း ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးသားထားသည်။ Belford University တ ထုတ်ပေးသော ဘွဲ့လက်မှတ် ၂-စောင် တို့ ဓာတ်ပုံ မိတ္တူနှင့် ဖော်ပြထား၏။

စင်္ကာပူဆရာဝန်အသင်းဝင် 'ဂေါက် ထာဦး' ရေထက် အငယ်စား၊ အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် 'ဂေါက်တာ' ဦးရေက ပိုမိုများပြားနေကြောင်း ဟာသ ပြောနေကြသည်ဟု စန္ဒာက ဆောင်းပါး ကို နှိပ်နှိပ်ထား၏။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များက ဂုဏ် ထူးဆောင် Ph.D အတုနှင့် ဂေါက်တာဘွဲ့ တပ်ထားကြောင်း ၎င်းဘွဲ့များမှာ Preston, Wisconsin International နှင့် Kennedy Western အမည်နှင့် တက္ကသိုလ်အတုများ ဖြစ်ကြောင်း စန္ဒာက ဖော်ပြထားသည်။

ဘွဲ့အတုဝယ်ယူသူ သုံးမျိုးသုံးစား ရှိသည်။ ပထမအစုမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ရှင်များ ဖြစ်၏။ ဂုဏ်ရှိသည်ထင်ပြီး ဂေါက် တာဘွဲ့တပ်သူများ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအစုမှာ အတိုင်ပင်ခံ ပညာ ရှင်များ၊ ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းများမှ ကထိက များ၊ နည်းပြများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ပထမ ဘွဲ့တစ်ခုရရှိပြီး လုပ်ရည်ကိုင်ရည် အထိုက်အလျောက်ရှိ၏။ သို့သော် Ph.D လက်မှတ်ပြုပြီး ဂေါက်တာဘွဲ့အမည် ရှေ့ တ တပ်လိုက်လျှင် ပိုပြီး တင့်တယ်သည်

ဟု ခံယူသည့်အပြင် ဝင်ငွေလည်း ပို ကောင်းမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဘွဲ့ဝယ်ယူ ခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံးလူစုမှာ ဘွဲ့မရသေးသူ များ ဖြစ်သည်။ ဘွဲ့လက်မှတ်အတုနှင့် 'လ ကြွယ်' အမှတ်စာရင်းများကို သူတို့က ဝယ် ယူပြီး တက္ကသိုလ်ဝင် ခွင့် လျှောက် ရာတွင် အသုံးချသည်။ အလုပ်လျှောက်ရာတွင် အသုံးချသည်။

လက်မှတ်တုနှင့် စင်္ကာပူတွင် ဖမ်းမိ သူများမှာ နိုင်ငံခြားသား အများစုဖြစ်၏။

ဂေါက်တာဘွဲ့အမျိုးမျိုး ယခုအခါတွင် ဂေါက်တာဘွဲ့အမျိုး မျိုး ရှိနေပေသည်။

(၁) ပညာသင်ယူပြီးမှ ရသော ဂေါက်တာဘွဲ့ (Earned doctorate) သည် ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော တက္ကသိုလ်ကြီးတစ်ခုခု တွင် သတ်မှတ်သော စံအတိုင်း သုတေ သနကျောင်းသားအဖြစ် အနည်းဆုံး (၂) နှစ် လေ့လာဆည်းပူးပြီးနောက် အဆင့်မီ သော သုတေသနစာတမ်းတင်သွင်းပြီးမှ ရရှိသော ဘွဲ့ဖြစ်သည်။ Earned doctorate ရရှိလျှင် နာမည်ရှေ့တွင် ဂေါက်တာ တပ်သော ထုံးစံသည် ကမ္ဘာအရပ်ရပ် လက်ခံသော ကျင့်ထုံးဖြစ်၏။

(၂) Honorary doctorate ခေါ် ဂုဏ် ထူးဆောင် ဂေါက်တာဘွဲ့ကိုလည်း ဂုဏ် သိက္ခာရှိသော တက္ကသိုလ်ကြီးများက ထိုက်တန်သော ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်များထံ ရွေးချယ်ချီးမြှင့်လေ့ရှိသည်။ ဤကမ္ဘာတွင် ထိုက်တန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အမြောက်အမြား ရှိသော်လည်း တက္ကသိုလ်များက လူမနေ့ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့မပေးပါ။ ဘွဲ့ချီးမြှင့်ခံရ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တက္ကသိုလ်နှင့် ပတ်

အငြိမ်းမင်းသမီး အမာစိန်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နယ်မြေတွင် အငြိမ်းပွဲပေါင်းများစွာ ကပြ အသုံးတော်ခံခဲ့ပြီး တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား/သူ၊ ဆရာ/ ဆရာမများ၏ အသည်းစွဲမင်းသမီးဖြစ် သည့် အချက်ကို တက္ကသိုလ်က အသိအမှတ်ပြုခြင်း ဖြစ်၏။

သက်သူ။ ဥပမာ တက္ကသိုလ်တွင် လာ ရောက်ဟောပြောဖူးသော ပညာရှင်ဖြစ် မည်။ တက္ကသိုလ်အသိအမှတ်ခံက လေး စားပြီးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဂေါက်တာဘွဲ့ ပေး အပ်ခြင်းမှာ ရရှိသူကို တက္ကသိုလ်က ဂုဏ် ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောလေ့ရှိ၏။ သို့သော် တကယ်တမ်းတွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး နှင့် တက္ကသိုလ်ဆက်ဆံမှုရှိကြောင်း ပေါ် လွင်စေပြီး တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ယူခြင်း လည်း ဖြစ်၏။

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဂေါက်တာဘွဲ့ကို နာ မည်ရှေ့တပ်သော အစဉ်အလာ ကမ္ဘာ နိုင်ငံအများစုတွင် မရှိပါ။

(၃) ပညာရှင်မဟုတ်သူကို ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိ တက္ကသိုလ်က ချီးမြှင့်သော ဂုဏ်ထူး ဆောင်ဂေါက်တာဘွဲ့များ ရှိပါသည်။ ဥပမာ တက္ကသိုလ်အတွက် ရက်ရက်ရော ရော လျှင်ဂါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတိုင်း အတာလိုက်ပြီး ဂုဏ်ထူးဆောင် ဘွဲ့ပေး လေ့ရှိပါသည်။

(ကြုံကြိုက်သဖြင့် ဖော်ပြစရာ ရှိပါ သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က အနုပညာ ရှင်များကို ဂုဏ်ထူးဆောင် ဘီအေဘွဲ့များ ပေးဖူးပါသည်။ ဥပမာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်က အငြိမ်းမင်းသမီး အမာစိန် (ယခု ဝေါ်

အမာစိန်) ကို ဘီအေဘွဲ့ ပေးခဲ့သည်။ အမာစိန်က တက္ကသိုလ်နယ်မြေတွင် အငြိမ်းပွဲပေါင်းများစွာကပြ အသုံးတော်ခံခဲ့ ပြီး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား/သူ၊ ဆရာ/ ဆရာမများ၏ အသည်းစွဲမင်းသမီးဖြစ် သည့် အချက်ကို တက္ကသိုလ်က အသိ အမှတ်ပြုခြင်း ဖြစ်၏။ အငြိမ်းမင်းသမီးကို ဘီအေ (ဂုဏ်ထူးဆောင်) ဘွဲ့ပေးစဉ်က မပေးသင့်ပါဟု ဝေဖန်ရေးသား ပြောဆို မှု ရှိခဲ့ပုံမရပါ။ တက္ကသိုလ်များက အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ပေးဝါ သည်။ ဥပမာ ယေးတက္ကသိုလ်၏ သမိုင်း တွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းဆောင်များ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော သူဌေး Elibu Yale ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် တက္ကသိုလ် က သူ့အမည်ကို ခံယူသည်။ သို့သော် အမေရိကန် လွတ်လပ်ရေး စစ်ပွဲဖြစ်ပွားစဉ် ယေးတက္ကသိုလ်အဆောင်များကို အင်္ဂလိပ် စစ်တပ်က ဖြိုဖျက်ရန် စီစဉ်ခဲ့ရာ၌ ဘွဲ့အင် ဆီးအောင် ကာကွယ်ပေးသော ထောင့် သားဟောင်း ဒက်ဖန်းဖင်းနင်းကို ဆေး ကောလိပ် (ထိုအချိန်က ကောလိပ်) သ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ပေးခဲ့သော ဘီအေ ခံ ရှိသည်။)

(၄) အထက်ပါ ဘွဲ့များအပြင် အခက်အခဲ ခိုင်ခံ့လို့ လေးစားမှု

စာတမ်းတိုင်းမှာပင် အမည်ခံ တက္ကသိုလ်များ၏ ဘွဲ့များလည်း နေသည်။ ထိုဘွဲ့တွင်လည်း နှစ်မျိုးရှိပြန် ၏။ Earned doctorate အယောင်ဆောင် ဖြီး သူတေသနစာတမ်း (thesis) ရေးပါ။ တင်လိုက်ပါ။ ဘွဲ့ကြေး (အတော်ကလေး) ပေးလျှင် ဘွဲ့ရပါသည်။ စာတမ်းကို ကိုယ် တိုင်ရေးနိုင်ကရေး၊ သူများကို အငှားရေး ခိုင်းလည်း ရသည်။ ဤကား ပေါ့ပေါ့တန် တန် ငွေဝယ် Ph.D ဖြစ်သည်။

အောင်မြင်ထင်ရှားသူ ဖြစ်လေသော ကြောင့် သူ၏ အောင်မြင်မှုကို အသိ အမှတ်ပြုသောအားဖြင့် (အမည်ခံတက္ကသိုလ် တ) အလှူငွေလိုလို၊ ဘာလိုလို ငွေယူပြီး ပေးသော အတုအယောင် ဂုဏ်ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့လည်း ရှိသေးသည်။ ငွေ ကြေးအတုအယောင်နှင့်လျှင် တက္ကသိုလ် မှ ဝုဋ်ဦးလမ်း ဘွဲ့ရသူနေထိုင်ရာ ပြည်ပ နိုင်ငံသို့လာပြီး ပွဲလမ်း ခမ်းခမ်းနားနား လှုပ်ပြီး ဘွဲ့ပေးသည်များပင် ရှိသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုဘွဲ့သို့သော အမည်ခံ တက္ကသိုလ်တွင် ကိုယ်ပိုင်တက္ကသိုလ် ဝန်ထုပ်ကိုင်ဆောင် ထောင်ပါ။

အစစ်နှင့် အတု ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။
 တက္ကသိုလ်တစ်ခုသည် သိက္ခာရှိ သော 'ပညာစိက'တက္ကသိုလ်လား၊ ဘွဲ့ ယက်မှတ်ရုံလား၊ ခွဲခြားရန်လွယ်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်၏ အမည်ကို အင်တာ နက်တွင် ရှာကြည့်ပါ။ တက္ကသိုလ် အစိပတိ (သို့) ပါမောက္ခချုပ် ဘယ်သူလဲ။ ပရိဝုဏ် အယ်မှာ တည်ရှိသလဲ။ တက္က သိုလ်ရဲ့ သမိုင်းအစက ဘယ်လိုလဲ။ သက် တမ်း ဘယ်လောက်ရင့်ပြီလဲ။ ထိုတက္ကသိုလ် မှ ပါမောက္ခနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမ၊ ကျောင်း

သားများ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသော peer re-viewed paper ခေါ် အဆင့်ရှိ စာတမ်းများ ဘယ်ဂျာနယ်တွေမှာ တွေ့နိုင်သလဲ။ ဂျာနယ်ကလည်း ပညာလောကက အသိ အမှတ်ပြုသော ပညာရှင်များသိသော ကြည့်သော ဂျာနယ်ဖြစ်ရပါမည်။

ယခုခေတ်တွင် စာတမ်းရေးသည်၊ စာတမ်းဖတ်သည်ဆိုရုံနှင့် မပြည့်စုံပါ။ စာ တမ်းသည် အထင်ကရ ပညာရပ်စာစောင် တွင် ပါဝင်ရမည်။ ထိုသို့ ပါဝင်ရန် ပညာ ရှင်အချင်းချင်း ဝေဖန်သုံးသပ်ပြီးမှ ထည့် သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ peer reviewed pa-per ဟု ခေါ်သည်။ သမာဓိခိုင်အကဲဖြတ် ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် Referred paper ဟုလည်း ခေါ်ပါသည်။

အဆင့်ရှိသော Ph.D ဘွဲ့ ဖြစ်မဖြစ် ကို ထိုဘွဲ့မရရှိမီ ပြုလုပ်သော သုတေသန ကို 'သမာဓိခိုင်အကဲဖြတ်ပြီး စာတမ်း' ထုတ် ဝေနိုင်ခြင်းရှိမရှိနှင့် ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။ လေးစားလောက်သော တက္ကသိုလ်မှ Ph.D များသည် ဘွဲ့ရခါနီး သို့မဟုတ် ရပြီး စတင် အထင်ကရ ပညာရပ်ဂျာနယ်၌ အနည်းဆုံး စာတမ်းတစ်စောင်၊ နှစ်စောင် ရေးသားနိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အင်တာနက်ခေတ်တွင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရေးသားသော သုတေသနစာတမ်းအမည် နှင့် ပါဝင်သော စာစောင် (ခနှစ်၊ လ၊ အတွဲ နံပါတ်၊ စာမျက်နှာ) အသေးစိတ်ရှာရန် လွယ်ကူပါသည်။ ထိုစာတမ်းမည်မျှ အဆင့်ရှိသည် (သို့) ပညာရှင်များ လေး စားသည်ကို တိုင်းတာသော Citation in- dex ခေါ် ရည်ညွှန်းကိုးကားမှတ်တမ်းတွင် လည်း ရှာဖွေကြည့်နိုင်ပါသည်။

သိုးလှိုင်

တောင်သမန်မှာ ဒေါက်တာသန်းထွန်း စာတမ်းဖတ်တဲ့နေ့

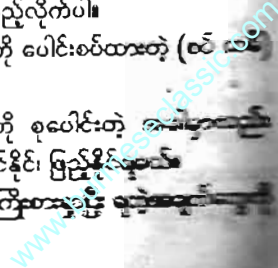
မောင်ဇေယျထက်

မြန်မာလေ့တွေကို ကမ္ဘာကသိ အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ရုံမက အာရှ ဓလေ့ တွေကိုပါ ကမ္ဘာကသိအောင် အပတ် တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့တဲ့သူ။ သူ ဟာ မြန်မာ့ထွက် ကမ္ဘာသိ၊ မြန်မာ သမိုင်း ပညာရှင်ကြီး ဆရာကြီး ဒေါက်တာ သန်းထွန်းပါ။ သူ့ရဲ့ 'သုတေသနထုံး' စာအုပ်ထဲက သုတေသနအတွက် ဦးတည်ချက်ထားဖို့ သုတေသနထုံး ဟောဒီလို လုပ်လို့ အကြံပေးသွားတာပါ။ ဒီမှာ ဖတ် ကြည့်လိုက်ပါ။

၁။ လူသိ၊ သူသိ၊ ဟောပြောပုံနှိပ် ထုတ်ဝေပြီးသမျှကို ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ (စင် သင်) မဖြစ်စေရ။

၂။ ကြားဖူးသမျှ၊ သိဖူးသမျှ၊ ဖတ်ဖူး သမျှတွေကို စုပေါင်းတဲ့ စာအုပ်အဖြစ် အမြင်သစ်နဲ့ စစ်ဆေးပြီး အရင်ကောက် ချက်တွေကို ပြင်နိုင်၊ ပြည့်နိုင်စေရ။

၃။ သူတကာ မကြားဖူးသေးတာ၊ မသိဖူးသေးတာကို ကြိုးစားရှာဖွေ ရှာဖွေရမည်။

အကြောင်းအကျိုး၊ ဆက်ပေးရမယ်။
စစ်ဆေးရမယ်။ အဆိုး အကောင်း
အပြေဖော်ထုတ်ပေးရမယ်။

မန္တလေးမြို့တော်ရဲ့ တောင်ဘက်က
သေခြင်းကင်းရာမြို့ကလေးထဲက တောင်
သမန်အင်းဇောင်းရဲ့ တောင်လေးလုံး
ကျောင်းကလေးရဲ့ ရင်ခွင်ထဲ သူဌေး
ဘုရားရင်ပြင်တော်မှာ ဆရာကြီး ခေါက်
တာသန်းထွန်းနဲ့ သူတပည့်သမိုင်းသုတေသီ
တွေ့ရပြီး စာတမ်းဖတ်ပွဲတစ်ခုကို ကြီးကျယ်
ခမ်းနားစွာ ကျင်းပခဲ့ဖူးပါတယ်။ အမေ
လူထုခေါ်အမာနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး လှပစည်
တားစွာ ကျင်းပခဲ့ကြတာပါ။

အဲဒီနေ့က ၅ ဇန်နဝါရီ၊ ၂၀၀၂ လေ။
အဲဒီနေ့က ရွှေကိုင်းသား ဆရာတော်ရဲ့ နှစ်
၉၀-ပြည့်တဲ့မွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် ပေါ့။
မနက်ခင်း ၉-နာရီကစပြီး ကျင်းပ တာပါ။
သဘာပတိ တွေ အဖြစ် ကြီးကြပ်
ဆောင်ရွက်ပေးသူတွေက တောင်လေးလုံး
ဆရာတော်ဦးပညာ၊ အမေ-လူထုခေါ်အမာ၊
ဆရာကြီး ခေါက်တာသန်းထွန်းတို့ ဖြစ်ပါ
တယ်။ ကျွန်တော်မှတ်စုစာအုပ်ကလေးထဲ
က မှတ်တမ်းကို လှန်ကြည့်တော့ . . .

(၁) ခေါက်တာသန်းထွန်း-ရွှေကိုင်း
သား စာတမ်း။ (၂) ဒေါ်ခင်စိစိ-ရွှေကိုင်း
သား၏ ပါဠိစာပေမှတ်စု။ (၃) ရွှေကိုင်း
သားမှတ်စုထဲက အင်းဝမြို့သမိုင်း။ (၄)
ဒေါ်သူလမိုး-ရွှေကိုင်းသားမှတ်စုဆောင်း
ပါးများတွင် တွေ့ရသော စာပေ။ (၅) ဦးနိုင်
(နွေလေးတက္ကသိုလ်)-စာဆိုတော် ရွှေကိုင်း
သားရဲ့ အနုပညာနှစ် ၁၀၀-ပြည့် မန္တလေး
စာအုပ်။ (၆) ဒေါ်ရွှေစင်ဘုန်းနိုင်-ရွှေကိုင်း
သားမှတ်စုထဲက သံဃာ။ (၇) ကဏ္ဍဆရာ
မောင်နွေထက်-ရွှေကိုင်းသား ဆရာတော်
နွေလေးဖြစ် စာတမ်းတွေနဲ့ တစ်ကြိမ်မှ

ပုံနှိပ်မထုတ်ဝေရသေးတဲ့ ရွှေကိုင်းသားရဲ့
စန္ဒာမုနိဘုရား သမိုင်းချုပ် (စာတမ်းနှစ်
စောင်) (၈) ဦးအောင်ကိုကို ရွှေကိုင်းသား
မှတ်စုထဲက နံရံဆေးရေး ပန်းချီ။

ရွှေကိုင်းသားဆရာတော်ရဲ့ နှစ် ၉၀-
ပြည့် အထိမ်းအမှတ် စာတမ်းဖတ်ပွဲမှာ
အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သူက
မန္တလေးတက္ကသိုလ် သမိုင်းပါမောက္ခ ဦးနီ
တွတ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာသမိုင်းပညာရှင်ကြီး၊ ဆရာကြီး
ခေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ ရွှေကိုင်းသား
စာတမ်းထဲက ကျွန်တော် မှတ်စုထုတ်
ကြည့်လိုက်တော့ . . .

“အမှတ်အသား သိပ်ကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
. . .။ သမိုင်းရေးတဲ့အခါ အထာ လိုတယ်။
မြန်မာပြည်ကမ္ဘာကျောက်စာ ဌာနလို
မားမားမတ်မတ်ကြီးပေါ်လာတဲ့ အတွက်
စိတ်ချရပြီလို့ ဝမ်းသာအားရ
ကြေညာပါတယ်။ ဒါလည်း ဟုတ်မှာပဲလို့
ကျွန်တော် ထင်မိတယ်။ ၁၆-မေ-၁၉၅၆
နိုင်ငံခြားက ပြန်ရောက်တော့ စစ်ကိုင်း
တောင်ရိုး အနုရုဒ္ဓါကျောင်းမှာ နှစ်ညအိပ်
သုံးရက်နေပြီး ဆရာတော်နဲ့ တအေးအေး
တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့် ရတယ်။ အဲဒီအခါ
ဆရာတော်ဟာ မှတ်စုပဲ အားသန်တယ်။
သမိုင်းသုတေသနဘက်က နည်းစနစ်နဲ့
လုပ်ရမယ့် အားလိုတယ်လို့ သိခဲ့ရပါတယ်”

ရွှေကိုင်းသားဆရာတော်ရဲ့ သုတေ
သနလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို သူ့စာတမ်းမှာ
ဆရာကြီးခေါက်တာသန်းထွန်းက ဟောဒီ
လို ဖွင့်ချတင်ပြခဲ့ပါတယ်။

“ရွှေကိုင်းသားဟာ စာပေအရပ်ရပ် မှာ
နှံ့စပ်အောင် တယ်လို့လုပ်သလဲဆိုတာ
တွေ့ရပါတယ်။ အကြောင်းကိစ္စတစ်ခုကို
သိချင်ရင် ဒီအကြောင်းကို စာအုပ်ရေး

တယ်လို့ ဆိုစကားကို သူ့ကြိုက်တယ်။ သိချင်လို့ရွာရင်
ကျွန်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ရေး တတ်အောင် သိလာတယ်။ အဲဒါ
ကျွန်တော်တို့ပြောတဲ့ သုတေသနလုပ်နည်းပါပဲ။ မသိရင် ရှာပါ။
သိတဲ့အခါ သူများသိအောင် ဝေငှပါဆိုတာသုတေသနရဲ့
ဆောင်ပုဒ် ဖြစ်ပါတယ်”

ရွှေကိုင်းသားဆရာတော်ရဲ့ နှစ် ၉၀- ပြည့်
စာတမ်းဖတ်ပွဲက စာတမ်းတွေကို စာ တစ်အုပ်၊ စာအုပ်အဖြစ်
ဖြစ်စေချင်လွန်းလှသူတစ်ယောက်ကတော့ ဆရာကြီး
ခေါက်တာသန်းထွန်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဟောဒီမှာ ကျွန်တော်
ဖတ်ပြပါရစေ။ ကဲ . . . နားထောင်။

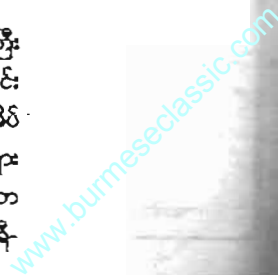
“ရွှေကိုင်းသားဆရာတော်ရဲ့ နှစ် ၉၀- ပွဲကို ၆-ဇန်နဝါရီ-
၂၀၀၂မှာလုပ်ဖို့ စတင် ဆောင်ရွက်သူက လူထုခေါ်အမာ
ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖို့
လူထုစိန်ဝင်းကတစ်ဆင့် ခိုင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်က
စာတမ်းတွေဖြစ်စေအောင် ပါးစပ်နဲ့ လုပ်ပါတယ်။
လက်တွေ့လုပ်ရာတဲ့ သုတေသန သမိုင်းပါရာတဲ့အတွက် ကြိုးစား
နေကြတဲ့ ခင်ခင်စိ၊ ခင်သီတာ၊ ပိုဂိုသန်း၊ ရွှေစင်ဘုန်းနိုင်၊
သူဇာဦးစောင့်ကိုကို တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အတွက်
အခုစာတမ်းတွေဟာ မှတ်တမ်းရှု၊ စာတမ်းရေး၊ စာတမ်းဖတ်တဲ့
လက်တွေ့သင်ခန်းစာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာတမ်းတွေပေါင်းပြီး စာ
တစ်အုပ် လုပ်တဲ့အခါ ဦးလှကိုရွှေကိုင်းသားက ရေးတဲ့
အလွမ်းစာကို နောက် ဆက်တွဲအဖြစ် ထည့်ချင်ပါတယ်”

ဆရာကြီး ခေါက်တာသန်းထွန်းက ရွှေကိုင်းသား
ဆရာတော်ရဲ့ တစ်သက်တာ စွမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ကို
ဟောဒီလို အသိအမှတ်ပြု မော်တွန်းထိုးခဲ့ရဲ့။

“ဆရာတော်ဦးသောဘိတရဲ့ မြန်မာဓလေ့ ရှာဖွေ
စုဆောင်းပုံနဲ့ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တို့ အများအကျိုးရှိအောင်
ပြန်လည် ပြန့်ဖြူးပုံကို ဘယ်တော့မှ မမေ့နိုင်အောင်
မော်တွန်းကျန်ရစ်ပါတယ်”

မြန်မာကျော် ကမ္ဘာသိ၊ သမိုင်းပညာရှင်ကြီး၊ ဆရာကြီး
ခေါက်တာသန်းထွန်း ဟာ ၁၉၅၆ ခုနှစ်ကတည်းက စစ်ကိုင်း
တောင်ဦးဝါးချက်ရွာအထက်က အနုရုဒ္ဓါ ချောင်မှာ နှစ်ညအိပ်
သုံးရက်နေပြီး လေ့လာမှတ်သားပညာယူခဲ့တဲ့ ကျေးဇူးတရား
တို့မမှေတဲ့ ဆရာကြီးရဲ့ ကျေးဇူး တရားသိတတ်မှုစိတ်ဓာတ်ဟာ
လေးစား အတုယူဖွယ် ကောင်းလှပါတယ်။ ၆-ဇန်နဝါရီ-

“ရွှေကိုင်းသားဟာ
စာပေအရပ်ရပ်မှာ
နှံ့စပ်အောင်
တယ်လို့လုပ်သလဲဆိုတာ
တွေ့ရပါတယ်။
အကြောင်းကိစ္စတစ်ခုကို
သိချင်ရင်
ဒီအကြောင်းကို
စာအုပ်ရေးတယ်လို့
ဆိုထားတဲ့
သူကြိုက်တယ်။
သိချင်လို့ရွာရင်
ကျွန်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့
ရေးတတ်အောင်
သိလာတယ်။ အဲဒါ
ကျွန်တော်တို့ပြောတဲ့
သုတေသနလုပ်နည်းပါပဲ။
မသိရင် ရှာပါ။
သိတဲ့အခါ
သူများသိအောင်
ဝေငှပါဆိုတာ
သုတေသနရဲ့ ဆောင်ပုဒ်
ဖြစ်ပါတယ်”

၂၀၀၂ က ရွှေကိုင်းသားနှစ် ၉၀- ပြည့်မွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် စာတမ်းဖတ်ပွဲ တစ်စာတမ်းတွေကို စာတမ်းတွေပေါင်းပြီး စာတမ်းတစ်အုပ်လုပ်ချင်တာဆို ဆရာ သန်းထွန်းရဲ့ စေတနာကလည်း လေးစား ကြည်ညိုဖို့ ကောင်းပါရဲ့။ စာတမ်းဖတ်ပွဲ ပြီးတဲ့နေ့က ကျွန်တော်မှတ်စုထဲမှာ ရေး ပေးလိုက်တဲ့ ဆရာသန်းရဲ့ လက်ရေးစာ လေးက ဟောပီမှာဖတ်ကြည့်။

5. January. 2002

အခု ဆရာတော် ဦးသောဘိတကို စုပြီး လွမ်းကြတယ်။ စာတမ်းတွေကို စုပြီး ပုံနှိပ်ဖို့ ငြိုးစားကြအုံးမယ်။

သန်းထွန်း

5. January. 2002

အေပီ ၂၀၀၂-၀၆နဝါရီ-၂ရက်နေ့ မနက်ခင်းက တောင်သမန်အင်းလောင်း ထိပ်က တောင်လေးလုံးကျောင်းပရိသတ် ထဲမှာ 'ရွှေကိုင်းသားစာတမ်း'ဖတ်ခဲ့ ခေါက်တာသန်းထွန်းစာတမ်းဖတ်တဲ့နေ့ဟာ ရုပ် ပုံလွှာဟာ အတိတ်ကနေ ယုံသန်းလို့ တွန့်တော်စိတ်ဖျက်ဝန်းထဲမှာ မေ့မရနိုင် တောင် အထင်းသားပေါ်လာပါတော့ တယ်။

(၂)

သမိုင်းသုတေသနမှာ 'အထောက် အထားမခိုင်ဘဲ မပြောပါနဲ့'လို့ဆိုတဲ့ ဆရာကြီးဒေါက်တာသန်းထွန်းဟာ 'ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ် စစ်တမ်းထုတ်'လို့ မှာခဲ့တာပါ။ ဒါကြောင့်လည်း 'အထောက်အထား'ဟာ သုတေသနမှာ ဆရာပါပဲ'လို့ ဆိုခဲ့တာပဲ ထုတ်ဝါလား။

'သုတေသနက စည်းတမ်းတစ်ခု ထားပါတယ်။ အထောက်အထားမရှိရင် ဝင်ရောက်ဆွေးနွေးခြင်း မပြုပါ'

လို့ ဆရာကြီးဒေါက်တာသန်းထွန်းက သုတေသနနဲ့ ပတ်သက်လာရင် ခံယူ ထားတဲ့ သူခံလူတဲ့ သူယုံကြည်ချက်မတွေ့ ဟာ နိုင်ငံတကာနဲ့ နိုင်ငံကာမူတွေနဲ့ အင်မတန်ခေတ်မီပြီး ရွှေရောက်နေတာပါ။ ဒါကြောင့် ဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ သုတေသနပြုချက်တွေက မြန်မာ သမိုင်း သုတေသနအတွက် သမိုင်းအလင်းပြောင့်ချက်လို့ဆိုရင် မမှားတန်ရာပါဘူး။

'မဟာသမ္မတမင်း မဒွတ်မင်း ဓမ္မသောကမင်းတို့သည် ကြီးသောစာနုဘော်ရှိတုန့်၏။

ပါးစပ်ရာဇဝင်ကို ဘယ်လိုလက်ခံလေ့
မအာ အောင် သမိုင်းကိုလေ့လာ

ပါမောက္ခဒေါက်တာသန်းထွန်း
မြန်မာသမိုင်း ရှာတော်မူ

စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၅၅/၂၀၀၃(၇)
ဒေါင်းစာပေ၊ ၁၁၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတား၊ ရန်ကင်း၊ ဖုန်း-၃၇၃၂၀၀

ထိုသို့သောမင်း စင်လျက်လည်း ပျက်ခြင်းကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏ဟူ၍ဆိုသော စကားသည် အနိစ္စအစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်း နှင့် ယှဉ်၍ ဆိုလတ္တံ့သည်ဖြစ်၍ သူတော်ကောင်းတို့သည် များသော အစီးအပွား ဖြစ်လတ္တံ့။ ကောင်းစွာ မှတ်ကုန် နာကုန် ရာ၏'

လို့ဆိုတဲ့ ဦးကုလားရာဇဝင်နိဒါန်းမှာ ပါတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း စာအတိုင်း သမိုင်းကို ကြည့်ရှုလေ့လာသုံးသပ်တဲ့ ဒေါက်တာ သန်းထွန်းရဲ့ ခံယူချက်ကို ဟောဒီလို တွေ့ရတယ်။ မြန်မာသမိုင်းအမှာစာနိဒါန်းထဲမှာ 'သမိုင်းရဲ့သဘော၊ သမိုင်းရဲ့ကမ္ဘာ' မှာ ဖတ်ကြည့်တော့ . . .

(၁) လူတိုင်း၊ သမိုင်းသိတယ်လို့ ထင် တယ်။ သူ့ဘာသာ ဘဝင်မြင့်နေတာ၊ ကိုယ်က အနေသာကြီးပါ။

(၂) အဲဒီလူတွေက သမိုင်းကို ကိုယ် လိုရာဆွဲသုံးတာ။

(၃) ကျွန်တော်တို့က အကျိုးနဲ့ အကြောင်း ဆက်စပ် ပြတယ်။ ရလဒ်ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားပြီး စကြဝတေးမင်းလည်း သေတာပဲဆိုပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းစာလိုဖတ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရင် ကောင်းမယ် ဆိုတာကိုလည်း တတ်နိုင် သလောက် ဖော်ထုတ်တယ်။

(၄) ကတိမလိုက်ဘူး။ အားမနာဘူး။ ချစ်လို့၊ မုန်းလို့၊ ကြောက်လို့၊ မသိလို့၊ အတိုးအဆုတ်မလုပ်ဖူး။ သိတဲ့အတိုင်း ပြောတယ်။ အဲဒီလို ရိုးသားရမယ်လို့ ဆုံး ဖြတ်ပြီးသား ဖြစ်တယ်။ ရေးသာရေးတယ်။ အလင်းမဝင်တဲ့စာလည်း ရှိတယ်။ ကြိုးစားပြီး သူများမသိတာကို ဖော်ထုတ်တယ်။ သူများမှားတာကို ပြင်ပေးတယ်။ အဲဒါကို နားမထောင်ရင် မထောင်တဲ့လူများသာ နစ်နာမှာ ဖြစ်တယ်။

မြန်မာသမိုင်းပညာရှင်စစ်စစ်၊ ဆရာကြီး ဒေါက်တာ သန်းထွန်းရဲ့ သမိုင်း သုတေသနစိတ်ဓာတ်က လင်းလက်ထိန် ဝေနေဆဲပါလား။ သူ့သမိုင်းဝိညာဉ်က ခုထိ ရှင်သန်အလုပ် လုပ်နေတုန်းပါလား။ ဒီမှာ

'ကတိမလိုက်ဘူး။ အားမနာဘူး။ ချစ်လို့-မုန်းလို့- ကြောက်လို့-မသိလို့၊ အတိုး အဆုတ်မလုပ်ဘူး။ သိတဲ့အတိုင်း ပြောတယ်။ အဲဒီလို ရိုးသားရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ် ပြီးသား ဖြစ်တယ်'.

ဆိုတဲ့ ဖွင့်ဟချက်ဟာ ဒေါက်တာ သန်းထွန်း နောက်ဆုံးထွက်သက် အထိ သေတပန်သက်တစ်ဆုံး

'ကတိမလိုက်ဘူး
အားမနာဘူး၊ ချစ်လို့-
မုန်းလို့-ကြောက်လို့-
မသိလို့၊ အတိုး
အဆုတ်မလုပ်ဘူး။
သိတဲ့အတိုင်း
ပြောတယ်။ အဲဒီလို
ရိုးသားရမယ်လို့
ဆုံးဖြတ်ပြီးသား
ဖြစ်တယ်'
ဆိုတဲ့
ဖွင့်ဟချက်ဟာ
ဒေါက်တာ သန်းထွန်း
နောက်ဆုံး
ထွက်သက်အထိ
သေတပန်
သက်တစ်ဆုံး
ခံယူထားတဲ့စုစု
ဖြစ်ပါတယ်

ခဲလှသွားတဲ့မူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

'နယ်လှည့်ရာဝေင်'သုံးတွဲ ပေါင်း ချုပ်ထွက်လာတော့ ၉-၉လိုင်-၂၀၀၃ ရက်စွဲတပ်ထားတဲ့ '၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွက် သုံးတွဲပေါင်းထုတ်ဝေခြင်းအတွက် အမှာ စာ'မှာ

"အမျိုးဘာသာသနာ အစဉ် အဆက်ကို အဆက်မပြတ် အားပေးချီး မြှောက်တယ်ဆိုတာကို ထိပ်တန်းထားပြီး မရေးပါ။ ပြည်ရေးပြည်ရာကို လျစ်လျူ ပြုထားတဲ့ သဘော သက်ဝင်နေတယ်။ ကျမ်းတတ်ပေတတ် ပုဂ္ဂိုလ် အကျော် အမော်တွေ၊ စာမျက်နှာအများကြီး သုံးပြီး ရေးပေးတဲ့ ရာဝေင်ကျမ်းနိဒါန်းတွေကို ဖတ်ရဖူးပါတယ်။ ရာဝေင်စာအုပ်နိဒါန်း မဟုတ်ဘဲ။ ကိုယ်ရည်သွေး၊ ငါနဲ့ငါသာ နှိုင်းစရာဖြစ်နေပါတယ်"

ကျောင်းဖွင့်ပြီး သင်ပေးလို့ မတတ် နိုင်တဲ့ သမိုင်းအမြင်သစ်ရဖို့ သမိုင်းကို စစ်ဆေးတတ်ဖို့ သမိုင်းအမြင်သစ် သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ရပုံကို ဟောဒီလို တင်ပြခဲ့ပေရဲ့။

"သမိုင်းဆိုတာ အထောက်အထားရှိမှ လေ့လာလို့ရတယ်။ အထောက်အထား ဆိုတာလည်း ကျောက်တုံး၊ ပေရွက်ဆို တာတွေကို အကွရာတင်ပြီးထားမှ ဖြစ် တယ်။ အကွရာတင်ထားလို့ အဖြူပေါ်မှာ အမည်းထင်တိုင်း မှန်ရောလားလို့ မေး ချင်လည်း မှန်ချင်မှ မှန်မယ်။ တမင်ရှာကြံ ပြီး လုပ်ဇာတ်လည်း ရှိနိုင်တယ်။ အဲဒီလို ဆိုရင် သမိုင်းလေ့လာသူဟာ အထောက် အထားကို အားကိုးလောက်တဲ့ အထောက် အထား ယုတ်ပါ့မလားလို့ စစ်ဆေးနိုင်ရ မယ်။ ဒီအရည်အချင်းကို ရအောင် ကိုယ့် ဘာသာ ကြိုးစားယူရတယ်။ ကျောင်းဖွင့်

သင်ပေးလို့ မတတ်ပါ"

သမိုင်းသူတေသနမှာ သူတေသန ဆန်တဲ့ သမိုင်းနည်းနဲ့ သုံးသပ်ဖို့ ဆရာ သန်းထွန်းက ဟောဒီလို အကြံပေးခဲ့ ပေရဲ့။

"သမိုင်းသူတေသနမှာ မှတ်တမ်း မှတ်စုပြည့်စုံအောင် ရှားပါးတဲ့ မှတ်တမ်း ကို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် အလေးအနက် ထားပြီး စစ်ဆေးပါ။ အဲဒါကိုလုပ်လို့ သိ လာတဲ့အဖြေကို အားမနာပါနဲ့။ သိတဲ့ အတိုင်းပြောပါ။ ထိန်ချန်ရင် သူများ အပြစ်ဟာ ကိုယ့်အပြစ်ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ခု ပြောခဲ့တာတွေကို ပြည့်စုံမှ သမိုင်း ကောင်းတစ်ခု ထွက်လာမယ်။ အဲဒီလို မလုပ်ရင် မောင်ကုလားနောက် မောင် ကုလားပဲဖြစ်မယ်"

မြန်မာသမိုင်းပညာရှင် ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ သမိုင်းအမြင်သစ် နဲ့ သမိုင်းစိတ်ဓာတ်ဟာ ကနေတိုင် လင်း လက်စိုဝေ ဖျတ်လတ်နေဆဲပါလား။

(၃)

၆-ဧပရယ်-၂၀၀၃ မှာ တောင်သမန် အင်းဇောင်းက တောင်လေးလုံးကျောင်း ကလေးထဲမှာ ဆရာကြီးသန်းထွန်း ၈၀- ပြည့်မွေးနေ့ကို ကျင်းပပါတယ်။ အဲဒီနေ့ က ဆရာကြီးဒေါက်တာသန်းထွန်း သက်ရှိ ထင်ရှားရှိနေစဉ်ပေါ့။ ဆရာကြီးကို ကျွန် တော်ကိုယ်တိုင်ရေးထားတဲ့ စာတမ်းကို ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပေးအပ်ခဲ့ပြီး ပူဇော် ကန်တော့ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့် စာတမ်း က ကျွန်တော့်လက်ရေးနဲ့ လျှောက်လွှာ စာမျက်နှာ (၃၀)တိတိ ရှိပါတယ်။ စာတမ်း နာမည်က ဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ သမိုင်း သားသမိုင်းစိတ်ဓာတ်နဲ့ အတိတ်သမိုင်း သစ်

တူးဖော်တွေ့ရှိချက်စာတမ်းတွေ' ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီစာတမ်းကို ဆရာသန်းထွန်းကို ကန် တော့လိုက်တော့ ဆရာကြီးက ထိုင်နေတဲ့ ခုံကလေးပေါ်ကနေ 'ဒါ ကျွန်တော့်ကို ပေးတာလား' ဆိုပြီး ပြုံးလို့ ကျွန်တော့်ကို မေးတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အားရဝမ်း မြောက်စွာနဲ့ ဆရာကြီးကို ကျွန်တော် တတ်စွမ်းသမျှ ဆရာကြီးရဲ့ ၈၀-ပြည့် မွေးနေ့မှာ ဒီစာတမ်းနဲ့ ကန်တော့တာပါ လို့ဆိုပြီး လက်အုပ်ချီ ကန်တော့ပြီး ကျွန်တော် ပေးအပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်းရဲ့ မျက်နှာပေါ်က အပြုံးရုပ်ပုံလွှာဟာ ဆရာကြီးမျက်ဝန်းထဲမှာ ပေါ်လာပြီး မျက်ဝန်းကတောင် ပြုံးလို့။ ဪ... ကနေတော့ ဆရာကြီး သက်ရှိထင်ရှား မရှိတော့ပါကလား။ ဆရာလုပ်ရင် ဆရာသူတေသန ဆရာ သမိုင်းအမြင်တွေက ဒီနေ့တိုင် ခေတ်မီပြီး ခေတ်ရွေရောက် နေဆဲပါ။

၃၀-နိုဝင်ဘာလ-၂၀၀၅က ဆုံးပါး ကွယ်ပခဲတဲ့ မြန်မာသမိုင်းပညာရှင်ကြီး ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်းဟာ ၃၀- ဧပြီလ-၂၀၀၆ မှာ ကွယ်လွန်နေ့ ၅-လပြည့် နေ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီး ကွယ်လွန်တဲ့ ၈-လပြည့်နေ့က အမှတ်တရ စာအုပ်ကလေး တစ်အုပ် ထွက်လာပါတယ်။ စာအုပ် အမည်က 'ကဗျာကယာ ဂျပန်ကဗျာတစ် ရာ'ဆိုတဲ့ ဘာသာပြန်ကဗျာစာအုပ်ကလေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ် ကလေးရဲ့ထိပ်ဆုံးမှာ ဆရာသန်းထွန်းရဲ့ လက်ရေးမူကလေး နဲ့ ...

အရေအတွက်က တစ်ရာ မဟုတ်တာ ကဗျာ ဟုတ်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါဗျာ ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်း တစ် ဘဝလုံး မြှုပ်နှံပုံအောပြီး စွမ်းဆောင် လုပ်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းသူတေသနကဖြင့် အံ့မခန်း ပါ။

၂၀၀၄-ခု ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ကလျာမဂ္ဂဇင်းမှာ သူတေသနထူးဆိုပြီး စာမျက်နှာ တစ်မျက်နှာတည်း သူတေသန လုပ်နည်းကို အနှစ်ချုပ်ပြီး ရေးပြပါတယ်။ 'အဲဒီမှာ တတ်နိုင်သလောက် ရှင်းရှင်းရေး၊ အရုပ်-မြေပုံ-ဓာတ်ပုံ-

တတ်နိုင်သလောက် ရှင်းရှင်းရေး၊ အရုပ်-မြေပုံ-ဓာတ်ပုံ-စာရင်းလေး လိုအပ်တာတွေ စုဆောင်းထည့်ဝေ၊ အဲဒါမှ ကိုယ်ရေးတဲ့စာတာ စာတမ်းကောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာလေ။ ရေးပြီးရင် သူများလတ်ထဲ ရောက်အောင် စာတမ်းဖတ်ပွဲလုပ် ဟောပြောပွဲလုပ် စာစောင်ထဲမှာထည့် လုံးချင်းစာအုပ်ထုတ် တတ်နိုင်သလောက် ပျံ့နှံ့အောင်ထုတ် ပုံနှိပ်ပြီး နည်းနည်းပြုစု၊ REVISE ထုတ် EDITED စာအုပ်တွေ ဆက်ထုတ်

၁၀၀

အတွေးအမြင်

အမှတ်(၂၀၀)

စာရင်းဇယား လို့ အပ်တာတွေ စုဆောင်းထည့်ပေး။ အဲဒါမှ တိုက်ရောက်တာ စာတမ်းကောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာမယ်။ နေပြီရင် သူများလက်ထဲ ရောက်အောင် ...

- ၁။ စာတမ်းဖတ်ပွဲလုပ်
- ၂။ ဟောပြောပွဲလုပ်
- ၃။ စာစောင်ထဲမှာထည့်
- ၄။ လုံးချင်းစာအုပ်ထုတ်
- ၅။ တက်နိုင်သလောက် ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်
- ၆။ ပုံနှိပ်ပြီး နည်းနည်းကြာရင် RE-VISE လုပ်
- ၇။ EDITED စာအုပ်တွေ ဆက် လုပ်

“သုတေသနမလုပ်ရင် ဘယ်ဘာသာ ရပ်မှ မတိုးတက်ပါ”

ဒီလို သုတေသနစိတ်ဓာတ်ကောင်း ရှိတဲ့ ဆရာကြီး ခေါက်တာသန်းထွန်းဟာ အေဒီ ၂၀၀၉-၀၉-၀၆ ရက်နေ့ တနင်္လာနေ့မှာ စစ်တမ်းတင်ပြခဲ့ပါပြီ။ ဆရာဟာ သက်ရှိထင်ရှားရှိရင် သူ့ မွေးနေ့မှာ တောင်သမန်အင်းလောင်းက

တောင်လေးလုံးကျောင်းရဲ့ ရင်ပြင်ထဲက စတူပင်အောက်မှာ မွေးနေ့ပွဲကျင်းပနေမှာ ဖြစ်သော်လည်းပဲတော့တယ်။ ဪ... အခုတော့ ဆရာမှ မရှိတော့တာ။

ဆရာသန်းထွန်းဟာ သူချစ်တဲ့ တောင်သမန်မှာ စာတမ်းကိုကိုယ်တိုင် ဖတ်ခဲ့တာပါလား။ အဲဒီနေ့ဟာ လွမ်းမော နေပါလား။ ကျွန်တော့်နှလုံးသား နားထဲ မှာ ဆရာစာတမ်းဖတ်သံက တောင်လေး လုံးကျောင်းရဲ့ ပရိဂုဏ်လေးထဲက ကျော် ထွက်လို့ မယ်ဇယ်ပင်ကြီးတွေရဲ့ အမြင့် ထက်ကိုတက်လို့ တောင်သမန်အင်းရေ ပြင်ရဲ့ ဟင်းလင်းပြင်ထဲက ကျလာတဲ့ သမိုင်းပညာရှင်ကြီးရဲ့ နှလုံးသွေးထဲက သမိုင်းသုတေသနစကားသစ်ကလေးက

“မသိရင် ရှာပါ သိတဲ့အခါ သူများလည်းသိအောင် လုပ်ပါဆိုတာ သုတေသနရဲ့ ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်ပါတယ်”

မောင်နေ့ထက်

နှင်းဆီဝါကဗျာစားပွဲကလေးဘေးမှာ

ယခု ဈေးကွက်တို့သည် ချိန်ခွင်လျှာ မှန်ခြင်းဆီသို့ ရွေ့လျားသည်ဟု ဆိုသော အလှူအဆည်း ပျက်သွားပြီ။ ပူဖောင်းတို့ အချို့သည်ဆိုသော အလှူအဆည်း ပျက်သွားပြီ။ စီးပွားရေးကို အမေရိကန် ဒေါ်လာက ကြီးစိုးရမည်ဟုဆိုသော အလှူ အဆည်း ယိုင်သွားပြီ။ ယင်းကို လက်ရှိ ပါရာဒိုင်းပြုလေ့ဟု သုံးသပ်သည်

ပါရာဒိုင်းအသစ်

မောင်စူးစမ်း

အမှတ်မဲ့ တုံ့ပြန်မှု

သိပ္ပံသီတို့ရှိသည် သဘာဝ အဖြစ် အပျက်တို့ကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်သည်။ အဖြစ်အပျက်တို့အကြောင်းကို ရှင်းပြနိုင် သည်။ လူမှုသိပ္ပံပညာသို့မူ ဤဂုဏ်ရည် နှစ်ပါး မရှိပေ။ ရှိလည်း အလွန်အားနည်း သည်း။ အကြောင်းမူ လူမှုလုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သော ပလေရာတို့သည် စဉ်းစား တွေးခေါ်သောလူတွေ ဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လူတို့သည် အမျိုးမျိုး တွေး ခေါ်သည်။ အမြင်အမျိုးမျိုးရှိသည်။ အရောင်အမျိုးမျိုး ရှိသည်။

လူမှုသီတို့ကို ရှာဖွေသည်ဆိုသည်မှာ ပါဝင်သူပလေရာအနေဖြင့် အစစ်အမှန်ကို ဘယ်လိုကြည့်သလဲ။ ဘယ်လို မြင်သလဲ ဆိုသော အချက်ကို ရှာဖွေခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းပြောလျှင် လူတို့၏ ဆင်ခြင် တွေးခေါ်ခြင်းနှင့် အစစ်အမှန်တို့ ကြား ဆက်စပ်မှုကို ရှာဖွေကြည့်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းအရာကို ရှေးယခင်ကပင် ဒဿနပညာရှင်တို့က ကြံဆသုံးသပ် ခဲ့သည်ဖြစ်၍ အသစ်အဆန်းမဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

တစ်ဖက်ကနေကြည့်လျှင် ယခု ဆင် ခြင်သုံးသပ်ပုံသည် အသစ်အဆန်းဖြစ် သည်။ လူတို့၏ ဘဝ၊ အလုပ်ကို နှစ်ဖိုင်း ခွဲကြည့်သည်။ ညက်ပညာပိုင်း အလုပ် Cognition function နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက် မှုအပိုင်း Participating function တို့ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဤနှစ်ပိုင်းတွင် အမှတ်မဲ့ အလို အလျောက် တုံ့ပြန်မှု reflexivity သည် အခြေခံ ဖြစ်သည်။

ပါရာဒိုင်းပြု

လူတို့၏ သဘာဝခွဲဖြစ်ရပ်နှင့် ငြင်းဝ ကို တုံ့ပြန်ရာတွင် အမှတ်မဲ့ အလို အလျောက် တုံ့ပြန်သည်။ ယင်းကို reflex- ivity ဟု ခေါ်သည်။ ဤ အမှတ်မဲ့ အလို အလျောက် တုံ့ပြန်မှုအိုင်ဒီယာသည် ငှား ယွင်းသော အယူအဆအချို့ အထူးသဖြင့် ပညာအလင်းခေတ်မှ အယူအဆအဆောင် အချို့ကို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်သည်။ ပညာ အလင်းခေတ် အခြေခံ ယူဆချက်အရ ဆင်ခြင်တုံတရား reason ၏ ယုံကြည်ချက် သည် ပညာကို ထုတ်လုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဤအယူအဆ၏ ယုတ္တိမခွန်တို့ကလေး

ပါးစပ်ရာဇဝင်ကို ဘယ်လိုလက်ခံမလဲ
မအ အောင် သမိုင်းကိုလေ့လာ

ပါမောက္ခခေါက်တာသန်းထွန်း
မြန်မာသမိုင်း ရှာတော်ပုံ
စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၅၅/၂၀၀၃(၇)

ခေါင်းစာပေ၊ ၁၀၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်) ကျောက်တံတား၊ ရန်ကုန်၊ ဖုန်း-၃၇၃၂၀၀

ထုတ်ဝေနေသည်။ ဆင်ခြင်တုံတရား၌ manipulative function ကြီးကို ခြယ်လှယ်ကစားခြင်းကို လွန်လျှံထားသည်ကို ထောက်ပြသည်။

လက်ရှိအတိုင်း အကျပ်အတည်းသည် ကြီးမားခြယ်လှယ်ကစားခြင်းနှင့် လူတို့၏ အမှတ်မဲ့ အလိုအလျောက် တုံ့ပြန်တတ်မှုတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရသည်ကို ကျောဆံ့ရော(စ်)က ရှင်းပြသည်။ ဤသို့ ရှင်းပြရင်း ပါရာဒိုင်း newparadigm အကြောင်းကို ဖော်ပြသည်။ ယခုအထိ လွမ်းမိုးနေသော ပါရာဒိုင်းမှာ (၁) ဇော့ကွက်တို့သည် ဘယ်လောက်ပဲ ရှုပ်ထွေးစေကာမူ နောက်ဆုံး၌ ဟန်ချက်ညီသွားသည်။ ဘက်ညီသွားသည်။ အချိုးအစား ပြေပြစ်သွားသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ ဇော့ကွက်တို့သည် ချိန်ခွင်လျှာမှန်မှန် equilibrium သို့ ဦးတည်ရှေ့ရှုသည်ဟု ယူဆသော ပါရာဒိုင်းဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးအခြေခံကို ပူဖောင်းဖောင်းလိုက်၊ ပေါက်ပြဲထွက်သွားလိုက် ပုံစံဖြင့် ကြည့်သည့်အခါ၌လည်း ပူဖောင်းတို့သည် အရောင်းအဝယ် အချိုးပြေပြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။

ပါရာဒိုင်းအသစ်

ယခု ဇော့ကွက်တို့သည် ချိန်ခွင်လျှာမှန်ခြင်းဆီသို့ ရွှေ့လျားသည်ဟု ဆိုသော အယူအဆလည်း ပျက်သွားပြီ။ ပူဖောင်းတို့ အချိုးညီသည်ဆိုသော အယူအဆလည်း ပျက်သွားပြီ။ စီးပွားရေးကို အမေရိကန်ဒေါ်လာက ကြီးစိုးရမည်ဟူသော အယူအဆလည်း ယိုင်သွားပြီ။ ယင်းကို လက်ရှိ ပါရာဒိုင်းပြုလေ့ဟု သုံးသပ်သည်။

ပါရာဒိုင်းအသစ် ပေါ်လာပြီ။ ဤ

ပါရာဒိုင်းအသစ်တွင် (၁) ဇော့ကွက်သည် ချိန်ခွင်လျှာ မှန်ခြင်းဆီသို့ မရှေ့ရှုတော့။ ချိန်ခွင် မမှန် အချိုးပျက်မှု disequilibrium သည် ပုံမှန် ဖြစ်သည်။ (၂) ပူဖောင်းတို့သည် အချိုးအစားမညီတော့။ asymmetry of bubbles ဖြစ်နေပြီ။ (၃) အမေရိကန်ဒေါ်လာမှ ရှောင်ပြေးမှု flight from dollar ရှိနေသည်။ (၄) စည်းမျဉ်းကွပ်ကဲမှု လိုလားသည်။ ဤ ပါရာဒိုင်းအသစ်ဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတို့သည် လှုပ်ရှားနေပြီ။ ဤပါရာဒိုင်းအသစ်ဖြင့်သာ လက်ရှိစီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကို နားလည်ရမည်။ ဤပါရာဒိုင်းအသစ်ဖြင့်သာ အကျပ်အတည်းအတွက် အဖြေနှင့် ကုသုံးတို့ကို ရှာဖွေရမည်။

အချို့ပညာရှင်တို့က ပါရာဒိုင်းအသစ်ထဲ တရုတ်စီးပွားရေး၏ အရေးပါမှုကို ထည့်သွင်းလိုကြသည်။ ကန့်ကွက်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ တရုတ်စီးပွားရေးကို ပါရာဒိုင်းအသစ်ထဲ ထည့်ရန်လည်း အမှန်တကယ် လိုအပ်သည်။ လက်ရှိ၌ပင် တရုတ်စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အရေးကြီးသော မေးခွန်းကြီးနှစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ ပထမ မေးခွန်းသည် တရုတ်သည် တရုတ် ယွမ်ငွေကို ကမ္ဘာသုံးငွေအဖြစ် ပုံလောင်းသည်လားဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ မေးခွန်းသည် ယူအက်(စ်)၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော တရုတ်ပိုင်ဒေါ်လာအက်ဆက်တို့ကို ဆက်လက်ကိုင်ထားမလား။ သို့တည်းမဟုတ် ထုတ်ရောင်းပစ်မည်လားဟူ၍ဖြစ်ရာ ဤတွင် ပါရာဒိုင်းအသစ် အကြောင်း အကျဉ်းပြီးပြီ။

မောင်စူးစမ်း

မောင်စူးစမ်း

မနက် ၉ နာရီ တွင် လည်စီးတပ်
ကုတ်အင်္ကျီဝတ်ပြီး လက်ဆွဲအိတ်ကြီးကို ကာ
ရုံးမသွားရလျှင် မနေတတ်သူ

ယူနက်စကိုအတွေးအကြံများ

ဦးသက်ထွန်း (အငြိမ်းစားသံအမတ်ကြီး)

အငြိမ်းစား မယူနိုဇီသူ
Rao the Non-Retiree

ကျွန်တော် ယူနက်စကို၌ တပ်ချုပ်ရေးမှူး Govinda Rao ကို မတွေ့ဖူးမီ ကျွန်တော့် ခရီးသည် ၎င်း၏ ဇနီးအား Avon အလှအပပစ္စည်း အိမ်တိုင်ရာရောက် ရောင်းသူအဖြစ် သိရှိနှင့်လေပြီ။

တစ်မနက် ကျွန်တော် ကြောင်အိမ် လှေကားမှ ဆင်းလာစဉ် ကျွန်တော့်ဇနီးက ၎င်းအား နှုတ်ဆက်ပေး၏။

“မင်္ဂလာနံနက်ခင်းပါ။ Excellency” ဟု ပီပြင်သေသပ်သော မျက်နှာ၊ စူးရှသည့် မျက်လုံးပိုင်ရှင် အသက် ၅၀ ခန့်ရှိ ဆာရီဝတ် အိန္ဒိယ အမျိုးသမီးက နှုတ်ဆက်၏။

“မင်္ဂလာ နံနက်ခင်းပါ”ဟု ပြန်နှုတ်ဆက်ရင်း ဘာအကြောင်းကြောင့် အခွန်မဲ့လခ ဒေါ်လာ ၆၀၀၀ ကျော်ရ DADG ၏ ဇနီးက ကော်မရှင်စား Avon အလှအပပစ္စည်း အိမ်တိုင်ရာရောက် ရောင်းသူအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေရသနည်းဟု တွေးမိ၏။ ဤအလုပ်မှာ ပါရီ၌ အလတ်တန်းစား

မုဆိုးမတို့က ပင်စင်ကို ဖြည့်စွက်ရန်လည်း တစ်ပေါက်တစ်လမ်း၊ နိုင်ငံခြား VIP ဇနီးတို့နှင့် ဆက်လက်ဆက်ဆံရန်လည်း တစ်နည်းဖြင့် လုပ်သည့် အလုပ်မျိုးဖြစ်၏။

နောင်မှ Boulevard Saint Germain ပေါ်ရှိ Latin American House ၌ ကျင်းပသော တတိယ ကမ္ဘာ့သံရုံးဧည့်ခံပွဲတစ်ခု၌ Rao နှင့် တွေ့၏။ (ဂျပန်မှ အာရှနှင့် အာဖရိကန်တို့မှာ မိမိတို့၏ သီးသန့် Club House ဆောင်ရန် ငွေကြေးမတတ်နိုင်၍ လက်တင်အမေရိကပိုင် အဆောက်အဦကို ငှားရမ်းခွဲ ထုတ်လေ့ရှိ၏။

“Excellency အတွက် တစ်လုပ်ပေးနိုင်တာမျှရင် သိပါရအောင်” တောင်းတောင်းပန်ပန် ပြောသော ထိုအခါ ပြောင်စပြုသည့် အိန္ဒိယ ဂျပန်အင်အား တွေ့ရ၏။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် အထူး ယူနက်စကိုသံအမတ်အုပ်စု၏ အထူး

သော ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်၏။

သူ တကယ်ပြောမှန်း မသေချာသော်လည်း "ကျေးဇူးတင်ပါတယ်"ဟု ဖြေကြားလိုက်၏။

နောက်တစ်ခါ တွေ့သောအခါ အခြေအနေ ပြောင်းလဲသွား၏။ သူက D-3 အဆင့်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ADG ဖြစ်လာ၍ ကျွန်တော်က D-1 အဆင့် အာရှညွှန်မှူးလောင်း ဖြစ်လာ၏။

ဘန်ကောက်မှ ပါရီသို့ ညွှန်ချုပ်နှင့် သွားတွေ့သည်အခါတိုင်း ၎င်းက တွေ့နိုင်သည့် ADG များ အနက်၊ Rao လည်းပါ၏။ ၎င်း၏ ရုံးခန်းကြီးထဲ ဝင်သွားသောအခါ ၎င်းက ထိုင်ရာမှ တစ်ဝက်သာ ထ၍ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး "ညွှန်ချုပ်က ဘာပြောသလဲ"ဟု မေး၏။

"ညွှန်ချုပ်က D-2 အဆင့် မပေးနိုင်တာ ဝမ်းနည်းတယ်လို့ ပြောတယ်"

၎င်း၏ မျက်နှာ လင်းသွားပြီး "D-1 အဆင့်လည်း တစ်လ ဖော်လာ ၅၀၀၀ လောက် ပါဝင်ပါတယ်။ အိမ်ရှာတဲ့အခက်အခဲရှိရင် ကျွန်တော့်ကို ပြောပါ" ဟု မှာ၏။

သို့နှင့် ဘာရှုထိုက်သား အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အာရှဌာနခွဲမှူးလောင်းအား "ပြုစုခန်းနိဂုံးချုပ်၏။"

နောက်နှစ်အတော်ကြာအတွင်း ဇနီးသည်များမှတစ်ဆင့် ရံဖန်ရံခါ ပွဲလမ်းတို့၌ သူ့ကို တွေ့ရ၏။ ယူနက်စကို၌ကား တစ်ကြိမ်သာ တွေ့ဖူး၏။ ကဲဘီနက် အတွင်း ဝန် Chika Bekri ၏ အခန်းထဲ၌ ဖြစ်၏။ ညွှန်ချုပ်က ဘေးအခန်းမှ ရုတ်တရက် ဝင်လာပြီး ရှေ့အခန်းဝ၌ Rao ရပ်နေသည်တို့တွေ့ရသော် "You, Rao..." ဟု ဆိုကာ ရပ်တန့်သွား၏။ ပြောစရာရှိသော်လည်း

ဘာမှန်း မသိ မေ့သွားပုံရ၏။ Rao အတော်များများ တုန်လှုပ်သွားပြီး "Yes, Your Excellency" ဟူသော စကားသာ ထွက်လာ၏။ သူ့သံအမတ် အတော်များများ တွေ့နေပုံရ၏။

ယူနက်စကို၌ အနှစ် ၃၀ ကျော် အမှုထမ်းပြီး Rao သည် ပင်စင်မြောက် မြားစွာဖြင့် အငြိမ်းစားယူ၏။ နောက်ကြားရသည်မှာ ၎င်းသည် Cite University မှ အိန္ဒိယ ကျောင်းဆောင် အဆောင်မှူးအဖြစ် သွားနေပြီး ၎င်း၏ အိမ်ကို ငှားရမ်းထားသည်။

၎င်းအား နောက်တစ်ခါ ယူနက်စကို၌ တွေ့ရသည်မှာ အမှုဆောင်အဖွဲ့အစည်းအဝေး၌ အိန္ဒိယကိုယ်စားလှယ် T.N Kaul နောက်တွင် ထိုင်၍ သူ့ဆရာသစ်၏ ဖန်ခွက်ထဲ ရေဖြည့်ပေးနေစဉ် ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ယခင် ဆရာညွှန်ချုပ်နောက်တွင် ထိုင်၍ ကဲဘီနက် မှတ်တမ်းကြီးကို လှန်လှော့နေလေ့ရှိ၏။ ယခု ရေဖြည့်နေရာ M'Bow က "Rao တစ်ယောက် ဘာများလုပ်နေပါလိမ့်"ဟု ရေရွတ်လေသည်။

Govinda Rao သည် မနက် ၉ နာရီတွင် လည်ပေးတပ် ကုတ်အင်္ကျီဝတ်ပြီး လက်ဆွဲအိတ်ကြီးကိုင်ကာ ရုံးမသွားရလျှင် မနေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် Uma Rao သည် သူ့ယောက်ျား၏ သံတမန်ဆိုင်ဘုတ်ပါရုံးကားကို ဟိုနေရာထိုးရပ် နေရာထိုးရပ်၍ ရသော parking ticket များကို ဆွဲမထုတ်ရလျှင် မနေနိုင်သူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဦးသက်ထွန်း (အငြိမ်းစားသံအမတ်ကြီး)

ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ်၏

ခန္ဓာပေဒ

ဘသန်းတင်

"ကျွန်တော်သည် စာရေးရသည်ကို ပြီးငွေ့လာလျှင်၊ ဝတ္ထုဖတ်ရသည်ကို ပျင်း လာလျှင်၊ သမိုင်းရာဇဝင် စသည်တို့ ဖတ် ရသည်ကို ရှုပ်ထွေးလာလျှင်၊ ဒဿန အဘိဓမ္မာစသည်တို့ ဖတ်ရသည်ကို မော ပန်းလာလျှင်၊ ကဗျာဖတ်ရသည်ကို နိုးလာ လျှင်၊ အခြားအခြားသော စာအမျိုးအစား များကို ဖတ်၍ အိမ်လာလျှင် ရသစာတမ်း များကို ကောက်ဖတ်ဖြစ်ပါသည်။ အက်ဆေးကို ရသစာတမ်း၊ စာတမ်း ငယ်၊ အစမ်းစာ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ခြွန်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်ကမူ ရသစာ တမ်းဆိုသည့် စကားလုံးကို သဘောကျပါ သည်။
မြသန်းတင် (၁၉၂၉-၁၉၉၈)

ကွယ်လွန်သူ စာရေးဆရာကြီး မြသန်းတင်၏ အထက်ပါစာပိုဒ်လေးသည် ကျွန်တော်တို့ အမြတ်တနိုး လေ့လာဖတ်ရှုရေးသားနေသည့် ရသစာတမ်းများအတွက် အကောင်းဆုံး ဖွင့်ဆိုချက်၊ အကောင်းဆုံး မိတ်ဆက်စကား ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အက်ဆေးကို အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံဖွင့်ဆိုနေသော်လည်း ဆရာမြသန်းတင်က ရသစာတမ်းဟူသည့် စကားလုံးကိုသာ အကြိုက်ဆုံးဟု ပြောခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဆရာ၏ အဆိုအမိန့်ကို အပြည့်အဝ လက်ခံပါသည်။ အက်ဆေးတစ်ပုဒ် အလွန်ပြောင်မြောက်သည့်အခါ ဇာတ်လမ်းကျောရိုးမရှိသော ဝတ္ထုတိုလေးတစ်ပုဒ်နှင့် တူနေတတ်ပါသည်။ စာမျက်နှာနည်းပါးသော်လည်း ဒီစာမူရသတစ်ခု စူးစူးနစ်နစ် ထိထိရှုရှု

ပေးနိုင်စွမ်းသည် ထိုစာရေးအသား ထိုစာမူကို ရသစာတမ်းဟု ခေါ်ခြင်းသည် အသင့်လျော်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ရသစာတမ်းသည် ခံစားမှုရသတို့ အထိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ပေးနိုင်ပြီး ရသနှင့်အတူ အသိအမြင်တစ်ခုခုကို ပေးစွမ်းနိုင်သော စာပေအမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဖတ်ရှုလျှင် စာရေးဆရာပြောပြသော ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်အတိုင်း မျောပါသွားရပါသည်။ ဝတ္ထုတွင်ပါဝင်သော ဇာတ်ကောင်များ နောက်သို့ တကောက်ကောက်လိုက်ကာ သူတို့ယူဆလျှင် ပျော်ရသည်။ သူတို့လွန်လွန် ထွန်းထွန်း ရသည်။ သူတို့ငိုလျှင် လိုက်ငိုသည်။ ဝတ္ထုထဲတွင် ပိတောက်ပန်းလှပဖွင့်နှုတ်နေလျှင် ပိတောက်ပန်းလှပဖွင့်နှုတ်နေသော သည်။ ဝတ္ထုထဲတွင် ဝေါင်းသော စာပေတစ်ခု

ရန်နှင့် နှင်းဆီပန်းရန်များ ရှုခွင့်မရှိပါ။

ရသစာတမ်းဖတ်ရသည်မှာ ရာဇဝင်၊ သမိုင်းစသည်တို့ကို ဖတ်ရသည်နှင့်လည်း မတူပါ။ ရာဇဝင်၊ သမိုင်းစာအုပ်များကို ဖတ်ရသည်အခါ စာဖတ်သူသည် ထိုစာအုပ်၏ ကန့်သတ်ချက်ဘောင်အတွင်း ရောက်ရှိသွားပါသည်။ ပုံငါးခေတ်၊ အင်းဝခေတ် စသည် ခေတ်ကာလကန့်သတ်ချက်များ၊ မြန်မာသက္ကရာဇ်၊ ခရစ်နှစ်များ၏ အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်များထဲတွင် စာဖတ်သူကိုယ်တိုင် ပိတ်မိသွားတတ်ပါသည်။ ဘုရင်ဇာတိရာဇ်၏ အမိန့်စာချွန်လွှာများ၊ မိဖုရား၏ အကောက်ကြံမှုနှင့် အလိုရမ္မက်များ၊ သားတော်များ၏ ရမ်းကားဆိုးသွမ်းမှု၊ အမတ်တို့၏ ခြေထိုးမှု၊ မင်းမှုထမ်းတို့၏ နိုင်လိုမင်းထက်ပြုကျင့်မှု၊ ပြည်သူတို့၏ ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှု စသည် ပုံရိပ်မျိုးစုံ တွင် ချာချာလည်ကာ မှူးနောက်ရိုဝေသွားတတ်သည်ဟု ဆရာမြသန်းတင့်က အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြပါသည်။

အက်ဆေး၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး ဝတ္ထုများ၊ ကဗျာများနှင့်မတူဘဲ လမ်းခွဲထွက်သွားသည့် စာပေပုံသဏ္ဍာန်တစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ဆိုကြပါသည်။ လူ့ဘဝ လူ့လောကတွင် အဖြစ်အပျက်မျိုးစုံ၊ ဇာတ်လမ်းမျိုးစုံ တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းရသော်လည်း ထိုအဖြစ်အပျက်အားလုံး ဇာတ်လမ်းအားလုံးကို ကဗျာရေးဖွဲ့၍ မရနိုင်ပါ။ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များ ရေးသားထုတ်ဝေရန်လည်း မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့သော အခြေအနေနှင့် တွေ့ကြုံ ဆုံစည်းသည့်အခါတွင် မတိုလွန်းမရှည်လွန်းသော ရသစာတမ်းများ ရေးဖွဲ့၍ ဖြေသိမ့်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ရေးဖွဲ့ခြင်းဖြင့် စာရေးသူ ခံစားနေရသော

ရသ(သို့မဟုတ်) ဝေဒနာကို စာဖတ်သူတို့အား မျှဝေပေးနိုင်ပါသည်။ ရသစာတမ်းတွင် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်များ၊ အလှည့်အပတ် အကွေ့အကောက်များ၊ ကာရန်နဘောများ၊ ဆုံးမစကားများ မပါသော်လည်း စာဖတ်သူများကို တွေးတော ဆင်ခြင်စရာ ခံစားနားလည်စရာများ မျှဝေပေးနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ပေးနိုင်လျှင် ရသစာတမ်း၏ ရည်မှန်းချက် အောင်မြင်ပါသည်။ ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် မှူးနောက်ရိုဝေသွားသည်ဟု ဆိုလျှင် ထိုရသစာတမ်းသည် ရသစာတမ်းမဟုတ်နိုင်ပါ။

ဆရာမြသန်းတင့်က “ရသစာတမ်းကို ဖတ်ရခြင်းသည် အခြားအခြားသော စာပေအမျိုးအစားများကို ဖတ်ရသည်နှင့် မတူပါ။ အခြားအခြားသော စာများသည် ဖတ်ဖန်များလာလျှင် အိပ်သွားတတ်ပါသည်။ ရသစာတမ်းကား ကျွန်တော်အဖို့ ထိုသို့မဟုတ်ပါ။ ဘယ်အချိန်တွင်မှ အိပ်သည်၊ မိုးသည်၊ ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းသည်၊ ပျင်းစရာ ကောင်းသည်၊ မှူးနောက်ရိုဝေသွားသည်၊ အဝေးသို့ရောက်သွားသည်၊ တောင်ခတ်ခံထားရသည်၊ သူများနုရီစည်းချက်ထဲ ဝင်ကရသည်ဟူ၍ မရှိပါ” ရေးခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာကျော် ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုရှည်ကြီးများကို မြန်မာပြန်ဆိုရေးသားခဲ့သည့် ဧကနေဆရာကြီးမြသန်းတင့်က ရသစာတမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်တင်ပြထားခြင်းမှာ စာပေတန်ဖိုး အလွန်ကြီးမားသည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ ကမ္ဘာကျော် “မိနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လေရူးသုန်သုန်၊ ဓမ္မပြည်တော်မျှော်တိုင်းဝေ” စသည့် ဝတ္ထုကြီးများကို အောင်မြင်စွာ မြန်မာပြန်ဆိုခဲ့သည့် ဆရာမြသန်းတင့်က စာမျက်နှာ

အနည်းငယ်သာရှိသည့် ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ်၏ ဝိသေသလက္ခဏာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြခြင်းမှာ အလွန်မှတ်သားလောက်ပါသည်။ အရှည်လျားဆုံး ဝတ္ထုကြီးများကို မြန်မာပြန်ဆိုရေးသားခဲ့သည့် စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်က အတိုဆုံး ရသစာတမ်းများကို ဤကဲ့သို့ ရှုမြင်သုံးသပ်ခြင်းကြောင့် ရသစာတမ်းရေးရန် ကြိုးစားနေသူများ အားတက်ခဲ့ရပါသည်။

ထို့ပြင် “ရသစာတမ်းကို ဖတ်ရခြင်းသည် လွတ်လပ်သော ခံစားမှုတစ်မျိုးကို ပေးပါသည်။ ရသစာတမ်းဆရာကလည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောသွားပါသည်။ အကြောင်းအရာကလည်း အမျိုးစုံပါသည်။ မြေဖြူခဲတစ်ခဲအကြောင်း ပါချင်ပါသည်။ တံခါးဖိုကလေးတစ်ချပ်အကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ မျှော်စင်တစ်ခုအကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ အိမ်ရှေ့ခြံထဲက သပိတ်လွယ်ငှက်ကလေးအကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ဘုရင်တစ်ပါးနှင့် ခေါင်းဖြတ်စက်အကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ မိုးရေထဲတွင် သမ်းလျှောက်ခြင်းအကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သမိုင်းဆရာ၏ တာဝန်အကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ စာအုပ်ဈေးတန်းအကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ကျေးလက်သူငယ်လည်းစီးခြင်းအကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ပိတောက်ပွင့်ချိန် အလွမ်းအကြောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ရသစာတမ်းက ကိုင်တွယ်သော အကြောင်းအရာသည် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ မဆန်။ ပုဂ္ဂလိက မဆန်။ လူတိုင်းချင်းသဘော မဆန်ပါ”ဟု ဆရာမြသန်းတင့်က ဆက်လက်ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

ဆရာမြသန်းတင့်သည် ရသစာတမ်းကို ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ မဆန်မှု၊ ပုဂ္ဂလိကမဆန်မှုကို အပြောမဟုတ် အလုပ်နှင့်

သက်သေပြခဲ့ပါသည်။ ဆရာ ဘာသာပြန်ခဲ့သည့် “နိုင်ငံတကာ ရသစာတမ်း” များ စာအုပ်တွင် ပါဝင်သော ရသစာတမ်းများက ထိုအချက်ကို သက်သေခံနေပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ရသစာတမ်း (၂၆) ပုဒ်ကို အင်္ဂလိပ်-မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုရသစာတမ်းများမှာ ကြီးကျယ်ထင်ရှားသော အကြောင်းအရာများကို ရေးဖွဲ့ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ လူတိုင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တွေ့နေမြင်နေကျ အကြောင်းအရာများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် သစ်ပင်များ၊ စာပေလေ့လာမှု၊ ကျွန်တော်အဖေ၊ သူခိုး၊ တောလုံးပွဲ၊ အဇ္ဈိကကား၊ ကျေးရွာထမင်းဆိုင်လေး၊ ဆည်းဆာဖုန်၊ ဘမ၊ ဆေးတံသောက်ခြင်း၊ နွား၊ စိတ်ကူးယဉ်ခြင်း၊ ဟိုတယ်ခန်းတစ်ခန်း၊ ဇာတ်သမား၊ မြေပဲ၊ ဝီတကို ခံစားခြင်း စသည်တို့သည် လူ့ဘဝ၏ အနီးဆုံး အခွင့်ဆုံး မြင်ကွင်းများကို ရေးဖွဲ့ထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ကွယ်လွန်သူ စာရေးဆရာကြီး ဇေယျသည် ဤသို့သော အရေးအဖွဲ့တွင် အလွန်ကလောင်စွမ်းထက်ပါသည်။ ဆရာဇေယျ၏ “မြန်မာ့မျက်ပွင့်” စာအုပ်မှ “ကောက်ရိုးနွယ်”သည် မြန်မာစာပေလောက၏ အစောဆုံးနှင့် အထင်ရှားဆုံး ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ စာပေလောကလိုက်စားသူတိုင်း၊ စာရေးဆရာ၊ တက္ကသိုလ်ဆရာတိုင်း ကောက်ရိုးနွယ်ကို မြတ်နိုးခဲ့ကြပါသည်။ ကောက်ရိုးနွယ်လေး၏ အစအားမာန်ကို ဆရာဇေယျက ကလောင်ချက်ပိုင်ပိုင် ရေးဖွဲ့ခဲ့သဖြင့် စာဖတ်သူ၏ မျက်လုံးထဲတွင် ကောက်ရိုးနွယ်လေးက ကလယ်ရွှင်သန်နေသောအခါကဲ့သို့ ခံစားခဲ့

၁၃၈

အတွေးအမြင်

အမှတ်(၂၀၈)

ရပါသည်။ ဆရာဇေယျသည် ကောက်ရိုး နွယ်လေး၏ ရိုးသားပုံနှင့် အောက်တန်းကျ ပုံကို ဖော်ပြကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော လယ်သူမလေးတစ်ယောက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ စာပန်းချီရေးခြယ်ပြခဲ့ပါသည်။

ကောက်ရိုးနွယ်ကို မြတ်နိုးလေးစား သော စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာများထဲ တွင် ကွယ်လွန်သူကဗျာဆရာ ဒေါင်းနွယ် ဆွေလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ကျောင်းဆရာ အဝတွင် ကောက်ရိုးနွယ်ကို သင်ကြားပို့ချ ပေးရသည့် အခါတိုင်း စိတ်ဓာတ်များ တက်ကြွလန်းဆန်းလာသည်ဟု ဝန်ခံခဲ့ပါ သည်။ ထို့ပြင် “ကောက်ရိုးနွယ်ကို ဖတ်ရ သည်မှာ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရသည် နှင့် မတူဘဲ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရသည် နှင့် တူနေသည်။ တစ်နေ့တွင် ဤ “ကောက်ရိုးနွယ်” ကဲ့သို့သော လေးနက် ပြည့်ဝသည့် ကဗျာတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည့်နည်း မြင့် ရေးဖြစ်အောင် ရေးမည်ဟု သန့်ဌာန် ချမိခဲ့သည်။ ရေးကွင်းရေးကွက်ကိုလည်း အမြဲတမ်း ရှာဖွေကြံဆခဲ့သည်။ စာရေးသူ ၏ “အညတရ မြင်းခွာနွယ်” ကဗျာသည် ဆရာဇေယျ၏ “ကောက်ရိုးနွယ်” မှ ဆင်း သက်လာသော ကဗျာနွယ်တစ်နွယ်ဟု ဆိုက ပို၍ မှန်ကန်လေးနက်ပေမည်” ဟု အကျယ်တဝင့် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ဆရာဒေါင်းနွယ်ဆွေသည် “ကောက် ရိုးနွယ်” ကို အလွန်လေးစားမြတ်နိုးသဖြင့် ဆောင်းပါးဟု မမြင်တော့ဘဲ ကဗျာဟု ထင်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ “အညတရမြင်းခွာနွယ် သည် ဆရာဇေယျ၏ ကောက်ရိုးနွယ်ကဗျာ ကို ဖတ်ရှုရာမှ ပေါက်ဖွားနွယ်ကူးလာသော လှူဆော်ကွန်မြန်းချက်တစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပါ သည်” ဟုလည်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ စကားပြေ အရေးအသား ပြေပြစ်လှပချောမွေ့လျှင်

စကားပြေနှင့် မတူတော့ဘဲ ကဗျာနှင့်တူ လေ့ရှိကြောင်း ကဗျာဆရာကြီး ဒေါင်း နွယ်ဆွေက မီးမောင်းထိုးပြခဲ့သည်ဟု ဆို နိုင်ပါသည်။ ဆရာဇေယျသည် “ကောက် ရိုးနွယ်” ကို စကားပြေဖြင့် လှပစွာ ရေးဖွဲ့ ခဲ့သော်လည်း ကဗျာဆရာဒေါင်းနွယ်ဆွေ က ကဗျာဟုပင် ထင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ်၏ စကားပြေသည် ကဗျာတစ်ပုဒ်နွယ် ပြေပြစ်ချောမွေ့ရန် လိုအပ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ် ရသမြောက်စွာ ရေးဖွဲ့နိုင်ရေးအတွက် အရေးကြီးသော အချက်(၃)ချက်ရှိသည်ဟု ပညာရှင်များ ဖွင့်ဆိုကြပါသည်။ ရသစာတမ်းရေးမည့် ရသစာတမ်းဆရာသည် ပထမဆုံး စကား ပြေ အရေးအသား ပြေပြစ်ချောမော ကောင်းမွန်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤသည် မှာ ရသစာတမ်းဆရာအတွက် အရေး အကြီးဆုံး လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာစာ ဝါကျဖွဲ့ထုံးကို ခြေခြေမြစ်မြစ်မသိဘဲ ရသ စာတမ်းရေးလျှင် ခဲကျိုးခင်းထားသည့် လမ်းပေါ်တွင် လှည်းစီးရသည်နှင့် တူနေ ပါလိမ့်မည်။ ပြေပြစ်လှပသော၊ ထိမိပေါ် လွင်သော၊ ကျစ်လျစ်ပေါ့ပါးသော စကား ပြေအရေးအသားသည် ရသစာတမ်း ကောင်းတစ်ပုဒ်၏ ဂုဏ်ခြပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ် အပို အပြင် ရေးဖွဲ့ချင်လျှင် ပုလဲလုံးလေးများ သီကုံးထားသကဲ့သို့ လှပကျော့ရှင်းနေ သည့် စကားပြေရေးသားနိုင်ရပါမည်။

ရသစာတမ်းကောင်းတစ်ပုဒ်၏ ဒုတိယအရေးကြီးသော အချက်မှာ အကြောင်း အရာတစ်ခုမှ အကြောင်းအရာတစ်ခုသို့ လိမ္မာပါးနပ်စွာ နှီးနွယ်ဆက်စပ် ကူးပြောင်း တတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်

စင်တင်ပြဇာတ်နှင့် သဘောချင်း တူပါ သည်။ ဇာတ်ကွက်ကူးပြောင်းတိုင်း ကား လိပ်ချ မီးခိုတ်နေ၍ မဖြစ်ပါ။ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက် အကူးအပြောင်းကို ရောင်စုံ မီးဆလိုက်များဖြင့် အလင်းအမှောင်ကစား ကာ ပြောင်းမှန်မသိ ပြောင်းခြင်းသည် အနုပညာမြောက်ပါသည်။ ရသစာတမ်း ဆရာသည်လည်း တငြိမ့်ငြိမ့်စီးနေသည့် ရေစီးကြောင်းတွင် ကျွမ်းကျင်စွာ ပဲ့ကိုင် လှော်ခတ်သကဲ့သို့ ရသစာတမ်း၏ လမ်း ကြောင်းကို ပညာသားပါပါ ပြောင်းလဲ ဆက်စပ်နိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ရသစာတမ်းဟူသည် ရှည်လျားထွေ ပြားခြင်းမရှိဘဲ ကျစ်လျစ်တိုတောင်းသော ထုံးစံရှိပါသည်။ ရသစာတမ်းသည် ဝတ္ထု ရှည်တစ်ပုဒ်ခန့် ရှည်လျားနေလျှင် ရသ စာတမ်း မဟုတ်တော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ရသ စာတမ်းတွင် အကြောင်းအရာတစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ ကူးပြောင်းပြီးလျှင် ထိုစာတမ်း နိဂုံးချုပ်ရတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို အပိုင်းသည် ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ်အတွက် တတိယ အရေးအကြီးဆုံးအပိုင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုအပိုင်းကို ထိထိမိမိ မရေးနိုင် လျှင် ထို ရသစာတမ်းမပီပြင် နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်ရေးအတွက် အကြောင်းအရာ ကူး ပြောင်းပြီးလျှင် တွေးစရာတစ်ခု (သို့မဟုတ်) တွေးစရာအများအပြား ပေးနိုင် ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပိုးဥလေးတစ်ခုထဲမှ ပိုး ချည်မျှင်ကလေးတစ်မျှင် ဆွဲထုတ်လိုက် သကဲ့သို့ အတွေးစများ ပေးထားခဲ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

သို့မှသာ စ၊ လယ်၊ ဆုံး သိပ်သည်း ကျစ်လျစ်ပီပြင်သော ရသစာတမ်းကောင်း တစ်ပုဒ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ စာဖတ် သူ၏ ရင်တွင်ခံစားချက်များ တသိမ့်သိမ့်

ရိုက်ခတ်နေမှသာ ထိုရသစာတမ်း ရသ မြောက်နိုင်ပါသည်။ ရသစာတမ်းတစ်ပုဒ် ဖတ်ရှုပြီးလျှင် စာဖတ်သူ၏ ရင်ထဲတွင် တွေးစရာအတွေးများ ကျန်ရစ်နေမှသာ ထိုရသစာတမ်းရှင်သန်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဇေယျ၏ “ကောက်ရိုးနွယ်” သည် ထို အချက်များနှင့် ညီညွတ်သော ရသစာတမ်း တစ်ပုဒ်ဖြစ်ပြီး “ကောက်ရိုးနွယ်” က ထေဉ်း သည့် အတွေးများသည် ယခုတိုင် ကျွန် တော်တို့၏ ရင်ထဲတွင် ရှင်သန်နေဆဲ ဖြစ် ပါသည်။ “ကောက်ရိုးနွယ်” သည် ကျွန်တော် တို့အားလုံး စံနမူနာထားရသည့် ရသ စာတမ်းဖြစ်ပြီး “ကောက်ရိုးနွယ်” ကို အစား ထိုးနိုင်သော ရသစာတမ်း မရှိသေးဟုပင် ထင်မိပါသည်။ ဤသည်မှာ ရသစာတမ်း ကောင်းတစ်ပုဒ်၏ ပြိုင်ဘက်ကင်းသော ဂုဏ်ခြပ်ဖြစ်ပါသည်။

ဘသန်းထင်

ကိုးကား

- ၁။ သက်တံရောင်စာတမ်း၊ ကြည်နိုင် ၁၉၉၃
- ၂။ လမင်းကို ထရပ်ပေါက်မှ ကြည်နိုင် မြသန်းတင့်၊ ၂၀၀၀
- ၃။ နိုင်ငံတကာရသစာတမ်းငယ်မှာ မြသန်းတင့်၊ ၂၀၀၃
- ၄။ အညတရ မြင်းခွာနွယ် ဒေါင်းနွယ် ဆွေ၊ ၁၉၆၇

Shared joy is double joy and shared sorrow is half-sorrow

(Swedish Proverb)

“ပျော်စရာကို မျှဝေပေးခြင်းက ပျော်စရာကို နှစ်ဆတိုးစေတယ်။ ပူဆွေးသောကကို မျှဝေယူခြင်းက သောကကို တစ်ဝက်လျော့စေတယ်”

ပန်းစည်းကလေး

ခင်စော့တင့်

ကျွန်မက ကျွန်မရဲ့ မျစ်ခင်သူတွေ ရုတ်တရက် ပျော်ရွှင်သွားရအောင် ဘယ်လို ဖန်တီးရမလဲဆိုတာကို အမျိုးမျိုး စိတ်တွဲပြီး Surprise လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ ပျော်သွားကြတာ တွေ့ရင် ကျွန်မလည်း ပျော်ရွှင် ကြည်နူး သွားရမြဲ ပါပဲ။

သူငယ်ချင်းတွေထဲမှာ ကျွန်မကို Surprise လုပ်တဲ့သူတော့ သိပ်မရှိလှပါဘူး။ သူတို့က ရိုးရိုးကြီးတွေဆိုတော့ ကျွန်မလို စိတ်ကူးမယဉ်တတ်ကြတာ ဖြစ်ပါလိမ့် မယ်။ နန်းမဝေးမှာနေတဲ့ သူငယ်ချင်း မညွန့်ရည်တော့ ကျွန်မ ပန်းကြိုက်တတ်တာ သိသူဖြစ်လို့ ဈေးသွားရင်း ရေမွှေး နှင်းဆီတွေ ဝယ်လာပြီး ဝင်ပေးသွားတတ်ပါတယ်။ သားရဟန်းကတော့ ကျွန်မက ကြာခဏ Surprise လုပ်တတ်လို့ ရုတ်တရက် ဝမ်းသာရအောင် ဖန်တီးတတ်လာပါတယ်။ စာအုပ်ကလေးတွေ ရုတ်တရက် ပွန်းတတ်တာ၊ နိုင်ငံခြားက ပြန်ကြွလာတော့ ချောကလက်ကော်ရုံမှာ ချောကလက်

ပေါ်မှာ ကျွန်မနာမည်ရေးခိုင်းလာပြီး Surprise လုပ်တတ်တာတွေကြောင့် ပျော်စရာလေးတွေ ဖြစ်ရပါတယ်။

ဒီနှစ် ကျွန်မရဲ့ (၇၂)နှစ်မြောက် မွေးနေ့မှာ ယောဆရာတော်ရဲ့ ကျောင်းမှာ ဆေးပဝေသာပင် စိုက်ခဲ့ပါတယ်။ နေ့လယ်မှာ နှစ်စဉ်ကျွေးနေကျဖြစ်တဲ့ နေ့လယ်စာကို Feel မှာ သူငယ်ချင်းတွေကို ကျွေးပါတယ်။ ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ မလာနိုင်တဲ့ သူငယ်ချင်းဆီကိုလည်း မုန့်တွေ၊ စာအုပ်လက်ဆောင်တွေနဲ့ သွားပြီး တွေ့ကြပါတယ်။ ညနေ (၃)နာရီလောက်မှာ ပုဂံကို ရောက်နေတဲ့ သားရဟန်းက မွေးနေ့အမှတ်တရ ဖုန်းဆက်ပြီး ပြောပါတယ်။ Australia က သူငယ်ချင်းကလည်း ဖုန်းနဲ့ Happy Birthday လုပ်ပါတယ်။

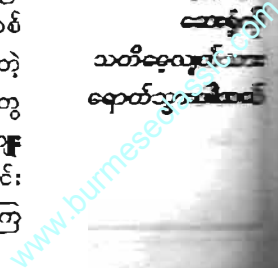
ညနေ (၄)နာရီကျတော့ ပန်းစည်းတစ်စည်း ရုတ်တရက် ရောက်လာပါတယ်။ ထိုင်းကလာတဲ့ Lily ပန်းအဝါတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ တန်ဖိုးကြီးမှာပါပဲ။

Card လေးပါပေမယ့် ပို့တဲ့သူနာမည် မပါ ပါဘူး။ လာပို့တဲ့ကလေးက ပန်းဆိုင်က ဒီလိပ်စာနဲ့ ပို့ပေးခိုင်းလို့ လာပို့တာပါတဲ့။ ဘယ်သူပို့သလဲဆိုတာကို ဝမ်းသာကြည်နူး ရတဲ့ကြားကပဲ ပဟောငြိမ်ရပါပြီ။ ကျွန်မ ကိုယ်တိုင်လည်း စဉ်းစားလို့ မရသလို ညစာစားဖို့ ရောက်လာတဲ့ မိသားစုတွေ ကလည်း ဝိုင်းပြီးစဉ်းစားပေးနေကြပါတော့ တယ်။

သူငယ်ချင်းတွေက နေ့လယ်က လက်ဆောင်ကလေးတွေ ပေးပြီးပါပြီ။ ပန်းတွေ ဝယ်လာပေးတတ်တဲ့ မညွန့်ရီကလည်း ဆားငန်သီးဘူးကြီး ပေးပြီးသွားပါပြီ။ စာဖတ်ပရိသတ် တူမလေးယုယုကလည်း အိမ်ကိုလာပြီး မြန်မာလုံချည်လေး ပေးသွားပါပြီ။ ဓမ္မမိတ်ဆွေ ဦးလူမော်ကလည်း အိမ်ကိုလာပြီး အချင်ဝေဖန်ရဲ့ “ပညာသိနဲ့ သညာသိ” စာအုပ်ကြီးနဲ့ မုန့်တွေလာပေးပြီးသွားပါပြီ။ သားသမီးတွေက အမေ လျှာ ချင်တာ လျှာရအောင် ငွေတွေနဲ့ ကန်တော့ ပြီးပါပြီ။

တစ်ခါက ဖတ်ဖူးထားတဲ့ ဇာတ်လမ်းလေးကို သတိရလိုက်ပါတယ်။ ဆင်းရဲလို့ ဆေးတက္ကသိုလ် မတက်နိုင်တဲ့ ကျောင်းသားလေးကို ချမ်းသာသူတစ်ယောက်က ပညာသင်ဖို့ ထောက်ပံ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ နာမည်ကိုတော့ လုံးဝ မသိစေရပါ။ ကျောင်းသားက သူ့ကို လုံးဝ မသိပါဘူး။ သူကတော့ ကျောင်းသားလေးကို လိုက်ပြီး လေ့လာကြည့်တတ်ပါတယ်။ ဘက်မှာ ထည့်ထားပေးတဲ့ ငွေကို ခြိုးခြိုး ပညာကြိုးစားနေတာကို တွေ့ရတော့ ကျေနပ်ကြည်နူးပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဆရာဝန်ဖြစ်သွားပြီး သူနဲ့လည်း အဆက်ပြတ်သွားပါတယ်။ တစ်နေ့မှာ သူက ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပြီး ဆေးရုံကို သတိမေ့လျက်သား ရောက်သွားပါတယ်။ အရေးပေါ်ဌာနမှာ တာဝန်ကျနေတဲ့ ဆရာဝန်လေးက သူ့ကျေးဇူးရှင် မှန်းမသိဘဲ ဆေးကုသပေးခွင့် ရလိုက်ပါတယ်။ ဆွတ်ယုံကြည်နူးဖွယ် ဇာတ်လမ်းလေးပါပဲ။ အပေးသာရှိပြီး အယူအလိုမရှိတဲ့ ဖြူစင်သန့်ရှင်းတဲ့ စေတနာရှင်တစ်ယောက်အကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပေးကမ်း လျှာခါနီးတဲ့နေရာမှာ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလို့မူ ပကာသနတွေ လွမ်းဖိုးနေတဲ့လူတွေ ကြားထဲမှာ ရှာမှ ရှားတဲ့သူဖြစ်လို့ ခိုးကျွေးအားကျစရာပဲ မဟုတ်ပါလား။ ဒီလို သူတော်ကောင်း စေတနာရှင်တွေ လောကမှာ ဘယ်လောက်ရှိနေကြ

ဆင်းရဲလို့ ဆေးတက္ကသိုလ် မတက်နိုင်တဲ့ ကျောင်းသားလေးတို့ ချမ်းသာသူ တစ်ယောက်က ပညာသင်ဖို့ ထောက်ပံ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ နာမည်ကိုတော့ လုံးဝ မသိစေရပါ။ ကျောင်းသားက သူ့ကို လုံးဝ မသိပါဘူး။ သူကတော့ ကျောင်းသားလေးကို လိုက်ပြီး လေ့လာကြည့်တတ်ပါတယ်။ ဘက်မှာ ထည့်ထားပေးတဲ့ ငွေကို ခြိုးခြိုး ခြံခြံသုံးပြီး ပညာကြိုးစားနေတာကို တွေ့ရတော့ ကျေနပ်ကြည်နူးပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဆရာဝန်ဖြစ်သွားပြီး သူနဲ့လည်း အဆက်ပြတ်သွားပါတယ်။ တစ်နေ့မှာ သူ ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပြီး ဆေးရုံကို သတိမေ့လျက်သား ရောက်သွားပါတယ်။ အရေးပေါ်ဌာနမှာ တာဝန်ကျနေတဲ့ ဆရာဝန်လေးက သူ့ကျေးဇူးရှင် မှန်းမသိဘဲ ဆေးကုသပေးခွင့် ရလိုက်ပါတယ်။ ဆွတ်ယုံကြည်နူးဖွယ် ဇာတ်လမ်းလေးပါပဲ။ အပေးသာရှိပြီး အယူအလိုမရှိတဲ့ ဖြူစင်သန့်ရှင်းတဲ့ စေတနာရှင်တစ်ယောက်အကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပေးကမ်း လျှာခါနီးတဲ့နေရာမှာ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလို့မူ ပကာသနတွေ လွမ်းဖိုးနေတဲ့လူတွေ ကြားထဲမှာ ရှာမှ ရှားတဲ့သူဖြစ်လို့ ခိုးကျွေးအားကျစရာပဲ မဟုတ်ပါလား။ ဒီလို သူတော်ကောင်း စေတနာရှင်တွေ လောကမှာ ဘယ်လောက်ရှိနေကြ

သလဲဆိုတာ ကျွန်မတို့ မသိကြလို့သာပါ။ သာဓုခေါ်ချင် စရာ ကောင်းလှပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ မွေးနေ့မှာပေးဖို့သူနာမည် မပါတဲ Happy Birthday ဆိုတဲ့ စာတန်း လေးပါတဲ့ ကဒ်ကလေးသာ ပါလာတဲ့ ပန်းစည်းလေးကို ကျွန်မရဲ့ မိသားစုတွေနဲ့ သူငယ်ချင်းတွေက အမျိုးမျိုး ကောက်ချက်ချပြီး ထင်ကြေးပေးနေ ကြပါတော့တယ်။

“စာဖတ်ပရိသတ်ထဲက တစ်ယောက် ယောက် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နာမည် လေးတော့ သိစေချင်မှာပဲ”

“အဘွားသူငယ်ချင်းတွေထဲက ဖြစ် နိုင်တယ်။ မဟုတ်နိုင်ပါဘူး။ နေ့လည်က အဘွားကို Present တွေပေးပြီးပြီပဲ”

“ဦးပဉ္စင်းပဲ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ ဝီလို့ Surprise လေးတွေ လုပ်တတ်တယ်။ ဦးပဉ္စင်းက ပုဂံဘုရား ခိုနေသေးတာပဲ မဖြစ်

နိုင်ပါဘူး။ ပန်းဆိုင်ကို တစ်ယောက်ယောက် ကိုလွှတ်ပြီး အပို့ခိုင်းရင်လည်း ရတာပဲ”

နောက်ဆုံးမှာတော့ နောက်တီး နောက်တောက် ပြောတတ်တဲ့ မြေးသန် ဟန်လင်းရဲ့ “အဘွားရဲ့ ရည်စားဟောင်းက ပို့လိုက်တာပဲ ဖြစ်မယ်”ဆိုတဲ့ ကောက်ချက် နဲ့ပဲ အဆုံးသတ်သွားပါတယ်။

ပန်းစည်းပိုင်ရှင်ကတော့ ပယောဠိဖြစ်နေဆဲပါပဲ။ ကျွန်မရဲ့မွေးနေ့ကို မှတ်မှတ်ရရ သတိရပြီး အဖိုးတန်ပန်းစည်း ကို ပို့လိုက်သူဟာ ကျွန်မကို ချစ်ခင်သူ ထဲက တစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ မွေးနေ့ရောက်တိုင်း ပန်းစည်း လေးကို သတိတရ ချီနေတော့မှာ ဖြစ်ပါ တော့တယ်။

ခင်စောတင့်

၁၂လရာသီ အက်ဆေး ရေးတုင့်လိုသော
 တျောင်းသားတျောင်းသူများအတွက်
 အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်မည့်
 ဆရာမကြီးဒေါ်ခင်မျိုးချစ်၏ ပြောင်မြောက်သောလက်ရာ
Flowers and Festivals round the Myanmar Year ကို
 ဆရာမကြီး၏ မြေးချစ် **ဂျူနီယာဝင်း မြန်မာပြန်**
၁၂လရာသီပန်းများနှင့် ပွဲတော်များ
 အင်္ဂလိပ်+မြန်မာ နှစ်ဘာသာတွဲ
 စာမူဒွင်ပြုအမှတ် ၁၀၂/၂၀၀၃(၂)
 ထွက်နေပါပြီ။
 ဒေါင်းစာပေ၊ ၁၁၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတား၊ ရန်ကုန်၊ ဖုန်း-၃၃၃၂၁၀

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလထုတ် အတွေးအမြင်စာစဉ်အမှတ် '၂၀၂'မှာ ကျွန်မရေးခဲ့တဲ့ 'စာဖတ်သူပပျောက်ရေး' ဆောင်းပါးကို အဲဒီလ(၁၁)ရက်နေ့က 'MRTV-4' 'Sunday Talk'အစီအစဉ်မှာ ကောက်နုတ်ဆွေးနွေးသွားတယ်ဆိုတာ အသိမိတ်ဆွေများက တစ်ဆင့် ပြောလို့ သိလိုက်ရပါတယ်။ (နယ်တက္ကသိုလ်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရတာမို့ ကျွန်မ နေတဲ့ ဆရာမဆောင်မှာ 'MRTV-4'ဖမ်း နိုင်တဲ့ စလောင်းမရှိလို့ ကျွန်မတော့ မကြည့်လိုက်ရပါဘူး။) ရန်ကုန်မှာရှိတဲ့ ကျွန်မမိသားစုက အသံသွင်းပေးထားလို့ တော့ နားထောင်လိုက်ရပါတယ်။ ကျွန်မ ရေးနေတဲ့ဆောင်းပါးလေးတွေကို သတိ ထားမိတဲ့လူတွေ ရှိလာပြီပဲလို့ ပီတိဖြစ်မိ ပါတယ်။

အဲဒီဆောင်းပါးရဲ့ အဆုံးမှာ . . .
 “စာဖတ်သူပပျောက်ရေးအတွက် လက်ဦးဆရာဖြစ်တဲ့မိဘတွေနဲ့ ကျောင်း ကဆရာတွေအပြင် နောက်ထပ်ဘယ်သူ တွေမှာ တာဝန်ရှိသေးလဲဆိုတာ ဒီဆောင်း ပါးဖတ်သူတွေအနေနဲ့ ဆွေးနွေးပေးရင် တော့ ကျေးဇူးအများကြီး တင်ရမှာပါ”လို့ ကျွန်မရေးထားခဲ့ပါတယ်။
 ‘Sunday Talk’ ဆွေးနွေးခန်းမှာ ‘ဘယ်သူတွေမှာ တာဝန်ရှိသေးလဲ’ဆိုတာ ကိုတော့ ထည့်သွင်းဆွေးနွေးတာမကြား လိုက်မိပါဘူး။ (ကျွန်မသတိမထားလိုက်မိ တာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်)
 ဒါပေမယ့် အဲဒီဇန်နဝါရီလထဲမှာပဲ ကျွန်မရန်ကုန်ကို ဒေတ္တုပြန်ရောက်ချိန်မှာ ကျွန်မဆီကို မမျှော်လင့်တဲ့တယ်လီဖုန်း တစ်ခွင်လာပါတယ်။ ကျွန်မဖုန်းကိုင်

ဆရာ စိတ်

မေသက်ဦး

www.burmeseclassic.com

တလေးတွေ
ပြင်ပစာပေတွေ
ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ဖို့
ဆရာကြီးက
သူ စုဆောင်းခဲ့တဲ့
စာအုပ်တွေကို
သေတ္တာတွေနဲ့
ထည့်ပြီး မြို့ပေါ်က
အထက်တန်း
ကျောင်းသားတွေအတွက်
လှူပါတယ်တဲ့။
သေတ္တာမှာ
စာအုပ် ၂၀၀စီပါတယ်
ကျောင်းတစ်ကျောင်းက
စာအုပ်တွေကို
ကျောင်းသားတွေ
ဖတ်ပြီးရင် တခြား
ကျောင်းတွေနဲ့
စာအုပ်သေတ္တာချင်း
ဖလှယ်ကြပါတယ်။
ကျောင်းသားတွေက
စာအုပ်အားလုံး
ဖတ်ပြီးသွားရင်
ဆရာကြီးက
အဲဒီစာအုပ်တွေထဲက
ဖထုသုတ
အကြောင်းတွေကို
“စာပေသုတပြိုင်ပွဲ”
စာမေးပွဲစစ်ပြီး
သူတို့ယ်ပိုင်ငွေနဲ့
ဆုတွေချီးမြှင့်ပါတယ်

လိုက်တော့ မကြားဖူးတဲ့အသံပါ။ ကျွန်မက ဘယ်သူပါလဲ၊
လို့မေးတော့ . . .

“ကျွန်တော်က စာဖတ်သူပါ။ ဒီလ အတွေးအမြင်မှာပါတဲ့
ဆရာမရဲ့ ဆောင်းပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးချင်လို့ပါ”တဲ့။
ကျွန်မ တော်တော် အံ့အားသင့်သွားပါတယ်။ ပထမတော့
အသိတစ်ယောက်ယောက်ကများ နောက်နေတာလားလို့
ထင်မိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ဆက်ပြောတာနားထောင်
ကြည့်တော့ တကယ့်စာဖတ်ပရိသတ် တစ်ယောက်ဆိုတာ
သိလိုက်ရပါတယ်။ သူပြောတာက သူဟာ အငြိမ်းစား
ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း၊ အသက်
မပြည့်ခင် ဆေးပင်စင်ယူခဲ့တာဖြစ်ကြောင်း၊ သူတစ်သက်တာ
စုဆောင်းလာတဲ့ စာအုပ်တွေကို သူ့ဇာတိမြို့က ကျောင်းတွေမှာ
လှူဒါန်းပြီး ကျောင်းသားတွေ စာဖတ်ဖြစ်စေဖို့ အစီအစဉ်
လေးတွေလုပ်နေကြောင်းပြောပြီး ကျွန်မဆောင်းပါးမှာ
‘ဆွေးနွေးပေးပါ’လို့ ဖိတ်ခေါ်တာကို သူ့အမြင်ကို ဆွေးနွေး
ချင်ကြောင်း ပြောပါတယ်။ (အဲဒီစကားတွေကို တစ်ဆက်တည်း
ပြောဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ တယ်လီဖုန်းလိုင်းက ခဏ
ခဏပြတ်သွားလို့ ၅ခါလောက် သူပြန်ဆက်ပြီး ပြောရတာပါ)။
ကျွန်မနဲ့ ဘယ်လို တွေ့နိုင်မလဲလို့ မေးတာနဲ့ ကျွန်မရဲ့လိပ်စာ
ကို ပြောပြပြီးနောက်နေ့လာမယ်လို့ ချိန်းပါတယ်။

နောက်နေ့ချိန်းထားတဲ့အချိန် အတိအကျ ကျွန်မရဲ့ခြံတံခါး
လူခေါ်ခေါင်းလောင်းသံ ဖြည့်လာပါတယ်။ နေပူထဲမှာ
ထီးကောက်တစ်ချောင်းနဲ့ ရောက်လာတဲ့ ဧည့်သည်ကို
တွေ့လိုက်တော့ ကျွန်မအိမ်ကိုလာဖို့ ချိန်းလိုက်မိတာကို
အားနာသွားမိပါတယ်။ အသက် ၆၀ကျော်အရွယ် ဆရာကြီးက
ဘတ်(စ်)ကားစီးပြီး ကျွန်မ အိမ်ရောက်ဖို့ လမ်းအဝေးကြီး
လျှောက်ခဲ့ရတာသိလိုက်ရလို့ နောင်တလည်း ရမိပါတယ်။
တကယ်ဆို ကျွန်မက သူ့အိမ်ကို သွားသင့်ပါတယ်။
(အဲဒီအချိန်က ကျွန်မလည်း ခါးမှာအကြောညစ်နေလို့ ခါးနာ
နေတာနဲ့ ဆေးခန်းပြနေရတဲ့အချိန် ဖြစ်နေပါတယ်)။

ဆရာကြီးက သူ့ကိုယ်သူ မိတ်ဆက်ပြီး ကျွန်မနဲ့
စကားတွေအများကြီး ပြောဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးက
သူဟာစာဖတ်သူ သက်သက်သာဖြစ်ကြောင်း စာတစ်ခါမှ
မရေးဖူးကြောင်းနဲ့ ကျောင်းသားလူငယ်တွေ စာဖတ်ဖြစ်ဖို့
သူ့ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်လေးတွေကို ပြောပြတဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်မ

အင်မတန် လေးစားသွားပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ရှက်မိပါ
တယ်။

‘စာဖတ်သူပုဂံပျောက်ရေး’ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးထဲမှာ
ကိုယ့်အမြင်တွေကို တင်ပြခဲ့ပေမယ့် လက်တွေ့မှာတော့ ထိထိ
ရောက်ရောက် ကျွန်မ ဘာမှမလုပ်ခဲ့ဖူးသေးပါလားဆိုတာ
ဆရာကြီးနဲ့ စကားပြောတော့မှ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်သုံးသပ်
မိပါတယ်။

ဆရာကြီးဟာ (---)မြို့ဇာတိဖြစ်ပြီး အဲဒီမြို့မှာ
ကျောင်းဆရာလုပ်ရင်းက ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ်နဲ့
ပင်စင်ယူခဲ့တာပါ။ အဲဒီမြို့က ကလေးတွေပြင်ပစာပေတွေ
ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ဖို့ ဆရာကြီးက သူ စုဆောင်းခဲ့တဲ့
စာအုပ်တွေကို သေတ္တာတွေ နဲ့ထည့်ပြီး မြို့ပေါ်က အထက်တန်း
ကျောင်း(၁၀)ကျောင်းကို လှူပါတယ်တဲ့။ သေတ္တာမှာ
စာအုပ်(၂၀၀)စီပါပါတယ်။ ကျောင်းတစ်ကျောင်းက
စာအုပ်တွေကို ကျောင်းသားတွေဖတ်ပြီးရင် တခြား
ကျောင်းတွေနဲ့ စာအုပ်သေတ္တာချင်းဖလှယ် ကြပါတယ်။
ကျောင်း(၁၀)ကျောင်းက စာအုပ်အားလုံးဖတ်ပြီးသွားရင်
ဆရာကြီးက အဲဒီစာအုပ်တွေထဲက ဖထုသုတ အကြောင်းတွေကို
“စာပေသုတပြိုင်ပွဲ” ဆိုပြီး စာမေးပွဲစစ်ပါတယ်တဲ့။ (ကျောင်း
တွေက ကျောင်းအုပ်ကြီးတွေ၊ မြို့နယ် ပညာရေးမှူးတွေ၊
ဆရာ/မတွေရဲ့ ကူညီပံ့ပိုးမှုလည်း ပါတာပေါ့။) စာမေးပွဲမှာ
အမှတ်အများဆုံးရတဲ့ ကျောင်းသား/သူတွေကို ဆရာကြီးက
သူ့ကိုယ်ပိုင်ငွေနဲ့ ဆုတွေချီးမြှင့်ပါတယ်။

အဲဒီလိုနှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သူ့ဆောင်ရွက်လာခဲ့တာ (၁၀)နှစ်
ရှိပြီဆိုတဲ့အကြောင်း ဆုပေးပွဲမှတ်တမ်းတင်ခတ်ပုံတွေကို
ကျွန်မကို ပြပါတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်ခဲ့တာတွေဟာ
အသိအမှတ်ပြုခံချင်လို့ မဟုတ်သလို နာမည်ကောင်းလိုချင်လို့
လည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ကျောင်းသားလူငယ်တွေ
အသိအမြင်ဖထုသုတ ကြွယ်ဝပြီး ခေတ်အမြင်ရှိစေချင်လို့
မိမိတတ်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာအတွင်းက ဆောင်ရွက်ခဲ့
တာဖြစ်ကြောင်း သူ့ကျန်းမာရေး ကောင်းနေသရွေ့
လုပ်နိုင်တဲ့အချိန်ထိ လုပ်နေဦးမှာဖြစ်ကြောင်း ပြောပါတယ်။
ကျွန်မရဲ့ “စာဖတ်သူပုဂံပျောက်ရေး” ဆောင်းပါးတို့
ဖတ်မိတော့ “ဘယ်သူတွေမှာတာဝန်ရှိသေးလဲ” ဆိုတာတို့
ဆွေးနွေးချင်လို့ ကျွန်မဆီကို ‘အတွေးအမြင်’က တစ်ဆင့်

ဒီလိုဆောင်ရွက်
ခဲ့တာတွေဟာ
အသိအမှတ်ပြုခံချင်လို့
မဟုတ်သလို
နာမည်ကောင်း
လိုချင်လို့လည်း
မဟုတ်ကြောင်း
ကျောင်းသားလူငယ်တွေ
အသိအမြင်ဖထုသုတ
ကြွယ်ဝပြီး
ခေတ်အမြင်ရှိစေချင်လို့
မိမိတတ်နိုင်တဲ့
အတိုင်းအတာအတွင်းက
ဆောင်ရွက်ခဲ့
တာဖြစ်ကြောင်း
သူ့ကျန်းမာရေး
ကောင်းနေသရွေ့
လုပ်နိုင်တဲ့အချိန်ထိ
လုပ်နေဦးမှာ
ဖြစ်ကြောင်း
ပြောပါတယ်

ဆက်သွယ်တာဖြစ်ကြောင်းပြောတော့ ဆရာကြီးရဲ့ စေတနာထက်သန်မှုကို တကယ်ပဲ လေးစားမိပါတယ်။

ဆရာကြီးက သူ့ဇာတိရပ်ရွာက ကျောင်းသားလူငယ်တွေအတွက် သူတတ်နိုင်သလောက် လုပ်ဆောင်သလို လူတိုင်းက ကိုယ့်မြို့ကိုယ်ရွာအတွက် ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြရင် ဖြစ်နိုင်တာပဲလို့ ပြောသွားပါတယ်။

ကျွန်မကိုလည်း ဖတ်စရာစာအုပ်တွေ လက်ဆောင်ပေးရင်းနဲ့ စကားတစ်ခွန်းပြောသွားပါသေးတယ်။

“ဆရာမက “စာမဖတ်သူပျောက်ရေး” ဆောင်းပါးကို ရေးပြီးတဲ့အခါမှာတော့ ဆရာမကိုယ်တိုင်လည်း ဒီထက်ပိုပြီး စာစုံအောင်ဖတ်ဖို့တာဝန်ရှိလာပြီနော်”တဲ့။

ဆရာကြီးနဲ့ စကားပြောလိုက်ရတဲ့ အချိန်တွေဟာ ကျွန်မအတွက် သိပ်ကို အဖိုးတန်ပါတယ်။ ‘အတွေးအမြင်’မှာ ဆောင်းပါးတွေ ရေးနေပေမယ့် စာဖတ်ပရိသတ်က အရေးတယူနဲ့ ဒီလိုဆွေးနွေး ပူးတာ ဒါ ပထမဆုံးပါပဲ။

ဆရာကြီးပြန်သွားတဲ့အခါမှာတော့ သူပြောခဲ့တဲ့စကားတွေကို ပြန်စဉ်းစားနေမိပါတယ်။

ကျွန်မအိမ်ကို ကိုယ်ပိုင်ကားနဲ့လည်း မဟုတ် Taxi လည်းမစီးဘဲ ဘတ်(စ်)ကားနဲ့ လာခဲ့တာကြည့်ရင် ဆရာကြီးဟာ ငွေကြေးဥစ္စာ ချမ်းသာသူ တစ်ယောက်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိနိုင်ပါတယ်။

အငြိမ်းစားယူပြီးတဲ့ အချိန်မှာတောင် ကိုယ်နဲ့မဆိုင်တော့ဘူးလို့ သဘောမထားဘဲ ကျောင်းသားလူငယ်တွေ တိုးတက်ရေး အတွက် တတ်အားသရွေ့ ဆောင်ရွက် ကြိုးပမ်းနေတာဟာ တော်ရုံစိတ်ဓာတ် မဟုတ်ပါဘူး။

ကိုယ်ကျွမ်းမပါဘဲ စေတနာ့ဝန်ထမ်း သက်သက် ဒီလိုအလုပ်ကို ကိုယ့်ငွေစိုက်ထုတ်ပြီး လုပ်နေနိုင်ဖို့အတွက် ဆရာကြီးကို ဘယ်အရာတွေကများ တွန်းအားပေး နေပါလိမ့်။

“တပည့်မရှား တစ်ပြားမရှိပေမယ့်”
“ပီတိကိုစားပြီး အားရှိ”တတ်တဲ့ “ဆရာစိတ်”ကြောင့် မဟုတ်ရင် ဘာကြောင့်များ ဖြစ်နိုင်ပါဦးမလဲ။

မေသတ်ဦး

တစ်နေ့နံနက်မှာ မိတ်ဆွေရွှေနေကြီးနဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်ဖြစ်တယ်။ အာလာပ သလ္လာပပြောကြရင်း ဒီသင်္ကြန်တွင်း ဘာလုပ်မလဲမေးတော့ . . . သမိုင်းတွေ လေ့လာဖို့ စာအုပ်စာတမ်းတွေ စုထားတယ်။ ခုကတည်းက စပြီးလေ့လာနေပြီလို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က သမိုင်းဆိုတာ ယုံရလို့လားလို့ မေးတဲ့အခါ ယုံရတာ မယုံရတာ အပထား။ ‘မ အ’ အောင်တော့ သမိုင်းကိုလေ့လာရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တစ်ခါက အတွေးအမြင်စာစောင်မှာ ဖတ်မိတဲ့ အကျဉ်းကျ သမိုင်းပညာရှင်တစ်ဦးရဲ့မှတ်ချက်ကို ပြောပြမိပါတယ်။

သမိုင်းပညာရှင်ဟာ အကျဉ်းထောင်အတွင်းမှာ သူ့ကိုယ်တိုင်လှမ်းမြင်နေရတဲ့ အကျဉ်းသားနှစ်ယောက်ရဲ့ ပဋိပက္ခရန်ပွဲအကြောင်း တခြားသူတွေကို မေးတဲ့အခါ မတူခြားနားတဲ့အမြင်တွေနဲ့ တစ်ယောက်တစ်မျိုး ပြောကြပါတယ်။ ဒီအဖြစ်အပျက်ကို ကိုယ်တိုင်လည်းမြင်ပါလျက် အနီးကပ်မြင်ရကြားရတဲ့သူတွေကို မေးတဲ့အခါ မတူကွဲပြားတဲ့ အမြင်အမျိုးမျိုးထွက်ခဲ့တယ်။ ဒါနဲ့ သူဟာ သမိုင်းပညာကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပါသတဲ့။

ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ရှုမြင်တဲ့အခါ လူတွေဟာ ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်အခံမှာရှိတဲ့ အသိဗဟုသုတ၊ ကိုယ်ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ ဘဝအတွေ့အကြုံ အသိအမြင်၊ ခံစားချက်ဝေဒနာ၊ ပုဂ္ဂလ ဆန္ဒစွဲတွေနဲ့ တိုင်းတာရှုမြင်ကြပါတယ်။ လူတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အသိဗဟုသုတ၊ ဘဝအတွေ့အကြုံ၊ ဝေဒနာဆန္ဒစွဲတွေဟာ အစစအရာရာ မတူညီနိုင်ကြလေတော့ အမြင်ဆင်းလည်း မတူညီနိုင်ကြပေဘူးပေါ့။

အတွေး
အမြင်

အလှည့်
အပြောင်း

သုညလူ

တိုယ်ကျွမ်းမပါဘဲ
စေတနာ့ဝန်ထမ်း
သက်သက်
ဒီလိုအလုပ်ကို
ကိုယ့်ငွေ
စိုက်ထုတ်ပြီး
လုပ်နေနိုင်ဖို့
အတွက်
ဆရာကြီးကို
ဘယ်အရာ
တွေကများ
တွန်းအားပေး
နေပါလိမ့်။
“တပည့်မရှား
တစ်ပြား
မရှိပေမယ့်”
“ပီတိကိုစားပြီး
အားရှိ”တတ်တဲ့
“ဆရာစိတ်”
ကြောင့်မဟုတ်ရင်
ဘာကြောင့်များ
ဖြစ်နိုင်ပါဦးမလဲ

ဒီတော့ လူသားတစ်ယောက်ဟာ ဒီဥ
မဗွင်တွေ့နေရတဲ့ အရာရာအပေါ်မှာ
အရှိအဖြစ်အတိုင်း မြင်သိနိုင်ပါရဲ့လား။
ဒီမေးခွန်းဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ လူ့
လောကကို ဖန်တီးနေတဲ့ လူသားတွေရဲ့
အပြုအမူ မှန်သမျှဟာ သူတို့ရဲ့ အတွေး
အမြင်က စတင်ဖြစ်ထွန်းလာလို့ပါပဲ။ ဒီ
ကမ္ဘာလောကကြီးမှာ လူသားတွေ ဖန်တီး
လို့ ဖြစ်ပေါ်လာရတဲ့ အရာခပ်သိမ်းဟာ
လူသားတွေရဲ့ အတွေးအမြင်မှာ အခြေပြု
ပါတယ်။

ရာစုနှင့်ချီပြီး တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်
ပြောင်းလဲလာခဲ့တဲ့ လူသား။ အံ့မခန်းနည်း
ပညာ အဆောင်အယောင်တွေနဲ့ လူသား။
ဒီလူသားနဲ့ သူ့ရဲ့ကမ္ဘာကြီးဟာ ဘာကြောင့်
များ ယနေ့ထက်တိုင် ရက်စက်ကြမ်းတမ်း
နေရပါသလဲ? စာရိတ္တလက္ခဏာတွေ ချွတ်
ယွင်းလို့ ဘာကြောင့်များ မေတ္တာတရား
တွေ ဆိတ်သုဉ်းနေရပါသလဲ? ကမ္ဘာဦးအစ
တလို ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်း ဘာကြောင့်များ
နိုင်လိမင်းထက် ဖြစ်နေရပါသလဲ?

နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ကြားသိမြင်တွေ့နေရတဲ့
အနိဋ္ဌာရုံတွေ၊ ရက်စက်ကြမ်းကျွတ်မှုတွေ၊
စစ်ပွဲတွေ၊ စစ်လက်နက် ပစ္စည်းတွေရဲ့
အဖျက်စွမ်းအားတွေ၊ မိုးသီးမိုးပေါက်လို့
တဖွဲဖွဲကျနေတဲ့ ဝှံးတွေ၊ အကြမ်းဖက်
တိုက်ခိုက်မှုတွေ၊ ခေါင်းစဉ်တပ် ပြန်
ပေးဆွဲမှုတွေ၊ ခေါင်းစဉ်ပွဲ ပြန်ပေးဆွဲမှုတွေ။
ဒီလို အနိဋ္ဌာရုံတွေကြားမှာ၊ ပဋိပက္ခ
တွေကြားမှာ စိုးထိတ်ကြောက်ရွံ့နေရမှု၊
ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရမှု၊ အထီးကျန်ဆန်လို့
ဝမ်းနည်းကြေကွဲရမှု၊ လုံခြုံစိတ်ချရမှု မရှိလို့
သောကရောက်ရမှု၊ မတည်မငြိမ်ဖြစ်လို့
စိတ်မချမ်းမြေ့ရမှုတွေနဲ့ လူသားတွေရဲ့
ဘဝဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မိုင်

ထောင်ချီဝေးနေပေမယ့်လည်း ထပ်ထူ
ထပ်မျှ ခံစားနေကြရပါတယ်။

ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည်ဖြစ်
စေ၊ မှန်သည်ဖြစ်စေ၊ မှားသည်ဖြစ်စေ
လူ့အပြုအမူနဲ့ အတွေးအခေါ်တွေက စီ
အခြေအနေအထိရောက်အောင် သယ်
ဆောင်လာတဲ့ အကြောင်းရင်းခံကို
နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ လိုလာပါတယ်။
အပြုအမူတွေဟာ အတွေးအမြင်မှာ
အခြေပြုတယ်။ အတွေးအမြင်တွေဟာ
လူ့သိစိတ်မှာ ဖွဲ့တည်တယ်။ ဒီတော့ လူ့
သိစိတ်ဆိုတာဘာလဲ? သိစိတ်ရဲ့ ဖွဲ့စည်း
တုံ့ပြန်မှုတွေက ဘယ်လိုလဲ ဆိုတာကို
စူးစမ်းလေ့လာဖို့ လိုလာပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ သိစိတ်ရဲ့အတွင်း
အပြင်ကို သတိရှိရှိ စူးစူးထက်မြက်တဲ့
စူးစမ်းလေ့လာမှုကို သုံးပြီး ထိုးဖောက်နိုင်
စွမ်းရှိဖို့ လိုလာပါပြီ။ အတွင်းစိတ်ရဲ့ လှုပ်
ရှားရုန်းကြွမှုဟာ အမြဲတမ်းပဲ ပြင်ပကို
လွှမ်းမိုးတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ
အပြင်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အစီအစဉ်ကျနေအောင်၊
လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် . . . ဘယ်
လောက်ပဲ များပြားလှတဲ့ စည်းမျဉ်းစည်း
ကမ်းတွေ၊ ဥပဒေနည်းဥပဒေတွေ အမိန့်
အာဏာနဲ့ ညွှန်ကြားချက်တွေပဲ ထားထား
ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာလိုအပ် တွေ၊
စိုးထိတ်ကြောက်ရွံ့မှုတွေ၊ ပူပန်
သောကတွေ၊ လုံခြုံစိတ်ချရမှုကို မျှော်ကိုး
တဲ့စိတ်တွေကြောင့်ပဲ အစိတ်စိတ်အမြွှာ
ကွဲကြေခဲ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံရေးမှာဖြစ်ဖြစ်၊ စီးပွားရေးမှာ
ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာသာရေးမှာဖြစ်ဖြစ် သတိကြီး
ကြီးနဲ့ စေ့စေ့စပ်စပ် စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်း
တည်ဆောက်ထားတဲ့ ပါတီတွေ၊ ကုမ္ပဏီ
ကြီးတွေ၊ အသင်းအပင်းတွေ၊ ဝိုင်းဂဏ

ရာစုနှင့်ချီပြီး တဖြည်းဖြည်း တိုးတက် ပြောင်းလဲလာခဲ့တဲ့ လူသား။
အံ့မခန်းနည်းပညာ အဆောင်အယောင်တွေနဲ့ လူသား။
ဒီလူသားနဲ့ သူ့ရဲ့ကမ္ဘာကြီးဟာ ဘာကြောင့် များ ယနေ့ထက်တိုင်
ရက်စက်ကြမ်းတမ်း နေရပါသလဲ၊ စာရိတ္တလက္ခဏာတွေ ချွတ်
ယွင်းလို့ ဘာကြောင့်များ မေတ္တာတရားတွေ ဆိတ်သုဉ်းနေရ
ပါသလဲ၊ ကမ္ဘာဦးအစကလို ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်း ဘာကြောင့်များ
နိုင်လိမင်းထက်ဖြစ်နေရပါသလဲ

တွေ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လို
စနစ်မျိုးနဲ့ပဲ တည်ထောင်ထားထား ကျွန်
တော်တို့ရဲ့ အတွင်းအဖွဲ့စဉ်မှာ အစီအစဉ်
ပျက်ယွင်းနေမယ်။ ဝရန်းသုန်းကား ဖြစ်
နေမယ်။ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် ဒီအတွင်း
ပိုင်း ဖရိုဖရဲဖြစ်မှုက အပြင်ပတ်ဝန်းကျင်ကို
လွှမ်းမိုးကျော်လွန်သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒီ
အဖြစ်မျိုးတွေကို သမိုင်းနဲ့ချီပြီး မြင်ခဲ့ရပါ
ပြီ။ လတ်တလော မျက်မှောက်ကာလမှာ
လည်း မြင်နေရဆဲ။

အလှည့်အပြောင်းဟာ စနစ်တစ်ခု
ကနေတစ်ခု ပြောင်းလိုက်ရုံနဲ့ ပြီးဆုံးမသွား
နိုင်ဘူး။ ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်နေရာ
မှာ နောက်ထပ် ခေါင်းဆောင်အသစ်တစ်
ယောက် ပြောင်းလိုက်လို့လည်း ထူးခြား
လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အလှည့်အပြောင်း
ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သိစိတ်မှာပဲ ရှိနေပါ
တယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သိစိတ်ဆိုရာမှာ
ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပုဂ္ဂလသိစိတ်လောက်ကို
ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါ။ လူသားအားလုံးရဲ့
သိစိတ်။ သိစိတ်ဟာ အလွန်ရှုပ်ထွေးတဲ့
အရာတစ်ခုပါ။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ အရှေ့

မှာရေးရာ အနောက်မှာပါ ကျမ်းတွဲပေါင်း
များစွာ ရေးခဲ့ကြပြီးပါပြီ။

သိစိတ် ဆိုတာ လူသားမျိုးနွယ်
အားလုံး ပိုင်ဆိုင်တဲ့အရာပါ။ လူသားတွေ
ရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်၊ အရောင်အသွေး၊ ကိုယ်စား
ပြုသင်္ကေတတွေ ဘယ်လောက်ကွဲကွဲ
ကားလဲ၊ ဒေသ၊ ပယောဂတွေကြောင့်
မျိုးနွယ်စုတွေ မတူညီကြပေမယ့် လူသား
စိတ်ကတော့ ကွဲပြားခြားနားမှု မရှိပါဘူး။
တစ်သဘောတည်းပါပဲ။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း
လူသားတွေရဲ့ သိစိတ်မှာ ပူပန်သောက
ရောက်မှု၊ မသေချာမရေရာမှု၊ အထီးကျန်
ဘဝရောက်လို့ လုံးလုံးလျားလျား
စိတ်ဓာတ်ကျနေရမှု စတာတွေကို သိစိတ်
ရဲ့ အတွင်းပိုင်းမှာ ခံစားရသလို အပြင်
လည်း ထုတ်ဖော်ပါတယ်။ ဒီစိတ်အခြေ
အနေတွေဟာ ခင်ဗျားတစ်ယောက်တည်း
မှာ မဟုတ်သလို ကျွန်တော်တစ်ယောက်
တည်းမှာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ လူ့
ဝန်း ဘယ်နေရာမှာပဲနေနေ သင်္ကေတ
ချမ်းသာချမ်းသာ ဘာသာရေး
တခြား တစ်စုံတစ်ခုလုံး သိစိတ်

သိစိတ်မှာတော့ လူသားတိုင်းတစ်သဘော တည်းပါ။

ဒါပေမယ့် ကံမကောင်း အကြောင်း မလှဖြစ်ရပ်က ကျွန်တော်တို့ဘဝ ရှင်သန် ကြီးပြင်းရာဒေသ၊ လူမျိုး၊ ရိုးရာဓလေ့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှု စရိုက် လက္ခဏာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သိ စိတ်မှာ သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ မြဲအံ့လို ဖွဲ့ခဲ့ကြတယ်။ နောက် သင်ကြား လေ့လာ ဖတ်မှတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်စာတမ်း တွေနဲ့ ဘဝအတွေ့အကြုံတွေ ပေါင်းစပ် ဖွဲ့စည်းဖြစ်တည်လာတဲ့ အသိဗဟုသုတ တွေဟာ ဦးနှောက်မှာ စုပုံလာခဲ့တယ်။ အဲဒီအစွဲဖွဲ့မှုတွေ၊ အသိဗဟုသုတတွေဟာ အရာရာကို ကြည့်မြင်တဲ့အခါ အနိုးအဖြစ် အတိုင်း မမြင်ရလေအောင် ပိတ်ဆို့ ဟန့် တားပါတော့တယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သိစိတ်ဟာ ကာလ ဒေသဘောင်ထဲမှာ ငြိနေတယ်။ အရှေ့ တိုင်းအမြင်၊ အနောက်တိုင်း အမြင်ဆိုတာ တွေ၊ ကွန်မြူနစ်ရွှေထောင့်၊ ဒီမိုကရက်တစ် ရွှေထောင့် ဆိုတာတွေ၊ ကွန်ဖြူးရှပ်ဝါဒီ၊ ခရစ်ယာန်ဝါဒီဆိုတာတွေ အဲဒီလိုများပြား လှတဲ့ အစွဲအလမ်းတွေ၊ ဘာသာရေးအစွဲ ဖွဲ့မှု၊ လူမျိုးရေးအစွဲဖွဲ့မှု၊ ဝါဒရေးရာအစွဲ ဖွဲ့မှု မျိုးရာဓလေ့အစွဲဖွဲ့မှု စသဖြင့် အစွဲ ဖွဲ့မှုပေါင်းများစွာဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ဗုဒ္ဓလဝီသေသ ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး နိုင်ငံရေးအရာ၊ လူမျိုးရေးအရာ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းအရာ ဘာသာရေးအရာ အုပ်စုတူသိစိတ်အဖြစ် သီးသန့်ခွဲခြားကြ ပြန်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွေးအမြင်တွေ ဟာ လွတ်လပ်ပါတယ်လို့ ထင်ခဲ့ကြတယ်။ အမှန်တကယ်တော့ မလွတ်လပ်ပါဘူး။

အတွေးအမြင်တွေဟာ အသိဗဟုသုတ အပေါ် အခြေခံတယ်။ အသိဗဟုသုတ ကိုယ်နှိုက်က အချိန်ရဲ့ ကန့်သတ်မှုကို ခံရ ပါတယ်။ 'ငါမသိသေးဘူး။ သိဖို့ အချိန်ယူ' လေ့လာရဦးမယ်'၊ သမိုင်းဘာသာရပ် တစ်ခုကို လေ့လာမယ်ဆိုရင်တောင်မှ ငါးနှစ်၊ ဆယ်နှစ် ဒါမှမဟုတ် ဘဝတစ် လျှောက်လုံး အချိန်ပေးကောင်း ပေးရလိမ့် မယ်။

အသိဗဟုသုတဆိုတာကလည်း ဘယ်သောအခါမှ ပြီးပြည့်စုံသွားတယ် ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ 'ငါအခုမသိသေးဘူး။ တစ်ချိန်ကျသိလာမှာပါ'ဆိုပြီး ထာဝရမသိ ခြင်းနှင့် အတူ ခရီးသွားနေရပါတယ်။ နောက်ပြီး ဒီအသိဗဟုသုတတွေက ကျွန် တော်တို့ရဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာတွေ ကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ခဲ့ကြ တယ်။ ဒဿနပညာရှင်တွေ၊ သိပ္ပံပညာ ရှင်တွေ၊ ဂုဏ်ကြီးတွေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ၊ ခေတ်သစ်စိတ်ခွဲပညာရှင်တွေ၊ ဘောဂ ဝေဒပညာရှင်တွေ၊ တက်ကျမ်းဆရာတွေ က ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်လိမ့်မယ် လို့ ဆိုတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ သိမြင်ထား တဲ့ အသိဗဟုသုတ ကိုယ်နှိုက်ကလည်း နည်းပညာဆိုင်ရာလို ပြဿနာမှတစ်ပါး ဘယ်ပြဿနာကိုမဆို ဖြေရှင်းပေးနိုင်၊ မပေးနိုင်ဆိုတာကို ဘယ်တုန်းကမှ မေး ခွန်းမထုတ်ခဲ့ဘူး။

ကျွန်တော်တို့ သိစိတ်ဖြစ်စဉ်မှာ အတွေ့အကြုံကနေ အသိဗဟုသုတကို ဆည်းပူးတယ်။ အသိဗဟုသုတကနေ မှတ် ဉာဏ်၊ မှတ်ဉာဏ်ရဲ့ တုံ့ပြန်မှုက အတွေး အမြင်၊ အတွေးအမြင်ကနေ ပြုမူ ဆောင်ရွက်မှု၊ ပြုမူဆောင်ရွက်လို့ တွေ့ကြုံ

ကျွန်တော်တို့သိစိတ်ဖြစ်စဉ်မှာ အတွေ့အကြုံကနေ အသိဗဟုသုတကို ဆည်းပူးတယ်။ အသိဗဟုသုတကနေ မှတ်ဉာဏ်၊ မှတ်ဉာဏ်ရဲ့ တုံ့ပြန်မှုက အတွေး အမြင်၊ အတွေးအမြင်ကနေ ပြုမူ ဆောင်ရွက်မှု၊ ပြုမူဆောင်ရွက်လို့ တွေ့ကြုံ လာရတဲ့ အတွေ့အကြုံကနေ အသိဗဟု သုတ ဒီလိုနဲ့ ဒီသံသရာစက်ဝန်းမှာ...

လာရတဲ့ အတွေ့အကြုံကနေ အသိဗဟု သုတ ဒီလိုနဲ့ ဒီသံသရာစက်ဝန်းမှာ အသိ ဗဟုသုတတွေ ပိုများလာရင် ပိုမိုကောင်း မွန်တဲ့ အပြုအမူတွေ လုပ်ဆောင်နိုင်လိမ့် မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးစံတွေနဲ့ ဒီဖြစ်စဉ်ကို ထပ်ပြန်တလဲလဲ ကျောနေပြန်ပါတယ်။

အသိဗဟုသုတက ဖြစ်လာတဲ့အပြု အမူတွေဟာ လူသားရဲ့ ပြဿနာအားလုံး ကို ဖြေရှင်းမပေးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ အသေအချာ ကိုပဲ ဖြေရှင်းပေးနိုင်တာ မတွေ့ရပါဘူး။ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာ လွန်ခဲ့တာတောင်မှ ဖြေရှင်းမပေးနိုင်ခဲ့သေးပါဘူး။ ခုချိန်ထိ တစ်ယောက်လည်ပင်း တစ်ယောက်လှီးနေ ကြတယ်။ တစ်ယောက်နောက်ကျော တစ် ယောက် ဓားနဲ့ထိုးနေကြတယ်။ တစ် ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပြိုင်ကြဆိုင်ကြ၊ နိုင်သူကသူရဲကောင်း ရှုံးသူသစ္စာဖောက်၊ မာန၊ အာယာတတွေနဲ့ မုန်းနေကြ၊ အမုန်း ရဲ့နောက်ကွယ်မှာ မတရားတဲ့နည်းလမ်း တွေနဲ့ . . . ကမ္ဘာဦးပုံစံဟောင်းကို နည်း ပရိယာယ်အသစ်နဲ့ ဖွဲ့မံထားကြတယ်။ ဒီလိုအတွေးအမြင်တွေနဲ့ကတော့ နိုင်ငံရေး မှာဖြစ်ဖြစ်၊ စီးပွားရေးမှာဖြစ်ဖြစ်၊ မွန်မြတ် လှတဲ့ ဘာသာရေးမှာဖြစ်ဖြစ် လူသားရဲ့ ပြဿနာတွေကို မဖြေရှင်းနိုင်ပါဘူး။

ဒါဆိုရင် အသိဗဟုသုတနဲ့ မဆက်

စပ်တဲ့၊ မတူခြားနားတဲ့၊ ပေါင်းစပ်ပွားစည်း သိမြင်ယူရတဲ့ အရာမျိုးမဟုတ်တဲ့ သင်ယူ ခြင်းရဲ့ တခြားပုံစံမျိုး ရှိပါသလား။ ကျွန် တော်တို့ရဲ့ သိစိတ်အဇ္ဈတ္တကို၊ ကမ္ဘာ လောကကြီးကို အစွဲဖွဲ့မှုတွေ၊ အစွဲအလမ်း တွေ တစ်မှုနဲ့တစ်ရွေးသားမှ မပါဘဲ လေ့လာမှုဟာ ဖြစ်နိုင်ချေရှိ မရှိ ရှာဖွေ ရပါမယ်။ 'ဒါဟာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ မေးခွန်း တစ်ရပ် အဖြစ်လောက်က လွဲလို့ ဖြစ်နိုင် ချေမရှိဘူး'လို့ အပြောမစေပါနဲ့။ အစွဲဖွဲ့ မှုတွေ၊ အစွဲအလမ်းတွေ ရှိနေတဲ့အခါ ပြဿနာကို ကြည်ကြည်လင်လင် မြင်လို့ ရ မရ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ လေ့လာကြည့် ပါ။ သေချာနေပါတယ်။ တကယ်ကို ကြည် ကြည်လင်လင်မြင်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။

ခင်ဗျားမှာ သေချာရေရာတဲ့ ကောက်ချက်တွေ၊ ခိုင်မာတဲ့ ယုံကြည်ချက် တွေ၊ ယုတ္တိကျတဲ့ ယူဆချက်တွေ အသေ စိတ်ခြယ်မှုန်းထားတဲ့ စိတ်ကူးစံတွေ ရှိနေ ရင်းက တကယ်အရှိအဖြစ်ကို ကြည့်ကြည့် လင်လင်မြင်ချင်တယ်ဆိုရင် အဲဒီအတိုင်း ချက်တွေ စိတ်ကူးစံတွေက ခင်ဗျားရဲ့ မြင်ကွင်းကို ပိတ်ဆို့နေပါလိမ့်မယ်။ သိ လို့ပုံစံနဲ့ အစွဲဖွဲ့ထား စွဲထား အစွဲအလမ်း မှန်သမှုဟာ မြင်မြင်သည်ဖြစ်စေ ယုံကြည် သည်သည်ဖြစ်စေ ကြည့်သင်္ချာ သိမြင်စေ

မှုကို ဖုံးအုပ်ထားတဲ့ တိမ်သလ္လာတွေသာ လျှင် ဖြစ်တယ်။ ဒါကို လေးလေးနက်နက် တစ်လုံးတစ်ဝတည်းဖြစ်တဲ့ သတိတရားနဲ့ ဉာဏ်ယှဉ်လို့ သိမြင်မယ်ဆိုရင် အစွဲ အလမ်းတွေဟာ ကွာထွက်သွားပါပြီ။

ကျွန်တော်တို့ဟာ အသိပဟုသုတ တွေရှာဖွေခြင်းနဲ့ အဲဒီကနေ ပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုတဲ့ ဖြစ်စဉ်သံသရာစက်ဝန်းကို အထပ်ထပ် လှည့်ခဲ့ကြပြီပါပြီ။ ဒီပဟု သုတ၊ အတွေးအမြင်၊ အပြုအမူတွေဟာ ကာလဒေသဆိုတဲ့ ကန့်သတ်မှုထဲမှာပဲ ရှိနေပါတယ်။ ဒီအကန့်အသတ်တွေကပဲ ဆန့်ကျင်ဖြစ်စဉ်တွေ၊ ပဋိပက္ခပြဿနာတွေကို သယ်ဆောင်လာပါတယ်။ ဒါကို ဖြေရှင်းဖို့ အသိပဟုသုတတွေ ထပ်ဖြည့်ပြီး လူဦးနှောက်ကို ဒီပြဿနာတွေဖြေရှင်းဖို့ လေ့ကျင့်ခဲ့ကြပြန်ပါတယ်။ ဦးနှောက်ဟာ အဲဒီဖြစ်စဉ်ပုံစံသေထဲမှာ ပိတ်မိနေပြီး 'ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာမှ ဒီလိုပုံစံနဲ့ တော့ လှည့်ပြဿနာတွေ မဖြေရှင်းနိုင်ပါဘူး' လို့ ပြောလာပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ အထက်ကဖြစ်စဉ်နဲ့ ကွဲပြားခြားနားတဲ့ လုံးဝကို မတူခြားနားတဲ့ ပေါင်းစပ်ပွားစည်းယူခြင်းမျိုး မဟုတ်တဲ့ အတွေးအမြင်အလှည့်အပြောင်းတစ်ရပ် လိုအပ်လာပါပြီ။ ပေါင်းစပ်ပွားစည်းယူခြင်း မဟုတ်တဲ့ သိမြင်မှုဟာ အစွဲဖွဲ့မှုတွေကို မလိုအပ်ပါဘူး။ အစွဲအလမ်းတွေကို မလိုအပ်ပါဘူး။ အသိပဟုသုတနဲ့ခြယ်မှုန်းထားတဲ့ စိတ်ကူးစံတွေကို မလိုအပ်ပါဘူး။ ယုံကြည်ချက် ယူဆချက်တွေ ကောက်ချက်တွေကို မလိုအပ်ပါဘူး။ ဒါတွေဟာ ပိပုလ္လာသတရားတွေ ဖြစ်တယ်။ တိမ်သလ္လာတွေ ဖြစ်တယ်။ လူ့သိစိတ်ကို ဖျက်

လိုဖျက်ဆီးလုပ်နေတဲ့ အရာတွေသာလျှင် ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သိစိတ်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကြည့်တဲ့အခါ စိတ်ကူးစံတစ်ခုနဲ့ တွဲစပ်ထားတဲ့ အစွဲအလမ်းတစ်စုံတစ်ရာ ကို လက်ခံထားသလား ဆိုတာကို မှန်ပါတယ်။ စိတ်ကူးစံဆိုတာ အနာဂတ်မှာ ထမြောက်အောင်မြင်တဲ့ ဘဝဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ပါတယ်။ ပဟုသုတတွေဟာလည်း အဲဒီစိတ်ကူးစံကို ပိုမိုပိုင်စေဖို့ မရှိမဖြစ်လိုအပ်လှပါတယ်။ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို အချို့အဖြစ်အတိုင်း မြင်ဖို့ဆိုရင်တော့ စိတ်ကူးစံတွေ နိမိတ်ပုံ ဖန်တီးထားတာတွေ လုံးဝကို မလိုအပ်ပါဘူး။ ဒါတွေဟာ အရှိအဖြစ်ကို အမြင်သွေလွဲအောင် ဖျက်ဆီးမယ့် ထင်လုံးတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ အရှိအဖြစ်ကို ပုံပျက်ပန်းပျက်ဖြစ်အောင် ချိုးဖဲ့ပစ်တဲ့ အရာတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ရှုမြင်တဲ့ အခါ ခင်ဗျားကလည်း ခင်ဗျားရဲ့ ပုဂ္ဂလအစွဲဖွဲ့မှုတွေ၊ ပုဂ္ဂလခံစားချက်တွေ၊ အသိပဟုသုတတွေ၊ အစွဲအလမ်းတွေမပါဘဲ၊ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော်ရဲ့ ပုဂ္ဂလအစွဲဖွဲ့မှုတွေ၊ ပုဂ္ဂလခံစားမှုတွေ၊ များပြားလှတဲ့ အသိပဟုသုတတွေ၊ အစွဲအလမ်းတွေ ဘေးဖယ်ထားပြီး တစ်လုံးတစ်ဝတည်းသော သတိတရားနဲ့ ရှုမြင်ကြမယ်ဆိုရင် ပြဿနာရဲ့အဖြေဟာ ပြဿနာရဲ့အတွင်းမှာပဲ ရှိနေတယ်ဆိုတာကို မုချမသွေ တွေ့မြင်ရပါလိမ့်မယ်။

သုညယူ

ကောင်းမှုမြတ်နိုး ကောင်းအောင်ကြိုး၍

ခင်မာလာကြာဖြူ

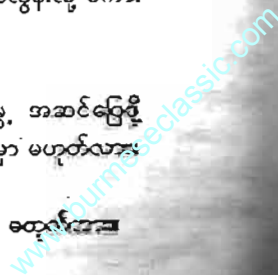
ကျွန်မတို့ ဆရာဝန်အသင်းမှာ ညစောင့်ဖို့နဲ့ ခန်းမထိန်းသိမ်းသန့်ရှင်းရေးလုပ်ဖို့ အဖွဲ့ကြီးအဖွားကြီး လင်မယား နှစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ သူတို့နေဖို့ပေးထားတဲ့ အခန်းကျဉ်းလေးထဲမှာ သားသမီးမြေး ဆယ်ယောက်ကျော်နေကြတယ်။ အခုတော့ အဲဒီအခန်းကို ဖျက်ပြီး တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်စရာတွေ ရှိတာလည်း တစ်ကြောင်း၊ သူတို့လည်း အသက်ကြီးပြီဖြစ်၍ ခိုင်းရမှာလည်း မတင့်တယ်တော့သည် တစ်ကြောင်းကြောင့် ဆုကြေးငွေတစ်သိန်းပေး၊ သုံးလ ကြိုအသိပေးပြီး အလုပ်မှ အနားယူဖို့ အသင်းက ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။

နောက်လူငယ် လူသစ်နှစ်ယောက်လောက် ငှားဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး အလုပ်နားလည်အောင် အဖွဲ့ကြီး အဖွားကြီးဆီ လွှတ်ပါတယ်။

'မပြပေးနိုင်ဘူး။ ငါတို့တုန်းကလည်း ဘယ်သူမှ သင်ပေး ပြပေးတာ မဟုတ်ဘူး' ဆိုပြီး သူတို့လုပ်နေကျ အလုပ်တွေကို သင်ဖို့ မပြောနဲ့ ပြတောင်မပြလိုက်ဘူးတဲ့။

အဲဒါကြားတော့ ကျွန်မ နည်းနည်း ကြောင်သွားတယ်။ အဘွားကိုယ်တိုင်က လာပြောတာ စိတ်ပျက်လွန်းလို့ စကားတောင် ပြန်မပြောလိုက်ဘူး။

ပုံမှန် အဲဒီလိုပဲလား။
'ငါ' မရှိတဲ့နောက် လုပ်ငန်းချောမွေ့ အဆင်ပြေဖို့ နောက်လူတွေကို အလုပ် လက်ဆင့်ကမ်းရမှာ မဟုတ်လား။ ဘာပြဿနာရှိလဲ။
သူတို့လည်း ကျေကျေနပ်နပ်ပဲ နားမှာ တော့လို့အား

စိတ်ပျက်တာလား။ စိတ်ကုန်တာလား မသိတော့ဘူး။

ငါမရှိတဲ့အခါ နောင်လာနောက်သားတွေစားဖို့ သရက်ပင်ပျိုကို ပျိုးတဲ့ အဖိုးအိုတို့ ပြေးသတ်ရလိုက်တယ်။

ကျွန်မဆိုလည်း 'မေမေမရှိတဲ့အခါ သားတို့ ဒီအိမ်ကိုဂရုတစိုက်နဲ့ ပြင်မှာမဟုတ်ဘူး။ မေမေရှိတုန်း လုပ်ပေးခဲ့မယ်' ဆိုပြီး တံတားပြန်ခင်း၊ တစ်အိမ်လုံး ဆေးပြန်သုတ်၊ စာအုပ်စင်(၂)လုံး နံရံပြည့် ရိုက်ခိုင်း၊ မကောင်းတဲ့ သစ်တွေခွာပြီး နံရံကို အုတ်တက်၊ အိမ်ခေါင်မိုး သွပ်တွေကြာလှပြီမို့ ဆေးသုတ်၊ ခြံထဲမှာ သံမတ်လင်း ခင်းသင့်တဲ့နေရာခင်းနဲ့ ပိုက်ဆံလေးစုမိတဲ့ အခါ တစ်ချိန်လုံး ပြင်ဆင်နေခဲ့တယ်။

သမီးတွေက မေမေပိုက်ဆံများများ ရတဲ့အခါ စိန်နားကပ်အသစ်လုပ်ပါလား ဆိုတော့ လိုချင်စိတ်မရှိပြီ။ မေမေအတွက် ဘာမှ မလိုတော့၊ သားတွေ မေမေမရှိတဲ့အခါ အဆင်ပြေပြေနေနိုင်ဖို့ပဲ လုပ်ခဲ့ချင်တယ် ဆိုပြီးတစ်ချိန်လုံး ဆေးခန်းကိုလည်း ကြော့ပြားခင်းလိုက် ဆေးသုတ်လိုက်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ပြုပြင်နေခဲ့တယ်။

ငါအကိုးခံစားဖို့ ဘာမှမရှိတော့ပေမဲ့ နောင်လာနောက်သားတွေ အကိုး အတွက် ကိုယ်လုပ်ပေးနိုင်တာလေး လုပ်ပေးခဲ့မယ်ဆိုတာ လူတိုင်းမှာရှိတဲ့ စိတ်ဓာတ်ပဲလို့ ထင်ခဲ့မိတယ်။

အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ။ သရက်ပင်စိုက်တဲ့ အဖိုးအိုပုံပြင်ကိုဖတ်ပြီး ကျွန်မအဲဒီလို လုပ်ချင်တာလား။

ဆရာဝန်အသင်းက အဖိုးနဲ့ အဖွား က အဲဒီပုံပြင်ကို မဖတ်ဘူး။ မကြားဘူးလို့ အဲဒီစိတ်မရှိတာလားလို့ တွေးမိပါတယ်။ ထိုတွေ့မြင်ကြားနေရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ

လူအတော်များများရဲ့ လုပ်ရပ်တွေ ဟာ 'ကျွန်မသားဆို' လုပ်မှာမဟုတ်တဲ့ လုပ်ရပ်များ ဖြစ်တယ်။ လောကဟာ တော်တော်ဆိုးနေပြီပဲ။ ရက်စက်လိုက်ကြတာ။ ဒီမိုး၊ ဒီလေ၊ ဒီလူတွေနဲ့တော့ ခက်ပြီး ကမ္ဘာကြီးဟာ ပတ်ဝန်းကျင် စိမ်းလန်းစိုပြည်ခြင်းကင်းလို့၊ ပိုမိုပူနွေးလာလို့၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြီး ဥက္ကရောက်ရတဲ့ကြား ထဲလူတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလည်း အားတက်ဖွယ်မရှိပါလားဟု အဆိုးတွေမြင်ပြီး စိတ်ပျက်နေခဲ့တယ်။ အဲဒီအခါမှာ . . .

"မိမိ၏ ကိစ္စကို ပြီးအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ အဆင့်ဆင့်ပင် လောကတစ်ခုလုံးအား ကောင်းရာသို့ သယ်ဆောင်သွားနိုင်ကြောင်းကို အတိအလင်း ဖော်ပြထားပေ၏။ ထို့ပြင်လည်း လောကရှိ လူတို့သည် မည်သို့ပင် မကောင်းမှု၌ ဖွေလျော်နေကြသည် ဖြစ်ပေစေ၊ စံယူစရာ လူ တော်တော်များများမှတစ်ဆင့် တရွေ့ရွေ့ ကောင်းရာဘက်သို့ ရွေ့လျားပြောင်းလဲလာနိုင်ပါသည်ဟူသော "အကောင်းမျှော်ဝါဒ" သဘောထားကိုလည်း ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်နိုင်ပေ၏။ အားရစရာကောင်းလှပါသည်။"

ကျွန်ုပ်တို့သည် "နှမ်းတစ်လုံးနှင့် ဆီမဖြစ်" ဟူသော စကားကို လက်ကိုင်ပြုကာ "ငါတစ်ယောက်ကောင်းရုံနဲ့ မဖြစ်လောက်ပါဘူး။ လူအများကမကောင်းရင် လောကဟာ မကောင်းဘက်ကိုသာ ဦးတည်ရွေ့လျားနေရမှာပဲ" ဟူသည့် အားပျက်ဖွယ် "မကောင်းမျှော်ဝါဒ" သဘောထားကို ခံယူနေကြ၏။

မှန်ပါသည်။ နှမ်းတစ်လုံးနှင့်တော့ ဆီမဖြစ်ပါ။ ထိုနည်းတူစွာပင် နှမ်းတစ်လုံးမှ မရှိဘဲလည်း ဆီမဖြစ်ပါ။ နှမ်းစေ့တွေ မှာ

ကောင်းသောဇာတ်ကို ဖြစ်စေသော အစာအဟာရ၊ သန့်သောဇာတ်ကို ဖြစ်စေသည့် ရေ၊ လေများကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ရုပ်ခန္ဓာသည် ကောင်းမွန်သောအကျိုးကို ရရှိ၏။ စိတ်ဓာတ်သည်လည်း ထိုနည်းတူပင် ဖြစ်သည်။ ကောင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ အနီးအပါးတွင်နေခြင်းဖြင့် တောင်းသောဇာတ်တွေ ကူးကာ မိမိတွင်လည်း ကောင်းသောစိတ်အခြေအနေများ ဖြစ်လာသည်

များစုမိမှ ဆီဖြစ်ရပါသည်။ နှမ်းစေ့တွေများများရဖို့ရန်မှာလည်း "နှမ်း ဝါး" တစ်လုံးတော့ ရှိရမည်သာဖြစ်သည်။ "အဆင့်ဆင့် လျှိုးဝင်ပြောင်းလဲမှု သဘောတရား" အရ လောကတစ်ခုလုံးသည် အစအဦးတွင် အများအပြား မဖြစ်ပေါ်ချေ။ နည်းရာမှသာ များပြားလာရသည်သာ ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ အဆင့်ဆင့် လျှိုးဝင်ပြောင်းလဲမှု သဘောတရားအရ ဖြစ်စဉ်တွေကို လေ့လာကြည့်လျှင် အဆင့်တိုင်း အဆင့်တိုင်းတွင် ကောင်းမွန်တိုးတက်လာသော သဘောကိုဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ယင်းသဘောတရားမှာလည်း "တောက်" ခေါ် "မမ္မ" ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေရာ ထာဝစဉ်တည်ရှိနေပြီး ထာဝစဉ် ရှင်သန်နေသည်သာ ဖြစ်၏။

လူတွေအားလုံး မည်သို့ မည်ပုံ ပြောင်းလဲ၍ ကောင်းမွန်ကြဖွယ်ရာရှိပါသနည်း။

ဤတွင် ဓာတ်ကူးခြင်းသဘောကို အနည်းငယ်စွက်၍ ပြောချင်ပါသည်။ ရုပ်ပိုင်းတွင် ရောဂါများ ကူးစက်ခြင်းရှိသလို စိတ်ပိုင်းတွင်လည်း မကောင်းမှုများ ကူးစက်တတ်သည်။

မကောင်းသည့်ဘက်၌ ဓာတ်ကူးသလို

ကောင်းသည့်ဘက်၌လည်း ဓာတ်ကူးခြင်း ရှိသည်။ ကောင်းသောဓာတ်ကို ဖြစ်စေသော အစာအဟာရ၊ သန့်သောဓာတ်ကို ဖြစ်စေသည့် ရေ၊ လေများကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ရုပ်ခန္ဓာသည် ကောင်းမွန်သော အကျိုးကို ရရှိ၏။

စိတ်ဓာတ်သည်လည်း ထိုနည်းတူပင် ဖြစ်သည်။ ကောင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ အနီးအပါးတွင်နေခြင်းဖြင့် ကောင်းသောဓာတ်တွေ ကူးကာ မိမိတွင်လည်း ကောင်းသောစိတ်အခြေအနေများ ဖြစ်လာသည်။

ထို့ပြင် လူတွင်ဓာတ်ချည်းသက်သတ် ရှိသည်မဟုတ်။ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်ခြင်း စသည့်ပညာပိုင်းလည်း ရှိသေးသည်။ မကောင်းသည်ကို အဘယ်မျှပင် လုပ်တိုင် ကျူးလွန်နေသူဖြစ်ပါစေ 'ကောင်းသည်' တို့ 'ကောင်းသည်' ဟူ၍တော့ သူ့စိတ်ထဲ အသိအမှတ်ပြုသည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ က ကောင်းရာကောင်းမှုကို မပြုနိုင်သည့် ဖြစ်ပါစေ၊ ကောင်းရာကောင်းမှု ပြုနေပါ ကိုကား ကြည်ညိုလေးစားတတ်ပါသည်။ ဤကား လူမှန်သရွေ့ ဝိဒ္ဓိ နှင့် နှစ်ခြင်းသော ပညာသဘောလေးမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ဤပညာသဘောလေးမျိုး ပြည့်စုံသူ လူတွေအထဲတွင် ရှိသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

မြင်ရာမှ အားကျလာရသည်။ ကောင်းသောအမှုကို လက်ငင်းဒိဋ္ဌကောင်းကျိုးကို မြင်သဖြင့် အတုမြင် အတက်သင်လာရသည်။ ဤသို့ဖြင့် မကောင်းသောဘက်တွင် 'ငါးခုံးမတစ်ကောင်ကြောင့် တစ်လေ့လုံးပုပ်နိုင်သလို ကောင်းသောဘက်တွင်လည်း သေးငယ်သော ကတိုးနဲ့သာလေး တစ်တောင့်ကြောင့် တစ်တောလုံး မွေးရန် လှိုင်နေပေသည်။ တစ်ယောက်မှစ တစ်ရာ၊ တစ်ရာမှ တစ်ထောင်စသည်ဖြင့် ကောင်းသောဓာတ်တွေ ဖွံ့ဖြိုးသွားနိုင်ပါ၏။

'တောက်တယ်ကျမ်း'၏ ပုဒ်ရေ (၅၄) သည်ကား ဤအကြောင်းခြင်းရာ များကို စီကာပတ်ကုံး မိန့်မြွက်နေခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ဆရာသက်လုံ၏ စေတနာသော တံခါးများ (ဒုတိယတွဲ) ထဲမှကူး၍ ရေးပါသည်။

ရေးသာရေးရသည်။ အားတော့အား နာတော့ဖြစ်နေသေးသည်။

ကောင်းတဲ့လူတစ်ယောက်ကြောင့် လူကောင်းတွေ များလာလိမ့်မည်။

စံပြုပြုစရာရှိရင် အားကျပြီး သူလိုဖြစ်အောင်ကြိုးစားမည် ဟုဆိုပါသည်။

စံပြုပြုစရာမရှိအောင် ပြုစုရာလူကို သေးသိမ်အောင် လုပ်ထားကြလျှင် ဘယ်သို့ရှိမည်နည်း။

အဆိုးမျှော်သူ ဖြစ်နေပြီလား။

စကြဝဠာတွင်းက အစက်အပြောက် လောက်မျှမရှိသူ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘာလုပ်ရမလဲဟု တွေးဆ။ နောက်စာ တစ်ပုဒ်ကို ဖတ်မိပါတော့သည်။

'ကျွန်ုပ်အနေဖြင့်ကား တစ်လောကလုံး အကောင်းဘက်ရောက်ရမည့် 'လောကနိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ မပြော

လိုပါသော်လည်း၊ အကောင်းသဘောသည်လည်း ဓာတ်ကူးတတ်သည်ဖြစ်၍ လောကတွင် ကောင်းသည့်သူက ရာခိုင်နှုန်းပိုများလာမည် အချိန်ကား ရောက်ရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆထားပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့သည် သေးငယ်သော အစက်အပြောက်ကလေးပမာ သဘောထားပြီး စိတ်သိမ်ငယ်နေမည့်အစား . . .

'ငါသည်ကောင်းမှုသုစရိုက်ကို တတ်အားသရွေ့ပြုမည်။ ငါ့ကိုယ်တွင်တည်သော သုစရိုက်သည် အင်အားကလေး ရှိ သရွေ့ တုန်ခါမှု စက်ဝိုင်းကလေး ဖြစ်ကာ ထိုစက်ဝိုင်းကလေး ရောက်လေရာ ဌာနအတွင်းဝယ် သုစရိုက်ဓာတ်သည် တည်မည်သာဖြစ်သည်။ ထိုစက်ဝိုင်းကလေးအတွင်းကျရောက်သည့် သတ္တဝါကလေးများ ဆင့်ပွားပွားများလာပြီး စက်ဝန်းသည် ဗဟိုချက်များစွာဖြင့် ကျယ်ဝန်းလာရမည်သာ ဖြစ်သည်' ဟူသော သဘောထား သို့ ယနေ့ပင် ပြောင်းလဲပစ်ကာ ကြိုးစားကြည့်သင့်လှပေ၏။ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ပြောင်းလဲမှုသည် သင့်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို ဒိဋ္ဌတွေ့ရမည်' ဟု ဆက်ရေးထားပါ၏။

အားရဖို့ ကောင်းလှပါ၏။

ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က မမျှော်လင့်ဘဲ မိမိဘာသာ လုံ့လစိုက်ပြီးရတဲ့ငွေ မဟုတ်ဘူးလို့ထင်တဲ့ ငွေသုံးသိန်း ရပါတယ်။ မိမိ၏ ထုံးစံအတိုင်း ကိုယ့်ဆေးခန်းက ရတဲ့ငွေ မဟုတ်ရင် ကိုယ့်ဟာမဟုတ်သလို ခံစားရတယ်။ သားသမီးက ပေးပေး၊ ခင်ပွန်းက ပို့ပို့၊ ကိုယ့်ပိုက်ဆံ မဟုတ်သလိုဘဲ။ ငါဘာလုပ်ရမလဲ စဉ်းစားရာက အိမ်ပြင်တဲ့ ထဲထည့်ရမယ်။ သားကြီး မွေးနေ့ကျော

ချင်တာ သူပိုက်ဆံမထည့်ခိုင်းဘဲ အဲဒီထဲက ပေးမယ်။ ငါနဲ့တာမှမဆိုင်း။ ငါ့အတွက် အပေးအယူ သဘောမရှိတဲ့ အလှူတစ်ခု လုပ်ချင်တယ်လို့ တွေးမိပြီး လမ်းပြင်နေတဲ့ ကလေး ဘယ်နှစ်ယောက်လဲ မေးပြီး နေပူကျဲကျဲမှာ ကတ္တရာလောင်း၊ ကျောက်သယ်နေတဲ့ကလေး၊ လေးဆယ့်ငါးယောက်ကို ကုသိုလ် နည်းနည်းလုပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

အဲဒီနေ့ နေပူကျဲကျဲမှာပဲ တစ်ယောက်ကို ပေါင်မုန့်တစ်လုံး J.Cup ဂျယ်လီတစ်ခွက် ရေသန့်တစ်ပုလင်းစီ ကိုယ်တိုင်သွားဝေခဲ့တယ်။ အဲဒါပြီးမှ သားကသူသွားနေတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းလမ်းက တအားပျက်နေပြီ သူပိုက်ဆံထဲက နှစ်သိန်းလောက် ပေးပါ။ ပြင်ပေးချင်လို့ ပြောပါတယ်။

တကယ်တော့ အဲဒီသားတ နည်းနည်း ကပ်စေးခဲ့သူပါ။ သူစေတနာ ပေါက်လာတာကို ဝမ်းသာအားရပဲ။

'အေး . . . အေး သွားလျှလိုက်' ပြောပြီး ပိုက်ဆံပေးလိုက်ပါတယ်။

ယခင်ကဆို သတိမထားမိပေမဲ့ ဆရာသက်လုံစာအုပ်ဖတ်ပြီး 'ကောင်းမှုဟာ ကူးစက်တတ်တယ်' ဆိုတာကို အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်သွားရပါတော့တယ်။

ကျွန်မလှူတာ နှစ်သောင်းလောက်ပဲ ကုန်ပါတယ်။

သားကနှစ်သိန်းလှူမယ် ဆိုတော့ ဆရာသက်လုံ စာအုပ်ထဲကလို ကူးစက်ရုံမျှမက ပွားများလာတာပဲ မဟုတ်လား။

အလုပ်ကိုတောင် လက်ဆင့်ကမ်း မပေးလိုတဲ့ ဝန်ထမ်းနှစ်ယောက်ကို စိတ်ပျက်လိုက် ပေးလှူလိုစိတ်ရှိသူကို အားပေးလိုက်နဲ့။

'ဒီလောကကို ချယ်လှယ်ဖို့များ ကြီးစားနေဦးမှာလား' လို့ မိမိကိုယ် မိမိပြန်မေးမိသောအခါ

စင်စစ်မတော့ ဦးနှောက်ရှိသူတာ ဒီလိုကောင်းသူကို ဆုပေးလိုက်၊ မကောင်းသူကို ဒဏ်ပေးလိုက် လုပ်စရာမလိုဘူးတဲ့။ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်တာ။

ကောင်းသူလည်း သူ့အကြောင်းနဲ့ သူ့ဆိုးသူလည်း သူ့အကြောင်းနဲ့သူ၊ သူ့စက်ဝိုင်းနဲ့ သူပဲတဲ့။

အရေးကြီးတာက လူတွေကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မိမိ၏စိတ်တုံ့ပြန်ချက်ပါ။

ကောင်းသူအပေါ်လည်းကောင်း မကောင်းသူအပေါ်လည်း ကောင်းမှသာ ကောင်းခြင်းများ ပွားများလာလိမ့်မယ်။

ကောင်းသူအပေါ်မကောင်း မကောင်းသူအပေါ်လည်း မကောင်းခဲ့သော် မကောင်းခြင်းများသာ ပွားများလာကြတယ်။

မိမိဟာ ကောင်းခြင်းတရား ပွားများလို့သူ စင်စစ်ဧကန်ဖြစ်လိုတာ မှန်ပါလျှင် မိမိကိုယ်တိုင် ကောင်းအောင်နေခြင်းဖြင့် 'ကောင်းမှုစက်ဝန်း' ကူးစက်ခဲ့ထွင်ရာ၏။

ဒုက္ခဘုံကြီးက ဒုက္ခသာဖြစ်၏။ မကောင်းမျှော်လည်း ဒုက္ခအကောင်းမျှော်လည်း ဒုက္ခတွေ့တာဖြစ်တာခြင်းအတူတူ အခုချက်ဆိုင်လေးဖြစ်ဖြစ် မိမိစိတ်သဏ္ဍာန်မှာ မှားမှားမျိုးစေလေး ပျိုးကြည့်ကြရအောင်။

ဆိတ်ဆိတ်တွေး ရေးရေးပေါ့

မောင်မောင်လှိုင် (အပ်စိုက်ကု)

တရုတ်ပညာရှင်ကြီး 'တိန်းတီ'၏ 'ကျင့်ဖွဲ့ယိတယ်'ခေါ် 'ဆိတ်ဆိတ်တွေးလျှင်ရ၏' ဟူသော နိတိကျမ်းကို တရုတ်ဘာသာမှ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုပါသည်။

စာဖတ်ခြင်း၊ ပညာသင်ယူခြင်းတို့သည် ကြံစဉ်သကဲ့သို့သော အရသာမျိုး တွေ့မှ စုပ်လေ့ အရသာတွေ့လေ့ကို သိမည်။

- တိစ္ဆာတိုင်းတွင် ရေသာခိုသည့် နည်းလမ်းများ ရှိကြသည်။ ပညာသင်ယူခြင်းတွင်သာ ရေသာခို၍ မရနိုင်။

- ပညာ သနာသန်စွမ်းမှုနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားတို့ကို ငွေကြေး၊ စွမ်းအားတို့ဖြင့် နှေးနှေးညီညီ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် မဟုတ်။ နည်းနည်းချင်း နေ့စုစုဖြင့် လေ့ကျင့်ယူမှ ရ၏။

- လူငယ်များတွင် ချွေးလျှင်ချွတ် တစ်ခု ရှိတတ်၏။ "မာနကြီး ဘဝင်မြင့် ခြင်းပင်တည်း" အတယ်၍ သူတို့သည် စာ ကြည့်တိုက်သို့ ၄၊ ၅၊ ၆ ကြိမ်သွားလိုက် လျှင် သို့မဟုတ် ၄၊ ၅၊ ၆ ကြိမ် စာသင် ကြားပေးသည့် အလုပ်လုပ်လိုက်လျှင် သို့ မဟုတ် ပညာရှင် ၄၊ ၅၊ ၆ ဦးနှင့် ပေါင်း သင်းမိလျှင် မိမိတို့တွင် ပညာအများကြီး လိုသေးကြောင်း သိရှိလာပေမည်။

- ကြီးမြတ်သူတို့သည် အသေးအဖွဲ့ ပြဿနာကို အလေးမထား။ သေးနုသူ တို့သည် ကြီးမြင့်သောကိစ္စကို မသိနား မလည်။

- မိဘမရှိသောသူသည် အထက်အရာရှိကို အမှန်တကယ်သစ္စာရှိ လေးစားမည် မဟုတ်။ သားသမီးကို မချစ်သူသည် လက် အောက်ငယ်သားများကို အမှန်တကယ် စောင့်ရှောက်မည် မဟုတ်။

- လိမ္မာပါးနပ်ပြီး သိက္ခာကိုယ်ကျင့် မရှိလျှင် လိမ်ညာလှည့်ဖျားတတ်သည်။ လိမ္မာပါးနပ်ပြီး ဇွဲလုံ့လမရှိလျှင် ကျ ဆုံးလိမ့်မည်။

- ငွေချေးပြီး ကြွေးမဆပ်ခြင်းသည် အရှက်မဲ့ခြင်းတည်း။

- ကျေးဇူးရှိသူကို ကျေးဇူးမသိတတ် ခြင်းသည် တရားမဲ့ခြင်းတည်း။

ဆိတ်ဆိတ်တွေး ရေးရေးပေါ့

လူညံ့တို့သည် အကျိုးစီးပွားကြို လျှင် ပေါင်းဖွဲ့ကြ၏။ ဘေးအန္တရာယ်ကြို လျှင် ခွာပြေးကြ၏။

သူတော်ကောင်းတို့သည် အမှန် တရားနှင့် ကြုံလျှင် ပေါင်းဖွဲ့ကြ၏။ အကျိုး စီးပွားနှင့် ကြုံလျှင် အပြန်အလှန် လျှော့ ပေးကြ၏။

- ပညာတတ်မြောက်ပြီဆိုလျှင် အလုပ် ခန့်မည့်သူ ပေါ်လာမည်။ သိက္ခာရှိသူဖြစ် လျှင် လူအများ လေးစားခံရမည်မလွဲ။

- သူများကို ခယရလျှင် မိမိကိုယ်တိုင် သိမ်ငယ်၏။ ကိုယ်က ခယခံရလျှင် ဝုဏ် တက်၏။

- လူအများကို ချစ်ခင်တတ်ခြင်းသည် ကျန်းမာသော စိတ်ဓာတ်မှ ပေါက်ဖွားခြင်း ဖြစ်၏။

လူအများကို မုန်းစိတ်ပွားခြင်းသည် မှမမှန်သည့်ရောဂါ စိတ်မှပေါက်ဖွားခြင်း ဖြစ်၏။

- "ဟန်ဆောင်ခြင်း"ကို လူအများ မသိလိုက်ကြပါက "ကလိမ်ညာဏ်ဆင်ခြင်း" တူ ခေါ်သင့်၏။

"ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ခြင်း"သည် အစမ်း သပ်ခံနိုင်သည်ဆိုပါက ရိုးသားပြောမတ် သည်တူ ခေါ်၏။

- အရည်အချင်း "မဲ့"သူသာ "ခက် သည်"ဟူသော စကားသုံးလုံးတတ်ကြ၏။ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သူသည်သာ "လွယ်သည်"ဟူသောစကားလုံးကို ပြော တတ်ကြ၏။

သဘာဝကျလှည့် ဝုဏ်သရေသည် "စစ်မှန်၏"။

သဘာဝကျသည့် စာနာစိတ်သည် "မြတ်၏"။

သဘာဝကျသည့် အခြင်းအရာသည် "လှပ၏"။

- အကျိုးမဲ့သည်ကို အကျိုးရှိအောင် လုပ်နိုင်သူသည် ထက်မြက်၏။

အကျိုးရှိသည်ကို အကျိုးမဲ့အောင် လုပ်တတ်သူသည် လူညံ့ဖြစ်၏။

- အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသူသာ ခက်ခဲ သည့် စကားဆို၏။ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်မဲ့သူသာ ခက်ခဲ သည့် အလုပ်ရှိ၏။

- သစ္စာတရားကိုသာ ကြည့်သည်။ သေမည်၊ ရှင်မည်ကို မကြည့်သူသည် သစ္စာတရားရှိသော မြင့်မြတ်သူတည်း။

- သံယောဇဉ်ဖြစ်မိပြီဆိုလျှင် ခွဲခွာ၍ မရနိုင်တော့။ အမှန်းပွားမိပြီဆိုလျှင် ချစ် ခု၍ မရနိုင်တော့။

- လူကို အရင်အကဲခတ်ပါ။ ပြီးမှ သူ့စာ (စကား)ကို အကဲခတ်ပါ။ သူ့စာ (စကား)က မှန်နေသော်မှ မယုံ လောက်သေးပေ။

- အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ရှင်းပြ နိုင်သူသည် သဘောတရားရေးသား ဖြစ်၏။ ပြဿနာရပ်ကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်သူ သည် လက်တွေ့သမားဖြစ်၏။
- ပြဿနာပေါ်ခင် ကြိုသိနိုင်သူ ကမ္ဘာ့ တကယ့်လူတော်တည်း။ ပြဿနာပေါ်ပြီးမှ သိသူသည် လူ ဖျင်းလူညံ့တည်း။
- မသင်ယူဘဲ နည်းလမ်းမတတ်သူ၊ လူညံ့တည်း။ ကြောက်စရာမကောင်း။ မသင်ယူဘဲ ဟတ်မြောက်သူ၊ လူ တော်တည်း။ ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံး။
- သတ္တိရှိသူကို ခြောက်လှန့်၍မရ။ ဗဟုသုတရှိသူကို လိမ်ညာ၍မရ။
- အသုံးမကျသူသည် သူ့ကို အရည်အချင်းမရှိဟု အပြောခံရမည်ကို ကြောက်၏။ ငွေကြေးချမ်းသာသူသည် သူ့ကို ငွေရှိသည်ဟု အပြောခံရမည်ကို ကြောက်၏။
- တစ်သက်လုံး တစ်ကိုယ်ကောင်း စိတ်ရှိသူအဖို့ လောကတွင် မှန်ကန်သည့် သူမရှိ။ တစ်သက်လုံး သံသယစိတ်ရှိသူအဖို့ လောကတွင် မှန်ကန်သည့်ကိစ္စမရှိဟု ယုံတတ်၏။

- အနစ်နာခံဝံ့သူသည် လူတော် လူ ကောင်းဖြစ်၏။
- အချောင်လိုချင်သူသည် လူရှော် လူ ညံ့ဖြစ်၏။
- လူအများကို အကျိုးပြုသူသည် သိက္ခာရှိ၏။
- တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးပြုသူသည် မြင့်မြတ်သူဖြစ်၏။
- အခက်အခဲကြီးကြုံလျှင် တကယ့် ဉာဏ်စွမ်းရှိသူ လိုအပ်၏။
- ဒုက္ခကြီးကြုံလျှင် အကြင်နာကြီးသူ လိုအပ်၏။
- အန္တရာယ်ကြီးကြုံလျှင် သတ္တိကြီးသူ လိုအပ်၏။
- ကုန်သည်တို့၏ အရင်းအနှီးသည် ငွေကြေးတည်း။
- ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၏ အရင်းအနှီးသည် ရိုးဖြောင့်မှုတည်း။
- တော်လှန်ရေး၏ အရင်းအနှီးသည် အသက်ပေးခြင်းတည်း။

မောင်မောင်လှိုင် (အပ်စိုက်တု)

ဘောဂဗေဒတွင် ယူဆချက်များထားရသည်။
 “အပြည့်ပြိုင်ဆိုင်မှုရှိတယ် ဆိုပါစို့” “ကျန်တာတွေ ဘာမှ မပြောင်းလဲဘူးဆိုရင်” “လူတိုင်းမှာ ချင့်ချိန်နိုင်စွမ်းရှိရင်”
 စသည်ဖြင့် ဖြစ်သည်

စီးပွားရေးနိမယ်ဆုရှင်များ

ဦးကြည်မြင့် (လသာ)

၂၁။ ဂျရက်ဒီဘရူး
 အင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက်၊ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးနှင့် ဘောဂဗေဒပညာရှင် တစ်ယောက်တို့သည် သဘောတရားကျကျ ကျွန်းကလေး သေးသေးကလေး တစ်ကျွန်းပေါ်သို့ရောက်ရှိနေကြသည်။ သူတို့တွင် ရေထဲမော့ပါလာသော ပဲသီးချက် သံဘူးတစ်ဘူးမှလွဲ၍ ဘာမျှစားစရာမရှိ။
 ရူပဗေဒနိယာမများ သုံးစွဲလျက် သံဘူးကို အင်ဂျင်နီယာက အမျိုးမျိုးဖွင့်သည်။ သံဘူးက ပိန်သွားသည်မှလွဲ၍ ဖွင့်မရ။ ဘုန်းတော်ကြီးက ဂါထာများရွတ်သည်။ သံဘူးက ပွင့်မလာ။ ဤတွင် စီးပွားရေးပညာရှင်က အကြံပေးရန် ရှေ့တိုးလိုက်သည်။ ဘာများလဲ။ သူက “သံဘူးဖောက်တဲ့ကိရိယာရှိတယ် ဆိုပါစို့” ဟု စတင်ပြောဆိုလိုက်သည်။
 ဘောဂဗေဒတွင် ယူဆချက်များထားရသည်။ “အပြည့်ပြိုင်ဆိုင်မှုရှိတယ် ဆိုပါစို့” “ကျန်တာတွေ ဘာမှ မပြောင်းလဲဘူးဆိုရင်” “လူတိုင်းမှာ ချင့်ချိန်နိုင်စွမ်းရှိရင်” စသည်ဖြင့် ဖြစ်သည်။ ကောင်းပြီ။ အခြား

ဗေဒများတွင်ရော ယူဆချက် assumption များ၊ ခြွင်းချက် exception များ၊ ဆိုပါစို့ take for granted စသည့် စကားများ မပါဘူးလား၊ မရှိဘူးလားဟု ပြန်မေးမည်။ နေ့စဉ် လူတို့ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်သမျှ တွင် ယူဆချက်များပါဝင်သည်။ “ချစ်ဦးမောင့်ထံပြန်လာပါ”ဟု ဆိုရာ၌ အိမ်ထောင်မကျသေးဘဲ ချစ်စရာကောင်းနေဦးမည်ဆိုလျှင် ဟူသော ယူဆချက်ပါသည်။ ဝှက်ထားသဖြင့်သာ နားထောင်ကောင်းသည့် သီချင်းဖြစ်နေသည်။ ဘောဂဗေဒက မဝှက်ပေ။ ဘောဂဗေဒသင်ရန် လျှောက်ထားသူများကို လူတွေ့စစ်ရာ၌ ထင် “ယူဆချက် မပါသော စကားလုံး သုံးခွန်းပြောပါ” ဟုမေးတတ်သေးသည်။
 အထက်က ပြက်လုံးကို လူထုဒီဘရူးက ရယ်မည်မဟုတ်ပါ။ သူ၏အခွင့် ဘောဂဗေဒသီအိုရီများတွင် သူထုတ်ဖော် နှင့်သူ ခိုင်မာပြီးဖြစ်သည်ဟု သိကြသည်။ ပြောဆိုတတ်ပြီး လိုအပ်လျှင် ဆက်တိုက် သက်သေထုတ်ပြသနိုင်သည်။ “ယူဆချက်တွေ လက်တွေ့စစ်သော

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သိအိုရီတွေ ခိုင်မာတယ်” ဟု သူကဆိုသည်။

မမြင်ရသောလက်ဝါ ယူဆချက်

ပြင်သစ်တွင် ၁၉၂၁ က ဖွေးဖွား သော ဂျရတ် ဒီဘရူးသည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ ၁၉၅၀ တွင်ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့သည်။ ကောင်လီ Cowles ကော်မရှင်တွင် အလုပ်ဝင်သည်။ သင်္ချာနှင့်ရွှေပဗေဒကို ပထမသင်ယူလာခဲ့သူအဖြစ် ဘောဂဗေဒကို လက်တွေ့ကိန်းဂဏန်းများဖြင့် ပြန်လည်စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်းကို သူလုပ်ကြည့်သည်။ သူက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီး ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးအတွက် အသုံးဝင်မည့်ပုံစံကို တည်ဆောက်လိုသည်။ သူက အာဒစ်စမစ်၏ မမြင်ရသောလက်ကိုယ်ကြည့်သည်။ သို့သော် ရောင်းသူဝယ်သူ အမြောက်အမြားက လွတ်လပ်စွာပြုမူကြသော ဖွေးကွက်တွင် ညီမျှခြင်းများက အနုတ်လက္ခဏာတန်ဖိုးများကို ပြနေသည်။

ဒီဘရူးသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အိန္ဒိယ Kenneth Arrow ကို တိုင်ပင်သည်။ Arrow-Debreu General Equilibrium Equation model ထွက်လာသည်။ စားသုံးသူ ဖွေးကွက်အပြုအမူတွင် အကြိုက် taste ပါဝင်မှုအားဖော်ပြသောပုံစံဖြစ်သည်။ အခြေအနေအချို့အတွက် ယူဆချက်များ ထားရသည်။ အရွယ်အစားကြီးခြင်း၏ အကျိုး economy of scale မရှိ၊ ဖွေးကွက်သတင်းကို ဝယ်ယူရောင်းသူ နှစ်ဖက်လုံးက ကောင်းစွာရရှိကြသည်။ လုပ်သားအပါအဝင် အရာရာတိုင်းအတွက် တိုးချဲ့ရန် ဖွေးကွက်ရှိသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့နှင့်နီးစပ်ရမည်ဟူသော ဒီဘရူး

အတွက် မကိုက်ပါ။ သို့သော် စမစ်၏ မမြင်ရသောလက်တွင်ပါဝင်သည့် အခြားယူဆချက်များကိုကား ဖယ်ရှားနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် နောက်ထပ် ပို၍ သဘာဝကျသော ယူဆချက်များ ထပ်မံဖယ်ထုတ်နိုင်သည့် မေခရိုဘောဂဗေဒပုံစံများထွက်ပေါ်လာရန် လမ်းခင်းပေးသလို ဖြစ်သွားသည်။ အနုတ်လက္ခဏာမဆောင်သော တန်ဖိုးများရလာသည်။

သူတို့၏ပုံစံကို ငြိမ်ညောင်းသွယ်ပြောင်းသည့် elegant ဟု ပညာရှင်များက ချီးကျူးသည်။ ထုတ်ကုန်အပေါ် ဝယ်လိုအားညီမျှခြင်းက စားသုံးသူသည် ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုများကို ဖွေးကွက်အပေါ် လိုက်၍ မည်သို့ ရွေးချယ်ကြောင်းပြသည်။ ဝယ်ယူသည့်ပမာဏနှင့် ဈေးနှုန်းတို့ကြား ဆက်စပ်မှုက စားသုံးသူသည် ကုန်စည်များ ဥပမာ ပုစွန်လုံးနှင့် အမဲသားတို့ကြား အတွေ့အကြုံအရ မည်သို့အကောင်းဆုံးရွေးချယ်ကြောင်းပြသည်။ လုပ်အားနှင့် ကုန်ထုတ်အရင်းများ ဝယ်လိုအားညီမျှခြင်းကို အလားတူပင် ယင်းတို့၏ ဈေးနှုန်းနှင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားပေါ်တွင် တည်ကြောင်းပြသည်။ ဈေးနှုန်းပြီး စွမ်းအားကြီးသော လုပ်အားကို ဝယ်လိုအားများပြီး ဈေးနှုန်း (အတိုးနှုန်း) နည်းပြီး စွမ်းအားမြင့်သည့် အရင်းကို ဝယ်လိုအားများသည်။

ယင်းသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းထွက်က အထက်တန်းအောင်ထက် အလုပ်ရခိုင်ခွင့် ပိုများခြင်း၊ ကွန်ပျူတာထိန်းချုပ် စက်ယန္တရားများက လူသားတို့ကိုအစားထိုးသွားခြင်း စသည့် မမြင်ရသောလက်ယူဆချက်ကိုပြသည်။ ရောင်းလိုအားမပါဘဲ ဝယ်လိုအား ညီမျှခြင်းသည် စီးပွားရေးစနစ်တစ်ခုလုံးကို ရှင်းမပြနိုင်သေး။ စွမ်းအားပေး

ဖွေးကွက်တွင် လုပ်အားရောင်းလိုအားမှာ အလုပ်မလုပ်ဘဲနေလျှင် ခံစားရမည့်အားလပ်ခွင့် အကျိုးကို စွန့်လွှတ်လိုမှုအပေါ် တည်သည်။ ထုတ်ကုန်ဖွေးကွက်တွင် ရောင်းလိုအားသည် စားသုံးသူလိုအပ်ကို လိုအပ်သောစွမ်းအားစုများ စီစဉ်နိုင်မှုနှင့် နည်းပညာသုံးစွဲနိုင်မှုတို့အပေါ် တည်သည်။

အားလုံးသည် အားလုံးအပေါ် တည်သည့် အိန္ဒိယ-ဒီဘရူးပုံစံတွင် ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအား ညီမျှခြင်းက တစ်ခုစီကွဲပြားခြားနားသော ဖွေးကွက်များတွင် ဈေးနှုန်းနှင့်အရေအတွက်များကို အသီးသီးချိတ်ဆက်ချိန်ညှိမှုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ လိုအပ်သော သဘာဝချိန်ညှိမှုများ ပြီးပြည့်စုံချိန်အခိုက်အတန့်ကလေးများကို အထွေထွေအားမျှခြေဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ခေါ်သည်။ စားသုံးသူ အကြိုက်များ အားလုံးအတွက် သဘာဝစွမ်းအားစုများ အားလုံးကို အပိုအလိုအနည်းဆုံး အံကိုက်သုံးစွဲပြီးဖြစ်စေသည်။ ထိုအခိုက်အတန့်တွင် ဖြစ်ပေါ်သော ဈေးနှုန်းနှင့်ကုန်စည်အရေအတွက်တို့မှာလည်း စားသုံးသူအကြိုက်နှင့် စွမ်းအားစုများ၏ကုန်ထုတ်စွမ်းအားတို့ ညီမျှသောအဆင့်တွင်ရှိမည်။ ထုတ်ကုန်ဖွေးနှုန်းများသည် အရေအတွက်မည်မျှထုတ်လုပ်ရမည်ကို လမ်းညွှန်ပြီး စွမ်းအားစုဖွေးနှုန်းများက စရိတ် (သို့) ယင်းကိုပိုင်ဆိုင်သူ အလုပ်သမား၊ ကုန်ကြမ်း၊ လောင်စာပေးသွင်းသူများ၏ ဝင်ငွေကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ သူတို့က ကုန်ထွက်ကို ပြန်လည် ဝယ်ယူစားသုံးကြမည်။ ဤသို့ဖြင့် မဆုံးနိုင်သော သုံးစွဲမှု၊ ဝင်ငွေနှင့် နောက်ထပ်သုံးစွဲမှု Spends-in comes-respends သံသရာကိုလည်နေစေပါမည်။

အထွေထွေအားမျှခြေပုံစံ၏ အသုံးဝင်မှု

အိန္ဒိယ-ဒီဘရူးပုံစံသည် လွတ်လပ်သော ဖွေးကွက်၏သဘာဝစွမ်းအားစုများ စွမ်းဆောင်ရည်အရှိဆုံးခွဲဝေအသုံးချမှုတို့ ကောင်းစွာဖော်ပြသည်။ သို့သော် စီးပွားရေးပညာရှင်များကြားတွင် အခြေအနေကွဲပြားမှုကိုလိုက်၍ အစိုးရက စီမံကိန်းချ လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်ပုံကို ပြောဆိုသူများ ရှိနေသည်။ သူတို့က အိန္ဒိယ-ဒီဘရူးတို့၏ ယူဆချက် သုံးရပ်အနက် ဖွေးကွက်သတင်းကို ရောင်းသူဝယ်သူအားလုံး အပြည့်အဝ နားလည်သည်ဆိုသော အချက်မပြည့်စုံလျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကောင်းကျိုး Social Welfare အတွက် အခွန်နှင့် အထောက်အပံ့သုံးစွဲကာ စွမ်းအားစုများခွဲဝေခြင်းပြုရမည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့က အားမျှခြေပုံစံ disequilibrium model များတည်ဆောက်ပြကြသည်။ ထိန်း J.M. Keynes ၏ အထွေထွေသိအိုရီကို အခြေခံသည်။ အိန္ဒိယ-ဒီဘရူးပုံစံက စမစ်၏ မမြင်ရသော လက်သိအိုရီအားမျှခြေပုံစံ equilibrium model ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးအပြုအမူများဖြစ်ရပ် အဖြစ် ရွေ့လျားရာတွင် ကြောင်းကျိုး အဆင့် မူလအားမျှခြေသို့ အချိန်တန် ပြန်ရောက်မရောက် ဟူသော ပြဿနာ real world problem ရှိနိုင်သည်။ ဖြစ်နိုင်သည့် ပြောသော ဘောဂဗေဒတွင် အိန္ဒိယ-ဒီဘရူးကလေးတွင် အားမျှခြေသို့ ပြန်မရောက်သည်ကများများ ရေရှည်တွင် ပြန်ရောက်သည်ဟုလက်ခံသည်။ အိန္ဒိယ-ဒီဘရူးပုံစံ၏ ဝယ်လိုအား ဝယ်ယူမှု

အဲဒါ-ဒီဘုရားတို့ကဲ့သို့ ယူဆချက်များကိုပြောထားကြည့်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ စည်းမျဉ်းဥပဒေသအားဖြင့် ဘောဂဗေဒတွင် ရေရှည်အတွက် စမစ်၏ မမြင်ရသောလက်ယန္တရားကို လွတ်ထားပြီး ရေတို၌ လုပ်စရာရှိသည်တို့ကို ကိန်း၏ အစိုးရက အရေအတွက်ဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု quantity rationing ကိုသုံးစွဲရမည်။ ယနေ့ ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ငွေကြေးဈေးကွက် စီးပွားပျက်ကာလတွင် ငွေကြေးသစ်ထည့်သွင်းခြင်း၊ အခွန်လျော့ချဖြတ်တောက်ခြင်း စသည့် စီးပွားရေး နှိုးဆွ မြှူကြွ သွက်လက်ရေး stimulus များမှာ ဤသဘောဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မလုပ်ပါက စီးပွားရေးတိန်းရှင်များ ကစဉ့်ကလျားပြေးထွက်ပြီး စနစ်ကြီးဘုန်းဘုန်းလဲနိုင်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘောဂဗေဒတွင် ရေတိုအားမျှခြေသို့ ပြန်ရောက်သောပုံစံအများအပြားကို သုံးစွဲလျက်ရှိကြသည်။ သုံးစွဲသောပုံစံများသည် ရေရှည်အားမျှခြေစွဲသာ ဖြစ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခြင်းမရှိ။ သူ့နေရာနှင့်သူ ရှိကြသည်။ ဟက်ရှာ-အိုလင်းပုံစံက အားမျှခြေပုံစံဖြစ်ပြီး IS-LM သည် အားမျှခြေပုံစံဖြစ်သည်။ Cobweb

model သည် နှစ်ခုလုံးအကျုံးဝင်သည်။ အဲဒါ-ဒီဘုရားပုံစံကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် နိုင်ငံတကာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ IMF တို့က ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများအား အကူအညီပေးရာတွင်သုံးစွဲလျက်ရှိသည်။

သဘာဝ သူစာ

ဂျရတ်ဒီဘရူးကို ၁၉၆၀ တွင် ကာလီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ်က ဘောဂဗေဒ သင်္ချာဌာနမှူးအဖြစ် ခန့်ထားသည်။ ၁၉၈၃ စီးပွားရေး ပညာနိဗယ်ဆုကို လက်ခံရရှိသည်။ အနီးရအနည်းငယ်ဝါဒ minimalism ခေတ်စားချိန်ဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်တွင် အားမျှခြေသို့ပြန်ရောက်သည့်ပုံစံအား အစု set နှင့်သဏ္ဍာန်ဖွဲ့ဂရပ်စ် topolasy သင်္ချာ သုံးစွဲလျက် နောက်ထပ်လေ့လာဖော်ထုတ်ခဲ့သေးသည်။ Existence of An Equilibrium for A Competitive Economy (1954) အနီး နှင့်တွဲရေးသော Theory of Value, An Axiomatic anylisis of Economic Equilibrium (1959) တို့အပါအဝင် စာများစွာ ရေးသားခဲ့သည်။

ဦးကြည်မြင့်(လသာ)

အတွေးအခေါ် ဝေါဟာရနှင့် ပညာရှင်များ

မောင်ကိုသီ

Cause အကြောင်းတရား။

အရာရာသည် အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ်မှန်း လူတိုင်းသိကြသည်။ သို့သော် မသိကြသည်က အများကြီးရှိနေသည်။ ရှေးခေတ်ဂရိတို့က ဖြစ်လာခြင်း becoming သည် အတိန်းအကွပ်မဲ့ အခြေအနေ chaos များကြားမှ အစီအစဉ်တကျ ဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်-တည်-ပျက်ကို မြင်တွေ့ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်များအပြင် အရာဝတ္ထုများ၏ ဖြစ်စဉ်အကြောင်းတရားများကိုပါ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ အရစ္စတိုတဲလ်က ယင်းတို့ကို လေးမျိုးစတင် ခွဲထုတ်ပြသည်။ မြင်တွေ့ထင်ရှားသည့် အကြောင်းတရား material cause၊ မြင်တွေ့ထင်ရှားမှုကို ဖြစ်စေသော စွမ်းရည်အကြောင်းတရား efficient cause၊ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဆုံးဖြတ်သောအကြောင်းတရား formal cause နှင့် ရည်ရွယ်ဖန်တီးရသည့် အကြောင်းတရား final cause ဟူ၍ဖြစ်သည်။ အကြောင်းတရားက အကျိုးဆက်အား ကြိုးပမ်းထုတ်လုပ်ရကြောင်းကို ပြန်လည်ဆန်းသစ်သောခေတ် Renaissance မတိုင်မီက ကြားဖူးခြင်းမရှိခဲ့ဘဲ အရစ္စတိုတဲလ်သည်ပင် စကြဝဠာဖြစ်တည်မှု အကြောင်းတရားအဖြစ် ဖန်ဆင်းရှင် Prime Mover ကို ထောက်ပြခဲ့သည်။

ခေတ်သစ် ကြောင်းကျိုးတရားကို ပထမဆုံး ပြည့်စုံစွာ ဖော်ထုတ်သူမှာ (၁၇)ရာစုက ဟော့ဘ်စ် Thomas Hobbs ဖြစ်သည်။ ရုပ်ပဓာနဝါဒီဖြစ်သည့်အတိုင်း အရာရာကို ယန္တရားသဏ္ဍာန်ရုပ်ဟု မြင်သည်။ ယန္တရားအစိတ်အပိုင်းများ ထပ်ပြန်အလှန် ဆက်စပ်လည်ပတ်ရာတွင် အကျိုးတရားအတွက် အကြောင်းတရားရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ သူ့အလိုအရ ဤမဆုံးနိုင်သော ဆက်တိုက်ဖြစ်စဉ် never-ending chain ၏ ပြင်ပတွင် (အရစ္စတိုတဲလ်၏ အရာရာ၏အစ မည်သူမျှ ဖန်တီးခြင်းမဟုတ်သော ဖန်တီးရှင် uncaused cause) သာ ဘုရားသခင်ရှိသည်ဖြစ်သည်။ ဟော့ဘ်စ်၏ အမြင်သည် ခေတ်သစ်သိပ္ပံ၏ နောက်က ရွေ့လျားမှုသည် ရှေ့တွင် အကျိုးဆက်ကွင်းဆက်များကို ဖြစ်စေသည် စသော ရွေ့လျားနေသော အရာများ အပြန်အလှန်ဖြစ်မှုအဖြစ် အရာရာကို ရှင်းပြမှုဖြစ်သည်။ အရာရာ ဖြစ်-တည်-ပျက်ရန် လိုအပ်ချက်များနှင့် လုံလောက်သော အခြေအနေများရှိသည်။ လိုအပ်ချက် ပြည့်စုံလျှင် အရာတစ်ခု မဖြစ်ပေါ်နိုင်။ လိုအပ်သောအခြေအနေ ပြည့်စုံလျှင် ဖြစ်ပေါ်ဘဲ မနေ။ မီးအတွက် လောင်စာရှိသည်လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော်လည်း လောင်စာက

ဦးခင်မောင်ဆွ
စိတ်၏စံအိမ် ဦးနောက်
စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၇၂၈/၀၃/ (၈)

ဒေါ်ငါးစာပေ
၁၃/ ၃၃လမ်း(အလယ်)၊ ကျောက်တံတား၊ ရန်ကုန်။ ဖုန်း-၃၇၃၂၁၀
e-mail: daung73@gmail.com

လောင်စာနှင့် မီးခတ်ရန် လိုသေးသည်။ မြက်ခင်းဖြစ်ရန် မိုးသည် လုံလောက်သော်လည်း တစ်ခုတည်းသော အခြေအနေမဟုတ်။ အခြားအရည်၊ အငွေ့များကလည်း စိုအောင် လုပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဖြစ်-တည်-ပျက်ရန် အကြောင်းအချက်များစွာ ပါဝင်သည်။ နန်းရင်ဝန် ဗာဒီနန်ကို လုပ်ကြံသောကြောင့် ပထမတက္ကစစ်ဖြစ်ရသည် စသည့် တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းပြချက်သည် မလုံလောက်ပေ။

central dogma ဇီဝဗေဒချက်မ

မျိုးရိုးလိုက်ခြင်းသည် DNA မှ ဆဲလ်အတွင်းသို့ ရောက်သည်ဟူသော ဇီဝဗေဒသဘောတရားဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ယင်း၏အခြေခံဖြစ် လမ်းမတ်အဆို(Lamarckism) ထို ငြိတ်သန့်နိုင်ငံသား ခရစ်(Francis H.C Crick) တယ်ချလိုက်နိုင်သည်။ လမ်းမတ်အဆိုသည် မျိုးရိုးလက္ခဏာကို ဆဲလ်အတွင်း အပြောင်းအလဲများတ မထိခိုက်ဆိုသော ၁၉ ရာစုက ဝင်မန် August Weismann ထုတ်ဖော်ချက်အပေါ် အခြေခံသည်။ ဝင်မန်ထုတ်ဖော်ချက်သည် အသေးစိတ်မမှန်သော်လည်း ယေဘုယျလက်ခံရထားသော သီအိုရီဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ နှစ်များတွင် ခရစ်နှင့် ဝတ်ဆင် James D. Watson တို့က DNA ဖွဲ့စည်းပုံကို ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင် ထုတ်ဖော်သောအခါ မျိုးရိုးလိုက်ခြင်းသည် ခြေ့ လက်၊ အဆုတ်၊ မျက်လုံး စသည်တို့တွင်သာ ရှိပြီး အတွေး အကြံအလေ့အကျင့် မှရသော တွင်းကျင်မှုအဖြစ် မပါဝင်ဟု ရှင်းလင်းစွာ တွေ့ရှိကြရသည်။

Deoxyribonucleic acid-DNA သည် ဆဲလ်အတွင်းရှိ ခြေ့ဖြစ်ပြီး သက်ရှိ

ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုချင်းအတွက် လိုအပ်သော ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။ DNA သည် မော်လီကျူးနှစ်ခုတစ်စုံ ပူးလိမ်ခြင်း ကွဲပြားမှု အလျောက် ဇီဝဗေဒသင်္ကေတများ ကွဲပြား ကာ မျိုးရိုးဗီဇ gene အစိတ်အပိုင်းများ DNA တွင် ဖြစ်ပေါ်သည်။ မျိုးရိုးဗီဇအများ စုသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနေသော ဆဲလ်များအတွက် ပရိုတိန်းဓာတ်များ လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ရန် ညွှန်ကြားမှုပြုသည်။ ဤသို့ DNA မှ ပရိုတိန်းသို့ပြောင်းမှု တွင် RNA (ribonucleic acid) ကြားခံဓာတ်ပြုမှုပါဝင်သည်။ RNA အမျိုးအစားတစ်ခုက DNA ၏ ညွှန်ကြားချက်ကို ပရိုတိန်းထုတ်လုပ်သော ဆဲလ်ယန္တရားသို့ သယ်ဆောင်ပေးစဉ် ကျန် RNA တို့က မျိုးရိုးဗီဇသင်္ကေတအလိုက် တောင်းဆိုသော amino acids တို့ကို သယ်ဆောင်ပေးသည်။

DNA မှ RNA သို့ ယင်းမှ ပရိုတိန်းသို့ မျိုးရိုးဗီဇသတင်းစီးဆင်းမှုသည် တစ်လမ်းသွားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးရိုးဗီဇသို့ ပြန်မရောက်။ ယင်းကို ခရစ်က ဇီဝဗေဒ၏ ဗဟိုချက်မတရားဟုခေါ်သည်။ ယနေ့ ထပ်မံတွေ့ရှိချက်အရ အချို့သော ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများတွင် RNA မှ DNA သို့ ပြန်စီးမှုကိုတွေ့ရသော်လည်း မျိုးရိုးဗီဇလက္ခဏာသတင်းအချက်အလက်များသည် ဆဲလ်မှ မျိုးရိုးဗီဇသို့ ပြန်လည်ဖြတ်သန်းခြင်းမရှိ (RNA များသည် DNA မှ လာပြီး ပရိုတိန်းများကို RNA သတင်းအချက်အလက်ထုတ်လုပ်သည်)ဟူသော အချက်မှာ မှန်ကန်ဆဲရှိသည်။

chaos theory ခေးအော့စ်သီအိုရီ ရှုပ်ထွေးသော စနစ်များကို တွေးခေါ်

ချဉ်းကပ်လေ့လာမှု သီအိုရီများဖြစ်သည်။ အကြောင်းတရားနှင့် အချိုးကျမှု မရှိခြင်း nonlinear ၊ အစဉ်ပြောင်းလဲနေခြင်း dynamic ၊ ကျပန်းဖြစ်ပျက်မှု randomness နှင့် အစပြုအခြေအနေကို တုံ့ပြန်လွယ်မှု initial conditions တို့သည် ရှုပ်ထွေးသော စနစ်၏လက္ခဏာများဖြစ်သည်။ ခေးအော့စ်သီအိုရီကို ရာသီဥတု၊ လူဦးရေတိုးတက်မှုနှင့်ကျဆင်းမှု၊ ရေလွှမ်းမိုးမှု၊ တောမီးလောင်မှု၊ ရောဂါကပ်၊ စတော့ဈေးကွက် စသည်တို့အတွက် သုံးစွဲကြသည်။

ခေးအော့စ်သီအိုရီကို ၁၉၆၀ နှစ်များနှင့် ၁၉၇၀ နှစ်များအတွင်း သန့်၊ စာရင်းအင်းနှင့် မိုးလေဝသပညာရှင် လောရင်း Edward Lorenz မှစတင်ပြီး ကွန်ပျူတာတီထွင်သုံးစွဲမှုတိုးတက်သည်အထိ ဆက်နွယ်ထောက်ထောက်ကူခဲ့သည်။ တိုက်ကြီးတစ်တိုက်မှ လိပ်ပြာတောင်ပတ်ခြင်းက နောက်တိုက်ကြီးတစ်တိုက်တွင် မှန်တိုင်း ကျရောက်သည်ဟူသော စကားဥပမာမှာ သူ၏ ထုတ်ဖော်ချက်ဖြစ်သည်။ လောရင်းမျဉ်းကွေး စသည်ဖြင့်လည်း စာရင်းအင်းဗေဒတွင် သူ၏အမည်ကျော်ကြားသည်။

ခေးအော့စ်သီအိုရီနှင့် ဆက်စပ်သော သဘောတရားများတွင် တစ်ထပ်တည်းမဟုတ်သော်လည်း ဆင်တူဖြစ်ရပ်များ မကြာခဏ ထပ်မံဖြစ်ပေါ်သည့် strange attractors ၊ တောင်များ တိမ်များ စသော တိန်းပြည့်မဟုတ်သည့် မျက်နှာစာများ ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ အပြောင်းအလဲများကို တိုင်းတာသော Fractal geometry ၊ အရွယ်အချိုးအစားမတူသော်လည်း သဏ္ဍာန် များ သူ့အလိုအလျောက် အထပ်ထပ်ဖြစ် သည့် self-similarity ၊ အစပြုအင်အား ၏

နှစ်ဆအချိုး တိုးတိုးတက်သော နာရီချိန်သီးလွှဲမှု စသည့် doubling စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

ခေးအော့စ်သီအိုရီသည် အငြင်းပွားဖွယ်မရှိသော်လည်း တွက်ချက်ရပင်ပန်းခြင်း၊ ယူဆချက်များစွာ ချေဖျက်လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အဖြေများ အားထားရဖွယ်မရှိဟု ဝေဖန်ကြံခြင်း စသည်တို့ ကြုံရသည်။ အထူးသဖြင့် ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးပိုမိုပူပူလှူလှူကို ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ဆိုးရွားလာခြင်းဖြင့် ပြသရာ၌ တာဝန်မယူလိုသူတို့ဘက်က ကွန်ပျူတာရလဒ်များအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပတ်ဝန်းကျင်သဘာဝ သုံးဓာတ်အားထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးမှု တွန်ယက်များ စသည့် အကြောင်းတရား များစွာ ထိန်းချုပ် လုပ် ကိုင် ရမှု များအတွက် လက်တွေ့အသုံးဝင်လျက်ရှိနေပါသည်။

Chomsky, Noam နိုအမ်ချော့စ်ဝက် ဘာသာဗေဒကို တော်လှန်ပြောင်းလဲပေးခဲ့သည်။ မျိုးဆက်လက်ပြောင်းသွင် transformational-generative grammar သီအိုရီကိုထုတ်ဖော်သော အမေရိကန်ဘာသာဗေဒနှင့် လူမှုဝေဖန်ရေးသမားဖြစ်သည်။ ဘာသာဗေဒထက် နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ဂြိုဟ်တွင်းရေးဝါဒသည် ဒီမိုကရေစီကို လမ်းကြောင်းလွှဲပြီး ကော်ရိုရိုက်အရင်းခွင်တို့၏ အကျိုးစီးပွားဘက်ကိုလိုက်နေကြောင်း ဝေဖန်ရာ၌ ကျော်ကြားသည်။ American Power and the New Mandarins (1966) ဟူသော ဗီယက်နမ်စစ်ဝေဖန်ချက် The Fateful Triangle: The United States, Israel and Palestinians (1983) ၊ Turning the Tide: US Intervention in Central America and the Struggle for Peace

(1985) Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media (with Edward S. Herman, 1988) စသည်တို့ကို ရေးသားခဲ့သည်။

ချောမ်စကီ၏ ဘာသာဗေဒသိပ္ပံဆိုရသည် ၁၉၅၇ က စတင်ဖျိုးခဲ့သည်။ Syntactic Structures မှ နောင်ဆယ်စုနှစ် နှစ်ခုအတွင်း တိုးချဲ့ပြုပြင်မှုဖြစ်သည်။ သူ၏ အကျော်ကြားဆုံး ဘုံသဘော (စကြဝဠာစံ) သဒ္ဒါ Universal grammar တွင် တလေးများ အလွယ်တကူ စကားပြောနိုင်သောလျှောက် ဝန်းကျင်မှမပြည့်မစုံ၊ အမှားမှား အယွင်းယွင်း ရှေ့နောက်မညီပြောဆိုနေကြသော စကားများနှင့် မကိုက်ညီဘဲ ဖြစ်ရသည်ဟုဆိုသည်။ အပြုအမူဝါဒ behaviorist တို့၏ ကလေးများသည် စကားကိုအတယူကာ အတတ်သင်သည် ဆိုခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် ကလေးများ၌ စကားအကြောင်း နားလည်နိုင်စွမ်းရှိပြီး ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ကလေးတိုင်း သူဝန်းကျင်မှစကားကို သူပြောဆိုနိုင်ပြီး ယင်းသည်ပင် ဘာသာစကားများ၌ ဘုံသဘောသဘာဝများရှိနေခြင်းကိုပြသည်ဟု ဆိုသည်။

ချောမ်စကီက ဘာသာစကားတိုင်း၌ မှန်ကန်သောဝါကျများ ထုတ်လုပ်သည့် သဒ္ဒါတို့သည် စကားပိုင်း phrase နှင့် ဝါကျ sentence ကိုဖြစ်စေသည်။ Generative ဖွဲ့ကွယ်ထားသော စည်းမျဉ်းများကို ထင်ဟပ်ပြစေသည်။ transformational ဘာသာစကားများ၏ ဘုံတူညီများတွေ့ရစေသည်။ Universal ဟုဆိုသည်။ စကြဝဠာဘုံ သဘောစံ သဒ္ဒါပါဝင်မှုသည် ကလေးများအား စကားတည်ဆောက်ပုံ ကို နားလည်လွယ်စေပြီး ရွေးချယ်ရန်ညှိ

သွားစေသည်ဟု ဆက်လက်ထောက်ပြသည်။ (အချို့ပညာရှင်များက စကြဝဠာဘုံသဒ္ဒါသည် လူ၏ဦးနှောက်ဖွဲ့စည်းမှုမှ တိုက်ရိုက်ဆင်းသက်သည်ဟုပင် ဆိုကြသည်။)

ချောမ်စကီ၏ ထုတ်ဖော်ချက်များသည် ယုတ္တိဗေဒပညာရှင်များ၊ ကွန်ယူတာ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုဝါဒ structuralist များ၏ စကားလုံးများသည် အရုပ်သင်္ကေတများ၊ နှစ်ဖက် အမှားအပြန်အလှန်နားလည်သည်များ၊ ဝါကျတွင် သွတ်သွင်းရန်ပြုပြင်ရမှုများသာ ဖြစ်သည်ဆိုခြင်း၏ ကျေးဇူးနှင့်မကင်းပေ။ ကွဲပြားသည်မှာ သူက ဘုံသဘောဖြစ်မှု၊ ထပ်တူညီမှုကို ချဉ်းကပ်ခဲ့ပြီး မတူညီမှု နောက်သို့လိုက်မကြည့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘာသာဗေဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဘာသာစကားများ၏ ဘုံသဘောများကို ယေဘုယျသိဘို့ရိများ ထုတ်ဖော်ရန်ဖြစ်သည်ဟု သူက ဆိုသည်။ ခေတ်သစ် ဘာသာဗေဒသိပ္ပံဆိုရန်သမ္မု ချောမ်စကီ၏ဩဇာနှင့်မကင်းလောက်အောင် သူ၏ လွှမ်းမိုးမှုကို တွေ့ရသည်။ သူ၏ဘာသာစကားသည် စိတ်ကလိုသဘောဖြစ်ပြီး ဘေးမှ လူမှုဝန်းကျင်နှင့်မဆိုင် ဟူသော အဆိုက အပြုအမူဝါဒများကို နေရာပျောက်သွားစေပြီး လက်တွေ့သိပ္ပံနယ်ပယ်ကို ပို၍ကြီးမားစေခဲ့သည်။

Christ, Jesus ယေဓူခရစ် ၁ရစ်ယာန်ဘာသာထူထောင်သူ ဂျူးဘုရား၏တမန်တော် (Christ or Messiah) လက်တင်အင်္ဂလိပ်စကားမှာ ဟိဘရူးသံအရ ဂျော့ရှုဝါ၊ ယေရှုဝါဖြစ်ပြီး သူမွေးဖွားချိန်မှစ၍ ကမ္ဘာ့ခုနှစ်ကို စတင်

သည်။ သူ့ကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သူများက ဂျူးဒါးအရပ်သားတို့၏ ဒဏ္ဍာရီသို့ကတည်းက ဖြေကမ္ဘာ၌ ဘုရားသခင်နိုင်ငံတော် ထူထောင်ရန် လက်ရှိတမန်တော် (ဂေဘရယ်)က ဆံပင်ဆီလိမ်း ဥပဇွယ်မြှောက်ရွေးချယ်ရသူဖြစ်သည်။ အစွလမ်းကျမ်းစာ၌မူ ဂျူးဇက်သည် မိုဟာမက်နောက် ဒုတိယအရေးပါသော တမန်တော်ဖြစ်သည်။ ဂျူးဇက်အကြောင်းကို သူကွယ်လွန်ပြီး အနှစ်တစ်ရာကျော်ကရေးသော ဓမ္မကျမ်းစာသစ် အထူးသဖြင့် The Gospel-ခရစ်ဝင်၊ ဖြစ်စဉ်နှင့်တရားတော်မှ သိရသည်။ ဂျူးဇက်သည် ရောမတို့ သိမ်းပိုက်အုပ်စိုးထားသော ဂျူးဒါးတွင် မိမိကိုယ်ကို တမန်တော်ဟု ခေါ်ဆိုလျက် အုပ်စိုးသူများ၊ လူချမ်းသာများ၏ ဖိနှိပ်မှုအမျိုးမျိုးမှ စိတ်သက်သာရာရရေး လှည့်လည်တရားဟောနေသူများထဲမှ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူ၏ တရားဟောမှုမှာ သုံးနှစ်သာကြာသည်။ ဂျော်စန်ဖြစ်ဘေး၌ ဝမ်းကွဲတော်သူနှစ်ခြင်းပြုသူ ဂျွန် John the Baptist ၏ ဥပဇွယ်မြှောက်ခြင်းမှ ရောမအုပ်ချုပ်သူတို့က ကားစင်တင်စီရင်သည်အထိ ဖြစ်သည်။

မိုးဇက်၏ ပညတ်တော်ဆယ်ပါးကို လိုက်နာရေးဖြင့် လူမှုအစီအစဉ်သစ်ကို ဟောကြားခြင်း၊ အစဉ်အလာ ဂျူးကျောင်းတော်ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် တစ်လမ်းတစ်ဘာသာဖြစ်ခြင်း၊ ဆင်းရဲသမားများ အပယ်ခံများကြားတွင် ရောထွေးနေထိုင်သွားလာခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ကျော်ကြားမှုရသည်။ မိုးဇက်၏ စစ်မှန်သောဝိညာဉ်ဝင်စားသည်ဟု ဆိုကာ သူ့အား ဘုရားသားတော်ဟု လက်ခံခြင်းမှ

တစ်ဆင့် ကယ်တင်ခြင်းခံရမည်ဟု ဟောကြားသည်။ သူနှင့်တပည့်များက ကမ္ဘာကြီးအဆုံးသတ်နီးလာပြီး ဘုရားကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှသာ ကောင်းကင်ဘုံသို့ ရောက်နိုင်မည်ဟုလည်းဆိုသည်။

ကျမ်းစာသစ်တွင် ဂျူးဇက်ကို လူချစ်လူခင်များပြီး ပုံတိုပတ်စများနှင့် သင်ကြားပေးတတ်သူဟုဆိုသည်။ ကိုယ်တိုင်စံပြအနစ်နာခံနေထိုင်ခြင်း၊ ယုံကြည်မှုဖြင့် ရောဂါဘယကုသပေးခြင်း faith healing တို့ပြုသည်။ ဘုရားကို သင့်နှလုံးသားဖြင့် ချစ်ပါ။ အိမ်နီးနားချင်းအပေါ် သင့်ကိုယ်ကဲ့သို့ချစ်ပါ စသည်ဖြင့်လည်း ဟောကြားသည်။ နောက်လိုက်များအား ကိုယ်တို့စွန့်ခြင်း၊ ဥစ္စာစနစွန့်ခြင်း၊ လျှာတန်းခြင်း၊ လုံလုံချင်းခြင်းချက်မထားဘဲ ချစ်ခင်ရန် သနားကရုဏာထားရန်၊ အကြမ်းမဖက်ကြရန် ကျင့်ကြံစေသည်။ ဂျူးမဟုတ်သူများ ဂျူးဘာသာမကိုးကွယ်သူများ၊ လူအဖွဲ့အစည်း၏အပယ်ခံများ၊ ဆင်းရဲသားများ အဖိနှိပ်ခံများကို သူ၏သာသနာသို့ သွတ်သွင်းခြင်း evangelized ပြုကာ သူ့ကြွယ်များ၊ ဩဇာအာဏာရှိသူများကို ရွတ်ခံခဲ့သည်။

ဂျူးဇက်၏ ဒုက္ခခံခြင်းနှင့်သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းအား တပည့်များက ဘုရား၏အလိုတော်၊ သိုက်စာ နိမိတ်တဘောင်ကိုပြည့်စွမ်းခြင်းဟု ယုံကြည်ကြသည်။ တားစင်တင်ခံရသည့်တစ်လျှောက် အနာတရသော ဆင်းရဲခံခြင်းသည် လူသားတစ်ဦး၏ အတွက် ထာဝရကယ်တင်ခြင်းကို ဖော်ပြသည်ကိုယ်စားပေးဆပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ နှစ်ရက်အကြာ သင်္ချိုင်းမှ ရှင်သန်သဖြင့်...

သူ့ကိုယ်သူ တမန်တော် Christ ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပြီး သေခြင်းတရားကို ဘုရားသခင်အား ယုံကြည်မှုဖြင့် အနိုင်ရနိုင်ကြောင်း ပြသခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဟောကြားသည်။ ယင်းကို သူ၏တပည့်များရှေ့တွင် ကိုယ်ထင်ပြဟောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး (တာဝန်များကုန်ဆုံးသဖြင့်) ဘုရားသခင်၏ နိုင်ငံတော်သို့ပြန်တော့မည်ဟုလည်း နှုတ်ဆက်သည်။

ဂျိုးဇက်၏ တရားတော်များသည် ကွယ်လွန်ပြီးသည့် နှစ်တစ်ရာအတွင်း အထူးသဖြင့် တပည့်ရင်း ၁၂ ပါးအနက် သူတော်စင်ပေါလ် Saint Paul အားဖြင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဟူ၍ ရောမအင်ပိုင်ယာ၊ တစ်ခုလုံးပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။

Christian democracy ခရစ်ယာန်ဒီမိုကရေစီ

ကက်သိုလစ်ကျောင်းတော်၏ ၂၀ ရာစုဆန်း ရှေးရိုးစွဲလူမှုဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းတိုးတက်ရေးမှ ဥရောပ (အထူးသဖြင့် အနောက်ဂျာမဏီ၊ အီတလီ)နှင့် ချီလီ၊ ဗင်နီဇွဲလာ၊ အယ်လ်ဆာဗေးဒိုး၊ စသော တောင်အမေရိကတွင် ပေါ်ပေါက်သော လှုပ်ရှားမှုဖြစ်သည်။ ယခုအခါ လက်ယာဖက် နိုင်ငံရေးပါတီများအဖြစ် ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးစည်းခြားသော်လည်း ခရစ်ယာန်တန်ဖိုးစံနှုန်း၊ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်၊ လူမှုဖူလုံရေးအစီအစဉ်စနစ်တို့ကို တိုင်ပွဲကာ ဘာသာဝင်များနှင့်ကျောင်းတော်တို့၏ထောက်ခံမှုကို ကြီးမားစွာရရှိနေကြသည်။

Christian Science ခရစ်ယာန်သိပ္ပံ

ဇိုးဇက်၏ ယုံကြည်မှုအခြေခံကုသမှုဥပမာကိုလိုက်၍ ဖွဲ့စည်းထူထောင်သည်။
The Church of Christ, Scientist ကို

၁၈၅၉ ၌ Mary Baker Eaddy က သူမ၏ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအကြံပေါ်တွင် အခြေခံဟောပြောထူထောင်သည်။ သူမက အမှန်တရားကို ဘုရားသာ (the Infinite Mind) သိသဖြင့် လူတို့ တွေ့မြင်ခံစားရသမျှ သေဆုံးခြင်းအပါအဝင် ဒုက္ခ၊ ဝေဒနာများသည် ထင်မှတ်မှားခြင်းများသာဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်အလိုတော်နှင့် ကွဲပြားသည့် လက္ခဏာပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားသခင်ထံ ဆုတောင်းလျက် အလိုတော်နှင့်ညီရန် ပြောင်းလဲပြုပြင်ခြင်းဖြင့်သာ ကုစားနိုင်မည်ဟုဆိုသည်။ ခရစ်ယာန်သိပ္ပံပညာရှင်များသည် ဆေးသိပ္ပံကို ငြင်းပယ်သည်။ သူမက Science and Health, with Key to the Scriptures (1875) ကို ရေးသည်။ အကြိမ်ကြိမ် ပြန်လည်တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေရသည်။

ဘာသာရေးတွင် ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ ကျောင်းတော်များမလိုဟုလည်း သူမကဆိုသည်။ Science and Health စာအုပ်ပါ ကျမ်းစာစာသားများကို ရွတ်ဆိုရန် အချိန်ဇယားပင် သူမက ချပေးသည်။ ပိုမိုအစွမ်းထက်ရန်ဟုဆိုသည်။ လိုက်လံကုသပေးမည့်သူများကို စိစစ်လျက် လိုင်စင်ထုတ်ပေးသည်။ ဘော့စတွန်၌ နာမည်ပျော်စာကြည့်တိုက်များ၊ ဟောပြောပွဲများ လှမ်း၍ ကမ္ဘာအနှံ့ ပြုပေးသည်။ ယခုဆိုလျှင် အင်တာနက်မှာပင် ဝက်ဘ်ဆိုက် အကြီးကြီးနှင့် အသေးကလေးပေါင်း များစွာ ရှိနေသည်။ ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမားလှသော Christian Science Monitor သတင်းစာကို ကြားဖူးကြပေလိမ့်မည်။

မောင်ကိုသီ

Ref: A World of Ideas
by Chris Rohmann.

မိန်းမတစ်ယောက်၏ အပြုအမူကွယ်တွင် အဓိပ္ပာယ်များစွာ ရှိနေတတ်သည်ကို သိမြင်ခံစားနိုင်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်နားလည်ရခက်သော အပြုနှင့် မိန်းမတစ်ယောက်၏ ပုံတူတို့ ရေးဆွဲသော ပန်းချီဆရာသည် သူရေးဆွဲနေသည့် မိန်းမ၏ ရင်တွင်းခံစားချက်ကို သူ့ရင်ထဲ ဆွဲယူကာ ခံစားရေးဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်မ ထင်မြင်မိပါသည်။

ရင်ဘတ်နှင့် ပန်တီးသည်

ခင်လှိုင်ကြူ

မိုနာလီဇာ ပန်းချီကားနှင့် ပတ်သက်၍ အတွေးအမြင်တွင် ကျွန်ုပ်ယာဝင်နေသည့် ဆောင်းပါးဖတ်လိုက်ရသည်။ သည်ပန်းချီကားအကြောင်းနေသည့် ဆောင်းပါးများကို ကြုံလျှင် ကြုံသလို ကျွန်ုပ်ဖတ်လေ့ရှိပါသည်။ ပန်းချီဝါသနာပါသည့် သူတစ်ယောက်အနေနှင့် ပန်းချီကား၏ တန်ဖိုး၊ ပန်းချီကား၏ ပြောင်မြောက်သည့် လက်ရာကို နားလည်သဘောပေါက်၍ မဟုတ်ပါ။ မိုနာလီဇာဆိုသည့် အမျိုးသမီးကလေး၏ သက်သောင့်သက်သာ ထိုင်နေသည့်ဟန်နှင့် အေးမြသည့် သူ့အပြုံးကို နှစ်သက်၍ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မက မိုနာလီဇာ၏အပြုံးကို အေးမြသည်ဟု ခံစားရသော်လည်း ပညာရှင်အများစုက လျှို့ဝှက်သော အပြုံးဟု မှတ်ချက်ချကြသည်ကို ဖတ်ရပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ မိန်းမချင်း ကိုယ်ချင်းစာ နားလည်ပါသည်။ မိန်းမတစ်ယောက်၏ အပြုံး နောက်ကွယ်တွင် အဓိပ္ပာယ်များစွာ ရှိနေတတ်သည်ကို သိမြင်ခံစားနိုင်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်နားလည်ရခက်သော အပြုံးနှင့် မိန်းမတစ်ယောက်၏ ပုံတူတို့ ရေးဆွဲသော ပန်းချီဆရာသည် သူရေးဆွဲနေသည့် မိန်းမ၏ ရင်တွင်းခံစားချက်ကို သူ့ရင်ထဲ ဆွဲယူကာ ခံစားရေးဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ ထင်မြင်မိပါသည်။ ပန်းချီဆရာကြီး လီယိုနာနိုသည် မိုနာလီဇာမိသားစုနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူဖြစ်၍ မိုနာလီဇာ၏

သည်အားဖြင့် မကြာခဏ နီးစပ်မြင်တွေ့ခဲ့
 ဇူးပါလိမ့်မည်။ သူ့မိသားစုအတွင်းရေး
 တို့လည်း ထဲထဲဝင်ဝင် သူ့သိပါလိမ့်မည်။
 ထို့ကြောင့်လည်း မိနာလီဇာ အမျိုးသမီး၏
 အပြင်လောကတွင် သက်ဝင် လှုပ်ရှား
 နေသည့် ပုံရိပ်တို့ကို သူ့ပန်းချီကားမှာ
 နှစ်မြှုပ်ထည့် သွင်းရေး ဆွဲ နိုင်ခဲ့ခြင်း
 ကြောင့်လည်း သူ့ပန်းချီကားမှာ သက်ရှိ
 ထင်ရှား လှပပျိုလ်နှင့်မြား အသက်ဝင်နေ
 သည်ဟု ကျွန်မ ထင်မြင်မိပါသည်။

ကျွန်မတို့ရုပ်ကွက်တွင်နေ၍ ကျွန်မ
 နှင့် ရင်းနှီးခင်မင်သော ပန်းချီဆရာနှစ်
 ယောက်ရှိပါသည်။ နှစ်ယောက်လုံးပင်
 နာမည်ပြောလိုက်သည်နှင့် ချက်ချင်းသိနိုင်
 သည့် နာမည်ကျော် ပန်းချီဆရာများ ဖြစ်
 ကြသည်။ ထိုနှစ်ယောက်မှ ငယ်သူတစ်
 ယောက်က ကျွန်မတို့ရုပ်ကွက်မှာ ကြီးပြင်း
 ခဲ့ပြီး အိမ်ထောင်ကျသောအခါမှာလည်း
 တစ်ရပ်ကွက်တည်းသားချင်း မိန်းကလေး
 နှင့် အိမ်ထောင်ပြု။ သားသမီးတွေနှင့်
 သည်ရပ်ကွက်မှာပင် နေထိုင်ကြသည့်
 အတွက် ကျွန်မတို့မိသားစုနှင့် ပိုမိုရင်းနှီး
 ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်မ ခင်ပွန်း
 သည်နှင့် သူက လမ်းပေါ်မှာ လက်ဖက်ရည်
 ဆိုင်မှာ တွေ့ကြဆုံကြ စကားလက်ဆုံကျ
 ကြနှင့် ရင်းနှီးမှုပိုရှိသည်။ ကျွန်မခင်ပွန်း
 သည် ဆုံးတော့ သူက ကျွန်မဆီမှာ
 ဓာတ်ပုံတောင်းသည်။ အစ်ကိုပုံတူ ဆွဲချင်
 လို့တဲ့။

ကျွန်မခင်ပွန်းသည်ကလည်း ဓာတ်ပုံ
 ရိုက်လေ့ရှိသူမဟုတ်။ တစ်ဦးချင်းအနေနှင့်
 သေသေချာချာ ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံ မရှိ။
 မွေ နှော့က ရှာဖွေကြည့် လိုက်တော့
 နောက်ဆုံးရိုက်ထားသည့် ပတ်စ်ပိုပုံကလေး
 တစ်ပုံတွေ့၍ ဤပုံကလေးသာ ပေးလိုက်

ရသည်။ ပန်းချီဆရာဖြစ်သည့်အတွက်
 ခင်မင်ရာခင်မင်ကြောင်း ပန်းချီပုံတူ
 အမှတ်တရ ဆွဲပေးမည်ဟု နားလည်လိုက်
 သည်။ သိပ် အလေးအနက် မထားမိ။
 တစ်နေ့နေ့တော့ သူ့ဆွဲပေးလိမ့်မည်ဟု
 သဘောထားလိုက်သည်။ သူ့အိမ်မှာ သူ
 အဘိုးပုံတူဆွဲထားသည်ကို တွေ့ဖူးသည်။
 အဖြူအမည်းပုံတူ ဖြစ်၏။ သည်လိုပဲ သူ
 ဆွဲပေးလိမ့်မည်ဟု ထင်မိသည်။ ဓာတ်ပုံယူ
 သွားပြီး နောက်တစ်နေ့မှာပင် သူက ပန်းချီ
 ကားချပ်ကြီး ယူလာသည်။ ညက တစ်ည
 လုံးဆွဲတာ အရက်တက်မှ ပြီးတယ်ဟု သူက
 ဆိုသည်။ သူ့ပန်းချီကားကို မြင်ရလျှင်ပင်
 ကျွန်မနှင့် တစ်ကွ အတူ ရှိနေသူများ
 တအံ့တဩဖြစ်ကြရသည်။ သူ ဆွဲလာခဲ့
 သည်မှာ ကျွန်မခင်ပွန်းသည်၏ ပုံတူ
 အမှန်ဖြစ်သော်လည်း ဓာတ်ပုံထဲကအတိုင်း
 မဟုတ်။ ဓာတ်ပုံထဲကထက် အသက်ဝင်
 နေသည်။ အထူးသဖြင့် ပန်းချီကားထဲမှ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ မျက်လုံးများက ရှေ့တည့်တည့်
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဘေးကိုလည်းကောင်း
 သွားလေရာကို လိုက်ကြည့်နေသလို ခံစား
 ရသည်။ ပြီးတော့ သူ့နားရွက်များက
 တစ်ခုခုကို နားစွင့်နေသလိုလို။

ပန်းချီ ဆရာက ပြောသည်။
 “အစ်ကိုမျက်နှာကို မြင်နေကျအတိုင်း
 ဆွဲထားတာ။ သူ့စကားပြောတာ၊ ပြုံးတာ၊
 ရယ်တာ အားလုံး ကျွန်တော် မှတ်မိနေ
 တယ်လေ။ အထူးသဖြင့် အစ်ကိုက ဘယ်
 အချိန်ကြည့်ကြည့် ရှေ့ဆံပင် အခွေလေး
 က ကျနေတတ်တယ်”

ဟုတ်ပါသည်။ နဖူးဆံစမှာ ဝှေ့မနှို
 ဘဲနှင့် သူ့ဆံပင် ခွေပြီး ကျလာတတ်သည်။
 ဓာတ်ပုံထဲမှာတော့ သပ်သပ်ရပ်ရပ် နှစ်
 တင်ထားသည်။ ကျွန်မတို့ ပန်းချီဆရာ

လေးက ဓာတ်ပုံကို အခြေခံပြီး သူ့ရင်ထဲ
 မှာ ပူးဝင်နေသည့် သူ့မိတ်ဆွေ၏ ပုံတူကို
 ဆွဲလိုက်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း အသက်
 ဝင်လွန်းလှသည်။

ပုဂံရာဇဝင်ကို ဖတ်ဖူးသူတိုင်း၊ ပုဂံ
 ဘုရားဖူးရောက်ဖူးသူတိုင်း မနုဟာ ဘုရား
 အကြောင်း ကြားဖူး၊ မြင်ဖူးကြပါလိမ့်မည်။
 ကျားကြပ်၍ ခေါင်မိုးနိမ့်သော တန်ဆောင်း
 အတွင်း၌ ကြီးမားသော ဆင်းတုတော်ကြီး
 ရှိနေသည်။ အနော်ရထာမင်းက သထုံကို
 တိုက်ခိုက်အောင်နိုင်ပြီး သထုံဘုရင် မနု
 ဟာမင်းကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်လာခဲ့ သည်။
 အကျဉ်းသားသုံးပန်းတဝဖြင့် နေခဲ့ ရသော
 မနုဟာမင်းက သူပိုင် ရတနာ ပစ္စည်းတို့ကို
 ထုခွဲပြီး ကြီးမားသော ဆင်းတုတော်ကြီးကို
 တည်ခြင်းသည် သူ၏ အကျဉ်းကျခံဘဝ၏
 ပြရပ်ဟု ဆိုကြ ပါသည်။ ဟုတ်လောက်
 ပါသည်။ ပုဂံခေတ် လက်ရာ၊ ပုဂံဘုရားများ
 အနက် ဂူဘုရားများသည် လေဝင်ပေါက်
 များနှင့် အလင်းရောင် ကောင်းစွာရ
 သည်ကို တွေ့ရသည်။ မနုဟာဘုရား
 ကတော့ အတွင်းကို ဝင်လိုက်ရပြီး
 တန်ဆောင်းနှင့် ထိလှလှ ဆင်းတုတော်
 ကြီးကို ဖူးလိုက်ရလျှင်ပင် မွန်းကျပ်သလို
 ခံစားရသည်။ မျက်နှာတော်ကလည်း
 တင်းမာသယောင်ရှိသည်ဟု ကျွန်မထင်
 သည်။ ပုဂံသားတို့၏ လက်ရာမဟုတ်။
 သထုံမှပါလာသော ပညာရှင်တို့၏
 လက်ရာဖြစ်၍ ကွဲလွဲချက် ရှိသည်
 သဘောဟု ယူဆသော် ရနိုင်သလို
 ဘုရားပုံတော်ကို ဆစ်ထုသည့် ပညာရှင်
 သထုံသားတို့၏ စိတ်သန္တာန်မှာ
 သူတို့ဘုရင်၏ ရင်တွင်းခံစားချက်တို့ ထင်
 ဟပ်နေပုံရပါသည်။ ဘုရင်ကြီး မိန့်သည်
 ဖြစ်စေ၊ မမိန့်သည်ဖြစ်စေ ဘုရင်ကြီး၏

ခံစားချက်ကို နားလည်ခံစားပြီး သည်
 ထူးခြားသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ဆောင်
 ဖန်တီးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျွန်
 ပါသည်။

ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်က ကောင်းထို
 ဆရာအသစ်တစ်ယောက် ရောက်လာသည်
 ဆရာက အသားမည်းပြီး အရပ်ဆိုးရသည့်
 အထဲ မျက်နှာထားက မှန်ကုပ်ကုပ်နှင့်
 ကျွန်မ သူ့ငယ်ချင်းတစ်ယောက်က
 ကောက်ခါငင်ခါ မှတ်ချက်ချသည်။

“ဆရာမျက်နှာကလည်း နရသူတည်း
 တဲ့ ဘုရားကျနေတာပဲ”

သည်တုန်းက ကျွန်မတို့ ပုဂံ
 မရောက်ဖူးကြသေးပါ။ သို့သော်လည်း
 ကျွန်မတို့ သူငယ်ချင်းများက သူ့စကား
 ချက်ချင်းနားလည်ကြသည်။ ပုဂံရာဇဝင် ကို
 သင်ခဲ့ရ၍ နရသူမင်းအကြောင်း သိကြ
 သည်။ အဖေကိုသတ်၍ နန်းတက်လာသော
 ရန်ရှင်ကြမ်းတမ်းသော ရက်စက်တင်
 သော မင်းတစ်ပါးဖြစ်၍ သူတည်သည့်
 ဘုရားမျက်နှာတော်မှာ မှန်ကုပ်ကုပ်နှင့်
 သပွယ်မှုမရှိဟု ဆိုပါသည်။ တကယ်တော
 ဘုရင်က ငါတည်တဲ့ဘုရား ငါ့ရုပ်နှင့်ထူ
 မည်ဟုတော့ အမိန့်တော် ချမှတ်စဉ်
 မထင်ပါ။ ဘုရင်၏ စရိုက်၊ ဘုရင်၏ စိတ်
 သဘောထားတို့သည် ဘုရားဆင်းတုတော်
 ကို ထုဆစ်သော အနုပညာရှင်၏ ရည်
 တွင် ကိန်းအောင်နေသည့်အတွက် လက်
 က အလိုအလျောက် သည်လို အသွ
 ဆောင်သွားခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အနုပညာရှင်တစ်ယောက်၏ စိတ်
 သည် သူ့ရင်ဘတ်ထဲမှ နှလုံးသားနှင့် ဆ
 နွယ်နေပါသည်။ အလှုပ်သဘော
 လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုများတွေ့အဖြစ်လ
 ကောင်း သူ့လက်က လှုပ်ရှားနေသည့်

မှာတော့ သူ့အနုပညာပစ္စည်းသည် အရည်အသွေးမြင့်မားမည်ဟု အာမ မခံနိုင်သော်လည်း သူ့ရင်ထဲရောက်အောင် တိုးဝင်ထိတွေ့ခံစားပြီး ဖန်တီးရသည့် အနုပညာပစ္စည်းကတော့ ထူးထူးခြားခြား သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေမည်မှာ အမှန်ပင်။

အရင် xxx ဟဲ့နှစ်တုန်းကပေါ့ဗျာ xxx အောင်ပွဲတွင် ခင် xxx အဝါရောင်ဖျော့ဖျော့ နန်းစဉ်ချိတ်ကိုပဲ xxx သူ မြန်းဆင် အဲဒီတုန်းက သူ့အသွင် xxx နန်းဆန်ဆန် နဂိုယဉ် xxx အလွန်အကျွံ မပြုပြင် xxx

တဖြည်းဖြည်း သူ့နားရောက်တော့ ရင် xxx အမြင်သစ် အတွေးသစ်ခင်မင် xxx သံသရာငွေထင် xxx အနီးအဝေး ဇူတိုင်းလှတဲ့ခင် xxx ဆုတောင်းကောင်း တဲ့ အဖို့စင် xxx ဆိုစရာ အပြစ်မမြင် xxx စံနမူနာတင် xxx စာတွေ့အလှဘုရင် xxx ဥမ္မာဒန္တိ ပပဝတီနဲ့ပင် xxx သူတို့ကို လည်း မမြင်ဘူးလို့ ယှဉ်တုလို့ဖြင့် မဆို ချင် xxx တိုယ်ထင်ရာ အမွှန်းတင် xxx သူပဲ အလှဘုရင် xxx တနေ့နေ့ စွဲစွဲ လမ်းလမ်း ခင်

အဆိုတော်ကြီး ကိုအုံးကြီးသိဆိုထားသော “ပန်းပုသူလ” သီချင်း ဖြစ်ပါသည်။ လူသားစင်စစ်နှင့် ခွဲမရအောင် တူလွန်း၍ စွဲလမ်းချစ်ခင်သွားလောက်အောင် လက်ရာမြောက်သော အမျိုးသမီးလေးပုံ ပန်းပုရုပ်တုကလေးပါ။ စာဆိုသည် အလွန်လက်ရာမြောက်၍ အသက်ဝင်နေသော ပန်းပုရုပ်တုကလေးကို မြင်ဖူး၊ တွေ့ဖူး၍ သည်သီချင်းကို ရေးဖွဲ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သည်လို အသက်ဝင်သလို ထင်ရလောက်အောင် လက်ရာမြောက်သော အနုပညာပစ္စည်းမျိုးကို တွေ့ဖူး၊ မြင်ဖူးကြပါမည်။ အနုပညာရှင်သည် သူ့စိတ်နှလုံးကို နှစ်မြှုပ်၍ ဖန်တီးထားသော ကြောင့်သာ သူ၏ အနုပညာပစ္စည်းသည် လက်ရာမြောက်နေခြင်း ဖြစ်ပါမည်။ သူ့ရင်ဘတ်ထဲမှ နှလုံးသားနှင့် ဆက်နွယ်နေသော လက်ဖြင့် ဖန်တီးသော အနုပညာပစ္စည်းတွင် အနုပညာရှင်၏ ခံစားချက်၊ အနုပညာရှင်၏ အတွေးအခေါ်၊ အနုပညာရှင်၏ စေတနာတို့ နစ်မြုပ်စိမ့်ဝင်လျက် ရှိတတ်ပါသည်။

ခင်လှိုင်ကြူ

ကျွန်တော်တို့တစ်တွေသည် သံသရာခရီးသွားကြမည့် ခရီးသည်များဖြစ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ခရီးစဉ်တွင် ဖြတ်သန်းရမည့်စခန်းများ၌ ပြသအစစ်ဆေးခံမည့် အကုသိုလ်ကြွေးမြီကင်းရှင်းကြောင်း ထောက်ခံချက်အား မည်သူ့ထံမှ တောင်းရမည်ကို ကျွန်တော် စဉ်းစားတွေးတောနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

အကြွေးကင်းရဲ့လား

သန်းထွန်း (စကု)

“လမ်းခုလတ်တွင် ကိုယ်လွတ်ရှောင်စွာ ရုန်းခဲ့ပါ၍ အားနာခဲ့ကြောင်း ပြောပါလေ” နှင့် အဆုံးသတ်ထားသည့် ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်၏ “သူ့မှာတမ်း” ကဗျာလေးကို ပြန်ပြီးဆင်ခြင်နေမိပါသည်။ သေအံ့မူးမူး နှောက်ကျားရဲဘော်လေးက သူ့တာဝန် ပြီးဆုံးခင် ကိုယ်လွတ်ရုန်းသလို ကျဆုံးခဲ့ခြင်းအတွက် အမိနိုင်ငံတော်ကို အားနာမိသတဲ့။ အရပ်ထဲမှာ ကိုယ်ကြွေးဆပ်စရာ ခိုသော ကြွေးရှင်ကို မျက်နှာချင်းဆိုင်ရသည့်အခါ ကြွေးကျေအောင် မဆပ်နိုင်လို့ အားနာမိသည့်ခံစားချက်နှင့်များ တူလေသလား။ ဤသို့စဉ်းစားမိပါသည်။ နိုင်ငံတော်အတွက် ပေးဆပ်ရမည့်ကြွေးကို ဆပ်နိုင်ဘဲ လောကကြီးကို ကျောခိုင်းစွန့် နှုတ်ခြင်းအတွက် အားတုံ့အားနာဖြစ်ရပုံ ကို နေ့စွဲခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကောက်ချက်ဆွဲမိပါသည်။

ကပြောခဲ့သည့် အညတရပြောက်ကျား ရဲဘော်လေးက ပေးဆပ်ရန်ရှိသော ကြွေးဖိုးမှာ မနောက်ထဲကို သွတ်သွင်းရပါလိမ့်မည်။ အလားတူကျေးဇူးဆိုသည်မှာလည်း ဒီကြွေးအမျိုးအစားပင် ဖြစ်သည်။ မိဘကျေးဇူး ဆရာကျေးဇူး၊ သူတစ်ထူးကျေးဇူးတို့မှာ ကျေးဇူးရှင် (မြီရှင်)က မတောင်းသော်လည်း ကျွန်တော်တို့က မျက်မှောက်တွင် အသိနှင့်ယှဉ်၍ ပေးဆပ်နေရဆဲဖြစ်သည်ကို သတိထားမိပါသည်။ ဆွန့်ဆင်မင်းဇာတ်တော်ထဲက စူဠသုဘဒ္ဒါ၏ အကြွေးသည် “မုန်းကြွေး” ဖြစ်သည်။ ဒီမုန်းကြွေးကို ပြေကြေအောင်ဆပ်နိုင်ဖို့အရေး ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓိက “ကြားခံ” ပေးခဲ့ရသေးသည်။ လက်ရှိဘဝမှာ ဆပ်ဖို့အခွင့်အရေး မကြုံသဖြင့် နောင်ဘဝအထိ ကူးပြောင်းကာ ဆပ်ခဲ့ရရှာသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ဖြစ်ကော်စဉ်ကို ပြန်ကြည့်လျှင်လည်း ဒေဝဒဏ်၊ စိဉ္စမာနတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအပေါ်တွင် ဘဝနှင့်ချီ၍ မုန်းကြွေးကို ပေးဆပ်ခဲ့ကြရာ နောက်ဆုံးဘဝ အင်္ဂါရောက်တော့မှပင်

ကြွေးအမျိုးမျိုးရှိသည်။ ကာယကံကြွေး၊ ဝစီကံကြွေး၊ မနောက်ကြွေး စသည်တို့ ခွဲခြားရလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ အထက်

အတွေးအမြင် ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦး၏ စူးစူးသောအတွေး ထက်မြက်သောအမြင်

ဝင်းထွဋ်ဇော်

အရေပြားပေါ်မှာရေ့တဲ့သမိုင်း

နှင့် အတွေးအမြင်ဆောင်းပါးများ

ဒေါင်းစာပေမှ ထွက်နေပါပြီ။ စာစုခွင့်ပြုအမှတ် ၅၇/၀၂/ (၁၁)

ကျွန်မနှင့် စာရေးဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်

မအေးချမ်း (မြန်မာမာ)

စာရေးဆရာမကြီးဒေါ်ခင်မျိုးချစ်တို့ ကျွန်မတို့မိသားစုဝင်အားလုံးက “မေမေကြီး” လို့ တရင်းတနီး ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြပါတယ်။ မေမေကြီးနဲ့ သူ့ရဲ့ခင်ပွန်း ဘာညီးခင်မောင်လတ်တို့ဟာ ကျွန်မအဘိုး သခင်ထိန်ဝင်းရဲ့ အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေကောင်းတွေပါပဲ။ ကျွန်မရဲ့အဘိုးကို မေမေကြီးတို့ ဇနီးမောင်နှံက “သခင်ကြီး” လို့ခေါ်ကြသလို အဘိုးကလည်း “မခင်မြရေ . . . ကိုခင်မောင်လတ်ရေ” နဲ့ အလွန်ချစ်ခဲ့ကြကြမ်းဝင်ခဲ့ကြတာ နှစ်ပေါင်းကြာခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်မတို့ပတ်ဝန်းကျင်၊ လောကအသိုင်းအဝိုင်းမှာ တစ်ဦးကြီးပွားတာ၊ တစ်ဦးအောင်မြင်တာကို မုစိတာ ပွားနိုင်တဲ့သူ အလွန်ရှားပါးတဲ့ အကြောင်းကို စွန့်တိုက်ဆိုင်တိုင်း တိုင်းပြည်နဲ့လူမျိုးအတွက် အသက်ပေးပြီး စောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့ မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အကြောင်းစဉ်းစားမိတယ်။ သူတို့တွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ညှာတာခဲ့ကြနားလည်မှုတွေရှိခဲ့ကြ။ မရှိအတူ ရှိအတူ ဝေမျှစားခဲ့ကြတာတွေကို ဆက်စပ်တွေးမိပါတယ်။ ကျွန်မအဘိုးနဲ့ မေမေကြီးတို့ ဇနီးမောင်နှံဟာ ဒီလိုဆက်ဆံရေးနဲ့ မိတ်ဆွေကောင်းသက်တမ်းဆန့်ခဲ့ကြသူတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁)ရက်နေ့မှာ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရေးသစ်ပေးအပ်ချိန်တုန်းက အင်္ဂလိပ်အစိုးရယူနီယံဂျက်အလံနဲ့ ၁၉၃၅ ခုနှစ်က ဗြိတိသျှပြဋ္ဌာန်းတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေစာအုပ်ကို မီးရှို့ ကန့်ကွက်ခဲ့တာ သမိုင်းအထောက်အထား အခိုင်အမာရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ဆန့်ကျင် မီးရှို့ပွဲမှာ ဦးနု (နောင်ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာသူ)၊ ဦးလှဖေ (နောင်

ဗိုလ်လက်ျာဖြစ်လာသူ)၊ ဦးထွန်းအံ့၊ နဂါးနီ၊ ဦးထွန်းအေးတို့နဲ့ အတူ ကျွန်မအဘိုးသခင်ထိန်ဝင်းလည်း ရှေ့ဆုံးက တက်ကြွစွာပါခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်။ ထူးခြားတာတစ်ခုက ယောက်ျားတွေနဲ့တန်းတူ ရင်ဘောင်တန်းပြီး (နောင် ဒေါ်ခင်မျိုးချစ် ဖြစ်လာမည့်) မခင်မြလည်း ပါတယ်တဲ့။ ကျွန်မအဘိုးရဲ့ သမိုင်းအတွေ့အကြုံဆိုင်ရာ အမှတ်တရ စကားတွေအရ

“အဲဒီတုန်းက တောင်းပန်လို့လည်း

ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနဲ့ ခပ်အေးအေး၊ မခင်မြက ဇိုးဇိုးဇော်ဇော်နဲ့၊ ဖြစ်တယ်ဗျာ အိမ်ထောင်ရေးဆိုတာ နားလည်မှုပဲကွ”

ဆိုပြီး တဟားဟားနဲ့ ရယ်ပြီး ပြောပြန်တယ်။ မေမေကြီးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမှတ်တရတစ်ခုပါပဲ။ ကျွန်မအဘိုးက မေမေကြီးတို့မောင်နှံကို ချစ်လည်းချစ်၊ ခင်လည်းခင်ဆိုတော့ လှည်းတန်းက မြဲနဲ့ အိမ်ကိုဝယ်ဖြစ်ဖို့ အတင်းတိုက်တွန်းပြီး အဖတ်တင်အောင် ကူညီခဲ့တယ်တဲ့။

“အဲဒီတုန်းက တောင်းပန်လို့လည်း မရဘူး။ မခင်မြတစ်ယောက်က စမူဆာ ပုံစံ အင်္ကျီဖိုးရိုးဖားရားကြီးဝတ်လို့ ယောက်ျားတွေကြားထဲ ချဲချဲဝံ့ဝံ့လိုက်တော့တာပဲ”

မရဘူး။ မခင်မြတစ်ယောက်က စမူဆာ ပုံစံ အင်္ကျီ ဖိုးရိုးဖားရားကြီးဝတ်လို့ ယောက်ျားတွေကြားထဲ ချဲချဲဝံ့ဝံ့လိုက်တော့တာပဲ။ လူစွမ်းကောင်းမကြီးလေ”

ဆိုပြီး ခဏခဏ ကြားရလေ့ရှိပါတယ်။ မေမေကြီးက ၁၉၃၈ ခုနှစ်ကျောင်းသားသပိတ်ကြီးကစတင်ပြီး နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတိုင်းမှာ တက်ကြွစွာပါဝင်ခဲ့သူတစ်ဦးအဖြစ် သိရပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက မေမေကြီးဟာ ၁၉၃၉ ခုနှစ်ရောက်တော့ ဘာညီးခင်မောင်လတ်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျတယ်တဲ့။ ကျွန်မအဘိုးကတော့ . . .

“မခင်မြ . . . ကိုခင်မောင်လတ်နဲ့ အိမ်ထောင်ပြုတော့ ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား ကိုလတ်ကို သနားနေတာတဲ့။ ကိုလတ်က

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး သာတာနာတာကို မတွတ်ဘဲ ကူညီရဲတဲ့ ရှေးလူကြီးတွေရဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေးဟာ ဘဝင်ကျစရာလည်းဖြစ်သလို ခေတ်လူငယ်တွေအတွက် အတုယူစရာပဲလို့ ကျွန်မတော့ မြင်မိပါတယ်။

မေမေကြီးဟာ စာရေးလည်း အလွန်ကောင်းတယ်။ အတွေးအခေါ်လည်း ထက်မြက်တယ်။ ကမ္ဘာ့စာပေကိုလည်း နှစ်စပ်တယ်။ စိတ်ဝင်စားလည်း ရှိတယ်။ ပါရမီဖြည့်ဘက် ဘာညီးခင်မောင်လတ်ကလည်း ခေသူမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခေတ်တစ်ချိန်က တက္ကသိုလ်မှာ အင်္ဂလိပ်စာပြဆရာ၊ Teaching method ပိုင်နိုင်တဲ့ ဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် အလွန်နားလည်ကြီးခဲ့တဲ့သူပါ။ သူ့စာသင်ပြဆိုရင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရဲ့ ကော်ရစ်ဒါမှာ ကျောင်းသားတွေ

လျှံနေတာပဲလို့ ကြားဖူးပါတယ်။ ဘာဘာက လုပ်သားပြည်သူ နေ့စဉ် အင်္ဂလိပ်သတင်းစာရဲ့ အယ်ဒီတာချုပ်လည်း လုပ်ခဲ့သေးတယ်။ ကျွန်မ ၁၉၉၀ ခုနှစ်မှာ ဒသမတန်း အောင်ပြီး တက္ကသိုလ်တက်ဖို့ စောင့်နေရချိန်တွေမှာ ဘာဘာက သူ့ရဲ့အင်္ဂလိပ်စာ သင်တန်းကို တက်ခွင့်ပေးခဲ့လို့ ဘာဘာ စာသင်ကောင်းတာ ကိုယ်တွေ့ခဲ့ဖူး ဆည်းပူးခဲ့ရပါတယ်။ ဘာဘာနဲ့မေမေကြီး တို့မှာ သင်္ချာပညာရှင် သားတစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့တယ်။ သူကတော့ စာဖတ်ပရိ သတ်တွေရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာ ခင်မောင်ဝင်းပါပဲ။ ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း ရယ်၊ သူ့ဇနီး တက္ကသိုလ်ရွှေရီဝင်း၊ သမီး ဂျွန်ယာဝင်း၊ သား မောင်ရစ် ဆိုတဲ့ Family Tree ကိုကြည့်ရင် ပညာကို အလွန် တန်ဖိုးထားတဲ့ မိသားစုဆိုတာ မငြင်းနိုင် ဖွယ်ဖြစ်ပါတယ်။

မေမေကြီးအကြောင်း ဆက်ပြောချင် ပါသေးတယ်။ မေမေကြီးဟာ ပြတ်သား တယ်၊ ထက်မြက်တယ်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်လည်း ခိုင်မာတဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ တိုက်ဆိုင် မှုတွေရှိလာတိုင်း မေမေကြီးနဲ့ ဆက်ဆံခဲ့ ရတဲ့ အချိန်တွေထဲက အမှတ်တရတွေကို ထုတ်ပြီး စာရေးချင်မိတယ်။ အမှတ်တရ ဆိုတာ မေမေကြီးရဲ့စကားတွေက အဓိက ပဲပေါ့။ ကျွန်မ တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်လျှောက် လွှာဖြည့်ရမယ်ဆိုတော့ သိပ္ပံဘာသာတွဲကို ခြန်မာစာဂုဏ်ထူးနဲ့အောင်တဲ့ ကျွန်မက ခြန်မာစာပဲလျှောက်ဖို့ စိတ်အားသန်မိ တယ်။ မိတ်ဆွေအားလုံးကတော့ အမှတ် အနည်းဆုံးဘာသာမို့ မလျှောက်နဲ့၊ ခြန်မာ စာပဲ ဘာများထူးမှာမို့လို့။ အမှတ်များတာပဲ သိပ္ပံဘာသာတစ်ခုခုလျှောက်တာမဟုတ်

ဘူး ဘာဘာညာညာနဲ့ ဝေဖန်ကြ အကြံ ဉာဏ်ပေးကြနဲ့ စုံလို့ပါပဲ။ ကျွန်မအဘိုးက တော့ ဆရာဇော်ကျော်၊ ဆရာမင်းသုဝဏ်၊ ဆရာကြီးရွှေညောင်၊ ဆရာဇေယျ၊ ဆရာ မောင်ထင်တို့နဲ့ လက်ပွန်းတတီးနေခဲ့သူမို့ စာပေဝါသနာ အတော်ကြီးတယ်။ ဒါ ကြောင့် အဘိုးကတော့ ကျွန်မကို အဖြည့် အဝ အားပေးတယ်၊ ထောက်ခံတယ်။ ဒါပေမယ့် ပတ်ဝန်းကျင်က ဝိုင်းကန့်ကွက် ကြတော့ ကျွန်မအနေနဲ့ နည်းနည်းဝေဝ ဇဝါ ဖြစ်လာမိတယ်။ အဲဒီမှာပဲ မေမေကြီး က ...

“မင်းအနေနဲ့ တကယ်လုပ်အဟုတ် ဖြစ်ရမည်ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့သာကြိုးစားပါ။ သိပ္ပံ နဲ့အောင်ပြီး ပိဇ္ဇာလျှောက်တာ သိမ်ငယ် စရာဘာမှမရှိဘူး။

ကိုယ့်ဘာသာစကားကို အသေ အချာလေ့လာချင်လို့၊ စနစ်တကျဆည်းပူး ချင်လို့လျှောက်တာပဲ။ ဘယ်သူဝေဖန်ချက် မှ ဂရုစိုက်စရာမလိုဘူး။ တို့ကတော့ အား ပေးတယ်။ ဘယ်ဘာသာရပ်ပဲလိုက်လိုက်၊ ပါရမီနဲ့ဝါသနာပေါင်းရင် အောင်မြင်မှာပဲ။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးသားကို ပြင်ဖို့စိတ်ကူးတဲ့ သူမျိုး တို့မကြိုက်ဘူး။

လို့ မာမာထန်ထန်လေးကို ပြောပါ တယ်။ မေမေကြီးရဲ့ ပြောပုံဆိုပေါက်နဲ့ လမ်းကြောင်းပြစကားဟာ ကျွန်မကို ကြက်သီးမွှေးညင်းထသွားစေသလို ဆုံးဖြတ် ချက်တစ်ခုကိုလည်း ခိုင်ခိုင်မာမာချဖြစ်သွား စေခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်မက တစ်ပတ်သုံးရက် ဘာဘာ အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းကို သွားတက်ခဲ့ပါ တယ်။ သွားတိုင်း ပေါင်မုန့်၊ ကိတ်မုန့်၊ မြူစွမ်းပြုတ်၊ ခေါက်ဆွဲကြော် စတဲ့ လက်

သင့်ရာ ကောင်းနိုးရာရာလေးတွေ ဝယ် သွားပါတယ်။ အဲဒီမှာ မေမေကြီးက ...

“တို့က အဲလိုဟာတွေမကြိုက်ဘူးကွ။ မင်းယုံချင်ရင် ငါးပိရည်၊ တို့စရာ၊ ငါးပိ ကောင်ချက်၊ သနပ်စုံတို့ ဘာတို့သာ ယူခဲ့ စမ်းပါ။ တို့က မြန်မာ့ဗိုလ်ရာ တောစာတောင် စာ၊ အညာစာ လယ်စာ ယာစာပဲ ကြိုက် တယ်ကွ့”တဲ့။

မေမေကြီးက ရန်ကုန်ဆေးရုံ ကြီးမှာ လစဉ် ဆေးသွားစစ်တိုင်း အပြန်မှာ

လည်း ကြွားမိတာပေါ့နော်။ အဲဒီမှာတင် မေမေကြီးက...

“မင်းက စာရေးဆရာဖြစ်ချင်တာ လား၊ စာရေးချင်တာလား။ နာမည်တော့ တဲ့ ဂုဏ်ကို လိုချင်တာလား။ သေချာ စဉ်းစား၊ စာရေးဆရာဆိုတာ စေတနာ ကောင်းရှိဖို့လိုတယ်ကွ့”

လို့ ချက်ချင်းကြီးကို ဆုံးမစကား ပြောချတော့တာပါပဲ။ ကျွန်မကတော့ ဝါသနာအရ ရှစ်တန်းလောက်ကတည်းက

“မင်းက စာရေးဆရာဖြစ်ချင်တာလား။ စာရေးချင်တာလား။ နာမည်ကျော်တဲ့ ဂုဏ်ကို လိုချင်တာလား။ သေချာ စဉ်းစား၊ စာရေးဆရာဆိုတာ စေတနာကောင်းရှိဖို့ လိုတယ်ကွ့”

လေးဘီးကားလေးနဲ့ ကျွန်မတို့တိမ်ကို အမြဲ ဝင်ပါတယ်။ သူတို့ဇနီးမောင်နှံရောက်လာ ချိန်ဆို ထမင်းစားချိန်ပါပဲ။ ကျွန်မ အဘိုး အဘွားတွေနဲ့ ဝိုင်းဖွဲ့ပြီး ငါးပိရည်၊ တို့စရာ၊ ငါးပိကောင်ချက်၊ ငါးပိထောင်း တစ်မျိုးမျိုး နဲ့ ခြိန်ရေရုက်မရ စားကြတော့တာပဲ။ အခု ထက်ထိ မေမေကြီးတို့နဲ့အတူ အားရပါးရ ရင်းရင်းနှီးနှီး ထမင်းဝိုင်းဖွဲ့စားသောက်ကြ ရတာကို မျက်စိထဲမြင်မိတုန်းပါပဲ။

မေမေကြီးရဲ့ အမှတ်တရစကားတွေ ထဲက ကျွန်မ သေသေချာချာမှတ်မိနေ သေးတဲ့ စကားတစ်ခုရှိပါသေးတယ်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် မဂ္ဂဇင်း ထွက်လာတော့ ကျွန်မနေတဲ့ဝတ္ထုတိုလေး တစ်ပုဒ် ဖော်ပြခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မလေ ... ဝမ်းသာလွန်းလို့ စာအုပ်တိုက်ကိုင်နဲ့ ဟိုလူပြု ဒီလူပြုနဲ့ပေါ့။ မေမေကြီးတို့ကို

ဝတ္ထုလေးတွေ၊ ကဗျာလေးတွေ ရေးပြီး ဟိုမဂ္ဂဇင်း၊ ဒီမဂ္ဂဇင်း လျှောက်ပို့တာ ဖော်ပြခဲ့ရ ရွေးခံရတာလည်းရှိ၊ မရွေးတာ လည်း ရှိပေါ့။ ပယ်ခံရတာလည်း များပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် စာရေးချင်တဲ့ပိုးက အတော်ကြံနေတာကိုး။ ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ မေမေကြီးရဲ့ မေးခွန်းနဲ့ဆုံးမစကားဟာ အတော့်ကိုထိရောက်ပြီး အကျိုးအလွန် ရှိပါတယ်။

တစ်ခါကများဆို ကျွန်မနေတဲ့ဝတ္ထု တိုတစ်ပုဒ် မဂ္ဂဇင်းတစ်ခုမှာ ပါလာတယ်။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ အမည်နဲ့ မဂ္ဂဇင်းကြီးတစ်ခုပါ။ ဒါပေမယ့် တာမာသင် အမည်နဲ့ ဝတ္ထုခေါင်းစဉ် လွဲနေတယ်။ ဝတ္ထု စာသား၊ ဇာတ်ကောင်ကားစ အတုနဲ့ ပါတယ်။ ကျွန်မမှာလေ တိုင်းအနံ့နံ့ တဲ့ ကိုယ့်အနုပညာတစ်ခု အသွေပေး

ဘုရားသခင် ဘုရင်မကရာဇ်နဲ့ ပြည်သူ

အပိုင်း ၁၅ (က)

မောင်စိုးမောင်

အမြင်ချင်းဆန့်ကျင်ဘက်
ဇာကင်တိုင်နှင့် ဖိဆိရီခရက်

နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ် အစဉ်း ပေါ်စကတည်းက အတော်ဆုံး တွေးခေါ် ပညာရှင်တွေဟာ နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရေးတို့ နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်စပ်နေတာတွေကို သိမြင်ခဲ့ကြပါတယ်။

အရစ်စ်တိုတယ်လ် Aristotle က နိုင်ငံရေးကို စီးပွားရေးနဲ့ ခွဲခြားပြီး မမြင်ကြဖို့ ပြောကြားခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်ရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ဟာ ဝစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ ဘယ်လိုဖြန့်ဖြူးထားသလဲ ဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ ဓူတည်နေကြောင်းတို့ကို ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့လည်းပဲ စီးပွားရေး တွဲပြားကြတဲ့ လူတန်းစားတွေ အချင်းချင်း ကြားမှာဖြစ်တဲ့ ပဋိပက္ခတွေကြောင့် တော်လှန်ရေးတွေ ဖြစ်တတ်ကြောင်းကိုလည်း အရစ်စ်တိုတယ်လ်က ရှင်းပြခဲ့ပါ သေးတယ်။ အရစ်စ်တိုတယ်လ်က တည်ငြိမ်တဲ့ အစိုးရတစ်ရပ်ဖြစ်ဖို့အတွက်

လူလတ်တန်းစားက အများစုအနေနဲ့ ရှိဖို့ လိုအပ်တယ်လို့လည်း ပြောခဲ့ပါသေးတယ်။ နောက်ပြီးတော့လည်း လယ်ယာသမား တွေဟာ တည်ငြိမ်ပြီး ရှေးရိုးဆန်တဲ့အပြင် လုံ့လဝီရိယနဲ့ ပြည့်စုံကြပေမယ့် အရောင်း အဝယ်သမား ကုန်သည်တွေကတော့ မတည်မငြိမ်နဲ့ စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန် တတ်ကြ တဲ့အပြင် နိုင်ငံရေး လှုံ့ဆော်သူတွေရဲ့ ဦးဆောင်မှုနောက်ကို အလွယ်တကူနဲ့ လိုက်ပါသွားတတ်ကြတယ်လို့လည်း မှတ်ချက်ပြုပါသေးတယ်။

မက်ဒီယာဝယ်လီ Machiavelli ကလည်း စီးပွားရေးအရ ကွဲပြားကြတဲ့ လူ အုပ်စုတွေ အရေးကြီးကြောင်းတို့ကို ကောင်းကောင်း သိနားလည်တဲ့အတွက် ဘုရင်လုပ် အုပ်ချုပ်မယ့်သူတစ်ဦးအနေနဲ့ အဲဒီအုပ်စုတွေကို အချင်းချင်း ရန်တိုက် ပေးပြီး နိုင်ငံရေး ကစားသင့်တယ်လို့ အကြံ ပေးပါတယ်။

ဟာရင်တန် Hamington ကတော့ ဥစ္စာဓနနောက်ကနေ နိုင်ငံရေး အာဏာ လိုက်လာတယ်ဆိုတာကို ဟောကြားပြီး နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် အနေနဲ့ စည်းစိမ် ဥစ္စာတွေကို နိုင်ငံအနှံ့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ဖို့ လို တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ လည်း မြေယာနဲ့ လုပ်စားတဲ့လူတွေဟာ နိုင်ငံတည်ငြိမ်ရေးအတွက် အရေးကြီးတဲ့ နေရာကနေ ထိန်းသိမ်းပေးထားတယ် လို့လည်း မှတ်ချက်ပြုပါသေးတယ်။

လော့ခ် Locke ကတော့ နိုင်ငံတော် ဖြစ်ပေါ်လာရတဲ့ မူလအစ အကြောင်းရင်း တွေထဲမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့ဆိုတဲ့ကိစ္စက အဓိကနေရာ ကနေပါဝင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တကယ် လို့ အစိုးရက ဥစ္စာပစ္စည်း ထိန်းသိမ်းပိုင်ခွင့် ကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးမယ်ဆိုရင် ဝါဟာ တော်လှန်ရေး ပေါ်ပေါက်ဖို့အတွက် လုံ လောက်ပြီး တရားမျှတတဲ့ အကြောင်းရင်း ပဲ ဖြစ်တယ်လို့လည်း လော့ခ်က ဆိုပါသေး တယ်။

ကွန်မြူနစ်ဘုံ ဝါဒသမားတွေဟာ ခရစ်ယာန်ဝါဒရဲ့ အစဉ်းပိုင်းကာလတွေ တုန်းကတည်းက စီးပွားရေးအရ ညီမျှမှု တွေကို တောင်းဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အလယ်ခေတ်မှာ လယ်သမားတော်လှန် ရေးတွေ ပေါ်ခဲ့ပြီး အဲဒီ လယ်သမားခေါင်း ဆောင်တွေက သူတို့အတွက် ပြုပြင်ရေး တွေမှာ နိုင်ငံရေး ညီမျှမှုထက် စီးပွားရေး ညီမျှမှုတွေကို ပိုပေးဖို့ တောင်းဆိုတိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဘာပဲပြောပြော နိုင်ငံရေးရဲ့ အခြေခံ အဖြစ်နဲ့ စီးပွားရေးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား

ဖို့ရာဟာ သဘောတရားအရရော လက် တွေ့အရပါ လက်ခံလာကြပါတော့တယ်။

ဒါပေမယ့်လည်း (၁၆)ရာစု ခေတ် တော့မှပဲ စီးပွားရေးနဲ့ နိုင်ငံရေးရဲ့ အဆက် အစပ်ကို အများက လက်ခံလာကြပါတယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ ခေတ်မီနိုင်ငံ တော်တွေ ပေါ်ပေါက်လာပြီး ငွေကြေးနဲ့ ဖလှယ်တဲ့ စီးပွားရေးစနစ်တွေလည်း ပေါ် လာတဲ့အပြင် အခွန်အကောက်တွေလည်း ပေါ်လာပြီး နိုင်ငံခြားနဲ့ ကုန်သွယ်ရေးတွေ လည်း ပေါ်လာပါပြီ။ ဒီအခါမှ နိုင်ငံတော် နဲ့ ဥစ္စာဓနရဲ့ ဆက်သွယ်ပုံတွေကို အဓိက ထား စဉ်းစားလာကြပါတော့တယ်။

အလယ်ခေတ်တုန်းကတော့ စီးပွား ရေးဟာ အိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်းကလေးတစ် ခု အနေနဲ့သာ ရှိနေခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးသဘော မဆောင်ခဲ့ပါ။ စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အားပေး ကြပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးနဲ့ ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးတွေကို အထင်သေးခဲ့ကြပါတယ်။ ဘုရားကျောင်းတော်နဲ့ အစိုးရအရာရှိ အရာခံတွေက ထုံးစံအရနဲ့ စည်းမျဉ်းစည်း ကမ်းတွေအရ လက်ဝါးကြီး အုပ်ခဲ့ကြပါ တယ်။

ကမ္ဘာသစ် အမေရိကတိုက်ကို စပိန် က ရွာဖွေတွေ့ရှိပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ငွေ နဲ့ငွေတွေ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သိမ်းပိုက် လိုက်နိုင်တဲ့အပြင် နိုင်ငံခြားနဲ့ ကုန်စည် ဖလှယ်လို့ရတဲ့ အကျိုးအမြတ်တွေကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားမလာကြတော့ ပါ။ ဒီအခါမှာ အမျိုးသားဘုရင်တွေဟာ လည်း သူတို့ရဲ့ပြိုင်ဘက်ဘုရင်တွေထံ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားလာကြပါတယ်။ စစ်ခင်းလာကြပါတယ်။ ဒီအခါမှာ နိုင်ငံ တော်ရဲ့ အသုံးစရိတ်တွေဟာ ကြီးမားလာ

ပါတယ်။ စစ်တပ်အတွက် ငွေတွေ အကြီးအကျယ်လိုလာပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ကြတဲ့ ကုန်သည်လူတန်းစားတွေက နိုင်ငံမှာ တဖြည်းဖြည်းချင်း ကြွယ်ဝချမ်းသာလာကြတော့ နိုင်ငံတော်မှာ အာဏာပါဝင်တွေ စရလာကြပါတယ်။ ဘယ်လိုရလာသလဲဆိုတော့ ကူးသန်းရောင်းဝယ် ရေးသမားတွေ ဆီကနေ ဘုရင်က ငွေအေးရပါတယ်။ ဒီတော့ ဘုရင်ကလည်း အပြန်အလှန်အနေနဲ့ ကုန်သည်တွေစိတ်ကြိုက် အခွင့်အရေးတွေပေးရနဲ့ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ သိမ်းပိုက်ထားတဲ့ ကိုလိုနီနယ်တွေနဲ့ စီးပွားရေး ဆက်ဆံမှုတွေကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးသမားတွေစိတ်ကြိုက် ချယ်လှယ်ခွင့်တွေ ပေးလာရပါတယ်။ ဘယ်လို ချယ်လှယ်လာသလဲဆိုတော့ အဲဒီ ကိုလိုနီနယ် မြေတွေကထွက်တဲ့ကုန်ကြမ်းတွေ အားလုံးကို မိခင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်းကိုပဲ ပို့ခွင့်ရပြီး တုန်ချောကိုကုမ္ပဏီ ကိုလိုနီနိုင်ငံတွေကို ပြန်ရောင်းပါတယ်။ ဒီအခါ အစိုးရရဲ့ နိုင်ငံခြားနေပေါ်လစီတွေမှာ စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်ရမှုတွေကိုပါ ထည့်တွက်လာကြပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ အစိုးရဟာ တုန်ထုတ်လုပ်မှုနဲ့ ကုန်သွယ်မှုတွေမှာ တက်တက်ကြွကြွပါဝင် ပတ်သက်ရမယ် government should actively concern with itself with industry and trade ဆိုတဲ့ အမြင်ကို လက်ခံလာကြပါတယ်။ ပြီးတော့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ အနေနဲ့ စီးပွားရေးအရ အသာစီးရမှုဟာ တခြားနိုင်ငံကို အသုံးပြုပြီးမှသာ ရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အမြင်ကိုလည်း လက်ခံလာကြပါတယ်။ ဒီသဘောတရားတွေဟာ (၁၇)ရာစု အလယ်က ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့

အင်္ဂလန်နဲ့ ဒတ်ချ် Dutch တို့ရဲ့ ပြိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ အဲဒီ နောက်ပိုင်းမှာဖြစ်ခဲ့တဲ့ အင်္ဂလန်နဲ့ ပြင်သစ်တို့ရဲ့ ပြိုင်ဆိုင်မှုတွေမှာ သိသာလာခဲ့ပါတယ်။

ဒီလို အခြေအနေတွေကြားထဲမှာ မာကင်တိုင်ဝါဒ Merchantilism အမြင်ပေါ်ခဲ့တာပါ။ အဲဒီအမြင်ဟာ အဲဒီ အချိန်အခါက ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ကနေတစ်ဆင့် စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်ရလိုမှု စိတ်လောတွေကနေပေါ်လာရတာပါ။ ဒီအခါမှာ နိုင်ငံရဲ့ ဓနအတွက် စိုက်ပျိုးရေးထက် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွေကို ပိုမိုဦးစားပေးလာကြပြီး နိုင်ငံခြားနဲ့ ကုန်သွယ်တာကို ပြည်တွင်းမှာ ရောင်းဝယ်တာထက် ပိုအကျိုးအမြတ် များတယ်လို့ မြင်လာကြပါပြီ။ သွင်းကုန်ထက် ပြည်ပပို့ကုန်ပို့များရင် နိုင်ငံအတွက် ငွေပိုများများ ရနိုင်တဲ့အတွက် ပို့ကုန် ပို့များရေးကိုလည်း ဦးစားပေးနေကြပါပြီ။ ပြီးတော့ အဖိုးတန်ရတနာတွေ စုပြုံရရှိလာနေတာတွေကိုလည်း အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုအဖြစ် သဘောထားပြီး လူဦးရေ ထူထပ်တာတွေကိုလည်း အင်အားရဲ့ အခြေခံအဖြစ်နဲ့ မြင်နေကြပါပြီ။ ဒီတော့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဟာ သူ့ရဲ့ အာဏာနဲ့ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့ပဲရရ လုပ်ဆောင်ဖို့ တာဝန်ရှိတယ်။ It was the duty of the state, by every expedient to increase its power and wealth ဆိုတာအထိ လက်ခံလာကြပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ကုမ္ပဏီကြီး တွေ ထူထောင်ပြီး လက်ဝါးကြီးအုပ်တာ တွေ ပေါ်လာပါတယ်။ ဒီအခါမှာ အမိနိုင်ငံ ကကုန်သည်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားအတွက် ကိုလိုနီနိုင်ငံတွေဟာ အသုံးပြုအခြယ်လှယ်

ဒီလိုနဲ့ စီးပွားရေးဟာ နိုင်ငံရေးထဲမှာ ပါဝင်လာပြီး မာကင်တိုင်ဝါဒဟာ မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံတွေ ပေါ်ထွက်လာဖို့အတွက် အသုံးပြုခရာကိရိယာ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ ဒီဝါဒဟာ လူဦးရေများပြားပြီး ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ်ကို ကိုယ်ရပ်တည်နိုင်လောက်အောင် အင်အားတောင့်တင်းလိုတဲ့ နိုင်ငံမျိုးတွေ ပေါ်ထွန်းဖို့ကို အားပေးခဲ့ပါတယ်

ခံလာကြရပါတယ်။ ဒီအမြင်ဟာ (၁၆)ရာစု ၇၀ နေ (၁၈)ရာစု နောက်ပိုင်းအထိ လွှမ်းမိုးခဲ့ပါတယ်။ အစပိုင်းမှာတော့ ရွှေရောင်ဓွေရောင်တွေ အစုလိုက်၊ အပြုလိုက် ရရှိဖို့ အရေးကို ဦးစားပေးခဲ့ကြပြီး နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော့် အပြန်အလှန် ကုန်သွယ်ရေးကနေ အကျိုးအမြတ်များများ ရဖို့အရအရေးက ပိုအရေးကြီးပုံတွေကို သိလာကြပါတော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ စီးပွားရေးဟာ နိုင်ငံရေးထဲမှာ ပါဝင်လာပြီး မာကင်တိုင်ဝါဒဟာ မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံတွေ ပေါ်ထွက်လာဖို့အတွက် အသုံးပြုခရာ ကိရိယာ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ ဒီဝါဒဟာ လူဦးရေများပြားပြီး ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ်ကို ကိုယ်ရပ်တည်နိုင်လောက်အောင် အင်အားတောင့်တင်းလိုတဲ့ နိုင်ငံမျိုးတွေ ပေါ်ထွန်းဖို့ကို အားပေးခဲ့ပါတယ်။

မာကင်တိုင် ဝါဒက (၁၈)ရာစုထဲ အထိ အားကောင်းမောင်းသန်နဲ့ ဝင်လာခဲ့ပေမယ့် လော့ခ် Locke စတဲ့ တစ်သီးပုဂ္ဂလအမြင်တွေကို ရေးကြ ဟောကြတဲ့ ပညာရှင်တွေကတော့ စတင်ဝေဖန်လာကြပါပြီ။ သူတို့အမြင်အရကတော့ ဖခင်လိုအုပ်ချုပ်တဲ့ အစိုးရ paternalistic government ကနေပြီးတော့ အထိန်းအကွပ်တွေ

စည်းကမ်းနည်းလမ်းတွေနဲ့ တင်းကြပ်တာတွေဟာ ကြီးထွားလာတဲ့ လူလတ်တန်းစားတွေအတွက် အကြီးအကျယ် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ သူတို့ကတော့ သဘာဝ အခွင့်အရေး natural rights တွေကို သာပဲ မာကင်တိုင် ဝါဒကနေ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ထွက်ပေါက်အနေနဲ့ အားကိုးကြပါတယ်။ သူတို့အလိုအရကတော့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မှုအနည်းဆုံး အနေအထားနဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရမယ်လို့ ခံယူပါတယ်။ စက်မှုလုပ်ငန်းတွေကို ထိန်းချုပ်တာတွေနဲ့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးပုံစံအရ လက်ဝါးကြီးအုပ်တာတွေကို ပပျောက်စေခဲ့ရင် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားဟာ အမြင်ကျယ်လာပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် ယှဉ်ပြိုင်တာတွေ ဖြစ်လာမယ့်အပြင် လူတစ်ဦးချင်းအတွက်ရော လူထုအဖွဲ့ရဲ့ ကောင်းကျိုးအတွက်ပါ အကျိုးရှိလာစေဖို့ ဖြစ်တယ်လို့ သူတို့က ယူဆကြပါတယ်။ ဒီအမြင်ဟာ မာကင်တိုင်ဝါဒနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပြီး ပြင်သစ်မှာ ဖီအိန်နီ Physiocratis တွေက အထောက်အထားပေးကြပါတယ်။ အင်္ဂလန်မှာတော့

အဒမ်ဇမ် Adam smith နဲ့ အပေါင်းပါ ပညာရှင်တွေက လက်တွေ့ ဆောင်ရွက် ကြပါတယ်။

ပြင်သစ်မှာ အသုံးအဖြန့်ကြီးမားမှု ကြောင့်နဲ့ မည်မျှတဲ့ မတရားတဲ့ အခွန် အကောက်ခန့်ထားတွေက ပြင်သစ်လူထု အနေနဲ့ အစိုးရကို တွန်းလှန်ဖို့ လှုံ့ဆော် လိုက်ပါတယ်။ ပြင်သစ်လယ်သမားတွေရဲ့ ဆိုးဝါးလှတဲ့ အခြေအနေတွေကြောင့် ပညာရှင်တွေဟာ အစိုးရကနေပြီးတော့ ဈေးကွက်ကို ထိန်းချုပ်ထားတာတွေနဲ့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို ကျောခိုင်းပြီး ကုန် ထုတ်လုပ်မှုနဲ့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး တွေကိုသာ ဦးစားပေးနေကြတာတွေကို ဝေဖန်ပြစ်တင်လာကြပါတယ်။ အဲဒါအပြင် ဒီကြားထဲမှာ အင်္ဂလန်မှာ လယ်ကွင်းကျယ် တယ်မှာ ငွေရင်းပိုစိုက်ထုတ်ပြီး သီးနှံတွေ အလှည့်ကျ စိုက်ပျိုးစေရကနေ အကြီး အကျယ် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနေတဲ့ စိုက်ပျိုး ရေး တော်လှန်ရေးတွေကလည်း ဖြစ်လာ ပါတယ်။ ဒါကို သိလိုက်ကြရတဲ့ ပြင်သစ် စီးပွားရေးပညာရှင်တွေဟာ မာတင်တိုင် ဝါဒရဲ့ ကောင်းသတင်းတွေကို ချေဖျက်ပစ် လိုက်ကြပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးရဲ့ အရေးကြီးပုံတွေကို ထောက်ပြလာကြပါ တော့တယ်။ ဒီအထဲမှာ အခွန်တော် ပြု ပြင်ရေး၊ လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ခွင့်နဲ့ မြေယာကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်ရေးစတဲ့ အကြံဉာဏ်ပေးချက်တွေကလည်း အနှံ့ အပြား ထွက်လာပါသေးတယ်။ ဒီအခါမှာ ရစ်ချ်ကင်တီလွန် Richard Cantillon က မြေယာဟာ ဥစ္စာနေအားလုံးရဲ့ မြစ်ဖျားခံ ရာ ဖြစ်တယ် The earth is the source from which all wealth is drawn ဆိုပြီး ဟောကြားပါတယ်။ အဲဒါအပြင် ပြည်

တွင်းဈေးကွက်ဟာ နိုင်ငံခြားနဲ့ ရောင်း ဝယ်ဖောက်ကားတာထက် ပိုအကျိုး အမြတ် များတယ်ဆိုပြီးတော့လည်း ဟော ပါသေးတယ်။ ဒီအယူအဆတွေဟာ ပြင် သစ်မှာ အကြီးအကျယ် လွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါ တယ်။ ဒီပညာရှင်တွေကပဲ ဖီဆီရိုခရက် Physiocrats တွေ လျှောက်သာအောင် လမ်းခင်းပေးခဲ့ကြပါတယ်။

ဖီဆီရိုခရက်တွေဟာ သဘာဝဥပဒေ natural law သဘောတရားတွေထဲမှာပဲ စူးစူးစိုက်စိုက် ယုံစားနေခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီအခါမှာ စက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်မှုနဲ့ ကူး သန်းရောင်းဝယ်ရေးတွေကို နိုင်ငံတော် အနေနဲ့ သဘာဝကျတဲ့ အစီအစဉ် natu ral order အတိုင်း ဆက်ဆံဖို့ ယုံကြည်လာ ကြပါတယ်။ သဘာဝသိပ္ပံ natural science က နောက်ဆုံးပေါ်တွေ့ရှိချက်တွေနဲ့ ဒယ်စကားတီးစ် Descartes လော့ခ် Locke နဲ့ ရူးဆိုး Rousseau တို့ရဲ့ ဟောကြား ချက်တွေကြောင့် ပစ္စည်းတွေ ထုတ်လုပ်ဖို့နဲ့ ဖြန့်ဖြူးဖို့ လုပ်ကြရာတွေမှာ သဘာဝဥပဒေ တွေက တိတိကျကျပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့အတိုင်း လုပ်ရမှာဖြစ်ပြီး အစိုးရက ဝင်ရောက် တန့်သတ် မချုပ်ခြယ် မစွက်ဖက်ရဘူးလို့ ယုံကြည်လာကြပါတယ်။ သူတို့တစ်တွေက လူတစ်ဦးချင်းရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို အသိ အမှတ်ပြုပြီး တစ်ဦးချင်းရဲ့ ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကိုလည်း အထူးအလေး ထားကြပါတယ်။ အဲဒီ အယူအဆအရ လူတစ်ယောက်ဟာ သူပိုင်တဲ့ ပစ္စည်းကို လက်လွှတ် (ရောင်းချ) ရမှာ လွတ်လပ်ခွင့် အတော်အတန် ရှိ ရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သူတို့ကတော့ သဘာဝအတိုင်း (ဝါ) သဘာဝကျတဲ့ အစီအစဉ် natural order အတိုင်းပဲ လုပ်လိုကြပြီး အဲဒီသဘာဝအစီ

အစဉ်ဟာ ပြီးပြည့်စုံမှုလည်း ရှိတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုနဲ့လည်း ကိုက်ညီတယ် လို့ ဆိုကြပါတယ်။ သူတို့အမြင်အရက တော့ လူလုပ်တဲ့ ဥပဒေ Positive law တွေဟာ အစိုးရတစ်ရပ်ရဲ့ မပြည့်စုံတဲ့ စည်းကမ်းနည်းလမ်းတွေသာ ဖြစ်တယ်လို့ မြင်ကြပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ဟာ အသက် လွတ်လပ်ခွင့်နဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့် တွေကို ကာကွယ်ပေးရမှာ ဖြစ်တယ်လို့ လည်း ယုံကြည်ကြပါသေးတယ်။ အဲဒါ ကြောင့်မို့လို့ လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့အကျိုး စီးပွားကို သူ့သာ အသိဆုံးဖြစ်တဲ့အတွက် အစိုးရက ဝင်ရောက်စွက်ဖက် လုပ်ကိုင် ပေးတာထက် သူ့ဘာသာသူ သဘာဝ ဥပဒေအတိုင်း လုပ်တာက ပိုအဆင်ပြေ မယ်လို့ ယုံကြည်ကြပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အင်မတန် ကျော်ကြားတဲ့ လေဇာဖဲရား Laissez faire အဆို ပေါ်လာတာပါပဲ။

ဖီဆီရိုခရက်တွေက ဥစ္စာနေရဲ့ ပင် ရင်းမြစ်ဖျားခံရာ မြေယာတွေဖြစ်တယ် the land was the source of wealth ဆိုတာကို ယုံကြည်ကြပါတယ်။ ပြီးတော့လည်း အပင် တွေ စိုက်ပျိုးဖို့အတွက် ဒါမှမဟုတ် မြေကြီး ကနေ ကုန်ကြမ်းတွေ ထုတ်ဖော်ဖို့အတွက် လုပ်အားစိုက်ထုတ်တာဟာ အပိုဆောင်း အမြတ်ငွေရဖို့ အတွက် တစ်ခုတည်းသော အလုပ်လုပ်တဲ့ပုံစံဖြစ်တယ်လို့လည်း ယုံ ကြည်ကြပါသေးတယ်။ ကူးသန်းရောင်း ဝယ်တာနဲ့ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်တာတွေ ဟာ အကျိုးအမြတ်မရှိဘူးလို့ တွက်ကြပါ တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူတို့တစ်တွေဟာ မြေယာ တွေမှာ ပိုပိုပြီး ငွေရင်းကြီးကြီးမားမား မြှုပ်နှံဖို့နဲ့ ပြင်သစ်ပြည်တွင်းမှာ မတရားတဲ့ သီးနှံ အကောက်ခွန်တွေ ဖျက်သိမ်းဖို့အပြင် မြေခွန်တစ်ခုတည်းသာထားဖို့အတွက်ပါ

တောင်းဆိုလာကြပါသေးတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ပြင်သစ်ဘုရင်အပေါ်မှာ အခွန်တော်တို့နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကြီးအကျယ် မတော့နေပဲ ဖြစ်လာကြပါသေးတယ်။

ဖီဆီရိုခရက်တွေရဲ့ နိုင်ငံရေးအမြင် ကတော့ သားစဉ်မြေးဆက် ဘုရင်စနစ်ကို ထောက်ခံပါတယ်။ ဘုရင်ကို အဲသလို ထောက်ခံပေးပေမယ့်လည်း ဘုရင်ဟာ အသိဉာဏ်ပွင့်လင်းပြီး အမြင်ကျယ်ဝယ် အပြင် အတွေးအခေါ် လွတ်လပ်ရမယ့် en lightened and liberal လို့ ယုံကြည်ကြ ပါတယ်။ သူတို့တစ်တွေဟာ မဲပေးရွေး ကောက်•တင်မြှောက်တာတွေကို အယုံ အကြည်မရှိကြဘဲ အင်္ဂလန်ရဲ့ ပါလီမန် စနစ်ကိုလည်း မထောက်ခံကြပါ။ သူတို့ ကတော့ ပိုင်းခြားထားတာမျိုး မရှိတဲ့ အကြွင်းမဲ့ဏာဏာပိုင် ဘုရင်စနစ် absolute and undivided sovereignty ကိုသာ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အဲဒီ ဘုရင်ဟာ ဥပဒေပြုသူ Creator of law အနေနဲ့ လက်မခံဘဲ သဘာဝတရား ဥပဒေ အရ တရားမျှတမှုနဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်မှုတို့ကို ဖော်ဆောင်ပေးပေး အုပ်ချုပ်သူ administrator of the natural rules of justice and morality အနေနဲ့သာ လက်ခံပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဥပဒေတွေ ဟာ သဘာဝလူမှု အစီအစဉ် natural so cial order ရဲ့ အဆီအနှစ်တွေကို တော်ထက် ပြသပေးရမယ်လို့လည်း ယုံကြည်ကြပါ သေးတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ နိုင်ငံ တော်ဟာ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ သဘာဝအခွင့် အရေး(ဝါ) တစ်သီးပုဂ္ဂလ အခွင့်အရေးတွေ ကို ကာကွယ်ပေးဖို့ တည်ရှိနေတာ ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်ကြလို့တင်။ အဲဒီ အခွင့်အရေးတွေထဲမှာ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့

ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အခြား အလုပ်လုပ်ရာကနေ ရရှိလာတဲ့ အကျိုး အမြတ်(ဝါ) ဥစ္စာပစ္စည်းတွေကို ပိုင်ဆိုင် ခွင့်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အစိုးရတစ်ရပ်ဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်အပေါ်မှာနဲ့ သူ့ရဲ့ အစွမ်းအစတွေကို ထုတ်ဖော်ပြသတဲ့ နေရာမှာ နည်းနိုင်သမျှ အနည်းဆုံး ပါဝင်ပတ်သက်ရမယ်လို့ ယုံကြည်ကြပါတယ်။ မလိုလားအပ်တဲ့ ဥပဒေတွေကို (ဥပမာ- အခွန်ဥပဒေတွေ) ဖျက်သိမ်းဖို့ကတော့ အရေးအကြီးဆုံးပါပဲ။ ဒီအခါမှာ ပညာရေး တလည်း အရေးကြီးပါတယ်လို့ ဖီဆီရို ခရက်တွေက ယုံကြည်ကြပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ပြည်သူ့ပြည်သားတွေဟာ သဘာဝဥပဒေရဲ့ အခြေခံ အချက်အလက် တွေကို သိထားဖို့လိုအပ်လို့ပါလို့ အကြောင်းပြကြပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဖီဆီရို ခရက်တွေဟာ လွတ်လပ်ခွင့်နဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်တွေကိုပဲ လက်ခံထားသေးတဲ့ သဘာဝ အခွင့်အရေးတွေကနေ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခွင့်နဲ့ ဥစ္စာခန့် အသုံးပြုခွင့်

ဆိုတဲ့ သဘာဝ အခွင့်အရေးတွေအထိ အမြင်သစ်နဲ့ ဆွဲဆန်ပြန်ခဲ့ကြပါတယ်။ နိုင်ငံခြားနဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေမှာကျတော့ ဖီဆီရိုခရက်တွေဟာ လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ငြိမ်းချမ်းခွင့် နဲ့ နိုင်ငံ တကာနဲ့ ဆက်ဆံခွင့်တွေကို လက်ခံကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း သူတို့ ခေတ်က ပေါ်နေတဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ မျိုးချစ်စိတ်တွေနဲ့ နိုင်ငံတကာမှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြိုင်ဆိုင် နေကြတာတွေကို တော့ မလိုလားအပ်တဲ့ မကောင်းဆိုးဝါး unne-cessary evils တွေအနေနဲ့ လက်ခံကြပါတယ်။

မောင်စိုးမောင်

ကိုးကား
(၁) GETTELL'S HISTORY OF POLITICAL THOUGHT.
(၂) တက္ကသိုလ်အောင်ခင်ဦး ပြုစုသည့် နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်နဲ့ လူမှုရေးသမိုင်း

မြန်မာနိုင်ငံ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း သမိုင်းအကျဉ်း

မြင့်ဆွေဦး

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ ပုံနှိပ်စက် တွင် စာလုံးသွင်း စက်ကရိယာများ ပါရှိသဖြင့် ပညာသင်များသည် ပုံနှိပ်ပညာ သာမက၊ ခဲစာလုံးသွင်းသည့် ပညာကိုပါ လေ့လာဆည်းပူးရမည်မှာ ထင်ရှားလေသည်။ နန်းတွင်း ပုံနှိပ်စက်တွင် ဤသို့ ပုံနှိပ်ပညာကို သင်ကြားပေးရန်နှင့် စာအုပ်များကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

၁၈၆၉ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော စာအုပ်တစ်ခုပင်မှာ ညောင်ကန်ဆရာတော် ဦးဇုန်၏ ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟသတ်ပုံကျမ်း ဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်ကိုလည်း စာအုပ်အဖြစ် မတွေ့ရှိရပေ။ သို့သော် ၁၂၃၅ ခုနှစ်တွင် ၎င်းနန်းတွင်း ပုံနှိပ်မှုကို ပေဖြင့် ပြန်လည်ကူးယူထားသည့် ပေမူမှ တဆင့် တွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းစာအုပ် အဆုံးမျက်နှာတွင် “သက္ကရာဇ် ၁၂၃၁ ခု တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့၊ မြောက်ဥယျာဉ်တော်တွင် စာရုံ တော် စာပုံနှိပ်ဆရာ အပဒါ၊ တံဆိပ်တော် စာရေး နော်ရထာစည်သူ၊ မြောက်ဝယ် အမှုထမ်း ငဆန်း၊ ငကျူ၊ ငအောင်သာတို့ ပုံနှိပ်သည့် ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟသတ်ပုံ” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

နန်းတွင်းပုံနှိပ်စက်မှ စာစောဆုံး ရိုက်နှိပ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ ၁၈၆၅ ခုနှစ် ရိုက် ဥပဒေတော် စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားချက်နှင့် ယခု ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟသတ် ပုံစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားချက်တို့နှင့် တူညီနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းတို့မှာ စာရုံတော်ဟူ၍ စာပုံနှိပ်စက်ရုံကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ယခု စာအုပ်တွင် နိုင်ငံခြားသားစက်ဆရာအမည်ကိုပါ ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ စာပုံနှိပ်ဆရာအပဒါသည် ပြင်သစ်ဘုန်းတော်ကြီး၏ တပည့်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး နန်းတွင်း စာပုံနှိပ် စက်ရုံတော်တွင် စာပုံနှိပ်ပညာများကို သင်ကြားပြသပေးနေသူ တဦးဖြစ်ပုံရလေသည်။

ယနေ့တိုင် နန်းတွင်း ပုံနှိပ်စာအုပ်များတွင် အစောဆုံး စာအုပ်တစ်အုပ်ဟူ၍ လက်ခံထားသော စာအုပ်ထက်ရက် ၂၀ စော၍ ပုံနှိပ်ထားသည်ကို တွေ့ရလေ သည်။ ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟသတ်ပုံစာအုပ် မှာ ၁၂၃၁ ခု တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက် (၁၀ စက်တင်ဘာ ၁၈၆၉) ခု တွင် ပုံနှိပ်ပြီးစီး၍ ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ အမှုထမ်း ဓမ္မသတ် လက်ာ်မှာ ၁၂၃၁ခု သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၅ ရက် (၂၀ အောက်တိုဘာ ၁၈၆၉) ရက်နေ့တွင်

စစ်တကောင်းမှသည် ရန္တပိုသို့

အောင်သန်း(မန္တလေး)
(ဒုတိယအကြိမ်)

စာမူခွင့်ပြုအမှတ် ၈/၂၀၀၃/ (၂)

**A Political History of the Extra Ordinary Events
Which Led to The Burmese War**
by
Captain W.White

ပုံနှိပ်ပြီးစီးသည် ကို တွေ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ အ-သံခိပ် ဓမ္မသတ်လင်္ကာ စာအုပ်မှာ ၈ ချိုးအရွယ် စာမျက်နှာ ၇၂ မျက်နှာရှိ၍ စာဖောင်အား ဖြင့် ၉ ဖောင်ရှိရာ ရက် ၂၀ တွင်၊ ပြီးစီး အောင် ပုံနှိပ်နိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤ စာအုပ်၏ အဆုံး စာမျက်နှာတွင် “ရတနာ ပုံ နေပြည်တော် ရွှေနန်းတော်ကြီး မြောက် ဥယျာဉ်အတွင်း စာပုံနှိပ် စက်ရုံတော်တွင် စက်ဆရာ မောင်ရွှေသာ၊ စာတော်ဘတ် အောင်မြေသာစည်မြို့၊ နေစာရေးနေမျိုး မင်းလှသိင်္ခသူတို့ကို ကြီးကြပ် ကြည့်ရှုစေ ပြီးလျှင် သေချာမှန်ကန်စွာ ပုံနှိပ်စေ၍ သက္ကရာဇ် ၁၂၃၁ ခု သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၅ ရက် ဝုဒ္ဓဟူးနေ့ အပြီးသို့ ရောက်၏”ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဤသို့ မင်းတုန်းမင်း၏ ပုံနှိပ်တိုက် သည် စာအုပ်များကို ပုံနှိပ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ ရသည်။ ထို့အပြင် အချို့ စာအုပ်များဆို လျှင် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံရိုက်နှိပ်သည် တို့လည်း တွေ့ရသည်။ ၁၈၆၉ ခုနှစ်က ရိုက်နှိပ်ခဲ့သော ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ အ-သံ ခိပ်ဓမ္မသတ်လင်္ကာကို ၁၂၃၆ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ် ရိုက်နှိပ်သည်ကို တွေ့ရ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်က အောက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံခြား ခရစ်ယာန်သာသနာပြုများသည် ခရစ်ယာန်စာပေများကို ရိုက်နှိပ်ဝေငှလျက် ရှိသည်။ ဤသို့ ဝေငှရာတွင် အောက်မြန် မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံး၌သာမက အထက်မြန် မာနိုင်ငံ မြန်မာဘုရင်နေပြည်တော်သို့တိုင် လာရောက်၍ ၎င်းတို့၏ ဘာသာရေး စာ ပေများကို ဝေငှလျက်ရှိသည်။ ဤသည်ကို

မြန်မာဘုရင် မင်းတုန်းမင်းကြီးက သဘော ကျဟန် မတူပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကို တန်ပြန်ရာ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ စာပေများကို လည်း ၎င်းတို့နည်းတူ ရိုက်နှိပ်ဝေငှခြင်း သာလျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်ကို မင်း တုန်းမင်းကြီးသည် သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၈၈၃ ခုနှစ်တွင် နန်းတွင်း ပုံနှိပ်စက်တွင် ပိဋကတ်တော်မှ ကောင်းစိုး ရာရာကို ထုတ်နှုတ်၍ ခရစ်ယာန်ဝေစာ များကဲ့သို့ ရိုက်နှိပ်ရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ အုပ် ရေကိုလည်း ၁၀၀၀၀ ရိုက်နှိပ်ခဲ့သည်။ ယင်းမှာ မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ ခရစ်ယာန် ဝါဒများကို ဗုဒ္ဓဘာသာ စာပေများဖြင့် တန်ပြန်ဆန့်ကျင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ကို ဓမ္မပါနအဖြစ် ဝေငှခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

၁၈၇၅ ခုနှစ်တွင်မူ ရတနာပုံနေပြည် တော်တွင် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း၌ ရှေးကကဲ့သို့ စာအုပ်များကိုသာ ရိုက်နှိပ်နေခြင်းသာမ ကတော့ဘဲ ရှေ့တလှမ်းတိုး၍ လာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၂၃၆ ခု၊ တပေါင်းလဆန်း ၁၄ ရက် စနေ နေ့ (၂၀ မတ် ၁၈၇၅) တွင် ရတနာပုံ နေပြည်တော်သတင်းစာကို ရိုက်နှိပ်ထုတ် ဝေခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၎င်းနေ့တွင် ပဌမတွဲ ဂဏန်း ၁ ကို စတင်ထုတ်ဝေ သည်။ ၎င်း သတင်းစာတွင် ရတနာပုံ သ တင်းစာထုတ်ဝေခြင်းအကြောင်းကို ဖော် ပြရာ၌ . . . တနေ့တခြား တိုးပွားစည်ပင် ဘွယ်ကိုသာ ရည်ရွယ်ဒိဋ္ဌာန်စိတ်သန်တော် မူရင်းရှိသည်နှင့်အညီ ရတနာပုံ ရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီးအတွင်း စာဘွဲ့နာမံတံဆိပ် ဖြင့် . . . ပုံရိုက်ဝေငှပါမည်။ . . ၎င်း ပုံရိုက်ကြော်ငြာသော စာသံသတင်းဖြင့် ထင်လင်းကြေငြာနဲ့ပြားရာသော အကျိုး

ရှိရာ အကျဉ်းအဓိပ္ပာယ်စကားကို ထင်ရှား အောင်ပြရာမည်မှာ။ ဥရောပတိုက် အာရှ တိုက်မှစ၍၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း လုံးသုံးဆောင်ကြ ပါသော ကုန်စဉ်ဘဏ္ဍာပေါက်ပျော့နှုန်း အကဲကို မလွဲစက် အမှန်ကြားသိလေရ ကား မြတ်စွန်းများပြား ရှန်ပါးနိန်ကျခြင်း မရှိသော အကျိုးဆက်တဖြာ ဗဟုသုတ ကို ရွာဗိုးလိုသော သူတို့အားလည်း အ ကြားအမြင်များသဖြင့် . . . မခြား အမတ် ပညာရှိအဖြစ်သို့ ရောက်ရာသည်တ ကြောင်း၊ ၎င်း ရတနာပုံနေပြည်တော်၌ လည်း နေ့စဉ် ထုတ်ပြန်တော်မူသော အစီရင်ခံစာ၊ ရွှေလွှတ်တော် ရွှေနန်းတော်မှ စ၍ လေ့ပြင်းရပ်ခွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ကြ သော တရားမူ ဥပဒေအထွေထွေသော သတင်း၊ သိသာလွယ်သော အကျိုး ဖွံ့ဖြိုး ကြရန် သတင်းစာပုံရိုက်ဝေငှမည်ဟု သတင်းစာခေါင်းကြီးပိုင်းတွင် ဖော်ပြထား သည်။

၎င်းသတင်းစာတိုက်သည် ရွှေကြီး မြင့်ဘုရား တောင်ဘက်မုခ်ဝနှင့် တည် တည်ပြည်ကြီး ကြက်သရေအရပ်တွင် တည်ထောင်ပြုရာ၌ တလ ၄ ကြိမ် ထုတ် ဝေရမည်မှာ ၁၂၃၆ ခု၊ တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်၊ လဆန်း ၁၃ ရက်၊ လပြည့်ကျော် ၇ ရက် ၊ လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်နေ့တိုင်း ထုတ်ဝေမည်ဟု ပါသည်။ ၎င်း သတင်းစာ ကို ဘတ်နာကြည့်ရှုရန် ဝယ်ယူလိုမှု၊ ရွှေ မြို့တော်အတွင်း ဖြစ်လျှင်၊ တနှစ်အတွက် အလျင်းပေးနှင့်စေ ငွေ ၁ဝိ၊ တလတွက် အလျင်းပေးနှင့်စေ ငွေ ၃၊ တစောင်တည်း ဝယ် ယူလိုမှု ငွေ ၅ မှု၊ အဝေးမြို့ ကျေးရွာ က ဖြစ်လျှင် ချောခပါ မြို့ကျေးရွာက မ ဆို၊ ရောင်းဝယ်ရန် ကြော်ငြာစာ ထည့် သွင်းလိုကြမှု စာတကြောင်းလျှင် ငွေ ၁ မှု။

၎င်း ကြော်ငြာစာကို အကြိမ်မည်မျှ ထည့်သွင်းလိုကြောင်းနှင့် ဆောင်းပါးစာတို့ အကြိမ်မည်မျှ ထည့်သွင်းလိုကြောင်းနှင့် ဆောင်းပါးစာတွင် အသေအချာ ရေးသား ပါလျက် ပါစေရမည်။ မည်သည့် ကြော်ငြာ မဆို ငွေ ၃၊ အောက် လျော့၍ လက်မခံ နိုင်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဤသို့ သတင်းစာ တစောင်တွင် နှို သင့်ရှိထိုက်သော အင်္ဂါရပ်များကို ပြည့်စုံ အောင် ထည့်သွင်း၍ ထုတ်ဝေသည်တို့ တွေ့ရသည်။ ဤသို့ ခေတ်မီသော သ တင်းစာတစ်စောင်ကို ထုတ်ဝေရန် ရာစ ဝင်ဆရာတစ်ချို့က ရတနာပုံနေပြည်တော် သတင်းစာကို မန္တလေး၊ ရွှေမြို့တော်ရှိ ဘုရင်ဂျိုဂိုက်သာသနာပြု ဘိဂံဝတ်၏ အကြံပေးချက်အရ ထုတ်ဝေခဲ့သည်ဟု ဆို သည်။ အချို့က ထို အချိန်က ကင်းဝန်မင်း ကြီး ဦးဆောင်သော မြန်မာသံအဖွဲ့သည် အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ စသော ဥရောပ တိုင်းကြီး ပြည်ကြီးများမှ ပြန် လည်ရောက်ခါစဖြစ်၍ သတင်းစာလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တစ်ခုကို ကင်းဝန်မင်းကြီးနှင့် အတူ ပါလာသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ဆရာကြီးလေယျက “ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း ထက် ဒုတိယမြန်မာ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ သည်နောက် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံဆုံး၌ အပြင်အပိုင်နိုင်ငံများနှင့် အဆက်အဆံ

ပြားလာသည်တကြောင်း၊ အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသော မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်းရှိ အင်္ဂလိပ် ဩဇာခံသတင်းစာများက မြန်မာမင်းနှင့် မြန်မာအစိုးရအကြောင်းကို မကြာမကြာ အမနာ ပစစကားရေးသားကြသည်ကို တန်ပြန်ချေဆိုရေးသားနိုင်ရန် လိုအပ်သည်တကြောင်း၊ ဤသို့ အကြောင်းများကြောင့် ရတနာပုံ သတင်းစာကို ထုတ်ဝေသည်ဟု ဆိုသည်။

ရတနာပုံ နေပြည်တော် သတင်းစာ မထွက်မီ မြန်မာသံတော်ဆင့် မြန်မာဂေဇက်၊ မြန်မာ သတင်း၊ ရတနာပုံ သတင်းစာ၊ လောကီ သူတ ပညာသတင်းစာတို့သည် ရန်ကုန်တွင် ထုတ်ဝေလျက်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မြန်မာသံတော်ဆင့် သတင်းစာကို နေပြည်တော်သို့ ခေါ်၍ ထုတ်ဝေရန် စကားထွက်လာ၍ မြန်မာသံတော်ဆင့်သတင်းစာမှမဟုတ်ပါကြောင်း ဖြေရှင်းချက် ထုတ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရတနာပုံနေပြည်တော် သတင်းစာ ထုတ်ဝေရန် ၁၂၃၅ ခု ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၇ ရက်နေ့ ရွှေဆောင်တော်တွင် ခန်းပတ်မြို့စားမင်းကြီး တနီအတွင်းဝန်မင်း၊ အတွင်းဝန်ဆော မြို့စားမင်း၊ အတွင်းဝန် ယောမြို့စားမင်း၊ ရွှေတိုက်အတွင်းဝန်မင်း၊ ဝန်ထောက် ပုပ္ပားမြို့စားမင်း၊ ဝန်းမော်ဝန်ထောက်မင်း၊ ပုဂံဝန်ထောက်မင်းတို့ စုံညီညှိနှိုင်း တိုင်ပင်၍ သတင်းစာတိုက်တည်ရန် ဥပဒေကို ရေးဆွဲ၍ ကင်းဝန်မင်းကြီးက အမိန့်တော်မြတ်ခံရာ ရွှေမြို့တော် အနောက်ပြင်တွင် တည်လုပ်ပြီး ရှိသည် တိုက်တော်များတွင် သင့်ရာတိုက်ကို ရွေးချယ်၍ သတင်းစာ

တိုက် ပြုလုပ်စေဟု ဘုရားအမိန့်တော် မြတ်ကို ဦးထပ်တင်ရွက်ရသည်ဟု သတင်းစာတိုက်တော်တည်ရန် ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်။

၎င်းဥပဒေတွင် အချက် ၁၇ ချက်ပါရှိ၍ ၉ အချက်နှင့် ၁၀ အချက်တို့တွင် နိုင်ငံခြားစာအုပ်များကို ရိုက်နှိပ်ရန်နှင့် ဝိပဿနာတော်များကိုလည်း ရိုက်နှိပ်ရန်တို့ပါသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ရတနာပုံ နေပြည်တော် သတင်းစာတိုက်မှ စာအုပ်များ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ အစောဆုံး တွေ့ရသော စာအုပ်မှာ ပလိပ်စား ဦးဖျော်၏ ပလိပ်စာဇချင်းဖြစ်သည်။ စာမျက်နှာ ၄၈ မျက်နှာရှိ၍ ၂၂ ဆင်တီမီတာ ရှိသည်။ ၁၈၇၅ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၈၇၆ ခုနှစ်တွင် ဦးကြင်ဥ၏ ဝကန္တပြဇာတ်ကို ရတနာပုံ နေပြည်တော် သတင်းစာတိုက်မှ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စာမျက်နှာ ၇၅ မျက်နှာရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ၎င်းနှစ်တွင်ပင် စိန္တကျော်သူ ဦးဩ၏ သဏ္ဍါနုသာရီ သတ်ပုံလင်္ကာနှင့် ကဝိလက္ခဏာသတ်ပုံ သံပေါက်ကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သီပေါမင်းလက်ထက် (၁၈၇၈-၁၈၈၅) တွင်လည်း ရတနာပုံ နေပြည်တော် သတင်းစာတိုက်မှ ဆက်လက်၍ စာအုပ်များ ရိုက်နှိပ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော် ၁၈၈၀ ခုနှစ်အထိသာ ရတနာပုံနေပြည်တော်သတင်းစာတိုက်မှ ရိုက်နှိပ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ မြတောင် ဆရာတော်၏ ဝိပဿနာရှုနည်း၊ ဆု ၄ ပါးတောင်းနည်း အကျဉ်းနှင့် ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ မင်္ဂလာလူးတားဇချင်း ဧယင်ချင်း အစုံတို့ ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ နန်းတွင်း ပုံနှိပ်စက်မှာ စက် ၂ စက်ရှိပြီး ထိုပုံနှိပ်စက် နှစ်လုံးမှနေ၍ စာအုပ်များကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရတနာပုံ နေပြည်တော်သတင်းစာတိုက်မှ ၁၈၈၀ ပြည့်နှစ်အထိသာ စာအုပ်ကို ရိုက်နှိပ်ခဲ့ပြီး ထို နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက်၍ ရိုက်နှိပ်သည်ကို မတွေ့ရတော့ပေ။

မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်က မြောက်ဥယျာဉ်တော်တွင်းရှိ ပုံနှိပ်စက်ရုံတော်မှာ နောက်ဆုံး ရိုက်နှိပ်ခဲ့သည့်စာအုပ်အဖြစ် ရှင်အနုရုတ္တိမထေရ်၏ အဘိဓမ္မတ-သင်္ဂြိုဟ်ပါဠိစာအုပ် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုနောက် ၁၂၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် မင်းတုန်းမင်းလွန်သော် သားတော် သီပေါမင်းသည် ထိုနှစ် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၇ ရက်နေ့တွင် ထီးနန်းစိုးစံခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထီးနန်းတက်ပြီးနောက် မြောက်ဥယျာဉ်တော်မှ ပုံနှိပ်စက်ကို ရွှေလွှတ်တော်ရှေ့သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။

ဤသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီးနောက် ၁၈၈၂ ခုနှစ်တွင် စာအုပ်များကို ရိုက်နှိပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ပထမဆုံး ရိုက်နှိပ်သော စာအုပ်ကိုမူ စာပုံနှိပ်စက်နေရာကို ရွှေလွှတ်တော်ရှေ့စာပုံနှိပ်စက်ရုံတော်ဟု မဖော်ပြခဲ့ချေ။ ဝက်မစွတ်မြို့စားမင်းကြီး မင်းထင်မဟာစည်သူ၏ မင်္ဂလာဇချင်းစာအုပ်ကို ၁၈၈၂ ခု (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၃ ခု၊ တပေါင်းလဆန်း ၈ ရက်နေ့တွင် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဤစာအုပ်တွင် စာပုံနှိပ် စက်ရုံတော်၏ နေရာကို ဗဟိုရုံစင်တော်မြောက်စာပုံနှိပ်စက်ရုံတော်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ထို့ကြောင့် ရွှေလွှတ်တော် ရွှေစာပုံ

နှိပ်စက်ရုံတော်ဟူ၍ မသုံးမီ ဗဟိုရုံစင်တော်မြောက်စာပုံနှိပ်စက်ရုံတော်ဟူသော သုံးနှုန်းဖော်ပြခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းနောက်မှ ပို၍ ထင်ရှား သိသာသော ရွှေလွှတ်တော်ကို အစွဲပြု၍ ရွှေလွှတ်တော်ရှေ့စာပုံနှိပ် စက်ရုံတော်ဟူ၍ အမည်ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။

၎င်းနှစ်နောက်ပိုင်း ၁၂၄၄ ခု နတ်တော်လတွင် ထုတ်ဝေသော ဦးကြင်ဥ၏ ပဝေသာ သီချင်းဟောင်းများနှင့် အရပ်ရပ် သီချင်းဟောင်းများ စာအုပ်ကို ရိုက်နှိပ်သောအခါတွင် ရွှေလွှတ်တော်ရှေ့စာပုံနှိပ်စက်ရုံတော်ဟု ပြောင်းလဲ၍ သုံးခဲ့သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ထိုနောက်ပိုင်း ၁၈၈၅ ခုနှစ် သီပေါမင်းပါတော်မူသည်အထိ ရွှေလွှတ်တော်ရှေ့စာပုံနှိပ်စက်ရုံတော်ဟူ၍သာ အစဉ်တစိုက် သုံးနှုန်းသွားခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်မှ စတင်ခဲ့သော မြန်မာမင်းပိုင်နန်းတွင်း ပုံနှိပ်စက်သည် မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ မြန်မာပိုင်ပထမဆုံး ပုံနှိပ်စက်ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၈၆၄ ခုနှစ်မှပင် စတင်၍ မြန်မာပိုင် ပုံနှိပ်စက်အဖြစ် စတင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အောက်မြန်မာနိုင်ငံတွင်မူ မြန်မာ တိုင်းရင်းသားပိုင် ပုံနှိပ်စက်ကို ၁၈၆၉ နှစ်မှ မြန်မာသံတော်ဆင့် စတင်ပုံနှိပ်ခဲ့ခြင်းနှင့် ၎င်းထက် စော၍ မြန်မာမင်းနေပြည်တော် ရတနာပုံမှ ၎င်းထက် စော၍ မြန်မာမင်း နေပြည်တော် ရတနာပုံမှ မြန်မာတို့အတွက် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းကို ၅ နှစ်ခန့် စော၍ စတင်ခဲ့သည်မှာ ငြင်းဆိုတွယ်ရာ မရှိချေ။

ပြောင်းလဲ တိုးလက်လာသော ဇော်

သူတို့နာမည်တွေရွှေ့မှာ သူတို့ ကြီးစိုးတဲ့ မြို့နာမည်တွေနဲ့ တွဲပြီး ကျော်ကြားတယ်။ သူတို့က ရောင်စုံသူဝန်တွေကို အပြတ်အသတ် တိုက်ခိုက်ပေးတော့ အာဏာရနိုင်ငံရေးသမားတွေ ကလည်း သူတို့ကို အားကိုးတယ်

လွတ်လပ်ရေးရပြီးခါစ တရားဥပဒေ စိုးမိုးနေ မယုံနဲ့ သေးမီအချိန်၊ အနောက်ပိုင်း နယ်မြေတွေမှာ သေနတ်သမားတွေ ကြီးစိုးချိန်။

မိုဌမ်းရွိုက်ကူးတဲ့ မြန်မာကားရဲ့ နောက်ခံကာလက ၁၉၅၀နှစ်များရဲ့ ခါးလယ်ပိုင်းလောက်၊ အစိုးရ အာဏာစက် သိပ်မသက်ရောက်တဲ့နေရာဝေသအချို့မှာ နိုင်ငံရေး နောက်ခံ အားကောင်းတဲ့ တရားမဝင် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုတွေ တန်ခိုးထွားနေချိန်။ အဲသည် တရားမဝင် လက်နက်ကိုင်တွေကို ဝိုင်းလှုပ် နေသူ တွေဟာ နယ်စားပယ်စားတွေလို ဖြစ်နေ တယ်။ သူတို့နာမည်တွေရွှေ့မှာ သူတို့ ကြီးစိုးတဲ့ မြို့နာမည်တွေနဲ့ တွဲပြီး ကျော်ကြားတယ်။ သူတို့က ရောင်စုံ သူဝန်တွေကို အပြတ်အသတ် တိုက်ခိုက် ပေးတော့ အာဏာရနိုင်ငံရေးသမားတွေ ကလည်း သူတို့ကို အားကိုးတယ်။ အဲသည်အချိန်အဝါကို အသုံးပြုပြီး သူတို့က အစွမ်းကုန်သောင်းကျန်းခဲ့ကြတာကိုး။ သူတို့ကို ဆည်းကပ်ရင် လောင်း၊ ကစားခိုင်း စွင့်ခွင့်တို့ အင်းလေလံတို့လို အခွင့်အရေး တွေရမယ်။ သူတို့ကို ကဏ္ဍ ကောစလုပ်ရင် ဇက်ပြုတ်မယ်။ မြို့ခင်းသာ ကျောက်ခဲ ဇာတ်ရုပ်က အဲသည် ၁၉၅၀နှစ် များဆီက တကယ်ရှိခဲ့ဖူးတဲ့ နယ်စား ပယ်စားတွေကို

ကိုယ်စားပြုတာပဲ။ ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်းက စစ်ပြန်ကြီး စစ်တပ်ကထွက်ပြီး သူ့ဘာသာ တောင်ယာ လုပ်ပြီး အေးအေးဆေးဆေး နေတယ်။ ကျောက်ခဲတို့က သူ့ကိုတော့ မြဲတယ်။ မစော်ကားခဲ့ဘူး။

ကိုမြတ်လေးက မြို့ကလာတဲ့ ပညာတတ်၊ ကျေးလက်ပြုပြင်ရေးသမား။ ကျေးလက်လူထု စာတတ်မှ အမြင်ကျယ် မယ်။ ဒါကြောင့် စာတတ်အောင် အရင် သင်ရမယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ကျေးရွာ လူကြီးတွေရော ကလေးတွေကိုပါ ည ကျောင်းဖွင့် စာသင်ပေးတယ်။ (မြန်မာနိုင်ငံ စာမတတ်သူပပျောက်ရေး အသုံးလုံးကျေ လှုပ်ရှားမှုထက် ဆရာ ကျော်အောင်ဝတ္ထု က နည်းနည်းတောင် စောပါတယ်။)

အဲသည်ရွာမှာ သတင်းစာတိုက်တွေကို သတင်းတွေ ရေးပို့နေတဲ့ နယ်သတင်း ထောက် တစ်ယောက်လည်း ရှိတယ်။ သူက ကျောက်ခဲတို့လူစု မသမာမှုတွေကို သတင်းစာထဲ ရေးနေလို့ ကျောက်ခဲတို့က ပြီးနေတယ်။ (မူရင်း အမေရိကန် ဝတ္ထု နဲ့ ရုပ်ရှင်မှာ သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်တို့ နိမိတ်ပုံတွေနဲ့ ပြထားတာ။ မူရင်းရုပ်ရှင်မှာ နယ်သတင်းထောက်မဟုတ်ဘူး။ ချောက်ခဲ ချောက်ချက် ပုံနှိပ်စက်ကလေးနဲ့ ရိုက်နေတဲ့ နယ်မြေ သတင်းစာလေးကို ထုတ်လုပ်နေသူ

အယ်ဒီတာတစ်ယောက်အဖြစ် ပြထား တယ်။)

ကျေးလက်လူထုကို မြတ်လေးက ဆဆင်ပေးရင်း သူတို့နားလည် လောက်တဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးပညာပေးတယ်။ မတရားမှုကို ဆန့်ကျင်ဖို့၊ ငုံ့မခံဖို့ ဟောပြောတယ်။ မြို့ခင်းသာကျောက်ခဲက အဲသည် သတင်းတွေ ကြားတော့ မြတ်လေးကို ဖမ်း၊ နှိပ်စက်ပြီး နယ်နှင့်တယ်။ မြတ်လေးကို ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်းက ကယ်ဆယ်ထားချိန်မှာ မြတ်လေးက သူ့ဆီက သေနတ်ပစ်သင်တယ်။ သေနတ် သမားကို စကားနဲ့ ယှဉ်လို့ မဖြစ်တော့ဘူး လို့ မြတ်လေးက သဘောပေါက်သွားပြီ။

မြတ်လေး သေနတ်ပစ် တတ်သွားချိန် မှာ မြို့ခင်းသာကျောက်ခဲတို့က သတင်း ထောက် (သရုပ်ဆောင် ဗိုလ်ဗကို) ကို သေလုမျှောပေးခက်ရာရအောင် ရိုက်နှက် နှိပ်စက်သွားမှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။ မခံမရပ် နိုင်ဖြစ်သွားတဲ့ မြတ်လေးဟာ ကျောက်ခဲကို သေနတ်ချင်းယှဉ်ပစ်ဖို့ စိန်ခေါ်တယ်။ သူတို့ ယှဉ်ပစ်ကြတော့ ကျောက်ခဲသေ သွားတယ်။ လူတွေက မြတ်လေးကို ကျေးဇူးတင်ကြတယ်။ ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်း တစ်ဖက်သတ် ကြိုက်နေတဲ့ ကျေးရွာသူ ပျိုမြူလေး မြင့်မြင့်ခင်က မြတ်လေးကို ချစ်တဲ့ပြန်တယ်။

မြတ်လေးကတော့ သူ့ဟာ လူ တစ်ယောက်ကို သတ်မိခဲ့ပြီ။ သူ့လက်သွေး စွန်းခဲ့ပြီ ဆိုပြီး ယူကျုံးမရဖြစ်၊ မြေယာ ကော်မတီ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်မပြိုင်တော့ဘူး လို့ ဆုံးဖြတ်။

နောက်ဆုံးတော့ ကောလိပ်ဂျင်ကြီးက မြတ်လေးနဲ့ ကျောက်ခဲ သေနတ်ချင်း ယှဉ်ပစ်ချိန်မှာ မှောင်ရိပ်ထဲကနေ သူဝင်ပစ်

ပေးလိုက်လို့ ကျောက်ခဲသေသွားတာ၊ နို့မို့ရင် မြတ်လေး သေမှာလို့ ပြောတော့မှ ကျောက်ခဲကို သူသတ်တာမဟုတ်ကြောင်း သိရ၊ စိတ်ရှင်းရှင်းနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ပြီး အဆင့်ဆင့် တက်သွားတော့တယ်။

ဟောလီးဝုဒ်ကားမှာတော့ ဂျန်ဝီန်း ကြီးက ဝင်ပစ်ပေးလို့ လေဘာတီဗလင့် သေပြီး ဂျိမ်းစတူးဝပ် အသက်ချမ်းသာရာ ရတယ်။ ဂျိမ်းစတူးဝပ်ဟာ နောက်ဆုံးတော့ ဒုသမ္မတအထိဖြစ်သွားတယ်လို့ ဖော်ပြ တယ်။

The Man Who Shot Liberty Valance ထဲမှာ သူတို့ဆီက အဲသည် ခေတ် မြို့လူကြီးရွေးကောက်ပွဲ တွေ အကြောင်း ရှိက်ပြတာ အသက်ပါတယ်။ လေဘာတီဗလင့် တပည့်တွေက သူတို့ ဆရာကို အတင်း လူကြီးလုပ်ခိုင်း။ သေနတ်တွေမိုးပေါ်ထောင် ဖောက်လို့ ဖောက်၊ တွေ့ ရာမြင် ရာပိတ်ကန်ပြီး သောင်းကျန်းကြပုံတွေကို ကြည့်ရတော့ မြို့ခင်းသာကျောက်ခဲတို့နဲ့ တစ်ထေရာ တည်းပါလားလို့ တရားကျမိတယ်ဗျာ။

ဆရာမြသန်းတင့်က ကျွန်တော် ဆက်ရေးချင်သော ဝတ္ထုများလို့ နေခဲ့ တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကျွန်တော်ပြန် ကြည့်ချင်သော ရုပ်ရှင်များလို့ နေရင် ကောင်းမလားလို့။

မှောင်ဝံသ

The True News (သစ္စာဂျာနယ်) ၁၊ ၀၉ နေ့ထုတ်တွင် "မှန်တာပြောသစ္စာ" ဆောင်းပါးအဖြစ်ဖော်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။

